

6211.7

Harvard College Library

FROM THE FUND OF

CHARLES MINOT

(Class of 1828).

Received 27 Oct. 1892.

62 ~~1~~ 1.7

Minot fund.

FASCICULA 1 și 2

PREȚUL 1 LEU

DIȚIONAR
GERMAN-ROMÎN

COMPLECT

DE

S. J. GROSSMANN

VOLUMUL I.

A—I

IAȘI
Tipo-litografia H. GOLDNER, Str.-Primăriei
1890.

A se vede dosul copertei

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK

A

A

Abantern

A, n., A; 1) întâia literă și vocală din abecedar; 2) (mus.) la; 3) (tip.) întâia coală a unui abecedar; *prov.*, ven A bis B, de la început până la sfârșit; *wer A sagt muß auch B sagen*, ai intrat în joc trebuie să joci; cine se prinde în horă, trebuie să tragă danțul; ai intrat în cușcă, trebuie să cânti cocosește; das A und D, alfa și omega (începutul și sfârșitul).

Aachen, n., Aix-la-Chapelle (cet. Eslașel) oraș în Germania.

Aaf, n., -e: c, f., -n., barcă, lumtre, seică (pe Rin).

Aal, m., -e, Ale; țipar, pișcar, fusar, virlan, murenă, hol; [*Anguilla vulgaris*; *Muraena anguilla*]; *prov.*, er ißt glatt wie ein -, e șiret, fătarnie, ipocrit. -**angel**, f., -n., undiță, alău, năvod de prins țipari. -**artig**, adj., ea țiparului; foarte luncos. -**baum**, m., -bäume, (bot.) cires de garduri, cires sălbatic (și caprei) [*Lonicera xylosteum*]. -**beere**, f., -n, (bot.) pomușoară neagră, strugurei, strugurel, coacăză neagră [*Viburnum opulus*]. -**bod**, m., -böde, teapă, somni fusărese (pește) [*Salmo lacustris*]. -**ei** -**dehje**, f., -n, sopărlă fusăresească [*Laccerta anguilla*]. -**eisen**, n., vzi Alăflete. -**eu**, v. tr. b., a prinde, a păseti țipari. -**fang**, m., -länge, 1) prinsul, păscutul țiparilor (timpul când și locul unde se prind); 2) lat, horet, orie de țipari. -**flete**, -**flitte**, f., -n, fureă (cu cârlig), ostie (de prins țipari). -**floße** vzi Alăpuppe. -**frau** vzi Alămutter. -**gabel**, -**gebre** vzi Alăflete. -**gewandt**, adj., ager, sprinten, mlădios; *fig.* fătarnie, ipocrit. -**glatt**, adj., neted, luciu, luncos (ca țiparul). -**grundel**, f., -n, -**gründling**, m., -e, plevușcă, virlugă de țipari. -**haft**, -**icht**, vzi Alăartig. -**hafte** vzi Alăpuppe. -**horn**, m., -e, (bot.) soc (*Sambucus campestris*). -**laßen**, m., vzi Alăferb. -**lirsche**, f., -n, (bot.) cireasă pășărească, mămă, cireasă de garduri [*Prunus padus*]. -**lorb**, m., -lörbe, coțet coș, virșă (de prins țipari). -**lege** vzi Alăferb. -**moldy**, m., -e, sălămandră fusăresească (cu cap de fusar) [*Ampylum*]. -**mutter**,

f., -mitter, blen de mare [*Zoarces riciparus*]. -**natter**, f., -n, ceciliz [*Anguis*]. -**pride** vzi Alăflete. -**puppe** f., -n; păpușă, smicrică de pipirig, smoc de ramuri (de prins fusari). -**quappe**, f., -n; miloală, mihalț, molas, măntuș (pește) [*Gadus lota*]. -**quast**, vzi Alăpuppe. -**raupe**, -**ruppe**, -**rutte**, vzi Alăquappe. -**reuse**, vzi Alăforb. -**schlange**, f., -n, țipar de mare [*Muraena conger*]. -**schleiche** vzi Alămutter. -**stachel**, -**sticker** vzi Alăflete. -**streif**, m., -en, -**strich**, m., -e, dungă neagră pe spinarea cailor. -**tsich**, m., -e; iaz, helestei de fusari. -**wehr** f., -en; stavilă, strungă (la mori pe apă, de prins fusari). -**wels**, m., -e; silur fusărese [*Silurus anguillaricus*].

Mar, m., -e; vultur, vultan, aceră [*Aquila*].

Margau, n.; Argovia (canton în Sviteria).

Maron, m., 1) Aron (nume bărbătesc); 2) vzi Aron.

Mar-weibe, f., -n; caie, gaie, vinderă [*Falco milvus*]. -**weizen**, m.; grâu cărnău [*Triticum vulgare*].

Mas n., Meier; stîrv, hoit, lepădătură, leș, mortăciune, spureăciune; 2) nălă, rîmă, potnec, momelă (de prins animale, pește); 3) muscă efemeră, (ce trăiește o zi) [*Phryganea*]; 4) tirfă (injurătură). -**an** -**ger**, m., loc de belit (mortăciuni). -**blatter**, f., -n; vărsat puturos, boșica rea, bubă rea [*Pustula maligna*]. -**en**, v. tr. b., 1) a scurma în murdării; 2) a pasto (de cerbi); 3) a momi (un animal); 4) a cărnosi, a argăsi, a descărna (pielea unui animal). -**fliege**, f., -n; muscă de carne [*Musca carnaria*]. -**fräsig**, -**frei** -**schend**, adj., mănecător de stîrvuri, creofag. -**geier**, m., aliu de stîrvuri, vultur negru [*Vultur percnopterus*]. -**geruch**, m., -gerüche, -**gestank** m., -gestänke, miros imputit de stîrvuri. -**grube**, f., -n, gmoisee, groapă de aruncat, de belit mortăciuni. -**haft**, adj., -ig, adj., imputit, stîrvos, murdar, spureat, gros. -**fäfer**, m., cărnăbuș hăpuros, gândac de gunoii, goangă de stîrvuri [*Scarabaeus fi-*

metarius]. -**lopf**, m., -föpfe, (arch.) cap de boi. -**kräbe**, f., -n; cioacă neagră [*Corrus cornis*]; -**pflanze**, f., -n, (bot.) clocotiș [*Staphylea pennata*]. -**pode**, f., vzi Alăblätter. -**scite**, f., -n, (la argăsari) partea pielei de care s'a ținut carnea animalului. -**stufstücker**, m., cioclu, gândac de mortăciuni, [*Hister cadaverinus*]. -**ung**, f., -en; 1) pășune (de cerbi); 2) rîmă, nadă, momelă (pentru animale).

Ab, adv. și prep., 1) în compunere cu substantive exprimă: micșurare, negare, scădere; 2) în compuneri cu verbe exprimă: despărțire, despărțare, mișcare de sus în jos, obținere (a unui lucru), sevărirea (unui fapt), negare, stricare. *Auf und ab geben*, a se plimba în lung și în lat, de colo până colo, în sus și în jos; *Aut*, jos pălăria; *ei* -*nein* *fräue auf eber*, un frane măi mult sau măi puțin (com.). **Ware** *Säße* *liefern*, a preda marfă pe loc la Iași; *zu vernieten* *Stern*, a închiria de la Paști; *die Spitze ist* -, virful s'a stricat; *der Kuepf* *ist* -, bumbul, nasturele s'a rupt.

Ab-gaffen, v. tr. b., (la argăsari) a cărnosi, a argăsi, a descărna (piele). **Ab-schzen**, *sch*, v. r. b., a se istovi, a se usca gemând.

Ab-adern, v. tr. b., 1) a împresura arând (câmpul); 2) a sfârși de arat; 3) a răfui (o datorie) arând; 4) a despărți primăritură un loc de altul.

Abacus, m.; 1) (arch.) lespede (plana coloanei dorice); 2) placă, masă de calculat.

Ab-änderlich, adj., schimbăcios; (gr.) declinabil.

Ab-ändern, v. tr. b.; a schimba, a preface, a îndrepta, a îmbunătăți, a modifica; (gr.) a declina.

Ab-änderung, f., -en; schimbare, preface, îndreptare, îmbunătățire, modificare; (gr.) declinare.

Ab-ängst-en, -igen, v. tr. b.; a infricosa, a înspăimânta, a însufletă; -*lich*, v. r. b.; a și pierde puterile de spaimă, a muri de spaimă.

ängst, f., -en; infricosare, spaimă.

Ab-antern, v. tr. b.; a desprinde (o corabie de otgoane).

Ab-arbeiten, v. tr. h.; 1) a desface, a despărți lucrând; 2) Einem Stein—, a căopli o piatră; 3) a învechi, a uza ceva prin lucru; 4) a răfui (o datorie) pe lucru; der Wein hat noch nicht abgearbeitet, vinul n'a sfinșit încă de a fierbe, de a fermănta; ein abgearbeitetes Weil, o secure tocită; -ſich, v. r. h., a se istovi, a slăbi muncind.

Ab-ärgern, v. tr. h.; a chinui, a necăji, a scărbi; -ſich, v. r. h., a'și pierde puterile prin scărba, a'și face sînge rău, inimă rea.

Ab-art, f., -en; corcitură, degenerare, varietate. -eu, v. ntr. f., a se corci, a degenera. -ig, adj., corcicit, degenerat.

Ab-äſchern, v. tr. h.; a freca, a curăți cu cenușă; -ſich, v. r. h. a osteni, a oșosi, a se dăula prin opintiri.

Ab-äſen, -äſen. v. tr. h.; a roade, a paște (frunză, iarbă; la vînat).

Ab-äſten, v. tr. h.; a desrămura, a curăți copacii de crengi.

Ab-äſtung, f., -en; desrămurare, curățirea arborilor de crengi.

Ab-ätmen, v. tr. h.; a scoate umezeala prin para focului (la turnătorii).

Ab-ätmung, f., -en; curățire, scoatere a umezelilor prin para focului (la turnătorii).

Ab-ähen, v. tr. h.; 1) a curăți, a înlătura (prin mijlocul unui coroziv); 2) a coroadă, a cauterisa, a arde.

Ab-ähung, f., -en; 1) coroadere, cauterizare; 2) curățire, înlăturare (prin coroziv).

Ab-äugeln, v. tr. h.; 1) a ceti în ochii cuiva; 2) a pune ochii pe cineva; 3) a obține ceva prin ochiri; 4) a ochi, a căuta cu ochii urma vînatului.

Ab-baden, v. tr. ner. h.; a coace; -v. ntr. ner. h.; a sfinși de copt (păine etc.) -v. ntr. ner. h. și f.; a se coșcovi (păinea etc.) Das Brot iſt abgebadet, păinea e coșcovită.

Ab-baden, v. tr. h., a feredui, a spăla, a îmbăia, a scaldă (corpul, pielea); -v. ntr. h., a sfinși de a se feredui, de a se scaldă etc.

Ab-bähen, v. tr. h.; a prigori, a obloji cu totul (o rană).

Ab-bafen, v. tr. h.; 1) a însemna cu țepușe; 2) a arunca semne, amare (marină).

Ab-balgen, v. tr. h.; 1) a heli, a jupui (pielea unui animal); 2) a obține ceva prin trînteală; fig., a bate tare pe cineva; -ſich, v. r. h.; a osteni, a oșosi trîntindu-se, bătându-se.

Ab-balzen, v. ntr. h.; a sfinși de a se bate, a sfinși bătaia, a sfinși cu bătaia (cucoșii de munte); a înceta de a se bate, a trece vremea bătăii,

a trece vremea în care umblă după înopărechiere (vînatul).

Ab-banjen, v. tr. h.; a desclăie, a scoate din clăi (smoșii).

Ab-baſten, v. tr. h.; a coji, a descoji, a lua pelița (la copacii).

Ab-bäuchen vzf Abtaugen.

Ab-bau, m., -e; 1) zidire suterană, pentru obținere de minerale; 2) dărămare (de zidiri); 3) zidire izolată într'un sat (plur. Abbauten); 4) Einem Acker in—bringen, a părăgini un ogor.

Ab-bauen, v. tr. h.; 1) a dărăma o zidire; 2) a tăie, a rășlui prin zidire. Die Tagwaffer—, a tăie prin zidire apele esterne a unei mine; 3) a răfui (o datorie) zidind; 4) Die Zede—, a sfinși de a exploata o mină; -ſich, v. r. ntr. h.; a'și zidi o casă, a se așeza, a se statornici departe de alții.

Ab-baumen, v. ntr. h. și f.; a sbura de pe un copac (la vînat).

Ab-bäumen, v. tr. h.; a desfășura de pe sul (la țesătorii).

Abbe, m., abate, egumen, stareț, căpitanie într'o monastire, într'o chinovie.

Ab-beeren, v. tr. h.; a struji bobitele de pe struguri, a rupe strugurii de pe ciorchină.

Ab-befehl, n., -e; contra-ordin, revocare a unei porunci, a unui ordin. -eu, v. tr. ner. h.; a da contra-ordin, a revoca ordinul, a retrage o poruncă, a contramanda.

Ab-begehren, v. tr. h.; a cere ceva de la cineva.

Ab-behalten, v. tr. ner. h.; a ține jos, a ține în mână; den Hut—, a nu pune pălăria pe cap, a o ține în mână.

Ab-beißen, v. tr. ner. h.; a rupe cu dinții; a rupe, a despărți mușcând; a mușca o bucată; die Patrone—, a rupe cartușul.

Ab-beizen, v. tr. h.; 1) a curăți cu corozive, a cauterisa; 2) a dubi, a argăsi (piei).

Ab-befommen, v. tr. ner. h.; 1) a desface, a obține ceva desfăcând prin sfortare; 2) a izbuti de a re-lua ceva. -v. ntr. ner. h.; a'și căpăta partea; Echläge—, a căpăta bătăi; er hat Envas—, el a fost ocărit, bătut.

Ab-berſten, v. ntr. ner. f.; a crăpa, a plesni, a resări crăpând (smalțul, lustrul, culoarea).

Ab-berufen, v. tr. ner. h.; a rechemă, a revoca (dintr'o funcțiune).

Ab-berufung, f., -en; rechemare, revocare (dintr'un post); -ſchreiben, n; scrisoare de rechemare (a unui ambasador, a unui ministru).

Ab-beſtellen, vzf Abbeſehlen.

Ab-beſtellung, vzf Abbeſehl.

Ab-beten, v. tr. h.; 1) a ceti, a zice ceva în formă de rugăciuni; 2)

a întoarce, a îndrepta prin rugăciuni (greșeli, păcate); 3) a căpăta prin rugăciuni.

Ab-betteln, v. tr. h.; a obține prin cerșitorie, a căpăta cerșitorind, calicind.

Ab-betten, ſich, v. r. tr. h.; 1) a'și așterne departe de altul; ſich von einem—, a se culca departe de cineva; ſich von der Wand—, a'și depărta patul de perete; -v. tr. h.; Einem Zuſſ—, a scurge, a abate un rîu.

Ab-beuchen, vzf Abtaugen.

Ab-bengen, vzf Abbiegen.

Ab-bezahlen, v. tr. h.; 1) a plăti rînduri, rînduri, cu incetul; 2) a plăti tot; a se plăti.

Ab-bezahlung, f., -en; 1) plătire în rînduri rînduri, 2) stingere, amortizare a unei datorii, a unei plăți.

Ab-biegen, v. tr. ner. h.; 1) a deslozi, a desface prin îndoire; 2) (gr.) a declina; -v. ntr. ner. f.; a cărmi, a abate (din drum).

Ab-bieten, v. tr. ner. h.; 1) a oferi prin tocmală mai puțin decăt altul; 2) Das Brautpaar—, a proclama căsătoria unei părechii; 3) a atîrdisi, a da la un mezat mai mult decăt altul.

Ab-bild, n., -er; 1) chip, portret, imagine, figură; 2) copii (de pe un portret) -eu, v. tr. h.; 1) a copia (un portret etc.); a desemna, a zugrăvi, a închipui, a înfățișa; 2) a descrie, a depinge, a reprezenta (prin vorbe).

Ab-bildung, f., -en; 1) chip, portret, imagine; 2) descriere, depingere, icoană, desen.

Ab-bimsen, v. tr. h.; a freca, a curăți cu chisar, cu pumice (piatră poroasă).

Ab-binden, v. tr. ner. h.; 1) a deslega, a desface; 2) Ein Gebäute—, a încheie o zidire; 3) Ein Faß—, a cercui un poloboc, a întepeni doagele unui vas; 4) Ein Kalb—, a înțerca un vitel; 5) Die Näder—, a strînge roțile; 6) Eine Warze—, a tăie un negel (legându-l la rădăcină cu o ață, cu un păr de cal); 7) Ein Tier—, a jugăni un animal; 8) pop., Einen Väten—, a plăti o datorie; 9) Er iſt fuſz abgebunden, el e de un temperament iute; vorbesce din chiar senin.

Ab-biß, m., -ſſe, 1) mușcare, mușcătură; 2) loc unde vînatul a rupt din tufari; 3) ramuri ce se seamănă pe jos ca să servească la urmărirea vînatului; 4) (bot.) mușcatul dracului, ruin (*Scabiosa succisa*).

Ab-bitte, f., -n; cerere de iertare, scuză; eſſentiſche—, amendă onorală; -n, v. tr. ner. h.; 1) a cere iertare, a se scuza; 2) a căpăta ceva

prin rugăminte; 3) a întâmpina, a înălătura (ceva amenințător) prin rugăminte.

Ab-bläuten, v. tr. h.; a polei, a lustrui (la argintari).

Ab-blafen, v. tr. ner. h.; 1) a sutla, a depărta prin sutlare (colbul, praful); 2) Die Kanone —, a descărca tunul cu puțin praș pentru a'l curăți; Der Nachtwächter bläht ab, străjerul cântă din corn pentru cea din urmă dată, anunță ultima oară a nopții; 4) Zum Abzug —, a da semnalul de retragere; 5) Die Sache ist noch nicht abgeblafen, lucrul nu e încă anunțat de pe tur; 6) Abgeblafen, sevărsit, făcut, sigur.

Ab-blaffen, v. ntr. f.; a pâlî, a se vesteji.

Ab-blatten, v. tr. h.; 1) a desfrunzi, a desfoie, a struji, a rupe frunzele; 2) a paste, a ciuguli frunzele (vânatul); 3) Den Wein —, a tăie via.

Ab-blättern, v. tr. h.; a desfrunzi, a frunzări, a rupe foile; -sich, v. ntr. h.; a se desfoie, a se despătura, a se tărița (păinea etc.).

Ab-bläuen, v. tr. h.; a învineți, a înălbăstri, a sineli (rufe); *fig. fam.* a coși în bataie, a săcela pe cineva; -v. ntr. f.; a se desalbăstri, a pierde culoarea albastră.

Ab-bleichen, v. tr. h.; a înălbi, a bili; -v. ntr. ner. f.; a pâlî, a se vesteji, a se îngălbini.

Ab-blitzen, v. ntr. h.; a înceta de a fulgera; -v. ntr. f.; 1) a nu lua foc (despre arme); 2) Jemand -lassen, a se cortorisi de cineva, a'l da pe bete afară.

Ab-blühen, v. ntr. h. și f.; a desflori, a înceta de înflori; *fig. fam.* a vesteji, a se trece, a se matoși.

Ab-blüten, v. ntr. h.; 1) a să pierde tot singele; 2) a înceta de sîngerat.

Ab-blühen, v. tr. h.; a desflori.

Ab-bohren, v. tr. h.; a sfredeli de-săvârșit, a pătrunde cu sfredelul.

Ab-bohrer, m., burghiu mare (la miniere).

Ab-borgen, v. tr. h.; a se imprumuta, a lua cu imprumut.

Ab-boßeln, -boßieren, v. tr. h.; a face model de ceară sau de ipsos pentru lucrări în relief, în zărfuri.

Ab-brand, m., -brände; scăzămînt de greutate la topirea metalelor; de-arsură.

Ab-bräsen, v. tr. h.; a desface vintrelele, a lăsa pânzelor unei corăbii joc mai liber în timp de vînt favorabil.

Ab-braten, v. tr. r. și ner. h.; 1) a frige de-săvârșit; 2) a găti de fript.

Ab-bräuen, v. tr. h.; a strica, a în-vechi, a uza prin întrebuințare.

Ab-bräuen, v. tr. h.; a berări, a fierbe berea deplin.

Ab-braunen, v. ntr. h.; a a pierde culoarea cafea, brună.

Ab-bräunen, v. tr. h.; 1) a boi cafea; 2) a rumeni bine (friptură, etc.).

Ab-bräufen, v. ntr. f.; a se depărta vijind; -v. ntr. h. și f.; a înceta de a fierbe, de a vijii (vinul, mustul).

Ab-brechen, v. tr. ner. h.; 1) a rupe, a desface, a despărți rupând; 2) Am Vohne —, a tăie, a scurta din leață; 3) Die Unterhaltung —, a intrerupe, a curma convorbirea; 4) Ein Lager —, a rădica un lagăr; 5) Einen Zahn —, a strica, a stîrbi a rupe, a frînge un dinte; 6) Das Bier —, a mesteca berea în recitoarea; 7) Ein Haus —, a dărâma o casă; kurz —, a sfîrși, a curma, a intrerupe; hier wollen wir —, să ne oprim aici; wir wollen davon —, să vorbim de alt-ceva. -v. ntr. ner. h. și f.; a se rupe, a se sfărâma, a se frînge; der Kranke hat (sich) abgebrochen, bolnavul a sfîrșit de a vărsa; er bricht sich nichts ab, el nu se lipsește de nimic, nu'si refuză nimic; -v. tr. r. și ner. h.; a melița de tot (în, căneapă).

Ab-breiten, v. a. h., a lăți, a turti (aramă etc.).

Ab-brennen, v. tr. ner. h.; 1) a arde; a despărți prin ardere; 2) Ein Feuerwerk —, a aprinde un foc de artificie; 3) Eine Manoe —, a descărca un tun; 4) Mäße —, a prăji cafea; 5) Stahl —, a căli oțel; -v. ntr. ner. f.; a arde cu de-săvârșire, a fi nimicit de foc; die Stadt brannte ab, orașul a ars cu totul; das Pulver ist abgebrannt, praful n'a luat foc; *fig. fam.* er ist ganz abgebrannt, n'are nici o lețenie, nici o parachioară, e afil.

Ab-abbreviat, f. -en; prescurtare (de litere sau de cuvinte la scris).

Ab-bringen, v. tr. ner. h.; 1) a duce, a scoate afară, a depărta; 2) Das Getreide —, a rădica grănele (de pe câmp); 3) Den Schmutz von den Händen —, a depărta necurătenia de pe mîni; 4) Eine Sitte, eine Mode —, a desființa un obicei, o modă; 5) Einen von seiner Meinung —, a face pe cineva să își schimbe părerea, a desfătuși pe cineva; 6) Geliebene Sachen wieder —, a readuce lucrul imprumutate.

Ab-bröckeln, v. tr. h.; a fărâma, a fărâmături, a dumica, a smicura; -v. ntr. r. h.; 1) a se fărâma, a se dumica; 2) a crăpa (tenciala).

Ab-bröcken, v. tr. h.; a debucăți, a desface în bucățele.

Ab-bruch, m., -brüche; 1) lucrare de a rupe, de a sfărâma (în toate înțelesurile verbului abbrechen); 2) Ein Haus auf den-verfaufen oder verichtenen, a vinde sau a dărui o

casă, pentru ea să fie dărîmată; 3) pătură, ce trebuie sfărîmată pentru a ajunge la un mineral (în mine); 4) dărîmătura; 5) pagubă, daună, prejudiciu, răsărire; 6) piedică, pocinog; 7) Ehe —, neînterupt, continuu; eint — thun, a pricinii cuiva o pagubă, a străgăni, a căpuși, a zăceni pe cineva; 8) derogatione (modificare prejudiciabilă a-dusă unei legi, unei convenții etc.); sich — thun, a se lipsi de ceva.

Ab-brühen, v. tr. h.; a opări, a curăți cu apă fierbinte.

Ab-brüllen, v. tr. h.; a cânta (un cântec) mugind, răgînd.

Ab-brunsten, v. ntr. h.; a înceta de a se pui, de a goni (vânatul).

Ab-brüten, v. ntr. h.; a înceta de clo-cit.

Ab-buden, v. tr. h.; a strica, a desface dughenițele, barattele.

Ab-bügeln, v. tr. h.; a călca bine cu fierul (rufe etc.).

Ab-büßen, v. tr. h.; a obține, a căpăta ceva prin lingușiri, prin înjosiri; -sich v. r. tr. h.; a se istovi, a se usca prin desfrănări.

Ab-bürden, v. tr. h.; a descărca, a despovora.

Ab-bürsten, v. tr. h.; a peria, a curăți cu peria.

Ab-büßen, v. tr. h.; a se pocăi, a ispăși, a expia, a trage păcatul.

Ab-büßung, f. -en; pocăire, ispășire, ispășenie, expiațiune.

Ab-buttern, v. tr. h.; a sfîrși de hă-tut untul.

Abc, n., 1) abece, alfabet; 2) principiile, elementele unei științe, unei arte, etc.

Ab-capiteln, v. tr. h.; a muștra, a dojeni, a da un faer.

Abc-buch, n., -bücher abecedari, bu-coavnă.

Ab-complimentieren, v. tr. h.; 1) a respinge, a refuza politicos; *fam.* a blendisi (prin complimente); 2) a obține (a căpăta ceva prin complimente).

Ab-conterfeien, v. tr. h.; a zugrăvi, a depinge.

Ab-copyieren, v. tr. h.; a copia.

Abc-schüler m., **Abc-schüler** m., -en; bu-cher, începător. -tafel, vzf. Abc-buch-tate, f. -en; buccin (testaceu univalv).

Ab-dachen, v. tr. h.; 1) a descoperi, a desvăli (o casă); 2) a inclina, a prăvăli, a povîrni, a pleca; -v. r. h.; a se inclina, a se pleca, a se povîrni.

Ab-dachung, f. -en; 1) descoperire, desvălire (a unei case); 2) povîrnis, prăvălac, pes, climă. proripor.

Ab-dämmen, v. tr. h.; a stavili, a iezi; a opri și a abate apa prin o ie-zătură, printr'un zăgaz.

Ab-dampfen, v. ntr. h.; 1) a aburi,

a se evaporă, a se preface în abur: 2) v. ntr. f.: a porni (prin puterea aburilor).

Ab-dämpfen, v. ntr. h.: 1) a fierbe; 2) a înceta de a se frige, de a se prăji înădușit; 3) a se potoli de tot (ocul): -v. tr. h.: a slăbi tonul.

Ab-dämpungsstempel, m.: atmometru, (vas pentru măsurarea evaporatimnelor, a exalațimnelor).

Ab-danken, v. tr. h.: 1) Cuiem , a da drumul ceva, a l' elibera din slujbă, a l' demite, a l' congedia. Cui abgedankter Soldat, un soldat reformat; 3) Cui Edienst , a scoate o corabie din serviciu: -v. ntr. h.: 1) a ieși, a se retrage dintr'o deregătorie, a abdica, a demisiona; 2) Der Nachwächter bat abgedankt, străjerul a anunțat ceasul pentru cea de pe urmă dată.

Ab-dankung, f. -n, retragere din slujbă, abdicare, demisiune; 2) congediare, eliberare din deregătorie; -**eredit**, f. -n; cuvânt de abdicare; 2) cuvântare funebă. -**schreiben**, n. scrisoare de congediu.

Ab-darben, fidi, v. r. h.: 1) a se lipsi de cele strict necesare; 2) a economisi, a cruța (rupându-și bucațica de la gură, mâncând pe sponciu).

Ab-darben vzi Abdären.

Ab-deden, v. tr. h.: 1) a descoperi, a desvăli (o casă); 2) Den Tisch—, a stringe masa; 3) a jupui, a heli un animal; 4) Cui Pferd—, a tăie unghia unui cal spre a l' poteovi; 5) fig. fam., a săceala, a cionăgi bine.

Ab-decker, m., jupuitor, belitor, părlagiū; **pop.**, gelat, calău, henger, gade. -**ct**, f. -n; 1) belitorie, jupuitorie (meseria); 2) zalhana (casa jupuitorului). -**leder**, n.; piele de mortăciuni.

Ab-deichen, v. tr. h.: 1) a despărți prin o stavilă; 2) a opri sau a închide prin o lezătură.

Abdera, n., Abdera, oraș în Tracia. Locuitorii acestui oraș aveau reputația de foarte prosti.

Abderiffen, v. ntr. h.; a fleoneâni, a vorbi prostii, a sporovăi.

Abderit, m. -en, 1) Abderit, locuitor din orașul Abdera; 2) abderit, prost, nătăflet, nătâng.

Abdication, f. -en; vzi Abdankung.

Ab-dicieren, vzi Abdanken.

Ab-diden, v. tr. h.: (chim.) a îngroșa prin fierbere (un lichid); a condensa.

Ab-didung, f. -en; (chim.) îngroșare prin fierbere (a unui lichid); condensare.

Ab-dienen, v. tr. h.: 1) a sluji pentru o datorie; 2) a sluji un timp hotărât; 3) Den Tisch—, a stringe masa.

Ab-ditiation vzi Abdankung.

Ab-dingen, v. tr. ner. h.; 1) a rupe, a scinde, a tăie din preț, din toamnă; 2) a obține prin târguială.

Ab-disputieren, vzi Abstreiten.

Ab-docken, v. tr. h.: a depana, a desfășura.

Abdomen, m., burtă, pântec, burțus, foale, abdomen, ipogastru.

Abdominal, adj.: (med.) ce privește abdomenul, pântecul.

Ab-donnern, v. imp. h.: a înceta de tunat: -v. tr. h.: a face cunoscut ceva cu o voce tunătoare, a denunța (prin cuvinte).

Ab-doppeln, v. tr. h.: a coase, a tivii marginile cismelor, a pantofelilor etc., cu o ață (la cîmbotari).

Ab-dorren, v. ntr. f.; a se usca și a căde (frunzele).

Ab-dörren, v. tr. h.: a usca, a svînta (fructe).

Ab-dörren-stein, m., -stein; uscătorie, lozniță. -**zug**, f. -en; uscare, svîntare (de poame).

Ab-draht, m. -drähte; strujitură de cositor (de la strugi).

Ab-drängen, v. tr. h.: a depărta, a înlătura împingând; Cuiem , a depărta pe cine-va și a l' înlocui; vzi și Abdrängen.

Ab-drechseln, v. tr. h.: 1) a strugări, a rotunzi la strugi; 2) a despărți strugărind; 3) a slirși de strugărit.

Ab-drehen, v. tr. h.: 1) a suci (gâtul); 2) a strîmba, a întoarce (capul, ochii); 3) a despărți sucind; 4) a strugări.

Ab-dreieren, v. tr. ner. h.: 1) a treiera, a înlăți; 2) a slirși de treierat; 3) a plăti o datorie treierând; 4) fig. a cionăgi, a bate bine; **Abgedreihene Reden**, cuvinte deserte, banale.

Ab-driefeln, v. tr. h.: a desfira, a destrăma.

Ab-driffen, v. tr. h.: Cuiem Entwässern , a dobândi prin rugămintă stăruitoare.

Ab-dringen, v. tr. ner. h.: Cuiem Entwässern , a stoarece, a scoate ceva cu silă, cu rugămintă; a fitui.

Ab-drohen, v. tr. h.: Cuiem Entwässern , a căpăta, a obține prin amenințări.

Ab-druck, m., -drücke; 1) copii; model, probă, tipar; 2) esemplar; 3) scoatere, tragere (de copii); 4) cliș; **Er ist der Feines Waters**, el e clișul tatălui său; 5) coarda cucoșului (la armez); 6) -auf dem Brette, weldes zum heil. Abendmahl dient, pistornic, presconic.

Ab-drucken, v. tr. h.: 1) a tipări, a imprimă; 2) Cui Siegel , a pune un sigil, o pecete; 3) a copia, a trage o copie; 4) a înița, a calchia.

Ab-drücken, v. tr. h.: 1) a despărți apăsând; 2) a descarea (o armă);

3) Cuiem Entwässern , a stoarece ceva cu silă; 4) fig., **Es drückt mir das Herz ab**, îmi stăsie inima; **Jemand den—**, a îmbrățosa bine pe cineva.

Ab-dudeln, v. tr. h.: a drăngăni, a cânta rău dintr-un instrument.

Ab-duction, f. -en; 1) acolire; 2) (anat.) abducție, mișcare în afară a mușchilor extremităților.

Ab-dunfeln, v. ntr. h.: a boi, a văpsi închis, a da o culoare mai închisă.

Ab-dunsten, v. ntr. h. și f.: a aburi, a se evaporă.

Ab-dünsten, v. tr. h.: a preface în abur; a face să evaporeze.

Ab-dünstung, f. -en; 1) aburire, evaporatiune; 2) Die Tee-Küchle, hämische, -**ehaus**, n., -häuser, oalaie, camera de gradat, de rafinat (sare).

Ab-dupfen, v. tr. h.: a usca, a șterge (cu scamă etc.).

Ab-ebenen, v. tr. h.: a obli, a netezi a aplana.

Abecedarius vzi Abcidiller.

Abecedieren, v. tr. h.: a silăbisi, a sloveni, a sloveni.

Ab-ecen, v. tr. h.: 1) a tăie, a cîmți colturile; 2) a colțura, a face colțuri.

Ab-eggen, v. tr. h.: a scoate, a curăți cu grapa, cu borzoana.

Ab-eiden, v. tr. h.: a cotări, a potrive măsurile cu mărul, cu țanul.

Ab-eifern, fidi, v. r. h.: a se topi, a se vlăgăi prin prea mult zel sau prin mânie.

Ab-eifen, v. ntr. f.: a ieși, a se depărta, a pleca grabnic.

Ab-eifen, v. tr. h.: a scoate, a curăți de ghieță; -v. ntr. f.: a desghieța, a se topi ghieță.

Abefe, f. -n; (bot.) plop alb, stilbar alb [*Populus alba*].

Abellagium, n., adot, desetina, abelagiū, stupărit al suzeranului (dreptul proprietarului unui feud asupra prisacilor).

Abelmosch, m., (bot.) pesmă [*Abelmoschus*].

Abend, m. -e, 1) seară; 2) apus, asfințit, occident, vest; **Der heilige—**, ajutorul unei serbători; **pop. ercium**; **Dieses Land liegt gegen—**, țara aceasta e situată la apus; 3) **Das Abend**, -slirșitul vieții; 4) Cui multifaltcher , o serată musicală; **proe**, es ist noch nicht aller Tage—, va veni și Drăguș la căuș; azi joacă ursul la casa ta și mîni la a mea; la toamnă se numără bobocii; urma alege. -**andaht**, f. -en; rugăciune de seară, vecernie; -**besuch**, m. -e; vizită de seară; -haben, a ave seara mosafir. -**blatt**, n. -blätter, foie de seară, edițiune de seară (a unei gazete). -**brot**, n., einä. -**dämmernung** f., amurg, crepusculă (serefi, îngănatul zilei cu noaptea. -**eifen**, n.; vzi Abendbrot. -**falter**, m., sfines, fa-

len, fură-toc [*Sphyræ*]. -**feier** vzi Abendandacht, Abenddämmerung -**gang**, m. -gânge; 1) plimbare de seară; 2) vîna care duce spre apus (în miniere). -**gebet**, n. -e, 1) rugăciune de seară, 2) rugăciune înainte de culcare. -**geend**, f. -ent; 1) apus, asfințit, vest, occident; 2) loc situat spre apus. -**gelaut**, n.; toacă de seară, de vecernie. -**glode**, f. -n; clopot de seară (ce se trage seară). -**jagd** f. -ent; vînătoare, goana eu torcii, eu faele (noaptea). -**gesellschaft**, f. -ent; societate de seară; -gesellschaft haben, a avea seara societate, mosafir; gesellschaft bei den Bauern, sezătoare, sedeancă, priveghiū, haba. -**grauen** vzi Abenddämmerung. -**herbesper** m., botros (crepuscular). [*Hesperiphonus resperinus*]. -**hoff**, f., vzi Abendvet. -**land**, n. -länder; apus, asfințit, vest, țeară apusană, occidentală. -**länder**, m., apusan, locuitor de la apus. -**ländisch**, adj., apusan, occidental. -**lich**, 1) adj., de seară, occidental; 2) adv.; pe inserate, vecernie, pe la chindii. -**licht**, n.; luceafărul sereii. -**lieb**, n.; -er; cămteț de seară; serenadă. -**luft**, f.; boarea sereii; zefir. -**mahl**, n.; cină; das heilige, -e, cina Domnului, împărtășire, grijeană, cină de taină, cominecătura. -**mahlsfeier**, f. celebrarea santei cînc. -**mahlzeit**, f. -en, vzi Abendvet. -**messe**, f. -n; vecernie, chindii, liturghie de seară, denie. -**musik**, f.; serenadă. -**opfer**, n.; jertfă, sacrificiū de seară. -**pfaueauge**, n. -n; ochiū de păm, păm de noapte (cel mai mare fluture) [*Sphyræ s. Smerinthus ocellatus*]. -**puhl**, m. -e; apus, asfințit, occident, vest. -**regen**, m., 1) ploaie de seară; 2) ploaie înainte de seceris (în bibliie). -**rot**, n. -röte, f., roșeață de seară (a cerului); a-murg. -**s**, adv., de seară, în spre seară; *pop.* pe la aprinsul luminărilor. -**ruhe**, f., vzi Abendruhe. -**schein**, m., vzi Abenddämmerung. -**segen**, m., vzi Abendgebet. -**seite**, f. apus, parte spre asfințit. -**sonne**, f., soarele la apus, la asfințit. -**stündchen**, n., vzi minut. -**stern**, m. -e; luceafăr de seară; Venerea. -**stille**, f.; tăcerea, linișcea sereii. -**stunde**, f. -n; ora de seară; bei den Bauern, vzi Abendgesellschaft. -**tau**, m.; rouă de seară. -**uhr**, f. -en; ornic, cadran solar, ce arată orele de după ameză-zii. -**unterhaltung**, f. -en; sindrofie, petrecere de seară. -**viole**, f. -n; (bot.) viorea de noapte, mirodenie, nopticoasă [*Hesperis*]. -**vogel** m., vzi Abendalter. -**voll**, -n, -voller, popor apusan, din occident. -**wärts**, adv. spre apus, spre asfințit. -**weite**, f.; (astr.) distanță occidentală. -**wind**, m., -e; vzi Westwind.

-zeit, f., seara, timpul sereii, haba. -zug, m., -züge, tren de seară (al căței ferate). -zirkel, vzi Abendgesellschaft. -**Abenteuer**, n.; 1) aventură, întâmplare nostimă, neașteptată; 2) fapt îndrăzneț, primejlios. -**er**, aventurier, vintură-țară, cavaler de industrie. -**lich**, adj., aventuros, nostim, străniū, ciudat, singular, fantastic. -**lichtheit**, f. -en; nostimădă, ciudățenie, straniețate, estravaganță, năzdrăvănie. -n, v. ntr. h.; a umbra după aventuri. -**Aber**, adv., iarăși, încă odată; -conj., însă, dar, dară. -**Aber**, f. -n; vzi Aberflaute. -**acht**, f.; destorare, proseriere, exilare repetită, îngreuiată. -**bann**, m., afurisenie, excomunicare îngreuiată, repetită; vzi și Aberacht. -**doppelschad**, vzi Abschied. -**eide** vzi Eberide. -**glaupe**, m., ezerie, superstiție, credință deșartă. -**gläubig**, -**gläubisch**, adj., superstițios, eretic. -**Ab-erkennen**, v. tr. ner. h.; Einem Erwas -, a nu încuviința, a contesta cuiva ceva (prin o hotărîre). -**erkennung**, f. -ent; scoatere din posesiune (prin sentință); contestare. -**Aberflaute**, f. -n; pînten (de unghie; la vînat). -**mal**, vzi Abermals. -**malig**, adj., repetit, al doilea. -**mals**, adv., încă odată, iarăși, de isnoavă, din nou. -n, v. ntr. h.; a contraria; die Sache aber nicht, e un ce la mijloc. -**name**, vzi Epithame. -**Ab-ernten**, v. tr. h.; a seceră, a recolta, a strînge (lucatele); -v. ntr. h.; a sîrși de secerat. -**Aberration**, f.; 1) rătăcire a spiritului, abatere, incurcare de idei, anomalie, neregularitate; 2) (opt.) risipire de raze luminoase; 3) (astr.) aberațiune, fenomen, ce ne face să vedem corpurile cerești în pozițiuni, care nu sunt ale lor. -**Aberrante**, f. -n; (bot.) pelință abrotană, lemnus, lemnul Domnului [*Artemisia abrotanum*]. -**Aberrantig**, adj., îndărămie, nărăvit, încăpăținat, țifnos. -**wille**, m.; desgust, scărba, antipatie, aversiune, repugnanță. -**witz**, m., amuzire, nebunie, prostie, buiguială. -**witzig**, adj., smîrțit, gniū, tuis, absurd. -**Ab-erschern**, vzi Abächern. -**essen**, v. tr. ner. h.; 1) a mânca; 2) a roade (un os); -v. ntr. ner. h.; a isprăvi de mîncat. -**euken**, v. tr. h.; 1) a curăți, a mătura (cu o mătură rotundă); 2) a alunga muștele (cu apărătoare). -**Ab-fächeln**, v. tr. h.; a depărta, a înlătura făcînd vînt; -lich, v. r. n.; a sîși face vînt (cu apărătoarea, cu evantaliul). -**fachen**, v. tr. h.; a despărți, a pune polite, sertare; a clasifica, a aseza în pățuri. -**fädeln**, -**fäden**, v. tr. h.; a deslira, a de-

sata; a curăți de ațăsoare (mazere, fasole).

-**Ab-fahren**, v. ntr. ner. i.; 1) a pleca. Die Zeit fährt ab, poșta pleacă; 2) Der Mann ist von der Maue abgefahren, varul a resărit, a căzut de pe pîrete; 3) Das Meier fuhr mir vom Brote ab, entitul mi-a resărit din pîne; -v. tr. ner. h.; 1) a cara, a transporta; Das Holz, a cara, lemnele (din pădure etc.); 2) Eine Schuld, a răfui o datorie cîrînd, transportînd; 3) a rupe, a deslîpi cu trăsura (o bucată de zid); 4) a însemna, a bate un drum (cu trăsura); 5) *fig. pop.*, a muri; Gute diejen Arzt, wäre ich länger abgefahren, dacă nu era acest medic, de mult as fi murit; 6) Einem lassen, a da pe cineva pe botă-tură, a se cortorosi de cineva; 7) Jahre ab! Pleacă, lipsește, cară-te! 8) Die Pferde -, a oloși caii (pur-tându-i la trăsura). -**fahrt**, f. -en; 1) plecare, parcedere, pornire (în trăsura, în luntre); 2) coborîre; 3) tragere, scădere. -**flange**, f. -n; pavillon, steag arborat pe catartul unei corăbii la plecare. -**geld**, n. -er; ban de călătorie, de plecare. -**ercht**, n.; drept la scădere.

-**Ab-fall**, m., -fälle; 1) cădere (dintr-o înălțime); 2) rămășițe; 3) rozături, rugumături (de carne); 4) vom Westfäl, bezere; 5) povîrnire, chină, dostină (de munte); 6) vom Wetterde, pleavă, codină; 7) vom Weine, acrima vinului; 8) apostazie, lepădare (de religione); 9) scădere; 10) deșchire, contrast; 11) scăpătare, decadentă; 12) bertă, pelerină (vestimînt femeiesc); 13) apă pri-sositoră (la țîșitoare de apă); 14) canal, lăptoc (la țîșitoare de apă); 15) rezvrățire; părăsire, lepădare (de țară); 16) des-approbare; 17) gradare, nuanță; 18) depărtare de la țerm (a corăbii); 19) -von dem, den Vierden vergeleates Heu, ogrinji. -**en**, v. ntr. ner. i.; 1) a căde; 2) a părăsi, a se lepăda (de religie, de țară); 3) a slăbi; 4) a scăde, a se împuțina; 5) Ein Schiff lassen, a lăsa să se depărteze de la țerm (o corăbie); 6) Es fällt Erwas für ihn ab, cade ceva în partea lui; 7) a se deosebi, a contrasta; 8) a curge (bobitele de struguri); -v. tr. ner. h.; a rupe cîzînd; ich habe mir einen Nagel abgefallen, cîzînd mi-am rupt o unghie; Sid den Hals-, a sîși rupe gâtul cîzînd. -**en**, n.; 1) cădere (a frunzelor); vzi și Abfall 8, 9, 10, 15, 17, 18. -**fällig**, adj.; 1) nefavorabil, contrar; 2) inclinat, plecat; 3) care reneagă, se leapădă (de lege). -**fällsel**, n.; vzi Abfall, 2, 3, 6, 19. -**fallröhre**, f. -n; vzi Abfall

19. -**falzen**, v. tr. h.; 1) a argăsi cu custura, a curăți cu cuțitoaia, (la argăsui); 2) a cresta, a gărlini, a zghebu, a răcli (la tâmplari); 3) a fâlțui, a îndoi coalele (la legători). -**fangen**, v. tr. ner. h.; 1) a apuca, a prinde; 2) a sprijini, a propți o stîncă minată (în miniere); 3) a junghe (cu cuțitul de vânătoare). -**färben**, v. tr. h.; a isprăvi de boit, de văpsit; -v. ntr. h.; a pierde culoarea, a se spălăci, a se șterge (o scrisoare etc.); -**faseln**, f. h.; a se desfira, a se călțui, a se destrăma. -**fasern**, v. tr. h.; a desfira, a curăți de ațasoare (mazere, fasole); -**fich**, vzi **Abfaseln**.

Ab-fassen, v. tr. h.; 1) a prinde, a găbui, a apuca; 2) a compune, a concepe (o scrisoare etc.); 3) a imbuca, a îndoi (șterul pe ila); 4) a hălcia, a șterge colturile, muchiele (cu gelăul); 5) a desfășura (o funie; la vânători). -**fassung**, f. -en; redactare, compunere. -**fasten**, v. ntr. h.; a posti, a expia (un păcat) prin post; -**fich**, v. r. h.; a se topi, a slăbi postind. -**faul**, v. ntr. f.; a putrezi de tot, a căde de putregiune. -**fänmen**, vzi **Abfemen**.

Ab-fechten, v. ntr. ner. h.; 1) a isprăvi de luptat; -v. tr. ner. h. a căpăta prin luptă; -**fich**, v. r. ner. h.; a obosi luptându-se. -**febern**, v. tr. h.; a jumuli, a smulge, a curăți de pene, de puf; -v. ntr. h.; a se năpărl. -**fegeu**, v. tr. h.; 1) a mătura, a curăți, a șterge cu mătura, cu peria; 2) *Der Hirsch feht das Gehörn ab*, cerbul năpărlăste pelița coarnelor. -**feieren**, v. tr. h.; a strînge coarma (la marină). -**feilen**, v. tr. h.; a pili, a scoate cu pila. -**feilicht**, n.; -**feilspäue**, m. pl.; pilituri. -**feilschen**, v. tr. h.; a tărăgui, a se tocni și a cumpăra, a obține prin tărăguală. -**feimen**, v. tr. h.; a lua spuma (de pe lapte etc.). -**fein**, v. tr. h.; a curăți, a rafina (zahar). -**feistern**, v. tr. h.; *fam.*, a ocări, a dojeni. -**ferkeln**, v. ntr. b.; a înceta de fătat purcei. -**fer-tigen**, v. tr. h.; 1) a porni, a espedia, a trimete; 2) *Einen schnell-*, a nu sta mult la vorbă cu cineva, a' l exofisi; 3) *fig.*, a dojeni. -**fer-tigung**, f. -en, 1) espediare, trimitere; 2) exofisiere; 3) dojană. -**fest**, v. tr. h.; a descătuși, a scoate cătușele. -**fetten**, v. tr. h.; a lua grăsimă (de pe ceva); -v. ntr. h.; a slăbi a jigări. -**feuchten**, v. tr. h.; a scoate umezeala; -v. ntr. h.; a slozi, a lăsa, a împărțui umezeala (asupra unui alt lucru). -**feuern**, v. tr. h.; a descarca, a slobozi, a da foc (la o armă); -v. ntr. h.; 1) a înceta focul (puștelor).

2) a lăsa să se treacă, să se stingă focul. -**fernung**, f. -en; slobozire, descarcare (de arme de foc); salvă.

Ab-fiedeln, v. tr. h.; 1) a scărții, a cetera, a drăngăni din vioara; 2) a scoate zgura (la turnătorii). -**fi-**, v. tr. h.; a țese, a tăie sticlă (cu cuțitul stecăreșc); -v. ntr. h.; a năpărl, a pierde penele. -**filtrieren**, v. tr. h.; a strecura, a filtra. -**finden**, v. tr. ner. h.; *Einen-*, a învoi, a pune la cale, a îndestula, a despăgubi pe cineva; -**find**, v. r. ner. h.; a se învoi, a se împăca, a se pune la cale. -**findung**, f. -en; învoială, îndestulare, împacare, despăgubire, transacțiune. -**findung**, f. -en; suma banii, cu cari cineva s'a învoit, s'a îndestulat. -**fingeren**, v. tr. h.; a număra pe degete. -**finnen**, v. tr. h.; 1) a lăți ferul (cu pana ciocanului); 2) a face colțuri, muchie (în tîniche). -**fischen**, v. tr. h.; 1) a păseui (un iaz), a scoate tot peștele; 2) a scoate, a lua deasupra (spuma, grăsimă caimacul); -v. ntr. h.; a înceta de păseui. -**fischen**, v. tr. h.; 1) a netezi, a fetui (un zid cu mătăuzul, cu măna); 2) a bate bine cu nicle.

Ab-flachen, v. tr. h.; 1) a povîrni, a prăvăli, a înclina; 2) a lăți, a subția, a obli. -**flammen**, v. tr. h.; a da săn, a ciriviș pielei și a o purta prin pară (la argăsari). -**flauen**, v. tr. h.; a eliti, a spăla (esurile fărâmate). -**flausch**, n.; -**fäuf**, eadă, vas de clătii (în miniere); -**flauber**, m. -e, plăcă de spălat, de curățit (în miniere).

Ab-flachten, v. tr. ner. h.; a despletii; -v. ntr. ner. h.; a sfîrși de impletit. -**fladen**, v. ntr. h.; a pierde culoarea boiaua și a se păta. -**fladen**, v. tr. h.; a mătura, a curăți (cu o pană de gîscă). -**fladen**, v. tr. h.; a dobândi prin rugăminti.

Ab-flaichen, vzi **Abfleichen**. -**flaichen**, v. tr. h.; a descărna (piei). -**flaichenmesser**, n.; răzuitoare, custură, cuțitoaie (la argăsari). -**flenzen**, v. tr. h.; a scoate untura (din peste).

Ab-fliegen, v. ntr. ner. f.; 1) a sbura, a pleca, a se depărta sburând; 2) a ieși din cuib (vrăbiile); 3) a se usca (copacii). -**fliegen**, v. ntr. ner. f.; 1) a se scurge, a curge în jos (apa); 2) a trece (timpul).

Ab-flößen, v. tr. h.; a purica. -**flößen**, v. tr. h.; a face să plutiase în jos.

Ab-flug, m. -flüge; 1) sburare, sbor; 2) ieșire din cuib (a vrăbiilor). -**fluß**, m. -flüsse; 1) curgere, scurgere, scursoare; 2) lăptoc, țevă (de scurs), canal, cloacă. -**fluten**, v. ntr. f.; a se scurge, a se retrage (apele).

Ab-folgen, v. ntr. f.; a făta mănzi. -**folgen**, v. tr. h.; a preda, a in-

măna, a oferi, a întinde (cuiva ceva). -**foltern**, v. tr. h.; a stoarce, a scoate (o mărturisire etc.) prin schinjuire, prin tortură. -**fordern**, v. tr. h.; 1) a cere, a reclama, a profinde; 2) a rechiama. -**formen**, -**formieren**, v. tr. h.; 1) a scoate forma (unui lucru); 2) a da forma cuvenită; 3) a pune (în calup, în tipar); 4) a scoate de pe calup (cinoate etc.). -**forschchen**, v. ntr. h.; a afla cercetând, ispitind. -**forsten**, v. tr. h.; a tăie (o pădure).

Ab-fragen, v. tr. h.; 1) a afla (ceva) întrebând, a lua interogatoriul; 2) a asculta (lecțiunea).

Ab-fressen, v. tr. ner. h.; a mânca, a roade, a paște desăvârșit (despre animale); (*și fig.*).

Ab-frieren, v. tr. ner. h.; 1) a degera, a rebegi; 2) a pierde prin înghețare; 3) a căde jos prin înghețare.

Ab-frohen, v. tr. h.; 1) a face boierescul, beilicul, angaralele cuvenite; 2) a răfui, a plăti o datorie făcând boierescul, beilicul.

Ab-fuchteln, v. tr. h.; a snoși a pișăgi (în bătăie). -**fügen**, v. tr. h.; a îndrepta, a rupe colturile de sticlă remase la tăiet (la stecări); 2) a netezi cu gelăul (la tâmplari). -**fühlen**, v. tr. h.; a simți, a afla, a recunoașe prin simțire, prin pipăire.

Ab-fuhr, f.; cărătură, transport; vzi și **Abfuhr**. -**führen**, vzi **Ziehen**.

Ab-führen, v. tr. h.; 1) a cara a duce, a transporta, a depărta; 2) *Einen Fluß-*, a abate, a scurge un riu, 3) a plăti (o datorie, dobânzi); 4) (med.) a urdina, a curăți, a desșerta (stomacul); 5) a subția (sîr-mă etc.); 6) a ademeni (din cale); 7) *Einen-*, a da pe bete afară pe cineva; 8) a învăța, a dresa (copoi adulmecători); 9) *fich-*, a ieși pe furis. -**führend** adj.; (med.) care scoate afară; purgativ, laxativ. -**führrittel**, n.; (med.) curățenie, purgativ, laxativ. -**führung**, f. -en; cărătură, transportare, ducere; 2) plată, achitare (unei datorii); 3) curățenie purgativ; -**führungsgang**, m.; (an.) canal escretoriu, efod. -**führungsmittel**, n.; vzi **Abfuhrmittel**. -**führungsweg**, m. pl., (an.) căi emunctorie, organe naturale prin cari se secretă lichidele.

Ab-füllen, v. tr. h.; a scoate, a desșerta (dintr'un vas intr'altul); -v. ntr. f.; a fata mănzi. -**füllen**, v. tr. h.; a brazda; a despărți brăzdând. -**füttern**, v. tr. h.; a da nutret, a hrăni (vite).

Ab-gabe, f. -n; 1) predate; 2) bir, impozit, dajdiă, taxă, contribuțiune, dare. -**gabeln**, v. tr. h.; a lua, a scoate cu furculița, cu fur-

ca. **-gabefrei**, adj.; scutit de taxe, de impozite. **-gabepflichtig**, adj., supus la taxe, la impozite. **-gähren**, v. ntr. ner. *h.*; a sferși de dospit, de fermăntat, de fiert.

Ab-gang, m.; (fără pl.) 1) pornire, plecarea, depărtare, ieșire (de la un loc); 2) Der — aus diesem Leben, der tödliche —, moartea, trecerea din viață; 3) vänzare, alșveris, alesveris, aleg, trecere (de marfă); 4) (cu pl. -gänge), lipsă, neajuns, pierdere, scăzământ; 5) tara, scădere (la greutate, la cântar); 6) seurgere (de lichide); 7) ieșire (din scenă); 8) rămășițe, rugumături (de la masă, bucatărie etc.); 9) (tip.) maculatură, pop. măclatură; 10) desertare, urdinare (a stomacului). **-gängig**, adj.; 1) care se trece ușor, care e căutat (de mărfuri); 2) lepădat, de nici o treabă, nefolositor; 3) care lipsește. **-gängling**, m. -e; **-gängsel**, n. 1); rămășițe, căzături (de la diferite lucruri la curățirea lor); 2) (vlg.) avort, pierdere de copil. **-gangsloch**, n. -löcher; hortă de scos necurătenile (la stinbeiri de albine). **-gäßen**, v. ntr. *h.*; a înceta de clocoțit, de spumat. **-gäßen**, v. tr. *h.*; a plivi de tot (un strat de grădină). **-gätern**, v. tr. *h.*; a iscodi, a afla pândind; 2) a pune grație. **-gäufeln**, v. tr. *h.*; a căpăta, a scoate prin coțcări, prin hoscări, prin anăgiri. **-gannern**, v. tr. *h.*; a răpi, a lua prin potlogării, prin șiretlicuri.

Ab-gedanken vzi **Abirindig**.

Ab-geden, v. tr. ner. *h.*; 1) a da, a preda; 2) a inapoia; 3) Ein Urteil —, a da, a rosti o hotărâre; 4) Einem Etwas —, a da cuiva o lovitură; 5) a fi destoinic, bun de ceva, a sluji la ceva; 6) (la cărți de joc) a da cel din urmă; 7) Das Pferd hat (die Zähne) abgegeben, calul a schimbat, a primesti dinții; 8) Die Munde geben ab, câinii se lasă de urmărit (vânatul); 9) (com.) Einen Wechsel auf Euen —, a trage o poliță asupra cuiva; -v. imp. ner. *h.*; Es wird Schläge —, are să iasă bătaie; Es wird Regen —, are să ploaie; -sich v. r. ner. *h.*; 1) a se inelețnici, a se ocupa cu ceva, a se deda la ceva; 2) Sich mit Euenm —, a avea a face, a avea daravere cu cineva.

Ab-gebrannt, adj.; 1) ars, incendiat; 2) afis. **-gebrannte**, m. și f., -n; ars, incendiat. **-gebranntheit**, f.; sărăcie, mizerie (prin ardere). **-gedrohen**, adj.; 1) intrerupt, descusut, curmat, împiedicat; aforistic; 2) rupt, sfărâmat, frânt. **-gedroschen**, adj.; 1) trieriat, imblățit; 2) banal, trivial; —es Zeug, secătură, banalități, vorbe deserte; 3) *fig.*, bătut, frecat. **-gefäumt**, **-gefemt**, adj.; prefăcut,

șiret, viclean, rafinat, hitru. **-gefemtheit**, f. -en; șiretenie, viclesug, șiretlic. **-gefunden**, adj.; împăcat, îndestulat, despăgubit. **-gegriffen**, adj.; stricat, învechit, ponosit, uzat (prin întrebuințare).

Ab-gehen, v. tr. ner. *h.*; 1) a roade, a rupe, a învechi (prin umblare); 2) a măsura, a coti (cu pasul un loc); 3) Ein Geichliß — lassen, a descărea un tun; -v. ntr. ner. *h.*; 1) a ieși; 2) Von einer Gewohnheit —, a se lasa de un obicei; 3) Das Feuer geht ab, focul se stinge; 4) Die Farbe geht ab, culoarea iese, se șterge; 5) Aus einem Dienst —, a se lasa de, a parăsi o slujbă; 6) Mit Tode —, a muri; 7) Der Nagel geht vom Finger ab, unghia se desface de deget; 8) a lipsi, a se împuțina, a scăde; Es geht ihm etwas ab, îi lipsește ceva; Es geht vom Blei beim Schmelzen ab, plumbul scade la topire; 9) Diese Ware geht gut ab, marfa aceasta se trece, se vinde bine; 10) Die Sache ist gut abgegangen, lucrul s'a sfârșit bine, s'a curmat; -sich, v. r. ner. *h.*; a oboși mergând.

Ab-geigen, v. tr. *h.*; **Abgeben**.

Ab-geizen, v. tr. *h.*; Seinem Munde Etwas —, a economisi (de la gură); *jam.*, a mânca pe sponciu.

Ab-gelagert, adj. depus, care stă lung timp în magazie, în depozit; —er Wein, vin șezut, vechiu; —e Cigaretten, țigări uscate. **-gelassen**, adj.; tras, pristocit (vinul); —er Wein, vin pristocit. **-gelben**, v. ntr. *h.*; a pierde culoarea galbenă; -v. tr. *h.*; a îngălbi, a văpsi galben. **-gelebt**, adj.; trecut de vristă, bătrân, gârbovit, îmbătrănit. **-gelebt**, f.; bătrânețe, slăbiciune, gârbovire. **-gelegen**, adj.; singuratic, depărtat, izolat, domnic, infundat; er Wein, vin șezut, vechiu. **-gelegentlich**, f.; 1) izolat; 2) infundatură, singurătate; 3) distanță. **-geloben**, vzi **Abschwören**.

Ab-gemacht, adj.; 1) sfârșit, hotărit; 2) pus la cale, învoit, aranjat; 3) desfăcut.

Ab-gemeissen, a-lj.; cumpătat, rezervat, măsurat, hotărit. **-gemeissenheit** f.; cumpătare, rezervă, precizie, esactitate.

Ab-geneigt, adj. 1) plecat, inclinat, depărtat; 2) răuvoitor, nefavorabil, neplăcut, scărboș. **-geneigtheit**, f. -en; 1) inclinare, plecare într-o parte; 2) lipsă de plecare către cineva, aversiune, ură, antipatie, scărba.

Ab-genußt, adj. purtat, învechit, uzat.

Ab-geordnet, adj.; (care e) trimes, delegat într-o afacere oarecare. **-geordnete**, m.; -n; trimes, delegat, deputat, însărcinat, reprezentant. **-geordnethaus**, n., -häuser; ca-

mera deputaților. **-geordnethaus**, **-geordnethaus**, f. -en; adunarea deputaților.

Ab-gerben, v. tr. *h.*; 1) a argăsi, a tăbăci, a curăți prin argăsială; 2) *fig.* a coși în bataie. **-geredet**, adj.; învoit, convenit, vorbit.

Ab-gerichtet, adj., învățat, dresat, instruit (animale). **-gerissen**, adj. 1) rupt, zărenteros, stremteros; 2) intrerupt, descusut, aforistic.

Ab-gerundet, adj.; rotunzit.

Ab-ge sagt, adj.; 1) declarat; Ein — er Feind, un inamic declarat; 2) revocat.

Ab-gesandte, m. -n; trimes, deputat, ambasador, sol.

Ab-geschabt, adj.; ros, învechit, uzat.

Ab-geschieden, adj. 1) retras, singuratic, izolat; 2) mort, reposat, defunct. **-geschiedenheit** f. -en; retragere, singurătate, izolare, soliditate.

Ab-geschliffen, adj.; 1) polit, lustruit; 2) *fig.* cioplit, politicos civilizată. **-geschliffenheit**, f. -en; politică, cioplire, purtări, moravuri bune.

Ab-geschlossen, adj.; 1) încuiet, închis (cu cheia); 2) încheiat (un contract etc.); 3) despărțit, izolat (de lume); 4) perfect, concentrat, omogen. **-geschlossenheit**, f. -en; 1) izolare, despărțire desăvârșită; 2) perfecțiune, omogeneitate.

Ab-geschmact, adj.; 1) fără gust, neplăcut, sarbed, sălcii; 2) *fig.*, prost, fără gust, nesărat, fără înțeles, anost, lihol, absurd. **Abgeschmact** Neben, secătură, absurdități, banalități. **-geschmactheit**, f. -en; 1) nerozie, negliobie, sărbezială, secătură, absurditate; 2) sălcieune, moleață.

Ab-gesehen, adj.; —davou, afară de aceasta, deosebit de această, abstractiune făcând de această.

Ab-ge sondert, adj.; 1) despărțit, izolat, separat; 2) (med.) secretat.

Ab-gepannt, adj.; 1) desprins, descordat; 2) oboșit, slăbit (prin o-pintell etc.). **-gepantheit**, f. -en; obosială, slăbiciune, dăulare.

Ab-gestanden, adj.; resuflat, fără vlagă, anost, stătut.

Ab-gestorben, adj.; 1) mort, vestejit, uscat; 2) nesimțitor, apatic. **-gestorbenheit**, f.; nesimțitor, apatic.

Ab-gestumpft, adj. 1) tocit, ciuntit; 2) *fig.*; nesimțitor, tîmpit.

Ab-gestuht adj.; bontit, rețezat, ciul.

Ab-getragen, adj.; 1) purtat, uzat, învechit, ros, ponosit; 2) dărânat, dat jos.

Ab-gewichen, adj.; 1) depărtat; 2) deosebit; 3) neregulat.

Ab-gewinnen, v. tr. ner. *h.*; 1) a câștiga, a dobândi (ceva de la cineva); 2) a prinde gust, a găsi plăcere (pentru ceva); -sich v. r. ner.

b.; sicb erwas -, a se hotări, a se decide la ceva.

Ab-gewöbuen, v. tr. b.; 1) a desvâta, a deslăura; 2) a interca (un copil); -sich, v. r. b.; a se desvâta. **-gewöbuen**, f.; 1) desvăt, desobici-nuire; 2) intercare.

Ab-gezehret, adj., slăbit, slăbănog, sleit, jigărit, pîmicit, pipernicit, strî-jit.

Ab-gezogen, 1) adj.; retras, 1) abstras; 2) tras, scos, scăzut; -er **Wein**, vin pristoicit; răvace. **-gezogenheit**, vzi **Abgehebenheit**.

Ab-gieren, v. ntr. b.; (mar.) a apuca la larg, a ieși în largul mării.

-gießen, v. tr. ner. b.; 1) a vărsa (de deasupra); 2) a turna (în tipar, în formă); 3) **Wein**, a trage răvace; 4) (chim.) a limpezi. **-gip-feln**, v. tr. b.; a tăie virtul (la arbori etc.); **-gittern**, v. tr. b.; 1) a pune gratii; 2) a despărți prin gratii.

Ab-glanz, m.; 1) strălucire; 2) reflex, restrîngere (a luminei); 3) *fig.* icoană, imagine. **-glätten**, v. tr. b.; a netezi, a lustrui, a fătu-i, a selivisi, a polei.

Ab-gleichden, v. tr. ner. b.; 1) a pot-rivi, a egala, a asemăna; 2) a limpezi, a lichida (o socoteală); 3) (arch.) a nivela; 4) a netezi. **-gleichfeile**, f. -n; pilă de potrivit, de netezit. **-gleichstange**, f. -n; pîrgăhă de egalat, de nivelat. **-gleichung**, f. -en; 1) potrivire, e-galare, asemănare; 2) limpezire, lichidare (de socoteală); 3) nivelare, aplanare. **-gleiten**, v. ntr. ner. f.; a aluneca, a luneca.

Ab-glimmen, v. ntr. ner. f.; a se stinge cu încetul. **-glitschen**, v. ntr. f.; vzi **Abgleiten**. **-glücken**, v. tr. b.; 1) a roși (ferul); 2) a în-călzi (vinul); -v. ntr. f.; a înceta de roși.

Ab-gott, m. -götter; idol, zeu. **-göt-ter**, m; idolatru. **-götterei**, f.; idola-trie. **-göttlich**, adj.; idolatrie, idola-tru. **-gottschlange** f. -n; boa (șerpe uries, adorat de Indieni) [*Bou constrictor*].

Ab-graben, v. tr. ner. b.; 1) a des-părți printr'un sant; 2) a scoate săpînd; 3) a abate (capa prin să-pătura); 4) a face mai jos săpînd. **-grämen**, sich, v. r. b.; a se tînji, a se topi de necaz, de supărare. **-grafen**, v. tr. b.; 1) a paște toată iarbă; 2) a cosi iarbă.

Ab-greifen, v. tr. ner. b.; a roade, a strica prin întrebuintare; -sich v. r. ner. b.; a se roade, a se strica, a se uză (prin întrebuintare).

Ab-greifen, v. tr. b.; 1) a mărgini, a trage hotar, a hotărnicii; 2) a despărți prin hotare.

Ab-gründ, m., -gründe; prăpastie, a-bis, beznă, noian, genune, restur-

niș. **-grünen**, v. ntr. b.; 1) a înceta de inverzit (arborii); 2) a se sterge, a pierde culoarea verde.

Ab-gruden, v. tr. b.; 1) a ochi pe furis; 2) *semntem* **Erwas** -, a atla, a învăța ceva privind la cineva; -sich, v. r. b.; a-și strica ochii pri-vind, uitându-se. **-gruft**, f.; pismă, invidie, răpștire, mă, aversiune, antipatie. **-grüßig**, adj.; pismăta-ret, invidios, dușmănos, defavora-bil. **-gurkeln**, v. tr. b.; 1) a tăie gătul; 2) a căuta din găt; 3) a gargarisi, a face gargară. **-gürten**, v. tr. b.; 1) a descinge, a scoate braul, cingătoarea; 2) a desclinga (un cal). **-guß**, m. -güsse; 1) văr-sătură, turnătură; 2) formă, model, calup (de vărsat); 3) tipar, clișeu; 4) turca (de lule); 5) lăptoc, uluc, țeavă de seurgere; 6) cale (copăi întocmai).

Ab-haaren, v. ntr. b.; a uăpărlî; v. tr. b.; 1) a tăie a smulge părul; 2) a curăți de păr. **-haben**, v. ntr. ner. b.; *Den Hut* -, a ține pălăria în mână. **-haden**, v. tr. b.; 1) a tăie, a curma, a dobori cu toporul; 2) a săpa cu prăsila, cu țărășita. **-hadern**, v. tr. b.; a căpăta (ceva) prin ceartă. **-häften**, v. tr. b.; a desțepeni, a descheia (șpenea, cărligul). **-hageln**, v. imp. b.; a înceta de a bate piatra, de grindinat; -v. imp. f.; a bate piatră și a dobori; *Die Mittern sind ab-gehagelt*, cîreșile sunt doborite de grindină. **-hagen**, v. tr. b.; 1) a îngrădi; 2) a despărți prin un gard. **-hagern**, v. ntr. f.; a slăbi, a jigări, a se vitioni, a deveni uscățiv, vîrtoan, hîtioan, a se usca, a se strîji. **-hâfeln**, v. tr. b.; 1) a descărliga, a desprinde din cărlig; 2) v. ntr. b.; a sfîși de luerat cu iglita. **-hâfen**, v. tr. b.; 1) a scoate, a lua din cărlig; 2) a tăie, a dobori, a curma (cu toporul, cu secerea); 4) a resădi (flori), a bu-tăși (via). **-halftern**, v. tr. b.; a scoate căpăstrul. **-halsen**, v. tr. b.; 1) a da drum haitei, potăiei (la vînat); 2) a îmbrăși; 3) a des-goli gătul, umerii; a decolta. **-hal-ten**, v. tr. ner. h.; 1) a reține, a opri; 2) a ține departe, la distanță; 3) a ține (o sedință, o intruire); 4) a împiedica (pe cineva de a face ceva); 5) *Einem ven Erwas* -, a abate, a desfătu pe cineva de la ceva; 6) (mar.) *Sem Vande* -, a apuca la larg; *Dem Winde* -, a ave vîntul la spate (corabia). **-halter**, m. (mar.) funia corăbiei. **-halten**, f. -en; 2) reținere, oprire, 2) împiedicare; 3) ținere (de sedință). **-hämmern**, v. tr. b.; 1) a desface cu ciocanul; 2) a strica (bătînd cu ciocanul). **-handeln**, v. tr. b.; 1) a

tărgui, a cumpăra (ceva de la ci-neva); 2) a se înțelege (asupra un-ful lucrui); a pune la cale; 3) a scă-de din preț (prin tocmeală); 4) a trata, a discuta, a dizerta (o chestiune). **-handen**, adv.; *ten* (șeu saii cu femmen), a dispăre, a se rătăci, a se pierde, a nu fi la îndemână, a lipsi (numai despre lucruri). **-hand-lung**, f. -en; tratat, discurs, dizertațiune.

Ab-hang, m. -hänge; 1) povîrniș, pră-vălae, coboriș, ponor, clină, peș, costiș (de munte). **-hangen**, v. ntr. ner. b.; 1) a spînzura în jos; 2) a spînzura, a fi agățat departe de ceva; 3) a se pleca, a se prăvăli; 4) *fig.* a atîrna, a depinde de. **-hän-gen**, v. tr. b.; a desprinde, a des-face, a cobori (ceea ce atîrnă în jos); 2) a atîrna a depinde (de ci-neva). **-hängig**, adj.; 1) ce spînzură în jos; 2) plecat, inclinat; 3) atîrnător, dependent. **-hängigkeit**, f. 1) atîrnare, dependentă 2) povîrniș, costiș. **-hären**, vzi **Abhaaren**. **-harfen**, v. tr. b.; a grebla. **-härmen** vzi **Abhären**. **-härten**, v. tr. b.; 1) a invirtosa, a întări; 2) a căli (o-țel); 3) *Die Soldaten* -, a deprinde, a obișnui soldații la reșoiu; -sich v. r. b.; a se invirtosa; a se de-prinde, a se învăța. **-härten**, f. -en; 1) întărire, invirtosare; 2) că-lire (de metale). **-harzen**, v. tr. b.; a desroșina, a lua reșina. **-haspeln**, v. tr. b.; 1) a răscheia, a depăna; 2) a face ceva în grabă; 3) a rosti un discurs în pripă. **-haspeln**, m.; răsclitor, depănător. **-haben**, v. tr. b.; a descuניה (șoimii). **-hauen**, v. tr. ner. b.; 1) a tăie, a dobori, a curma (cu toporul); 2) a reteza. **-häufeln**, v. tr. b.; a face grămă-gioare. **-häuten**, v. tr. b.; a ju-pui, a beli, a despoia; -v. ntr. b.; a-și lepăda pielea.

Ab-heben, v. tr. ner. b.; 1) a rădica, a lua, a scobori; 2) *Den Tisch* -, a stringe masa; 3) *Eine Manne* -, a desface de pe roți, a demonta un tun; 4) *Karten* -, a tăie căr-țile de joc; -sich, v. r. ner. b.; a se deosebi, a contrasta. **-heben**, n., 1) tăierea (cărților de joc); 2) ridicare, luare, scoborire; 3) slobozire. **-he-deln**, v. tr. b.; 1) a dărăci, a ră-vila; 2) v. ntr. b.; a sfîși de dă-răci, de răvilat. **-hefteln**, v. tr. b.; a descătărăma, a descheia, a des-copeia. **-heften**, v. tr. b.; 1) a des-prinde, a desface; -v. ntr. b.; 1) a sfîși de prins (cu ace); 2) a sfîși de broșat. **-heften**, v. tr. b.; a vin-deca, a tîmădui; -v. ntr. f.; a se vindeca, a se tîmădui, a se cicatriza. **-helfen**, v. tr. ner. b.; 1) *Einem ein Mcdungsthilf* -, a ajuta pe cine-va să-și desbrace o haină,

2) Einer Sache, -, a întocmi un lucru; 3) Einer Anzahl, -, a înlătura o boală; 4) Einem Übel, -, a întimpina un rău; vzi și Herabheulen. -berzen, v. tr. h.; 1) a săruta mult și des; 2) a desmierda sărutând. -heben, v. tr. h.; a obosi gonind, amuțind, hărțuind, hăituiind (câni); -sich, v. r. h.; a obosi, a osteni, a se usca (măslind, lucrând mult).

Ab-heucheln, v. tr. h.; a căpăta, a obține prin lingușire, prin fățarnicie. -heulen, sîc, v. r. h.; a obosi, a se topi urlând, hăituiind, scâncind.

Ab-hilfe, f.; ajutor, îndreptare, leac, remediu; helfen, vzi Abheulen. -hülften, v. ntr. j.; a se depărta, a ieși schiopătând.

Ab-höbeln, v. tr. h.; 1) a gelui, a netezi, a subția cu geluul, cu rindea; Ein Brett, -, a gelui, a da la rindea, a lucia o scândură; 2) fig. a ciopli, a civiliza; 3) Jelle, -, a netezi pief întinse (la argăsur).

-hold, adj.; răuvoitor, nefavorabil, scârbos, neplăcut. -holen, v. tr. h.;

1) a merge de a lua, său de a aduce pe cineva; 2) (la pănzar) a fierbe cu tărîță (o pănză). -hols, n.; vreascuri, uscături, găteje. -holzen, v. tr. h.; 1) a lăzui, a hăitui, a tăie (o pădure); 2) fig. fam., a cionăgi, a săcela (pe cineva). -holzig, adj.; gătejos, crengos, vreascuros. -holzjung, f. -cu; lăzuire, hăituire, entropire, tăiere (de pădure). -hören, v. tr. h.; a aflu ascultând. -hören, v. tr. h.; 1) a afla prin ascultare; 2) a întreba și a asculta (pe elevi, lecțiunea, mărturia); a lua interogatoriū; 3) a cerceta, a examina (socotolă). -hörung, f. -cu; 1) întreabare și ascultare (de elevi, lecțiuni, mărturi); luare de interogatoriū; 2) cercetare, examinare (de socoteli).

Ab-hub, m.; 1) spălătură (reimasă de la mineraiuri, de la iesuri); 2) rămășițele bucatelor (la stringerea mesei); 3) tăiere (la cărți de joc); 4) deosebire, contrast. -hülle, vzi Abhilfe. -hüllen, v. tr. h.; a desfăca, a desghioaca, a descoji, a despăstări. -humpeln, v. ntr. j.; a se depărta, a pleca schiopătând puțin. -hungern, sîc, v. r. h.; a se is-tovi, a se usca prin foame, a se flămânzi. -hüpfen, v. ntr. j.; a se depărta sărind, lupăind, saltând. -huren, sîc, v. r. h.; a se istovi, a și strica sănătatea preacurvind. -hurschen, v. ntr. j.; 1) a se depărta repede; 2) a sbura, a se depărta sburând. -husten, v. tr. h.; a arunca, a scoate flegmă tușind; -sich, v. r. h.; a obosi, a se usca tușind. -hütten, v. tr. h.; 1) a păzi, a supraveghia; 2) a lăsa să pască (iarbă);

-sich, v. r. h.; a se feri, a se păzi, a băga de seama. -hütten, v. tr. h.; a dărâna o minieră neingrijind-o, lăsând-o în părăsire.

Abicht, adj.; pe dos; -e Seite, dosul (postavului). -ein, v. tr. h.; a dărâgi (postavul pe dos).

Abietin, n.; (chim.) abietină, (materie rezinoasă extrasă din terebint de Strassburg).

Ab-irren, v. ntr. j.; a rătăci, a se abate din drum, a pierde cărarea. -irrunn, f. -cu; 1) rătăcire, abatere (din drum); 2) des Verstandes, rătăcire a spiritului; vzi și Aberration 2 și 3.

Abiturient, m. -cu; abiturient, elev ce a ieșit din liceu, candidat la bacalaureat. -enprüfung, f. -cu; examen de bacalaureat.

Ab-jachtern, sîc, v. r. h.; a obosi alergând și sburdând. -jagen, v. tr. h.; 1) a alunga, a lua la goană, a fugări (pe cineva); 2) a fugări și a găbui; 3) Einem, -, a obosi pe cineva fugărindu-l; -v. ntr. h.; 1) Eine Jagd, -, a sfîși o vânătoare (prin prinderea saî împuscarea vînatului); 2) a isprăvi ceva în grabă mare; -sich, v. r. h.; a obosi fugind, gonind. -jammern, sîc, v. r. h.; a se usca bocindu-se. -jäten, vzi Abjäten.

Ab-jochen, v. tr. h.; a dejuca, a scoate de sub jug.

Ab-juchieren, vzi Abjücken.

Ab-falben, v. ntr. h.; a fata desăvârșit (vîci). -falten, v. tr. h.; a răci, a răcori. -fammen, v. tr. h.; 1) a pieptena; 2) a dărâci (lână); 3) a strica, a dărâna (virful unui zid, creasta unei fortificațiuni). -fämpfen, v. tr. h.; a dobândi prin luptă. -fauteln, v. tr. h.; 1) a ciunti, a toci colturile, muchile; 2) Den Strumpf, -, a împuțina ochiurile la împletirea ciorapilor. -fauzeln, v. tr. h.; 1) a face cunoscut, a proclama de pe amvon; 2) Einem, -, a dăseali, a dojeni, a mustra pe cineva. -fapiteln, v. tr. h.; Einem, -, a da un perlat cuiva. -fappen, v. tr. h.; 1) a descueie (soimii); 2) a ciunti, a reteza (cartutul unei corăbii); 3) a tăie (virful copacilor); 4) Einem Hund, -, a ciunti urechile saū coada unui câine; 5) a claponi; a călea (cucosul); 6) fig. fam., Einem, -, a lua în respăr pe cineva, a se răsti la cineva. -fargen, v. tr. h.; a economisi prin mare sgăreenie; sîc vom Kunde, -, a cruța (rupând) și bucățile de la gură, mănecînd pe sponciū. -farten, v. tr. h.; Einem mit Einem, -, a se înțelege cu cineva în taină, pe ascuns; a conspira; Eine abgetartete Sache, o afacere plănuită d'înainte. -fasteten, sîc, v. r. h.; a slăbi, a se istovi

prin post, prin mătănit. -fang, m. -fänge; cumpărătură, rescumpărare. -faufen, v. tr. h.; 1) a cumpăra, 2) a rescumpăra; 3) Einem, -, a îndestula, a despăgubi pe cineva; -sich, v. r. h.; a se rescumpăra (de o pedeapsă). -fäufer, m.; cumpărător, neguțitor. -fänglich, adj.; de vânzare, venal. -faufung, f. -cu; cumpărare, rescumpărare.

Ab-fehlen, v. tr. h.; 1) a tăie gătul (unui animal); 2) a face ciubuc (pe stălp). -fehren, v. tr. h.; 1) a mătura, a curăți (cu mătura); 2) Das Gesicht, -, a întoarce fața; 3) Ein Übel, -, a întimpina un rău; -sich, v. r. h.; a se abate, a se întoarce, a se instrăina (de la cineva).

-fchricht, n., gunoiū, murdării.

-feifen, v. tr. ner. h.; a obține ceva prin ceartă, prin cicălială; -sich, v. r. ner. h.; a obosi prin cicălială.

-feilen, v. tr. h.; a desface, a despică bătînd un ic, o pană. -feltern, v. tr. h.; a tescui, a călea (poama, struguri); -v. ntr. j., a isprăvi de tescuit, de căleat (poama). -fetteln, v. tr. h.; a scoate din lămpoare, din cărligele (la împletit). -fetten, v. tr. h.; a deslăntui, a descatenă, a scoate din fiare. -feulen, v. tr. h.; 1) a dobori cu măcina; 2) fig. a cionăgi bine.

Ab-fichern, sîc, v. r. h.; a obosi chicotind. -fimmen, v. tr. h.; a desgărdini, a rupe gardina (unui vas). -fippen, v. tr. h.; 1) a ciunti, a reteza, a tăie virful; 2) a tăie (o monedă); -v. ntr. j.; a se potieni, a sovăli.

Ab-flaffen, v. ntr. j.; a fi crăpat, a fi întredeschis (ușa, oblonul). -flaf-tern, v. tr. h.; a clădi, a așeza, a împărți în stînjini. -flammern, v. tr. h.; a descelesta, a scoate din scoabe, din cleste. -flappen, v. tr. h.; 1) a lăsa jos (obloanele, aripelile unei mese); 2) a resfringe, a da jos (marginea unei pălării). -flären, v. tr. h.; a limpezi, a scurge, a strecura (un lichid); -sich, v. r. h.; 1) a se limpezi; 2) a se însenina (ceriul). -flärung, f. -cu; limpezire, strecurare (unui lichid). -flatsch, m. -cu, 1) eliceū, matrice (model în plumb topit); 2) stereotipie; 3) fig. copă slabă, ofilită (de pe ceva). -flatschen, v. tr. h.; 1) a pune în tipar, în formă; a stereotipa; 2) (tip.) a scoate o probă cu peria. -flanben, v. tr. h.; 1) a alege, a curăți (ierburile, legume); 2) Knochen, -, a roade oase.

Ab-flenden, v. tr. h.; 1) a deslăra; 2) a despărți o odaie printr'un părete. -flemmen, v. tr. h.; a stringe (în cleste, între țigine). -flettern, v. ntr. j.; a se scobori (de la o î nălțime).

Ab-flimperu, v. tr. h.; a drăngăni (din piano un cântec). **flingen**, v. ntr. h.; 1) a se pierde (tonul); 2) a înceta de sunat.

Ab-flöpfen, v. tr. h.; 1) a scutura (de colb, de praf); 2) a ciomăgi, a bate bine; 3) (tip.) a scoate o probă cu peria. **-flöppeln**, v. ntr. h.; a sfîrși de lucrat cu fusul, de împletit cu cioconăse (horbote, dan-tele).

Ab-fuabbern, vzi Abnagen. **-fnallen**, v. ntr. f., a detuna, a se slobozi cu pocnet (o puscă). **-fnappen**, v. tr. h.; a lua cu hapeă, a smulge ceva cu de a sila. **-fnattern**, v. tr. h.; a face să păriască cu totul (metale). **-fnaupeln**, v. tr. h.; 1) a mușca; 2) a roade (un os). **-fnauern**, v. tr. h.; a scăde din pret, a obține prin sgărcenie.

Ab-fneifen, **-fnuipen**, v. tr. reg. și ner. h.; 1) a strînge, a pișca (cu degetele, cu clestele); 2) (mar.) a ține după vînt (corabia); 3) vzi Ab-fnappen.

Ab-fniden, v. tr. h.; 1) a rupe cu pocnet, cu păriit (o ramură); 2) a suci gătul (nuși iepure etc.). **-fnidern**, vzi Abfnauern. **-fnistern**, v. tr. h.; a sfărâma, a rupe cu păriit; -v. ntr. f.; 1) a sfîrși de păriit, de pălpăit (focul); 2) a resări cu păriit.

Ab-fnöpfen, v. tr. h.; a desbumba, a descheie, a desface bumbii, nasturii.

Ab-fnubben, vzi Abfnabbern. **-fnüpfen**, v. tr. h.; a desnoda, a deslega. **-fnuppen**, **-fnupperu**, vzi Abfnabbern. **-fnutzen**, v. ntr. h.; a isprăvi de împletit.

Ab-föfchen, v. tr. h.; 1) a fierbe, a coace; 2) a muia prin fierbere; -v. ntr. f.; a se deosebi, a se limpezi prin fierbere. **-föfien**, v. tr. h.; a însemna cu cărbune. **-föfieren**, v. tr. h.; 1) a rostogoli, a da de a dura (în jos); 2) **Veder**—, a lucra pielea și a o văpsi cu ocră (broci) pentru guleri, pieptari etc.; -v. ntr. f.; a se rostogoli, a se duce de a dura. **-fomme**, vzi Abfömmung. **-fommen**, v. ntr. ner. f.; 1) a se depărta, a se abate (din cale, de la chestiune); 2) **Mit einer geringen Strafe**—, a scăpa cu o pedeapsă ușoară; 3) **Mit Einem**—, a se învoi, a se pune la cale cu cineva; 4) a se învechi, a se trece, a ieși din modă; 5) a părăsi (un obicei); 6) **Nicht**—**fönnen**, a nu se pute depărta, a nu pute veni; 7) a se lipsi de; **Der fauu**—, ne putem lipsi de el; -n; 1) învoire, înțelegere, împăcaciune, punere la cale; 2) abatere, depăr-tare (din cale, de la chestiune).

-fommenchaft, f. -cu; coborire, naștere, origine, descendență, urmași. **-fömmung**, m. -e; coboritor, urmaș,

descendinte. **-fömmniß**, n. -e; 1) vzi Abfommen, n.; 2) coloană în vecinătatea ochilor, a minelor. **-fönterfeieu**, v. tr. h.; a scoate, a face un portret. **-föpfen**, v. tr. h.; 1) a tăie capul; 2) a rețeza, a tăie virful (la arbori, plînte). **-föpieren**, v. tr. h.; a copia, a scoate o copă.

Ab-föppeln, v. tr. h.; 1) a deslega (căinii de vînat); 2) a despărechia (caii). **-föppen** vzi Abfappen, 2, Ab-föpfen 1., și Abföpfen. 2. **-förrnen**, v. tr. h.; a smicura, a dumica. **-föfen**, v. tr. h.; a obține prin desmierdări.

Ab-frauchen, v. ntr. f.; a se slobozi, a se desface, a se rupe cu pocnet, cu trosnet. **-fragen**, v. tr. h.; (arch.) **Einem Stein**—, a tăie pieziș o piatră. **-frähen**, v. tr. h.; 1) a cânta (ca cucușul); 2) **fig.**, a striga. **-frä-len**, v. tr. h.; a rupe cu unghiile, cu ghiarele. **-främpeln**, v. tr. h.; 1) a scărmana (lăna); 2) a pieptena (pănura); -v. ntr. h.; a isprăvi de scărmanat, de dărăcit. **-främpen**, v. tr. h.; a resfrînge, a da jos (marginea pălăriei). **-fränkeln**, v. ntr. f.; a se istovi prin boală. **-fränken sich**, v. r. h.; a se topi de supărare. **-frabschen**, n. răzuitoare, fier de curățit (cismele). **-fräsen**, v. tr. h.; 1) a rade, a curăți sgărind; 2) a scărțai, a cânta rău (din vioară); -v. ntr. f.; 1) a fugi, a 'și lua tălpășiță; 2) a muri. **-franten**, v. tr. h.; a curăți de buruien, de dudăi.

Ab-freischen, sich, v. r. h.; a răguși țipând, strigând. **-freisen**, v. tr. h.; a despărți, a însemna prin un cerc; -v. ntr. f.; a se depărta din calea circulară. **-friechen**, v. ntr. f.; a se depărta tărîndu-se. **-frieguen**, v. tr. h.; 1) a apuca cu hapeă; 2) a căpăta o parte (din ceva); 3) a izbuti în a pune mîna pe ceva.

Ab-frofchen, v. tr. h.; 1) a prăji bine; 2) a limpezi (oleiul).

Ab-frümelu, v. tr. h.; a fărâma, a dumica (păine); -v. ntr. f.; și **-fich**, v. r. h.; a se fărâma, a se dumica. **-frusten**, v. tr. h.; a coji, a descoji, a lua scoarța. **-fühlen**, v. tr. h.; 1) a răci (fierul); 2) a răcori, a încropi; **-fich**, v. r. h.; a se răcori. **-fühlend**, adj.; răcoritor; (med.) refrigerent. **-füßfaß**, n. -füßer, răcitoare (la mașini cu vapor). **-fühltrog**, m., -tröge, copăie, treacă de răcit (metaluri). **-fühlung**, f. -cu; 1) răcorire; 2) răcire (a fierului). **-fümmern sich**, v. r. h.; a se istovi de grijă, de necaz. **-fündigen**, v. tr. h.; 1) a face cunoscut, a publica, a vesti; 2) a vesti (de pe amvon, de pe scenă); vzi Abbaufen 1. **-funft**, f.; 1) viță, origină, coborire, familie, rasă, naștere; 2) învoială, înțelegere, împăcaciune. **-fup-**

pen, vzi Abflippen. **-fürzen**, v. tr. h.; 1) a scurta, a buntăi, a prescurta; 2) a scăde, a împuțina, a reduce. **-fürzung**, f. -cu; scurtare, prescurtare, reducere, scădere. **-fürzungszeichen**, n., semn de scurtare. **-füfsen**, v. tr. h.; 1) a săruta mult; 2) a desmierda sărutînd.

Ab-faden, v. tr. ner. h.; a descărca, a despovora. **-fader**, m.; descărcător (de mărfuri). **-faderlohn**, m.; plată de descărcare. **-fadung**, f. -cu; descărcare. **-lagern**, v. tr. h.; 1) a depune, a așeza în depozit; 2) v. ntr. f.; a deveni mai bun prin ședere în depozit (mărfuri); **Abgelagerter Wein**, vin șezut, vechiu; **-fich**, v. r. h.; a se așeza; 2) a fi culcat (departe de alt). **-lagerung**, f. -cu; 1) depunere; 2) depozit, sediment, drojii. **-lastieren**, vzi Ab-fängeln. **-landen**, v. ntr. f.; (mar.) a se depărta de la țerm. **-landung**, f. -cu; purcedere, depărtare de la țerm. **-langen**, v., tr. h.; 1) a ajunge și a cobori (ceva); 2) a apuca, a găbui; 3) a ajunge. **-lafs**, m., (fără plur.); 1) scurgere, darea drumului (apei); 2) stavilă (pentru scurgerea apei adunate într'un jghiab); 3) scăzămînt, rabat (din pret); 4) lăsare, iertare (de păcate); indulgență, dispensă (la catolic); 5) **Ohne**—, neincetat, fără preget, necontentit. **-lafsbrief**, m. -e; carte de iertare a păcatelor. **-lassen**, v. tr. ner. h.; 1) a slobozi, a da drumul, a scurge (apa); 2) a tăie (un iaz); 3) a pristoci, a trage, a scoate (vinul dintr'un vas în altul); 4) a lăsa, a scăde (din pret); 5) **Die Söhne**—, a tăie tălpile mai subțire la mîrgini; 6) **Den Zorn**—, a 'și potoli mânia; 7) **Einem Waren**—, a trece, a ceda cuiva mărfuri; 8) **Den Vfen**—, a face cup-toriul să răciască (în steclării). -v. ntr. ner. h.; 1) a înceta, a conțeni; 2) a se lăsa de (cineva sau de ceva), a se dezista. **-lafstet**, vzi Ablafsta. **-lafsgeld**, n. -er; bani pentru indulgență (iertare de păcate). **-lafshandel**, m.; negoț, trafic cu cărți de iertare. **-lafsjahr**, n. -e; 1) jubileu, an iubilar (serbare prin cărți de indulgență generală la catolic); 2) jubileu, (serbătoare din 50 în 50 de ani la vechii evrei). **-lafstram**, m., vzi Ablafshandel. **-lafsträmer**, m.; vînzător de cărți de iertare. **-lafstrenig**, m., vzi Ablafsgeld. **-lafsprediger**, m.; predicator de indulgențe (iertarea păcatelor). **-lafspredigt**, f. -cu; predică de iertarea păcatelor (la catolic). **-lafstag**, m.; Joia verde (la catolic). **-lafzung**, f. -cu; 1) conțenire, încetare; 2) pristocire, tragere (de vin dintr'un vas în altul); 3) scurgere (a unui iaz). **-laf-**

wache, vzi Fronleichnamwache.
Ablativ, m. -e; (gr.) ablativ; (casul al șaselea în declinarea substantivelor).

Ab-latten, v. tr. h.; a scoate, a lua lațurile (de pe un acoperământ).
-lauben, v. tr. h.; a desfrunzi, a struji, a rupe frunzele. **-laubung**, f. -en; strujire, desfrunzire. **-lauern**, v. tr. h.; 1) a spiona; 2) a afla pândind, ascultând la ușă. **-lauf**, m.; 1) scurgere, scursoare (a apei); 2) împlinire de termen, expirare (a unei polițe); 3) sfârșit, capăt, fine; 4) trecere (de timp); 5) Der- des Schiffes, pornirea corăbiei din port; nach-der Post, după plecarea poștei; 6) pes, povornic; **-laufen**, v. tr. ner. h.; 1) Daș Erz—, a transporta mineralul cu roaba; 2) a dobori a-lergând; 3) Einem etwas—, a câștiga, a obține ceva întrecând pe cineva prin alergare; -v. ntr. ner. f.; 1) a curge, a se scurge; 2) a se împlini, a expira, a se sfârși (un termen); 3) Daș Schiff läuft ab, corabia pleacă din port; 4) Daș Terrain läuft ab terrenul se lasă în jos, fuge, se prăbușește; 5) Hier läuft ein Fußweg ab, aici se desface, se despărțeste o cărare; 6) Es leidet—, a nu reuși; gut—, a avea sfârșit bun, a izbucni; 7) Einem den Rang—, a apuca pe dinaintea, a întrece, a înfunda pe cineva; -sich v. tr. ner. h.; 1) Sich die Peine—, a obosi, a se osteni alergând; 2) Sich die tollen Hörner—, a se lovi cu capul de pragul de sus și a vede pe cel de jos; a prinde la minte. **-läufer**, m.; 1) mosor (la postăvărit); 2) încălcire de fire (la țesut). **-laufzettel**, f.; timp de plată, termen de scadență (a unei polițe). **-langen**, v. tr. h.; a pune în leșă, a turna leșă. **-langnen**, vzi Ablegnen.

Ab-lauschen, v. tr. h.; a afla ascultând la ușă. **-laut**, m. -e; (gr.) schimbare a vocalelor radicale la verbe. -v. ntr. f.; **-lauten**, (gr.) a schimba vocala radicală a verbelor. **-lautern**, v. tr. h.; 1) a limpezi, a curăți; 2) a spăla (esuri). **-läuterung**, f. -en; 1) limpezire, curățire, rafinare, 2) spălare (de esuri).

Ab-leben, v. tr. h.; Ein Ereignis mit—, a fi martur ocular la decursul unei întâmplări; -sich v. r. h.; 1) a se sfârși; Die Tage seiner Sklaverei lebten sich endlich ab, zilele robiei sale se sfârșiră în fine; 2) a slăbi, a jigări trăind; -v. ntr. f.; (numai în inf. și part). a muri, a expira, a se trece din viața. -n.; moarte, repozare, expirare (din viață), deces. **-leben**, v. tr. h.; 1) a linge, a scoate lingând; 2) a și linge (hu-

zele, degetele). **-leeren**, v. tr. h.; 1) a deșerta; 2) Den Tisch—, a stringe masa. **-legat**, m. -e; 1) trimis, nunțiu (al papei); 2) surghiunit, exilat, isgonit. **-legation**, f. -en; surghiunire, exil pe un an. **-legemaßdine**, f. -n; (tip.) mașină de împărțit zățul. **-legen**, v. tr. h.; 1) a depune, a pune jos; 2) Den Hut—, a scoate pălăria; 3) Die Kleider—, a lepăda hainele, a se desbraca; 4) etwas mit Einem—, a se înțelege cu cineva în taină despre ceva; 5) Fehler, Gewohnheiten—, a se desbăra de greșeli, a lepăda obiceiuri; (în acest sens și refl.). : Daș legt sich se leicht nicht ab, de aceasta nu te poți desbăra, desvătă așa de ușor; 6) Einem Eid—, a depune un jurământ; 7) Ein Zeugnis—, a da o mărturie; 8) Blumen—, a resădi flori; 9 (tip.) Die Schrift, die Lettern—, a împărți literele, zățul; 10) fără obj.; legen Sie ab, scoateți pălăria, desbrăcați mantelul; -v. ntr. f.; 1) a fata (animalele); 2) pop., a face, a naște pe ascuns; 3) Die Augen legen ihm ab, vederea îl părăsește; Daș Gedächtnis legt ihm ab, memoria lui slăbește, îl părăsește. **-leger**, m.; 1) răsad (de flori); 2) butaș (de viță de vie); 3) copileț (de arbori); Ableger abjuciden, a butăși. **-legung**, f.; 1) depunere (unui jurământ); 2) dare, predare (a unei socoteli); 3) (tip.) împărțire (a zățului, a literilor). **-lehnen**, v. tr. h.; 1) a refuza, a nu primi; 2) a înălătura, a depărta (ceva de la sine); 3) a imprumuta, a lua cu imprumut; 4) Die Kompetenz—, a declina competența; Einem Richter—, a recuza pe un judecător. **-lehnung**, f. -en; 1) refuz, neprimire; 2) declinare (de competență); 3) înălăturare, 4) recuzare, (de judecători). **-lernen**, v. tr. h.; 1) a spune, a recita ceva monoton, a psalmodia; 2) (mus) a cânta pe liră; 3) pop., a cânta rău pe vioară. **-leihen**, v. tr. h.; a imprumuta ceva, a lua cu imprumut. **-leimen**, v. ntr. f.; a coscovi. **-leiten**, v. tr. h.; 1) a scoate de pe calup (cismele); 2) Einem Eid—, a depune, a presta un jurământ. **-leiten**, v. tr. h.; 1) a depărta, a abate (din drum); 2) a scurge, a abate (un riț); 3) (gr.) a deduce, a deriva (un cuvânt); -sich v. r. h.; a se trage din, a deriva din. **-leiter**, m.; conductor; —des Rittes, paratoner. **-leitung**, f. -en; 1) abateră, deducere; 2) derivare (a unui cuvânt); 3) canal, tub de scurgere. **-leitbar**, adj.; 1) ce se poate cămii, abate; (fis.) deviabil. **-leuten**, v. tr. h.; 1) a îndepărta, a abate, a cămii; 2) Einem Verbot—, a înălătura un prepuz; -v. ntr. h.; a a-

puca în altă parte. **-lenkung**, f. -en; cărmire, îndepărtare, abateră.

Ablepsie, f.; (med.) orbire, ablepsia (șițy).

Ab-lernen, v. tr. h.; a învăța (de la altul). **-lesen**, v. tr. ner. h.; 1) a culege (poame); 2) a ceti (tare); 3) Die Kaupen—, a curăți (de omizi); 4) Einem etwas am Besicht—, a ceti, a afla ceva de pe față cuiava; -v. ntr. h.; 1) a isprăvi de cetit; 2) a isprăvi de curățit (omizile). **-lesung**, f. -en; 1) cetire; 2) culegere, cules. **-lengnen**, v. tr. h.; a tăgădui, a nega. **-lengnung**, f. -en; tăgăduire, tăgadă, tagă, negare.

Ab-liefern, v. tr. h.; a preda. **-lieferung**, f. -en; predare. **-liegen**, v. ntr. ner. f.; a fi depărtat, izolat; -sich v. r. ner. h.; a se strica prin ședere, prin neintrebunțare. **-lispeln**, v. tr. h.; a ceti șoptind; -v. n. h.; a isprăvi de cetit șoptind. **-listen**, v. tr. h.; a căpăta, a apuca prin viclenie, prin șiretlicuri.

Ab-lösen, v. tr. h.; 1) a descreta, a desbucla, a descărlionța (părul); 2) a obține prin amăgiră, prin momeli; 3) Thränen—, a smulge lacrimi.

-lohn, v. tr. h.; 1) a plăti (leafa) și a da drumul (la lucrători); 2) a socoti, a plăti (leafa). **-lohnung**, f. -en; 1) plată (de salariu); concediare (din serviciu plătit leafa).

-lösbar, vzi Ablöslich. **-lösch**, v. tr. h.; 1) a stinge (focul); 2) a răci (fierul); 3) a șterge (scrisoarea). **-lösung**, f. -en; 1) stingere (a focului); 2) răcire (a fierului); 3) ștergere (a scrisoarei). **-lösen**, v. tr. h.; 1) a deslega, a desprinde, a despărți, a desface; 2) Einem—, a înlocui pe cineva; 3) Die Wache—, a schimba garda; 4) Ein Pfand—, a scoate, a rescumpăra un amanet; 5) (chir.) Ein brandiges Glied—, a tăie, a amputa un membru cangrenos; -sich v. r. h.; 1) a se desface, a se desprinde, a se deslega, a se răzni; 2) Sich einander—, a se schimba, a lucra alternativ. **-lösend**, adj.; (med.) expectorant. **-löslich**, adj.; 1) ce se poate desface, despărți, deslega; 2) ce se poate rescumpăra. **-lösung**, f. -en; 1) deslegare, despărțire, desfacere; 2) rescumpărare; 3) înlocuire (unul pe altul); 4) schimbare (de sentințele); 5) (chir.) tăiere, amputare (de membre). **-lösungsumme**, f. -n; ban, sumă de rescumpărare.

-löten, v. tr. h.; a deslipi (metalele plumbuite, lipite cu cositor). **-luchsen**, v. tr. h.; a căpăta, a afla ceva prin șiretlic, prin înșelăciune. **-lügen**, v. tr. ner. h.; 1) a tăgădui; 2) a căpăta prin minciună; 3) a înșela mințind. **-lugen**, vzi Abluchsen.

Ablution, f.; 1) spălare, curățire; 2) spălarea mânilor preoților catolici.

Ab-machen, v. tr. h.; 1) a desface, a despărți; 2) Das Tier—, a jupui

animalul; 3) a sfârși, a isprăvi, a găti; 4) a pune la cale, a face in-voială; 5) Die Suppe mit einem Ei —, a mesteca, a bate supa cu un ou. **-machung**, f. -en; invoială, punere la cale, convențiune. **-magern**, v. ntr. f.; a slăbi, a se usca, a se sfriji; -v. tr. f.; a face slab, a jigări, a slăbi, a chilăvi. **-mähen**, v. tr. f.; 1) a cosi (iarbă); 2) a se-
cera (grâu etc.). **-mahlen**, v. tr. f.; 1) a măcina; 2) a răzni; 3) -v. ntr. f.; a isprăvi de măcinat, de răsnit. **-mahnen**, v. tr. f.; a destătui, a îndărăgna, a povățui s. a preveni să nu facă ceva. **-maischen** vzi **Ab-
meischen**. **-malen**, v. tr. f.; 1) a zugrăvi, a desemna de pe ceva, a des-
punge; 2) a descrie într'un mod vioi
pe cineva. **-marfen**, v. tr. f.; a hotărni-
ci, a pune hotar, a demarca. **-marsch**, m., -märsche, pornire,
plecare, marș. **-marschieren**, v. ntr. f.; a porni, a pleca, a purcede, a se
pune în marș. **-marten**, v. tr. f.; a
chinui, a necăji, a căzni, a tortura,
a schinui; -sich, v. r. f.; a se chinui,
a se munci. **-matten**, v. tr. f.; 1) a obosi,
a osteni, a dăula; 2) **(Wald—)**, a ofili, a sterge
lustrul auzului; -sich, v. r. f.; a o-
bosi, a se dăula, a se desela, a se
lăgăni, a se speti (prin obosială),
a se buimăci. **-mattung**, f.; obosială,
dăulare, ostentire.

Ab-meiern, v. tr. f.; a isgoni, a da
afară din arendă, din căslărie. **-mei-
schen**, v. tr. f.; 1) a face brabă;
2) a amesteca cu slat, cu brabă;
-v. ntr. f.; a sfârși de făcut brabă. **-
meischen**, v. tr. f.; a scobi cu dalta,
cu răzușul. **-meiden**, v. tr. f.; a da
poruncă contrară, a revoca, a con-
tramanda. **-mellen**, v. tr. ner. f.; a
mulge; -v. ntr. ner. f.; a isprăvi
de muls. **-mergeln**, v. tr. f.; 1) a
slăbi, a slei, a istovi; 2) a ingrășa
cu margă (ua ogor). -v. ntr. f.; a
se istovi, a se sfriji, a se usca. **-
merken**, v. tr. f.; 1) Einem Etwas
—, a afla ceva privind, observând
pe cineva; 2) Einem Etwas in den
Augen—, a ceti în ochii cuiva. **-
messen**, v. tr. ner. f.; 1) a măsură,
a coti, a măji; 2) a judeca, a cum-
păni (cuvintele). **-messer**, m.; măsu-
rător, cotitor, nivelator. **-messung**, f.
-en; măsurare, cotire, măjire. **-
meßen**, v. tr. f.; 1) a lua, a percepe niu-
mul (la moară); 2) a măsură cu
merticul.

Ab-mieten, v. tr. f.; a inchirie (de
la altul). **-mieter**, m., chiriș, chi-
rigiș, locatar. **-mietung**, f. -en; in-
chiriere. **-mitten**, v. tr. f.; a des-
gnoi, a rădica gunoiiul, balega;
a răni (grădiiul etc).

Ab-moosen, v. tr. f.; a rădica, a in-
lătura mușchiul.

Ab-muden, v. tr. f.; a ucide pe fu-
ris. **-müden**, **-mühen**, vzi **Abmatten**.
-müffigen, v. tr. f.; 1) Einem eine
Erklärung—, a stoarce de la ci-
neva o declarație; 2) Eine Zeit—,
a rezerva un timp; -sich, v. r. f.;
a se desbăra (de ceva); **Eich nicht
-kommen**, a nu se pute retine, stă-
păni (de a face ceva); **Eich eine
Stunde—**, a și rupe un ceas (pen-
tru odihnă, plăcere etc.). **-müßern**,
v. tr. f.; 1) a treece în revizie, a
inspecta; 2) (mar.) a inspecta trupa
și a concedia-o plătinu-i (după fa-
cerea unui drum).

Ab-nabeln, v. tr. f.; a tăie buricul
(la un nou-născut); **-nagen**, v. tr.
f.; 1) a roade (un os); 2) Die Baum-
rinde—, a mejdiri scoarța copacu-
lui. **-nähen**, v. a f.; 1) a coase; 2)
a plăti (o datorie), a răfui pe cu-
sut; -v. ntr. f.; a isprăvi de cusut.
-nahme, f.; 1) scădere, micșurare,
impuținare, descresștere; 2) -eines
Eides, depunere, prestare de jură-
mânt; 3) cercetare (de socoteli); 4)
-der Kräfte, slăbire, pierderea pute-
rei; 5) alisveris, trecere (de mărfuri);
6) Die -des Kreuzes Christi, cohorirea
crucei lui Christos; 7) Die -eines
Fußes, tăierea, amputarea unui
picior; 8) Die -eines Verbandes,
scoaterea, rădicarea unui bandaj,
unui pansament. **-nar-
ben**, vzi **Abhären** 2.

Ab-negation, f.; 1) renunțare; 2) le-
pădare de sine, de bunurile lumesti,
abnegațiune. **-nehmen**, v. tr. ner. f.;
1) a lua jos, a scoate, a ridica; 2)
Einem Etwas —, a lua (de tot) ceva
de la cineva; 3) Einem Etwas —,
a primi, a accepta ceva de la ci-
neva; 4) Einem —, a face portretul
cuiva; 5) Etwas von einer Rede—,
a conchide ceva dintr'un discurs;
6) Den Bart—, a rade barba; 7)
Das Siegel—, a rădica pecetea; 8)
Einem Eid —, a face să depună un
jurământ; 9) Den Tisch—, a rădica
masa; 10) Ein Bein—, a tăie, a am-
puta un picior; 11) Die Naschenabl-
beim Strumpffüßiden —, a impuțina
ochiurile la impletitul ciorapilor;
12) Waren —, a cumpăra mărfuri,
a face alisveris; 13) Ein Malb —,
a interca un vițel; 14) Die Marten—,
a tăie cărțile (de joc); -v. ntr. f.;
1) a scăde, a descresțe, a se im-
puțina, a scăpăta, a slăbi, a chi-
lăvi; 2) a se sfriji, a slăbi, a de-
veni slab, a se jigări. **-nehmen**, m.;
cumpărător, musterier, amator. **-nei-
gen**, v. tr. f.; a pleca (în jos), a
inclina, a îndepărta; -sich, v. r. f.;
a pleca, a se inclina, a se inde-
părta, a se aculma, a se povîrni.
-neigung, f. -en; 1) plecare, incli-
nare, îndepărtare, povîrnire; 2) ură,
antipatie, scărba, aversiune.

Ab-nieten, v. tr. f.; a destintui.
-nippen, v. tr. f.; a sorbi, a gusta
dintr'o băntură.

Ab-norm, adj. deosebit, neregulat, a-
normal. **-normität**, f. -en; deosebire, ne-
regularitate, abnormitate, anomalie.

Ab-nötigen, v. tr. f.; a stoarce, a
scoate (prin silă), a hrăpi.

Ab-nutzen, **-nützen**, v. tr. f.; a strica,
a învechi, a terfeli, a uza, a ponosi,
a deteriora, a hrentui, a hodorigi
(prin întrebuințare, prin purtare,
prin vechime); -sich, v. r. f.; a se strica,
a se învechi, a se ponosi, (prin între-
buințare, etc.). **-nützung**, f. -en; în-
vechire, uzare, deteriorare, ponosi-
re, hodorigire, terfelire, dărvăreală,
stricare (prin vechime, purtare, etc.)

Ab-öden, v. tr. f.; a pustii, a devasta.
-olicren, v. tr. f.; a nimici, a des-
ființa, a stirpi.

Abonnement, n., -e; prenumerare, a-
bonament.

Abonnent, m. -en; abonat.

Abonnieren, v. tr. f.; a abona, a
prenumera; -sich, v. r. f.; a se a-
bona, a se prenumera.

Ab-ordnen, v. tr. f.; 1) a însărcina,
a delega, a orândui, a trimete (cu
o misiune); 2) Etwas —, a revoca
ceva, a contramanda. **-ort**, m., -e;
1) umblătoare, ieșitoare, budă, că-
căsoare, retrădă; 2) pierdere, a-
vortare (de făt). **-ortieren**, v. ntr.
f.; a pierde (fătul), a avorta.

Ab-pachten, v. tr. f.; a arenda, a lua
în posesie, în arendă. **-pachter**, m.,
arendas, posesor. **-pachtung**, f. -en;
arendă, arendare, imposesiune. **-pa-
cten**, v. tr. f.; a descărea, a des-
pacheta; a lua, a scoate pachetele.
-pader, m.; descăreător. **-padung**,
f. -en; descărare, despachetare. **-pa-
rieren**, v. tr. f.; a întimpina (o lo-
vitură). **-passen**, v. tr. f.; 1) a po-
trivi, a măsură; 2) -v. tr. și ntr.
f.; a pîndi; Die **(Gelegenheit—)**, a
aștepta prilejul. **-patrouillieren**, v.
tr. f.; 1) a cerceta, a face o recu-
noaștere (prin patrulă); 2) -v. ntr.
f.; a porni, a se pune în marș (pat-
rulele). **-panfen**, v. tr. f.; 1) a face
cunoscut prin baterea tobei, tim-
pinei; 2) **(fij)**, a cosi în bătaie; 3)
v. ntr. f.; a isprăvi de lovit în
timpina, de bătut toba.

Ab-peinigen, v. tr. f.; 1) a chinui,
a tortura (pe cineva), 2) a stoarce
prin chinuire, prin tortură. **-pei-
schen**, v. tr. f.; a târbăci, a biciui.
-perlen, v. tr. f.; a desira (mărgele,
mărgăritari).

Ab-pfeifen, v. tr. f.; 1) a țepui, a
însemna, a despărți cu par; 2) a
arăci (o vie). **-pfählung**, f. -en; 1)
țepuire, însemnare cu par; 2) ară-
cire (de vii). **-pfänden**, v. tr. f.; a
sechestra, a lua amanet. **-pfeifen**, v.
tr. f.; a șuera, a flueră un cântec.

Ab-pfecken, v. tr. *h.*; a strînge, a pișca (cu degetele, cu cleștele).

Ab-plüden, v. tr. *h.*; 1) a scoate penele, cuiele; 2) a bate țerușii, a despărți cu țerușii.

Ab-plüden, v. tr. *h.*; 1) a culege, a rupe (flori); 2) a smulge (pene).

Ab-plügen, vzi **Abadern**. -**pfropfen**, v. tr. *h.*; a altoi, a hultui.

Ab-piden, v. tr. *h.*; a ciupi (cu pliscul), a ciuguli.

Ab-pladen, -**plagen**, v. tr. *h.*; 1) a necăji, a sicăi, a chinui; 2) a obține prin chinuire; -**sich**, a se necăji, a se chinui, a se obosi prin muncă grea. -**platten**, v. tr. *h.*; a lăți, a turti. -**plattung**, f. -en; turtire, lățire. -**plätten**, v. tr. *h.*; 1) a călca (haine, cămeși); 2) a lăți, a turti (metale). -**plägen**, v. ntr. *i.*; a sări (crăpând, plesnind, pocnind). -**pläsen**, v. tr. *h.*; 1) a însemna cu ciocanul (arborii rezervai); 2) a răcori, a stinge metale (în apă rece).

Ab-plündern, v. tr. *h.*; a prăda, a jăfui, a despoia desăvârșit.

Ab-pochen, v. tr. *h.*; a desface, a sfărâma cu ciocanul, cu maiul.

Ab-prägen, v. tr. *h.*; 1) a bate monedă; 2) a scoate tiparul (de pe ceva). -**prall**, m.; resărire, ricoșare. -**prallen**, v. ntr. *i.*; a resări, a da saii a sări înapoi, a ricoșa (o bombă, o piatră). -**prasseln**, v. ntr. *i.*; 1) a strîși de părăit, de pălpăit (focul); 2) a mânca mugurii arborilor (vănatul).

Ab-prophegen, v. ntr. *h.*; a strîși de propovădui, de predicat; -**sich**, v. r. *h.*; a se obosi propovăduind, predicând. -**prellen**, v. tr. *h.*; 1) a face să resară (o bombă, o minge); 2) v. ntr. *i.*; vzi **Abprallen**. -**preffen**, v. tr. *h.*; 1) a stoarce, a tescui; 2) a călca (struguri). 3) *fig.*, **Ciment Etwas** —, a stoarce, a smulge ceva de la cineva (prin apăsare, silnire).

Ab-proben, v. tr. *h.*; a scoate, a da jos un tun (de pe cotiugă), a l demonta.

Ab-prügeln, v. tr. *h.*; a ciomăgi, a coși (în bătaie).

Ab-puffen, v. tr. *h.*; 1) a da pumnii, a bate cu pumnul; 2) a jupui mortăciunii; 3) v. ntr. *i.*; a pufăi, a detuna ușor (o armă de foc). -**puffer**, m.; jupuitor, părăgiu. -**purzeln**, v. ntr. *i.*; a căde peste cap, a se da de a berbeleac. -**pus**, m.; 1) tenenire (a unei case); 2) tencuială. -**pusen**, v. tr. *h.*; 1) a curăți, a peria; 2) **Ein Haus** —, a tencui o casă; 3) **Ciment** —, a da un perdat cuiiva; 4) a tăie mucul (luminărel). -**pusen**, m.; *fam.*, perdat, refec, blendă, zăbrac.

Ab-quälen, vzi **Abplagen**. -**querlen**, v. tr. *h.*; a bate, a mesteca cu făcălețul (cioarba, smântâna). -**quetschen**, v. tr. *h.*; a strivi, a turti, a

strînge (un deget etc.). -**quiden**, v. tr. *h.*; a amalgama, a strînge particulele metalelor fine cu argint viu. -**quieren**, vzi **Abquerlen**.

Abbracadabra, n. 1) abracadabra, formulă mistică, căreia îi se atribuia o putere magică în lecuire de friguri etc.; 2) cuvinte deserte, fără înțeles.

Ab-rädeln, v. tr. *h.*; 1) a desfășura de pe sul (o sirmă); 2) a tăie cu roțița (aluatul în pitării). -**radieren**, vzi **Abfahben**. -**raffen**, v. tr. *h.*; 1) a răpi, a apuca ceva repede; 2) **Das Gerreibe** —, a strînge în postate, în brazde, grănele cosite.

Abraham, m.; Avram (nume bărbătesc). -**ebaum** m., -**bäume**, -**frucht**, m., -**früchte**, (bot.) mielărea [*Vitis agnus castus*]. -**schiff**, m.; *fig.*, simul lui Avram; vzi și **Bärenhäuterberg**.

Ab-rahnen, v. tr. *h.*; 1) a lua slivca, cămacul, smântâna (de pe lapte); 2) a scoate din cadru, din pervaz. -**rainen**, v. tr. *h.*; a despărți, a mărgini prin un hat, prin răzor. -**rameln**, v. ntr. *h.*; a înceta de puit (sepurii etc.). -**rändeln**, v. tr. *h.*; 1) a roade, a rupe mărginile, extremitățile; 2) a face zimiți (la monede).

-**randen**, v. tr. *h.*; 1) a tăie, a scoate mărginele (de la ceva); 2) a face zimiți (la monede). -**ranfen**, v. tr. *h.*; a tăie injerii (la vița viei), a tăie de pe aragi (via). -**ranzen**, v. tr. *h.*; a lua, a scoate ranța, geamandanul (din spate).

-**rappen**, v. tr. *h.*; a rupe strugurii de pe ciorchina (la via). -**rasen**, v. tr. *h.*; 1) a paște, a ciuguli (vănatul); 2) a strînge toată iarba, pajistea; 3) **Ein Feld** —, a face arabil (un câmp) prin arderea pădurii saii a ierbei. -**rasieren**, v. tr. *h.*; a rade barba. -**raseln**, v. tr. *h.*; a rade, a răzni. -**raten**, v. tr. și ntr. *h.*; a desfătui, a depovățui, a îndărăgna. -**ratung**, f. -en; desfătuire, depovățuire, îndărăgnare. -**rauchen**, v. ntr. *i.*; 1) a se prefăce în aburi, a se evapora; 2) v. ntr. *h.*; a strîși de fumat, de a se evapora. -**räuchern**, v. tr. *h.*; 1) a afuma bine; 2) a tămădie desăvârșit. -**raufen**, v. tr. *h.*; a smulge, a scoate prin păruală. -**sich**, v. r. *h.*; a se obosi prin păruală.

Ab-raum, m.; 1) vreascuri, găteje uscături; 2) nărnitură, moluz, dărămătură (de zid). -**räumen**, v. tr. *h.*; 1) a rădica, a curăți; 2) a deserta, a derădica, a deretica; 3) **Den Tisch** —, a strînge masa. -**raupen**, v. tr. *h.*; a omizi, a curăți de omizi.

-**rauschen**, vzi **Abraufen**.

Ab-rechen, v. tr. *h.*; a grebla, a curăți cu grebla, cu grapa. -**reckling**, m., -e; codină, pleavă (de grăne treierate), rămășițe, fărâmaturi. -**rechnen**, v. tr. *h.*; 1) a scăde, a sub-

trage; 2) v. ntr. *h.*; a se socoti, a încheia, a regula, a limpezii o socoteală; 3) vzi **Abzählen**.

Ab-rechnung, f. -en; 1) scădere; 2) încheiere, regulare (de socoteți) 3) istov, lichidațiune; 4) vzi **Abzählung**.

-**rechte**, f.; dosul (unei materii). -**reden**, v. tr. *h.*; a lua, a obține prin judecată, prin dispută. -**reden**, v. tr. *h.*; a întinde, a lungi. -**rede**, f. -en; 1) înțelegere, punere la cale, înțoiială; 2) **Envas** în—**nehmen**, **stellen**, **ziehen**, a tăgădui, a nega, a nu recunoaște, a contesta ceva; **nicht** in—**sein**, a nu tăgădui; a recunoaște. -**reden**, v. tr. *h.*; 1) a se vorbi, a se înțelege, a se pune la cale; 2) a desfătui, a depovățui; 3) -**sich**, v. r. *h.*; a se obosi vorbind. -**regnen**, **sich** 1) v. ntr. și r. *h.*; a înceta de plouat; 2) v. tr. *h.*; a) a face să cadă în formă de ploaie; b) part. la 1. **Abgerechete Wolken**, nourii descarcăți; c) a strica, a da jos, a spăla plouând. -**reiben**, v. tr. ner. *h.*; 1) a freca, a jerni; 2) a scoate, a uza frecând; -**sich**, v. r. ner. *h.*; a se strica prin frecare. -**reibung**, f. -en; frecare, jernială. -**reichen**, v. tr. *h.*; a ajunge la ceva (în jos); **Ciment Wasser** —, a da cuiiva apă; **Es wird** (**Geld** **abgereicht**), se dă, se împart bani. -**reichen**, v. tr. *h.*; 1) a decer-cui, a scoate cercurile de la un vas; 2) a șterge mărginile, a țesii muchile; -v. ntr. *h.*; a se coace, a părgui desăvârșit (fructele). -**reiben**, v. tr. *h.*; a desira (mărginele). -**reife**, f.; plecare, pornire, purcedere, ducere, ducă. -**reifen**, v. ntr. *i.*; a porni, a pleca, a se duce. -**reihen**, v. tr. ner. *h.*; 1) a rupe, a deslipi (rupând), a smulge; 2) **Kleider** —, a învechi, a ponosi haine (purându-le mult); 3) **Ein Gebäude** —, a da jos, a dărăma, a strica o zidire; 3) a desemma, a schița, a isvodi (un plan); -**sich**, v. r. ner. *h.*; 1) a se rupe, a se smuci; 2) **Er reißt sich ab**, el se espune la străduinți oșoșoare; -v. ntr. ner. *i.*; a se deslipi, a se deslega (rupându-se); **Das reißt gar nicht ab**, această nu mai ia strîșit. -**reihen**, n.; 1) rupere, smulgere; 2) dărămăre; 3) schițare. -**reißer**, m.; 1) desenator; 2) liniator, condieii de tras linii. -**reiten**, v. tr. ner. *h.*; 1) **Ein Pferd** —, a obosi, a goni un cal, (călarindu-l); 2) a strica, a învechi călărind; 3) a mă-sura călărind; -v. ntr. ner. *i.*; a se depărta, a se duce călare; -**sich**, v. r. ner. *h.*; a obosi umblând mult călare. -**rennen**, v. tr. r. și ner. *h.*; 1) a apuca, a lua ceva alergând; 2) **Ciment den Weg** —, a întrece pe cineva alergând, a îi tăie drumul; -v. ntr. ner. *i.*; a se depărta, a porni alergând; -**sich** v. r. ner. *h.*; a obosi alergând.

Ab-rihten, v. tr. h.; 1) a învăța, a dresa (animale); 2) *Jemand* —, a dăscăli, a deprinde, a disciplina pe cineva; 2) *Etwas* —, a potrive, a netezi, a îndrepta ceva. **-rihthammer**, m., -hämmer, ciocan, baros de îndreptat verget de fer. **-rihtstab**, m., -stäbe, **-rihtstod**, m., -stübe, nicovală de turrit verget de fer. **-rihtung**, f., -en; 1) învățare, dresare, creștere (de animale); 2) deprindere, disciplinare. **-rihten**, v. tr. ner. h.; a afla, a descoperi mirosind. **-rihteln**, v. tr. h.; a incuie cu zăvorul. **-rihteln**, v. tr. h.; 1) a dărăci, a melița (în); 2) *fig.* *Jemand* —, a da un refec, un perlată cuiva.

Abrihtose, vzi *Abrihtose*.

Ab-rinden, v. tr. h.; a coji, a despoie, a deslipi de coajă, de scoarță, a dubi. **-rindig**, adj., 1) descortat, descojit; 2) coșcovit (pâinea). **-ringen**, v. tr. ner. h.; a scoate, a căpăta, a smuci lupțând; **-rich**, v. r. ner. h.; a obosi lupțându-se. **-rinuen**, v. ntr. ner. f.; a se scurge (apa). **-riß**, m., -ße, 1) schiță, adumbrire, plan; 2) *Ein Kunstwerk* —, o prescurtare. **-ritt**, m.; pornire, plecare călare.

Ab-rogation, vzi *Abichaffung*. **-rogieren**, vzi *Abichaffen*. **-rohren**, v. tr. h.; 1) a tăie stuhul, trestia; 2) a stuhui, a acoperi cu stuh (un zid). **-rollen**, v. ntr. f.; 1) a se rostogoli, a se vâlătuci, a se da de a dura, de a berbeleac (în jos); 2) *Die Zeit reißt ab*, timpul trece, termenul se sfârșește; 3) a resuna bubuind; 4) a se desfășura rostogolindu-se; -v. tr. h.; 1) a rostogoli în jos (o piatră); 2) *Ein Gemälde vor Jemand* —, a desfășura, a întinde înaintea cuiva un tablou; 3) *Die Wäsche* —, a mângălui rufeile, albiturile; **-rich**, v. r. h.; vzi -v. ntr. f. 1. **-rosten**, v. ntr. f.; a căde jos, a se despărți din cauza ruginii. **-röhen**, v. tr. h.; a prăji desăvârșit. **-röten**, v. ntr. h.; a pierde culoarea roșie; -v. tr. h.; a boi roș, a da o culoare roșie.

Abrotannum, vzi *Stabwurz*.

Ab-rüden, v. tr. h.; a da în lături, a retrage, a da înapoi, a depărta, a urni din loc (un scaun, etc.); -v. ntr. f.; a face loc, a se urni din loc, a se da în lături. **-rudern**, v. tr. f.; a porni, a se depărta de la term văslind. **-ruf**, m.; 1) incunoștințare; 2) rechemare; 3) (arm.) apel. **-rufen**, v. tr. ner. h.; 1) a rechema; 2) a instința, a striga, a vesti, a proclama (cu glas tare, oarele) 3) *Einem die Kunden* —, a smoni musterii cuiva; 4) *Jemand* —, a striga, a chema pe cineva; 5) *Weld* —, a vesti scăderea cursului unor bani; 6) (arm.) a face apel; **-rich**, v. r. ner. h.; a obosi strigând. **-rufung**, f., -en; 1) rechemare; 2)

instințare, strigare, proclamare; 3) (arm.) apel. **-rufungs schreiben**, n.; scrisoare de rechemare. **-rühren**, v. tr. h.; a bate, a mesteca cu făcălețul (cioarba, smântâna). **-runden**, **-runden**, v. tr. h.; a rotunzi, a teși muchiele, a toci colțurile rotunzind. **-rundung**, f., -en; rotunzire. **-rupfen**, v. tr. h.; a jumuli, a smulge penele.

Abrupt, vzi *Abgebrochen*, **Er** — o, fără veste, nepregătit, neașteptat.

Ab-rüsten, v. tr. h.; 1) a desarma (o armată); 2) a strica, a desface o schele. **-rutschen**, v. ntr. h.; 1) a aluneca (în jos); 2) *fig. fam.*, a pleca, a ieși cu rușine. **-rütteln**, v. tr. h.; a desface, a face să cadă scuturând, sgâlțâind.

Ab-säbeln, v. tr. h.; a tăie cu sabia. **-sacken**, v. tr. h.; 1) a scoate, a descărea sacii; 2) a împărți în saci. **-sagen**, f.; 1) refuz; 2) contra-ordin; 3) renunțare; 4) dezicere. **-sagebrief**, m., -e; 1) scrisoare de refuz; 2) provocare la duel; 3) scrisoare de desfidere, cartel. **-sagen**, v. tr. h.; 1) a refuza; 2) a revoca un ordin, o poruncă, a contramanda; -v. ntr. h.; 1) a renunța, a se dezice; 2) *Den Frieden* —, a declara reshoiu; 3) *Den Wehrsam* —, a refuza supunerea; 4) *Dem Glauben* —, a se lepăda de lege, a'și renega credința; 5) *Der alten Lehre* —, a abjura, a tăgădui doctrina, sistema cea vechiă; 6) *Die Stunde* —, a declara de a nu mai pute lua lecțiunea. **-sagen**, v. tr. h.; a tăie cu ferestrăul. **-sagung**, f., vzi *Abfage*. **-sahnen**, vzi *Abrahamen* 1. **-sajeren**, v. tr. h.; a măsura adâncimea (unui puț de mină). **-satteln**, v. tr. h.; a deșela, a scoate scauna; -v. ntr. h.; a descăleca. **-satz**, m., -sätze, 1) depozit, hostină, sediment, drojdii; 2) intrerupere, încetare; **Sätze** —, neintrerupt, dintr'o singură trăsătură; 3) articol, period (intr'o scriere); 4) toc, călcăi, călcei (la ciubote); 5) nod (la pai); 6) alineat, paragraf; 7) strofă (de poezie), cesură; 8) podină (la scări); 9) aliajeris, vânzare, trecere, desfacere (de mărfuri); 10) abateri de la direcțiunea principală (în miniere); 11) punct de odihnă (într'un puț de mină); 12) bernă, pripiciu de apărare în jurul unui val (la fortărețe); 13) scăzământ, scădere, rabat (la o socoteală); 14) *Der-einer Münze* deprețierea unei monede; 15) deosebire, diferență, contrast; 16) (mus.) sfârșitul unei părți; 17) întercare (de maniere). **-able**, f., -n; sulă, potricală pentru tocure (la cismă). **-bogen**, m.; scobitură a tocului (la cismă). **-bohrer**, m.; vzi *Abfahle*. **-braht**, m., -brähte, fir cernit de cutocur (la cismă). **-hammer**,

m. -hämmer; spiliart, ciocan de bătut tocurele. **-macher**, m.; meșter de călcăi, de tocure (la cismă). **-ort**, m., -e, **-quelle**, f., -n; loc potrivit pentru desfacerea unei mărfi; debused. **-schneider**, vzi *Abfahmacher*. **-weise**, adv.; 1) în paragrafe, în alineate; 2) cu intreruperi, în intervale. **-wede**, f., -n; cuiu, țintă de tocure (la cismă). **-säubern**, v. tr. h.; a curăți, a griji bine. **-saufen**, v. tr. ner. h.; a sorbi, a be (partea de asupra dintr'un vas plin). **-säugeln**, v. tr. h.; a altoi prin lipire (fără a tăie ramura). **-saugen**, v. tr. h.; 1) a suge desăvârșit; 2) a abate sugând (vițelul vaca). **-saugen**, v. tr. h.; 1) a da de subț, a alăpta în deajuns; 2) a înterca; 3) vzi *Ab-säugeln*; -v. ntr. h.; a sifri de subț.

Abseeß, m., -ße; abces, udmă, nimă, buboiu, ulcer, coptură [*Apostema*].

Ab-schabeisen, n.; custură, răzuitoare, răzaluitoare. **-schaben**, v. tr. h.; a rade, a răzui, a răzăli, a jerui, arăcăi; **-sich**, v. r. h.; a se roade, a se învechi. **-schabbel**, n.; răzălău, răzătură, răzălitură, răsură. **-schach**, m.; șah, ce amenință deodată pe regele și regina (în jocul șahului); *pop.*, șahsel. **-schadern**, v. tr. h.; *Einem Etwas* —, a cumpăra, a obține ceva de la cineva într'un chip murdar, prin negoț necinstit, prin trafic meschin. **-schachteln**, v. tr. h.; a lustrui cu coada calului (un fel de buruiiană vzi *Schachtelhaln*). **-schaffen**, v. tr. h.; 1) a desființa, a suprima, a anula, a casa, a abroga (o lege, un obicei, etc.); 2) a da drumul, a congedia. **-schaffung**, f., -en; 1) desființare, suprimare, anulare, casare, abrogare (de obiceiuri, legi, hotăriri etc.); 2) congediare, licențiere. **-schafen**, v. tr. h.; (mar.) a cobori, a lăsa jos pânzele. **-schäfern**, v. tr. h.; a obține ceva glumind, săguind. **-schalen**, v. tr. h.; a da jos tenciuiala stricată de pe pietre (la o zidire). **-schälen**, v. tr. h.; a coji, a curăți de coajă, de scoarță, de piele, a descoji, a desghioca. **-schärfer**, v. tr. h.; 1) a ascuți; 2) a tăie, a toci, a ciunti marginile, muchiele. **-scharren**, v. tr. h.; a înălatura scurnând, răcăind, scormolind. **-schatten**, v. tr. h.; a adumbri, a schița, a face siluete. **-schattig**, f., -en; adumbrire, schiță, siluetă. **-schäßen**, v. tr. h.; 1) a prețui, a prețui, a evalua, a taxa; 2) a scăde valoarea (prețuind). **-schäßer**, m.; preteluitor, taxator. **-schässig**, adj., de desprețuit. **-schäßung**, f., -en; 1) prețuire, evaluare, taxare; 2) scădere de valoare, de curs (la prețuire).

Ab-schauen, vzi *Absehen*. **-schauern**, v. tr. h.; a despărți prin un părete

(de scânduri etc.) -ſchauſeln, v. tr. h.; a curăți, a scoate cu lopata. -ſchaum, m.; 1) spumă; 2) *fig.*, drojdiă, necurătenia, lepădătură, mardă, ciuruc. -ſchäumen, v. tr. h.; a lua, a scoate spuma.

Ab-ſcheiden, v. ntr. ner. f.; 1) a pleca, a se porni; 2) a muri, a deceda, a repoza, a se sevărși din viață; **Ab-geſchieden leben**, a trăi retras; -v. tr. ner. h.; a despărți, a bășcălui, a separa. -ſcheiden, n.; 1) moarte, sevărșire din viață, deces, repozare; 2) plecare, pornire. -ſcheiduna, f., -cu; despărțire, izolare, bășcăluire, separațiune. -ſchereu, v. tr. ner. h.; a tunde, a tăie cu foarfecele. -ſcheu, m.; ură, îngreșoare, scribă, groază, oțărire, iazmă, desgust, averșiune. -ſcheuchen, v. tr. h.; a goni, a pune pe fugă, a speria (pășerile). -ſcheu-eren, v. tr. h.; 1) a freca, a spăla, a curăți; 2) a roade (frecând); Das ſemb hat mir den Rücken abgeſcheuert, cămeșă mi-a ros spetele; 3) *fig. fam.*, a muștra aspru pe cineva. -ſchuldiſch, adj.; urit, greșos, ticălos, urăcios, scribos, inșpăimântător. -ſchuldigkeit, f., grozăvie, ticăloșie, urăciune, grozăvie.

Ab-ſchichten, v. tr. h.; 1) a împărți, a pune, a așeza în straturi, în părți; 2) *Solz* —, a clădi lemne. -ſchicken, v. tr. h.; 1) a trimete, a expedia. -ſchicker, trimitător, expeditor. -ſchickung, f., -cu; trimitere, expediere. -ſchicken, v. tr. ner. h.; 1) a depărta, a înlătura, a da inapoși împingând; 2) Eine Schuld (von ſich) —, a respinge o invinovățire, a se disculpa; -v. ntr. ner. h.; Das Pferd hat abgeſchoben, calul a schimbat, a primeni dinții de lapte.

Ab-ſchied, m., 1) slobozire (din slujbă), congediare; 2) retragere, demisiune, congediū; 3) rămas-bun, adio, ziuă-bună; 4) plecare, despărțire (pentru a pleca); 5) —nehmen von der Welt, a se despărți de lumea, de viața; a muri; 6) hotărîre definitivă, rezoluțiune (luată de adunări); 7) hotărîre, sentință judecătorească. -ſchiedenz, f., -cu; audiență de congediū, de plecare. -ſchiedlich, m., -e; vizită de plecare, de congediū. -ſchiedlich, m., -e; scrisoare de adio, de congediū. -ſchiedlich, n., -gläser, vzi Abſchiedstrumf. -ſchiedlich, m., -ſchiedlich; salutare, compliment de adio. -ſchiedlich, m., -ſchiedlich; sărutare de adio, de plecare, de rămas bun. -ſchiedlich, f., -cu; predică de plecare, de congediū. -ſchiedlich, m., -ſchiedlich; banchet de adio. -ſchiedlich, f., -n.; oară de plecare, de despărțire. -ſchiedlich, m.; pahar de adio, de despărțire. -ſchiedlich, n., -e.; cuvînt, discurs de adio, de congediū, de plecare.

Ab-ſchiefern, v. tr. h.; a scoate, a rădica în pătură, în foș; -ſich, v. r. h.; a se desface, a se desliși în pătură, în foș; (*chir.*) a se coji, a se exfolia. -ſchieferung, f., -cu; despărțire, cojire, exfoliațiune. -ſchiefen, v. tr. h.; a ochi pe furis, a trage cu coada ochiului, a pune ochiul pe ceva. -ſchiefen, v. tr. h.; 1) a pune șine la roate; 2) a măsura o mină; 3) Ein gebrochenes Bein —, a lega un picior frînt cu scândurele, șindrile, carton (ca bandajul să nu se strămute). -ſchiefer, m., măsurător (în mine). -ſchießen, v. tr. ner. h.; 1) a descărca, a slobozi (o armă); 2) a arunca, a trage (o săgeată); 3) Einem die Hand —, a rupe cuiva mîna (dănd cu pușca etc.); 4) Einem Vogel —, a ucide o pasere din sbor; 5) *fig.*, Einem —, a învinge pe cineva la tir, a bate mai bine la țintă decît altul; 6) Dem Wild eine beſtimmte Zahl —, a împușca un număr hotărît din vînatul; 7) Ein Revier —, a sfîrși vînațoarea într'un ocol (impușcând tot vînatul); 8) Sich das Geiſt —, a'și rupe ceafa repezîndu-se și căzînd; -v. ntr. ner. f.; 1) a se repezi, a se arunca (dintr'un loc); 2) a se povîrni, a se prăpăstui; 3) a se spălăci, a se descolora, a se șterge culoarea; 4) a se scurge se pede (apa). -ſchiffen, v. ntr. f.; a purcede, a porni din port; -v. tr. h.; a trimete, a expedia, a transporta pe apă (cu corabie, cu luntre etc.). -ſchildern, v. tr. h.; a descrie, a depinge, a zugrăvi (prin cuvinte), a defini, a reprezenta. -ſchilderung, f., -cu; descriere, depingere, tablou, pictură. -ſchilden, v. tr. și ntr. ner. h.; 1) a jupui, a heli, a despoia (pielea); 2) *fig.*, Leute —, a storce, a necăji, a căzni oamenii; -ſich, v. r. ner. h.; 1) Sich im Falten das Bein —, a'și jupui pielea piciorului căzînd; 2) *fig.*, a căde de obosială, a se deșela, a se dăula (prin muncă). -ſchirren, v. tr. h.; a deshăma. -ſchirrun, f., -cu; deshămare.

Ab-ſchlagen, v. tr. h.; a tăie, a junghie, a măcelări. -ſchlagen, v. tr. h.; a dezguri, a curăți de zgură. -ſchlagen, v. tr. h.; a slăbi, a hălți (o coardă). -ſchlag, m., -ſchläge; 1) tipar, copă, clișeu (făcut prin batere deasupra); 2) fărîmături, rozături, codină; 3) loc îngrădit, despărțit (prin pîrete de scânduri etc.); 4) scurgere (a unei ape); 5) canal, lăptoc, turloiu (de scurgere); 6) scăzămînt, reducere, rabat; 7) Etwas auf —zahlen, a plăti ceva în socoteală, a conto (unei datorii); 8) resărîre, resăltare, ricoșare, repercutare (a unei bombe); 9) Das iſt ein großer —, e o mare deosebire,

diferință; 10) refuz, infruntare. -ſchlagen, n.; fier de tăiet (ardesiă, schist). -ſchlagen, v. tr. ner. h.; 1) a da jos, a doborî; 2) Ein Lager, ein Zelt —, a rădica un lagăr, a stringe un cort; 3) Das Waſſer aus dem Bach —, a da drumul, a scurge apa din gîrlă, din pîriū; 4) Eini Waſſer —, a se pișca, a urina; 5) Einem —, a goni, a alunga pe cineva prin bătăi; Den Feind —, a respinge pe dușmanul; 6) Einem —, a ciomăgi, a coși în bătăie pe cineva; 7) Einem Etwas —, a scoate, a obține ceva de la cineva luptînduse; 8) a scăde, a reduce (din socoteală sau din preț); 9 (tip.) Das ſormat —, a scoate formatul (din formă); 10) a bate, a mesteca cu făcălețul (bucate); 11) Eine Brücke —, a rupe un pod; 12) a face un tipar, un clișeu, o copă (prin batere); 13) a intrerupe un curent metalic (în metalurgie); 14) Eine Münze —, a depreția, a scăde cursul unei monezi; 15) Ein Schloß —, a scoate, a desface o broască; 16) a refuza, a nu învoi, a infrunta; -ſich, v. r. ner. h.; a se abate, a se depărta (din drum); -v. ntr. ner. h.; 1) Aus der Art —, a degenera; 2) Dies ſchlägt ab, aceasta nu se face, nu izbuteste; 3) Die Ware ſchlägt im Preiſe ab, marfa pierde din preț; 4) Die Kuh ſchlägt ab, vaca dă mai puțin lapte; 5) Der Wein ſchlägt ab, vinul pierde din tărie; 6) Die Hitze, die Kälte ſchlägt ab, căldura, frigul scado, descrește; 7) Das Signal (zum Abzug) —, a bate în retragere (la armată); 8) Die Karte hat abgeſchlagen, cartea (de joc) a pierdut. -ſchlagig, adj.; refuzător; Abſchlagige Antwort, răspuns refuzător, refuz. -ſchlaglich, adj.; în socoteală, în cont, a conto. -ſchlagzahl, f., -cu; arvonă, arvună, aconto. -ſchlaglich, m., -e, masă cu obloane (ce se indoaie). -ſchlämmen, v. tr. h.; 1) a curăți de nomol, de mîl (un iaz); 2) a clăti, a spăla (iesuri). -ſchlämmung, f., -cu; 1) scoatere a nomolului, a mîlului (din iazuri); 2) clătire, spălare (de iesuri). **Ab-ſchleichen**, v. ntr. ner. f.; a se furișă, a se strecura, a pleca pe furis. -ſchleifen, v. tr. ner. h.; 1) a roade, a șterge, a învechi (prin ascuțire); 2) a ascuți, a da la tocilă; 3) a lustrui, a polai, a scoate rugina, a desrugini; 4) a tăie (pietre prețioase); -v. tr. h.; 1) a țări; 2) a roade, a învechi (țărînd); 3) a duc, a transporta cu targa; cu sania. -ſchleifer, m.; 1) lustruitor; 2) ascuțitor; 3) tăietor (de diamante etc.). -ſchleiffel, n.; tocitură, rozătură, pilitură. -ſchleifung, f., -cu; 1) ascu-

țire, dare la tocilă; 2) lustruire, desruguire; 3) tăiere de diamante; 4) roadere, învechire (prin tăiere); 5) cărare, transportare (cu targa, cu sania). -**fchleimen**, v. tr. h.; 1) a curăți de mazăgă, de spumă; 2) **Zucker** —, a lămurii, a limpezi zahar. -**fchleifen**, v. tr. h.; a învechi, a terfelii rupând, (hainele etc.).

Ab-fchleimmen, vzi **Abfchlämmen**. -**fchleiden**, v. ntr. i.; a pleca, a se depărta încet. -**fchleutern**, v. tr. h.; 1) a asvârl (ceva cu putere); 2) a clătina, a bălălăi. -**fchleppen**, vzi **Fortfchleppen**. -**fchleudern**, v. tr. h.; a asvârl, a arunca (cu praștia).

Ab-fchlichten, v. tr. h.; a netezi, a face neted, a fățui, a lustrui. -**fchließen**, v. tr. ner. h.; 1) a desface, a descurie, a deslănțui, a da drumul; 2) a incuie, a închide (cu cheia); 3) a despărți, a îngrădi, a băscăluși, a separa (de alți); 4) a închide, a incheia (un dosar, o socoteală); -**Verträge**, a incheie convențiuni; -**fich**, v. r. ner. h.; a se închide, a se izola; -v. ntr. ner. h.; 1) **Mit Etwas** —, a sîrși, a completa cu ceva; 2) a hotări (despre ceva). -**fchlingern** vzi **Abfchleutern**.

Ab-fchlüpfen, v. ntr. i.; a se furia, a se strecura, a pleca pe furia. -**fchlürfen**, v. tr. h.; a sorbi (spuma, caimacul etc.). -**fchluf**, m., -**fchlufse**, 1) încheiere, regulare (de socotele, de convențiuni, de pace etc.); 2) sîrșit, capăt, finit.

Ab-fchmaddern, v. tr. h.; a mănji, a festeli, a mazăgăli, a murdări. -**fchmarosen**, v. tr. h.; a căpăta, a obține ceva (lingărind). -**fchmachen**, v. tr. h.; a pupa, a tocăi (pe cineva). -**fchmanufen**, v. tr. h.; a mânca a-verea banchetuiind, făcând chef; -v. ntr. h.; a sîrși de banchetuit, de făcut chef.

Ab-fchmelzeln, v. tr. h.; a căpăta, a obține prin lingusă, prin măgulit. -**fchmelzen**, v. tr. ner. h.; 1) a arunca în jos, a da jos (aruncând); 2) a lepăda. -**fchmelzen**, v. tr. reg. și ner. h.; 1) a despărți (prin topire); 2) a smălta, a smălțui, a acoperi cu smalt (metale fine); -v. ntr. reg. și ner. i.; a se despărți, a se scurge prin topire.

Ab-fchmierern, v. tr. h.; 1) a mănji, a murdări, a festeli, a terfelii, a mazăgăli (hărtie, pânză la pictură etc.); 2) a copia rău; -v. ntr. h.; a lăsa unsoarea, grășimea. -**fchmierer**, m., mazăgălit.

Ab-fchmussen, v. tr. h.; a mănji, a mazăgăli, a murdări, a festeli; -v. ntr. h.; a lăsa necurătenii.

Ab-fchnaffen, v. tr. h.; a deschinga, a descătărăna. -**fchnappen**, v. tr. h.; a slobozi, a destinde (coarda unei broaște, a unei lăcăți); -v. ntr. i.;

a se desface, a se destinde (coarda unei broaște etc.). -**fchnäusen**, v. tr. h.; a lua, a tăie mucul (lumină-re).

Ab-fchnuciden, v. tr. ner. h.; 1) a tăie, a curma, a reteza, a scurta. a răslui; **Eintige Tauben** —, a tăie cățiva porumbel, hulub; **Einem die Ehre** —, a atinge, a vătămă onoarea cuiva; **Einem den Weg** —, a tăie, a include drumul cuiva; **Das Haar** —, a tunde, a scurta părul; **Einem alle Hoffnung** —, a răpi cuiva orice nădejde; **Einem Fuß** —, (chir.) a tăie, a amputa un picior; **Etwas** —, a depărta, a înlătura ceva; **Das Gehör** —, a curma, a sîrși vorba; **Den Beutel** —, a (tăie și a) răpi punga, a fura punga; **Eine Rechnung** —, a scăde o socoteală; **Eine Muster** —, a copia, a imita un model (tăind întocmai); -**fich**, v. r. sau ntr. h.; 1) a se mărșini, a se limita; 2) a se sîrși; 3) a se deosebi, a diferi, a contrasta într'un mod pronunțat. -**fchnellen**, v. tr. h.; 1) a slobozi, a repezi, a asvârl, a arunca (o săgeată); 2) a destinde, a da drumul (unui arc, unui resort); -v. n. i.; a se repezi, a se slobozi, a se arunca, a sări, a resălta.

Ab-fchnuppeln, v. tr. h.; a forfecă, a tăie bucățele mici. -**fchnuppen**, v. tr. și ntr. h.; 1) a pleoseăi, (din degete); 2) *fig.*, a lua peste picior, a lua în zefleme. -**fchnippen**, vzi **Abfchnuppeln**.

Ab-fchnitt, m., t. 1) tăietură, bucată tăietă, curmei; 2) (mat.) segment (de cerc), secțiune (de sferă); 3) velen, exergă (loc pentru înscrierea anului, la monezi); 4) secțiune, epocă, paragraf, articol, perioadă, diviziune, capitol; 5) cezură, pauză; 6) model, patron (la croitorii); 7) loc de scăpare (la meterezură); 8) (arch.) cap, (partea esită afară în friza ordinel toscanice, înfățoșând capătul tăiet al unei grinzii); 9) coupon. -**fchnittling**, m.; -e; vzi **Abfchnit**. -**fchnittschein**, m., -e; (com.) coupon. -**fchnitfel**, m., (geom.) unghi de secțiune. -**fchnit**, m., -e; -**fchnitfel**, m., 1) tăietură mică sau subțire; 2) rămășițe, rozătură, rugumătură. -**fchnitcelu**, -**fchnitben**, 1) a tăie în mici bucățele; 2) a scobi, a ciopli (figuri); 3) a potrivi tăind.

Ab-fchnüren, v. tr. h.; 1) a desface, a deslega, a slobozi, a desnurui; 2) a tăie cu o ață, cu un fir; 3) a măsura, a însema cu o ață, cu o sfoară; 4) a desface, a scoate cortelul. -**fchnurren**, v. tr. h.; 1) a obține prin cerșitorie, calicind; 2) a cânta, a recita ceva monoton, a psalmodia; -v. ntr. i.; a sări, a se desface sfărîind (mosorul).

Ab-fchöpfen, v. tr. h.; a lua, a scoate

de deasupra, (spuma, grășimea, caimacul etc.).

Ab-fchöpf, m.; 1) dare suplimentară; 2) dare pentru dreptul de strămutare (dintr'un loc în altul); 3) taxă pentru o mostenire (făcută afară din țară) [*Gabella hereditaria*]. -**fchöpfing**, m., -e; mlădită, copilet, odraslă, lăstar, luger, loază, vlăstar.

Ab-fchragen, v. tr. h.; a tăie, a face pieziș, oblic. -**fchrauben**, v. tr. h.; 1) a desuruba; 2) a scoate fundul unei arme de foc.

Ab-fchreden, v. tr. h.; 1) a speria, a infricosa, a inspăimânta, a însufla frică; *fig.*, a întimida, a descuraja; **Einen** —, *pop.*, a băga cuiva frica în oase; 2) **Einen Fuch** —, a stropi un pește cu oțet (înainte de a-l pune la fier). -**fchredung**, f., -en; inspăimântare, infricoșare, spasmă; *fig.*, întimidare, descurajare. -**fchreibebüch**, f., -cu; -**fchreibegeld**, n., -er; taxă, plată pentru copiere. -**fchreibemaschine**, f., -u; mașină de copiat, pantograf. -**fchreiben**, v. tr. ner. h.; 1) a prescrie, a copia, 3) a învechi, a uza (prin scriere); 3) a plagia; 4) **Die Natur** —, a zugrăvi, a descrie, a înfățoșa, a depinge natura, (poet. pictorial etc.); 5) a revoca, a contramanda (în scris); 6) a scăde, a descarca (o socoteală); 7) a transcrie (o proprietate pe numele altuia); 8) a răfui (o datorie) pe scris, scriind; -v. ntr. ner. h.; a sîrși de scris; -**fich**, v. r. ner. h.; a oboși, a a se istovi scriind mult; **Sich die Fingere** —, a sîrși strica, a sîrși uza degetele scriind. -**fchreiber**, m.; 1) prescriitor, copist; 2) plagiator. -**fchreiberei**, f., -en; copiere, copă. -**fchreibbung**, f., -en; 1) copiere, prescriere; 2) transcriere; 3) scădere (dintr'o socoteală). -**fchreien**, v. tr. ner. h.; a crăinică, a da de știre, a proclama (cu glas tare). -**fich**, v. r. ner. h.; a obori, a răguși strigând, răcîind. -**fchreiten**, v. ntr. i.; a pleca, a se depărta, a se coborî pășind; -v. tr. ner. h.; a măsura cu pasul.

Ab-fchrift, f., -en; copă. -**fchristlich**, adj., în copă. -**fchritten**, vzi **Abfchreiten**.

Ab-fchröpfen, v. tr. h.; 1) a scrijeli, a scarifica, a haracsi, a pune ventuze; 2) a seceră virfurile, spicele (sămănăturilor); 3) **Fruchtbäume** —, a sgărie, a scrijeli coaja, scoarta pomilor; 4) **Wolz** —, a ciopli lemne (din gros, dându-le forma grinzilor, tălpoaielor). -**fchrott**, f., -u; daltă, răzuș de scobit, de tăiet (metale). -**fchrotten**, v. tr. h.; a scobori un vas în pivniță (pe drugă, pe core); 2) a tăie, a curma (cu ferestrăul, cu toporul etc.); 3) a urlui, a măcina gros.

Ab-fchnuppen, v. tr. h.; a rade, a curăți

de solzi; -fid, v. r. b.; a crăpa și a căde ca solzii. -**fchuppen**, v. tr. b.; a lua, a scoate, a curăți cu lopata. -**fchuppung**, f., -en; 1) rade-re, curățire de solzi; 2) cădere în formă de solzi. -**fchürfen**, v. tr. b.; a zgărie, a scrijele, a răcăi, a rade, a răzălui, a răzii. -**fchürzen**, v. tr. b.; a da jos poalele. -**fchuß**, m., -fchüße, 1) descărcare, slobozire (de arme); 2) cădere (de ape), cataract, cascade; 3) povornis, pripor, elină, răpeziș, costig, dostină. -**fchüßig**, adj.; plecat, povornit, repede, hortis, rîpos, prăpăstios. -**fchüßigkeit**, f., en; povornire, plecare. -**fchüttele**, v. tr. b., 1) a scutura, a da jos (scuturînd); Die Ketten -, a scutura lanțurile, a se deslăbă de fearele; Das Joch -, a scutura jugul; 2) fig.; Einem -, a muștra, a dojeni pe cineva. -**fchütten**, v. tr. b.; a desumple, a vărsa de deasupra. -**fchützen**, v. tr. b.; 1) a pune stavilă (la ape); 2) a rădica stavila (lăsînd să curgă apa).

Ab-fchwächen, v. tr. b.; a slăbi, a face mai slab; -v. r. și ntr. b.; a slăbi, a deveni slab, a se jigări. -**fchwanken**, v. ntr. f.; 1) a se clătina și a căde jos; 2) a se depărta, a iesi clătîndu-se, șovăind. -**fchwären**, v. ntr. ner. i.; 1) a căde jos purîndu-se (buhe); 2) a înceta de puroit. -**fchwärmen**, v. ntr. b. și i.; a înceta, a isprăvi de roit (albinele); -fid, v. r. b.; a se obosi roind (matecele). -**fchwarten**, v. tr. b.; 1) a jupui șoricul (unui porc); 2) fig.; Einem -, a pisăgi, a buchisi, a cionăgi pe cineva. -**fchwärzen**, v. tr. b.; a înegri; -v. ntr. b.; a se denegri, a pierde culoarea neagră. -**fchwatsen**, -**fchwäsen**, v. tr. b.; 1) Ctwas -, a desbăte, a discuta despre ceva desăvârșit; 2) Einem Ctwas -, a căpăta, a obține ceva prin limbuiș; 3) fig.; Einem ein Dbr -, a sporovăi, a flecări, a lefăi, a boscorodi, a îndruga verzi și uscate într'un mod supărăcios.

Ab-fchwefeln, v. tr. b.; 1) a desulfura, a scoate, a curăți de pufoasă; 2) a sulfura, a bili (pânză), a aluma cu pufoasă. -**fchwefeln**, v. ntr. f.; a cămăi, a coteği, a se coti, a se abate, a se depărta (din drum, de la subiect etc.); Ven einer Rede -, a buigi, a buigi; -v. tr. b.; 1) a elăti, a spăla (rufe, lînă etc.); 2) a rotunzi (scănduri, grinzii); 3) Zeitungsgegnung -, a spăla cu leșă gogoșe de mătăsă. -**fchweflung**, f., -en; 1) coteğire, cotitură, abătere, digresiune; 2) Der Zeitde, spălare (cu leșă) a mătăsii. -**fchwemmen**, v. tr. b.; 1) a duce cu sine miial (cap); 2) a curăți de ml; 3) a spăla, a elăti, a scălda; 4) a face să plufăsească (lem-

ne etc.). -**fchwenden**, v. tr. b.; 1) a părli, a arde (o pădure); 2) Die Acker -, a arde ogoarele (copacii, iarba) și a le face arabile. -**fchwenten**, v. tr. b.; a curăți elătînd (cu apă); -fid, v. r. b.; a face o cotitură, a ocoli (în marșul militar). -**fchwentung**, f., -en; ocolire.

Ab-fchwimmen, v. ntr. ner. i.; 1) a se depărta în not; 2) a pluti, a fi luat de apă; -fid, v. r. ner. b.; a se obosi înotînd. -**fchwimdeln**, v. tr. b.; a căpăta, a obține prin șiretenii, prin înșelătorii. -**fchwinden**, v. ntr. ner. f.; a slăbi, a se jigări, a se ucea, a scăde, a găina, a lăncezi. -**fchwingen**, v. tr. ner. b.; a vintura (grăne); -fid, v. r. ner. b.; a sări jos, a se lăsa în jos (de pe ca.). -**fchwirren**, v. ntr. f.; a slura șărniind, a se depărta ciripind (însecte, păseri). -**fchwischen**, v. tr. b.; Nelle lassen, a pune piei (preparate cu sare) în asudătoare (pentru a le curăți de păr); -v. ntr. b.; a isprăvi de asudat; -fid, v. r. b.; a se dăua asudînd.

Ab-fchwöden, v. tr. b.; Nelle -, a pune piei în varnițe (pentru a le curăți de păr). -**fchwören**, v. tr. ner. b.; 1) Einem Eid -, a depune, a presta un jurămint; a jurui solemn; 2) Einem Ctwas -, a căpăta, a obține ceva prin jurămint; 3) Sich ven Ctwas -, a se deslăbă de ceva jurînd; 4) a abjura, a tăgălui, a nega prin jurămint; 5) Ein abge schworener Feind, un dușman declarat; 6) Schicksel -, a renunța solemn la fericirea cerească; 7) Dem Teufel ein Ven, ein Dbr -, a jura cu asurîntă. -**fchwörung**, f.; 1) abjurare, tăgăduire (prin jurămint; 2) depunere, prestare de jurămint.

Abfchiffe, f., -en; 1) (geom.) abscisă, una din doue linii coordonate, prin care se mărginesc pozițiunea fiecărui punct al unei curbe plane; 2) vzi Abdmittel.

Abfchiffen, f., -en; (chir.) abscisime, tăierea unei părți moi.

Ab-fchellen, v. ntr. f.; a porni din port (rădicînd pânzele). -**fchellbar**, adj.; căt se poate vede, cuprinde cu ochiul, ajunge cu vederea; vizibil. -**fchellen**, v. ntr. ner. b.; 1) a întoarce ochiul; 2) a trece cu vederea; Abgehen davon daß . . . , deosebit de aceea, abstracțiune făcînd că . . . ; -v. tr. ner. b.; 1) a prevedea, a înțelege, a pricepe, a pătrunde cu ochiul; 2) Einem Ctwas -, a atla, a învăța ceva din privire, din vedere; 3) Die Gelegenheiten -, a pândi prilejul, ocaziunea; 4) Bei dieser Nachricht war es darauf abgehen, daß . . . , la această veste s-a avut în vedere, ca . . . ; 5) a pune ochiul (pe ceva); 6) Ab gehen den Zweck nicht ab, nu

văd scopul; 7) Ein Muster -, a copia un model. -**fchellen**, n.; 1) scopșintă, țel, eugot, intențiune; 2) Ein Zauf ohne und Ende, o ceartă fără sfîșit, a căreia sfîșit nu se poate vede; 3) țintă, țel, cătare (de pușcă); 4) diopter, (gaură mică tăietă în sigla dioptică, la instrumente matematice); 5) ven Ctwas nehmen, a întoarce privirea, a trece cu vederea. -**fchell**, m.; vzi Abfchellen, n., 3 și 4.

Ab-fchelde, f.; 1) borangie; 2) întoreel (mătăsă flocoasă, bucoasă). -**fchelden**, v. tr. b.; a săpuni, a spăla, a curăți cu săpun. -**fchelden**, vzi Abfchellen. -**fchellern**, v. tr. b.; 1) a măsura, a sonda perpendicular adîncimea (în miniere); 2) a despărți argintul de aramă (în metalurgia). -**fchelden**, v. tr. b.; a strecura, a filtra. -**fchell**, v. ntr. ner. f.; 1) a fi departe, a nu fi față; 2) a fi despărțit, deslîpît; 3) a lipsi. -**fchell**, adv.; 1) la o parte, în colo, în lături, despartit de alți; 2) în jos, la vale. -**fchelle**, f., -en; 1) umblătoare, ieșitoare, plimbătoare, retrîndă; 2) aripă, clădire alăturată (la biserică); 3) vzi Abdmittel 3. -**fchellen**, -**fchells**, vzi Abfchellen.

Ab-fchenden, -**fchender**, **fchenduug**, vzi Abfchellen etc. -**fchengen**, v. tr. b.; a părli. -**fchengen**, v. tr. b.; 1) a butăși, a îngropa butăși de viță (la vii); 2) a rosădi (flori, pomi, prin îngropare de răsaduri); 3) a săpa în jos, în adîncime, a decufunda (în montanistică). -**fchengen**, n.; 1) butășire; 2) resădire; 3) decufundare, săpare (în adîncime). -**fchenger**, m.; 1) răsad; 2) butas de viță, cărlig de vie.

Abfchent-enliste, f., -en; lista absenților, a acelora ce lipsese, ce nu sunt de față. -**fchenten**, fid, v. r. b.; 1) a pleca, a se depărta; 2) a nu fi față.

Ab-fchekbar, adj.; 1) ce e lesne de vîndut, de desfacut (marfă); 2) amovibil, care poate fi destituit, scos din funcțiune. -**fcheken**, v. tr. b.; 1) a pune (ceva) într'o parte, în oarecare depărtare; 2) a pune jos, a depune; 3) Eine Miitze -, a scăde, a deprețui o monedă; Eine abzut fcheken, fără întrerupere, într'un suflet; 4) (mus.) a cănta staccato; 5) a întera vitei, miei etc.; 6) Die Miitze -, a lua jos, a scoate căciula; 7) a scoate (din funcțiune), a destitui, a mazli; 8) a vinde, a desface (marfură); 9) (tip.) Ein Manuskript -, a zețui, a culege, a compune literile pentru un manuscris; 10) Ab habe viel mit ihm abfcheken, el îmi dă mult de lucru, de furcă; 11) a face un period, un alineat, a începe alrînd; 12) Der Hirsch fchekt das Gehörn ab, cerbul leapădă, prîmenește coarnele; 13) Das Pferd

bat îşi abgelekt, calul l'a trântit jos; 14) a scoate, a lua, a tăie (o parte, o bucată din ceva); 15) a face să se deosebiască, să contrasteze ceva; 16) Der Preis —, a scade, a micşura, a reduce preţul; -v. ntr. b.: 1) Das Gestein setzt ab, piatră, mineralul devine mai subred, mai fragil; 2) Der Wang setzt (sich) ab, vîna se abate, ia o altă direcţiune (în miniere); 3) Ein Kind —, a naste un copil în secret; 3) a se opri, a se intrerupe, a face o pauză; -v. ntr. f.; a se deosebi, a contrasta; -v. imp. h.; Es setzt etwas ab, are să lasă ceva (câştig, ceartă, bătaie, furtună etc.); -feyer, m.; 1) depunător, depozitar; 2) debitant; 3) (tip.) culegător, zetar. -feyerkel, n., burline, burlan, purcel de lapte. -feyfäll, n.; noatin, mînz (de un an). -feyfals, n., fälber, -feyling, m.; -v. şel (intercal). -feylich, m.; -e; 1) masă, tejghea (de pus bucate, blide); 2) masă de tuns (la postăvării). -feyung, f., -en; 1) destituire, scoatere (din deregătorie); 2) oprire, intrerupere; 3) vînzare, trecere, desfacere (de mărfuri); 4) scădere, depreţiere (de monezi); 5) depunere; 6) (tip.) zeuire, culegere, compunere (a unei pagini etc.).

Ab-ficheln, v. tr. h.; a scera, a tăie cu seceră. -ficht, f., -en; scop, tîl, tîntă, plan, privire, chiteală, intenţiune, premeditare, precauţiune. -fichtlich, adj. şi adv.; inadins, într'adins, anume, cu scop, precauţiune, premeditat, intenţionat. -fichtlichkeit, f., -en; fapt precauţiune, plănuit, premeditat, intenţionat. -fichtlos, adj.; fără scop, neintenţionat, fără precauţiune, nepremeditat. -fidern, v. ntr. h. şi i.; a picura, a pisti, a pica, a picături. -fieber, v. tr. h.; a cerne, a ciurni, a trece prin ciur, prin dirmon, prin sită. -fieden, v. tr. ner. h.; a fierbe, a face să clocoţască; -v. ntr. ner. h.; a înceta de fier, de clocoţit. -fingen v. tr. ner. h.; 1) a cînta (cu glas tare); 2) a răfui (o datorie) cîntînd; -v. ntr. ner. h.; a isprăvi de cîntat; -fisch, v. r. ner. h.; a obosi, a osteni cîntînd. -finken, vzi Abfinken. -fintern, 1) vzi Abfintern; 2) v. tr. h.; a strecura, a filtra.

Abfintz, m., (bot.) pelin [*Artemisia absinthium*]

Ab-fitzen, v. ntr. ner. i.; 1) a sede de parte, la distanţă (de altul); 2) a sede jos; 3) a descăleca, a se da jos (de pe cal); 4) Abfitzende Dammerte, pămînt de stavilat, de iezi, ce se prăbuşeste; -v. tr. ner. h.; 1) a invechi, a ponosi, a rupe ceva prin multă sedere; 2) Einem etwas —, a stoarce de la cineva ceva prin multă statornicie; 3) Eine Schuld —,

a răfui, a cvitui, a compensa o datorie sfînd la inchisoare; 4) Eine Strafe —, a'şi face osînda la inchisoare.

Abfolut, adj.; 1) neatârnat, independent, de sine stătător, liber; 2) nemărginit, necondiţionat; 3) indispensabil, inevitabil; 4) perfect, absolut; -adv.; într'un chip hotărît, nemărginit, absolut. -ion, f.; 1) deslegare, ertare (de păcate), dispensă, indulgenţă; 2) absoluţiune, recunoaştere, prin care un fapt ce se împuţă unui inculpat, nu cade sub prevederile legei. -ismus, m.; absolutism, sistem de guvernămînt în care domneşte voinţa nemărginită a unuia. -ist, m., -en; absolutist, partizan al absolutismului (vzi prec.). -istich, vzi Abfolut. -orinm, a.; absolutoriu, hotărîre, sentinţă de absoluţiune, de dispensă.

Abfolvieren, v. tr. h.; 1) a absolvî, a deslega, a ertare, a dispensă (de păcate); 2) a sfîrşi, a isprăvi, a termina (studiile); 3) a absolvî, a recunoaşte că faptul imputat cuiva, nu e pedepsit de lege.

Ab-fonderbar, -fonderlich, adj.; 1) ciudat, curios, bizar, nostim, straniu, deosebit, basaciu, grotesc; 2) ce se poate despărţi, bîscălu; separabil; 3) propriu, particular, distinctiv; 4) rar, neobişnuit, superior, extraordinar; -adv.; mai ales, mai cu samă, mai virtos; în deosebî, basaciu. -fonderichkeit, f., -en; 1) ciudăţenie, nostimădă, bizarerie, stranieţate; 2) particularitate, proprietate. -fondern, v. tr. h.; 1) a desface, a despărţi, a deosebi, a bîscălu, a separa, a izola; 2) (med.) a secreta; a scoate diferite umezeli din corp. 3) Ein abgefondertes Gedanke, o idee abstractă. -fonderung, f., -en; 1) deosebire, despărţire, bîscăluire, separaţiune, izolare; 2) (med.) secreţiune (strecurarea şi deosebirea materiilor alimentare); 3) (fil.) abstraecţiune. -fonderungsgefäß, m., -ffe; (an.) vas secretoriu. -fonderungsvermögen, n.; (fil.) putere, facultate a abstraecţiunei. -fonderungswerzeuge, n., pl.; (bot.) organe secretorie (cari scot diferite umezeli din corp).

Abforbieren, v. tr. h.; 1) a suga, a înghiţi, a soarbe, a consuma; 2) hq.; a absorbi, a preocupă cu totul; -fich, v. r. h.; a se absorbi, a se preocupă, a se confundă (cu mîntea în ceva).

Abforption, f.; sugare, înghiţire, absorbire, consumare.

Ab-forgen, fich, v. r. h.; a slei, a se usca, a se pipernici de multe grîji.

Ab-falten, v. tr. h.; a despica, a desface, a despărţi despiciind. -fpuen, v. tr. h.; a înterca (un copil). -fpannen, v. tr. h.; 1) a desprinde,

a descorda, a destinde, a slăbi (ceva încordat, întins); 2) Die Pferde —, a deslăma caii; 3) Die Edeln —, a dejuga hoii; 4) a măsura cu palma, cu schioapa; 5) hq.; a strica, a smomi; a instrăina (pe cineva); 6) hq.; a slăbi, a obosi (nervole, spirital). -spannung, f., 1) -en; descordare, desprindere, destindere; 2) slăbire; 3) deslămare, dejugare. -sparen, v. tr. h.; a economisi, a cruţa mîncînd pe sponciu, a'şi rupe bucată de la gură.

Ab-speifen, v. ntr. h.; a isprăvi de mîncat; -v. tr. h.; 1) etwas —, a mânca ceva de tot; 2) Einem abspeifen, a nutri, a hrăni pe cineva; 3) Einem mit leeren Worten —, a purta pe cineva cu vorbe zădărnice, cu minciuni; 4) Einem Krauten —, a împărtaşii pe un bolnav; 5) Sich mit Weisigen — lassen, a se multumi cu puţin.

Ab-spenstig, adj. hain, necredincios, întors, instrăinat; werden, a deveni hain, necredincios; Einem — machen, a instrăina (inima cuiva). a'l strica, a'l smomi.

Ab-sperrren, v. tr. h.; 1) a îngrădi, a despărţi (de alţi), a baricada, a închide (drumul, bariera), a izola; 2) (arm.) a consenna, a aresta.

Ab-fpiegeln, v. tr. h.; a oglîndi, a restrînge; -fich, v. r. h.; a se oglîndi, a se restrînge, a se zugrăvi. -spiegelung, f., -en; oglîndire, restrîngere. -spieren, v. tr. h.; 1) a cînta; a juca (cărţi etc.) până la sfîrşit; 2) Ein Lied —, a cînta un cîntec; 3) Eine Schuld —, a răfui o datorie prin cîntare, prin joc (de cărţi etc.); 4) Einem etwas —, a câştiga ceva în joc de la cineva; 5) Eine Weige —, a strica, a uza o vioara prin multă cîntare; -v. int. h.; a înceta de cîntat, de jucat (cărţi etc.); -fich, v. r. h.; 1) Die Scene spielt sich ab, scena are loc, se petrece; 2) a osteni, a obosi cîntînd, jucînd; 3) a se invechi, a se roade, a se uza prin jucare. -spinnen, v. tr. ner. h.; 1) a toarce tot (cânerul); 2) a scoate (torsătura) de pe furcă; 3) Eine Schuld —, a răfui o datorie pe tors; 4) Ein Würden —, a urzi un basm, o poveste. -spizen, v. tr. h.; 1) a ascuţi, a face virf; 2) a rupe, a tăie, a ciuntă, a toci virful. -splittern, v. tr. h.; a ţândări, a despica în aşchii; -v. ntr. i.; a se ţândări, a sbura în aşchii, în ţandări.

Ab-fprache, f.; invoială, punere la cale, înţelegere.

Ab-fprechen, v. tr. şi ntr. ner. h.; 1) Einem etwas —, a lua, a răpi cuiva ceva prin o hotărîre (judecătorească); 2) Der Richter hat abfprechen, judecătorul a pronunţat sentinţa; 3) a nu încuviinţa, a contesta,

a desaproba, a nu da dreptate; 4) a vorbi până la sfârșit; 5) Etwas —, a tăgădui, a nega ceva; 6) Einem das Leben —, a condemna, a osîndi la moarte pe cineva; 7) Einem sein Glück —, a lua cuiva orice nădejde de fericire; 8) über Etwas —, a hotărî, a decide asupra unui lucru; 9) Eine Forderung —, a respinge o cerere; 10) a elibiza, a trata, a se învoi, a pune la cale. -**sprechend**, -**sprechend**, adj.; hotărîtor, deciziv. -**sprechen**, v. tr. h.; a propți (cu stîngliurî, cu popî); -v. ntr. h.; a sfîrși de pîrîit, de pîrsnit. -**springen**, v. tr. h.; a face să sară (o bucată de pîatră etc.); -v. ntr. f.; a pleca (în fuga calului).

Ab-sprischen, v. ntr. ner. f.; 1) a se cobori, a se trage (dintr'o viță); 2) a resări, a se naște. -**springen**, v. ntr. ner. f.; 1) a sări în jos; 2) a crăpa, a se desprinde, a resări (smaltul, tencuiala etc.); 3) a plesni, a se rupe (o coardă); 4) Von einer Partei —, a părăsi un partid; 5) Von seiner Meinung —, a și schimbă între părerea; 6) Von einem Gegenstande —, a se abate deodată de la o chestiune; -**sich**, v. r. ner. h.; a ohoși sîrînd. -**spritzen**, v. tr. h.; a stropi, a improsca.

Ab-sproß, m., -ße; urmaș, coborîtor, descendință, odraslă. -**sprossen**, v. ntr. h.; 1) a se cobori, a se trage (dintr'o viță, dintr'o seminție); 2) (gr.) a deriva (un cuvînt). -**sproßling**, vzi **Abproß**.

Ab-sprung, m., -sprünge; 1) săritură; 2) abateră, depărtare; 3) schimbare deodată (a unei păreri, a unui partid); 4) deosebire, diferență, contrast; Das ist ein großer —, e o mare deosebire. -**swinkel**, m.; (fis.) unghiul de reflexiune.

Ab-spülen, v. tr. h.; a depăna (pe mosor), a face ghem. -**spülen**, v. tr. h.; 1) a clăti, a curăți, a lua cu sine (nășipul; apa etc.). -**spüler**, m.; depănător. -**spülicht**, n.; zoî, spălătură, clătătură, lătură.

Ab-stamm, vzi **Abstammung**. -**stammen**, vzi **Abspießen**. -**stammlich**, vzi **Abspießen**. -**stammlich**, f., -en; 1) coborire, tragere (dintr'o viță, dintr'o seminție), origine, descendință; 2) (gr.) derivare. -**stammen**, vzi **Abstammen**. -**stampfen**, v. tr. h.; 1) a desface, a despărți cu pilugul, cu pisălogul; 2) a pisa, a pilugi bine; 3) a strica, a ponosi pisind, pilugind, lovind cu piciorul (în pămînt); -v. ntr. h.; a înceta de bătut cu mașul, cu pilugul; a sfîrși de lovit cu piciorul (în pămînt).

Ab-stand, m., -stände; 1) depărtare, distanță; 2) deosebire, diferență, contrast; 3) trecere, cesiune; 4) —

nehmen von Etwas, a se lăsa, a se dezista de, a renunța la ceva; 5) interval, pauză. -**ständer**, m.; 1) copac uscat pe trunchiu; 2) codac, viță de brac, de coadă. -**ständig**, adj.; 1) uscat (copaci); 2) resuflat, searbăd (despre mîncări, hăuturi). -**standsgeld**, n., -er; -**summe**, f., -n; despăgubire; bani dați pentru trecere, cesiune, delăsare (de bunuri). -**stapeln**, v. tr. h.; a clădi, a pune, a așeza în grămăzi, în stînjini. -**stätt**, adv., 1) departe, încolo; 2) lipsit, absent, dus. -**statten**, v. tr. h.; Eine Schuld —, a plăti, a răfui o datorie; 2) Bericht —, a raporta, a da, a prezenta un raport; 3) Besuche —, a face vizite; 4) Dank —, a mulțumi, a aduce mulțumiri; 5) Ein Zeugnis —, a da o mărturie; 6) Einen Dienst —, a face un serviciu; 7) Grüsse von jemandem —, a preda din partea cuiva salutări, complimente. -**stäuben**, v. tr. h.; 1) a scutura, a curăți de colb, de praf; 2) a șterge colbul, praful. -**stäuber**, m.; mătură (de pene, de pîr) de scuturat. -**stäupen**, v. tr. h.; a bate cu mîiele, cu vergi.

Ab-stechen, n.; hîrlat. -**stechen**, v. tr. ner. h.; 1) a doborî, a da jos (cu sulița, cu lance etc.); 2) a străpunge, a jumghie, a împunge (o viță); 3) a țepui, a însemna (un lagăr); 4) a însemna (prin puncte); 5) a tăie (fân, țarbă, un țaz); 6) a bate (o carte de joc cu alta); 7) Einem —, a birui, a învinge pe cineva; 8) a abate (apa); -v. ntr. ner. f.; 1) Vom Schiffe —, a se depărta cu o luntre de corabia; 2) (cu habeni), a contrasta, a se deosebi, a diferi (culori); 3) a se depărta de mal (corabia). -**stecher**, m.; escursiune, abateră din drum spre a face o vizită, o plimbare. -**stedeisen**, n.; fier pentru aliniare. -**steden**, v. tr. h.; 1) Das Haar —, a desface, a desprinde părul; 2) Die Zungen —, a înterca mînzii, viteii etc.; 3) a însemna, a țepui, a alinia (un loc, un lagăr). -**stedeleine**, f., -n.; cîrpiie, sfoară roșie (la strugari, la dulgheri etc.). -**stedeplatz**, m., -plätze; țărus, țepușă, paliță, poelumb, jalon. -**stedeplan**, f., -pläne; vzi **Abstedeleine**. -**stedeplatz**, m., -plätze; -**stedeplatz**, f., -n.; vzi **Abstedeplatz**.

Ab-stechen, v. ntr. ner. f.; 1) a fi departe (de ceva); 2) a sbura jos de pe arbori (pășeri; la vîntătoare); 3) Von Etwas — (câte odată și cu habeni), a se lipsi, a se lăsa de ceva; a renunța la ceva; 4) a peri (plante, pești); 5) a se usca (copaci); 6) a se resufla, a deveni searbăd (mîncări, hăuturi); 7) Einem —, a părăsi partidul cuiva; -v. tr. ner. h.; 1) Einem Etwas —, a trece, a ceda

ceva altuia; 2) Seine Zeit —, a sta tot timpul în picioare; 3) Sich —, a ohoși stînd în picioare. -**stehen**, n.; 1) depărtare, distanță; 2) uscare (a copacilor); 3) trecere, cesiune; vzi și **Abstand**. -**stehlen**, v. tr. ner. h.; a apuca pe furis; a fura. **Ab-steifen**, v. tr. h.; 1) a scrobi (rufe), 2) a propți, a întări cu proptele, cu sprijoane (o casă etc.). -**steigen**, v. ntr. ner. f.; 1) Vom Pferd —, a descăleca; 2) Vom Wagen —, a se da jos din trăsură; 3) Bei Einem —, a trage în gazdă, a mîne, a conăcări; 4) Im Gasthaus —, a poposi la otel, la ospătărie; 5) a se cobori. -**steigend**, adj.; coboritor, descendent. -**steigequartier**, n., -er; gazdă, popas, conac, ospătărie.

Ab-stellen, v. tr. h.; 1) a pune departe (de la pîrete etc.); 2) a pune jos, a depune; 3) a rădica stavila lăsînd să curgă apa; 4) a desființa, a oboři, a suprima, a stavili (un abus, un rău); 5) câte-odată și în sensul v. **Abbestellen**. -**stellung**, f., -en; 1) stavilire (de riuri); 2) -von Ibel ständen, desființare, oboři, suprimare de rele, de abuzuri. -**stemmen**, v. tr. h.; 1) a dăltui, a scobi cu dalta; 2) Einen Baum —, a curma, a tăie un copac de pe trunchiu; 3) Einen Teich —, a opri, a stavili un țaz; 4) Einen gefällten Baum —, a tăie în bucăți un copac doborît. -**stempeln**, v. tr. h.; a stampila, a însemna cu pecete, cu sigil; 2) a timbra (o hîrtie); 3) a face imposturî (la o carte). -**stappen**, v. tr. h.; a tivi, a coase cu găurele, cu horticele, a da tighel, a coase după ac. -**sterben**, v. ntr. ner. f.; 1) a muri, a înceta din viață, a peri, a deceda; 2) a se usca (plante); 3) *hij*; a deveni nesimțitor; 4) a se stînge (neamul). -**sterben**, n.; 1) moarte, încetare din viață, răzpozare; 2) uscare (a plantelor). -**sternern**, v. tr. h.; a porni vîsînd (o corabie).

Ab-stich, m., -e; 1) deosebire, diferență, contrast; 2) copie scoasă prin impun-săturî de pe un model; 3) abateră (de ape). -**stimmen**, v. tr. h.; 1) a accorda desăvîrșit (un instrument de musică); 2) a mîeșura tonul (unui instrument); -v. ntr. h.; 1) a vota; 2) a contrazice, a contraria; 3) a sfîrși de votat. -**stimmung**, f., -en; 1) vot, votare; 2) discordare, discordanță; 3) contrazicere.

Abstinent, adj.; cumpătător, înfrînat, moderat.

Abstinenz, f.; înfrînare, cumpătare, moderațiune. -**tag**, m., -e; zi de post, ajun (la catolici).

Ab-stöbern, v. tr. h.; a scutura, a curăți de colb, de praf, a șterge colbul, praful. -**stoppen**, v. tr. h.; 1) a culege, a spicui pîtele după

seceris; 2) a culege poame cu mîgăială; 3) a culege strugurii, lro-boanele după culesul viei. **-stoßreifen**, n.; fier de cioplit, de ciuntit muchiele. **-stoßen**, v. tr. ner. h.; 1) a despărți, a desfăce prin lovitură, prin izbitoră; 2) a dobori (izbind); 3) **Ausdungsstüde** —, a roade, a rupe hainele (rozându-le); 4) a ciunti, a teși, a ciopli (muchiele); 5) a izbî, a respinge, a împinge (în lături); 6) **Schulden** —, a plăti datorii; 7) a abate, a împinge într'o parte (luntrea); 8) **Wien** —, a bate stupii și a scoate mîerea; 9) **Ein Malb** —, a întera o vîtel; 10) (mus.) **Eine Note fûrz** —, a cînta o notă repede; 11) **Die Milchzähne** —, a schimba, a primeni dinții de lapte; 12) *fig.*; a respinge, a desplăce, a desgusta; 13) **Einen Baum** —, a tăie un copac pînă la rădăcina; -v. ntr. ner. eu. i. și h.; a se depărta, a porni, a pucele luntrea (de la ferm); -fich, v. r. ner. h.; 1) a se învechi, a se ponosi, a se strica (rozîndu-se, izbindu-se); 2) *fig.*; **sich die (tollen) Hôrner** —, a se învăța minte, a prînde la minte; 3) **sich die Haut** —, a și jupui pielea. **-stoßend**, adj.; *fig.*; respingător, desgustător, neplăcut.

Ab-tract, adj.; 1) abstract, lucru ideal, ce nu întîzează în realitate; 2) deosebit, cugetat, considerat în sine.

Abstraction, f.; 1) abstracțiune, (tot ce nu are legătură cu realitatea); 2) gând profund, distragere, melancolie; 3) deosebire făcută în spiritul nostru între proprietatea unui lucru, de lucrul însuși.

Ab-strafen, v. tr. h.; a pedepsi, a osîndi. **-strafung**, f., -ent; pedeapsă, osîndă. **-strahieren**, v. ntr. h.; 1) a abstrage, a privi pentru sine, a considera în cugetare (calitatea unui lucru); 2) a nu ține samă, a nu lua în considerațiune, a face abstracțiune; 3) (mat.) a scăde, a trage afară; 4) a generaliza; 5) **sich Envas** —, a conchide, a de-luce. **-strahl**, m.; 1) rază resfrîntă; 2) strălucire, reflex. **-strahlen**, v. ntr. h.; a restrînge, a reflecta (razele).

Ab-streben, v. ntr. h.; (fis.) **Dem Mittelkumfte** —, a tinde de a se depărta de la centru. **-streich**, m. 1) răzătoare (bucată de lemn sau fier de ras dimerlia, banita); 2) (la mezat) adjudecare asupra aceluia care cere prețul cel mai mic. **-streichen**, v. tr. ner. h.; 1) a șterge, a rade pe de asupra; 2) a rade (banita, dimerlia); *fig.*; **Einen** —, a bate cu nușele pe cineva; 4) **Ein Feld** —, a cutriera o țarină (vîntorii, pășeri răpitoare); 5) a trage pe curea (un

brleiu); v. ntr. ner. f.; a înainta, a se depărta trecînd repede; v. ntr. ner. h.; 1) a mîngăie, a desmierla (cu mîna); 2) a înceta de ras, de tras, de sters. **-streicher**, m.; vzi **Abstreich** 1. **-streifen**, v. tr. h.; 1) a struji (frunzele); 2) a jupui, a heli (pielea); 3) a scoate (mănușile); 4) a despoie, a descorta; 5) a trage jos (colțunii, ciorapii); v. ntr. f.; 1) a se depărta, a se abate (din drum); 2) a se lungea în jos (boamba etc.) **-streiten**, v. tr. ner. h.; 1) a obține prin cearta, prin proces; 2) a di-puta, a contesta (cuiva un drept).

Ab-streich, m., -c; 1) șgură (de la metale); 2) pleava, pilitură din ciocan; 3) necurățenii; 4) vzi **Abstreich** 2. **-striden**, v. tr. h.; 1) a isprăvi impletitura; 2) a răfui o datorie impletind; -v. ntr. h.; a isprăvi de impletit. **-striecken**, v. tr. h.; a săceala, a țesăla (caș).

Ab-strömen, v. tr. h.; 1) a face să plutească în jos (lemne etc.); 2) a lua cu sine (pulhoiul); -v. ntr. h.; a se scurge (cu repeziune); -v. ntr. f.; 1) pluti, a fi dus (de pulhoiul); 2) *fig.*; a se depărta, a se împrăști (mulțimea).

Abstrus, adj. ascuns, adine, greu de înțeles.

Ab-tufen, v. tr. h.; a trepta, a împărți în trepte, a grada, a nuanța; -v. r. și ntr. f.; 1) a se grada, a se nuanța (culorile); 2) a scăde treptat. **-tufung**, f., -ent; 1) treptare, gradare, gradațiune, nuanță; 2) terață. **-tûlpen**, v. tr. h.; a lăți, a destrînge, a da mai jos mărginile (la pâlării). **-tumpfen**, v. tr. h.; 1) a toci, a bontăi, a bontăi, a ciocărti, a ciunti, a teși, a tăie virful, căpităiul muchia, laturea; 2) *fig.* a timpî, a toci (mîntea). -fich, v. r. h.; a se timpî, a se lepsi. **-tumpfung**, f., -ent; 1) tocire, bontire, ciocărtire, ciuntire, țesire; 2) *fig.*, timpire, lepsiire (a mîntei). **-tûrz**, m. -tûrzce; 1) prăpastie, beznă, noian, prăvăliș, genune, ripă; 2) cădere de sus. **-tûrzzen**, v. tr. h.; 1) a prăpăstui, a arunca, a izbî (jos, în prăpastie); 2) a rupe ceva aruncînd, asvirînd; -v. n. f.; 1) a căde (dintr'o înălțime); 2) a se arunca (intr'o prăpastie); 3) a se rupe, a se strica (o bucată din ceva căzînd jos); -fich, v. r. h.; **Sich den Hals** —, a și rupe gâtul căzînd. **-tûsen**, v. tr. h.; 1) a tăie, a mărunți, a rezeza, a bontî, a ciunti, a ciuli, a cotonogi (urechile, couda); 2) a tunde, a scurta (părul); 3) a tăie virfurile (copacilor).

Ab-tuchen, v. tr. h.; 1) a depărta, a culege căutînd (purici, omizi etc.); 2) a căuta, a cerceta bine, a scoți, a dibui, a scormoni, a coteli.

Ab-tub, m., -c; 1) fiortură; 2) legiare (a monozilor); 3) decoct, herbată (în spîterie).

Ab-tûrd, adj.; nesărat, neghiob, font, căpiu, absurd, nerațional, paradoxal, ridicul. **-tût**, f.; neghiobie, secătura, goglează, prostie, absurditate, nonsens.

Ab-tûßen, v. tr. h.; 1) a îndulci; 2) (chim.) a depărta părțile acre și sărate, (prin spălare, clătire). **-tûßung**, f., -ent; 1) îndulcire; 2) (chim.) depărțare, eliminare a părților acre și sărate (prin spălare sau clătire).

Abt, m., Abte; egumen, stareț, proestos, abate; *prov.* **Den -reiten lassen**, a și bate joc, a lua în zotleme pe cineva; **Wett ist ein Herr der - ein Wênd**, mai bine cu cel cu minte la pagubă, decît cu prostul la căști; mai bine cu un vrednic la pagubă, decît cu un nevoșel la căști; **Wem der die Wîrfel auflieg**, bat das Kemeent die Macht zu spielen, cînd Dumnezeu nu e acasă, sfinții își fac de cap; cînd pisica nu e acasă, joacă soarecii pe masă; unde nu e pisică, soarecii strog (vîntul) rădăca; **Wo der die Wîrfel legt**, da deppelt die Wênde, cum e turcul și pistolul; după sac și pețec; cum e țigantul, așa e și ciocanul; după sfinți și tîmăie; 2) culbea comie [*Comus abbas*].

Ab-tafeln, v. tr. h.; *fam.*, vzi **Ab-tufen**. **-tafeln**, v. tr. h.; a tăvăni, a captuși, a blăni eu scînduri. **-tafeln**, v. tr. h.; (mar.) a desfinia, a stringe funiutul unei corăbii. **-tafelung**, f., -ent; desfiniare. **-tanzen**, v. tr. h.; 1) a învechi, a roade, a rupe jucînd, dăntînd (încălțămîntea); 2) a juca, a dăntui pînă la sfîrșit, -v. ntr. h.; 1) a se depărta dăntînd; 2) a înceta de dăntuit, de jucat. **-tanzeln**, v. ntr. f.; a se depărta, a se duce, a teși sovăind. **-tanzen**, v. tr. h.; a schimba, a lua în schimb.

Abteci, f., -ent; 1) monăstire, egumenio, schit; 2) demnitate, funcțiune a unui egumen; 3) locuința unui egumen; -fich, adj.; monăstiresc, egumenesc.

Ab-tenfen, v. tr. h.; a săpa în jos (un puț de mină); **-tenfen**, n.; 1) săparea în jos (a unui puț de mină); 2) punctul cel mai adine (într'un puț de mină).

Ab-tennen, v. tr. h.; a tăia. **Ab-teil**, m., -c; 1) parte; 2) venit anual, apanaș. **-teilen**, v. tr. h.; 1) a despărți, a deosebi, a împărți, a clasifica, a clasa, a separa; 2) **Einen Prûzen** —, a da un apanaș unui print; 2) **Die Haare** —, a face cărare în păr. **-teilung**, f., -ent; 1) despărțire, împărțire; clasificare, diviziune; 2) despărțitură, primes; 3)

secțiune, departement; 4) compartiment; 5) tarafă; 6) pile. -**Zeitgen**, n.; trăsură de umire.

Abthou, n.; (bot.) aspeneliu, pereică-fetei, părul-fetei, politrihă [*Adiantum capillus Veneris*].

Ab-thun, v. tr. ner. h.; 1) a desface, a scoate, a lua, a lepăda; 2) a regula, a pune la cale, a termina, a sfîrși (ceva); 3) a desființa, a abroga, a nimici, a aboli; 4) Die Hand von Jemand —, a retrage cui-va mîna de ajutor, protecțiunea; 5) Die Hand von einer Arbeit —, a lăsa o lucrare, a nu mai lucra la ea; 6) Die Früchte vom Felde —, a strînge, a culege bucatele de pe cîmp; 7) Yebeute Weien —, a tăia, a jungheia ființe vietuitoare; 8) Einen Verbrecher —, a executa un criminal; 9) Eine Ware —, a vinde o marfă (sfîrșind tîrgul); 10) Ein Stein —, a deslăca, a lepăda o haină; -**sich**, v. r. ner. h.; 1) Die Geschäfte haben sich von selbst abgetrennt, afacerile s'au sfîrșit de la sine; 2) a se desface, a se desprinde, a se depărta (de ceva); 3) Sich einer Sache —, a se desbăra, a se desceura de un lucru.

Ab-tiefen, v. tr. h.; a adânci, a săpa, a adânci; vzi și Abteufen.

Abtin, f., -nei; soția unui stareț, a unui egumen protestant.

Abtiffin, f., -nei; stăriță, egumenă, superioara unei monăstiri, unui schit.

Ab-toben, v. ntr. h.; a se potoli, a trece (mânia, furia, furtuna). -**töten**, v. tr. h.; 1) a ucide (poftele); 2) a amorți, a mortifica (simturile). -**tö-tung**, f.; amortire, mortificare.

Ab-traben, v. ntr. h.; 1) a pleca în trepid; 2) a se depărta tropăind. -**trag**, m., -trăge; 1) nivelare (de teren prin scoatere de pămînt, năsip etc.); 2) stringere (a mesei); 3) achitare, restituire (a unei datorii); 4) despăgubire, indemnizare, desdăunare; 5) pagubă, daună, prejudiciu; 6) plată, răfuială. -**tragen**, v. tr. ner. h.; 1) Die Last —, a strînge masa; 2) Die Keller von der Last —, a scoate, a lua farfurile de pe masă; 3) Das Terrain —, a curăți și a nivela un teren; 4) Einen Bau —, a dărâma o zidire; 5) Einem Envas —, a lua, a scoate de la cineva ceva; 6) Eine Schuld —, a achita, a răfu, a plăti o datorie; 7) Einem Verhind —, a îndepărta un copouit adulmecător (de la urma insemnată); 8) (mat.) Winkel, Winkel, înțur —, a detrage, a desema linii unghiur, figură (acolo unde necesitatea cere); 9) a deslăma, a despăgubi; 10) a aduce folos, venit, beneficiu; 11) Einem Kalken —, a învăța, a deprinde, a dresa

un soim; 12) Eine Brücke —, a rupe un pod; 13) Aletungsstüde —, a învechi, a ponosi, a uza haine (prin multă purtare); -**sich**, v. r. ner. h.; 1) a se roade, a se ponosi, a se învechi (hainele prin multă purtare); 2) a se slei, a se istovi, a se seca, a se vlăgui (arborii, prin multă rodire). -**tragung**, f., -ei; 1) despăgubire, desdăunare; 2) răfuială, achitare (a unei datorii); 3) dărîmarea; 4) nivelare. -**trampeln**, v. tr. h.; a dobori, a desface tropăind, lovind cu piciorul; -v. ntr. h.; a se depărta tropăind. -**träufen**, v. tr. h.; a adăpa bine (vitele). -**trauern**, vzi Aus-trauern. -**träufeln**, -**traufen**, v. ntr. h.; a picura, a țîra, a căde în picături.

Ab-treibebere vzi Treibeber. -**trei-beimittel**, n.; (med.), mijloc de lepădare (de copil, remediu abortiv). -**treiben**, v. tr. ner. h.; 1) a alunga, a gonii, a fugări, a respinge; 2) Wiltner —, a scoate limbrici; 3) Die Yeibesfrucht —, a face să piardă, să lepăde un făt; 4) Geſtein —, a sfărâma, a rupe piatră; 5) Einem Schwarm —, a scoate, a face să iasă afară albinele (bătînd asupra stupului); 6) Einem Wald —, a hăitui, a cutropi, a tăia o pădure; 7) Ein Pferd —, a obosi, a vlăgui un cal (gonindu-l); 8) Geld —, a curăți, a lămurii, a purifica aur; -v. ntr. ner. h.; 1) (mar.) a pierde cîrarea, a se depărta din cale; 2) a) Einem Dittelt (mit der Herde) —, a paste toată farla unui ocol; b) Einem Ditt ritt —, a gonii, a alunga toate vitele dintr'un ocol; -v. ntr. h.; 1) a pleca, a merge înainte cu turma pascînd; 2) Das Schiff ist vom Wind abgetrieben, corabia e minată, purtată, dusă de vînt (depărtînd-o din drum). -**treibend**, adj.; (med.) care face să piardă, să lepăde (fătul), abortiv. -**treibling**, vzi Treibling. -**treibung**, f., -ei; 1) respingere, alungare, gonire; 2) hăituire (de pădure); 3) lepădare (de copil, abortare); 4) curățire, lămurire (de aur, argint). -**treibungsmittel**, vzi Abtreibemittel. -**treunen**, v. tr. h.; 1) a despărți, a desface; 2) a descoase. -**treulich**, adj.; 1) ce se poate descoase; 2) ce se poate desface, despărți; separabil. -**treubar**, adj.; ce se poate trece, ceda. -**treten**, v. ntr. ner. h.; 1) a se depărta, a ieși, a se retrage; 2) a se abate, a trage în gazdă; 3) Ven Envas —, a se lăsa de ceva, a se retrage, a se dezista de ceva; 4) Ven Jemandem —, a părăsi pe cineva; -v. ntr. h.; Der Hahn hat abgetreten, cucoșul a căleat găina; -v. tr. h.; 1) Einem Envas —, a trece, a ceda cui-va ceva; 2) Die Schube —, a scâlcaia eis-

mele (umblînd); 3) Beete —, a măr-gini, a înseuna straturî căleînd; 4) Hütte —, a călea, a apăsa pîcî (la argăsari); 5) Die Schwelle —, a roade pragul prin multă călcare; -**sich**, v. r. h.; 1) a se ponosi, a se scâlcaia (cismele); 2) a se depărta, a ieși, a se retrage. -**treter**, m.; (jur.) cedant, cel ce trece dreptul său altuia. -**tretung**, f., -ei; 1) trecere, cedare, cesiune (a unui drept); 2) retragere de la, părăsire a unei funcțiuni etc.; 3) ieșire din scenă.

Ab-trieb, m., -ei; 1) tăiere, oborie (de arbori); 2) hăituire (de pădur); 3) drept de protomisire, de preferință ca vecin, ca mai aproape; 4) îndepărtarea unui cumpărător în puterea acestui drept; vzi și Ab-tritt. -**triebsrecht**, n.; vzi Abtrieb 3. -**triefen**, v. ntr. h.; a țîra, a picura, a căde în picături. -**trift**, f., -ei; 1) drept de pășune pe imas străin; 2) (mar.) abateră a corăbiei dusă de valuri. -**triftern**, v. tr. h.; a cînta (un cîntec cu trilurî, lălăind, gorgonînd). -**triften**, v. tr. ner. h.; 1) a be de-asupra; 2) a răfu (o datorie) pe hăut. -**trippeln**, v. ntr. h.; a se depărta tropăind, trepătînd. -**tritt**, m., -ei; 1) Der — der Parteien, retragerea părților, partidelor; 2) Zie-nen nehmen, a și lua ziua bună, concediu; 3) umblătoare, iesitoare, budă, căcăstoare; 4) -eines Schan-spielers, ieșire (din scenă); 5) trecere (din viață); 6) trecere, cesiune (a unui drept); 7) treaptă (la scări); 8) punct de odihnă (într'un puț de mînă); 9) von einer Religion, lepădare de religieune; 10) Zieiten — bei Jemand nehmen, a trage în gazdă, a poposi la cineva; 11) (vân.) călcare, călcătură de lărbă, urmă. -**feger**, m., căcănar. -**trittspredigt**, f., -ei; predică de plecare, de concediu.

Ab-trodnen, v. tr. h.; 1) a șterge, a usca (mîmile, fața etc.); 2) a usca, a svînta, a sbici; -v. n. h.; 1) a se usca bine (albiturile); 2) a se usca și a căde (frunzele). -**trollen**, v. n. h.; *fam.*, a se cărăbăni, a spăla putina, a și lua tălpășița. -**trom-meln**, v. tr. h.; 1) a bate toba; darabana; 2) a bate cu degetele pe masă (un cîntec); 3) Einem Schwarm —, a scoate, a face să iasă albi-nele (bătînd asupra stupului); -v. ntr. h.; a sfîrși de bătut toba. -**tropf-bank**, f., -bănte, bancă, lavită pen-tru uscarea, scurgerea farfurilor (în bucătărie). -**tropfen**, v. tr. și ntr. h.; 1) a picura, a picături, a piști, a țîra; a ghiști; 2) a face să picure. -**tropfen**, -**tropfen**, v. tr. h.; a face, a lăsa să picure; -v. n. h.; a picura, a pica. -**troben**, v. tr. h.; a obține, a căpăta, a storce prin improtivir, prin amenințări.

Ab-trumpfen, v. tr. h.: 1) Balsam, a potrive și a încheie două grinzi, birne; 2) a bate cu un coz, cu un atu mai mare (în jocul de cărți); 3) *fig.*; Cîineu -, a da pe bete afară, a înfrunta pe cineva cu asprime. **-trünnig**, adj.; necredincios, resculat, rebel, renegat, hain; **-madden**, a instrăina (înima cuiva), a smomi, a corupe, a scoate din minte; -- **-werden**, a se haini, a părăsi (un partid etc.), a se lepăda de religione. **-trünnigkeit**, f.; 1) necredință, resculare, hainire; 2) lepădare (de religione), apostazie, renegare; 3) părăsire (a unei partide), dezertare.

Ab-tummeln, v. tr. h.; a obosi (un cal) învărtindu-l în cerc; -- **-sich**, v. r. h.; a obosi făcînd dese miscări. **-tünchen**, v. tr. h.; 1) a tencui, a bruftui (părții); 2) a spoi. **-tupfen**, v. tr. h.; a atinge ușor, a șterge (cu scamă, cu burete). **-tuten**, v. tr. h.; a vesti (ora etc.) cu cornul.

Abundanz, f.; belșug, prisosință, covîrsire, borechet, abundență.

Ab-urteilen, **-urteilen**, v. tr. h.; 1) Cîineu Cîmas -, a neinecuvința (prin o hotărîre); 2) a hotărî desăvîrșit; v. ntr. h.; **Über Cîmas** -, a judeca, a hotărî despre ceva.

Aburieren vzi **mißbrauchen**, **betriegen**, **hintergehen**.

Abusive, vzi **mißbräuchlich**, **widerrechtlich**.

Ab-verdienen, v. tr. h.; 1) *fam.*, Cîineu (Weld -), a căștiga banii la cineva; 2) Cîineu Schuld -, a sluji, a servi pentru o datorie. **-verlangen**, v. tr. h.; 1) a cere, a pretinde (ceva de la cineva); 2) a cere îndărît, a reclama.

Ab-verein, v. tr. h.; 1) a pătra, a face pătrat; *fig.*; Cîineu -, a păcăli, a amăgi pe cineva.

Ab-votieren vzi **Abstimmen**.

Ab-wägen, v. tr. h.; 1) a cumpăni, a cântări; 2) a măsura (cu nivelul hidrolic), a măji, a nivela; 3) a împărți cu cumpăni; 4) a cumpăta, a echilibra; 5) *fig.*, a cumpăni, a pretui, a măsura cu luare aminte (cuvintele etc.); **-wägersichel**, m.; compas pentru potrivirea roștelor (la ornicari). **-wägung**, f., -en; 1) cumpănire, cîntărire; 2) cumpătare, echilibrare. **-wägungskunst**, f.; nivelare. **-walfen**, v. tr. h.; 1) a călca, a bate bine la pină (postav etc.); 2) *fig.*, a ciomăgi, a pisăgi, a coși în bătaie. **-wällen**, v. tr. h.; a fierbe, a pune la fiert. **-walzen**, v. tr. h.; a desface, a despărți cu sulul, cu cilindrul; 2) a călca, a netezi cu vâlătucul, cu mîngălaul; 3) a se depărta, a ieși valsînd (jucînd); -- **-sich**, v. r. h.; a obosi valsînd. **-wälzen**, v. tr. h.; 2) a ros-

togoli, a da de a dura, de a rostogoli (o piatră etc.); 2) Cîineu ven **-sich** -, a se cotorosi, a se scutura, a se desbăra de ceva. **-wammeln**, v. tr. h.; a chelfăni, a pisăgi, a tărăbăci, a dohzăla (pe cineva). **-wandbar**, adj.; 1) (gr.) conjugabil (despre verbe); 2) schimbăcios. **-wandeln**, v. tr. h.; 1) (gr.) a conjuga (verbele); 2) a schimba, a preface; -- **-sich**, v. r. h.; a se schimba, a se preface; v. ntr. h.; a se depărta plimbîndu-se; **Auf und ab wandeln**, a se plimba în sus și în jos. **-wandlung**, f., -en; (gr.) conjugare (a verbelor). **-warten**, v. tr. h.; 1) a aștepta, a îngădui; 2) a îngriji, a purta de grijă (de bolnavi, de copii, de flori, etc.). **-wartung**, f.; -cîineu Kranken, der Minder, Blumen etc., îngrijire dată unui bolnav, copiilor, florilor etc. **-wärts**, adv., 1) în jos, de vale; **Strom** -, în josul (apei); **Berg** -, de vale, coborînd; **thal** -, de vale; 2) la o parte, alătura, deoparte, în colo. **-waschen**, v. tr. ner. h.; 1) a spăla, a curăți (cu apă); 2) a învechi, a ponosi (prin spălătură); 3) *fig.*, a șterge (o pată, o vină, un păcat). **-wässern**, f., -en; 1) spălare, curățire; 2) ven **Sünden**, curățire de păcate. **-wässern**, v. tr. h.; 1) a uda, a stropi bine; 2) Cîineu **Wiese** -, a scurge apa de pe o livadă; v. ntr. h.; 1) Cîineu hat abgewässert, el s'a pisat, a urinat; 2) Cîineu hat abgewässert, a încetat de plouat.

Ab-weben, v. tr. h.; a desfășura, a depăna ața de pe tort; v. ntr. h.; a înceta, a sfîrși de țesut. **-wecheln**, v. tr. h.; Cîineu -, a schimba ceva, a face o schimbare la ceva; Cîineu (Weld -), a schimba cuiva banii. v. ntr. h.; a se schimba, a varia, a alterna. **-wechsellnd**, adj. și adv.; schimbător; pe rînd, alternativ; 2) (med.) intermitent. **-wechsellung**, f.; -en; schimbare, nestatornicie, variațiune, diversiuine, alternativă; varietate; (med.) intermitență. **-wedeln**, v. tr. h.; 1) a alunga cu apăra-toarea (muștele); 2) a șterge, a curăți cu praștura (la fierării). **-weg**, m.; -e; cotitură, incenjur, incojur, cotitură, cale abătută, drum fals; **Auf** -e geraten, a se rătăci, a apuca o cale greșită. **-wegen**, adj.; depărtat, abătut din calea cea dreaptă. **-wegs**, adv.; la o parte (din drum); **-wegsam**, adj., vzi **Abwegen**. **-wehen**, v. tr. h.; a da jos, a doborî suflînd (vîntul). **-wehr**, f.; 1) apărare; 2) împotrivire, rezistență. **-wehren**, v. tr. h.; 1) a respinge, a îndepărta, a alunga, a opri (a-părîndu-se); v. ntr. h.; a se apăra, a se împotrivi, a rezista. **-wehrung**, f.; vzi **Abwehr**. **-wehrungsmit-**

tel, n.; mijloc de apărare; prezer-vativ. **-weiden**, v. tr. reg. h.; a muța și a deslipi; v. ntr. h.; a se muța și a se deslipi, a căde; v. ntr. ner. h.; 1) a se abate, a se depărta (din cale, de la subiect); 2) a se deosebi; 3) (med.) a urdina, a treapăda; (Part trec.) **Im abgewideneu Jahr**, în anul trecut. **-weidend**, 1) adj.; deosebit, neregulat, anormal, divergent; 2) adv.; altmînterlea, altmînterea. **-weidung**, f., -en; abateri, îndepărtare, deosebit, excepțiune, neregularitate, divergență, anomaliă, deviere. **-weiden**, v. a. h.; a paște, a pășuna desăvîrșit, a ciuguli (franze etc.); v. n. h.; a face să pască, să ciugulască. **-weisen**, vzi **Abweisen**. **-weihen**, v. ntr. h.; a obține, a căpăta, a ispăși prin plîns, prin lacrimi; -- **-sich**, v. r. h.; a slăbi, a se istovi plîngînd. **-weis**, m.; refuz, respingere. **-weisen**, v. tr. h.; 1) a trimite îndărît, inapoși; 2) a respinge, a refuza; Cîineu ganz kurz -, a exotisi, a blendisi pe cineva, a face cuiva de petrecanie; Cîineu verächtlich -, a răbufni pe cineva. **-weisung**, f., -en; respingere, refuz. **-weisen**, v. ntr. h.; a pierde culoarea albă; v. tr. h.; a albi. **-wessen**, v. tr. h.; a usca, a face să se usuce; v. ntr. h.; a se vesteji, a se usca. **-wendbar**, adj.; ce se poate îndepărta, înlătura, preîntîmpina; evitabil, înlăturabil. **-wenden**, v. tr. reg. și ner. h.; 1) a înlătura, a îndepărta (intorcînd); 2) a întoarce (capul, ochii); 3) a a-bate; 4) Cîineu **Stoß** -, a întîmpina o lovitură, a se feri de ea; 3) **Die Herzen** -, a instrăina inimile; -- **-sich**, v. r. h.; a se întoarce, a se îndepărta. **-wendig**, adj.; 1) întors; 2) instrăinat. **-wendung**, f., -en; 1) întîmpinare (a ceva amenințator), ferire; 2) instrăinare; **-werfen**, v. tr. ner. h.; 1) a arunca, a arviri, a trînti jos, a da jos (aruncînd); 1) Cîineu im Spiel -, a bate, a întrece în aruncare pe cineva la joc (de cărți etc.); 3) **Das Loch** -, a sentura jugul; 4) a aduce venit; 5) Cîineu **Brücke** -, a rupe un pod; 6) Cîineu **Meid** -, a lepăda o haină; Cîineu **Gewohnheit** -, a se cotorosi de un obicei, de o deprinderea rea; v. ntr. ner. h.; 1) **Der Hirsch wirft** (sein **Weser**) ab, cerbul leapădă, schimbă, prîmeneste coarneau; 2) **Die Wölfin hat abgeworfen**, lupoaica a fătat. **-wesend**, adj.; nefînd față, lipsînd, absent. **-wescnde**, m. și f., -n; cel, cea care nu e față, ce lipsește, ce e absent; prov., **Der** -- **muß Daare lassen**, cine nu se află la nuntă-i acasă, altu în locu-i joacă cu mireasa; -- **verspielen immer**, cine nu pazește sofraua, nu mînăncă cior-

bana. **wesfenheit**, f., -en; nefință, lipsă, absență. **wetten**, v. tr. h.; a căștiga, a dobândi prin rătășag. **wettern**, v. ntr. h.; a înceta de a fulgera și de a tuna; *fig.*, a înceta de a face vânt. **wexen**, v. tr. h.; 1) a curăți, a îndepărta tocind (rugină de pe un cutit); 2) *Ein Messer* —, a ascuți un cutit, a învechi un cutit prin tocire, prin ascuțire, prin frecare.

Ab-wischen, v. tr. h.; 1) a văesui, a lustrui cu vâes; 2) a cerni, a frecă; 3) *pop.*, a buchisi, a săcela, a trage o păpură. **-wideln**, v. tr. h.; 1) a depăna, a desfășura, a desvâli; 2) a răschia (tortul); 3) *fig.*, *Ein Geschäft* —, a duce la sfârșit o afacere. **wiegeln**, v. tr. h.; a stinge, a potoli (o rășcoală). **wiege(l)ung**, f., -en; stingere, potolire (de rășcoală). **wiegen**, vzi *Abwägen*. **wint-peln**, v. tr. h.; a da, a lăsa în jos steagul (unei corăbii). **winden**, v. tr. ner. h.; 1) a desfășura, a depăna, a descolăci, a desvâli; 2) a răschia (tortul); 3) a slobozi, a da jos, a cobori cu vîrtej, cu scripți, cu macarale (greutăți). **wirbeln**, v. tr. h.; 1) a cobori (în vîrtejindu-se); 2) *fig.*, v. r. h.; a se cobori, a se da jos (în vîlbură). **wirten**, v. tr. h.; 1) a sfîși de țesut, de impletit; 2) a frămînta în deajuns (pitarii); 3) a jupui, a beli pielea unui animal (vânătorii). **wischen**, v. tr. h.; 1) a șterge, a curăți, a curăța; 2) v. ntr. h.; a țese, a trece, a se depărta repede. **wittern**, v. imp. h.; a înceta (furtuna, vijelia).

Ab-wuchern, v. tr. h.; a dobândi, a storce prin cămătă.

Ab-würdigen, v. tr. h.; a depreția, a înjosi, a cobori prețul, valoarea, demnitătea (unei persoane, unei monezi). **würdigung**, f., -en; deprețiere, înjosire, coborîre (de preț, de valoare).

Ab-wurf, m., -würfe; 1) venit, produs; 2) aruncare, aruncătură.

Ab-wirfeln, v. tr. h.; *Einem* —, a întrece pe unu în jocul de zară, de cubi (făcînd mai multe puncte). **würgen**, v. tr. h.; a gătui, a zugruna; *fig.*, v. r. h.; a se dăula, a obosi. **würzen**, v. tr. h.; a drege, a găti (bucate cu mirodenii). **wütten**, v. ntr. h.; a și vîrsă mânia, a se domoli, a se potoli, a și scoate neazul.

Abysfinien, n.; Abisinia.

Ab-zahlen, v. tr. h.; 1) a plăti de tot, a evitui, a achita (o datorie); 2) *Einem* —, a răfui, a îndestula pe cineva; 3) a plăti o parte, un acot. **-zahlung**, f., -en; 1) plată, achitare (unei sumi); 2) acot. **-zahlen**, v. tr. h.; 1) a număra; 2) a scoate, a despărți numărînd; 3) a măsura, a

hotări, a socoti prin numărare. **-zählung**, f., -en; 1) numărare; 2) despărțire, măsurare, socotire prin numărare. **-zahlen**, v. ntr. h.; a înceta de a face dinți; -v. tr. h.; a dița, a coltura, a răli cu un gelău dințat. **-zauen**, vzi *Abstreuen*. **-zapfen**, v. tr. h.; 1) a scurge (un iaz); 2) a scoate, a deserta (vin, apă, prin cep); 3) a lua cepul (de la un vas); 4) (med.) *Blut* —, a lua sînge; *Wasser* —, a face puncțiunea; 5) *Einem* —, a storce, a scurge pe cineva (de banii etc.). **-zappeln**, v. tr. h.; a înceta de a se sbuciuma, de a se sbate, de a da din mîni și din picioare; *Jemandem lassen*, a lăsa pe cineva să se sbuciume, a lăsa fără ajutor; -*fig.*, v. r. h.; a se dăula sbătîndu-se, sbuciumîndu-se. **-zafeln** vzi *Abzafeln*.

Ab-zäumen, v. tr. h.; a lua, a scoate friul. **-zäumen**, v. tr. h.; 1) a îngrădi, a include printr'un gard; 2) a despărți, a impresura, a apuca printr'o îngrăditură (o bucată de pămînt, de grădină de la un vecin). **-zauen**, v. tr. h.; a cîntuli, a trage de păr, a scărmina (pe cineva).

Ab-zehren, v. tr. h.; 1) *Emas* —, a mânca de tot, a roade ceva; 2) a slăbi cu incul, a găina, a pierde puterile; -v. ntr. și r. h.; a se istovi, a se pîrnici, a se pipernici, a usea, a ogărji, a aligni, a jigări, a vitioni. **Abzehrnde Krankheit**, **-zehrung**, f., boală useată, jigărire, istovire, slăbănogire, ofiță, fîșiță; -*der Kinder*, macriciune acopiilor, boală căinea-seă. **-zeihen**, n.; semn de deosebire, semn distinctiv, marcă. **-zeichnen**, v. tr. h.; 1) a desena, a desemna, a copia desemnînd; 2) *Einem Raum* —, a delinia (a se mărgini, a hotărînici un loc (însămîndu-l cu țerusi); 3) a rădica un plan; *fig.*, v. r. h.; a se deosebi, a se distinge. **-zeichnung**, f., -en; 1) desen, desen, copă; 2) deliniare; 3) plan. **-zerren**, v. tr. h.; a smulge, a răpi prin smucire, prin răsucire.

Ab-ziehen, v. tr. ner. h.; 1) *Ein Tier* —, a jupui pielea unui animal; 2) *Einem ein Kleid* —, a scoate cui-va o haină; 3) *Den Hut* —, a scoate pălăria; 4) *Eine Summe* —, a scăde, a subtrage o sumă; 5) *Die Bohren* —, a desfira, a curăți de ațisoare, fasolele; 6) *Den Hauf* —, a dărăci, a răvîla cănepa; 7) *Den Schlüssel* —, a scoate cheia (din broască); 8) *Die Hand von Einem* —, a retrage mîna, de la cineva, a lă părăsi; 9) *Ein Reich* —, a scurge un iaz; 10) *Ein Fell* —, a rade bine o piele; 11) *Ein Messer* —, a ascuți un cutit; 12) (tip.), *Einige Bege* —, a trage, a tipări căte-va colți; 13) *Wein* —, a pristoci,

a pritoci, a trage vin dintr'un vas intr'altul; *Abgezogener Wein*, vin pristoc; 14) *Brantwein* —, a limpezii, a destila rachi; 15) *Das Bettzeug* —, a schimba, a prîmeni aster-mutul; 16) *Die Gedanken von Et was* —, a abstrage gîndurile; 17) *Eine Grenze* —, a trage o graniță, un hotar (în montanistică); -v. ntr. ner. h.; 1) *Die Dschen haben sich abgezogen*, boii sînt secaci, au slăbit, au obosit prin tragere (de greutate etc.); 2) *Die Farbe zieht sich ab*, culoarea țese; -v. ntr. ner. h.; 1) a părăsi (un loc, o funcțiune); 2) a pleca, a se duce, a țese, a se retrage, a se căra; *proc.*, *Wie die Kabe vom Taubenschlag* —, a pleca cu coada între picioare; a se duce cu coada între vine; mit langer Kafe —, a pleca cu nasul în jos, a țese par'că îi-ai tăiet iapa de la gard, *soñ* apa de la moară; unverrichteter Dinge —, a se duce fără isprăvi; *Der Rauch zieht durch die Esse ab*, fumul țese prin vatră; 3) (și tr.) *Auf und* —, a trage în sus și în jos; 4) *Die Wade zieht ab*, garda pleacă, se schimbă. **-zieher**, m.; 1) (an.) muschiu abductoriu, care se mișcă în afară; 2) piatră de luciat, de netezit. **-ziehfeite**, f., -n; pilă de netezit. **-ziehflasche**, f., -n; vas pentru limpezit, destilat. **-ziehmusfel**, m., vzi *Abzieher* 1. **-ziehung**, f., -en; 1) tragere, scoatere; 2) scădere, subtragere; 3) ascuțire; 4) plecare, pornire, retragere; 5) abstragere; 6) abducțiune; 7) limpezire, destilare; 8) pristocire, pristocire. **-zieh-zahl**, f., -en; (arit.) număr de scăzut. **-ziehzeug**, n.; vas, aparat de limpezit, de destilat. **-zielen**, v. tr. h.; a ținti, a tîde (la ceva); -v. ntr. h.; a ochi, a ave în vedere, a ave de scop (ceva). **-zielen**, n.; ochire, ochitură, scop, țel, țintă. **-zimmern**, v. tr. h.; 1) a cioplî (ceva) cu tesla, a cioplî desăvârșit; 2) *fig.*, a lucra ca din topor. **-zirkeln**, v. tr. h.; 1) a măsura cu compasul; 2) a măsura, a potrivî exact (ca și compasul). **Ab-zucht**, f., -zichte; 1) prăsilă; 2) canal, șanț, uluc, jghiab, sghiab, urloiu, cloacă, scursoare. **-zug**, m., -züge; 1) *von einer Rechnung*, scădere, subtragere dintr'o socoteală; 2) plecare, pornire, țesire; *zum blasen*, a da semnalul de pornire, de retragere, de mars; 3) (tip.) tragere (a unei coli); tipărire (a esemplarelor unei cărți, etc.); 4) scăzămînt, haș, rabat; 5) clava (la cîntar); 6) descărcare (a unei puști); 7) șanț, canal, scursoare, urloiu, jghiab; 8) copă, probă; 9) tăiere (la jocul de cărți); 10) locul cel mai adînc intr'un iaz sau heloș, unde se retrag pești; **-züglich**, adv.

scăzînd din..., afară de... -**zugsblech**, n.; placa oțelilor (la arme). -**zugsbogen**, m., -bogen, s. -bögen; (tip.) probă, mostră. -**zugsflagge**, f., -n; (mar.) pavilion de plecare. -**zugsgraben**, m., -graben; scursoare, groapă de scurs. -**zugsfanal**, m., -fanäle; turloiu de scurgere. -**zugsrechnung**, f., -en; socoteală de scont. -**zugsröbre**, f., -n; burlan, urloiu, țevă (de scurs). -**zupfen**, v. tr. *h.*; a destrăma, a smulge, a desface scăr-măniind.

Ab-zwarden, v. tr. *h.*; a hrăpi, a smulge fără de voie, a lua cu haptică, a obține piscînd.

Ab-zweden, vzi **Abzielen**. -**zweigen**, v. tr. *h.*; a desrămura, a curăți copacii de crengi; -**sich**, v. r. tr. și ntr. *h.*; a se deslipi, a se desface (ca un ram dintr'un întreg). -**zweigung**, f., -en; 1) desrămurare, curățire a copacilor de crengi; 2) ram, ramură (parte dintr'un întreg).

Ab-zwiden, v. tr. *h.*; 1) a pișca, a cîupi (cu clestele, cu degetele); 2) a despărți, a desface cu clestele; 3) a lua cu de asila. -**zwingen**, v. tr. ner. *h.*; 1) Cînem Cuvăș -, a stoarce, a hrăpi ceva cu de a sila, a silnici, a obține ceva cu de asila de la cineva; 2) Von Cuvăș -, a desface, a despărți ceva cu putere, cu de asila. -**zwirnen**, v. tr. *h.*; a despletii, a desface torsătura.

Acacie, vzi **Alaize**.

Academie, vzi **Academie**.

Accent, m., -e; accent, ton. **nation**, f.; accentuațiune, accentare, intonare, apăsare asupra unei silabe etc. -**ieren**, v. tr. *h.*; a accentua, a intona, a apăsa, a pune tonul; și *fig.*

Accept, n., -c (com.) 1) accept, act prin care cineva primește sau se obligă prin subscriere a plăți o poliță; 2) poliță însăși. -**abel**, adj., acceptabil, ce poate fi primit. -**ant**, m., -en; (com.) acceptant, cel ce primește, se obligă prin subscriere a plăți o poliță infătoșată. -**ation**, f., -en; (com.) acceptațiune, primirea, obligațiunea de a plăti o poliță. -**ator**, m., -en; (com.) acceptator, subscriitorul unei polițe. -**cubud**, n.; biicher; (com.) registru de acceptate. -**ilation**, f., -en; (com.) acceptilațiune; a) plată imaginară; b) declarațiunea unui creditor că a primit de la debitorul său suma cuvenită. -**ieren**, v. tr. *h.*; 1) (com.) a accepta, a primi, a se îndatora de a plăti la termen o poliță trasă asupra sa; 2) (jur.) a consimți la primirea unei danii, unui legat etc. -**ion**, f., -en; accepsiune, însemnare, sens în care se ia o zicere.

Acces, m., -ffe; acces, 1) intrare liberă; 2) apropiere; 3) adăugare, adaos, supliment; 4) așteptare (la o funcție, o

moștenire); 5) atac, acces (de boală). -**ist**, m., -en; 1) accesist, supranumerar, impiecat peste numărul hotărît (intr'un biroiu); 2) cel ce așteaptă o funcțiune, un post. -**it**, n., accesit, premiul al doilea (la o chestiune pusă la concurs). -**orisch**, adj., accesoriu, ce se poate alătura, adăungi; de al doile rînd, secundar.

Accidenz-arbeit, f., -en; (tip.) lucru mărunț, tipărituri ușoare (cărți de vizită, de nunta, facturi etc.). -**druckerei**, f., -en; tipografia, imprimăria de lucrări ușoare. -**ien**, pl., gheliri, picușuri, venituri lăturalnice, întâmplătoare, eventuale.

Accis-amt, n.; -ämter; biroiu, administrațiune a accizelor. -**bar**, adj., supus la acciză. -**c**; f., acciză, acsiz (impozit asupra lucrurilor de hrană, de consumație). -**frei**, adj., slobod, învoit, scutit de, nesupus la plata acsizului.

Acclamation, f., aclamațiune, aclamare, strigare, primire cu aplause, cu strigăte de bucurie, de aprobare. -**ieren**, v. tr. și ntr. *h.*; a aclama, a striga, a cheama, a saluta pe cineva cu bucurie, cu semne de aprobare, cu aplause.

Acclimation, f., -en; **Acclimatijs-ation**, f., -en; deprindere, obișnuință cu clima unei țări, unei localități (străine, care nu e locul de naștere), aclimatizare. -**ieren** v. tr. *h.*; a aclimatiza, a deprinde, a învăța, a obișnui (pe cineva) cu clima (care nu e a patriei sale, a locului său de naștere); -**sich**, v. r. *h.*; a se aclimatiza, a se deprinde, a se învăța, cu o climă străină. -**icruug**, vzi **Acclimatijsation**.

Accommod-ieren, v. tr. *h.*; 1) a acomoda, a potrivi, a rîndui, a învoi, a pune la cale, a regula, a conforma; 2) Maare -, a încreți, a friza păr; **sich**, v. r. *h.*; a se acomoda, a se potrivi, a se conforma; 2) a se uni, a se împăca, a se lăsa după voia cuiva; 3) a binevoi, a condescinde. -**icruug**, f., -en; 1) acomodare, potrivire, regulare, conformare, rînduire, punere la cale; 2) găteală, împodobire, dregere.

Accompagnement, (cet. acompanieman), n. (mus.) însoțire, întovărășire, acompaniament (ținerea basului său a părților secundare la musică, în timp ce una sau mai multe voci sau instrumente execută vr'o bucată). -**ieren**, (cet. acompanieren), v. tr. *h.*; (mus.) a acompania, a întovărăși (cîntînd) una sau mai multe voci sau instrumente la executarea unei bucată.

Accord, m., -c; 1) învoială, înțire, congrăsuială, conformitate de idei, de păreri, de simțimente; concordat; 2) (mus.) acord, starea cuvenită a

coardelor unui instrument; 3) armonie, consonanță; -**ieren**, v. tr. *h.*; 1) a acorda; (mus.) a a potrivi coardele unui instrument musical, la adevăratul ton, în care trebuie să fie fiecare din ele; b) a cânta astfel, ca voicile și instrumentele să producă o armonie plăcută; 2) v. ntr. *h.*; a acorda, a primi, a încheia, a se învoi, a se împăca, a se tocmii, a se uni; 3) a da, a dărui, a acorda.

Accredit-ieren, v. tr. *h.*; 1) a acredita, a da credință, credit (cuiva); 2) a împuternici, a investi cu autoritate (pe cineva; bei Cînem accreditiert sein, a ave mare trecere la cineva; a fi pus în credit la cineva. -**icruug**, f., -en; acreditare, punere în credit, adevărire, împuternicire. -**iv**, n., -c; acreditiv, scrisoare de acreditare.

Accurat, adj.; tocmăi, exact, precis, punctual, cu îngrijire, cu băgare de seamă. -**ciffe**, f.; acurateță, exactitate, precizie, băgare de seamă, îngrijire.

Accusatiu, m.; (gr.) acusativ, cazul al patrulea la declinarea substantivelor.

Acetat, n., -c; (chim.) acetat, sare acetică, (sare formată de acidul acetic combinat cu mai multe baze). -**isch**, adj.; 1) (chim.) acetic (rezultatul combinațiunei oxigenului cu elementele ce cuprînde vinul); 2) care are acime de oțet. -**pl**; n.; (chim.) acetiil (radicalul acidului acetic).

Ach, 1) int., ah, vai, of; und **Ach**, chiu și vai; 2) -n.; Ein - der **Beneueruna**, un oh de mirare; Ein **schmerzliches** -, un vai de durere.

Achat-stein, m., -c; agat, ochiul pisicii (piatră vîrtoasă). -**schneide**, f., -n; agatînă, achatiu (culbec).

Achel, f., -n; 1) barba, muntea spîcului; 2) pozderie (de in); 3) tub, țandără (de căncăpă uscată).

Acheron, m.; (cet. Acheron); 1) (mit.) Acheron, fluviu în Iad; Iadul, infernul.

Achilea, vzi **Achillestraut**.

Achill, m.; Achil (nume bărbătesc). -**enstraut**, n.; (bot.) rotocle albe, prisnel, coada soareceului, milefoliu [*Achillea millefolium*].

esferic, f.; *fig.*; partea slabă, unde cineva poate fi atins, rănit; coarda simțitoare. -**esfehne**, f., -n; (an.) nervul lui Achil, tendon, cartilaj tare, țepăni, ce se întinde de la pulpă până la talpă.

Achromatisch, adj.; (fis.) acromatic, fără culoare (lupe etc.).

Achse, f., -n; 1) osie (de roată); balbe, copil de osie; Cuvăș per - ichiden, a trimete ceva cu trăsura, cu carul; **die Achse**, a blegui; 2) axă, osie (orice, împrejurul căruia se

invărteste ceva; 3) fus; 4) *fig.*, mijloc, centru.

Achtel, f., -n; 1) subțioară, subsuoară; 2) umăr; Auf beiden—n tragen, a ține cu, a linguși ambele părți, a fi cu slăbina în pod și cu urechile uns; a împăca caprași varza; a pluti în două luntre; Entwias auf die leichte—nehmen, a nu băga ceva în samă, a nu face caz de ceva; Einen über die—ansehen, a se uita mijos, a se uita la cineva cu dispreț; Entwias über die—wegblasen, a fi ceva (cuiva) floare la urechie; die—n jucken, a da din umeri; über die—sein mit Einem, a fi cu cineva certat; **band**, n., -bänder; 1) altăță, broșchiță; 2) umărur; e-poletă. **bein**, n., -e; (an.) cheiță, claviculă. **brüste**, f., -n; (an.) glandura subțioarei, axilară. **flechte**, f., -n; (an.) nerv axilar, al subsuoarei. **gelenk**, n., -e; (an.) incheietura umărului. **grube**, **höhle**, f., -n; (an.) subțioară, subsuoară, adâncătura subțioarei, desertul de la umăr. de la subțioară. **fleib**, n., -er; orar, patrafir, stola (la preotii catolici). **schuur**, f., -schüre, găitan, panglică (pe umăr). **ständig**, adj.; (bot.) axilar. **stiid**, n., -e; 1) altăță, broșchiță, pavă (de la umăr); 2) e-poletă. **tragen**, n.; lingușire, fățarnicie, lingărire. **träger**, m.; fățarnic, lingău, talger cu două fețe. **trägerci**, f.; vzi Achteltragen. **zuden**, n.; dare din umeri. **zwischel**, vzi Achtelband 1.

Achtzen, v. tr. h.; a pune osii. **beschlag**, m., -beschläge; **blech**, n.; bleah, bleaui, morcoasă. **eisen**, n.; ferecătura osiei. **geld**, n., -er; cărușie, harabagiatic (dare, taxă). **mutter**, f.; piuliță (din capul osiei). **nagel**, m., -nägel; cutu de osie. **neigung**, f., (astr.) plecare, oblicitate a eclipticei. **riug**, m., -e; cere de osie. **schiene**, vzi Achsenblech.

Achtzig, adj.; cu osii.

Acht, 1) adj. num. card.; a) opt; b) (tip.) —Punkte, petit; 2) -f., -en; opt (cifra) llin -e, la opt (ceasuri); Alle vier -en, tus-patru de opt s. opt ochinri (in jocul cărților); eine römische —, un opt roman (VIII); eine arabische —, un opt arab (8); Goldene —, Colia, un flutur cu cifra opt pe aripele sale; 3) luare aminte, băgare de samă, atențiune, vedere, privire, îngrijire; Zu—nehmen, a lua samă, a îngriji de; geben, a fi cu luare aminte, a băga de samă; aus der—lassen, a uita, a scăpa din vedere; sich in—nehmen, a băga de samă, a fi atent, a se păzi; habt! luati samă! păzește! atențiune! 4) -f.; proseriere, destărare, surghinun, exil; Einen in die—thun, erklären, a destăra, a exila, a surghinuni, a proserie pe cineva; die—antihun, a rechiena pe

cineva din exil, din surghinun.

Acht, vzi Acht.

Acht-ängig, adj.; cu opt ochi. **bar**, adj.; vrednic de stimă, cinstit, stimabil, respectabil. **barfeit**, f.; cinste, vrednicie, demnitate, stimă, onorabilitate, considerațiune. **beinig**, adj.; cu opt picioare. **blätterig**, adj.; (bot.) cu opt foite, octofil. **brief**, m., -e; scrisoare, decret de surghinunire, de exilare, de proseriere. **c** (der, die, das), 1) adj. num. ord.; al optulea, a opta; 2) -f.; (mus.) sunet depărtat de altul cu opt grade, octavă. **ed**, n., -e; octogon (figură geometrică de opt unghuri și opt lateri). **edig**, adj.; octogon, cu opt unghuri. **ehalb** vzi Achthalb. **el**, n.; 1) optime, a opta parte; 2) (mont.) lătareată. **elform-größe**, f.; octav, mărime, formă în opt (coală de hărtie etc.). **elfreiß**, m.; (astr.) octant, sector, instrument, care conține a opta parte dintr'un cerc sau 45 grade. **eln**, v. tr. h.; a împărți în opt. **elnote**, f., -n; (mus.) optime. **Achten**, v. ntr. h.; 1) a socoti, a crede, a chibzui, a judeca; 2) v. tr. h.; a) a respecta, a stima, a prețui, a onora; b) a băga de samă, a lua aminte; 3) sich, v. r. h.; Sich nach Jemandem —, a se lua după cineva, a se uita la cineva, a se conforma cu cineva.

Achten, v. tr. h.; a surghinuni, a destăra, a proserie, a exila.

Acht-ender, m.; cerb de patru ani (cu coarne cu opt ramuri). **ens**, adv.; al optulea. **enswert**, **enswürdig**, adj.; stimabil, respectabil, vrednic, demn de stimă, de respect. **er**, m.; 1) întreg compus din opt părți; monedă de opt bani, cruceră etc.; 2) strofă de opt rinduri; 3) vzi Achteuder; 4) optime; 5) Der Wein ist ein vorzügliches —, acest vin escelent e din anul opt (sute sau mii), s., acest vin escelent e de opt (bani sau lei) litru; 6) er ist ein —, el face parte din societatea de opt; 7) oblineu de d'napoi, spetează, (la sea); 8) faină proastă din a treia măcinare; 9) forma cifrei 8.

Achter, m.; proseris, exilat, surghinunit, destărat.

Acht-erklärung, vzi Achtbrief. **erlei**, adv.; de opt soiuri, feluri, chipuri. **fach**, **fällig**, adj.; inoptit. **fingerrig**, adj.; cu opt degete. **fädig**, adj.; (geom.) cu opt fețe, cu opt baze, octaedru. **fühzig** vzi Achtbeinig. **halb**, adj.; sapte și jumătate.

Acht-beit vzi Achtbeit.

Acht-hundert, adj. num. card.; opt sute. **jährig**, adj.; de opt ani. **jährlich**, adj.; la fiecare opt ani. **lantig**, vzi Achtedia. **ling**, m., -e; vzi Achter 2. **los**, adj.; nebagător de samă, nepăsător, neatent, fără grijă,

negligent. **losigfeit**, f.; nebagare de samă, neluare aminte, nepăsare, neglijență. **lotig**, adj.; de opt loți (prubă de argint etc.). **mal**, adv.; de opt ori. **malig**, adj.; (ce se repetă) de opt ori, inoptit. **männig**, adj.; (bot.) octandru, cu opt stamine (floare). **monatlich**, adj.; de opt luni, optlunar. **pfunder**, m.; tun de opt livre. **pfündig**, adj.; de opt livre. **sam**, adj.; băgător de samă, luător aminte, grijiliv, grijiluu, atent. **samfeit**, f., -en; băgare de samă, luare aminte, grijă, atențiune. **sbrief**, vzi Achtbrief. **seitig**, adj.; cu opt laturi, octogon. **erklärung**, vzi Achtbrief. **spännig**, adj.; cu opt cai. **ständig**, adj.; de opt ceasuri, de opt ore. **ständiglich**, adj.; la fiecare opt ceasuri. **silbig**, adj.; de opt silabe. **surteil**, n., -e; hotărare, sentință de destărare, de proseriere. **tägig**, adj.; de opt zile; tägige Feier, odorovaniă, odovăeniă. **täglich**, adj.; la fiecare opt zile. **taguhr**, f., -en, ornice ce umblă opt zile. **teil**, n., -e; vzi Achtel. **ung**, f., -en; 1) luare aminte, băgare de samă, atențiune; Achtung! Ia samă! păzește! atențiune! 2) respect, stimă, considerațiune.

Achtung, f., -en; destărare, proseriere, surghinun, exil.

Acht-ungsbeweis, m., -e; dovadă, semn de stimă, de considerațiune. **ungsmangel**, m.; lipsă de stimă, de respect. **ungsvoll**, adj.; respectuos, cu stimă, cu considerațiune. **ungswert**, vzi Achtenswert. **ungswidrig**, adj.; nerespectabil, în contra respectului. **ungszeichen**, n.; vzi Achtungsbeweis. **winklig**, adj.; octogon, cu opt unghuri. **wöchentlich**, adj.; la fiecare opt săptămâni. **zehn**, adj. num. card.; optsprezece. **zehnender**, m.; cerb de nouă ani (cu coarne cu optsprezece ramuri). **zehnpfünder**, m.; tun de opt-sprezece livre. **zehute**, (der, die das) adj. num. ord.; al optsprezecelea, a optsprezecea. **zehutel**, n.; optsprezecime, a optsprezecea parte. **zeilig**, adj.; de opt rinduri. **zig**, adj. num. card.; optzeci. **ziger**, m; 1) octogenar, om în vîrsta de optzeci ani; 2) membru unei societăți de optzeci insi. **zig-jährig**, adj.; de optzeci ani, octogenar. **zigste**, (der, die, das), adj. num. ord.; al optzecelea, a optzecea. **zigstel**, n.; optzecime, a optzecea parte.

Achz, n., -e; gemăt, oftat, suspin. **eu**; 1) v. ntr. h.; a) a geme, a ofta, a suspina; b) a măcăi, a scărțăi; die Käder, roțile scărție; 2) -sch, v. r. h.; Sich zu Tode —, a se istovi, a se pierde gemind, oftind. **n**; vzi Achz. **er**, m.; **eriu**, f., -en; 1) suspinător, suspinatoare, cel sau cea ce geme, ce oftează; 2) -m.; vzi Achz.

Äder, m., Äder; 1) ogor, bare, țarină, cîmp, pămînt (de arat); gebracht—, paragină, țelină, pîrloagă, toloacă; unfruchtbar—, obreajă; den—bauen, a lucra, a cultiva pămîntul, cîmpul; 2) acru (măsură de pămînt ca de o falce). -**andorn**, m.; (bot.) unguraș, marubiū, voronică. [*Marrubium vulgare*]. -**arbeit**, f., -en; lucrul cîmpului, agricultură. -**baldrjan**, m.; (bot.) salata mîslului [*Valeriana agrestis*]. -**bat**, adj.; de arat; einen **Walb**—**machen**, a destupa o pădure. -**bau**, m.; lucrarea cîmpului, plugărie, agricultură. -**baugesellschaft**, f., -en; societate agricolă, societate rurală. -**baukundiger**, m.; agronom. -**bautreibend**, adj.; agricol. -**bauwischenschaft**, f.; agronomiă, economiă rurală. -**becre**, f., -n; (bot.) mură [*Morus*]. -**brand**, m.; (bot.) grîul prepeștel [*Melampyrum arvense*]. -**bürger**, m.; agricultor. -**bill**, m.; (bot.) măr de cîmp [*Anethum arvense*]. -**biftel**, f.; (bot.) pălămidă boțengilor [*Serratula tinctoria*]. -**boype**, f., -n; gogoasă de ristic oriental [*Vallonea*]. -**chrenpreiș**, m.; (bot.) busuoc de cîmp, veronică de țarină [*Veronica agrestis*]. -**ei**, f., -en; gospodăria de cîmp, economiă agricolă. -**er**, m.; țaran, plugar, agricultor, opincar, lătorean. -**erde**, f.; pămînt de arat, arătură. -**feld**, n., -er, arătură, holdă, țarină. -**frohuc**, f., -n; boferosc (claca, beilic la lucrarea pămîntului). -**furche**, f., -n; brazdă, răzor (de plug). -**galle**, f., -n; smîre, băltoacă în țarină. -**ganf**, m., -e, -găule; cal de arat. -**geld**, n., -er; arărit, bezuin pentru ogoare. -**gerät**, n., -e; -**gerätschaften**, pl.; hăiteșe, halaturî, unelte, instrumente agricole, scule de plugărie, de arat. -**gefes**, n., -e; lege agrară. -**habnensuș**, m.; (bot.) piciorul cucosu-lui, boglar [*Ranunculus arvensis*]. -**hauechel**, f.; (bot.) sudoarea calului, asudu-calului, sălășitoare, dirmotin, osul iepurelui [*Ononis spinosa*]. -**heu**, n.; fin de pîrlog. -**hof**, m., -höfe; 1) cătun cu ogor; 2) răzășie, moșie țărănească. -**holder**, -helder, m.; (bot.) liliac, serinte, țorgovan, mîlin scumpie [*Syringa vulgaris*]. -**holz**, n.; țufar, frunzar, lemn frunzos (ce se vinde cu acru). -**hubu**, n., -hübner; potîrnice, pătrîrnice [*Tetrao perdix*]. -**familie**, f.; (bot.) romonită mare, romonită de cîmp, muștel. morună [*Anthemis arvensis*]. -**heer**, m.; (bot.) coada mișei, eulbecfasă, ghizdoiă, chereură [*Medicago falcata*]. -**hecht**, m., -e; argat (de la plug). -**knoblauch**, m.; (bot.) usturoiul lupului, usturoiul cănelui [*Allium arvense*]. -**kräbe** vzi **Saatkräbe**. -**krebs**, m., -e; conochiferiță, coropișniță [*Gryllotalpa vulgaris*]. -**trume** vzi **Dammerbe**.

-**land**, n.; țarină, arătură, pămînt de arat. -**leine**, f., -n; hăț de funie (la caii de arat). -**lohn**, m.; hac, plată pentru arătură, pentru lucrarea pămîntului. -**leute**, pl.; plugari, lucrători de pămînt, opincari, lătoreni, agricultori. -**mann**, m.; -leute; 1) plugar, lucrător de pămînt, opincar, lătorean, agricultor; 2) (pl. —**männer**); a) codobătură, bățăitoare, pasere țigănească, prundar, rîndunica Domnului, jumătate de pasere [*Motacilla*]; b) gîndac, cărabuș de țarină, de grădină; c) (bot.) spetează peștriță, abligeană, trestia miroșitoară [*Acorus calamus*]. -**männchen**, n.; vzi **Ädermann**. 2. -**maș**, n.; măsurătoare de cîmp (cu falcia, cu pognul etc.). -**menuig**, m.; (bot.) turită mare [*Agrimonia eupatoria*]. -**münze**, f.; (bot.) voieșniță, mîntă sau ismă silbatică [*Mentha campestris*].

Ädern, v. ntr. și tr. h.; a ara, a lucra cu plugul; v. tr. h.; 1) Ich adre dies mir neue Feld der Erfahrung, lucrez pe acest cîmp al experienței, nou pentru mine; 2) a munci, a lucra din toate mințile; 3) a brăzda; 4) a rădica, a rupe placa cu ceștele (un instrument creat al săpătorilor de aramă); 5) a scrie anevolos; 6) mit ihm ist Nichts zu—, nu e de făcut nimic cu el.

Äder-nessel, f., -n; (bot.) urzică moartă [*Lamium*]. -**nuș**, f., -nișse; (bot.) alunca, alunică, bărlăboiū, mîndă-lac, plise-pășărese [*Bunium bulbocastanum*]. -**pfers**, n.; -e; vzi **Ädergaul**. -**pflege**, f.; căntarea, cultura pămîntului. -**pfug**, n., -pflüge; plug, aratur, arotur. -**rain**, m., -e; hat, răzor, margine (a unui ogor). -**recht**, n.; 1) dijmă, embatie (a unui ogor, a unei țarine); 2) legea agrară; cod rural. -**rice**, f., -n; eristeiū [*Crep. pratensis*]. -**salat**, m.; (bot.) fetică [*Fedia olitoria*]. -**schachtelhaln**, m.; (bot.) coada mînzului, coada calului, părul poreului, barba Sasului [*Equisetum vulgare*]. -**schuede**, f., -n; bourel [*Linum agrestis*]. -**scholle**, f., -n; bulbuc, lostopin, glie, pală, brus, bulgăre (de pămînt). -**schroll** (c); m., -en; mojie, băclăran. -**schwarzstümmel**, m.; (bot.) negrușcă, pipăscă, chimen-negru, barba împăratului [*Agrostema covanaria*]. -**seuf**, m.; (bot.) mustar silbatic [*Sinapis arvensis*]. -**staun**, vzi **Ädermann**. -**steuer**, f., -n; arărit, impozit rural. -**stier**, m., -e; boi de arat. -**trappe**, f., -n; dropiă, pop., mitropolit [*Ovis tarda*]. -**treipe**, f.; (bot.) neghină, neghiță, osigă, opsigă, orsigă, ocsigă, oclăie [*Bromus hordeaceus*, s. *scaltinus*]. -**troule**, vzi **Ädercholle**. -**veilschen**, n.; (bot.) viorică de cîmp [*Viola arvensis*]. -**vieh**, n.; vite de plug, de

muncă. -**walze**, f., -n; sul, val de netezit ogoarele. -**weg**, m.; -e; drum prin țarină. -**wegen**, m.; (bot.) scrab, ciormoiag, griul prepeștel [*Melampyrum arvense*]. -**wert**, n., plugărie arărit. -**werteng**, n., vzi **Ädergerätschaften**. -**wesen**, n.; plugărie, agronomie. -**wide**, f.; (bot.) bob, codirlă [*Vicia sativa*]. -**wiese**, f., n; pîrlog, finaș de pîrlog. -**winde**, f.; (bot.) poponeș, rochița-rîndunelei, forfecar [*Convolvulus arvensis*]. -**wirt**, m., -e; proprietar de țarine, de ogoare, econom rural, gospodar. -**wirtschaft**, f., -en; gospodărie, economie rurală, plugărie. -**wurz**, f.; (bot.) abligeană, trestie miroșitoară, spetează peștriță [*Acorus calamus*]. -**zins**, m., -e; arendă, căștiū, chirie pe ogoare; cens rural. -**zwiebel**, f.; (bot.) plise-pășăresc, lucă, bălucă, grăiniță [*Ornithogallum*].

A conto, adv.; în socoteală, în cont.

Aqui-tieren, v. tr. h.; a căștiga, a căpăta, a însuși. -**sition**, f., -en; căștigare, dobîndire, obținere, însușire. -**t**, m.; 1) chitanță de plată, declarație de primire; 2) plată, achitare (de datorie); 3) (dare de) achin (la jocul de billard). -**tieren**, v. tr. h.; 1) a achita, a plăti, a se desfăce de o datorie, de o obligațiune; 2) a da un achin (la jocul de billard).

Academie, **Act**, **Actie**, etc., vzi **A-fademie**, **Alt**, **Altie** etc.

Adagio, adj.; (mus.) încet, lin, moderat; -n; (mus.) adagiū, bucată de musică cu mișcări ușoare, dulci, călduroase.

Adam, m.; 1) Adam (nume bărbătesc); 2) patriarhul tuturor oamenilor; 3) Der alte —, păcatul strămoșesc; den alten —**ausziehen**, a lepăda, a se desbăra de obiceiurile cele vechi. -**apfel**, m., -äpfel; 1) (bot.) pomul răului, mărul lui Adam (un fel de alămăie cu coajă groasă întrebuintată de Evrei la serbătorile custerlor [*Musa paradisiaca*]; 2) (an.) mărul lui Adam, nodul gâtului, înghititoare, sgărciul cel întău Iesitafară, al gătișei, al beregatei. -**äpfel**, f., -n; (bot.) pisang, merisorul lui Adam [*Ficus paralisiana*]. -**sholz**, n.; lemn de abanos (fossil, scos din pămînt). -**stind**, n., -er; om, muritor.

Addieren, v. tr. h.; (arit.) a aduna (cifre, sume).

Addition, f., -en; (arit.) adunare, sumare, adițiune. -**al**, -ell, adj.; adițional, suplimentar, întregitor.

Adresse vzi **Adresse**.

Ado, int.; rămas bun, ziună bună, adio.

Adel, m.; 1) nobleță; 2) nobilime, aristocrație, boierime, nemeșie; 3) conținutul ăles al unui mînerat; Der **Kang** wurde im —**angefahren**, lucrul (în mină) a început din mălva mi-

nerafului. -er, vzi Adler. -eſche, f., -u; (bot.) scoruſ de munte, sorb, lemă pucoſ [*Sorbus aucuparia*]. -heid, f.; Adelaida (nume femeſesc). -herrſchaft, f., -en; aristocrație. -hof, vzi Edelhof. -(e)ſtig, adj.; nobil, boieresc, nemes, nemeſesc, ciiblin, de n-am. -u, v. tr. h.; a inobil, a boier. -(e)ſtig, -u; (der, die, das), nobil, gentilom, aristocrat. -ſbrief, m., -e; diplomă de nobletă, decret, pitac de boieră. -ſbuch, n., -bilder, arhontologie, conlica, registrul nobilime. a boierilor. -ſchaft, f.; vzi Adel. -ſdiplom, n., -e; vzi Adelsbrief. -ſerhebung, f., -en; rădicare la nobletă, la boieră, inobilire. -ſfreund, m., -e; prieten, amic al nobilime. al aristocrației; aristocrat. -ſhammer, f., -u; Camera nobililor. -ſprobe, f., -u; dovadă, probă de nobletă. -ſrang, m.; rang, treaptă de nobletă, de boieră. -ſtand, m.; 1) stare a nobletă, a boierie, boierime; 2) corp al nobililor, al boierilor. -ſolz, m.; mândrie, trufie, fudulie, îngâmfare, fală aristocrației, boierescă; -adj.; mândru, fudul, îngâmfat, falnic de nobletă, de boieră. -ſucht, f.; mania de a voi să fie nobil. -ſum, n.; nobilime, aristocrația, boierime.

Adenalgie, f.; adenalgă, durere de ghinduri. -itis, f.; f.; adenită, inflamație a ghindurilor. -ograpic, f.; adenografie, descriere a ghindurilor. -ologie, f.; adenologie, cunoștință, învățatură despre ghinduri.

Adapt, m., -en; adept; a) făcător de aur, făurar de aur, alchimist; b) ci-rac, inițiat (intr'o taină, în misterele unei secte, unei științe).

Adel, f., -u; 1) vină; arteră: Einem eine -ſſten, ſchlagen, laſſen, zur -laſſen, a lua ſinge; die goldene, tringă, tringă emoroide; die blinde goldne -, tringă inchisă; 2) vină metalică (în miniere); *fig.*, Eine poetiſche -, vină, veavă, ardoare poetică; 4) Er hat keine - von ſeinem Vater, nu samănă de loc cu tatăl său; 5) In (an) ihm iſt keine - , nu e bun de nimic; e un rău; 6) -zu Erwas haben, a ave talent, dar firese la ceva. -binde, vzi Adelsbüchlein. -bruch, m., -brüche; ruptură de vină.

Adelchen, n.; vină mică.

Adel-entzündung, f., -en; inflamație a vinelor, febită. -haut, f., -häute, (an) pelița vinelor (în interiorul ochiului) [*Tunica choroidae*]. -häufchen, n.; (an) beșica oului (din afară, care cuprinde fătul) [*Chorion*]. -erweiterung, f., -en; lărgire, întindere, dilatațiune a vinelor. -ig, (äderig), adj.; 1) vinos; 2) firos, fibros, ațos. -tropf, m.; (an) varice, tumoare, umflătură (prin dilatațiune) a vi-

nelor. -tropftraut, n.; (bot.) crăpușnic, crăstăval [*Cirsium oleraceum*]. -laß, m., -lässe; -laſſen, n.; luare de ſinge. -laßbüſchen, n.; oblojială, compresă (de pus după luare de ſinge). -laßbeden, m.; li-ghean de scurs ſinge. -laßbinde, f., -u; fâsie, tasmă, legătura vinei (după ce s'a luat ſinge). -laßeisen, n.; custură, lanțetă, nișter (pentru luare de ſinge). -laßstunt, flebotomie, arta de a lua ſinge. -laßstunäpper, m.; vzi Adelslaßeisen. -mennig, m.; (bot.) cănepeală [*Agrimonia Eupatoria*]. -u, ändern, v. tr. h.; a face, a da vine (lemnului), a imita vinele (în pictură etc.). -schlag, m., -schläge; 1) pulsare, bătaia pulsului; 2) vzi Adelslaß. -schwamm, m., -schwämme; (bot.) șhărciog, efuleț [*Morchella esculenta*]. -tropf, m.; scurtă. -wasser, n.; zerul sîngelui.

Adhärenz, m., -en; partizan, aderent, seclator; -adj.; aderent, lipit, ce face parte (din ceva). -renz, f.; aderentă, partidă; partizani. -rieren, v. tr. h.; 1) a adera, a se lipi, a se ține (de ceva); 2) a fi de părerea cuiva, a aproba; a primi (o propunere etc.). -ſion, f., -en; adesiune, pmiure, invoire la ceva, aprobare.

Adjectiv, n., -e; (gr.) adjectiv.

Adjunkt, m., -e; ajutor, adiunct, supleant. -junkt, m., -en; adiutant, aghiotant, ofiter de ordonantă.

Adler, m.; 1) vultur, aceră, scriptor, pajură, vultun [*Aquila fulva*]; 2) vultur (zodă, constelațiune); 3) vultur (ordin); 4) pajură (marcă, amie imperiale). -auge, n., -u; ochiu de vultur, ochiu ager, pătrunzător. -bild, m., -e; vedere, căntătură ageră, pătrunzătoare. -eule, f., -u; bufniță, șoimariță, joimariță; buhă [*Strix bubo*]. -flug, m.; șhor al vulturului, șhor foarte înalt. -flügel, m.; aripă de vultur. -flauc, f., -u; ghiară de vultur. -frant, n.; (bot.) spata dracului, spasul dracului [*Pteris aquilina*]. -naſe, f., -u; nas corofet, cocărdat, corofetic, acvilin. -orden, m.; ordinul Vulturului. -ſchnabel, m.; plise, cioc, clont de vultur. -ſchwinge, f., -u; aripă a vulturului. -ſtein, m., -e; piatra vulturului; aetită. -träger, m.; port-vultur (cel ce poartă drapelul cu pajura în reșoă).

Administration, f., -en; administrație, dirigerie, cirmuire (de afaceri). -ator, m., -en; administrator, cirmuitor. -ieren, v. tr. h.; a administra, a cirmui, a căuta (de afaceri). **Admiral**, m., -e; 1) admiral, comandantul unei flote; 2) admiral (un fluture [*Anessa atalanta*]); 3) admiral (scotă conică) [*Conus ammi-*

rales]. -ität, f., -en; admiralitate. -ſflagge, f., -u; pavilionul admiralului. -ſchiff, n., -e; vasul, corabia admiralului.

Adnotieren, v. tr. h.; a adnota, a insenna.

Adolf, m.; Adolf (nume bărbătesc).

Adonis-blume, f.; rdeşen, n.; 1) (bot.) cucosel, spînt [*Adonis vernalis*]. 2) *fig.*, un tinăr frumos.

Adonisch, adj.; 1) impopotonat, impodobit prea mult; 2) Ein -er Vers, un vers adonic (de un dactil și un spondeu sau trocheu). -isieren, v. tr. h.; a impopotona, a găti cu deosebită luare aminte; -v. r. h.; a se impopotona; a se găti prea mult; a se căuta prea mult în oglindă.

Adopt-ion, f., -en; înfiere, luare de suflet (a unui copil), adoptare, adopțiune. -ieren, v. tr. h.; a înfia, a lua de suflet, a adopta. -ib, adj.; înfiat, luat de suflet, adoptiv. -ibind, n., -er; copil înfiat, adoptiv. -ibmutter, f., -mütter, mamă adoptivă. -ibvater, m., -väter; tată adoptiv.

Adress-ant, m., -en; adresant, prezentator, trimițator, (cel ce adresa, recomandă, trimete ceva). -at, m., -en; destinatar, primitor (cel căruia îi se adresa, se recomandă, se trimete ceva). -buch, n.; bîlder; registru, conlică de adrese. -e, f., -u; 1) adresă (inscripție pe scrisori, telegramme); 2) jălă, petițiune, scrisoare de mulțumire. -hang, vzi Adelsbau. -ieren, v. tr. h.; a adresa, a trimete la, a îndrepta cătra cineva; ſich, v. r. h.; a se adresa, a se îndrepta cătră cineva. -kalender, m.; calendar de adrese. -komptoir, n.; (cet. - contoar) birou de adrese, de informațiuni.

Adrian, m.; Adrian (nume bărbătesc).

Adriatische Meer, n.; mare adriatică.

Advent, m.; Postul crăciunului. -prediger, m.; predicator pentru postul crăciunului. -zeit, f.; postul crăciunului; cele patru duminici d'inaaintea crăciunului.

Adverb, vzi Adverbium. -ial, adj.; adverbial, luat ca adverb. -ium, n., -ien; (gr.) adverb.

Advokat, m., -en; advocat, apărător. -engebühr, f., -en; plată, onorar de advocat. -entammer, f., -u; cameră, cabinetul avocaților. -enthiſt, m., -e; clencu, cărefoc, chichiță, ter-tip, șiretic de advocat. -entſtand, m.; baronul avocaților. -ur, f.; advocatură, advocație (dreptul și profesiunea).

Advocieren, v. ntr. h.; a fi advocat, a ave meseria de advocat.

Aerodynamik, f.; (fis.) aerodinamică, învățatură despre puterea aerului. -graphie, f.; (fis.) aerografie, descrierea aerului. -lith, m., (min.) aerolit (piatră meteorică, mineral

mai mult său mai puțin mare, care cade din atmosferă, însoțit de fenomene luminoase și une ori de detonațiune). **-logie**, f.; (fis.) aerologie, învățătura despre aerul și a proprietăților lui. **-ueter**, m.; (fis.) aerometru, instrument cu care se măsoară desimea aerului. **-metrie**, f.; (fis.) aerometriă; a) învățătura despre proprietățile fizice ale aerului; b) măsurarea aerului (arta). **-naut**, m., -ei; (fis.) aeronaut, cel care plutește în aer prin ajutorul aerostatalului (vzi mai jos). **-nautif**, (fis.) f.; aeronautică, plutire în aer. **-stat**, m.; (fis.) aerostat, (balon, beșică, aparat umplut cu hidrogen sau cu alt fluid mai ușor decât aerul și care plutește în aer). **statif**, f.; (fis.) aerostatică, știința care tratează despre echilibrul fluizilor elastici.

Affaire, f.; 1) afacere, treabă; 2) chestiune; 3) întâmplare.

Affe, m., -ii; 1) mămuță, momită (mamifer patruman); *Milvifcher* —, Magotul [*Incus ecaudatus*]; 2) *fig.*, mămuță, cel ce momitărește, imitează într'un chip neghiob; 3) pocitură, caricatură, schimonositură, mămuțoiu (la față); *proc.*, *Einen den* — u weissen, breßen, a lua în zeltene, peste picior pe cineva; — *mit der Hölle* tragen, a muri față bătrână; *teinem* — u Zucker geben, a o duce într'un chef, într'o petrecere; *den* — u zum Vater tragen, a se căli, a se chirehili, a și stropi măseoa, a țesuși, a se face cuc, a trage la musteață, a lua purceaoa de coadă, a da la moară, a trage la măsea, a se afuma cu luleaoa; *einen* — u haben, a fi beat, chirehilit, tiriachiu, călit, turlac, clocnit, cănăpă, candriu (la cap, de vin); 4) pantograf, mașină de copiat desemnuri; 5) cucuară, virtelnită, uncaltă de rădicat greutăți; 6) arimonul vintrelei de otgon (la corăbii).

Affekt, m., -ei; afecțiune, mișcare, slăbăciune, inclinare (pentru cineva sau ceva), emoțiune, pasiune; *er spricht mit vielem* —, vorbește cu multă căldură, cu multă pasiune. **-ation**, f., -ei; afecțiune, împoțonare (chip de a lucra sau de a vorbi într'un mod silit, nenatural); *jam.*, mărghiolie, fasoleală, mătălnicire, marafetură, mofturi, nazuri. **-ieren**, v. ntr. h.; a afecta, a se prefaca, a se făli, a se fasoli, a se mărghioli, a ghiunghiuna, a face mofturi, nazuri, ghiunghionele. **-iert**, adj.; afectat, prefăcut, mofturos, năzuros. **-ioniert**, adj.; afectonat, plecat, binevoitor, dispus.

Affen, v. tr. h.; 1) a amăgi, a înșela, a alăpta; a lua în ris, a și bate joc; 2) a momități, a imita într'un chip neghiob.

Affen-art, f., -ei; soiu, speciă de mămuță. **-artig**, adj.; mămuțesc, ca mămuța, care seamănă cu mămuța. **-beere**, f., -ii; (bot.) bobită [*Empetrum nigrum*]. **-bezoar**, vzi *Affenstein*. **-frage**, f., **-gesicht**, n., -er; pocitură, schimonositură, mămuțoiu, caricatură. **-haft** adj., vzi *Affenartig*. **-jung**, adj.; foarte tânăr. **-komodie**, vzi *Affenesse*. **-liebe**, f.; iubire nemărginită, dragoste oarbă. **-mäsig**, adj.; mămuțesc, ca mămuța; *fig.*, caraghios. **-nase**, f., -ii; nas cirm. **-possen**, f., pl.; mămuțării, caraghioslicuri. **-schande**, f.; rușine foarte mare, scandal învederată, necinste cu ochi și cu sprincene. **-schwanz**, m., -schwänze; 1) coadă de mămuță; 2) neghiob, prost, tont, nerod, prostinae, boblet, gogoman; 3) joc, horă de pațată; **-seil**, n.; Ciment am — *führen*, a purta pe cineva de nas, a și bate joc de cineva. **-spektakel**, **-spiel**, n.; vzi *Affenessen*. **-stein**, m., -ei; bezoar, piatra mămuței (corp pietros, ce se găsește în interiorul mămuțelor și carnia îi se atribuia o putere vindecătoare). **-werk**, n.; **-wesen**, n.; vzi *Affenessen*.

Afferei, f., -ii; 1) mămuțarie, caraghioslic; 2) amăgire, înșelăciune, aiaptare, tragere pe sfoară.

Affisch-e, f.; (cet. așis) anunțu, placardă. **-ieren**, v. tr. h.; a ațisa, a lipi ațise, placarde.

Affizieren, v. tr. h.; a imiuri, a mișca, a induloșă, a atinge.

Affinität, f.; 1) inrudire, rudenă, încusurire, afinitate, cunătrire (grad de inrudire stabilit de măriș între bărbat cu rudele femeiei și între femeia cu rudele bărbatului); 2) potrivire, asemănare, conformitate între oare cari lucruri.

Affisch vzi *Affenartig*.

Affuer, m.; 1) pștepene (ce se află pe roată la pânzari); 2) oblincul de dinapoi, spetează (la sea); 3) făină proastă sau din a treia măcinare, făină cu țăriță.

Affodil, m.; (bot.) aișor, astodel [*Asphodelus*].

Affholder, m.; (bot.) dirnoz [*Viburnum lantana*].

Aft, adv.; (mar.) îndărăt, înapoi, în dos, în fund. **-er**; m.; 1) a) partea d'înapoi, sezut; *jam.*, cur; b) oblincul de d'înapoi, spetează (la sea); c) -n; (m.), hoaspă, căzătură de la albine; d) pleavă, codină, prezăratură (de griu, sacară etc.); e) făină proastă cu țăriță, din a treia măcinare; f) rămășiță (de la fesuri); g) bezereu, măruntățe, brac (la măcelari); h) rosură, răzăluitură; 1) petec, cîrpă (de la crofală). 2) (în compunerii cu substantive exprimă: urmare (de timp, de loc, de ordine),

răutate, falsitate, imitație, stărpitură. **-ajoru**, m.; (bot.) paltin [*Acer pseudoplatanus*]. **-anwalt**, **-anwält**; 1) substitut de procuror; 2) subadvocat. **-arzt**, m., -ärzte; medic, doctor prost, circaciū, neștiutor, ignorant. **-belehnter**, m.; subfeudatar. **-belehnung**, f., -en; subinvestitură a unui feud. **-belehnung**, f.; învățătura, instrucțiune pospăită. **-beredsamkeit**, f.; limbuție, gurășie, elocință prefăcută, falsă. **-bitet**, n., -ei; berisoară, cofent (a doua bere). **-blatt**, n., -blätter; frunză spurie (stărpitură de frunză). **-bürde**, f.; casa copilului, loc (din matcă). **-bürge**, m., -ii; sub-chiezas, sub-gerant. **-bürgschaft**, f., -en; sub-chiezășie, sub-garanție. **-darm**, m.; (an.) mațul sezutului; rectum. **-dichter**, m.; poețel, poeț, poetastru. **-erbe**, m., -ii; moștenitor înlocuit, erede substituit. **-erz**, n., -ei; rămășiță, fărâmituri de minerauri. **-fürst**, m., -en; principe prefăcut, pseudo-principe. **-geburt** vzi *Asterblüte*. **-gelehrsamkeit**, f.; învățătura, știință, erudițiune pospăită, superficială. **-gerichte**, m., -ii; învățat, erudit pospăit, superficial. **-getön**, n.; vuiet, sgomot fals, prefăcut. **-glaube**, m.; credință falsă, deșartă; superstiție. **-größe**, f.; mărie închipuită, falsă. **-hen**, n.; otavă. **-holz**, -hölz; dărănătură, căzătură de copaci (în pădure, din pricina vîntului). **-horn**, n., -hörner; nod (pe corn); cornu (la vite cornute, cerbi etc.). **-ig**, adj.; 1) murdărit (sub stubeiul de albino); 2) cu codină, cu pleavă. **-famel**, n., -ei; cămilă de Peru. **-fegel**, m.; (geom.) conoid. **-fette**, f., -ii; lingură, pîdeacă, lanț (de împiedecat roata). **-fiel**, m., -ei; (mar.) tălpoșie, talpă mică, talpa a doua (la corăbii). **-find**, n., -er; copil postum, născut după moartea tatălui. **-flaue**, f., -ii; pînten (de unghie, la căni, la mistreți). **-fohle**, f., -ii; cărbune de pămînt. **-forn**, n.; codină, prezăratură (de griu etc.). **-fönig**, m., -ei; rege uzurpator, pseudo-rege. **-fugel**, f., -ii; (geom.) sferoid. **-füntler**, m.; circaciū, meșter-strică. **-leder**, n.; 1) rămășițe, căzături de piele, brac de piei (la ciubotari); 2) petec de piele pe din lăuntru (la papuci, ciubote). **-lehen**, n.; sub-feud (feud provenit de un alt feud). **-lehensherr**, m., -en; subfeudatar, cel ce dă altuia feudul său. **-lehensmann**, m., -männer, -leute; sub-feudat. **-lehre**, f., -ii; învățătura, sistemă, doctrină falsă. **-lehrer**, m.; învățator prost, neștiutor. **-mehl**, n., făină proastă, făină cu țăriță. **-miete**, f.; sub-inchiriere, sub-arendare. **-mieter**, m.; sub-inchirietor, sub-arendator. **-miedmann**, m., -leute; sub-chirias, sub-chirigu,

sub-locatar. **moos**, n.; (bot.) mușchiu spurcu. **-mutter**, f., -mütter; 1) mamă vitrigă; 2) mamă rea. **-n**, pl.; 1) pinteni (de unghie, la mistreți etc.); 2) întipărirea pintenilor de unghie (în pământ). **-n**, **-äffern**, v. tr. h.; a întipări urma, dira cu pinteni de unghie (mistreții). **-pabst**, m., -päfte; papă neadevărat. prefăcut, pseudo-papă, anti-papă. **-pacht**, f., -e; sub-arendare, sub-posesiune. **-pächter**, m.; sub-arendas, sub-posesor. **-partei**, f., -en; sub-chiriaș. **-philosophie**, f.; filosofie falsă, pseudo-filosofie. **-prophet**, m., -en; proroc mincinos, fals. **-quendel**, m.; (bot.) mătreacă [*Peplis*]. **-rede**, f., -n; elevetire, calomnie. **-reden**, v. tr. h.; a eleveti, a calomnia, a defăima. **-redner**, m.; 1) elevetitor, calomniator, defăimător; 2) orator prost. **-schörl**, m.; (min.) axinit, sienit, turmalin fals, imitat. **-silber**, n.; (min.) mică, steclă rusască. **-spinn**, f., -n; pănjin de cîmp. **-stüd**, n., -e; oblină de d'napoi (la sea). **-vermieter**, m.; sub-inchirietor, sub-arendator. **-vermietung**, f., -en; sub-inchiriere. **-weisheit**, f.; înțelepciune falsă, prefăcută, searbădă. **-welt**, f.; lume stricată, degenerată. **-wind**, m., -e; vînt de d'napoi, d'inlărat. **-wis**, m., -e; isteție, spirit, dub mincinos, fals, prost. **-zehe**, f., -n; unghie spurie (la păseri). **-zwang**, m.; încuieră, greutate de lesit (la scaun), tenesin.

Aga, m.; agă, prefect de poliție; comandant.

Agat, vzi Äbat.

Age, f.; vzi Äbel. **-nde**, f., -n; tipic, ritual, agendă. **-nt**, m., -en; agent, însărcinat de afaceri. **-ntschaff**, f., -en; **-ntur**, f., -en; agenție.

Agglomerat, n., -e; îngrămădire, ghemuire, adunare. **-ieren**, v. tr. h.; a grămădi, a aduna, a stringe, a ghemui, a aglomera.

Aggregat, n., e; 1) agregat, suplinitor a unui profesor; 2) admătură, strînsură.

Ägide, f.; (mit.) egidă, pavăza lui Iupiter; *fig.*, ocrotire, scut, adăpost, protecțiune.

Ägio, n.; (com.) agio, bas (folosul ce rezultă, ce se plătește la schimbarea unei monedzi contra unei alteia). **-tage**, f.; (cot. agiotaj) (com.) agiotagiu, schimb, scont (de valori). **-teur**, m., -e; agiotor, zaraf, bancher. **-tieren**, v. ntr. h.; a agiota, a face negot de schimb, de scont.

Ägieren, v. tr. h.; 1) a lucra, a face, a făptui, a fi activ; 2) a trage, a chema în judecată; 3) a juca, a infățișa un rol (actorii).

Ägitation, f., -en; agitațiune, mișcare, zdruncinare, srguire, tulburare, neodihnă, fierbere. **-ator**, m., -en;

1) agitator, turburător, ațîțător, resvrățitor, învrăjbitor; 2) urmăritor, vechil, avocat. **-ieren**, v. tr. h.; 1) a agita, a ațîța, a irita, a neliniști; 2) a mișca, a zgudu, a zdruncina.

Äglartrant, n.; (bot.) sudoarea calului, asudu calului, osul iepurelui, dir-motin, sălășitoare [*Omnis spiuosa*].

Äglaja, f.; 1) (mit.) Ägläia, numele unei din cele trei grații; 2) nume femeiesc.

Äglaster, m.; lupul păsierilor.

Äglei, m.; (bot.) căldărușă, cinei coade, clopotel cornuți, acvilegie [*Liquilegia vulgaris*].

Ägnat, m., -en; agnat, rudă de aproape, consingeu (din partea tatălui).

Ägne, f.; Agnes (nume femeiesc).

Ägnoscieren, v. tr. h.; a recunoaște.

Ägnon-e, f.; agonie, năpust, doaga morții, luptă cu moartea; în -sein, a fi în doaga morții. **-fieren**, v. ntr. h.; a se lupta cu moartea.

Ägraffe, f., -n; 1) sponcă, catarană; 2) cărlig, cinghel, alecă. **-rîsch**, adj.; agrar (ce privește țarinele, ogoarele, cîmpurile); **-rîsche** (Sejete), lege agrară.

Ägre-ieren, v. tr. h.; a agreea, a primi, a încuviința, a aproba, a întări, a fi plăcut. **-st**, m., -e; zamă, suc de aguridă.

Ägri-kultur, f.; vzi Äckerbau. **-mone**, f.; (bot.) cănepeală [*Agrimonia eupatoria*].

Ägro-nom, m., -e; agronom (cel ce cunoaște, ce a învățat cum se lucrează pământul). **-onomie**, f.; agronomie (știința, teoria lucrării pământului). **-nomisch**, adj.; agronomic.

Ägrypnie, f.; insomnie, neputință de a dormi, agripnie.

Ägstein, m., -e; (min.) chililibar, chililimbar, chilimbăru, ambră.

Ägäische Meer, n.; mare egeică.

Ägypt-en, n.; Egipt. **-er**, m.; egipt., -erimcu, egiptean, egipteană. **-isch**, adj.; egiptean.

Äh, int.; ah! **aha!** int.; 1) aha! (suspin adînc); 2) aha! (Seum de mirare, de multumire). **-!** int.; ah! (exclamație de bucurie).

Ähl, m. (n.) -e; sulă, suvac, sulac, potricală. **-baum**, m., -bäume; (bot.) mălin, cires de garduri, cires silbatic, țîța caprei [*Lonicera xylosteum*]. **-beere**, f., -n; (bot.) cireasă pășărească, mălin, cireasă de garduri [*Prunus padus*]. **-e**, f., -n; vzi Ähl. **-enförnig**, adj.; sulatec, în formă de sulă. **-enmacher**, m.; **-enfmied**, m., -e; meșter, făcitor de sulă, de potricale. **-firische**, f., -n; vzi Ählbeere.

Ähm!, 1) int.; hm! 2) m. (n.) -e; -f., -en; a) amă, cadă, măsură de capacitate (ca de două vedre); b) amă (măsură pentru a afla cît de adînc

merge corabia în apă). **-en**, v. tr. h.; 1) a coti, a măsură, a hotări capacitatea unui vas; Köffer —, a coti vase, poloboace; 2) a imita, a copia, a face ceva după un model. **-er**, m.; cotar, măsurător de vase. **-ig**, adj.; de o amă. **-ing**, f.; vzi Ähm 2 b.

Ähn, m., -en; **-e**, m., -n; bua, străbun, strămos. **-e**, f., -n; vzi Äbel. **-en**, pl.; străbuni, strămoși. **-enbilber**, pl.; tablouri de ai strămoșilor. **-endünfel**, m.; infumurare, desertăciune bazată pe strămoși nobili. **-englanz**, m.; strălucire, mîndreță a străbunilor. **-entlinie**, f., -n; linie, rînd, șir de strămoși. **-enliste**, f., -n; lista, tabela strămoșilor, tabelă genealogică. **-enprobe**, f., -en; dovadă de nobleță. **-enrecht**, n., -e; drept strămoșesc, drept de vechiă nobleță. **-eureich**, adj.; ce are mulți strămoși nobili. **-eureiche**, f.; rînd, ordine a strămoșilor, ordine genealogică. **-enschaff**, f.; 1) colorire, trageră din strămoși nobili; 2) vzi Ähnenreibe. **-ensold**, 1) adj.; mîndru, fudul de strămoși sef; 2) m.; mîndrie, fudulie bazată pe strămoși nobili. **-entafel**, f., -n; tabelă genealogică. **-entum**, n.; vzi Ähnenbild. **-frau**, f., -en; străbună, strămoasă. **-herr**, m., -en; bun, străbun, strămos. **-water**, m., -väter; vzi Ähn.

Ähnd-en, v. tr. h.; 1) a resluma, a pedepsi; 2) a defăima, a blama, a muștra, a și arăta părerea de rău, supărarea, neceazul (pentru o faptă săvârșită); v. ntr. și imp. h.; a presiunți, a prevedea, a nădăi, a cobî. **-ung**, f., -en; pedeapsă, respaltă, (pentru fapte rele).

Ähn-eln, v. ntr. și r. h.; a semăna puțin, a cam semăna, a se aduce cu cineva; v. tr. h.; a face să semene, să asemuiască. **-lich**, adj.; asemene, deopotrivă, äidoma, analog; wie ein Ei dem andern, a fi leit, a fi äidoma la chip, a fi bucățică ruptă din ...; **-sichten**, v. ntr. și r. h.; a semăna; v. tr. h.; a face să asemuiască. **-sichheit**, f., -en; asemănare. **-sichtheitsverhältnis**, n., -isse; analogie, raport de asemănare între două sau mai multe lucruri.

Ähn-en, v. ntr. și imp. h.; a presiunți, a (și) zice inimă, a nădăi, a cam pricepe; v. tr. h.; vzi Ähden 1. și 2. **-ung**, f., -en; presiunțire, nădăire; ideică. **-ungslos**, adj.; neastep-tat, fără a se îndoi de ceva.

Ähorn, m., -e; **-baum**, m., -bäume; (bot.) arțar, jugastru [*Acer*]. — fîrentbe, paltiu [*Acer pseudoplatanus*]. — țartărieșche, gladiș [*Acer tartaricum*].

-en, adj.; de jugastru, de paltiu. **Ähre**, f., -n; spic; -n leien, a spiceni, a pobirci, a poghirci, a culege spici; in — n ichiegen, a crește în

spic. **nbund**, m., -e; snop. **nförmig**, adj.; ca spicul, în chip de spic. **ntrauz**, m., -frünz; cunună de spici și de flori. **ulese**, f.; **ulefen**, n.; 1) spicuire, pobircire, poghircire; 2) *fig.*, culegere de poezii. **ulefer**, m.; spicuitor, pobircitor, poghircitor. **usteb**, n., -e; ciur, dirmoiu, curăitoare (de griu, săcară etc.). **uspise**, f., -n; barba spicului. **ustein**, m., -e; (min.) asbest, amiant (cu vine în forma spicului). — **n**, 1) v. tr. h.; a ara (pentru semănăturile de iarnă); 2) v. tr. și ntr. h.; a spicui, a pobirci, a poghirci; 3) v. r. h.; a face spic. **Abrij**, adj.; spicos, cu spice. **Al**, ntr.; 1) ai! aole! vai! (esclamație de durere); 2) ai! (esclamație de bucurie a copiilor). **Al**, n., -e; lenesul, aful [*Bradypus*]. **Alchen**, vzi Eichen. **Aljuht-ieren**, v. tr. h.; 1) a potrivi, a îndrepta, a așeza, a rectifica; 2) a îmbrăca, a găti. **ierung**, f., -en; îmbrăcăminte. **Alademie**, f., -n; 1) academiă (scoolă superioară); 2) societate, reunire de învățați, de artiști. **mifer**, m.; 1) academic (cel ce învață la academiă (vzi zic. 1.); 2) academician (membrul unei academii; (vzi zic. 2)). **miidh**, adj.; academic (ce privește, ce se ține de academiă). **miij**, m., -en; vzi Akademifer 1. **Alanthus**, m.; (bot.) brîncă ursului, laba ursului, creasta cucosului, talpa lupului, briolă, talpa ursului, cucea pământului [*Leanthus*]. **Alata-lectidh**, adj.; acatalectic, compoet, căruia nu-î lipsește nimic (în prosodia). **leptic**, f., 1) acataleptic; a) doctrină filosofică, sceptică, care se îndoiește de toate; b) nebunie, boală de creșter. **leptifer**, m.; acataleptic. a) cel ce se îndoiește de toate; b) lipsit de minte, nebun, smintit. **leptisch**, adj.; acataleptic; 1) îndofelnic; 2) smintit, nebun. **Alatbol-icismus**, m.; necatolicism. **ifus**, m.; necatolic. **isch**, adj.; necatolic. **Alazic**, f., -n; (bot.) salcîm, dafin, a-cace [*Robinia pseudoacacia*]. **Alfelei**, vzi Aglei. **Alfonit**, vzi Eisenhut. **Alrobat**, m., -en; acrobat, jucător, dănuitor pe funie. **Altrofichon**, n.; acrostih (poezie în care literile de la început sau de la sfîrșit ale fiecărui vers, luate în ordinea versurilor, formează un cuvînt, în genere numele persoanei, căreia e dedicată poezia). **Alft**, m., -e; 1) faptă; 2) act, document. **en**, pl.; acte (de proces), dosar. **enmäßigh**, adj.; conform cu actele, autentice, oficiale. **enstuid**, n., -e; act, document, piesă justificativă. **ie**, f., -n.; acție, acțiune, hârtie prin

care se recunoaște partea hotărîtă a cîpitalului ce are cîme-va într-o întreprindere oare care. **ienbesiher**, m.; acționar (cel ce are, ce posedă una sau mai multe acțiuni). **ien-gesellschaft**, f., -en; societate (fundată) pe acțiuni, societate de acționari. **ieninhaber** vzi Aktienbesitzer. **ienkapital**, n., -ien; capital de acțiuni, fondul social al acționarilor. **ienunternehmen**, n.; întreprindere (făcută) pe acțiuni. **ion**, f.; -en; 1) lucrare, acțiune; 2) încercare, luptă. **ionär**, m., -e; vzi Aktienbesitzer. **ionieren**, v. tr. h.; a chema în judecată, a acționa. **iv**, adj.; 1) lucrător, activ, care lucrează, care e silitor la lucru; 2) (com.) efectiv, activ, ce e în averea cui-va. **iva**, pl.; (com.) activ, efectiv, averea unui neguștor, datorii ce are cîmeva de luat, de încasat. **ivbestand**, m.; (com.) stare a activului, a efectivului; vzi Aktiva. **ivhandel**, m.; (com.) 1) negoț pe bani gata, negoț activ; 2) export, negoț de export. **ivieren**, v. tr. h.; a activa, a pune în lucrare, în mișcare. **ivität**, f.; activitate, sîrguință. **iverech**, m., -ffe; rămășiță, rest (de bani); datorie rămasă înapoi (cu plata). **ivschuld**, f., -en; vzi Aktiva. **ivstand**, m.; 1) starea activă, efectivă, reală; 2) vzi Aktivbestand. **ivtruppen**, pl.; armată activă, trupe de lină. **ivum**, n., Activă, (gr.) verb activ, lucrător **ivvernügen**, n.; avere activă, reală, în ființă. **rice**, f.; -n; acțiță, actoriță. **nalität**, f.; actualitate; a) stare de față a unui lucru; b) fapt întîmplat acum în timpul de față și care deșteaptă un interes oare care. **uar**, **narins**, m., Altiariu; grafier (la tribunal). **9** **ustit**, f., acustică (producerea și răspîndirea sunetelor). **Utut**, adj.; 1) ascuțit, tăios; 2) simțitor, acut; 3) -e **Uranfheiten**, boli acute, care se manifestă repede, boli cu febrințea. **Alabaster**, m.; alabastru, piatră ghipsosă, tare. **n**, adj.; de alabastru; *fig.*, foarte alb. **Alant**, m.; 1) (bot.) iarbă mare, homan, henulă [*Juncula helenium*]; 2) soiu de albișoară (peste) [*Dobula*]. **beere** f., -n; (bot.) vzi Albeere. **wurzel**, f., (bot.) rădăcină de iarbă mare (vzi Alant). **Alarm**, m.; 1) spaimă, înfricoșare, incremenire, uimire; 2) strigare, chemare, sgomot, vînet, răscoală, semnal pentru a alerga la armă. **icren**, v. tr. h.; a alarma, a rescula; a da, a suna alarma, a bate toba de alarmă, a trage clopotul de dandana. **plah**, m., -pläte; loc de intrunire. **schuß**, m., -schüße; împuș-

cătură de alarmă. **trommel**, f., -n; darabană de alarmă. **Alaun**, m.; piatră acră [*Alumen crudum*]. **artig**, adj.; aluminos, ca piatră acră. **bergwerk**, n.; **brudh**, m., -brüche; mină, carieră de piatră acră. **erde**, f.; pămînt aluminos. **erz**, n., -e; fier, mineral aluminos. **gar**, adj.; trecut prin, muțet în piatră acră (disolvată). **grube**, f., -n; vzi Alaunbrudh. **haltig**, adj.; aluminos, ce conține piatră acră. **hütte**, f., -n; fabrică de piatră acră. **fiel**, m.; pietriș, prund aluminos. **leder**, n.; piele pregătită, preparată cu piatră acră. **schiefer**, m.; ardesiă, schist aluminos. **sieder**, m.; fabricant de piatră acră. **siederer**, f., -en; vzi Alaunhütte. **stein**, m., -e; stîncă aluminosă. **wasser**, n.; apă de piatră acră. **werk**, n., -e; vzi Alaunhütte. **zucker**, m.; zahar de piatră acră. **Alaun-en**, v. tr. h.; a pregăti, a prepara cu, a muia în piatră acră (disolvată). **haft**, **ig**, adj.; aluminos, ca piatră acră. **Alb**, f., -en; loc de pășune (prin platurii). **Alba**, f.; patrafir, stîhar alb, odalii, veșminte albe (a preoșilor catolici). **Alban-ien**, n.; Albania. **ier**, m.; **ieriu**, f., -nen; albanez, albaneză. **isch**, adj.; albanez. **Albatros**, m.; Albatrosul [*Diomedes*]. **Albe**, f., -n; **r**, m.; 1) (bot.) plop alb [*Populus alba*]; 2) albișoară, plătică, clean, zorean, pietroșel, porcușor, ocheană (peste) [*Cyprinus alburnus*]. **Alber-ei**, f., -en; vzi Albersheit. **n**, adj.; prost, tont, bleg, hoblet, bleot, nătășlet, neghioș, gogoman; alburnes (**Scheidung**, fleacuri, secături, prostii, neghioșii. **ubeit**, f., -en; gogomanie, bîrăboiu, goglează, prostie. **Albion**, n.; Marea Britanică (în poezia). **Album**, n.; album (caiet, carte de poezii, desenuri, portrete etc.). **Alcanawurzel**, f.; (bot.) limba boulii, miruță, roșii, miruță, miferuță, borantă, otățel, aretă [*Anchusa officinalis*]. **Alchemille**, f.; (bot.) crăișoară, plașca, plască [*Alchemilla*]. **Alchimie-e**, f.; alhimia (limia din evul mediu care consta în a căuta un panaceu, un remediu universal sau a unei substanțe pentru a preface metale proaste în aur). **st**, m., -en; alhimist, cel ce se îndeletnicia cu alhimia (vzi prec.). **stisch**, adj. alhimistic, ce se ține de alhimia; *fig.*, tainic, misterios. **Abdermann**, m., -leute; decan, cap, cel mai vristnic ofițer municipal în Englițera. **Alexander**, m.; Alexandru (nume bărbătesc).

Alexandrien, n.; Alexandria.
Alexandriener, m.; 1) locuitor din Alexandria; 2) vers cu o cezură în mijloc, care constă din șase silabe.
Alexius, m.; Alexe (nume bărbătesc).
Alfan, m.; caraghios, glidus, bănaș, mascara, mucălit, păcală, brezale, palață. -erei, f., -ei; gogomănie, dobitocie, prostie, poznă, ghiduşie, negliobie, cabaslic.
Algebra, f.; algebră (ştiinţa calculului prin litere, ştiinţa calculării numerilor printr-un mod abstract, ştiinţa legilor numerilor). -işch, adj.; algebric, ce se ține de, ce e după regulile algebrei. -ist, m., -ei; algebrist, cel ce cunoaște algebra (vzi prec.).
Algier, n.; Algeria. -eriu, f., -neu; algerian, algeriană (locuitor din Algeria).
Alibi, n.; (jur.) alibi (prezența unei persoane într-alt loc, de cît acela unde s'a comis faptul ce îi se impută); das -beweisen, a dovedi că în momentul comiterii crimei, inculpatul s'a aflat alturea.
Alimentation, f.; nutriment, hrană, alimentațiune; nutrire, hrănire. -geber, pl.; -kosten, pl.; banî, cheltuieli de hrană, de întreținere.
Aliment-e, pl.; alimente, întreținere, mijloace de hrană, pensiuine. -ieren, v. tr. Ț.; a nutri, a hrăni, a alimenta.
Alkali, n.; alcali, sare de leșiă. -isch, adj.; alcalin, ca sarea de leșiă. -iation, f.; alcalisare, pregătire, preparare a sărei de leșiă. -ieren, v. tr. Ț.; a alcalisa, a amesteca cu sarea de leșiă, a pface în sare de leșiă.
Alkalische, pl.; alcaloizi, vegetale alcaline.
Alkengi, f.; (bot.) cireașa evrenlui, buburză, mărul cănelui, papele, păpălău, buruiană de beșica cea ră [*Physalis alkekengi*].
Alkohol, m.; alcool, (spirt cel mai curat, spirt de vin). -iation, v. tr. Ț.; 1) a alcoolisa, a rafina, a purifica în gradul cel mai mare (spirt de vin); 2) a pisa, a pface în praf foarte subțire. -ometer, m.; alcoolometru, instrument de măsurat tăria alcoolului. -ometrie, f.; alcoolometriă, cercetare de lichide spirtoase pentru a afla tăria lor.
Alkoran, m., coran, evanghelia musulmană, mahometană.
Alkoven, m.; alcov, iatac, odaie mică de dormit.
All, (aller, alle, alles) adj.; tot, toată; -n.; tot, univers, lume.
Allah, D-zeu (numele lui D-zeu în arabeste.)
All-barmherzig, adj.; atot milostiv. -bekannt, adj.; cunoscut de fiecare, de toată lumea, de toți. -beliebt, adj.,

îubit de toți. -bezaubernd adj.; atot fermecător, foarte încântător. -da, -dorf, adj.; acolo, în acel loc. -e, adv.; a) sfîrșit, isprăvit, gătit; b) deja; mein Geld ist -, banii mi s'au sfîrșit; das Brot ist -, pâinea s'a isprăvit, s'a mîncat de tot; -sein, a fi sfîrșit, isprăvit.
Alle, f., -n.; aleă, loc (plăntat cu arbori) de plimbare.
Allegorie, f., -n.; alegorie; ideă simbolică, zicere figurată, exprimarea unei cugetări, care constă în a înfățișa spiritului un subiect astfel, ca să-și inclipute un alt subiect, adecă zicând una să înțelegem alta; b) compozițiune de pictură sau de sculptură. -isch, adj.; alegoric, figurat, simbolic. -isieren, v. tr. Ț.; a alegoriza, a se exprima, a se esplica prin alegorii (vzi prec.) -ist, m., -ei; alegorist, cel ce face alegorii, ce esplică ceva într'un chip alegoric.

Allegro, n.; (mus.) mișcare, bucată vioale, veselă.
All-ein, 1) adj.; singur, singuratec; untereinen -, singur singurel, singurel cuc; 2) conj.; însă, dar, iar; nicht -das., sondern auch etc., nu numai că..., dar și etc.; einbesitz, m.; stăpănire, avere, posesiune unică, exclusivă. -eingung, m.; -gefänge; (mus.) solo. -eingsprach, n.; -e; einhandel, m.; monopol. -heit, f.; singurătate. -einherrschaft, f., -ei; monarhia, autocrație. -einherrscher, m.; monarh, autocrat, suveran absolut, despot. -einig, adj.; singur, unic, exclusiv. -eingeit, f.; exclusivitate.

Alle-mal, adv.; totdeauna, pururea, ori de cite ori. -falls, adv.; în ori ce caz, în tot cazul, ori și cum, cel mult, negreșit. -enfällig, adj.; cu puțință, posibil, întâmplător, eventual. -enthalten, adv.; pretutindene, peste tot locul.
Aller-art, adj.; de tot soful, de tot felul, de toată mîna.
Aller-barmher, m.; atot milostivul. -baum, vzi Pappel. -beste, adj.; cel mai bun, cea mai bună dintre toți. -drittlichst, adj.; prea creștin, atot creștinesc. -dinge, adv.; negreșit, de sigur, ce-l drept, fără îndoială. -durchlauchtig, adj.; prea înălțat. -erst, adj.; cel dintăiu; -adv.; zu -, înainte de toate; curînd, îndată. -getreuest, adj.; prea credincios. -gnädigst, adj.; prea milostiv, atot milostiv.

Aller-hand, adj.; de tot felul, de toată mîna. -heiligen (Zeit) n.; Sămț. duminica sau serbătorea tuturor sfinților, (la catoliei) -heiligst, adj.; prea sfînt. -heiligste (S), n.; 1) sfînta sîntelor; 2) sîntele taine. -höchst, adj.; prea înalt, prea înălțat. -lei, adj.; de tot felul, de tot soful, de toată

mîna; -n.; 2) amestecătură, arababură, talmeș balmeș 2) fahniă, mîncare de mai multe cărnuri. -leht, adj.; cel din urmă d'între toți. -lieblich, adj.; prea draguț, dragălaș, încîntător, minunat, escelent. -manns-freund, m., -e; prietenul fiicăruia. -manns-harnisch, m.; (bot.) nalbă mare [*Althaea*]. -mannshure, f., -n.; femeie publică, curvă de uliță. -meist, adj.; cei mai mulți; -adv.; an -ei, cele de mai multe ori. cît mai a-desea. -nächtlich, adj.; cel mai aproape, foarte aproape. -neuest, adj.; cel mai nou. -orten, -ort, adv.; pretutindene; peste tot locul. -seelen (Tag), m.; Sămbăta morților. -seit, adv.; din toate părțile, toți deodată. -unterthänigst, adj.; prea supus. -wärts, -wegen, adv.; pretutindene. -weltsbürger, m.; cosmopolit, cetățean universal, care nu recunoaște nici o patrie. -weltsfreund vzi Allermanns-freund.

Alle-s, n.; tot, ori-ce; er ist -in Allem, el face tot, el e sufletul (afacerii, al întreprinderii). -sammt, adv.; toți împreună, toți la un loc. -weile, adv.; tocmai acum, curînd, în acest minut; totdeauna, în curînd; -zeit, adv.; ori și cînd, totdeauna.
All-gegenwart, f.; atot-prezență. -gegenwärtig, adj.; atot prezent, pretutindene de față. -gemach, adv.; încet încet, puțin cîte puțin. -gemein, adv.; obștesc, general, universal, comun. -adv.; obștește, de obște, în genere, d'avalma. -gemeinheit, f.; obștea, toată lumea, generalitate, totalitate, universalitate. -genügsam, adj.; de tot cumpătat, prea moderat, nepretentios. -genügsamkeit, f.; cumpătare, moderațiune foarte mare. -gefänge; (mus.) cor. -gewalt, f.; atot puternică, omnipotentă. -gewaltig, adj.; atot puternic, omnipotent. -gut, n.; avere obștească, bun universal. -gütig, adj.; prea bun. -heit, f.; obște, totalitate, universalitate. -hier, adv.; aici, aci.

Alli-anz, f., -ei; alianță, unire, pact. -ation, f., -ei; amestecare, legare, aliare de metale. -ationregel, f., -n.; regula topirei, unirei a două metale.

Alligator, m., -ei; aligator, caiman (crocodil american) [*Champsia lucius*].

All-ieren, v. tr. Ț.; a alia, a lega, a uni, a împreuna; -lich, v. r. Ț.; a se alia, a se uni, a se împreuna. -terte, m., -n; aliat, unit, aliată, unită.

All-jährig, -jährlich, adj.; anual, în fie-care an. -mächtig, f.; atot puternică. -mächtig, adj.; atot puternic. -mäßig, adj.; încet încet, puțin cîte puțin, dură-vurăi, treptat, succe-

siv. **-monatlich**, adj.: lunar, în fiecare lună. **-wöchentlich**, adj.: în fiecare noapte.

Allob, n., -e; alodiu (proprietate obavnică, liberă de orice impozit, scutită de dări). **-ial**, adj.: alodial, obavnic, scutit de impozit. **-ialgut**, n., -güter; vzi Alled. **-ialerbe**, n.; -eu mostenitorul unui alod.

Allo-path, m., -en; alopat (partizanal alopatiei; vzi urm.). **-patie**, f.; alopatia, (metodă medicală, după care se întrebuințează mijloace, remedii, ce produc efecte cu totul opuse boalei). **-pathisch**, adj.; alopatie ce privește alopatia, conform alopatiei; (vzi prec.). **-tria**, pl.; lucruri laturale, accesorii, secundare; **-treiben**, a se îndelentnici cu alt-ceva.

Allo-schreibekunst, f.; pasigrafia (scrisoare înțeleasă de toate popoarele).

-sehend, adj.; ce vede tot, atot văzător. **-seitig**, adj.; din toate părțile; universal. **-seitigkeit**, f.; generalitate, universalitate. **-tag**, m.; -e; zi de lucru. **-täglich**, adj.; zilnic, cotidian. **-täglich**, adj.; 1) de toate zilele, în fiecare zi, zilnic; 2) de rind, comun, banal, vulgar, ordinar, trivial. **-täglichkeit**, f.; en; lucru obișnuit, întimplare de toate zilele, de rind, trivialitate, banalitate. **-tags-geschwät**, dărdăire, flecărie, tăfăș de rind, de toate zilele. **-tagsgeicht**, n., -e; față, fisionomie de toate zile, de rind, ordinară. **-tagskleid**, n.; -er; haină, strașu prost, de rind, de toate zilele. **-tagserod**, m. -röde; surtuc, strașu, fustă de toate zilele. **-tagewirk**, m., -e; duh, spirit, istețime de rind, proastă. **-umfassend**, adj.; care cuprinde tot, atot cuprinzător, universal.

Alüre, f., -u; 1) umbrel, mers (al calului); 2) urnă, diră; 3) mișcare apucătură; 4) față, lustru; 5) procedere.

Aluzion, f., -en; aluziune (spunerea unui lucru pentru a se înțelege alt lucru, a bate șeaua ca să priceapa țapa).

Aluvial, adj.; aluvial, înmălit, acoperit cu mil. **-ion**, f.; **-ium**, n.; miltură, mlire, aluviune.

Alvater, m.; Dumnezeu. **-verehrt**, adj.; venerat de toți. **-waltend**, adj.; a tot cîrmuitor, suveran. **-weise**, adj.; a tot înțelept. **-weisheit**, f.; a tot înțelepciune. **-wissend**, adj.; atot știutor. **-wissenheit**, f.; atot știință. **-zu**, adv.; prea. **-zugleich**, adv.; tot de odată. **-zumal**, adj.; tot împreună, cu toți. **-zuschr**, **-zuviel**, adv.; prea mult, foarte mult.

Alm, f., -en; loc de pășune (pe plațuri în Tirol). **-anach**, m., -e; anuar, almanah. **-andin**, m., -e; (min.) granată, rubin focos. **-e**, f., -u; cîșniță (în fabrici de cărți de joc).

-er m; 1) cîșoban, vâcar, bacu (în munții Alpi); cîntec, doină (de prin Alpi); **-erin**, f., -nen; păstorită (în munții Alpi).

Almosen, n.; f.; milă, milostenie, pomana; **-bitten**, a cere de pomana; **-geben**, a milui; **-jammeln**, a umbla cu discol. **-amt**, n., -ämter; biroul, derogatoria cutiei milelor. **-brot**, n.; pâine de pomana (dată săracilor). **-büchse**, f., -n; cutia milelor, cutie pentru săraci. **-er**, m.; almosenier, cel ce împarte milostenii. **-geld**, -er; pomana, banii milelor, bani de milostenie. **-ier**, vzi Almosenier. **-kasse**, f., -n; casă, cutie pentru săraci. **-pfleger**, m., vzi Almosenier. **-sammler**, m.; adunător, strîngător de pomani, de milostenii. **-sammlung**, f., -en; colecție, strîngere de milostenii. **-verwalter**, m.; administrator a cutiei milelor.

Alloe, f.; (bot.) sabur, sabor, aloa [*Alloes*]. **-extrakt**, m., -e; extract de sabor, de aloa. **-harz**, n.; resină de ologaciu. **-holz**, n.; (bot.) ologaciu, lemn de aloa [*Sapouaria officinalis*]. **-latwerg**, f.; măgum, licitar de aloa. **-saft**, m., -äfte; zeamă, suc de aloa, de sabor. **-tinktur**, f., -en; tinctură de sabor, de aloa.

Alöse, f., -n; costreș spinos, chepă (pește) [*Clupea alosa*].

Alp, m.; (-e; 1) a) mează-noapte, moroșu, hală, fazmă (stafie, strigoiu); b) ceea ce apasă, ce strînge pe cineva la inimă; c) spirit chinuitor, om foarte slut, hîl; d) **-drüdt ihn**, a-lele, hălele îl călărește; 2) -f., -en; livadă, livede, ceair, pășune (pe muntii, pe plațuri); 2) -f., -en; (mai cu samă în pl.) Alpi (munții). **-druck**, m.; **-drüden**, n.; ală, lichia, năplăire, înecăcune (în somn). călărire a hălelor.

Alpen, pl; vzi Alp 3. **-anpfer**, m.; (bot.) măcriș de munte [*Rumex montana*]. **-bewohner**, m.; locuitor, muntean, plăeș din munții Alpi. **-birke**, f., -n; (bot.) mesteacăn olog [*Betula alpina*]. **-bohr**, m.; (bot.) bosacă [*A-denostyles albifrons*]. **-drottelflume**, f.; (bot.) degetar de munte [*Soldanella alpina*]. **-erle**, f., -n; (bot.) arin, amin olog [*Alnus nana*]. **-fuß**, m.; vzi Drudenfuß. **-gebirge**, n.; munții Alpi. **-gipfel**, m.; pisc culme, creștet, vrf al Alpilor. **-glöckchen**, n.; (bot.) degețel [*Soldanella montana*]. **-glüh**, n.; apusul soarelui în văi (când soarele e încă sau deja sub orizont). **-hirt**, m., -e; cîșoban, vâcar, bacu (de prin Alpi). **-horn**, n.; 1) culme, muchie înaltă, prăpăstioasă (prin Alpi); 2) corn, buciun a cîșobanului de prin Alpi. **-jäger**, m.; vînător în munții Alpi. **-lette**, f.; șir, lanț de muntii (în Alpi). **-krant**, n.; (bot.) dumbravnic [*Eu-*

patarium]. **-latic**, m.; (bot.) rotun-gioare [*Homogyne alpina*]. **-paß**, m., -Pässe; strîmtoare, trecătoare strîmtă prin Alpi. **-pfad**, m., -e; cărare prin munții Alpi. **-pflanzen**, f., -n; plantă alpină (ce crește prin Alpi). **-ran-fen**, m.; (bot.) zirnă, vița evreului, via evreului, losnișoară [*Solanum dulcamara*]. **-rand**, m.; (bot.) fumăriică [*Fumaria officinalis*]. **-reise**, f., -n; călătorie prin Alpi. **-rose**, f., n; (bot.) coacăză, zmeură, smîrdă, ruja de munte [*Rhododendron ferugineum*]. **-rute**, f., -n; tufă, mără-cine încăleci (impiejurul copacilor). **-spitze**, f., vzi Alpengipfel. **-stod**, m., -fische; bătă ferecată (de suit muntii); **-veiden**, n.; (bot.) toporaș de munte, pita porcului, napul porcului, viorea de munte. [*Cyclamen europeum*]. **-wirtschaft**, f., -en; cășlărie (în Alpi). **-züge**, f., -n; căprior sălbatic, din stînci.

Alpen, **alpen**, v. ntr. h; a se îndelentnici cu cășlărie, cu economie alpină.

Alper, m.; cîșoban, vâcar, bacu (prin Alpi).

Alphabet, n., -e; alfabet, azbuche. **-isch**, adj.; alfabetic; **-adv.**; în ordine alfabetică. **-isieren**, v. tr. h; a așeza în rind alfabetic.

Alp-bahn, m., -bähe; cocoș sălbatic, cocoș de munte, gotean, gotean de sîhlă [*Tetrao urogallus*]. **-horn**, vzi Alpenbeu 2. **-rast**, f., -n; pînț, (în-cul pămîntului, marmotă [*Arctomys alpina*]. **-zopf**, m., -zöpfe; cosiță le-sasă, plică (hoală care constă în împăslirea părului).

Alp-inisch, **-isch**, adj.; alpin, ce se ține de Alpi, ce privește Alpi.

Alpiter, m.; alpin, muntean, plăeș din Alpi, locuitor al Alpilor.

Alpner, vzi Alper.

Altraun, m., -e; f., -u; 1) (în credința poporului) spiritul mief a toate știin-toare, aducătoare de fericiri și care adesea slujesc pe oamenii. **-e**, f., -en; vrăjitoară, șiscă, hohăreasă (la ve-chiul german); 2) (bot.) mătrăgună, nădrăgulă, iarba codrului, madra-goră [*Mandragora officinalis*; *A-tropa mandragoram*].

Alrunte vzi Altraun 2.

Als, conj.; 1) când, cum; 2) precum, ca; **-ob**, **-wie**, **-wenn**, ca și cum, ca și cînd, pareă; **-daß**, **ca**, **ca șicu**; 3) de-cît, **ca**, **ca și**. **-halb**, adv.; îndată, acuzî, acuzică, numai decît, pe loc. **-baldig**, adj.; neîntărziet, curînd, imediat. **-danu**, adv.; atunci, apoi.

Alse, vzi Alse. **-u**, vzi Wermut. **Also**, 1) adv.; așa, astfel, în chipul a-cesta, în asemine impiejurări; 2) conj.; decît, așa dar, prin urmare; 3) adj.; **-bald**, vzi alstalt; **-fort**, **-fer-tig**, vzi festert.

Alster, vzi Ester.

AVIS IMPORTANT

DICTIONARUL GERMAN-ROMÂN

DE

S. J. GROSSMANN

Fornind două mari volume, va apare în 50 fascicule de câte 16 pagini format 4°.— La fie care 15 zile va apare o fasciculă.

Prețul fiecărei fascicule: *In totă țara 50 bani; în Austro-Un-garia 25 kr.*

Plata se face la primirea fiecărei fascicule.

D-nii abonați vor primi GRATIS două scoarțe (tartaze) frumoase pentru ambele volume, eșite din unul din cele mai mari ateliere de legătorie din Lipsca.

Abonamentele se pot adresa la toate librăriile din țară, din Bucovina și din Transilvania.

FASCICULA 3

6291.7
PREȚUL 50 bani

DIȚIONAR
GERMAN-ROMÎN

COMPLECT

DE

S. J. GROSSMANN

VOLUMUL I.

A—I

IAȘI

Tipo-litografia H. GOLDNER, Str. Primăriei

1890.

Abonamente se primesc :

*Pentru Romînia de dincolo de Milcov
și pentru Transilvania la*

IG. HAIMANN, librar
București, 74 Calea Victoriei 74.

Pentru Austro-Ungaria
la

H. PARDINI
c. r. librăria a Universității, **Cernăuți** (Bucovina)

In Iași la toate librăriile și la autor, strada Golia 7.

Alt, adj.; 1) bătrîn; fehr—, foarte bătrîn, moșneag; - e Leute, oameni bătrîni, moșnegi; wie— iud sic ? cîți ani ai, ce vîrstă ai ? *prov.*, jung gewohnt, -gehalt, calul bătrîn, nu merge în bufestru; calul bătrîn, greș se dă la imblet; năravul înrădăcinat nu poate fi vindecat; cine fură azi un ou, mâine fură și un boi; cine fură azi un ac, mâine fură și un gănsac; 2) vechiu, antic; -er Wein, vin vechiu, -er Tabak, tutum vechiu; ein— er Freund, un prieten încercat; ein—er Seemann, un marinar umblat, încercat, practic; das—e Testament, vechiul testament; 3) învechit, uzat; ein—er Hut, o pălărie veche, învechită, uzată, ponosită; ein—es Übel, un rău, o boală învechită; 4) (deosebite cli-puri de vorbire); auf meine—en Tage, la bătrînețile mele; fîhr den—en Mann fergen, a se îngriji de bătrînețe; (mont.) ber -e, s.-c Mann, o cîmpie curățită (de copaci) și umplută cu moluz; ein—er Dirich, un corb bun, frumos.

Alt, m.; (mus.) alt, alto, contralt. -an, m., -e; foisor, baleon, galerie. -ar, m., -e; altar, oltar. -arbeitslebung, vzi Altarbeide. -arbid, vzi Altar-gemälde. -arbild, n., -bilder, cata-petasmă, icoana altarului. -arbede, f., -n; antimis. -arbiener, m.; pămă-mar, altariș. -argemälde, n., -n; i-coană de altar. -arjimmel, m.; u-ranisc de asupra altarului. -arist, m., -en; vzi Altarbiener. -arstiid vzi Altar-gemälde. -arstufen, pl.; trepte ale altarului. -artisch, m., -e; prestol, pri-stol. -artuch, n., -tücher, vzi Altarbede.

Alt-adelig, adj.; de nobilime, de bo-ferime veche. -baden, adj.; -es Brot, pâine rece, veche. -bart, m.; ghîuj (bătrîn). -binder, m.; butnar, bodnar de vechituri, (care cercuiește numai bute vechi). -deutsch, adj.; vechiu german; -e, m., -n; 1) a) bătrîn, moșneag. ghîuj, umchias; guten Tag, -er! buna vreme, moșule! b) -er, der—e, vin vechiu; c) der—e vom Berg, capul șefii asasinilor; d) die—en in der Klasse, cel vechi în clasă; e) (mar.) die—e, val mare, talaz principal; f) die—en, cel vechi (popoarele); unsre—en, bătrînii noștri, strămoșii noștri; g) es bleibet beim—en, lucrul rămîne ne-schîmbat; lassen wir Alles beim—en, să lăsăm lucrurile baltă, așa cum sunt; 2) -f., -n; bătrînă, mătușă, babă. -cieler, m.; telal de fierării vechi.

Alteln, v. ntr. h.; a îmbătrîni puțin, a începe să îmbătrîniască.

Alt-en, v. ntr. f.; 1) a îmbătrîni, a fi bătrîn; 2) a învechi. -er, n.; 1) vîrstă, vîrstă; *pop.*, ilichie; das—des Menschen vîrstă omului; nach dem

—, după vîrstă; 2) bătrînețe; das—femmt, năstherau, bătrîneța vine, se apropie; 3) epocă, perioadă; das goldne, silberne—, epoca de aur, de argint; 4) vechime; das—im Dienste, vechime în slujbă, în serviciu; die Beförderung nach dem—, înaintarea după vechime; nach dem—, după vechime, după rang; 5) vor—s, o-dințoară, altă-dată, odată; eine Ge-schichte von—s her, o poveste din bătrîni, din vremurile vechi; b) das—des Jahres, timpul înaintat al a-nului.

Alter, adj. (comp. lui alt) 1) mai bătrîn; 2) mai vechiu.

Alter-ation, f., -en; 1) alterațiune, schimbare, prefacere (din bine în rău), denaturare; 2) mișcare a inî-meii, a sufletului, emoțiune, uimire, supărare. -ieren, v. tr. h.; 1) a altera, a schimba (starea generală sau anume însușiri ale unui lucru), a prefaca (din bine în rău), a denatura; 2) a mișca, a uimi, a emoționa; -v. r. h.; sich—, a se supăra. -cation, f., -en; coartă, gâlceavă, dispută, alterațiune. -grau, adj.; cărunt.

Alterlich, adj.; părintesc.

Alter-mann, **Alter-mann**, m., -männ-er, -leute; staroste, cap, decan a unei bresle (a unui corp).

Alter-mutter, f., -mütter; străbună, strămoasă.

Altern, (**altern**), v. ntr. h., și f.; a îm-bătrîni; -v. tr. h.; a învechi (ceva), a face (ceva) vechiu.

Altern, vzi Etern.

Altern-ativ, adj.; alternativ, pe rînd, cu schimburi (când unu, când altu, odată da și odată nu). -ative, f., -n; 1) alternativă, alegere între două lucruri; 2) nesiguranță, stare anevoioasă, grea, nedumerire. -ieren, v. ntr. h.; a alterna, a schimba, a face pe rînd același lucru, a urma pe rînd unul după altul.

Alter-schwach, adj.; slab de bătrînețe. -schwäche, f.; slăbiciune de bătrînețe, istovire, marasm. -schwer, adj.; greu de bătrînețe. -starr, adj.; teapin de bătrînețe. -sgenoss, m., -issen; soț de vîrstă, de aceeași vîrstă. -streife, f.; bărbăție, maturitate. -tum, n., -tümer; vechime, antichitate. -tümmelei, f., -en; fătărire, afectare de vechime, de antichitate. -tümeln, v. ntr. h.; a fătări, a afecta chipul, caracterul antic. -tümer, 1) pl.; antichități; 2) m.; vzi Altertums-leuer, -forcher, -bändler. -tümler, m.; anticvar, anticar. -tümlisch, adj.; vechiu, antic. -tümligkeit, f., -n; antichitate, caracterul antic (de mo-nezi, monumente etc.). -tumsforscher, m.; anticar, arheolog. -tumsfuerer, m.; arheolog, cunoscitor de anti-chități. -tumsjändler, m.; anticar,

neguțitor de antichități. -tumsfun-de, f.; arheologie, știința, cunoștința antichităților. -tumskundige vzi Al-tertumsfuerer.

Alt-erwater, m., -väter; strămoș, stră-bun. -eiste, adj.; (superl. lui alt), cel, cea mai în vîrstă, mai bătrîn, cel, cea mai vîrstnică; -m., -n; staroste, cap, decan; der—in einem Dorfe, moșnean, moștean.

Alt-flider, m.; cărpaci. -fliderer, f., -en; cărpeală. -flöte, f., -n; flaut de altist. -fränkisch, adj.; gotic, galic; *fig.*; de modă veche, bătrînesc, în-vechit. -gebäden vzi Altbäden-geige, f., -n; vioară, scripă de altist, de bas. -gesell, m., -en; calfă, uceni-cul, învățăcelul cel mai vechiu. -gewandler, m.; telal de haine vechi. -gläubig, adj.; ortodox. -gotisch, adj.; gotic, antic. -griechisch, adj.; vechiu grecesc, grecesc antic.

Althae, **Althee**, f.; (bot.) nălbă mare [*Althaea officinalis*]. -wurz, f., -n; (bot.) rădăcină de nălbă mare [*Radix althaeae*].

Alt-händler, m.; telal de vechituri. -heidnich, adj.; păgîn, păgînesc. -hergebracht, -herkömmlich, adj.; antic, după obiceiul vechiu, precum s'a apucat din vechime. -herr vzi Ratherr. -hiebig, adj.; ce se poate tăie, mare, bun de tăiet (despre copaci). -hochdeutsch vzi altheutisch. -ist, m., -en; (mus.) altist. -jagdbar, adj.; 1) ce se poate vîna; 2) de gonit, de alungat (vînat). -kirchlich vzi alt-gläubig. -Klug, adj.; sfîtos, mai în-telept decît o cere vîrstă; -sbun, a face pe statornicul, pe destoinicul. -Krieger, m.; veteran. -lapper, vzi flider.

Altlich, adj.; cam bătrîn, bătrînesc. **Alt-macher**, m.; vzi flider. -manns-krant, n.; (bot.) tătuș, puricariță, bătrîniș, puricică, soricel, poligon [*Pulicaria dysenterica*]. -meister, vzi Altermann. -mest, -mischend, adj.; care dă lapte îndată după fîtat; (vacă); eine—e Kuh, o vacă cu măn-zat. -modisch, adj.; de modă veche, bătrînesc, învechit. -mutter, f., -müt-ter; bună, bunică. -papa, vzi Al-terwater. -reiß, m., -e; cărpaci. -rö-misch, adj.; vechiu roman. -schnei-der, m.; buhașu, taur bătrîn, jugă-nit. -sänger vzi Altist. -schlüssel, m.; (mus.) cheia de altist. -stadt, f., -städte; cetate, partea cea veche a unui oraș. -städter, m.; locuitor în partea cea veche a orașului. -stim-me, f., -n; (mus.) altist, glas de altist. -teil, m., -e; partea ce și-o re-zervă părintii, carii trec moșia lor cătră copiii. -testamentlich, adj.; din sau după vechiul testament. -ster, n., -e; cîtuță, cluhă [*Cercus dama*]. -vater, m., -väter; 1) bun, străbun; 2) patriarh; 3) bătrîn venerabil; 4)

preot superior, egumen; profestos. **väterlich**, adj.; bătrînesc, strămoşesc, patriarhal, din vreme veche; adv.; buchereste, băbeşte. **väterlich**, adj.; bătrînesc, învechit; retrograd; *iron.*, perucă, baecca, tombateră. **vettelich**, adj.; ca tirfele bătrîne; **vorbern**, pl.; străbuni, strămoşi. **wasser**, n.; apă, apă, albă de mătă înaintea a unui rîu. **weibergeschwäh**, n.; flecărie, tăfăş de babe. **weibergehidte**, f., n. **weibermärchen**, n., basm, poveste băbească, copilărească. **weibersonmer**, m.; 1) vara babelor, vara buicelor (cele din urmă zile frumoase de toamnă); 2) aţele ţesăturii pînjinilor (ce zboară toamnă).

Aluminit, m., -e; aluminit (argilă sulfurică). **inös**, adj.; aluminos, ce conţine piatră acră. **uat**, n., -e; **neum**, n., -nea; internat, pension. **nos**, m., -ni; 1) elev intern, bursier, stipendist; 2) corist.

Am, (compus din an (pp.) şi dem (dativul articolelor der şi das) pp.); la, pe, lingă, în, spre, pe; er saß - **Das**, el şedea la pîrîu; die **Es** - **Das**, vrăbiile de pe acoperămint; - **heutigen** Tag, astăzi.

Amadäus, m.; Amedeu (nume bărbătesc).

Amalgam, m., -e; (met.) amalgam, amestecare, amestecătură, aliaj (cu argint viu etc.). **alton**, f., -en; (met.) amalgamaţiune, descompunerea, dizolvarea metalelor prin argint viu. **ieren**, v. tr. b.; (met) a amalgama, a alia, a amesteca metale cu argint viu.

Amalia, f.; Amelia (nume femeiesc)

Amarant, m., -e; **blume**, f.; -e, f., -n (bot.) ştir, iarbă roşie, floare frumoasă, amarantă [*Amaranthus reflexus*]. **farbe**, f.; culoarea ştirului, albastră închisă, morico. **farben**, **farbig**, adj.; morico, albastru închis.

Amarulle, f., -n; vişină, amarelă [*Cerasa acida*]. **baum**, m., -bäume; vişin (pomul).

Amateur, m., -e amator; a) mustereu; b) iubitor de lucruri de artă.

Amatose, f.; (med.) negreţ (pe ochi), cataractă neagră, amaurosă.

Amazon, f.; -n; amazonă, călăreată; *fig.*, femeie eroică, curajoasă. **auscid**, n., -er; rochie de amazonă, de călăreată.

Ambasade, f., -n; ambasadă, legaţiune. **eur**, m., -e; (cet. ambasadur) sol, trimis, ambasador.

Ambe, f., -n; ambă (câştigul ce cade pe două numere din cinci, la loterie cu numere).

Amber, m.; ambă (resina cenusie); der gelbe -, chihlimbar, chihlimbar, chihlimbar, succin. - **frant**, n.; (bot.) floare de saeiz, de mastie.

Ambition, f., -en; (cet. ambiţion) am-

biţiune, simţ de cinste, iubire de onoare. **inös**, adj.; (cet. ambiţion) ambiţios, iubitor de cinste, ce umblă după cinste.

Amboß, m., -e; iliu, nicovală, ilială; *prov.*, Hammer oder Amboß, cât este nicovală sufere, cât este ciocan loveste: lieber Hammer als -, mai bine stăpin mic, decît slugă mare; **schmid**, m., -e; 1) fierar din gros; 2) făurar, fierar de ilăie. **stod**, m., -stöße; butuc, trunchiu de iliu.

Ambra, f.; vzi Amber. **birne**, f., -n; pară tămăioasă. **dust**, m.; miros (plăcut) tămăios.

Ambrosia, f.; (mit.) ambrozia, mincarea zeilor. **ianisch**, adj.; ambrozian; der -e **Vebergang**, imnul sfîntului Ambrozii (Te deum laudamus). **inen**, pl.; ambrozine, sofu de migdale. **isch**, adj.; ambrozie, foarte dulce, foarte plăcut, cu miros frumos, cerească. **ius**, m.; Ambrozii (nume bărbătesc).

Ambulant, adj.; umblător, nestatornic, neşezător, care umblă din loc în loc. **ieren**, v. ntr. j.; a se plimba, a umbla din loc în loc, a umbla lela.

Ameis, f., -en; -e, f., -n; furnică [*Formica*]. **enartig**, adj.; ca furnica. **enitker**, m.; eter, spirit de furnică. **enbad**, m., -bäder; baie de (moşinoate de) furnică. **enbar**, m., -en; furnicar, ursul furnicelor, mirmicofag [*Myrmecophaga*]. **enci**, n., -er; ou de furnică. **enreiser**, m.; vzi Ameisenjuchts, m., Ameisenbär. **enhaft**, adj.; ca furnica; sich - bewegen, a furnica, a mişca, a băjbăi, a viermii, a foşgăi, a foi (ca furnicele). **enhausen**, m.; furnicar, moşinoiu, mişină. **enfriden**, n.; (med.) blindă, mincărime, usturare a pielii. **enlarve**, f., -n; vzi Ameisen. **enlöwe**, m., -n; leul furnicelor (insect) [*Myrmecoleon*]. **enest**, n., -er; vzi Ameisenhaufen. **enpuppe**, f., -n; vzi Ameisen. **ensture**, f.; (chim.) acid formic. **enstein**, m., -e; (min.) mirmecit (furnică pietrificată).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Ameiseln, v. ntr. b.; 1) a mişca, a furnica, a foi, a foşgăi, a viermii, a băjbăi (ca furnicele); 2) a se mişca într-una, a nu sta locului, 3) a ustura, a minca, a gădili, a ave mincărime (pe piele).

Amerika, n.; America. **ner**, m.; **nerin**, f., -nen; american, americană (locuitor din America). **nisch**, adj.; american.

Ametyst, m., -e; (min.) ametist (piatră preţioasă de culoare violetă, micşunie). **fluß**, m.; picătură de ametist (cristal ca ametistul).

Ameublement, n.; (cet. ameubelman) mobilă, înbrăcămintă a unei case, lucruri trebuincioase pentru a împodobi o casă.

Amiant, m., -e; (min.) amiant, (piatră aţoasă, din care se fac haine ce nu prind foc).

Amicia, f.; glugă, cominae, rasă (de călugăr).

Amidon, n.; crolmală, scrobeală.

Amman, m., -e, Ammaner; judecător (în Sviter).

Amme, f., -n; 1) mănă, doică; 2) (câte-odată) moaşă; 3) vzi **Wachstelz**; 4) (în limba copiilor) mamă, nutriţoară. **abruß**, f., -brüße; şta, sin de doică. **agefühl**, n., -e; simţimînt, inimă, suflet de doică. **alof**, f.; mîncare, hrană de doică. **alof**, n., -er; cîntec de leagîn; *fam.*, nani. **alohn**, m.; leasă, salar de doică, de mănă. **amärchen**, n.; poveste de doică, basm copilăresc. **amisch**, f.; lapte de doică. **anabrung**, vzi Ammentost.

Ammer, f., -n; **Ammerling**, **Ammerling**, m., -e; 1) presură (pasere) [*Emberiza*]; 2) (bot.) vişină, amarelă [*Cerasa acida*].

Ammoniat, n.; tipirig, tiperig, amoniac. **alisch**, adj.; tipirigos, ce conţine tipirig, amoniac.

Ammonit, m.; **Ammonshorn**, n.; amonit (scobită împietrită).

Amnesie, f.; amnesia, slăbiciune a memoriei, uitare.

Amnestie, f.; amnestia (fertare graţiere colectivă din partea unui suveran pentru toţi criminalii politici). **ieren**, v. tr. b.; a amnestia, a ierta, a graţia.

Amor, m.; (mit.) Amor, Cupidon (zeu iubirei).

Amortisation, f., -en; amortizare (stingere a unei datorii prin răsucipărare treptată). **ieren**, v. tr. b.; a amortiza, a stinge o datorie prin plată treptată.

Amovibel, adj.; amovibil, care nu e static, care poate fi schimbat, scos, destituit după voie. **ieren**, v. tr. b.; a schimba, a depărta, a destitui.

Ampel, f., -n; 1) lampă (atîrnată), candelă (mai cu samă d'inaintea altarului); 2) ghiveci, glastă, oală, vas (atîrnat) pentru flori. **n**, v. ntr. b.; a se sbate pentru a ajunge, pentru a dobindi ceva.

Ampfer, m.; (bot.) măcriş (*Rumex*).

Amphibie, f., -n; amfibiu (animal ce trăiește în apă și pe uscat).

Amphibytoneu, pl.; amfictioni, judecatorii statelor federative (vechi greci) - **gericht**, n.; tribunal amfictionic, cel mai vechiu tribunal federal (la vechii greci).

Amphitheat-cr, n.; amfiteatru; a) clădire făcută în semi-cerc cu trepte și bănci pentru jocuri publice, cursuri, prelegeri etc.; b) locul rădăcit în fața scenei (în teatru). - **ralisch**, adj.; amfiteatral, în chipul unui amfiteatru (vzi prec.)

Amplific-ation, f., -en; amplificare, întindere, desvoltare pe larg a unei fraze etc. - **ieren**, v. tr. h.; a întinde, a mări, a lărgi (o frază, vorbă etc.)

Amputle, f., -n; vas cu sfântul mir, unt de lemn sfântit (în biserica catolică).

Amput-ation, f., -en; (hir.) amputare, tăiere, îndepărtare (a unui membru sau a unei părți dintr'un membru). - **ieren**, v. tr. h.; (hir.) a amputa, a tăia, a îndepărta (vzi prec.)

Amse, vzi Amcișe.

Amfel, f., -n; mierlă [*Turdus merula*].

Amf, n., Amter; 1) slujbă, serviciu, post, funcțiune, chivernisală; 2) breasla, corporațiune; das *Vehgärberamt* berufen, a stringe, a convoca breasla tăbăcarilor; 3) enorie (a unui preot); a) das *Heilige* -, incluzițiunea; b) liturghie, slujbă bisericească (la catolici); împărtășire, grijantie; c) *minne*, cina de taină (la protestanți); c) das - *der Schlüssel*, puterea bisericească de a ierta păcatele; 4) stăpânire delegatorie, administrațiune; 5) birou, oficiu, colegiu, intențentă, administrațiune, autoritate pentru moșile, domeniile statului; a) casa administratorului; b) jurisdicțiunea lui; *von -s wegen*, din oficiu; das - *halten*, a oficia; ein - *antreten*, a intra în slujbă, în funcțiune; *pro* -, was *beines* - es nicht ist, da laß *beinen Verweis*; nu te amesteca, unde nu'ți fierbe oala; unde nu poți prinde, mâna nu'ți întinde; nu te amesteca ca mărarul în toate bucatele.

Amtden, n.; slujbușoară, delegatorie, funcțiune mică.

Amtei, f., -en; judecatorie, tribunal, oficiu, țes. - **frau**, vzi Amtmännin. - **frei**, adj.; fără slujbă, fără funcțiune publică, particular. - **haus**, n., bânțer; 1) judecatorie, țes, oficiu; 2) casa judecătorului. - **ieren**, v. tr. h.; a sluji, a funcționa, a fi în funcțiune. - **lich**, adj.; oficial. - **los**, adj.; fără funcțiune; neoficial, particular. - **mann**, m., -männer, -leute; 1) judecător; 2) posesor, arendaș (al unui domeniu al statului, în Germania); 3) *jam.*, aprod, ușfer, portărel, armășel, vătă-

jel; 4) meseriașul ca membru al unei bresle. - **mannin**, -männin, f., -en; funcționară superioară (într'o monăstire), maeică, ce ocupă o slujbă (într'o monăstire). - **mannschaft**, 1) vrednicia, demnitatea unui judecător; 2) jurisdicțiunea, ocolul unui judecător. - **mässig**, adj.; vzi amtlich. - **meister**, m.; staroste (al unei bresle).

Amts-alter, n.; vechime (într'o slujbă).

- **antritt**, m.; intrare în funcțiune, începere a slujbei, a serviciului.

- **arbeit**, f.; lucru ce cere o funcțiune, o slujbă. - **befugnis**, f., -isse; drept, competență a unui funcționar, a unui judecător. - **bericht**, m., -e; raport oficial. - **beschaid**, m., -e; hotărâre, decizie oficială, judecătorească. - **bewerber**, m.; candidat, concurent, solicitant pentru vr'o slujbă; postulant.

- **bezirk**, m., -e; ocol, plasă, cerc, resort, circumscripțiune, jurisdicțiune a unui judecător. - **blatt**, n., -blätter; foaie, gazetă oficială. - **bote**, m., -n; portărel, enrier al justiției, oficial.

- **brief**, m., -e; scrisoare oficială. - **bruder**, m., -brüder; tovarăș, camarad, coleg (de delegatorie). - **buch**, n., -bücher; registru, condică oficială, a judecătorei. - **diener**, m.; armășel, vătăjel, ușfer, aprod, portărel. - **ehre**, f.; cinste, vrednicie de funcționar.

- **eid**, m.; jurământ de întare în funcțiune. - **eifer**, m; zel, sîrguință (în îndeplinirea) funcțiunei; *iron.*, zel oficial. - **entsetzung**, f., -en; destituire, îndepărtare din slujbă, din funcțiune. - **fähigkeit**, f., -en; destoinicie, dibăcie, capacitate în delegatorie, în slujbă. - **folge**, f.; urmare în funcțiune, ierarhie. - **führung**, f., -en; administrare, gestiune, conducere (a afacerilor). - **gebühr**, f., -en; cheltuieli de judecată. - **gefälle**, pl.; venituri, dări a unei moșii a statului. - **geheimnis**, n., -nisse; taină, secret al slujbei (ce o slujbă, o funcțiune impune). - **gehilfe**, m., -n; ajutor, locuitor, substitut (într'o funcțiune). - **gemäß**, vzi amtlich. - **genos**, vzi Amtsbruder. - **geschäfte**, pl.; afaceri publice, afaceri de stat, trebii de ale slujbei. - **gesicht**, n.; *jam.*, ațer serios, grav, aspru. - **gewalt**, f.; putere ce dă, ce acordă o funcțiune. - **hauptmann**, m., -leute; **herr**, m.; administrator a unei moșii, a unui domeniu al statului. - **hoheit**, f.; vrednicie, demnitate ce dă o funcțiune. - **kleid**, n., -er; - **kleidung**, f.; haină oficială, de ceremonie. - **kosten**, pl.; vzi Amtsgebühr. - **lofal**, vzi Amtbaus. - **meister**, m.; meșter, care face parte dintr'o breaslă, dintr'o corporațiune. - **miene**, f., vzi Amtsgeficht. - **mißbrauch**, m., -mißbräunde; abuz de putere (ce dă o funcțiune). - **pfanne**, f., -n; căldare de fierț salamura (în sărării). - **pflicht**,

f., -en; datorie a slujbei, îndatorire a funcțiunei. - **predigt**, f., -er; predică de diuineată în zile de serbători (la protestanți). - **sache**, f., -n; chestiune, afacere oficială. - **safs**, m., -ffen; supus autorității moșilor statului. - **sässig**, adj.; supus în întâia instanță autorității domeniilor statului. - **schöff**, m.; perceptor, primitor, încăsător al veniturilor unui domeniu al statului. - **schreiben**, n.; vzi Amtsbrief. - **schreiber**, m.; greșier, scriitor la tribunal, la un oficiu. - **siegel**, n.; pecete, sigil oficial. - **stube**, f., vzi Amtbaus. - **tag**, m., -e; zi de sedință, zi de audiență. - **thätigkeit**, f.; activitate, exercițiu a unei funcțiuni. - **tracht**, vzi Amtskleid. - **nutterhan**, vzi Amtsafs. - **verrichtuna**, vzi Amtsbätigkeit. - **verwalter**, - **verweser**, m.; administrator al domeniului, al moșiei statului. - **vogt**, m.; guvernator, intendent, inspector al unei moșii a statului.

Amulet, n., -e; amulet, bașer (lucruri ce poartă cineva atîrnate, pentru a fi ferit de boli sau de farnece).

Amis-ant, adj.; plăcut, desfătător, șbeguitor, englendisitor, înglindisitor. - **ieren**, v. tr. h.; a desfăta, a face să petreacă; - **sich**, v. r. h.; a se desfăta, a petrece, a se șbegui, a se înglindisi, a se englendisi.

Amylon, n.; erohală, scroheală.

An, prp.; (cu dat. și acus.) la, spre, în, de, din, cătră, pe, lângă, întru, aproape de, ca la (la numerale nehotărâte); *ich habe - ihn geichrieben*, îi am scris; *einen - der Hand führen*, a duce pe cineva de mînă; *es waren - tausend Leute*, erau ca la o mie de oameni; - *die Ehre kleben*, a bate la ușa; *es ist nicht - dem*, nu e adevărat; - *meinen Haufe*, lângă casa mea; *in comp.*, înseamnă a) o mișcare, o direcțiune cătră ceva; b) o legătura, o alipire; c) o înțepenire, o atîrnare; d) un început; e) o creștere, o umflare; - *adv.*; de, de la, la; *ven mergen -*, de mâine; *ven nun -*, de acuma; *berg -*, la deal; *himmel -*, spre cer.

Anaajen, vzi anäjen.

Ana-baptist, m., -en; anabaptist, (sec-tator care susține, că omul trebuie să se boteze și în timpul vrîstei înaintate). - **chorct**, m.; pustnic, sihastru, eremit, schimnic, anahoret. - **chronismus**, m.; anahronism, greșală în cronologie, punerea, înregistrarea unei întâmplări înainte de data adevărată. - **conda**, vzi Abgottschlange. - **gramm**, n., -e; anagramă (schimbare de litere, prin care se formează un cuvînt nou; (d. e. casa, saca). - **leffen**, pl.; analecte, eulgerie de fragmente din diferenți autori. - **log**, adj.; analog, asemenea, potrivit, cores-punzător, conform. - **logie**, f., -en

analogiă, asemănare, raport de asemănare între două sau mai multe lucruri. **logisch**, v. tr. ner. h.; a se analiza, a cerceta, a examina; 2) desfacerea unui întreg în părțile ce-l compun. **lytisch**, v. tr. h.; a analiza, a cerceta, a examina, a desface, a descompune un întreg în părțile ce-l compun. **lytisch**, f.; analitică, desmembrare, disecare, descompunere; v. tr. **Analysie**. **lytisch**, adj.; analitic, care explică, analizează, descompune ceva. **unese**, f., -n; anameză; a) readucere aminte, reminiscență; b) cunoștință de starea de mai înainte a unei boli. **uas**, f., -e; (bot.) ananas [*Bromelia ananas*]. **uaseis**, n.; înghețată de ananas. **uasvogel**, v. tr. Melibei.

An-ăbnelu, **-ăbneliden**, v. tr. h.; a apropia prin asemănare.

Anäm-ic, f.; anemie, lipsă de sânge. **-isch**, adj; anemie, lipsit de sânge.

An-antern, v. tr. 1) h.; (mar.), a ancora, a întepeni cu ancora, cu anghiră; 2) (arh.) a întepeni cu scoabe.

Anapäst, m., -e; (pros.) anapest, picior de vers de trei silabe (două scurte și una lungă).

An-arbeiten, v. tr. h.; 1) a adăugi lucrând un lucru de altul; 2) a întepeni spre ceva.

Anar-chie, f., -en; anarhiă (starea unui popor la care puterea regulată a guvernământului este suspendată; desorganizare a societății, turburare, desordine, confuzie; *pop.*, satul lui Cremene, satul lui Holbură. **-chisch**, ad; anarhic, fără lege și autoritate, desfrânat, nelegiuit, desorganizat, confuz. **-chist**, m., -en; anarhist, partisan al anarhiei (v. zic.), turburător al liniștii al ordinii publice.

An-arten, v. ntr. și r. f.; a preface, a schimba, a se preface, a se schimba în, a lua felul, chipul, firea unei ființe.

An-äsen, v. tr. h.; a momi, a amăgi cu nadă, cu potmet (la vânători).

Ana-them, n.; anatemă, afuriseniă, excomunicare, scoatere din rândul credincioșilor. **-themisieren**, v. tr. h.; a anatemiza, a afurisi, a excomunica.

An-atmen, v. tr. h.; a sufla spre ceva, pe ceva.

Anatom, m., e; anatom, cel ce descompune, cercetează (corpuri moarte). **-ic**, f.; anatomie, știința care se ocupă cu studiul tuturor părților elementare și al organelor ființelor animale, vegetale și organice. **-ifer**, v. tr. **Anatom**. **-isch**, adj.; anatomic, ce se ține de, ce privește anatomia. **-ist**, v. tr. **Anatom**.

An-äsen, v. tr. **äben**. **-äugen**, v. tr. h.; a ochi, a se uita (la cineva) gales, mîngăios.

An-baden, v. tr. ner. h., și f.; a se lipi (la copt, pâinea etc.). **-baden**, v. tr. h.; a îndruma, a pune în mișcare. **-ballen**, f. și v. r. h.; a se vâlătuci, a se ghemui. **-bau**, m.; 1) lăzuire, desteluire (a unui ogor, cîmp); 2) începere, adăugire de zidiri; 3) hețuri, aripă, clădire alăturată, foșor (la o casă); 4) *pop.*, mil (adus de un riu etc.) 5) sădire (a unei plante); 6) colonie, statornicire de coloniști. **-bauen**, v. tr. h.; 1) a alătura, a alipi (hețuri, acarete, la o zidire); 2) **der Fluß baut Land an**, rîul aduce nămol, mil; 3) **ein Land -**, a destelini, a lăzu, a cultiva un cîmp; 4) **eine Pflanzung -**, a sădi o plantă; 5) **eine Kunst, Wissenschaft -**, a cultiva o artă, o știință; 6) **einen wüsten Ort -**, a coloniza un loc pustiu (a-l înzestra cu clădiri și cu locuitori); **-sich**, v. r. h.; a se așeza, a se statornici (undeva). **-bauer**, m.; 1) colonist; 2) plugar, cultivator.

An-befehlen, v. tr. ner. h.; a porunci, a ordona, a recomanda. **-befehlung**, f., -en; poruncă, ordin, recomandare.

-beginn, m.; început, origine. **-behalten**, v. tr. ner. h.; a păstra pe sine (pălăria, hațnă), a nu lepăda. **-bei**, adv.; lângă, pe lângă, alăturat, totodată. **-beißen**, v. tr. ner. h.; a începe, a prinde de a mușca, a încoțji; -v. ntr. ner. h.; a) a imbuea (a mânca ceva pe stomahul desert); b) a se prinde, a da în undiță (pești); **-sich**, v. r. ner. h.; a rămâne cu dinții, cu colții înșipți (în ce a mușcat); *fig.*, a mânca calupul, a mânca păpăra, a înghiți gălușca (a fi înșelat). **-beizen**, v. tr. h.; a corode, a cauteriza puțin, a pișca puțin. **-beaugen**, v. imp. h.; a se atinge (de cineva), a privi pe cineva; **was mich anbeaugt**, cât despre mine. **-bellen**, **-bessern**, v. ntr. h.; a) a începe a lătra, a hămăi, a bate (căni); b) a veni lătrînd, hătînd (căni); -v. tr. h.; a lătra, a bate la cineva (căni); *fig.*, a se repezi cu sudălmă la cineva; *prov.*, **den Mond -**, a lătra ca cățelele la lună, a tăie dracului bureți, a lăsa să-și alerge calul cât o vrea. **-bequem**, v. tr. h.; a potrivi; **-sich**, v. r. h.; a se da după împrejurări. **-berahmen**, **-beraumen**, v. tr. h.; a soroci, a hotări, a fixa un termin. **-beraunung**, f., -en; sorocire, fixare, hotărîre (de termin). **-berg**, m., -e; suș, colnic, pisc, deal, movilă, dîmb. **-beten**, v. tr. și ntr. h.; a se închina, a adora, a venera (pe cineva). **-beter**, m.; închinător, adorator. **-betieren**, f., -en; închinătoare, adoratoare. **-betracht**, m.; uit-, de oare ce, avînd în vedere, considerînd, în considerațiune, în ve-

dere. **-betreffen**, v. tr. **anbelangen**. **-betung**, f.; închinare, venerare, adorare. **-betungswert**, **-betungswürdig**, adj.; vrednic de închinat (la cineva, la ceva), adorabil.

An-biegen, v. tr. ner. h.; a apropia îndoiind, încovăind; a îndoi și a apropia, a împreuna. **-biegen**, v. tr. și ntr. ner. h.; a da, a oferi cel în-tău preț; 2) v. tr. și r. ner. h.; a oferi, a îmbia, a propune, a înfățoșa; a se oferi, a se propune. **-biegen**, f., -en; imbiare, propunere, oferire. **-binden**, v. tr. ner. h.; 1) a lega, a impozila, a îmbătera, a amina; **ein Pferd -**, a praponi un cal; **die Reben -**, a lega, a încorda via; **einen etwas -**, a spune cuiva goșoi de tufă; a spune cuiva cal verzi de pe păreți; *pop.*, a toca dracului bureți; **Wären -**, a face datorii; **einen -**, a) a opri, a reține pe cineva, pentru ca să se rescumper; b) a face cuiva un dar (la ziua nasterii); **ein Kalb -**, a crește un vitel; 2) **ein Verhältniß -**, a intra în, a începe legături, relațiuni; **mit einem -**, a-și pune boii în plug cu cineva; a-și băga, a-și pune în cîrd cu cineva; a se apuca la harță cu cineva; *fig.*, **futz angebunden**, a fi ațios, țifnos, năzuros, răstît; *pop.*, **din chiar senin îi sare țandăra, bizdoacul**. **-biß**, m., -ffe; 1) mușcătură; 2) nadă, potmet, rimă.

An-blafen, v. tr. ner. h.; a sufla în ceva, spre ceva; 2) a suna, a trimbița (din corn, din trimbiță); 3) **das Feuer -**, a aprinde, a așita, a zgândări focul. **-blatten**, v. tr. h.; (*arb.*) a înceasta, a încheșa, a întăbli o bucată de lemn.

An-blenden, v. tr. h.; a rinji dinții (la cineva), a arăta colții.

An-blid, m.; privire, vedere, ochire, înfățoșare, priveliste. **-bliden**, v. tr. h.; a privi, a ochi, a arunca o căutătură. **-blinden**, v. tr. h.; 1) a străluci, a scîntela, a scilipi (cătră cineva sau ceva); 2) și **-blinzen** (ln), a se uita, a privi, a cănta mijind, clipocind cu ochii. **-blitzen**, v. tr. h.; a se uita, a privi pe cineva cu ochi fulgerători.

An-blöden, v. tr. h.; a beei (oile), a mugii, a rașe (hoii), a boncii (cerbii) cătră cineva; -v. ntr. h.; a se apropia beeiind, mugind, bonciind; *fig.*; **zemanden -**, a lua în respăr pe cineva, a răbufni, a sboși, a brutfui pe cineva.

An-bobren, v. tr. h.; 1) a borteli, a face o bortă, a da o gaură, a sfredeli; 2) a întepeni ceva găurind, bortelînd, sfredelînd (de alt ceva); **ein Faß -**, **den Wein -**, a da cep la vas, la vin; *fig.* **zemanden um Geld -**, a cere în împrumut bani de la cineva; **Einen mit etwas -**, a tot

cănta de a redestepta interesul cui-va. **-borden**, v. tr. h.; (mar.) a opri, a trage la term, la mal. **-bot**, n.; întâia propunere, ofertă.

An-brassen, v. tr. h.; (mar.) a îndrepta pinzele după vânt. **-braten**, v. ntr. f.; a începe a se frige. **-brausen**, 1) v. ntr. h.; a se apropia, a veni cu vufet, cu văjiit; 2) v. tr. h.; *fig.*, a ră-nen—, a se răsti la cineva, a ră-bufni, a lua în respăr pe cineva.

An-breden, 1) v. tr. ner. h.; a) a începe a rupe; eiu *laib Bret*—, a începe un hliban, un boț de pâine; eiu *flache Wein*—, a deschide, a începe un șip cu vin; eiu *Erzläger*—, a găsi, a descoperi, a afla o pătură, un strat de mineralu; b) a îndoi rupind; 2) v. ntr. ner. f.; a) a murgi, a amiji, a se zori, a se crăpa (ziua), a se lumina (de zi), a se revărsa (ziua), a insera, a începe a se face (zî sau noapte); mit *andredendem Tage*, pe mînceate; mit *andredendem Nacht*, pe inserate; *der Tag bricht an, pop.*, într'alta în sat; die *Nacht bricht an*, amurgeste, se îngină lumina cu întunericul; b) a începe a se strica, a putrezi; *angebredenes Obst*, poame, fructs putrede. **-brennen**, 1) v. ntr. ner. f.; a se aprinde, a lua foc; *die Speisen brennen an*, bucatele se afumă; *proc.*, *nichts lassen*, a se mișca într'una, a nu întârzie nimic, a nu perde (zăbovind) nimic; 2) v. tr. ner. h.; a aprinde; *fig.*, einem *Etwas*—, a face cufva un rău; *Mehl*—, a prăji făină.

An-bringen, v. tr. ner. h.; 1) a pune, a așeza; eiu *Thilre*—, a așeza, a pune o ușă; 2) *fig.*; eiu *Mädchen*—, a mărita o fată; 3) einen *Be-amten*—, a pune într'o slujbă pe un împiegat; 4) *Eine Klage*—, a aduce o plîngere, o jalobă; 5) *Waren*—, a vinde, a desface mărfuri; 6) einen *Schuß*—, a da o lovitură de pușcă; 7) a face, a pune în lucrare. **-en**, n.; raport, comunicare, încunoștințare, denunțare. **-er**, m.; piritor, denunțator, delator. **-erei**, f., -eu; piră, denunțare, dărlăire, fle-căire, leorbăire.

An-bruch, m., -brüche; 1) ruptură; 2) pîrgă, trufandale, prinoase; 3) -des *Tages*, revărsatul zorilor, crăpatul zilei, fapitul zilei, omizirea zilei; *pop.*, alba; mit *Tages*—, pe mînceate; 4) putregiune (de poame etc.); 5) einen -*machen*, a găsi, a afla, a descoperi mineraluri; b) mineralul găsit la găsirea unui strat. la descoperirea unei păture. **-brüchig**, adj.; stricat, putred (poame etc.), oțet (vin). **-brühen**, v. tr. h.; a opări, a muia în apă fierbinte. **-brüllen**, v. tr. h.; a rage, a mug (hoii), a urla (leii), a honecă(n)i (cerbit), a sbie-ra, a răcni la cineva, spre cineva;

-v. ntr. h.; a veni, a se apropie mu-gind, sbierind, răcniind, urlind; *fig.*, a lua în respăr pe cineva, a se răsti la cineva, a răbufni, a se sborși, a bruftui pe cineva. **-brummen**, v. tr. h.; a mormii, a mării, a răcni, a bombăni la cineva; vzi *anbrüllen fig.* **-brüllen**, v. tr. h.; a începe a cloei; eiu *anbrülltetes Ei*, un oñ cloeit, stricat.

Anchore, **Anchovis**, f.; (cet. antșovă. antșovis) sardelă [*Anchalis encrasicholus*].

Ancienetät, f.; (cet. ansienătet) întâ-țetate (după vristă), vechime (în serviciu).

An-dacht, f.; 1) evlavie, eucernicie, cufvosiie, devotțiune; 2) rugăciune. **-dächtelei**, f.; evlavie fătarnică, prefăcută, cufvosiie falsă. **-dächtelein**, v. ntr. h.; a fătări evlavie, a face pe evlaviosul. **-dächtig**, adj.; evlavios, eucernic, cufvos, bisericos; *fig.*, *fam.*, cu luare aminte, cu băgare de samă. **-dächtige**, m., -e; fătarnic, fariseu, ipocrit. **-dachtsbuch**, n., -bücher; carte de rugăciune. **-dachtsfischer**, m.; zel religios, rivnă, ardoare religioasă. **-dachtsfeier**, f.; serbare a împărță-șirei, a comemării. **-dachtslos**, adj.; nereligios, neevlavios, necucernic, necufvos. **-dachtsstunde**, f., -n; oră, ceas al rugăciunei. **-dachtsübung**, f., -en; deprindere, indeletnicire religioasă. **-dachtsvoll**, vzi *andächtig*.

Andalusien, n.; Andalusia.

An-dämmen, v. tr. h.; a tezi, a stavila (un rîu). **-dampfen**, v. ntr. h.; a a-buri, a fumega și a se lipi de ceva.

Andante, n., și adv.; (mus.) măsurat, încet, moderat, andante; **-ino**, n., și adv.; (mus.) andantino, mișcare mai puțin încetă și mai regulată de cit andante.

An-dauern, v. ntr. h.; a ține, a aține, a dura îndelungat, a continua.

An-dem, adv.; 1) *Es ist*—, adevărat, așa e; 2) *es ist*—, daș...; a ajuns lucrul ca... **-denken**, 1) v. ntr. h.; a) (în imperativ): *denk an!* ascultă! b) a gândi la ceva; 3) *sich*, v. r. h.; *sich Einem*—, a se lua după chipul altuia de a cugeta, de a gândi-n.; 1) ținere de minte, memorie; 2) po-menire, aducere aminte, amintire, dar, semn de aducere aminte.

Ande, (der, die, das -e) adj.; alt, alta, celalt, cealaltă. **-artig**, adj.; de alt felu, de alt soțu; eiu -*es Kleid*, o altă rochie, haînă; *sich eines*—n be-țineu, a se răsgîndi; *das ist Etwas*—*es*, aceasta e alt ceva; eiu *mit dem*—n *vermengen*, a amesteca una cu alta, eiu *es*, *fam.*, altă că-cufală; *wie der eine* lo *der*—e, amîndof sunt de o baie, de o toapă; tir

îmî e unul, tir îmî e altu; *proc.*, *wer sich auf*—e *verläßt*, *ist verlassen*, cu fumiă altuia, nu te lăsa în puț; eiu ține pâinea în sinul altuia, de multe ori răblă de foame; eiu bea apă din pumnii străini, nief odată nu se satură. **-geschwisterkind**, n., -er; văr, vară de al doile (rînd). **-lei**, vzi *anderartig*. **-mahl**, adv.; altă dată. **-malig**, adj.; de altă dată, de odinioară. adineauri.

Andern, v. tr. h.; a schimba, a preface, a îndrepta, a modifica, a face altfelu; *es ist nicht zum*—, nu e de făcut nimic; -v. ntr. și r. h.; a se schimba, a se preface, a deveni altfel, a se îndrepta.

Andersfalls, adv.; altfelu, din pro-tivă, altminterea, alminterea, altminterlea. **-teils**, de altă parte. **-orts**, **-artig**, vzi *andermartig*. **-s** adv.; altfelu, altminterea, alminterea. **-wenn**—*s*, conj.; afară numai, de nu eiuva. **-seitig**, adj.; de altă parte. **-seits**, adv.; de altă parte. **-wo**, adj.; ațurea, ațrea, ațrelea, aindinea. **-woher**, adv.; de ațurea, din altă parte, de undeva. **-wohin**, adv.; într'alt loc, ațurea. **-thalb**, adj. num. card.; unu și jumătate.

Andernung, f., -en; schimbare, preface-re, îndreptare, modificare.

Anderswärtig, adj.; din altă parte, din cea parte; -adv.; deosebit, de altă parte. **-wärts**, adv.; ațurea, ațrea, ațrelea, aindenea, în alt loc, în altă parte. **-weitig**, adj.; deosebit, alt, dintr'un alt loc, din altă parte.

An-deuten, v. tr. h.; 1) a da de știre, a anunța, a da a înțelege, a ameli-nța, a amenința, a modifica, a preveni, a face aluziune; 2) a arăta, a porunci; -*sich*, v. r. h.; *Etwas deutet sich* lo an, ceva se arată, se anunță astfelu. **-deutend**, adj.; semnificativ. **-deutung**, f., -en; dare de știre, prevenire, arătare, anunțare, aluziune; *iu*—*en sprechen*, a vorbi, a se exprima în aluziuni (a bate șcaua să priceapă șapa).

An-pichten, v. tr. h.; a născoci, a stîrni, a imputa, a atribui, a pre-pune (ceva greșit). **-dichtung**, f., -en; stîrnire, născocire, imputare, atribuire, supozițiune.

An-donnern, v. tr. h.; a nimeri, a a-tinge ca și cu tunetul; a întimpina pe cineva, a se răsti la cineva cu glas detunător; *wie angekomet da-ſich*, a sta trîsnit, împietrit, ca lo-vit de trîsnet.

Andorn, m.; (bot.) unghuras, voronică, marubiu [*Marrubium vulgare*]; *schwarz*—, cebarie [*Ballota nigra*]; *weiße*—, cătușnică silbatecă [*Marrubium arvense*].

An-dorren, v. ntr. f.; a se usca și a rămăne lipit (bleastrul etc.)

An-drang, m.; îngrămădire, înghe-

suire, imbulzeală, imbulzire, năvălire, năvală, afluență; (med.) — des Blutes, suirea sîngelui la cap, congestiune. **-drängen**, v. tr. h.; a împinge, a înghesui, a grămădi (cătră ceva); **-sich**, v. r. h.; a se înghesui, a se vîri, a se băga, a se îngrămădi.

Andreas, m. Andrei (nume bărbătesc). **-kraut**, n.; (bot.) pojarniță, sunătoare, iarba lui Ioan [*Hypericum*].

An-drechseln, v. tr. h.; a strugări, a strungări pe ceva, a potri vi strugărind. **-drehen**, v. tr. h.; a întepeni (învîrtind, înșurubînd), a suci; *fig., fam.*, cîmci cîmte Nase —, a spune verzi și uscate cuiva, a spune căl verzi de pe păreți cuiva; cîmci cîmte —, a înșela pe cineva, a trage pe sfoară pe cineva, a boi, a potcovi, a căptuși pe cineva, a pune pingeaoa cuiva; —v. ntr. h.; a începe a învîrti. **-dreschen**, v. ntr. r. r. h.; a începe a trece, a îmblăți.

An-dringen, v. ntr. ner. f.; a se apropie cu putere; 2) v. ntr. ner. h.; a pătrunde (în ceva); 3) v. tr. și r. ner. h.; a răvăli, a da năvală, a se vîri, a se grămădi, a face să se lipăscă, a se lipi (de ceva).

Androgyn, m.; -e; feteleu, sâmen, ermafrodit, androgin; *fam.*, muțerce.

An-drohen, v. ntr. h.; a se apropie ameninșînd; -v. tr. h.; a amenința, a amerința, a amelînța; cîmci Etwas —, a preveni pe cineva de ceea ce l amenință. **-drohung**, f. -en; amenințare, amelînțare, amerințare.

Andro-lith, m., -e; schelet omenes impietrit. **-meda**, f.; 1) (mit.) Andromeda, sica regelui Etiopiei Cephelus și a Casiopei; 2) (astr.) zodie, constelațiune la mează-noapte (în fătoșînd o fecioară ferocată de o stîncă).

An-druden, v. tr. h.; a adăugi, a alipi tipărinl. **-drügend**, v. tr. h.; 1) a apăsa, a strînge, a înghesui (cătră părete); 2) a apăsa, a strînge și a freca.

An-duffen, v. ntr. h.; a respândi miros (hoi etc.).

Andurh, adv.; prin aceasta, pe aice.

Anecdote, vzi Anekdote.

An-eifern, v. tr. h.; a întei, a îmholdi, a îmblărbîta, a încuraja, a anima. **-eig(enen)**, 1) v. tr. h.; a însuși, a atribui, a închina; 2) **-sich**, v. r. h.; a și însuși, a și asăui. **-eignung**, f. -en; însușire, asăuire. **-ein-andern**, adv.; laolaltă, unul lăngă altul. **-einanderjüngen**, v. tr. h.; a îmblca, a înceșta, a potri vi (două scînduri etc.). **-einandergrenzen**, v. ntr. h.; a se mărgini, a se hotări, a hotărînici, a fi mărginaș, a se învecina unu cu altu. **-einandergrenzend**, adj.; mărginaș, vecin, limitrof. **-ein-**

anderhengen, **-einanderhängen**, v. ntr. h.; a ține unul la altul. **-einanderleben**, v. ntr. h.; a fi lipit unul de altul; *fig.*, a ține unul la altul. **-einanderpassen**, v. ntr. h.; a se potri vi laolaltă. **-einanderstoß**, m., -stöße; ciocnire, conflict, coliziune. **-einanderstoßen**, v. ntr. ner. h.; 1) a se întrecoci, a se izbi unul de altul; 2) die Häuser stoßen einander, casele sunt lipite una de alta, se ating una de alta.

Aneide, f.; Eneida (numele unei epopei de Virgil).

Anekdote, f. -n; snoavă, anecdotă. **-ensammlung**, f. -en; culegere, colecțiune de snoave, de anecdote.

An-efeln, v. tr. h.; a desgușta, a îngreșosa, a însufia scîrbă; dies efelt mich (izolat : mir) an, această mă desguștă, îmi produce greață; ich esse Etwas an, mă uit la ceva cu desgușt, cu scîrbă.

Anemo-graph, m., -en; (fis.) anemograf, descriitor al vînturilor. **-graphie**, (fis.) anemografia, descrierea vînturilor. **-logie**, f.; (fis.) anemologia, cunoștința, învășitura despre vînturile. **-meter**, m.; (fis.) anemometru, instrument cu care se măsoară viteza sau puterea vîntului. **-metrie**, f.; (fis.) anemometria; arta de a măsura viteza sau puterea vînturilor.

Anemone, f. -n; (bot.) adormițele, dădătef, sufletele, vinturele, floarea vîntului, floarea oștilor, floarea păserilor, brebenă [*Anemona pulsatilla*].

Anemoskop, m., -e; (fis.) anemoscop, instrument care arată direcția vîntului; vzi și Wetterfahne.

An-empfehlen, v. tr. ner. h.; a sfătui, a recomanda. **-empfehlung**, f. -en, recomandare. **-erbe**, m., -n; moștenitor, clironom, erede principal (care ia asupra și averea părințescă învoindu-se cu, despăgubind pe ceilalți). **-erben**, v. tr. h.; cîmci Etwas —, a lăsa moștenire cuiva ceva, a împărtași, a trece, a transmite ceva ca moștenire; -v. ntr. f.; dies erbt ihm an, aceasta îi e înăscut, a moștenit o de la părinți; an-gewerbte Verurteile, prejudețe, prejudiciul moștenite, ereditare, firești. înăscute; angewerbte Väter, sau man nicht abgewöhnen, năravul înrădăcîra, nu poate fi vindecat; năravul din născare, leac nu are; năravul din fire, n'are lecuire; ce a făcut mama și tata, o să facă fiul și fata. **-erbieten**, n.; **-erbiethung**, f. -en; propunere, înbîere, ofertă. **-erfaunt**, adj. și adv.; (part. v. anerkennen) recunoscut, cunoscut obștește, notoriu. **-erkennen**, v. tr. ner. h.; 1) a recunoaște, a mărturisi; ich erkenne meine Mutter/diñt an, recunosc iscă-

litura, semnătura mea; wir erkennen an, geseht zu haben, recunoaștem, mărturisim că am geseht; 2) Etwas —, a se roști într'un chip lăudabil despre ceva; cîmci —, a lăuda pe cineva; 3) a da, a decerne, a acorda (un premiu etc.); 4) einen Wechsel —, a accepta o poliță. **-erkenntniswert**, **-erkenntniswürdig**, adj.; vrednic de laudă, lăudabil. **-erkenntnis**, n., -e; **-erkenntnis**, f. -en; 1) recunoaștere; 2) mărturisire; 3) a probare. **-erle**, f. -n; (bot.) jugastru [*Acer campestris*]. **-erschaffen**, v. tr. ner. h.; cîmci Etwas —, a împărtași, a transmite cuiva un dar firec, ceea ce are cineva înăscut. **-adj.**; firec, natural, înăscut. **-erzigen**, v. tr. ner. h.; a împărtași, a da prin creștere. **-erzogen**, adj.; dobîndit, căpîtat prin creștere (opus lui angeborn). **-essen**, v. tr. ner. h.; a începe a minca din; **-sich**, v. r. ner. h.; a și îndopa stomahul, a se îmblăbi, a se gliștui.

Anerkennend, adj.; alinător, anodin, ce ușurează, potolește durerea.

Aneurysma, n.; anevrism, umflătură a arterelor.

An-fächeln, **-fächnen**, v. tr. h.; 1) a face vînt (cuiva) cu apărătoarea; 2) a sufla în, spre ceva; a așita, a sgîndări focul. **-fädeln**, v. tr. h.; a înșira, a înșira (mărgăritare etc.). **-fahrbar**, adj. și adv.; abordabil; unde se poate desbărca; unde poate ajunge corabia (la țerm). **-fahren**, 1) v. ntr. ner. h.; a sosi, a ajunge în trăsura, a se apropie cu trăsura; 2) v. ntr. ner. f. și h.; a trage la mal, a sosi, a ajunge la țerm (corabia); c) (mont.) a începe lucrul; 2) v. ntr. ner. f. și h.; der Wagen ist an einen Stein angefahren, der Reisende hat an einen Stein angefahren, trăsura s'a izbit de, a dat peste o piatră, vezeteul a dat cu trăsura peste o piatră; *fig.* über —, a greși adresa, a nu izbuti; 3) v. tr. ner. h.; a) etwas —, a cara, a duce ceva cu trăsura, cu carul; b) *fig.* cîmci —, a răhubni, a se shorși, a se răsti la cineva, a brufni, a lua în respăr pe cineva. **-fahr-schacht**, m., -e; (mont.) scalfă, groapă pe unde se cobor mineri, ciocănaș. **-fahrt**, f. -en; 1) sosire cu trăsura; 2) loc de desbarcare, schele, debarcader. **-fall**, m., -fälle; 1) atac, năvală, năpadă, năpădeală; 2) lărea, căderea (păserilor) în lațuri în primzitoare; 3) prolept, sprijoana de sus (în băl. în puțuri); 4) cădere în partea cuiva (o moșie prin moștenire); 5) venit, parte ce se cuvine cuiva din venituri; 6) feud; 7) atac, acces (de boală). **-fallen**, 1) v. tr. ner. f.; a) a se grămădi căzînd; der — de Schnee, omiul ce cade și se grămădește; b) das Gut fällt ihm

an, moșia îi cade lui (ca moștenire); c) a sbura cătră laț (pășerie); d) a se lavi, a se izbi (de ceva) căzînd; 2) v. tr. ner. h.; a) a năvăli, a da năvala, a năvăli, a ataca; b) Häuser haben das Haus angefallen, hoti aũ căleat casa; c) das Fieber hat ihn angefallen, l'aũ prins frigurile; d) der Reithund fällt die Fährte an, copoșul adulmecător caută urma. urmărește dîra, cărarea. **-fallsgehd**, n., -er; bani cuvenii pentru un feud. **-fallsrecht**, n.; drept la o moștenire, la o clironomia, la o succesiune. **-fallstau**, n., -e; pălimar. **-fang**, m.; început, nadă. origine, obirșie; principiu; eines Schauspielers, debutul unui actor; am—, la început; im—e, la început; vom—e bis zu Ende, de la început pînă la sfîrșit, din scoartă în scoartă, de la alfa pînă la omega; ven--an, de la început, din capul locului; diese Sache nimmt ihren Anfang von lucrul acesta ia naștere de la...; *fig.* pl. die Anfänge, principile, elemente. **-fangen**, v. tr. și ntr. ner. h.; 1) a începe; **Streit**—, a se apuca de ceartă, de sfadă; wie sang ich's an, dals..., cum să fac, ca...; nicht wissen was man vor Freude—sich, a nu știe ce să facă de bucurie; es auf Etwas—, a ave de scop, a ținti; das Weisräch wieder—, a reîncepe, a relua convorbirea; einen Preßß—, a înceta un proces; 2) **sich**, v. r. ner. h.; das was sich leicht anhängt, wird schwer fortzuziehrt, ceea ce e ușor la început, e greu la sfîrșit. **-fänger**, m., începător, ageamîu; 2) ucenic; 3) autor; vzi Urheber, **-fänglich**, adj.; întâu, primitiv, originar; -adv.; la început, mai întâu. **-fangs**, adv.; d'întău, la început, mai întâu. **-fangsbuchstabe**, m., -n; litera de la început, din capî, inițială, capitală. **-fangschwindigkeit**, f.; (fis.) înțeală de la început. **-fangsgründe**, pl.; principii, elemente. **-fangspunkt**, m.; punct inițial. **-fangschule**, f., -n; scoală primară. **-fangsunterricht**, m.; învățămînt primar. **-fangszeit**, f., -n; liniă de la început. **-färben**, v. tr. h.; a vâpși, a boi, a colora. **-färsen**, 1) v. tr. și h.; a apuca, a pune mîna, a prinde cu mîna, cu dinții; ein Schauer fast mich an, un fior mă apucă; b) Berleu—, a înșira, a înșira mîrgăritari; 2) v. ntr. h.; a prinde rădăcină și a crește (plante etc.). **-fanlen**, v. ntr. f.; a începe a putezi, a se strica, a se viermănoș.

An-secht-bar, adj.; ce poate fi atacat, combătut; atacabil, contestabil. -en, v. tr. ner. h.; 1) a ataca, a combate, a contesta; ein Urteil—, a ataca o sentință; ein Testament—, a

ataca, a contesta un testament; 2) etwas Böses sieht ihn an, un rău îl amenință; dies sieht mich nicht an, nu 'mi pasă de aceasta; 3) was sieht ihn dem an? dar ce l'a apucat? **-fechtung**, f., -en; 1) atacare, combatere, contestare; 2) (teol.) ispită. **-feilen**, v. tr. h.; a) a începe a pili; b) a ascuți piliud; c) a pili din nou. **-feiden**, -feinden, v. tr. h.; a dușmăni, a învrăjbi, a prigoni, a persecuta; a combate, a disputa. **-feindung**, f., -en; dușmăniă, învrăjpire, prigonire, combatere, persecutare. **-fertigen**, v. tr. h.; a găti, a face gata, a săvârși, a executa. **-fertigung**, f., -en; gătire, facere, săvârșire, executare. **-fesseln**, v. tr. h.; 1) a încătușa, a încatena, a pune în feare; *fam.*, a lega colbă; 2) ein Pferd—, a împledeca un cal. **-fetzen**, v. tr. h.; a unge cu grăsimă, a pune grăsimă. **-feuchten**, v. tr. h.; a umezi, a uda, a stropi, a jilăvi. a mușa puțin. **-feuern**, v. tr. h.; den Feind—, a face foc în captior; *fig.* a înfoca, a îmboldi, a aștia, a aprinde, a îmbărbăta, a holdi, a înflăcări. **-feuerung**, f., -en; îmboldire, așitare, îmbărbătare, incurajare.

An-sünden, **sich**, v. r. ner. h.; a se afla undeva (rar despre persoane).

An-flammen, 1) v. tr. h.; a aprinde, a înflăcări; *fig.*, a aștia, a înflăcări, a înfoca; 2) **sich**, v. r. h.; a se aprinde, a se înflăcări, a se înfoca. **-flattern**, v. ntr. f.; a se apropia fluturînd; a flutura cătră; *fig.*, a veni, a se apropia sburdînd.

An-flechten, v. tr. ner. h.; a împleti, a lega prin împletire, a adăugi, a anima împletînd. **-flecken**, v. tr. h.; a petici, a coase un petec (la eșubortar). **-flehen**, v. tr. h.; a ruga (cu stăruință), a implora; *fam.*, a pune cuiva iacaoa. **-flehung**, f., -en; rugăciune, rugămintă fierbîntă, implorare. **-fleischen**, v. tr. h.; a rinji dinții (la cineva), a arăta colții.

An-fliden, 1) v. tr. h.; a cărpi, a petici, a pune un petec; 2) **sich**, v. r. h.; *fig.*, a se lipi (de cineva) într'un chip supărăcios. **-flirgen**, 1) v. ntr. ner. f.; a) a veni, a se apropia sburdînd, a sbura cătră, a se avînta cătră; b) a se aseza sburdînd; c) angeflogetenes Erz, minerău aburit; d) angeflogetene Same, semîntă încolțită; e) ein Einfall, der ihm angefloget kommt, o ideeă, ce îl vine pe neașteptate; 2) v. tr. ner. f.; a) Biegel, die die Bäume—, pășeri, cari sburdînd s'asază pe copaci; b) Einen fliegt Etwas an, îl apucă ceva pe cineva, îl vine poști; c) eine faulte Kete floß ihre Wangen an, o roșeață ușoară îi venia pe obraji, îi acoperia obraji. **-fliegen**, v. ntr. ner.

f.; a) a curge cătră saũ pe lângă ceva; b) a se apropia curgînd; c) das Wasser fliegt an, apele cresc.

An-flößen, 1) v. tr. h.; a) a aduce pe plute, a căra, a aduce cu plute cătră; b) a aduce cu sine curgînd (năsip, o bucată de pămînt); 2) v. ntr. f.; a crește prin milul, prin nămolul (ce aduce apă); angefloßtes Land, mil, agestru, nămol, nomol. **-flößung**, f., -en; 1) plutire, carare cu plute; 2) creștere (unei bucați de pămînt) prin mil, prin nămol, aluviune.

An-flug, m., -flüge; 1) sbor, avînt, apropiere prin sbor; 2) pădure tînăra, mladă; 3) —cines Bartes, barbă abia mijită; 4) ein—von Ironie, o suflare de ironiă, o ivire ușoară de ironiă; 5) (mont.) aburire (ceea ce se așază pe minerău prin suflare, prin aburire); 6) *fig.*, ideeă, bănuire; 7) ein—von Kete, o roșeață ușoară. **-fluß**, m., -flüsse; 1) militură, mil, agestru, nomol, nămol; 2) creștere a apelor. **-fluten**, v. ntr. f.; a se apropia în talazul, ași arunca valurile.

An-fo(r)dern, v. tr. h.; Etwas—, a cere, a pretinde, a reclama ceva de la cineva (ce îi se cuvia); einen—, a aminti, a aduce aminte cuiva de ceva, a soma pe cineva. **-fo(r)derung**, f., -en; cerere, reclamațiune, pretențiune. **-formen**, v. tr. h.; 1) a pune pe calup, pe formă; 2) a potrive (după formă).

An-frage, f., -n; 4) întrebare, informațiune; 2) jocul cel mai mic, bătaia cea mai mică (în jocurile de cărți L'hombre și Solo). **-fragen**, v. tr. și ntr. reg. și ner. h.; a întreba, a se informa; um Erlaubnis—, a cere voie.

An-fremden, v. tr. h.; a porunci, a comanda. **-fremdung**, f., -en; poruncă. **-fressen**, 1) v. tr. ner. h.; a începe a roade, a ciuguli, a minca din; 2) **sich**, v. r. ner. h.; a se îndopa, a se ghițui, a se îmbalșa. **-freisend**, adj.; coroziv, caustic. **-freisung**, f., -en; 1) îndopare, îmbulbare, ghițuire; 2) coroadere.

An-frieren, v. ntr. ner. f.; a îngheța, a se înțepeni, a se lipi prin îngheț. **-frischen**, v. tr. h.; 1) a înprospăta; Sauerteig durch Zusatz von Mehl und Wasser—, a înprospăta aluat, adăugînd făină și apă; 2) die Bleiglätte—, a face plumb din litargiu; 3) den Meier—, a pune nadă proaspătă; 4) den Wein—, a mai turna vin (peste cel ce e în pahar); 5) die Pumpe—, a mai pune apă în pompă, în tulumă (ca să tragă mai bine); 6) Etwas in der Erinnerung—, a reaminti, a rechiama ceva în memoriă; 7) *fig.*, a îmbărbăta, a incuraja, a întărta, a înțepi (pe ci-

neva la ceva); 8) den Hund —, a îmboldi, a zădări pe câinele (să urmăriască, să alerge). -**frischer**, m.; lucrător ce face plumb din litargir. -**frischung**, f., -ei; 1) improspătare; 2) incurajare, întărire, îmbărbătare.

An-fuge, f., -ii; supliment, adaos. -**fugen**, v. tr. h.; a îmbuca, a uni, a încheșta (două scinduri). -**fügen**, v. tr. h.; 1) a adăuga, a adăoga, a alătura; 2) vzi anfügen. -**fügung**, f., -ei; 1) îmbucare, unire, încheștare (de scinduri etc.); 2) unter-ven-..., alăturind, adăogind. -**fühlen**, 1) v. tr. h.; a) a pipăi, a apuca pipăind; b) einem etwas —, a recunoaște cuiva ceva (prin simțire); a simți prin pipăit; 2) sich, v. r. h.; dies fühlt sich glatt an, aceasta e lăcuț, neted la pipăit. -**fühlen**, n.; pipăit. -**führung**, f., -ei; pipăire. -**fuhr**, f.; cărat, transport, cărare, transportare. -**führbar**, adj.; ce poate fi citat, menționat. -**führen**, v. tr. h.; 1) a comanda, a conduce; 2) einen zu etwas —, a îndruma, a îmboldi, a povățui pe cineva (să facă ceva); 3) einen —, a înșela, a pune cuiva calupul, a pune cuiva mantaoa, a umbla cu chelieșe și momițe pe lângă cineva, a lua în trei parale, a lua peste picior, în zefleme pe cineva; 4) Steine zum Bau —, a căra pietre la clădire, la zidire; 5) 6) etwas zum Beweise —, a aduce o dovadă; 6) Jemandes Worte —, a cita cuvintele cuiva; einen Schriftsteller —, a cita pe un scriitor; 7) sich, v. r. h.; sich lassen, a minca păpară, a minca calupul. -**führer**, m.; conducător, șef, comandant, cap. căpeteniă. -**führertelle**, f., -ii; comandament. -**führerei**, f., -ei; înșelătorie, înșelăciune, cotcărie, șiretlic. -**führung**, -f., -ei; 1) comandă, comandament; 2) căvătura, transportare; 3) conducere, îndrumare, instruire; 4) citațiune; 5) înșelăciune, cotcărie, șiretlic. -**führungszeichen**, n.; 1) (tip.) ghilimele; 2) semn de citație, semn de introducere („“). -**fahrt**, f.; vzi Anfahr, 1 și 2. -**füllen**, 1) v. tr. h.; a umple; -**fich**, v. r. h.; a se umple; *fig.*, a se glifitui, a se îmbuiba, a se îndopa. -**füllung**, f., -ei; umplere.

An-gabe, f., -ii; 1) arătare, declarațiune, spusă, zisă informațiune; 2) arvonă, arvuna, capară, saștea; 3) dare de marfă (seăzind'o apoi din socoteală). 4) plan, proiect, deviz. -**gabeln**, v. tr. h.; a lua cu furculiță, cu furca. -**gaffen**, v. tr. h.; a sgrăi, a blei ochii la cineva, a se uita cu gura cascată. -**gaffer**, m.; gură-cască. -**gähnen**, v. tr. h.; a se uita (căseind la cineva).

An-gebären, v. tr. ner. h.; a alipi

prin naștere, a însuși prin naștere. -**geben**, 1) v. tr. ner. h.; a) a arăta, a declara; b) a arvonii, a da o arvonă, o arvonă; c) einen —, a vădi, a pări, a colăcări, a denunța pe cineva; d) (mus.) den Ton —, a intona, a da tonul; *fig.*, a fi cel întâiu, cea întâia (după care ceilalți să se îndrepte); e) a orându, a țelui, a proiecta (cum trebuie să se facă ceva); f) Späße, tolle Streiche —, a face glume, pozne, nebunii; g) a da (în jocul de cărți); h) die Feder will nicht —, pană nu vrea să scrie; i) a da ceva în socoteală, în cont, a da un acont; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se anunța, a și arăta, a și spune numele, a se da de...; b) sich zu etwas —, a se oferi, a se propune, a se înfășoșă pentru (a face) ceva; c) sich zum Artilleristen —, a lăsa să fie recrutat ca artilerist; 3) v. ntr. ner. h.; a) a începe a da (în jocul de cărți) a da cel întâiu. -**geber**, m.; 1) pâritor, colăcar, denunțator; 2) *fig.* — des Tones, corifeu, întâiul (după care se ia), se îndreaptă ceilalți). -**geberei**, f., -ei; vădire, părire, denunțare. -**gebezetel**, m.; declarațiune.

An-gebinde, n.; dar, prezent, plocon (de ziua cuiva).

An-geblid, adj.; așa zis, așa numit, pretins; b) ce poate fi hotărât, arătat, indicat. -**adv.**; după arătarea, după zisa, spusa (cuiva).

An-gebogen, adj.; alăturat, anexat, încheș (în acest plic). -**geboren**, adj.; înăscut, firese, natural, din naștere. -**gebot**, n., -ei; 1) cea întâia propunere, ofertă (la un mezat, la o licitație); 2) preț oferit (la un mezat); 3) înbiere, propunere. -**gebung**, f., -ei; vzi Angabe.

An-gedenken, v. ntr. ner. h.; -lassen, a îngădui, a îndemina, a păsu, a înlesni, a acorda. -**gedenken**, n.; amintire, aducere aminte, suvenir, dar (de nențare).

An-geerbt, adj.; moștenit, clironomisit, ereditar.

An-gefälle, n.; vzi Anfall 4 și 5.

An-gegangen, (part. v. gehen); — gekommen, a sosi, a se apropia pe jos.

An-gehänge, n.; bașer, amulet. -**f**, adj.; 1) adăugit, anexat, alăturat; 2) aținat.

An-geheitert, adj.; călilit, chirehilit, țiriachiu, țirlac, eioenit, cănipiu, candriu, cuc (de vin).

An-gehen, v. ntr. ner. f.; 1) a se urca, a se sui (pe un deal, pe un colnic); 2) a începe; heiß ging's an, lupta începui cu înverșunare; ein angehender Künstler, un artist tânăr, începător; 3) das Feuer geht an, focul se aprinde; 4) der Apfel geht an, mărul începe a putrezi; 5) die Eticfel gehen leicht an, ciubotele se în-

calță ușor, (piciorul intră ușor); das Kleid geht an, haina, rochia e lesne de îmbrăcat (nu e îngustă); 6) es geht an, merge, treacă-meargă, calea-valea; dies geht noch an, aceasta mai merge, se mai poate; dies wird nicht —, aceasta nu se va putea face, nu va merge; ein angegangenes Ei, un ou stricat, vechiu; -v. tr. ner. f.; er ist den Berg angegangen, s'a suit, s'a urcat pe deal; er ist vor Schmerz fast die Wände angegangen, de durere mai că nu s'a urcat pe, acățat de păreți; -v. tr. ner. h.; 1) a se apropia (de cineva); 2) a ataca (pe cineva); 3) a se adresa la, a ruga pe (cineva); 4) es geht mich nichts an, nu mă privește, nu 'mi pasă de nimic, nu mă sinchiesc, nu mă îngrijesc de nimic; was mich angeht, ceea ce mă privește pe mine; *fam.*, nicht —, a dormi pe urechiă cealaltă, a și pune căciula pe urechi; 5) a întimpina, a da peste vînat; mich ist nichts angegangen, n'am dat peste vînat, n'am întălnit în cale nici un vînat. -**gehend**, adj.; 1) începător, tânăr; ein —er Selbst, un recrut; ein —er Arzt, un medic tânăr; 2) în chestiune. -**adv.**; în ceea ce privește, cit privește, privitor. -**gehendes**, **adv.**; la început. -**gehente**, vzi Angehänge.

An-gehören, v. ntr. h.; a aparține, a se cuveni, a fi. -**gehörig**, adj.; a venit, aparținător, aparținând (cuiva). -**gehörigen**, pl.; 1) meine —, părintii mei, rudele mele, ai mei, familia mea; 2) die — eines Staates, cetățenii, supușii unui stat; 3) die sind sein —, aceștia sunt oamenii lui.

An-geifern, v. tr. h.; a îmbăla, a umple de bale; *fig.*, a catigori, a încondeia, a defăima, a calomnia.

An-geflacht, m., -ii; împricinat, pârît, acuzat.

Angel, f.; 1) țifna păj, copil (la ușă); *prov.*, zwischen Thür und —, a) între cîocan și nicovală (între două rele); b) a fi grăbit, a fi pe ducă; man muß die Finger nicht zwischen Thür und — stecken, nu băga (pune) lingura, unde nu 'ți fierbe oala; nu te amesteca unde nu 'ți fierbe oala; nu pune capul sămătos sub evanghelie; 2) pol (al pămîntului, al cerului); 3) coadă (de cuțit, de spadă etc.); 4) osie (împrejurul căreia se învîrtește ceva); 5) cîrlig, undiță; 6) bold, ac, ghimpe, vîrf ascuțit. -**band**, n., -bänder; balama, cheotoare. -**bissen**, m.; nadă, potmet, momeală, bucătura (de pe cîrlig undiței). -**er**, m.; vzi Angelſcher. -**fest**, adj.; teapin, tare, solid. -**fisch**, m., -ei; raie ghimpoasă [*Raja clavata*]. -**fischer**, m.; undițaș, păscar cu undița. -**fischerrei**, f.; păscuire cu undița.

-**haben**, m.; cîrlig de undiță, coîugă. -**leine**, f., -n; ață, sfoară de undiță. -**mächte**, pl.; die—des Reichs, puterile principale ale imperiului. -**manß**, f.; -mäuße; musarenă, șoarece (cu botul) ascuțit [*Sorex etrusca*]. -**müde**, f., -n; țințar, muscoiu cu ac. -**offen**, adj.; die Thüre steht—, ușa e de tot deschisă. -**platz**, m., -plätze, loc de undit, de păscuit cu undița. -**punkt**, m.; punct principal, cardinal; pol; -**rute**, f., -n; vargă de undiță. -**sächsisch**, adj.; anglo-saxon. -**schiff**, n., -e; corabiă, vapor, vas de undit, de păscuit cu undița. -**schuur**, f., -schüre; vzi Angelleine. -**stange**, f., -n; vzi Angerute. -**stern**, m.; (astr.) stea polară. -**tugend**, f., -en; virtute capitală, principală. -**weit**, vzi Angelloffen. -**winde**, pl.; vînturile din tuspătru părți ale lumii.

An-gelangen, v. ntr. f; a sosi, a ajunge. -**gelaufen**, (part. v. anlaufen) 1) —kommen, a veni, a sosi în fugă; 2) umflat, bobotit, crescut (a pele, obrăjii etc.); 3) *fig.*, er ist libel —, n'a reușit, n'a izbutit; *fam.*, a greșit adresa.

An-geld, n., -er; 1) arvonă, arvună, capară; 2) saftoa; 3) aldîmas, adîmas. -**gelegen**, adj.; important, interesant; sich Etwas—ein lassen, a se îngriji, a se interesa de ceva. -**gelegenheit**, f., -en; treabă, afacere, chestiune; Minister der auswärtigen Angelegenheiten, ministru al afacerilor străine. -**gelegentlich**, adj. și adv.; stăruitor, important, grabnic, cu stăruință, cu insistență, cu dinadinsul.

Angelika, f.; 1) Angelica (nume femeiesc); 2) (bot.) bucinia, angelică, anghelică [*Angelica*, *Archangelica officinalis*]; wîlbe—, (bot.) piciorul caprei [*Angelica arvensis*]; 3) angelică, un instrument în forma (a) lăutei.

Angeloben, v. tr. f; 1) a făgădui, a promite solemn, a jurui; 2) (sich) eine Person zu Etwas—, a îndatori, a obliga o persoană prin o făgăduință, juruință sau prin dare de mîna; 3) a logodi. -**gelöbtheit**, n., -ße; -**gelobung**, f., -en; 1) făgăduință, făgăduială, promisiune solemnă; 2) logodire.

Angeluß, m.; 1) inger; 2) salutare îngerească; 3) rugăciune catolică care începe cu cuvîntul —; 4) Anghel (nume bărbătesc).

An-gemessen, adj.; potrivit, convenit, măsurat, proporționat, conform, analog; -adv.; după, conform, potrivit, în proporțiune. -**heit**, f., -en; potrivire, cuviință, conformitate, proporțiune. -**genehm**, adj.; 1) plăcut, hazlu, nurlu, drăgălas; es ist hier sehr —, e foarte plăcut, foarte bine aici; 2) cântat; dies ist eine —

Ware, aceasta e o marfă cântată, ce se cumpără cu plăcere, ce se vinde lesne; 3) es ist ihm Etwas — es begegnet, îi-au ieșit înainte cu plin; jeder sucht was ihm — ist, fiecare trage suza pe turta lui; 4) die Stimmung der Vörsen für die Arbeit war —, dispozițiunea bursei pentru imprumutul era animată. -**genehmlichkeit**, f., -en; vzi Annehmlichkeit.

An-genommen, (part. v. annehmen) int.; fie! hanete! primit, acceptat!

Anger, m.; (Änger); 1) pajiste, răzor, hat, finat, inas, livadă, liveze, pășune, izlaz; 2) loc de jupuit, de belit (mortăciun). -**blume**, f., -n; (bot.) talpa găstei, ghizdeiu [*Leonurus cardiaca*]. -**feld**, n., -er; finat, pajiste. -**bändler**, m.; sătean ce locuiește cu chirie pe o livadă, pe un finat. -**kraut**, n.; (bot.) limbariță, limba broastei, podbeal de apă, limba oalei [*Alisma Plantago*]. -**ling**,

Ängeling, m., -e; 1) burete, cîmpărcă de cîmp (bun de mîncat) [*Agaricus campestris*]; 2) larvă de gîndac; 3) larvă de tăun, de strechie, de ghijoagă; 4) borta, gaură făcută de tăun, de strechie în piei (la dubalari, la tăbăcari). -**recht**, n., -e; drept de pășune, drept la inas.

An-gerecht, adj.; 2) rădicat (o chestiune); 2) îmboldit, boldit, îmbărbătat, insufletit, ațîțat. -**gerissen**, adj.; 1) rupt la un capît; 2) *pop.*, er ist —, e călit, chirchilit, ametit, pisecat la limbă (de băutură) vzi angeheitert. -**geschmied**, adj.; 1) mănjit, festelit; 3) *fam.*, fript, pîrlit; er ist — worden, a mîncat păpară, a mîncat o luminare, îi-a tras calupul, îi-s-a pus mantaoa, calupul. -**geschwemmt**, adj.; adus, cărat (de apă); — es laub, māl, mālîtură, a-gestru. -**geschwollen**, adj.; umflat, cucuiat, bobosat, bugezit, gurguiat, bobotit, bolfat; die Gewässer sind —, apele au crescut. -**gesch(e)n**, adj.; insemnat, cu vază, stimat, considerat, respectabil, notabil. -**gesch(e)nheit**, f.; insemnătate, vază, considerațiune, stimă. -**gesessen**, adj.; vzi anjässig.

Angesicht, n., -er și -e; 1) fața, obraz, figură; hör mich an, du geliebtes —! ascultă mă, iubita mea! von — zu —, față în față; sich von — fernem lernen, a face cunoștință personal; einem in's — lachen, a ride cuiva în nas; ich hab's ihm in's — gesagt, îi-am zis'o în față; 2) vedere, față, ființă, prezentă; (naß cu samă ca adv.; vzi urm.) -ß, adv.; in fața, în ochi, fătiș, în ființă, în prezentă, în drept; *fig.*, in privire, în vedere, în considerațiune; — des Dorfes, în fața satului; — der Verammlung, în ochii adunării; — des Unglücks das

ihn bedroht, în vederea nenorocirei ce'l amenință.

An-gespaunt, adj.; 1) înhamat; 2) întins, încordat. -**gespißt**, adj.; vzi angeheitert. -**gestammt**, adj.; moștenit, strămoșesc, ereditar, înăscut. -**gestekt**, adj.; molipsit, atins, luat (de o boală), infectat. -**gestrengt**, adj.; 1) trudit, opintit, căznit, obosit, canonic; 2) întins, încordat foarte tare. -**strengheit**, f.; opintială, obosială, trudă, caznă. -**gethan**, adj.; 1) îmbrăcat; 2) die Sache ist so —, așa, bătăc —, lucrul, afacerea pare, are aparență, are aierul. -**getraht**, adj.; — kommen, a sosi, a veni în treapad. -**getrunken**, adj.; beat, bat, matosit vzi angeheitert. -**getrunkenheit**, f.; beție.

An-gewäge, n.; 1) nadă (la teslari, dulgheri); 2) căpătiin la tigăilele fusurilor (în mori). -**gewandt**, adj.; întrebuintat, aplicat; er hat alles —, a făcut toate chipurile, a umblat d'ancitele. -**gewende**, n.; hat, brîu (la arătura). -**gewiesen**, adj.; 1) auf Etwas — sein, a trebui să se mulțumescă cu, a nu ave decit, în cotro, a fi restrins la ceva; er ist auf sich selbst —, el trebuie să se îngrijiască însuși de sine, n'are nici un prijin; 2) adresat, îndreptat, avizat. -**gewohnen**, v. ntr. f; Etwas —, a se obișnui, a se deprinde, a se nărăvi (cu ceva). -**gewöhnen**, 1) v. tr. f; a obișnui, a deprinde, a învăța; 2) sich, v. tr. f; a se deprinde, a se obișnui, a se învăța. -**gewöhnt**, n., -ße; -**gewöhnung**, f., -en; -**gewohnheit**, f., -en; obișnuință, deprindere, obicei, învăț, nărav. -**gewohnt**, adj.; deprins, obișnuit, învățat.

An-gieren, v. tr. f; a se uita la, a privi pe cineva cu ochi lacomi. -**gießen**, v. tr. ner. f; 1) a turna, a vărsa cositor etc. 2) a umple (un vas, un pahar etc. cu un lichid); 3) a muia, a umezi; Pflanzen —, a uda plănte; Farben —, a muia vâpseli, culori; 4) a uni, a alia (prin topire); *fig.*, das Steid sitzt wie angegossen, haîna șede ca turnată (pe trup); er sitzt auf dem Pferde wie angegossen, șede ca turnat pe cal.

Angina, f.; anghina, durere de gît, șopărlăita cea rea.

Angiologie, t.; angiologiă, cunoștința vaselor trupului.

An-giren, v. tr. f; 1) a ugui, a gongoni la, cătră ceva (porumbel, hu lubii); 2) a oșta, a suspina după ceva.

An-glänzen, v. ntr. f; a străluci, a luci spre, cătră ceva. -**gleiten**, v. tr. f; a da peste ceva luncind.

Angli-cismus, m.; anglicism, idiom englezesc. -**fänisch**, adj.; anglican; -e kirche, biserică anglicană. -**foma-**

nie, vzi Anglomanie. -fieren, v. tr. h.; a bonti, a cînti, a tăle, a rezeza (coada cailor).

An-glimmen, 1) v. ntr. ner. f.; a începe a arde, a se aprinde; 2) v. tr. ner. h.; a) a aprinde, a face să se aprindă; b) a luci spre ceva aprinzînduse.

Anglo-man, m., -en; angloman, cel ce are o deosebită plecare pentru tot ce e englezesc. -manic, f.; anglomaniă, predilecțiune pentru tot ce e englezesc.

An-gloßen, v. tr. h.; a boldi, a holba, a bolovăni, a bleojili, a heli ochii, a se uita cu ochi holbați. -gliben, vzi anglimmen.

An-greifbar, adj.; atacabil, ce se poate ataca, apuca. -greifen, v. tr. ner. h.; 1) a apuca, a atinge, a pune mîna, a găbui, a acolosi, a înșfăca; 2) cine *Sache erist* —, a apuca, a lua serios un lucru, a se pune serios pe lucru; 3) cine *Kapital* —, a ataca un capital (a lua din el); 4) *dieß greift (einen) an*, aceasta mișcă, îndușoază, apucă la inimă; 5) *einen* —, a ataca pe cineva, a se lega de cineva, a năpăli, a năvăli, a da năvală; -sich, v. r. ner. h.; a se opinti, a se obosi, a se dăula. -greifend, adj.; atingător, mișcător; ofensiv, agresiv. -greifer, m.; atacător, agresor. -greiflich, adj., ce se poate apuca, atinge, ataca. -greiuen, v. tr. h.; a scânci cătră cineva, a plînge strîmbîndu-se, schimonosindu-se la cineva. -grenzen, v. ntr. h.; a se mărgini, a se megîși, a se hotări, a se învecina, a fi mărginaș, limitrof (cu cineva, cu ceva). -greuzend, adj.; mărginaș, megîș, vecin, lăturaș, hotărîș, hotarnic, limitrof. -grenzung, f., -en; mărginașă, megîșire, învecinare.

An-griff, m., -e; 1) începere; in—nehmen, a începe; *den* — *des* *Geschäftes* *beschleunigen*, a grăbi, a pripici în începerea afacerii; 2) atac, năvală, năpadă, năpădire; *fig.*, insultă, ofensă; 3) apucare; 4) plăsea, măner, mănunchiu, toartă. -hart, vzi *Angriffsweise*. -sbündniß, n., -sse; alianță ofensivă. -strieß, m., -e; războiu ofensiv. -stlinie, f., -n; liniă de atac. -stlan, m., -pläne; plan, proiect de atac. -stpunkt, m., -e; punct de atac. -stwaffe, f., -n; armă ofensivă. -stweise, f., -n; mod, chip de atac. de ofensă; -adv.; ofensiv. -stwerke, pl., fortificări, fortificațiuni. -stingen, v. tr. h.; a rînji la cineva, a se uita, a privi rînjind.

An-grunzen, v. ntr. h.; a grolăi, a guita spre cineva (porciv).

Angst, f., Angste (*Angsten*); 1) teamă, spaimă, frică, neliniște, baîu, spărietură; -maden, a spărie; ei hat — vor dem Tode, îi e frică de moarte;

2) colică, frămîntătură, dureri de stomah; 3) dureri de facere; 4) *schwere* —, vzi *Epilepsie*; 5) pripă, zor, grabă mare (la lucru etc.); adj.; 1) îngrijit, neliniștit, fricos; 2) scrupulos, nehotărît, șovăitor; *es wird ihm* —, e neliniștit, îi e frică; -und bange um *Etwas*, foarte îngrijit, neliniștit pentru ceva; *es wird ihm immer ängster*, îi se face frică tot mai mult; *sein Gewissen ist ihm* —, conștiința îl chinuște. -bar, vzi *ängstlich*. -ausruß, m., -e; tipăt dureros, strigăt, exclamare de spaimă, de frică. -beben, n.; tremur, fior de spaimă. -bedrängniß, n., -sse; asuprială, năpăstuire, strîntoare, aporie de spaimă, de neliniște. -bedrückt, adj.; apăsăt, asuprit de spaimă. -beflommen, adj.; năbușit, strîntorat, strîns la inimă de spaimă. -bild, n., -er; tablou îngrozitor, infiorător. -burdjudt, adj.; zdruncinat, zgnduit, pătruns de spaimă. -cutla-ben, adj.; usurat, liniștit. -erfüllt, adj.; spăriet, neliniștit, îngrijit. -fieber, n.; frigurii reci, fiorii reci. -gefühl, f.; simț, simțimînt de spaimă. -geschrei, n.; strigăt de spaimă. -gestöhn, n.; geamăt de spaimă. -mann, m., -männer, călău, gîde, hingher, gealat. -schweiß, m.; sudoare rece; -auspreßen, a trece nădușolile. -tropfen, pl.; picături de sudori reci. -voll, adj. înspăimîntat, infricoșat, plin de spaimă. -zitternd, tremurînd de spaimă.

Angst-haft, **ängst-ig**, vzi *ängstlich*.

Angst-(ig)en, v. ntr. h.; 1) a înspăimînta, a infricoșa, a îngrozi, a chinui, a turbura, a neliniști, a încolți; *fam.*, a băga frica în oase; 2) *sich*, v. r. h.; a se înspăimînta, a se infricoșa, a se îngrozi, a îi fi frică; *fam.*, a se da de ceasul morții, a o băga pe mîncă. -lich, adj.; 1) neliniștit, fricos, spăriet; 2) scrupulos. șovăitor, nehotărît; *des* *Streites* —, a se teme, a fi frică de ceartă; *ein* — *es* *Benehmen*, o purtare neliniștitoare, turburată; *sich* — *zeigend*, a se arăta grăbit, pripit (pentru a ajunge la țintă). -lichteit, f., -en; 1) teamă, spaimă, frică, neliniște, îngrijire, tulburare, zăpăcitală, tremurătură; 2) scrupul, scrupulozitate, nehotărîre, șovăire.

An-gucken, v. tr. h.; a privi, a ochi (pe cineva), a se uita la cineva. -gurren, vzi *angören*. -gürten, v. tr. h.; a încinge, a îmăhătera, a pune briu, colan. -guß, m., -güsse; 1) mușare, urezire; 2) uuire, aliaj (prin topire); 3) strat, pătură (ce se formează pe lucrul turnat în timpul turnării).

Angustura, f.; (bot.) Angustura [*Angustura*]. -rinde, f.; (bot.) coaja de Angustură [*Angustura cortex*].

An-haben, v. tr. ner. h.; 1) a ave pe sine, a purta; *Klebungsfähigkeit* —, a purta, a fi îmbrăcat cu haine; 2) *einem* *Etwas* —, a) a lua pe cineva pe d'înainte; b) a-i fi cîudă de cineva; a ave pică pe cineva; a ave ceva încontra culva; 2) *es ist ihm nichts anzuhaben*, nu se poate acăța, atinge de el, nu îi se poate împuta nimic. -haben, v. tr. h.; 1) a începe a toca; *Holz* —, a tăle lemne; 2) *Kartoffel* —, a prăsi cartofe; 3) a cînguli, a cîupi (cu pliscul păsărilor). -hasten, v. ntr. h.; a se anina, a se ține tare de ceva. -hâfeln, 1) v. tr. h.; a) a adăugi lucrînd cu iglița; b) a anina, a încopca, a pune în cuflu, în cîrligel; 2) -sich, v. r. h.; a se acăța, a se grepina (cu unghiile, cu ghiarele). -hâfen, 1) v. tr. h.; a) a anina, a acăța, a atîrna, a pune în cîrlig; b) a întepeni cu cîrligul, cu cînghelul, cu alca; c) a apuca cu cîrligul; 2) -sich, v. r. h.; a) a remine aninat, atîrnat de un cîrlig; b) a se ține țepîn. -hâftern, v. tr. h.; a încăpîstra, a pune căpîstru, a lega cu căpîstrul. -hâffen, v. tr. h.; a îngzirda, a pune în zgardă (cămîi). -halt, m., -e; 1) sprijin, sprijoaună, razîm; 2) popas, abătătoare, stațiune, haltă (la căl ferate etc.); 3) Anhalt (nume unul ducat în Germania); *fam.*, aus — *sein*, a fi foarte șgireit, avar. -halten, 1) v. tr. ner. h.; a) a ținelipit, a ține uita lîngă altu; *die* *Schnur* —, a ține sfoara (la începutul măsurării); b) a opri, a reține; *den* *Züchtling* —, a închide, a aresta pe fugarul; *Etwas* —, a opri, a reține ceva; *Waren* —, a secevestra, a confiscă mărfuri; c) a îndemna, a îmboldi, a sili, a stăruia, a împinge; *einen* *zu* *Etwas* —, a îndemna, a îmboldi pe cineva (să facă ceva); d) (mus.) *einen* *Ton* —, a susține un ton; 2) v. ntr. ner. h.; a) *der* *Regen* *hält* *an*, plouă într'una, ploaia ține într'o întinsoare; b) *beim* *Wirtshaus* —, a poposi, a sta, a se opri la birt, la cărciumă; c) *mit* *Etwas* —, a continua, a nu înceta cu ceva; d) *bei* *einem* *um* *Etwas* —, a cere de la cineva ceva, a stăruia a năzui pentru ceva; *pop.*, a se pune cață pe capul culva; *um* *ein* *Mädchen* —, a cere o fată în căsătorie; 3) *sich*, v. r. ner. h.; a se ține, a se anina, a se răzîma de ceva. -halten, n.; 1) oprire, reținere, incetare, contenire; 2) cerere, stăruință, solicitare; 3) continuare, durată. -haltend, adj.; continuu, necontenit. fără preget, stăruitor. -halter, m., 1) razîm, sprijin, oprea; 2) celeste. -haltfette, f., -n; lingură, pîdică, lant (de oprit roata). -haltpunkt vzi Anhaltspunkt. -haltſam, adj.; stăruitor, neștrămutat, dăinuitor, nepregetat.

An-haltseil, n., -e; frânghie de oprit, de reținut. **-haltseil**, m., -e; popas, abătătoare, stațiune, haltă. **-haltspunkt**, m., -e; 1) punct de razim; 2) stațiune, haltă (la căi ferate); 3) proptea. **-hämmern**, v. tr. h; 1) a țintui, a înțepeni cu ciocanul; 2) a ciocăni, a bate cu ciocanul. **-hang**, m., -hänge; 1) adaos, anexă, supliment, apendice; — zu einem Testamente, codicil; 2) partid, partidă, partizani, aderenți; 3) nadă. **-hanger**, **-hänger**, 1) v. ntr. ner. h; a) a atârna, a spânzura, a se ține de ceva; b) Cțvaș hängit einer Person oder Sache an, ceva e alipit, se ține de, e înrădăcinat într-o persoană sau într'un lucru; c) jemand hängt einer Partei —, cineva se ține, face parte dintr'un partid; 2) v. tr. ner. h; a) a anina, a agița, a spânzura (de ceva); b) a adăogi, a uni, a înădi, a împoșila; c) einem Cțvaș —, a face cuiva un rengħu, a pune coadă cuiva, a juca cuiva o festă; *prov.*, der steht die Schellen —, a pune capul sănatos sub evangħeliă; d) einem einen Proceß —, a face, a intenta cuiva un proces; 3) sich, v. r. ner. h; a se lipi, a se agița, a se ține, a se lega (de cineva); *prov.*, sich an jemanden wie ein Bart an einem Nickenforb —, a se ține grasă, lipcă, scafu (de cineva). **-hänger**, m.; 1) partizan, sectator, aderent; 2) altoțu, mlădiță, vlăstar de altoț; 3) bafer, amulet. **-hängerschaft**, f., -en; partizani, aderenți, sectatori. **-hängig**, adj.; 1) atârnat, aderent, alăturat; 2) einen Proceß — machen, a face, a intenta un proces; 3) der Proceß ist —, procesul nu e hotărît încă, e pendent; 4) (*fig.*) inherent, nedespărțit. **-hänglich**, adj.; alipit, plecat spre cineva, devotat. **-hänglichkeit**, f., -en; alipire, plecare, afecțiune, devotament. **-hängsel**, n.; 1) bafer (la gît), amulet; 2) adaos, anexă, supliment. **-hangstrich**, m., -e; trăsătură subțire (la o literă, în calligrafie). **-harfen**, v. tr. h; a grebla, a trage cu grebla (pămînt etc.). **-haspen**, v. tr. h; a îmbălăma, a înțepeni cu balamale, cu cîrlig, cu scoabe. **-hau**, m.; tăietura întâia cu toporul (într'un copac etc.). **-hauch**, m.; 1) suflu, suflare; 2) aburire; 3) miros. **-hauchen**, v. tr. h; a sufla (din gură spre sau pe cineva); a aburi (spre ceva); *fig.*, er ist von göttlichem Feuer angehaucht, el e inspirat de un foc dumnezeiesc. **-hauen**, v. tr. ner. h; 1) a începe a tăie (lemne etc.) 2) a tăie în ceva (cu toporul); 3) a însemna prin o tăietură (copacii în pădure); 4) einen Eschen —, a măceșări un boț. **-häufeln**, v. tr. h; 1) startoffel —, a

prăși cartofe, a face grămigioare, inoșoate de pămînt la cartofe; 2) a săpa (via). **-häufen**, 1) v. tr. h; a) a grămidi, a buluci, a stringe (la un loc); b) a înmulți (datorii); c) vzl anhäufeln; 2) sich, v. r. h; a se grămidi, a se stringe, a se înmulți, a se buluci, a se îmbulzi. **-häufung**, f., -en; 1) grămidire, stringere (la un loc), înmulțire, îmbulzală, aglomerare; 2) (*med.*) — des Blutes, înmulțire a singelui, ipereniă; 3) (*fig.*) agregat, justapunere.

An-heben, 1) v. tr. ner. h; a începe; ein Lied —, a începe, a intona un cântec; — zu sprechen, a începe a vorbi, a lua cuvîntul; 2) v. ntr. h; der Rauf hub an, cearta a început, a luat naștere; 3) v. r. ner. h; da wird sich allererst die Not —, aici are să înceapă cel d'întău nevoia, sărăcia. **-hefteln**, v. tr. h; a încetă-rămă. **-heften**, 1) v. tr. h; a) a lega, a anina, a împoșila, a praponi; b) a prinde (cu ace); c) a lipi (un afis), a așia; d) a broșa; 2) sich, v. r. h; a se anina, a se agița (de ceva); *fig. fam.*, a se ține grasă, lipcă, scafu de cineva. **-heftend**, adj.; grăpșu. **-heilen**, 1) v. ntr. f; a se tămădui, a se vindeca la loc, a crește la loc (piele etc.); a se înfripa, a se întrema; 2) a tămădui, a vindeca, a lecu. **-heimeln**, v. ntr. h; a plăce ca acasă, a se simți ca acasă. **-heimfallen**, v. ntr. ner. f; a căde în partea cuiva. **-heimgeben**, v. tr. ner. h; **-heimstellen**, v. tr. h; a da, a lăsa, a pune ceva la dispozițiunea cuiva; ich stelle es deinem Urteile anheim, te las să judeci, mă las pe judecata, pe părerea ta. **-beischieg**, adj.; sich — machen zu Cțvaș, a se îndatori, a se însărcina cu ceva, a lua asupra 'și ceva. **-helfen**, 1) v. ntr. ner. h; a ajuta cuiva să dobandiască, să ajungă la ceva; 2) v. ntr. ner. h; ein Kleid —, a ajuta (cuiva) să îmbrace o haină. **-her**, adv.; aici, aci, până aici. **-hertunft**, f.; sosire, venire, ajungere aici. **-herreise**, f., -n; călătoria încoace, drum într'acoace. **-herrschen**, v. tr. h; a se răsti la cineva, a lua în respăr pe cineva, a brufni, a sborși, a răcni cătră cineva. **-heben**, v. tr. h; 1) a așia, a amuța, a asmute, a sumuța, a întărta (căni); 2) *fig.*, a întărta, a îmboldi, a da bold, a așia; *fam.*, zwei Personen —, a pune coadă colacului. **-hezer**, m.; amuțitor, învrăjbitor, resvrățitor, instigator. **-hezung**, f., -en; amuțare, îmboldire, așitare, instigare. **-heucheln**, v. tr. h; a linguși, a fățări, a lingări pe cineva. **-heulen**, v. tr. h; a urla, a chelălăi, a hăuli (spre cineva). **-hente**, adv.; astăzi. **-heren**, v. tr. h; a face, a pricinui ceva

prin vrajă, prin farmece; euen —, a-i face, a'l vrăji, a'l obroci, a'l fermeca.

An-hieb, m., -e; 1) tăiere, tăietură întâia (în pădure); 2) loc unde începe tăierea (în pădure); 3) lovitură; er hat den ersten —, el are întâia lovitură (în duel).

An-höhe, f., -n; deal, movilă, colnic, dîmb, suiș, pisc, colină, muncel, înălțime; malbige —, măgură. **-holen**, v. tr. h; 1) a trage spre sine; 2) (*mar.*) a trage la fedec, a remorca.

-hören, 1) v. tr. h; a asculta, a auzi; b) a recunoaște (ascultînd, după voce); 2) sich, v. r. h; Cțvaș hört sich so an, ceva sună astfel. **-hörnung**, f., -en; ascultare. **-hosen**, sich, v. r. h; a'și îmbrăca pantalonii. **-hüpfen**, v. ntr. f; a veni, a se apropia sîrînd, țupăind, săltînd. **-husten**, v. tr. h; a tuși spre cineva.

Animal-isation, f.; îndobitocire, asemănare cu animale, preschimbare în elemente animale. **-isch**, adj.; animalic, dobitocesc, care e propriu unui animal, ce se ține de animal. **isieren**, v. tr. h; a îndobitoci, a asemăna cu un animal.

Anim-ieren, v. tr. h; a îmbărbita, a însușeși, a incuraglia, a anima, a îmboldi. **-ierung**, f., -en; îmbărbitare, incuragiere, îmboldire. **-os**, adj.; aprig, iute (la fire), vioflu, înfocat, înverșunat. **-ostät**, f., -en; 1) animozitate, înfocare, viocînire; 2) îndărjire, înverșunare, oțărire. **-oso**, adj.; (*mus.*) vioflu, cu inimă.

Anis, m.; (*bot.*) anison, anason, chimen dulce, molară, molotru [*Pimpinella anisum*]. **-apfel**, m., -äpfel; (*bot.*) măr posmăgel. **-balsam**, m.; balsam de anison. **-braunwein**, n., -e; rachiu cu anison. **-brut**, n., -e; păine cu anison. **-geschmack**, m.; gust de anison. **-kerbel**, m.; (*bot.*) secărică, chimion negru, chinișor [*Carum carvi*]. **-korn**, m., -körner; 1) semîntă de anison; 2) grăunte de anison. **-öl**, n., -e; olefu de anison. **-zucker**, m.; zaharica cu anison.

An-jagen, v. tr. h; 1) a începe a goni, a vîna; 1) a da goana (cailor); angejagt kommen, a veni în goană, în galop. **-jacht**, adv.; acum. **-jochen**, v. tr. h; a înjuga (bof etc.).

An-lahmen, v. ntr. f; a se mucezi, a se mucigăi, a prinde floare, a se bozăi. **-lämpfen**, v. ntr. h; a se lupta în protivă cuiva. **-larren**, v. tr. h; a căra, a aduce cu carul. **-lauf**, m., -läufe; cumpărare, cumpăratură, dobindire; *pop.*, arvonă, arvonă. **-laufen**, 1) v. tr. h; a cumpăra, a dobindi; 2) sich, v. r. h; a 'și cumpăra (o casă, o moșie) și a se statornici. **-läufer**, m.; cumpărător. **-laufung**, f., -en; cumpărare, dobindire.

Anfe, f., -n; 1) crăcană de plug; 2)

unealtă de scobit, de găvănit metale; 3) încă (pește).

An-fchren, v. tr. h.; a mătura spre ceva. **-feilen**, v. tr. h.; a împăna, a întări, a întepeni cu o pană, cu un ic.

Anfel, m.; mont (la degetele picioarelor).

Anfen-blume, f., -n; (bot.) fița oaiței, ciuboțica cucului, brândușă, agliciu, caltă, floare galbină [*Primula veris*]. **-braut**, f.; unt din luna lui Mașu. **-mild**, f.; zerișoară.

An-fennen, v. ntr. h.; a cunoaște de pe față.

Anfer, m.; 1) moziu, măsura de capacitate de $\frac{1}{2}$ vadră; 2) ancoră, anchiră, anghiră; ver—liegen, a sta pe loc (corabia); den—werfen, ver—gehen, sich ver—legen, a arunca ancora (în mare); den—einholen, a întoarce ancora; den—vertaſen, a întări ancora; den—ſiſchen, liſchten, a scoate ancora (din apă); den—ſappen, a tăie, a rețea otgonul, pălmarul; 3) șină de fer, scoabă, ancoră (de întărit clădiri); 4) ancora (cîrlig englezesc ce pune în mișcare ceasornicul). **-amboß**, m., -ſſe; ilău, nicovală de făurit ancore. **-arm**, m., -e; cîrlig, braț de ancoră. **-auge**, n., -n; ochiul de ancoră (gaură în varga ancorei pentru belcug, pentru verigă). **-balken**, pl.; grinzi, prepeleag, carii susțin ancora. **-belleidung**, f., -en; învâliș de ancoră (funiă subțire învârtită împrejurul belcugului ancorei). **-boje**, f., n; semnul ancorei, amarcă (butoșu gol sau lemn ce plutește de asupra apei, pe locul unde s'a slobozit ancora). **-fabrik**, f., vzi Anferſchmiede. **-feſt**, adj.; 1) ținător de ancoră; 2) ținut de ancoră. **-fliege**, f., n; flügel, m.; dînte, colț de ancoră. **-förmig**, adj.; ca ancora, în forma, în chipul ancorei. **-gebühr**, **-geld**, n.; ancorit, taxă, impozit ce plătește o corabie care ancorează într'un port. **-grund**, m.; fundul mării (potrivit de aruncat ancora). **-hafen**, m.; cîrlig de ancoră. **-haß**, m.; gît de ancoră. **-hammer**, m., -hämmer, chilău de făurit ancore. **-hand**, f.; vzi Anferſtiege, **-flügel**. **-haſpel**, m.; scripet, cilindru, sucală (de înfășurat funia ancorei). **-helm**, m., -e; varga ancorei. **-hemmung**, f., -en; oprire, împiedecare a ancorei (la ceasornice). **-holz**, n.; stativa ancorei. **-kette**, f., -n; lanțul ancorei. **-kreuz**, n., -e; crucea ancorei. **-früde**, f.; vzi Anferbelz. **-lugel**, f., -n; boambă de artificiu (cu cîrlig sau cu ancoră, ca să se prindă acolo, unde e aruncată). **-loch**, **-löcher**; bortă, gaură, ochiul la prora corăbiei (pe unde intră funia ancorei). **-loß**, adj.; fără ancoră, delegată de funiă (corabia). **-mauer**, f., zid (întărit)

cu ancoră. **-n**, 1) v. tr. h.; a) a ancora, a arunca ancora; b) a întări, a lega cu ancoră (un zid etc.); c) a înzestra o corabie cu ancore; 2) v. ntr. h.; a) a se opri (aruncînd ancora, corabia); b) a rămni la ceva, a umbra după ceva, a'și pune nădejdea în ceva. **-plaß**, m., -pläße; loc de ancorat, de slobozit ancora. **-probe**, f., -n; încercare de ancorat, de aruncat ancora. **-recht**, n.; 1) drept de ancorat, de oprit corabia; 2) vzi Anfergebühr. **-ring**, m., -e; belcîng, verigă de ancoră. **-rute**, f., -n; **-ſchaft**, vzi Anferhelm. **-ſchmied**, m., -e; făurar, fabricant de ancore. **-ſchmiede**, f., -n; fierărie, făurarie, cușniță, fabrică de ancore. **-ſchuh**, m., -e; teacă de ancoră. **-ſeil**, n., -e; vzi Anferſtan. **-ſtange**, f., -n; vzi Anferhelm. **-ſtelle**, f., -n; vzi Anfergrund. **-ſtich**, m., -e; nod de ancora (la otgonul ancorei). **-ſtod**, f., -e; vzi Anferbelz. **-tan**, m., -e; funiă, otgon, pălmar, hurduseu de ancora. **-tau-länge**, f., -n; 1) cablu; 2) lungimea funiei ancorei. **-tahr**, f., -en; ornic, ceas, ceasornic cu ancoră (vzi Anfer 4. **-wacher**, **-wächter**, n.; vzi Anferboje. **-winde**, f., -n; vzi Anferhaſpel. **-zeichen**, n.; vzi Anferboje. **-zoll**, m.; **-zölle**; vzi Anfergeld.

An-ferben, v. tr. h.; 1) a cresta, a răci, a canela, a face său a trage ciubuc; 2) a însemna pe un răboj, pe un răbus. **-fetten**, v. tr. h.; 1) a lega cu lăntușele; 2) a lega prin ochiuri (impleturi). **-fetten**, 1) v. tr. h.; a) a înlăntui, a pune în lant; b) a fereca, a încatena; 2) sich, v. r. h.; sich au einen—, a se anina de cineva, a se ține lipcă, grapă, scafu de cineva. **-fettung**, f., -en; înlăntuire, ferecare, încatenare.

An-ſind, n., -er; copil de suflet, copil înșiet, adoptiv. **-ſinden**, v. tr. h.; a lua de suflet, a înfia, a adopta. **-ſindung**, f., -en; luare de suflet, înfiere, adoptare. **-firren**, v. tr. h.; 1) a dumesnici, a îmblânzi, a ademeni (cu nadă); 2) vzi angirren. **-fitten**, v. tr. h.; a încheia, a închei, a cimentă.

An-ſläſſen, vzi anbellen. **-ſlagbar**, adj.; acuzabil, ce poate fi pîrit. **-ſlage**, f., -n; pîră, acuzare, învinovățire, plângere, jal(o)bă. **-ſlageact**, m., -en; act de acuzare. **-ſlagebant**, f.; banca acuzătorilor. **-ſlagen**, v. tr. h.; a pîri, a acuza, a chîena în judecată, a trage în judecată, a învinovăți; einem etwas— a dori cuiva ceva, a' l obrocii, a' i vrăji (vr'o boală etc.). **-ſläger**, m.; pîriș, acuzator; eſſentielle—, procuror, minișteru public. **-ſlägerſich**, adj.; pîritor, acuzator. **-ſlagepunkt**, m., -e; punct, articol de acuzare. **-ſlageſchrift**, f., -en; jal(o)bă, act de acuzare. **-ſlagever-**

ſahren, n.; procedura de (punere sub) acuzare. **-ſammern**, 1) v. tr. h.; a) a întepeni cu scoabe; b) a agița, a acoliși, a prinde, a anina (de un cuișu); 2) sich, v. r. h.; a se agița, a se ține (de cineva, de ceva); a se acoliși. **-ſlang**, m., -flänge; 1) acord, sunet, început desunet, intonațiune. 2) armoniă; 3) —ſintzen, a găsi re-sunet, a găsi ecou, a plăce, a ave succes, izbîndă, a găsi încuviințare, aprobare.

An-ſeben, 1) v. ntr. h.; a) a se alipi, a ține la; b) *ſig.*, a fi strîns unit, legat (de cineva), a fi înrădăcinat (în cineva); 2) v. tr. h.; a lipi, a așișă. **-ſeben**, adj.; cleșos, viscos, lipicios; *ſig.*, aderent. **-ſieber**, m.; așișer, cel ce lipește. **-ſeden**, **-ſeden**, v. tr. h.; a păta, a smăngăli, a stropi (cu cerneală, cu noroșu etc.). **-ſeiben**, v. ntr. ner. h.; vzi anſeben. **-ſeiden**, 1) v. tr. h.; a îmbrăca; 2) sich, v. r. h.; a se îmbrăca, a se întoli; sich anderš—, a'și schimba hănele. **-ſeidezimmer**, n.; odaie de îmbrăcat, cameră de toaletă. **-ſleidung**, f., -en; îmbrăcăminte, îmbrăcăminte. **-ſteifern**, v. tr. h.; a închei, a lipi cu cocuș, cu cleșu (de făină). **-ſtemmen**, v. tr. h.; a stringe cătră (părete etc.).

An-ſtingeln, v. tr. h.; a suna, a trage clopotelul. **-ſtingeln**, v. tr. ner. ſ. și h.; 1) a începe a suna (și a crește mereu un ton, un sunet); 2) a ciocni (paharele, etc.). **-ſtinken**, v. tr. h., a apăsa, a călca cleanța, clampa (spre a deschide).

An-ſtopfen, 1) v. ntr. h.; a bate (la ușă); *ſig.*, (tr.) auf den Bauch—, a pîpăi, a descoase, a sonda (pe cineva); 2) v. tr. h.; a întepeni lăbind cu ciocanul. **-ſtopfer**, m.; ciocan (la poartă).

An-ſtallen, 1) v. tr. h.; a pocni (spre cova), a sticlui (caii); 2) sich, v. r. h.; *pop.*, a se găti, a se împopțona.

An-ſuebeln, v. tr. h.; a proțăpi, a cetlui, a lega cobză, fedeleș, snop. **-ſueben**, v. tr. h.; a pișca, a stringe (cu degetele, cu cleștele). **-ſueben**, v. tr. h.; a adăugi la frămîntat (făină etc.).

An-ſtüpfen, v. tr. h.; a îmbumba, a încheia cu bumbi, cu nasturi.

An-ſtüpfen, v. tr. h.; a înoda, a lega împreună, a îmbătera; *ſig.*, mit einem eine Verbindung—, a intra în legătură, în relațiune cu cineva; ein Geſpräch—, a intra în vorbă, a începe o convorbire; ein Geſpräch—wollen, a căta semîntă de vorbă. **-ſtüpfung**, f., -en; 1) înodare, îmbăterare; 2) eines Geſprächs, intrare în vorbă, începerea unei conversațiuni. **-ſtüpfungspunkt**, m., -e; punct de umire, de împreunare. **-ſturren**, v.

tr. h.; 1) a mării spre cineva (căini); 2) a toarce spre cineva (mițele). -**fauften**, v. tr. h.; a împleti cu andrele.

Antöbern, v. tr. h.; vzi anäßen. -**foltern**, v. ntr. f.; 1) a se lovi de ceva rostogolindu-se; 2) a veni, a se apropie rostogolinduse. -**fommen**, v. ntr. ner. f.; 1) a veni, a sosi, a ajunge; 2) einem schlecht —, a împina, a trata rău pe cineva; 3) es kommt mir zu weinen an, imi vine să pling; 4) unrecht —, a nu nimeri, a nu reuși, a greși adresa; 5) es kommt drauf an, atîrnă, depinde de; 6) ich will's auf deine Meinung lassen, mă las pe părerea ta; 7) gut —, a ave parte, a nimeri, a o brodi bine, a reuși; 8) schlecht —, a n'ave parte, a o scriți; 9) es kommt auf die Zeit nicht an, nu e vorba de timp; 10) es kommt ihm auf das Geld nicht an, nu îi pasă de banii; 11) wenn es drauf-wird, când va ajunge treaba la adecă; 12) es auf's Außerste lassen, a risca tot, a merge până 'n pinzele albe; 13) es kommt mir die Lust zu spielen an, imi vine (gustul) să cînt; 14) es ist nicht angekommen, nu e de făcut nimic; 15) was kommt ihn an? ce are? ce l'a apucat? ce l'a abătut? ce l'a găsit? 16) es kommt darauf an zu erfahren, trebuie întrebat, e vorba de a cerceta. -**fömmling**, m., -e; nou venit, nou sosit, străin. -**föpfen**, v. tr. h.; a face măciulă, cap (la ace). -**foppeln**, v. tr. h.; 1) a lega, a anina (unu de altu); 2) a înzgarda, a pune în zgardă (căini); 3) a pune în juvețe (caii). -**förnen**, v. tr. h.; vzi anäßen.

Antkrallen, 1) v. tr. h.; a apuca, a prinde cu unghiile, cu gârărele; 2) sich, v. r. h.; a se anina, a se agița; a se apuca cu gârărele. -**traben**, v. tr. h.; 1) a zgărie; 2) a săpa zgăriind (un nume).

Antreiben, v. tr. h.; a însemna, a scrie cu cridă, cu tibișir; *fam.*, a lua pe datoriă.

Antreiben, v. ntr. ner. f.; a se apropie tărîndu-se. -**triegen**, v. tr. h.; 1) a reuși de a trage o haină peste alta, de a trage ciubotele, cismele; 2) einen —, a îndupleca pe cineva, a izbuti pe lângă cineva.

Antuden, vzi angucken. -**tünd(ig)en**, 1) v. tr. h.; a încunoștința, a înștiința, a vesti, a da de știre, a face cunoscut, a anunța; *Krieg* —, a declara războiu; 2) sich, v. r. h.; a se anunța, a se declara. -**tündigung**, f., -en; înștiințare, încunoștințare, vestire, anunțare, declarare (de războiu). -**tündigungsschreiben**, n.; avis vzi Anttündigung. -**tunft**, f.; venire, sosire, ajungere. -**tunfteln**, v. tr. h.; a mestegui, a face, a produce prin mestegug, prin măiestrie.

-**tuppeln**, v. tr. h.; 1) a lega, a pune în zgarde, a înzgarda (căini); 2) (arh.) a împreuna; 3) *pop.*, a mijloci cuiva o femeie.

Antylofe, f., -n; (an.) anchiloză, înțepire a incheieturilor, a articulațiilor.

Antlächeln, -**lachen**, v. tr. h.; a suride, a zîmbi la cineva, a privi surizînd. -**lage**, f., -en; 1) adaos, supliment, anexă; 2) punere, plasare (de capital în vr'o afacere, vr'o speculațiune); 3) capital, fond (pus, plasat într'o speculațiune); 4) plan, proiect, desen, schiță; 5) dar firese, plecare firească, dispozițiune, talent; 6) bir, taxă, impozit; 7) clădire, stabiliment (de scoală etc.); 8) -n, pl.; grădini, parcuri, (locuri de) plimbări. -**lassen**, v. tr. h.; a vorbi, a se adresa la cineva bălbăind. -**gangvind**. -**landbar**, adj.; unde poate ajunge corabia, abordabil. -**lände**, f., -n; 1) vad; 1) schele. -**lauden**, -**länden**, v. ntr. f.; a sosi, a ajunge la mal, la term, a da de uscat. -**laudung**, f., -en; sosire la term, desbarcare; 2) sosire de mărfuri. -**langen**, 1) v. ntr. f.; a sosi, a ajunge; 2) v. tr. h.; a privi (pe cineva); 3) v. imp. h.; was mich an (be)langt, cât despre mine, în ceea ce mă privește. -**längen**, v. tr. h.; a prelungi, a înădi. -**langend**, adv.; cât despre, în ceea ce privește, ce se atinge de. -**längungsstück**, n., -e; nadă (la dulgheri, la teslari). -**latschen**, v. tr. h.; 1) a coji, a descorta un copac (însemnîndu-l spre tăiere); 2) a pune urechi (la cisme); 3) a încheia, a pune incheietoare (la șine). -**lass**, m., -lässe; 1) prilej, ocaziune; 2) oprire sau slobozire de ape (rădicînd stavilarii); 3) așer, aparență (a unui lucru, cum un lucru făgăduiește, seamănă, pare să se facă); 4) pricină, ocaziune, motiv. -**lassen**, 1) sich, v. r. ner. h.; a se lăsa, a părò, a făgădui, a semăna, a ave aparență; die Sache hat sich schlecht angelassen, lucrul a început rău; das Kind läßt sich gut an, copilul dă naidejde bune; 2) v. tr. ner. h.; a) Etwas —, a lăsa, a îngădui, a nu lua, a nu scoate, a lăsa (pe cineva o haină etc.); b) die Kunde —, a slobozi căini (la vînat); c) Wasser —, a da drumul apei, a umple cu apă (un iaz); d) a deschide stavila (unei mori); e) Metalle —, a sufla, a arde din nou, a induce metale; f) eine Wäsche —, a pune în mișcare o mașină; g) *fig.*, einen —, a se răsti la cineva, a împina cu asprime pe cineva. -**latzen**, v. ntr. f.; a se apropia nepăsător.

Antlauf, m., -läufe; 1) der — des Wassers, creșterea apei; 2) avînt, sbor,

mișcare iute (pentru a sări, a se arunca etc.); 3) năvală, năvălire, asalt, atac, îmbulzîală; 4) (arh.) început (a unei bolti); 5) (arh.) scapt, partea de lingă trunchiu (a unui stîlp, a unei coloane). -**laufen**, 1) v. tr. ner. h.; a) (mont.) a căra, a transporta cu roaba, cu targa; b) (mar.) einen Hafen —, a se apropia și a căuta adăpost într'un port; c) einen Ort —, a alerga, a se repezi cătră un loc; d) a da peste ceva alergînd; e) a supăra pe cineva (cu cereri etc.); 2) v. ntr. ner. f.; a) a sosi, a se apropie alergînd; b) a lua un avînt, a începe a fugi, a alerga; c) a se izbi de ceva alergînd; d) a crește, a boloti, a se umfla (apele); e) a se sui, a se urca pîzezi în sus; f) a se umfla (piefoarele etc.); g) das Schiff lief an, corabia a tras la mal; h) a pierde lustrul; i) a se întucea (stecla); j) a începe a mucezi, a prinde floare, ceată, rugină, albă-treală; *fig.*, er ist schlecht angelaufen, n'a reușit, a fost primit rău; *fam.*, a greși adresa. -**laufftange**, f., -n; vergea de fier, suliță (pentru prinderea mistreților). -**laufftiff**, m., -e; țărug, cușu de lomm (la grădinăria). -**laut**, m., -e; sunet de la început (a unui cuvînt). -**läutgeld**, n., -e; banii clopotului, de tras clopotul (în băi). -**lauten**, v. ntr. h.; 1) a ave de sunet inițial, a forma sunetul de la început; 2) a pronunța învăiele litere sau silabe dintr'un cuvînt. -**läuten**, 1) v. tr. h.; a trage clopotul, a vesti prin tragere declopot; 2) v. ntr. h.; a suna clopotelul, (pentru a intra).

Antlegen, 1) v. tr. h.; a) a pune (linga pe. la, în); b) das Gehr —, a lua pușca la ochiu; c) Auf Zernand —, a chiti pe cineva; d) den Wachen —, a trage luntrea la mal; e) Feuer —, a pune foc; f) Hand an einen —, a pune mina pe cineva; Hand an sich —, a încerca să se sinucidă; Hand an's Werk —, a începe lucrul; g) dem Dägen das Joch —, a injuga bouli; h) Kleider —, a se îmbrăca; i) Trauer —, a se cerni; j) einen Garten —, a face, a sădi o grădină; k) ein Gemälde —, a urzi, a începe un tablou; l) eine Stadt —, a înființa, a zidi un oraș; m) ein Kind —, a pune un copil la țită, a-i da să sugă; n) Geld —, a pune bani la dobindă, a plasa bani; o) der Plan ist drauf angelegt, planul e făcut cu scopul; es war drauf angelegt, s'a avut în vedere, scopul era; p) Fragen —, a întrebuița pentru oare cari funcțiuni sau meserii; 2) sich, v. r. h.; a) a se sprijini, a se răzîma; b) sich mit einem —, a se pune în cărd cu cineva, a se apuca de

ceartă cu cineva; c) a se pune, a se prinde, a se așeza; sich au den Topf—, a se prinde de oală. -n.; 1) urzire (a unui tablou); 2) plasare, punere la dobândă (de bani); 3) facere, sădire (de grădini); 4) tragere la țerm (de corăbii); 5) plan, schiță. -**legeloch**, m., -fesse; platră de astupat (impregiurul căldărei în ocne, saline). -**legeloch**, n., -schiff; lăcută, lacăt. -**legeloch**, m.; -späue; (tip.) clin. -**egesteg**, m., -e; (tip.) riglet. -**legung**, f., -en; vzi Anliegen, n. -**leb(en)**, n.; vzi Leibe. -**leben**, 1) v. tr. h.; a) a sprijini, a răzîma; b) die Thüre—, a pleca ușa; 2) sich, v. r. h.; a se răzîma, a se sprijini. -**lebuchpunkt**, m.; punct de răzîm. -**lehnung**, f., -en; sprijinire, răzîmare; sprijin, răzîm. -**lehen**, v. tr. h.; 1) einet—, a crește, a forma, a face din cineva ceva (învățîndu'!); 2) Einem etwas—, a instrui, a iniția pe cineva în ceva.

An-liegen, v. ntr. ner. h., și f.; 1) a fi lipit, a fi alăturat. a se megfesi. a se lipi, a se mărgini; 2) a se alipi, a se strînge (scîndurile); 3) einem—, a stăruî la cineva (cu rugăminti); *fam.*, a se pune cață pe capul cuiva; 4) es liegt mir an, tin la aceasta, am un interes, îmi pasă de aceasta, îmi stă la inimă; 5) Jemand liegt wo an, cineva e ascuns într'un loc (pentru a pîndi vinatul); 6) (mar.) das Schiff liegt an, corabia se îndreaptă la o anume direcțiune; 7) das Meib, die Schule liegen gut an, hațna, cismele sed foarte bine, sunt alipite de corp, de picioare. -n.; 1) cerere, rugămintă, solicitare; 2) grijă, păs, alcan, alit, interes. -**liegend**, adj.; lipit, strîns. -**liegenheit**, f., -en; vzi Anliegen n. și Angelegenheit. -**lispeln**, v. ntr. h.; 1) a șopti, a vorbi cuiva șoptînd, murmurînd; 2) a sufla dulce, lin (vîntul).

An-loben, v. tr. h.; 1) a lăuda, a slăvi; vzi angeloben. -**lofen**, v. tr. h.; a ademni, a momi, a aleși, a alepta, a amăgi, a se duce; Vogel—, a țivli păseri, a ademni păseri cu țivlitoarea. -**lofung**, f., -en; 1) ademnire, seducere; 2) nadă, potmet, momeală, aleg. -**lobern**, 1) v. tr. h.; a aprinde, a înflăcără; 2) v. ntr. f.; a se aprinde, a se înflăcără (focul). -**löten**, v. tr. h.; a lipi (metale, cu cositor etc.). -**lösung**, f., -en; lipire (cu cositor).

An-ludern, v. tr. h.; vzi auäfen. -**lügen**, v. tr. h.; 1) Einem—, a minți, a spune cuiva minciuni; 2) a spune minciuni (despre cineva), a imputa, a atribui cuiva ceva fals, a defatma, a calomnia pe cineva.

An-machen, 1) v. tr. h.; a) a prinde, a anima, a agița, a lega; b) Wein

—, a preface, a drege, a amesteca vin; c) Feuer, Licht—, a aprinde focul, luminarea; d) Speisen—, a drege, a găti bucate; 2) sich, v. r. h.; a se băga, a se viri. -**mañnen**, v. tr. h.; 1) a îndemna, a dojeni; 2) a aminti, a aduce aminte. -**mañnungsschreiben**, n.; somațiune. -**malen**, v. tr. h.; 1) a zugrăvi, a văpsi pe părete etc.; 2) a adăugi zugrăvind. -**marsh**, m., märsh; apropiere (a trupelor); in—e sein, a se apropia. -**marshieren**, v. ntr. f.; a se apropia (mergînd). -**mañchen**, v. tr. h.; a însălla ochiurile (la colțunî, ciorapi). -**mañen**, sich, v. r. h.; a și apropi, a și însuși (pe nedrept), a și atribui, a uzurpa. -**mañend**, adj.; semet, îndrăznet, obraznic, pretențios, arrogant. -**mañentlich**, adv.; într'un chip semet, arrogant, obraznic, îndrăznet. -**mañlich**, adj.; nedrept, uzurpat; vzi aumañend. -**mañlichkeit**, f., -en; obrăznicie, semetie, arroganță, pretențiune. -**mañung**, f., -en; însusire pe nedrept, uzurpare, încălcare, obrăznicie, pretențiune, semetie, îndrăzneală. -**mañungsvoll**, adj.; plin de semetie, foarte pretențios, arrogant. -**mäñen**, v. tr. h.; a îngrășa (mascuți). -**mauern**, v. tr. h.; 1) a înzidi; 2) a alătura o zidire.

An-melden, 1) v. tr. h.; a vesti, a înștiința, a incunoștiința, a da de știre, a raporta, a anunța; 2) sich, v. r. h.; a se anunța, a notifica; sich lassen, a face să fie anunțat. -**meldung**, f., -en; vestire, înștiințare, incunoștiințare, raport, notificațiune. -**meugen**, v. tr. h.; a amesteca, a adăugi și a amesteca. -**merlebuch**, n.; bilde; notiță, livret, carnet. -**merken**, v. tr. h.; 1) einem etwas—, a ceti în ochii cuiva, a recunoaște, a lua samă, a observa; 2) a însemna, a nota, a anota. -**merklich**, adv.; ce se poate vede, recunoaște, observă. -**merkung**, f., -en; însemnare, notă, observațiune, adnotare, comentari. -**merknungswert**, adj.; vrednic de însemnat, de notat, de înregistrat, remarcabil. -**messen**, v. tr. h.; 1) a lua măsura (pentru o hațna etc.), a încerca (o hațnă); 2) a potrivi, a face să se potrivească, a conforma.

An-misschen, vzi anmengen.

An-muntern, v. tr. h.; a îmboldi, a încuraja, a însufleți, a îmbărbăta. -**murren**, v. tr. h.; a mormăi, a bombăni, a murmura cătră cineva. -**mut**, f.; plăcere, farmec, grațîă, nurl; *fam.*, drăgănele, chichirez, lipicfu. -**muten**, v. tr. h.; 1) einem etwas—, a cere, a pretinde cuiva ceva; 2) dieß mutet mich an, aceasta îmi place, mă interesează, mă farmecă. -**mutig**, adj.; și adv., plăcut, încintător, nurlu, grațios, fermecător, cinas. -**mutlos**, adj.; sarbed,

anost, sălcîu, fără gust, neplăcut; *fam.*, fără chichirez. -**mutreich**, vzi mutsvoll. -**mutspflasterchen**, n.; benghiu, mursă. -**mutvoll**, -**mutsvoll**, adj.; plin de grațîi, de nurl, de farmec, foarte plăcut. -**mutung**, f., -en; 1) plecare, pornire, înclinațiune, interes; 2) cerere, pretențiune, exigență.

Anna, f.; Ana (nume femeiesc).

An-nadeln, v. tr. h.; a prinde cu ace. -**napeln**, v. tr. h.; a prinde, a înțepeni cu cuie, a pironi, a găvozdi, a țintui. -**nagen**, v. tr. h.; a începe a roade, a crămpoți. -**nalen**, v. ntr. f.; a se apropie. -n., apropiere. -**nähen**, v. tr. h.; a coase (de ceva). -**nähen**, 1) v. tr. h.; a apropie, a aduce mai aproape; 2) sich, v. r. h.; a se apropie; *fig.*, a semina, a se aduce (cu cineva); 3) v. ntr. f.; a se apropie, a veni mai aproape. -**nähernd**, adj.; aproape, aproximativ; e Berechnung, (socoteala cu) tahmin. -**näherung**, f., -en; 1) apropiere; 2) seminare; 3) aproximațiune. -**näherungsweise**, adv.; vzi annähernd. -**näherungsgraben**, m.; șant de apropiat (la fortărete). -**näherungskraft**, f.; (fis.) putere, forță centripedă, care tinde spre mijloc, spre centru. -**näherungslinie**, f., -n; liniă de apropiere (la asalt). -**nahme**, f., -n; 1) primire; 2) —eines Wechsels, accept r. unei polițe; 3) —eines Schülers, primire, admitere a unui elev; 4) presupunere, ipoteză, 5) —eines Dieners, tocmirea unui servitor; 6) —an Kindesstatt, luare de suflet, înfiere, adoptare.

Annal-en, pl.; anale, cărți în care se povestesc întâmplările din fie-care an. -ist, m., -en; analist, scriitor de întâmplările fiecărui an.

Annaten, pl.; anate, veniturile întăului an ale unei enorii, prebende.

An-nehmen, vzi annehmen. -**nehmen**, f.; admisibilitate. -**nehmen**, 2) v. tr. ner. h.; a) a primi, a lua, a accepta (o însărcinare); b) nicht—, a refuza; c) a presupune; wir wollen—, să presupunem, să admitem, d) eine Religion—, a îmbrățoșa o religîune; e) einen an Kindesstatt—, a lua pe cineva de suflet, a adopta, a înfia; f) einen Diener—, a tocmi, a lua un servitor; g) die Fahrte—, a urnări, a apuca cărare, a umbla după urma; h) den Schein—, a se preface, a lua afeul; i) einen Auftrag—, a primi o însărcinare e, a se însărcina cu ceva; k) ich nehme mir etwas an, primesc aceasta ca raportîndu-se la mine, ca țintit la mine; 2) sich, v. r. ner. h.; sich einer Sache—, a se îngriji, a se interesa, a lua asupra și o pricină; sich Jemandes—, a se îngriji de cineva, a-i purta grijă, a se

interesă de cineva, a interveni pentru cineva. **-nehmen**, m.; 1) primitiv; 2) (com.) acceptant. **-nehmlich**, adj.; 1) ce poate fi primit, acceptabil; 2) plăcut, grațios, nurlu. cinaș. **-nehmlichkeit**, f., -en; 1) admisivitate; 2) plăcere, grație, nurl. farmec. **-nehmung**, f., -en; primire, acceptare, admitere; — an Kindesstatt, înfiere, luare de suflet, adoptare. **-neigen**, 1) v. tr. h.; a pleca (spre ceva); 2) v. ntr. h.; a se pleca, a înclina (spre, către); (geom.) — de Ylinien, linii convergente (carl se îndreaptă spre același punct); 3) sich, v. r. h.; a se lipi, a se da după cineva.

Annettieren, v. tr. h.; a alătura a anexa, a adăuga, a înădi.

An-nesteln, v. tr. h.; a înoda, a îmbăiera, a lega cu un bafer, cu o curea. **-nehmen**, v. tr. h.; a nda, a stropi, a mla. **-nospinsel**, m.; perie de stropit (la pietrari).

Annex, adj. și adv.; alăturat, adăugat, lipit, anexat, accesoriu. **-um**, n., -a; supliment, adaos, anexă.

An-niden, v. tr. h.; a face semn cu capul, a saluta (dind ușor din cap). **-nieten**, v. tr. h.; a țintui, a pironi. **-nihilation**, f.; anihilare, anulare, nulitate, desființare, nimicire. **-nihilieren**, v. tr. h.; a nimici, a anula, a anihila, a desființa. **-nisten**, v. ntr. h.; a și face culb, a se culbări, a se încuiba. **-niversarien**, pl.; aniversări, serbări anuale, din fiecare an.

Anno, adv.; în anul-uce, f., -u; (cet. anons; a) anunțu, înștiințare, încunoștințare. **-nieren**, v. tr. h.; a înștiința, a încunoștința, a vesti, a anunța. **-tation**, f., -en; însemnare, notă, adnotație. **-tieren**, v. tr. h.; a însemna, a nota, a adnota.

Annu-ität, f., -en; anuitate (plată anuală a unei părți dintr-o sumă împrumutată, până la achitarea deplină a acesteia). **-tation**, f., -en; anulare, desființare, nimicire. **-tieren**, v. tr. h.; a anula, a nimici, a desființa, a face nul, a declara nul.

Anobliieren, vzi adelit.

An-obhren, v. tr. 2) a face urechile (la ac); 2) a face toartă, verigă (la oale etc.). **-ölen**, v. tr. h.; a unge cu oleu, cu oleu.

Ano-malie, f., -en; anomală, neregularitate, abatere, excepție (de la regulă). **-malisch**, adj.; neregulat, anormal, afară din regulă, din ordinea obișnuită. **-nym**, adj.; anonim, fără nume. **-nymität**, f.; anonimitate, ascunderea numelui. **-nymus**, m.; anonim, al cărui nume nu este cunoscut.

An-ordnen, v. tr. h.; 1) a pune la rind, a înșira; **Berlen** —, a înșira, a

înșira mărgăritare; 2) a pune la cale, a rindui, a orindui, a regula, a întocmi, a țelui; 3) a porunci, a hotări, a dispune, a ordona, a stabili; einen Tag —, a hotări, a soroci, a fixa o zi. **-ordner**, m.; poruncitor, întocmitor, regulator; comisar. **-ordnung**, r., -en; 1) orinduială, poruncă, ordin, dispoziție; 2) întocmire, punere la cale, regulament. **-organisch**, adj.; anorganic, fără viață, neînsușit. **-ormal**, vzi abnorm.

An-paden, v. tr. h.; a apuca, a pune mina, a înșăca, a găbui, a prinde.

-pappen, v. tr. h.; a înlesta, a lipi (cu cleșu de făină). **-passen**, 2) v. ntr. h.; a) a potrivi, a conforma; b) a îmbuca; 2) v. ntr. h.; a cerca, a prubului (o haină). 3) sich, v. r. h.; a se alipi de, a se da după, a se conforma. **-passend**, adj.; potrivit, conform. **-passung**, f., -en; 1) potrivire, conformare; 2) cercare, prubuire (de haină).

An-peitschen, v. tr. h.; a biciui, a bate cu biciul, a sfichui.

An-pfahl, m.; pșăle; proptea, sprijină de sus (în băi, în puțuri).

-pfählen, v. tr. h.; 1) a propti, a sprijini cu par, cu țaruși; 2) a arăci (o via). **-pfeifen**, v. tr. ner. h.; a sufla spre, către cineva. **-pflanzen**, 1) v. tr. h.; a sădi, a planta; ein Land —, a cultiva un cimp; 2) sich, v. r. h.; a se statornici, a se așeza undeva. **-pflanzer**, m.; 2) cultivator; 2) colonist. **-pflanzung**, f., -en; 1) sădire, plantare, plantație; 2) colonizare, colonie. **-pflöcken**, v. tr. h.; a înțepeni cu țăpuși, cu cuie. **-pflügen**, 1) v. tr. h.; a începe a ara; 2) v. n. f.; a da cu plugul peste ceva. **-pfpöpfen**, v. tr. h.; a altoi în, său pe ceva (o mlađiță).

An-pichen, v. tr. h.; a cătrăni, a smoli, a unge, a lipi cu smoală. **-picken**, v. tr. h.; 1) a ciuguli, a ciocni (cu pliseul), a pișca; 2) a lipi, a smoli, a unge cu smoală, a cătrăni. **-pinselfeln**, v. tr. h.; a murui, a mănzali, a mănji. **-pissen**, v. tr. h.; a pisa (în, peste ceva).

An-plären, v. tr. h.; a scânci, a răeni, a țipa (la cineva). **-plätschern**, v. ntr. h.; a plesni în ceva. **-plätzen**, v. tr. h.; a lovi și a face semn cu maful (la copacii de tăiet).

An-plumpen, v. ntr. f.; a căde greii, a căde ca un butuc pe ceva.

An-pochen, v. ntr. h.; a bate (la ușă). **-pochen**, 1) v. ntr. f.; a sosi, a se apropia tropind, făcînd vufet; 2) v. tr. h.; a pocni, a bate (la ușă).

An-prall, m.; ciocnire, resăltare. **-prallen**, v. ntr. f.; a da peste ceva, a se izbi de ceva; a se izbi și a resări, a resălta, a da, a sări înapoi.

An-preisen, v. tr. ner. h.; a lăuda, a

slăvi, a recomanda (lăudînd). **-preisjuug**, f., -en; lăudare, recomandare, recomandățiune, reclamă. **-pressen**, v. tr. h.; 1) a arunca (minjea) de părete, ca să sară înapoi; vzi și an-pressen; 2) fig.; a potcovi, a înșela pe cineva, a-ii trage, a-ii pune calupul, a-ii pune mantaca. **-pressen**, v. a h.; a apăsa, a strînge, a tescui (cătră ceva).

An-proben, **-probieren**, v. tr. h.; a cerca, a prubului (o haină etc.).

An-pudern, v. tr. h.; a da, a presăra, a umple de pudră. **-pumpen**, v. tr. h.; 1) a trage, a scoate apă cu turlumba, cu pompa; 2) fig., fam; einen —, a împrumuta său a cere în împrumut bani de la cineva.

-puncten, v. tr. h.; a punctua, a însemna cu puncte. **-purzeln**, v. ntr. f.; a se lovi de ceva dîndu-se peste cap, de a berbeleac, de a pîrcul babei, alivantă. **-pusen**, v. tr. h.; a sufla în (foce etc.). **-pusen**, einen —, a amăgi, a înșela pe cineva, a'î potcovi. **-pus**, m., -e; gateală, împodobire, toaletă. **-pusen**, 1) v. tr. h.; a găti, a împolobi; 2) sich, v. r. h.; a se găti, a se împolobi.

An-qualmen, v. tr. h.; a afuma cu fum gros; 2) a sufla în fața cuiva aburî năbusitor, aburî, grosi. **-querlen**, v. tr. h.; vzi anquieren. **-quicken**, v. tr. h.; a amalgama, a amesteca cu argint viu (metale). **-quidung**, f., -en; amalgamare, amestecare cu argint viu.

An-rainen, v. ntr. h.; a se mărgini prin un hat, un răzor (ogorul).

-rammeln, **-rammen**, v. tr. h.; a bate, a bătuci cu maful, cu herbecele (pămînt, țirași). **-rauten**, sich, v. r. h.; a se cătrăra, a se lega, a se prinde cătrărîndu-se. **-raspeln**, v. tr. h.; a începe a rade, a răzni (cu pila de lemn). **-raffeln**, v. ntr. f.; 1) a veni, a se apropia durînd, a veni cu durit (trăsura); 2) a zornăi, a zăngăni lanțul (izbindu-se de ceva). **-raten**, v. tr. ner. h.; einem etwas —, a sfătui, a povățui, a recomanda cuiva ceva. **-n**; sfat, îndemn, povăț; auf sein —, său auf seinen Atrat, după îndemnul, sfatul lui. **-rauchen**, 1) v. tr. h.; a) a începe a fuma (luleaua, pipa); b) a sufla, a lăsa fumul asupra cuiva; 2) v. ntr. h.; a afuma, a se negri de fum, a se așeza fumul.

-rauchern, 1) v. tr. h.; a afuma (pe cineva cu mirodenii); fig., a tămăia; 2) v. ntr. h.; a se afuma (cărnații etc.). **-raucherung**, f., -en; afumare, tămădire. **-rauschen**, v. tr. h.; a se apropie cu vufet, cu văjăit, cu foșnet.

An-rechnen, v. tr. h.; a trece în socoteala, în cont, în sarcină cuiva; fig., a atribui, a imputa; einem Et-

was als einen Fehler, als eine Tugend—, a atribuii cuiva ceva ca o gresală, ca o virtute; Etwas hoch—, a pune pret mare pe ceva, a face mare caz de ceva; sich jur Ehren—, a ține, a socoti ca onoare. a și face onoare de ceva. **rechnung**, f., -en; 1) punere, trecere în socoteală; 2) imputare, atribuire. **recht**, n., -e; drept. **rede**, f., -n; cuvintare, discurs, alocuțiune (adresată cuiva). **reden**, v. tr. h.; 1) a vorbi cuiva, a se adresa cuiva cu vorba, a îndrepta cuvintul către cineva; 2) einen um Etwas—, a cere de la cineva, a l ruga pentru ceva; 2) einen hart—, a se răsti la cineva, a brufni, a răbufni, a sborși, a lua în respăr pe cineva. **regen**, v. tr. h.; 1) a deștepta, a îndemna, a boldi, a imboldi, a da bold, a ațita, a îmbărbita, a încuraja; 2) eine Sache—, a atinge, a rădica o chestiune; 3) dies regt mich an, această mă îngrijește, mă atinge, mă interesează. **regung**, f., -en; 1) imboldire, ațitare, îndemnare, îndemn, deșteptare; 2) eine Sache in—bringen, a pune în mișcare, a rădica, a atinge o chestiune, a a trage luarea aminte asupra unei chestiuni.

An-reiben, v. tr. ner. h.; 2) a începe a freca; 2) a amesteca, a împreguna frecind. **reidarbeit**, f., en; (met.) lucrare de a face un metal mai substanțial, a-l mări conținutul. **reidieren**, v. tr. h.; (met.) ein Erz—, a mări, a rădica conținutul, valoarea intrinsecă a unui metal (prin adăugire de alte metale, sau prin topire repetită). **reidierung**, f., -en; (met.) mărire, rădicare a conținutului unui metal (vzi prec.). **reiden**, 1) v. tr. h.; a înșira, a înfira, a înșăila (mărgăritari etc.); 2) sich, v. r. h.; a se înșira, a se pune în rând, în șir. **reißen**, v. tr. ner. h.; 1) a începe a rupe; 2) a rupe din ceva; 3) fig., fam.; sich—, a se îmbăta, a țucași, a se chirehili, a se căli, a se face cuc, a și stropi măseoa, a trage la musteața. a se afuma cu luleaua, a se tămăia, a fura luleaua neamțului, a lua purceaoa de coadă, a da la moară, a trage la măsea, a se uita în fundul oalei. **reiten**, v. ntr. ner. f.; 1) a se lovi, a se izbi, a da peste ceva mergând călare; 2) ein Pferd—, a călări, a încăleca un cal pentru întâiași dată; 3) a se apropia, a veni călare; 4) fig., fam., ilbel—, a nu izbuti, a fi rău primit, a nu niveri, a o scrinti, a greși adresa. **reiß**, m., -e; 1) farmec, nurl. grațiu; fam., chichirez, drăgănele, lipicșu, vino'neoace; 2) ațitare, imboldire, întetire, întărtare, îmbărbă-

tare. **reißen**, v. tr. h.; a ațita, a zădări, a imboldi, a întărta, a da hold, a înteti, a da fitil, a da ghies. **reizung**, f., -en; vzi Aureiz. **rennen**, 2) v. ntr. ner. f.; a) a alerga; b) a da peste cineva alergând. a se lovi de ceva alergând; c) ilbel—, vzi aureiten 4; 2) v. tr. ner. h.; a năvăli peste cineva și a l izbi.

An-richte, f., -n; masă de bucătărie, bufet. **richten**, v. tr. h.; 1) a găti, a pregăti, a drege (bucate); 2) a rându, a pricinui, a urzi, a izvodi, a cășuna, a cauza; du hast etwas Schönes angerichtet, ai făcut o pozna. **richter**, m.; 1) bucătar, pregător de bucate; 2) urzitor, izvoditor, instigator; fam.; boastă. **richtkunst**, f.; arta de a găti, de a face, de a drege bucate. **richtlöffel**, m.; polonic, lingură de bucătărie. **richtlich**, m., -e; vzi Anrichte. **richtung**, f., 1) gătire, pregătire (de bucate); 2) urzială, pricinuire, izvodire; 3) cadatură. (toate bucățile ce pun în mișcare ceasornicul). **riechen**, v. tr. și ntr. ner. h.; a miroși, a amiroși, a simți prin miros; diese Speiße riecht gut an, mîncarea aceasta miroasa bine; man riech' ihm den Schuap's an, miroasă a rachișu. **ringeln**, v. tr. h.; a uni, a împreuna, a lega, a înădi cu, prin vorigir. **ringen**, v. tr. h.; a înveriga, a îmbeleiuga a înțepeni cu vorig. **ritt**, m., -e; 1) apropiere călare, mergere călare spre ceva; 2) atac, asalt. **rißen**, v. tr. h.; 1) a sgârle puțin, a scrijeli usor; 2) a cresta, a însemna sgăriind.

An-rödeln, v. tr. h.; a azeza, a întări, a fixa un tun pe grindelu, pe pat. **rödelung**, f., -en; azezare pe grindelu, pe pat (a unui tun). **rollen**, 1) v. tr. h.; a rostogoli spre, către ceva; 2) v. n. f.; a veni de a dura, rostogolindu-se, a înainta rotindu-se, rostogolindu-se. **rosten**, v. ntr. f.; a rugini, a se prinde ruginind. **rötern**, v. tr. h.; a însemna a trage cu ros.

An-rüch(t)ig, adj. defaimat, prihănit, ponosluit, cu nume rău. **rich(t)igkeit**, f.; nume, renume rău, ponos. **rüden**, 1) v. ntr. f.; a se apropia, a înainta; 2) v. ntr. h.; die Uhr hat angerückt, ornicul va bate îndată; 3) v. tr. h.; a apropia, a aduce mai aproape. **rückung**, f., -en; apropiere, înaintare. **rudern**, v. ntr. f.; a se apropia (de mal) vâslind. **ruf**, m., -e; strigare, strigăt, chemare, apel, provocare, somațiune. **rufen**, v. tr. ner. h.; 1) a chema, a striga pe cineva; 2) ein höheres Gericht—, a apela la o instanță mai înaltă; 3) einen um Beistand—, a ruga, a implora ajutorul cuiva; 4) einen zum Reigen—, a chema, a cita pe cineva ca martur; 5) Gott

um Hilfe—, a se ruga lui D-zeu pentru ajutor. **rufen**, m.; apelant. **rufung**, f., -en; 1) invocare, implorare; 2) apel. **rufungsgericht**, n., -e; tribunal, instanță de apel. **rühren**, vzi aureiben. **rühren**, v. tr. h.; 1) a atinge, a pune mîna, a pipăi; 2) a amesteca (oue etc. în bucate); 3) Farben—, a muța, a topi vâpseli; 4) Kaff—, a stinge var; 5) nicht rühr an! nu cumva! **rühren**, f., -en; 1) atingere, pipăire; 2) amestecare, topire.

An's, (an das), la (vzi an).

An-säen, v. tr. h.; 1) a semăna; 2) a presăra. **sagen**, f., -n; înștiințare, arătare, avis, notificare, avertizare. **sagen**, v. tr. h.; a arăta, a înștiința, a da de știre, a anunța, a declara, a notifica. **sägen**, v. tr. h.; a tăie cu ferestrăul. **sammeln**, 1) v. tr. h.; a aduna a stringe, a grămădi; 2) sich v. r. h.; a) a se grămădi; b) a se năsădi (singele). **sammlung**, f., -en; adunare, grămădire, imbulzire. **sässig**, adj.; sezător, statornicit, stabilit, domiciliat; sich—machen, a se statornici, a se căpui, a se pripăși, a se stabili. **sässigkeit**, f.; 1) statornicire cu locuința, cu domiciliul; 2) drept de locuință, de domiciliu. **sah**, m., -säge; 1) adaos, adăugitură, nadă, înăditură; 2) einer Fiöte, imbuțătură a unui flaut; 3) ävint, mișcare (pentru a sări); 4) așezare, dispozițiune, plecare firească; 5) început; 6) prețuire, prețuire, evaluare; 7) socoteală; in—bringen, a pune, a trece în socoteală. **sahgrüt**, f., -n; (alg.) măriune diferențială. **sah**, **rechnung**, f., -en; (alg.) calcul diferențial. **sahrohre**, f., -n; țevă pentru conducere (a unei). **sahstüd**, m., -e; nadă. **säueru**, v. tr. h.; den Teig—, a înacri, a pune plămădă în aluat. **sansen**, sich, vr. h.; vzi aureiben 3. **säugen**, 1) v. ntr. h.; a) a începe a suge; b) das Kind will nicht—, copilul nu va să țese fița, nu vrea să sugă; 2) sich, v. r. h.; a se lipi de cineva sau de ceva sugînd. **säuseln**, v. tr. h.; a sufla dulce, lin spre ceva, a zuzăi. **sausen**, 1) v. tr. h.; a sufla, a văjii cu putere; 2) v. ntr. f.; a se apropia văjiiind.

An-schaffen, v. tr. h.; a rade, a răzui, a răzălui. **schaffen**, 1) v. tr. h.; a) a pregăti, a face; b) a porunci, a ordona; c) a dobindi, a cumpăra, a procura; 2) v. tr. ner. h.; vzi anerschaffen; 3) sich, v. r. h.; a se îngriji (de ceva), a și procura. a și cumpăra (cele trebuincioase). **schaf**, f., -en; pregătire, cumpărare, dobindire. **schäften**, v. tr. h.; 1) a pune strat (la pușcă); 2) a pune țareacă, carimb (la cluboate).

141A

AVIS IMPORTANT

DICTIONARUL GERMAN-ROMÂN

DE

S. J. GROSSMANN

Formînd două mari volume, va apare în 50. fascicule de câte 16. pagini format 4°.— La fie care 15 zile va apare o fasciculă.

Prețul fiecărei fascicule: *In tótă țara 50 bani; in Austro-Un-garia 25 kr.*

Plata se face la primirea fiecărei fascicule.

D-nii abonați vor primi GRATIS două scoarțe (tartășe) frumoase pentru ambele volume, eșite din unul din cele mai mari ateliere de legătorie din Lipsca.

Abonamentele se pot adresa la toate librăriile din țară, din Bucovina și din Transilvania.

FASCICULA 4

62 117
PREȚUL 50 bani

DIȚIONAR GERMAN-ROMÎN

COMPLECT

DE

S. J. GROSSMANN

VOLUMUL I.

A—I

IAȘI
Tipo-litografia H. GOLDNER, Str. Primăriei
1890.

Abonamente se primesc :

*Pentru Romînia de dincolo de Milcov
și pentru Transilvania la*
IG. HALMANN, librar
București, 74 Calea Victoriei 74.

Pentru Austro-Ungaria
la
H. PARDINI
c. r. librăria a Universității, **Cernăuți** (Bucovina)

In Iași la toate librăriile și la autor, stradela Golia 7.

Auf-schulen, v. tr. h.; a incepe a curai (de coaja, un mar, etc.). -**schulmen**, v. tr. h.; a insemna copacii de taet (in padure). -**schalmung**, f., -en; insemnare a copacilor de taet (in padure). -**scharen**, f. h., v. r. h.; a se gramadi, a se inbulzi; (mont.) a se intalni, a se inpreuna ma multe vine. -**scharren**, v. tr. h.; 1) a tropii; 1) a incepe a scormoli, a scormoni, a scurma, a racii uor; 3) a apropia scormonind, scurmind, racind. -**schau**, f.; vz Aufschau n., Aufschauung. -**schauen**, v. tr. h.; 1) a privi, a vede, a se uita (la cineva sau la ceva); 2) a chibzui, a se gindi privind, a considera, a contempla. -**schauen**, n.; 1) privire, vedere; 2) infaisare, privesc; 3) gandire, considerare, contempla; 4) cunostina adinca i limpede a unui lucru; intuiiune. -**schauer**, m.; privitor, ganditor, spectator. -**schaulich**, adj.; invederat, vadit, lamurit, clar, limpede, evident, intuitiv; eutem Cuvas -maden, a lamuri pe cineva, a i da sa ințeleaga, a i da o idea. -**schaulichkeit**, f., -en; invederare, evidena, lamurire, limpeziciune, claritate. -**schaunig**, f., -en; 1) parece, apreciere, opinie, idea, vedere; 2) chibzuina, eugetare, (cunostina adinca (a unui lucru), contemplaiune, intuitiv. -**schaunungsbegeif**, m., -e; idea, noiune intuitiva, limpede i deslusita. -**schaunungsferkenntnis**, f.; cunostina intuitiva. -**schaunungsuntersicht**, m.; invitamint intuitiv (treptat de la usor la ma grei, de la cunoscut la necunoscut). -**schaunungsvermogen**, n.; facultate intuitiva (de a chibzui limpede i adinca). -**schaunungsweise**, f.; -en; chip de eugetare, de apreciere, mod de a vede.

Auf-schein, m.; 1) aratare, infaosare; 2) aparena, aer; dem -e nach, dupa aparena, dupa cum se vede, pe semne, pasa-mi-te, dupa cum se arata; dem -haben, a ave aerul, a pare, a semina; sich dem -geben, a i da aerul. -**scheinen**, 1) v. tr. ner. h.; a lumina, a arunca lumina; er ist nicht wert, da die Sonne ihm aneucht, nu e vre-licie sa vaza lumina zilei; 2) v. ntr. h.; a se pare, a se ara, a ave aparena, infaosare, a ave aerul. -**scheincnd**, -**scheinlich**, adj., i adv.; dupa cum se vede, dupa, in aparena, dupa cum se arata, invederat, aparent. -**scheinung**, f., -en; 1) aparena, aer; 2) aratare, infaosare; 3) semn, simptoma; schimm - , plaza. -**schelfen**, v. tr. h.; a suna, a trage clopotelul. -**schere**, f., -n; urzala, natra, teara, (tesatura) la pinzari. -**scheren**, 1) v. tr. h.; a urzi, a nevedi (la pin-

zari); 2) v. ntr. ner. h.; a incepe a tunde. -**schernug**, f., -en; urzala. **Auf-schichten**, v. tr. h.; a cladi, a pune, a aseza in paturi, in straturi. -**schilfen**, f. h., v. r. h.; 1) a se pregati, a se gati, a se apuca (de a face ceva); 2) a se gati de drum. -**schieben**, 1) v. tr. ner. h.; a inpinge catra, a apropia inpingind; 2) v. ntr. ner. h.; a arunca, a juca intiun, a ave intiun batale (in jocul popicelor). -**schieber**, m.; 1) intiun jucator (la popice); 2) aripa (de masa). -**schiebestud**, n., -e; vz prec. 2. -**schielen**, v. tr. h.; a se uita chioris, poneis, a trage, a privi cu coada ochiului, a ochia, a glii. -**schienen**, v. tr. h.; a simi (o roata). -**schieen**, 1) v. ntr. ner. i.; a) a se repezi, a se arunca (asupra cuiva), a veni repede; fam., a da busta, busna; b) a da peste cineva sau ceva alergind; c) die Wasser schieen an, a pece crece deodata; d) a se cristaliza; e) a se mucezi, a prinde floare; f) a se margini, a se atinge, a se megiesi; g) a inghieta, a se incheia; 2) v. tr. ner. h.; a) a ina, a inbina, a inbuca; b) a incepe a inpucea, a trage cel intiun; c) a trage pentru intiun oara cu o pusea noua; d) a rani (cu puca); e) jemand , a lovi pe cineva cu puca; f) ein Nest , a nuna o serbare prin inpuceaturi; g) a prinde, a ina, a coase una de alta (la croitor); h) (von Amer) angeobessen sein, a fi amoretat; i) angeobessen sein, a i lipsi o doaga, a i lipsi o sambata, a fi trasmit, lovit cu leuca; j) angeobessen kommen, a veni repede, in fuga, a veni intr'un buc, intr'un suflet, a se repezi, a da busta, busna. -**schieen**, n.; 1) cristalizare; 2) tragere cu pusea (cel intiun); 3) coecare a unei puti. -**schiesta**, n., -faer; vas de inghietat. -**schiespindel**, m.; penel, pensula de poleit cu aur. -**schiffen**, 1) v. ntr. h.; (mar.) a se apropie de, a ajunge la term; 2) v. tr. h.; (mar.) a trage la term. -**schimmeln**, v. ntr. i.; a incepe a mucezi, a se nucigi, a prinde floare. -**schimmern**, v. tr. h.; a selipi, a capera, a arunca o lumina slaba asupra, catra ceva. -**schirren**, v. tr. h.; a inhama, a pune hamurile. -**schirrug**, f., -en; inhamare.

Aufschlag, m., -schlag; 1) lovire, lovitura, efoenire, izbire; 2) ais, anunciu, 3) lipire (de ais, placarde etc.), 4) strat, condac, (de pusea); 5) id bin (liege) im -e, ochiese cu puca; 6) fus, terteleag, titirez (de la pinia moarei); 7) ein Haus ist im -e, o casa e pusa, scoasa in vinzare; 8) pretuire, preteluire, evaluare; 9) intocmire, scop, plan, pro-

iect, deviz; 10) joc (din piano); 11) das kommt (nicht) mit im -, aceasta (nu) intra in socoteala; (nu) se ine in seama; in--bringen, a trece, a pune in socoteala; 12) satala, ai de inalat (la croitor); 13) consfatuire, complot, atentat; er hat einen- auf das Leben des Konigs gemacht, el a facut un atentat la viaa regelui; 14) crestatura, scobitura (la usi i feresti). -**schlageholz**, n., -holzer; terteleag, titirez, fus (la moara). -**schlagen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a bate, a intari, a pironi, a intepeni (cu cuie, cu inte); b) a publica, a aisa, a lipi (ais, placarde); c) ein Haus-, a pune, a scoate in vinzare o casa; d) a ina (la croitor); e) a ochi, a lua la ochiu (cu o arma de foc); f) a pretui, a pretelui, a taxa, a evalua; g) a bate, a lovi (in ceva, de ceva); h) Feuer -, a scapira, a aprinde, a face (foc cu sciparatoare); i) a lovi, a da tonul (la o coarda, la un piano); j) die Uhr schlagt an, ornicul bate; k) eine Wette -, a face un ramas (prin dare de mina); l) die Kuh -, a vinde vaca; m) die Blumen schlagen an, florile prind radacina; n) die Hahne schlagen an, eucosif incep sa cante; o) die Hunde schlagen an, cainii incep sa latre, sa hamaie, sa bata; 2) v. ntr. ner. h. i i.; a) er ist mit dem Kopf an die Wand geschlagen, a cazut, s'a lovit cu capul de parete; b) das Bad hat ihm gut angeschlagt, baia i-a priit; c) die Arznei schlagt ihm an, doctoria i face bine; d) a suna, a resuna (ornicul, clopotul); e) die Biene schlagen an, albinele pun ouale, (catei) in boatea, in casuta, in chilioara. -**schlagen**, n.; 1) printa, succes, efect; 2) latrare, batere, hamaie (a cainilor); 3) batere, sunare (a ornicului etc.). -**schlager**, m.; 1) clocan (la piano); 2) umplator de vase (cu lichide). -**schlagfaden**, vz Aufschlag 12. -**schlagig**, adj.; iscusit, iste, di-bace, priceput, nascocitor, ingenios; 1) prielnic. -**schlagigkeit**, f., -en; di-bacie, isteime, iscusinta. -**schlagzettel**, m.; anunciu, placarda, publicaiune, ais. -**schlammen**, vz an schlemmen.

Auf-schleichen, v. ntr. ner. i.; a se furisa, a veni pe virful degetelor, pe furis; angeschlichen kommen, a se apropia ineticor, a veni pe furis, a se tarii. -**schleifen**, 1) v. tr. ner. h.; a ascuti, a da la tocila; b) a inlatui, a stringe cu laul, cu juvatul. -**schlemmen**, 1) v. tr. h.; a intina, a umple de tina, de norofu, de mil, de agestru; 2) sich, v. r. h.; a se mili, a se umple de tina, de norofu, de mil, de agestru. -**schlen-**

deru, v. ntr. f.; a veni trăgându-se, legându-se sau bălăbăind din picioare. **-schlenke**(lu), **-schlenteru**, vzl anşleubern şi anşleubern. **-schleppen**, v. tr. h.; a tira, a duce, a apropia tirînd; 2) (mar.) den Anker, a trage afară, a scoate ancora; 3) (mar.) a remorca (o corabie). **-schleudern**, v. tr. h.; 1) a arunca cu praştia spre ceva; 2) a împoşca. **An-schließen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a înlăntui, a încătuşa, a încătona, a lega, a pune în feare; b) a alătura, a uni, a împreuna, a înădi; c) a include (un lucru în altu); 2) fch, v. r. ner. h.; a se împreuna, a se uni, a se însoţi, a se întovărişi, (cu cineva); schließt auch mit stringet! rindurile; 3) v. ntr. ner. h.; a) a lipi (picioarele, de cal), a strînge (calul cu picioarele la călărit); b) a se încheia (bine, rău), a sta potrivit (o haînă). **-schlingen**, v. tr. ner. h.; a) a împreuna, a uni încolăcind, înfăşurînd; b) a amina prin un laţ, prin un juvăt. **-schlißen**, v. tr. h.; a despica puţin, a face o deschizătură mică. **An-schluß**, m., -schlüsse; 1) alăturare, împreunare, unire; 2) încheiere, adăugire; 3) încaută alăturată, adaus, nadă; 4) legătură, coincidenţă (de trenuri); 5) supliment. **-bahn**, f., -en; cale (ferată) laterală. **An-schmachten**, v. tr. h.; a se uita gales, a căuta lincod (la cineva). **-schmauchen**, v. tr. h.; a sufla, a slobozi fum gros (dintr'o lulea, spre cineva). **An-schmecken**, v. tr. h.; 1) a miroşi, a simţi, a cunoaşte din miros; 2) a cunoaşte gustînd, a simţi gustul. **-schmeckselu**, 1) fch, v. r. h.; a se vîri, a intra sub piele, a se însinua prin linguşiri; 2) v. tr. h.; a) einem Etwas -, a împăca pe cineva linguşindu'l, a face prin linguşiri ca cineva să primîtască ceva; b) einen -, a se adresa cuiva cu linguşiri. **-schmelzen**, 1) v. tr. h.; a împreuna, a îmbina topînd (două bucăţi); 2) v. ntr. ner. f.; a) a începe a se topi; b) a se împreuna, a se lega între sine prin topire. **An-schmieben**, v. tr. h.; 1) a împreuna, a îmbina făurînd, covăcînd; 2) a fereca, a pune în feare, în lanţuri; *fig.* er sitzt wie angeschmiebet, şede ca întepenit, ca pironit. **-schmiegen**, 1) v. tr. h.; a lipi, a potrivi; 2) fch, v. r. h.; a se lipi; *fig.*, a se da după cineva, a se adapta, a se însinua. **-schmiegender**, **-schmiegerlich**, **-schmiegsam**, adj.; mlădios, blind, mângîios. **-schmierer**, 1) v. tr. h.; a) a unge (pe de asupra); b) a minji, a şta, a festeli; c) Weib -, a preface, a drege vin; d) *fig., fam.*,

einen -, a boi, a pirla, a potcovi, a căptuşi, a celui, a frige pe cineva, a pune cuiva mantaoa, calupul, pingele; e) Einem Etwas -, a ademeni, a îndupleca pe cineva amăgîndu'l; 2) fch, v. r. h.; a) a se vîri (cu de a sila), a se însinua; fch-laffen, a fi pus la mină, a minca păpară. **-schmierung**, f., -en; 1) ungere; 2) amăgire, aţep-tare, pîrleală. **-schminfen**, vzl schminfen. **-schmitten**, vzl anşmitten. **An-schmüden**, v. tr. h.; a împodobi, a împoştona. **-schmuzeln**, v. ntr. h.; a se uita la cineva zîmbînd, surizînd. **-schmusen**, v. tr. h.; a minji, a murdări, a terfeli, a întina. **An-schnallen**, v. tr. h.; a încătărăma, a prinde, a strînge cu pătă, cu cataramă. **-schnarzen**, **-schnarren**, v. tr. h.; 1) a horii, a sforii (în somn, la urechile cuiva); 2) a primi pe cineva cu cuvinte aspre. **-schnauben**, **-schnauzen**, v. tr. h.; a) a găta, a sforii (spre cineva); b) a se răsti la cineva, a brufţui, a sborsi, a lua în respăr pe cineva. **An-schniden**, v. tr. ner. h.; 1) a începe a tăie; 2) a tăie un semn, a face o creştătură, a însemna pe răbus, pe răboj; 3) das Schraubengewinde -, a adăuga, a îmbuca (tăind) vîgăuna şurubului. **-schne-len**, 1) v. tr. h.; a asvirli, a arunca, a repezi o coardă, o săgeată, spre ceva; 2) v. ntr. f.; a resări, a rezalta (o boambă etc.). **An-schnieben**, vzl anşchnauben. **-schnie-geln**, 1) v. tr. h.; a găti, a spileni, a împoştona; 2) fch, v. r. h.; a se găti, a se spileni, a se împoştona. **-schneifeln**, vzl anşschneifeln. **-schneipeln**, **-schneipeln**, v. tr. şi ntr. h.; a tăie subţire cu foarfece. **-schneppen**, v. tr. h.; 1) a pleoseci (din degete) cătră cineva; 2) vzl anşchneppen. **-schnitt**, m., -e; tăietură; 2) felle (de pîne); 3) creştătură, însemnare pe răbus, pe răboj; 4) trecere în socoteală. **-schnit-register**, n.; registru, condică de socoteeli. **-schneiden**, v. tr. h.; 1) a tăie mărunţ, subţire; 2) a ascuţi, a face vîrf (la creion). **An-schnüffeln**, v. tr. h.; a miroşi, a aduhmea ceva. **-schnürcen**, v. tr. h.; 1) a şnurui, a strînge, a lega cu şiret, cu gătoan, cu sfoară; 2) a strînge corsetul; 3) a înşira, a înfura (mărgăritare), a face şireag. **-schnurren**, v. tr. h.; 1) a toarce spre cineva (miţa); 2) a cersî, a umbra calicînd, cersînd; 3) a se răsti la cineva, a lua în respăr pe cineva. **An-schobern**, v. tr. h.; 1) a clădi, a face clăi, girezi stoguri; 2) a grămădi, a strînge unu peste altu. **-schove**, vzl Anshove.

An-schrauben, v. tr. h.; a însuruba, a prinde, a întepeni cu şuruburi, a strînge cu şurub. **An-schreden**, v. tr. h.; a speria, a întimpina sperînd. **-schreiben**, v. tr. ner.; 1) eine Feder -, a începe a serie cu o pană, cu un condeiu; 2) a înscrie, a însemna, a nota; 3) a serie, a pune în socoteală; 4) *fig.* gut, schlecht bei Einem ange-schrieben sein, a fi, a sta bine, rău în părerea cuiva. **-schreiben**, n.; 1) însemnare, înscriere, notare, punere în socoteală; 2) orlin, decret, mandat. **-schreien**, v. tr. h.; v. tr. h.; 1) einen -, a striga, a chîema pe cineva; um Hilfe -, a chîema în ajutor; 2) Etwas -, a publica. a anunţa ceva strigînd; 3) einen -, a răeni la cineva, a brufţui, a se răsti la cineva, a l'ua în respăr. **An-schrot**, **-schrote**, f., -en, -n; margine, brii, bete, betelie, şitoare, şitoare (la o materie). **-schroten**, v. tr. h.; 1) a tivî, a face brii margine, şitoare (la postav etc.); 2) a îndoi, a învălătuci. **An-schub**, m., -schülbe; întăia aruncătură (la jocuri). **-schubben**, 1) v. tr. h.; a) a încălta (cisme); b) a căputa, a pingelui, a înşora (clubote); c) *Wäsche* -, a fereca (capetele) (ăruşilor); 2) fch, v. r. h.; a se încălta. **-schuldbigen**, v. tr. h.; a învinovăţi, a învinui, a acuza, a înculpa (pe cineva). **-schuldbigung**, f., -en; învinovăţire, învinuire, acuzare, înculpare. **-schuppen**, v. tr. h.; a grămădi, a arunca (cătră) cu lopată. **-schüren**, v. tr. h.; a aşta, a jerni, a zgândări, a aprinde (focul). **-schuß**, m., -schüsse; 1) întăia lovire, împuşcătură; 2) întăia împuşcătură (la tir); 3) împuşcare cu o puşcă nouă; 4) locul, unde vînatul a fost împuşcat; 5) rana vînatului (produsă de glonte); 6) cristalizare, prindere de cristale. **-schutt**, m.; 1) militară, mil. agestru, aluviune; 2) grămădire, turnare de năsip, de moluz. **-schütten**, v. tr. h.; 1) a grămădi, a turna (năsip, moluz, pămînt) de un părete; 2) a umple un vas, a turna într'un vas (apă, vin etc.). **-schütten**, v. tr. h.; 1) a pune stavila (la ape); 2) a porni roţile moareî cu apă (rădicînd stavila). **An-schwängern**, v. tr. h.; 1) a îngreuna, a îngreua, a îmborţosa (o femeie); 2) (him.) a muia, a uda, a disolva, a împregna. **-schwanken**, v. ntr. f.; a se apropia elătîndu-se, şovăind, legându-se. **-schwän-zeln**, v. ntr. f.; a se apropia dînd din coadă; *fig. fam.*, a se apropia gudurîndu-se. **-schwärmen**, v. ntr. f.; 1) a începe a roi (albinele); 2) *fig.*, a veni în mulţime, droaie, cîrd.

-**schwärzen**, v. tr. h.; 1) a înegri; 2) a introduce pe furis, prin contrabandă; 3) *fig.*, a ponegri. a defăima. a hulii, a clevetii. a calomni; *fam.*, a azeza, a asterne pe cineva (în rău). -**schwärzer**, m.; clevetitor, calomniator, defăimător. -**schwärzerei**, f., -en; -**schwärzung**, f., -en; ponegrire, calomniare, hulire, defăimare, clevetire. -**schwäzen**, v. tr. h.; a îndupleca, a ademeni prin limbuții, cu chiclește și momițe.

Au-schweden, v. ntr. i.; a veni, a se apropia plutind (în ailer). -**schwefeln**, v. tr. h.; a sulfura, a da albur de pucioasă. -**schweiden**, vzi a înșevăden. -**schweifen**, m., -e; urzală (la pinzari). -**schweifen**, v. tr. h.; a urzi (la pinzari). -**schweifhahnel**, m.; vintelnită, sucală, răselitor, depănătoare (la urzală). -**schweifrahmen**, m.; sul pe care se urzește tortul. -**schweifrolle**, f., -n; mosor, sul (la pinzari). -**schweifen**, v. tr. h.; 1) a lipi (cu cositor); 2) a răni. a lovi (cu o armă de foc; la vinătoare). -**schwellen**, v. tr. i.; și ntr. ner. i.; a se umfla. a se boboșa. a se cocori. a se durduca. a se cucuta. a se hofia. a se hufăi. a se hoboti. a bugezi. a se gurgușa. a se burduși; die (Wass)er schwellen an, apele cresc. -**schwellen**, n.; umflare. boboșare, cucutare, hobotire. -**schwellend**, adj.; 1) umflind, crescind; 2) (mus.) crescendo. -**schwellung**, f., -en; 1) umflare, bolfare, bobotire, gurgușare, cucutare; 2) hofă; 3) creștere (a apelor). -**schwemmen**, v. tr. h.; și i.; 1) a căra cătră (cu plute); 2) a face să plutăscă; 3) a înmăli, a aduce, a arunca mil, nămol; ange schwemmetes Etüd Land, mil. agestru, aluvîune. -**schwemmung**, f., -en; 1) militură, milire, aluvîune; 2) plutire.

Au-schwimmen, v. ntr. ntr. i.; a veni înot, a se apropia înotînd, plutînd. -**schwimmen**, v. ner. i.; a se apropia, suferind (glonțul), sbărniind (insectele).

Au-schwöden, v. tr. h.; a argăsi pfoi cu var (la argășari). -**schwören**, v. tr. h.; a jura, a făgădui prin jurămint, solemn.

Au-segeln, v. ntr. i.; 1) ange segelt kommen, a veni, a se apropia cu pinzele, cu vintrelile întinse (corabia); 2) a da peste, a se izbi de ceva plutînd, navigînd. -**sehen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a privi, a vede, a căuta. a se uita la (cineva sau ceva); b) Ctwas , a cerceta, a examina ceva; c) Ctwas mit dem Ailchen -, (mitffen), a fi nevoit de a părăsi, a se lipsi, a se lăsa de ceva; *fam.*, a se șterge pe bot, a se spăla pe mîni. a'și pune pofta în cuțu; d) filr Ctwas -, a ține de. a socoti, a considera. a trece de. a lua drept...;

e) a lua în seama, a ave în vedere, a lua în hăgare de seamă. a chibzui; f) einen unverwandt -, a se uita la cineva țintă, a șgii, a bleoșdi, a stîlpi ochii (la cineva); g) eine Summe (Selbes nicht) -, a nu-ți păsea de o sumă de bani; h) ich kann das länger nicht -, nu pot să răbd. să sufăr aceasta mai mult; i) einen (für etwas Begangenes) -, a pedepsi pe cineva; j) einem Ctwas -, a ceti în ochii cuiva, a recunoaște de pe față; k) einem Ctwas -, a împărtăși, a comunica cuiva ceva privindu-l, ufindu-se la el; es auf Ctwas -, a ave de scop, a pune ochiul pe ceva, a ave în vedere; m) Ctwas rubig -, a îngădui ceva; n) von der Seite -, a se uita mijos; o) schmachend -, a se uita cu ochi galesi; p) Ctwas begierig -, *fam.*, a se scurge ochii după ceva; r) über die Achten -, a se uita cu dispreț, a nu băga în sama. a se uita mijos; *prov.*, sieht doch die Käte den Kaiser an, și acul ie mic, dar scumpe haine coase; și coada se cureș, face rău pădureș; cu rimă mică se prinde pește mare; 2) v. ntr. ner. h.; sich mal an! ascultă! privește! 3) sich, v. r. ner. h.; a) die Sache sieht so an, lucrul se arată. se înfătoșază. se prezintă astfel; b) es sieht sich an, als wenn, se pare ca și cînd. -**sehen**, n.; 1) privire, vedere, căutătură; dem nach, după cum se vede, după aparență; 2) așer, ifos, înfătoșare, mină, exterior; das haben, a ave așerul; in -sehen, a fi respectat; sich ein Aves -sehen, a'și da așerul, ifosul, a se fardosi, a se furlandisi, a se rățoi, a se umfla în pene; sich ein sel -sehen -geben, *fam.*, a se fasoli ca lintea în zioa de Paști; 3) vază, însemnătate, autoritate; sich in -sehen, a face să fie respectat; sein -beaupten, a'și păstra autoritatea; er ist ein Mann von -, e hărbat cu vază, nach -ber Berjen, avînd în vedere, considerînd, luînd în samă persoana; ein jöhnes -haben, a ave o înfătoșare frumoasă. -**sehlich**, adj. și adv.; 1) cu vază, însemnat, considerabil, respectabil, numeros, de însemnătate, important; 2) frumos, arătos, impunător, măreț. -**sehlichheit**, f., -en; 1) însemnătate, considerățune, importantă; 2) măreție, ținută frumoasă (a corpului). -**sehung**, f.; in -, avînd în vedere, considerînd în privință, în ceea ce privește. -**seugen**, 1) v. tr. h.; a pîrli; 2) v. ntr. i.; a începe a pîrli, a se pîrli. -**seufeln**, v. tr. h.; a însponca, a încopea, a strînge (cu șiret). -**sehen**, 1) v. tr. h.; a pune alătură, a alătura. a adăugi. a înădi, a înșepeni; b) die Aeder -, a lua con-

dețul în mină, a începe a scrie; c) die Trompete -, a pune trîmbița la gură; d) einen Topf -, a pune o oală la foc; e) einen -, a pune, a instala pe cineva într-o funcțiune; f) das Erz -, a pregăti Iesul (la topire); g) die Ladung -, a încărcă cu vergeana, cu arbiul, cu alibiul; h) Kelenisten -, a azeza, a stabili coloniști; i) eine Bruthenne -, a pune o cloșcă pe onă; j) die Armei -, a coase minceile (la o haină); k) a soroci, a pune, a fixa un termen; l) a pune, a trece în socotală; m) (mar.) das Tauwerk -, a întinde, a încorda funietul; n) a pretui, a taxa, a evalua; ein Haus hoch -, a pune un preț prea mare pe o casă; 2) v. ntr. h.; a) a lua avînt, a se sili, a încerca (de a sări, de a năvăli); b) fette Speisen setzen ihm nicht an, mîncărl grase nu-îi priesc; c) die Pflanzen setzen an, plintele incolțesc; d) a pune, a juca cel întîiu (la domino etc.); e) a pune, a potrive o platră lingă alta (la domino); f) die Sporen -, a da pînteni (calului); 3) v. r. h.; a) a se azeza, a se prinde, a se lipi de, a se statornici; b) sich -, a se pune la pîndă (la vinătoare). -**seher**, m.; 1) vergea de puscă, arbiu, alibi; 2) cel ce începe, ce joacă întîiu (la domino etc.) 3) piron, ic, pană (la marinari). -**sehtüd**, n., -e; 1) nadă; 2) adaos. -**sehung**, f., -en; 1) azezare, statornicire, fixare; 2) (tis.) grămădire; juxta-punere.

Au-sicht, f.; -en; 1) vedere, văzută, priveliste, perspectivă, aspect; 2) părere, opinîune; 3) înfătoșare, prezentare (a unei polițe); 4) bei -denes Brices, la primirea, la vederea scrisoarei tale; 5) ohne -ber Perion, fără a lua în sama, a considera persoana; in -daß, avînd în vedere, considerînd că. -**ig**, adj.; -werden, a zări, a descoperi, a așta pe cineva. -**sidern**, v. n. i.; a se strecura. -**siebele**, f., -en; coloniă. -**siedeln**, sich, 1) v. r. h.; a se azeza, a se statornici, a se stabili (cu locuința); 2) v. tr. h.; a coloniza, a azeza, a statornici o coloniă. -**siedlung**, f., -en; 1) azezare, statornicire de coloniă, colonizare; 2) coloniă. -**siedler**, m.; colonist. -**sieden**, v. tr. ner. h.; 1) a face să fiarbă; 2) a curăți, a pregăti prin fierbere. -**siegeln**, v. tr. h.; a pecetlui, a sigila, a include (o scrisoare etc.) pecetluind, sigilînd. -**singen**, v. tr. h.; a întîmpina, a saluta pe cineva, a se adresa cuiva cîntînd. -**sinken**, v. ntr. ner. i.; a căde. a se prăbuși peste ceva. -**sinnen**, v. tr. ner. h.; 1) atribui, a imputa cuiva ceva; 2) a cere, a ave pretențiunea, a exige. -**sinnung**, f., -en; 1) imputare, atribuire; 2) pre-

tențune, cerere, exigență. **-sintern**, v. ntr. i.; (min.) a se lipi, a se amina în chip de stalactite, de țurțuri. **-sib**, m., -e; 1) pindă (la vinătoare); 2) proprietate (nemiscătoare), moșia. **-sibarbeit**, f., -ei; iniția săptămură, începerea lucrului (în băi). **-sisen**, v. ntr. ner. h.; 1) a fi lipit, potrivit, a șede bine (o haină); 2) a fi legat, a tine la; 3) a pindi, a sta la pindă (la vinătoare); 4) a fi statornic, stabil, domiciliat; 5) a începe a șipa (o baie, o mină). **-sitzer**, m.; pindar (la vinătoare); 2) începătorul lucrului, șipărei unei băi, unei mine.

An-spalten, 1) v. tr. h.; a despica puțin, a deschide despicând; 2) v. ntr. i.; a începe a crăpa, a se despica. **-spann**, m.; înhămare. **-spannen**, v. tr. h.; 1) a înhăma, a pune caif (la trăsura); 2) a struna, a încorda, a întinde (o coardă, un arc); *fig.*, alle seine Kräfte, a întrebunța toate puterile, a se opinti, a se canoni, a se trudi; 3) a întrebunța, a ocupa (ceva, pentru sine) vzi *Spannen*; 4) den Teich, a umple iazul (cu apă): das Wasser, a da drumul apei; der mit Wasser angepannte Platz, locul umplut cu, udat de apă. **-spanner**, **-spanner**, m.; clăcaș, iohagiu, înhămaciu cu caif sei (ce e dator să facă clacă cu caif sei). **-spannergut**, n., -güter; moșia, răzegie supusă la clacă cu caif. **-spannung**, f., -ei; 1) înhămare; 2) încordare, strunare, întindere (de coarde, arcuri); 3) der Kräfte, obștală, opintală, încordare a puterilor.

An-sprechen, v. tr. ner. h.; a scuipa, a stupa (pe cineva sau pe ceva). **-speisenswert**, adj.; vrednic de dispreț. **-speisen**, vzi *anstellen*.

An-spielen, v. tr. h.; 1) a împina cu slănină; 2) a umple, a ticsi. **-spielen**, 1) v. tr. și ntr. h.; a) a juca (o culoare în cărți); b) a începe a juca, a cînta; c) a juca întîiu (în cărți); d) ein Instrument, a cerea un instrument; e) a se apropie, a atinge cîntînd; f) a face aluziune, a vorbi în pildă: *fam.*, a arunca pîtra în sătră; a bate șeana să priceapă țapa; g) Empfindungen, a deștepta simțiminte. **-spieler**, m.; cel ce joacă întîiu (la cărți). **-spiele**, f., -ei; aluziune. **-spießen**, v. tr. h.; a întepa, a întepușă, a pune în țeapă, în frigare, a străpunge. **-spießen**, f., -ei; întepare, întepușare, străpungere, punere în țeapă, în frigare. **-spinnen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a adăugi, a lega, a înoda țorînd; b) a urzi, a țorace, a nevedi; c) einen Verrat, a urzi, a plămîi o trădare; d) Unterhandlung, a începe negocîiri, a intra în vorbă; d) eine Unterhaltung, a

deschide o convorbire, a intra în convorbire; 2) sich, v. r. ner. h.; a se urzi, a se isca. **-spisen**, 1) v. tr. h.; a ascuți, a face vîrt; 2) sich, v. r. h.; a se căli, a se chefalui.

An-spiessen, v. tr. h.; a împleti împreună capetele a două frînghii.

An-spornen, v. tr. h.; 1) a da pînteni (calului); 2) *fig.*, a înteși, a îmboldi, a boldi, a apelpisi, a întărita, a da ghles, a zori, a incuraja, a asmuși, a așta. **-spornung**, f., -ei; îmboldire, asmușire, aștare, incurajare, înteșire.

An-sprache, f., -ei; 1) cuvîntare, discurs îndreptat, adresat (cuiva), alocuțiune; 2) (mus.) ton, sunet.

An-sprechen, 1) v. tr. ner. h.; a) a vorbi cătră cineva, a îndrepta, a adresa cuvîntul; b) cit *Schiff*, a chiema, a strîga, a da chiot (la vederea, la întălnirea unei corăbii); c) eine Sau, a face prin lătrare pe un mistreț să se opriască (la vinătoare); d) einen um etwas, a cere cuiva ceva, a l ruga pentru ceva; e) er spricht dies als gefälligst an, el declară aceasta ca falsificat; f) einen auf einen Diebstahl, a pîri, a acuza pe cineva de furt; g) etwas, a pretinde, a reclama ceva; h) einen (cine) -, a plăce, a răspunde la dorința, la plăcerea cuiva, a interesa (pe cineva); 2) v. ntr. ner. h.; a) bei einem, a face (în treacit) vizită la cineva, a poposi, a se abate; b) (mus.) a resuma, a hăui. **-sprechend**, adj.; drăgălas, plăcut, grațios, interesant. **-spreizen**, v. tr. h.; a sprîji, a răzîma (cu stînghuri, cu popi). **-sprengen**, 1) v. tr. h.; a) a stropi, a uda; b) a pestrîta; c) a face să resară; 2) v. ntr. h.; angsprengen, a veni, a sosi în galop. **-sprengung**, f., -ei; 1) sosire în galop; 2) stropire, udare. **-sprengeln**, v. tr. a pestrîta.

An-springen, 1) v. ntr. ner. i.; a) a sări pe, spre, cătră; b) a veni sărînd; c) a crăpa, a plesni; d) a merge în copec; 2) v. tr. ner. h.; das Pferd lassen, a face calul să meargă în galop. **-springen**, 1) v. tr.; a stropi, a uda; 2) v. ntr. i.; a țîsni, a stropi pe (ceva). **-springung**, f., -ei; stropire.

An-spruch, m., -iprînde; 1) einen in-, nehmen, a) a cere seamă, socoteală de la cineva, a l apuca de scurt; b) a pîri, a acuza, a chiema în judecată pe cineva; c) a ocupa pe cineva; 2) pretențiune, drept, drit; auf etwas - machen, a pretinde, a cere, a reclama ceva. **-sreich**, **-slos**, adj.; smerit, nepretențios, fără pretenții, modest. **-slosigkeit**, f.; smerenă, modestă. **-sreich**, **-svoll**, adj.; țîfnos, pretențios. **-sprung**, m., -iprînce; 1) avînt, săritură; 2) (med.)

rohiî, bube dulci, riie, lipiă; 3) a propiere, mergere în copec. **-spuden**, vzi *ansehen*. **-spülen**, 1) v. ntr. h.; a miîi, a căra, a aduce miî; 2) v. ntr. h.; a spăla (apa zidurilor), a atinge (talazurile izbindu-se de). **-spülung**, f., -ei; miîire, miîitură.

An-stacheln, v. tr. h.; 1) a întepa, a întepușă, a înglimpa, a prinde cu țepi, cu spinți; 2) a îmboldi (houl etc.); 3) *fig.*, a îmboldi, a da bold. a înteși, a așta, a întărita, a incuraja, a anima. **-stählen**, v. tr. h.; a oteli (toporul etc.). **-stalt**, f., -ei; 1) pregătire, orînduire, orîndulală, regulare, aranjament, dispozițiune; zu etwas machen, treffen, a face pregătiri, a lua dispozițiuni, a orîndui, a pune la cale; 2) așezămint, stabiliment, institut; 3) atelier. **-stammen**, v. tr. h.; a lăsa, a împărtași ca moștenire, ca chironomiă; angekommen, moștenit, chironomisit, ereditar, get-beget; angekommene Güter, moșii de bastină. **-stammen**, v. tr. h.; vzi *ankommen*. **-stampfen**, v. tr. h.; a bate, a pisa (cu mașul, cu berbecule). **-stand**, m.; 1) cuviință, bună-cuviință, omenie; 2) pindă (la vînatore); 3) aminare, îngăduire, trîgănare, zăbavă; dies leide sein -, aceasta nu suferă aminare; 4) (pl., Anstände) îndofală, scrupul; - nehmen, a se stînjini, a sta pe gînduri, a sta la chibzur; 5) alte Anstände bezaßten, a plăti toate datorile (însemnate în registru); 6) ohne -, fără preget, imediat, la moment; 7) minerău găsit la descoperirea unui strat; 8) graffig, chip de a se purta, manieră. **-ständig**, adj.; cuviincios, potrivit, convenabil; - adv., cum se cuvine, cum se cade. **-ständigsteit**, f.; 1) folosință, oportunitate; 2) cuviință; 3) (pl., -en) fapt cuviincios. **-standsbrief**, m., -e; scrisoare de răgaz, de prelungire, de aminare (pentru plată de datorii), moratoriu. **-standesgefühl**, n., -e; simțimint de bună-cuviință, de omenie. **-standesverlesung**, f.; călcare, jignire a unei cuviinți. **-standsvoll**, adj.; foarte cuviincios. **-standswidrig**, adj.; necuviincios. **-ständig**, v. tr. h.; 1) a întări, a întepeni cu bețoșoare, cu araci (mazere, hemeșu); 2) a încorda via. **-stärken**, v. tr. h.; a erolimoli, a serobi (rufe etc.). **-stärken**, v. tr. h.; a stîlpi, a zgîi, a holba, a bleođi ochii, a se uita (întă. **-starr**, prp., (en genit.) în loc de. **-stärken**, v. tr. h.; a arunca colb, praț, pulbere pe, spre ceva. **-stauen**, v. tr. h.; a privi cu mișcare, cu umire. **-stauenswert**, **-stauenswürdig**, adj.; vrednic de admirat, admirabil.

An-stehen, v. tr. ner. i.; 1) a întepa, a înglimpa, a împunge, a întepu-

sa. a pune în țeară, în frigare; 2) a îmboldi, a înteti, a holdi; 3) a începe a putrezi, a se strica (poamele etc.); 4) einen -, a) a pipii, a descoase pe cineva, a smulge un secret de la cineva; b) *fig.*, a lua peste picior, în ris pe cineva; 5) ein *Haß* -, a da cep unui vas; 6) *fig., fam.*, angeftochen kommen mit Etwas, a veni la cineva spre a-i propune ceva. -**ftedärme**, m.; mangetă, manget. -**ftedobrer**, m.; burghiu, burghias, sfredel pentru canele. -**fteden**, 1) v. tr. h.; a) a viri, a băga, a înfinge; 2) a prinde (cu holduri); 3) a aprinde, a pune foc; 4) ein *Haß* -, a da cep unui vas; 5) a molipsi, a înfecta, a lua (o boală). -**ftedend**, adj.; molipsitor, molimos, lipicios, contagios; -**ftedende** Krankenheit, boală molipsitoare, contagioasă, bolesniță. -**ftedung**, f. -cu; molipsire, contagium, infecțiune, molimă. -**ftedungsgift**, n. -e; -**ftedungstoff**, m., -e; miasmă. -**fteben**, v. tr. h. și i.; 1) a sta undeva sau lângă ceva; 2) a sta la pîndă (la vinătoare); 3) auf *mergen* *stehen* Termin au, pe mîne se sorocit, e pus un termen; 4) es *stcht* im *Schuldbuch* au, se scrie în registru, în contdică; 5) mit einem -, a lucra împreună, a lua parte la lucrare; 6) a sta pe gânduri, a chibzuri; 7) a plăce, a-i sta, a-i sede bine; das *Mleid* *stcht* gut au, haina sede bine; 8) a amîna, a întirzia, a prelungi; 9) a bate la ochi; 10) er *stcht* au, se stînjinește, sovătește, se îndofește; 11) es *stcht* ihm au, îi vine bine, îi merge bine, îi prieste. -**ftefen**, v. tr. h.; 1) a întări, a învirtosi; 2) *Wände* -, a erozmoli, a serobi rufe, albituri. -**fteigen**, v. ntr. ner. i.; 1) a sui, a urea; *fam.*, angeftiegen kommen, a veni urcînd; 2) a crește urcîndu-se; 3) *fig.*, mit Etwas angeftiegen kommen, a veni cu planuri, cu propunerii, cu proiecte. -**ftellen**, 1) v. tr. h.; a) a pune, a așeza pe lingă; b) a pune într'o slujbă, a da o funcțiune, un post, a căpătui, a pune în pălne (pe cineva); c) a îmboldi pe cineva, a-i da fitil, a'l ademini (spre a face ceva); d) a regula, a orîndui, a întocmi, a pune la cale, a dispune, a pregăti; e) ein *Mahl* -, a da un prînz; f) a face, a comite; er hat etwas *Stöhens* angeftellt, a făcut o poză; g) *Betrachtung* -, a face observări, reflexiuni; h) ein *Fabrikant* *stelt* einem *Kaufmann* *Waren* au, un fabricant oferă unui neguțitor mărfuri spre cumpărare; i) a așeza, a pune la pîndă (la vinătoare); j) eine *Klage* -, a aduce o plîngere, a adresa o reclamațiune (contra cuiva); k) ich *weiß* nicht wie es anzustellen, nu știu cum să fac; l) Ar-

beiter -, a tocni, a angaja lucrători; l) (him.) die *Augenbienen* -, a expune ingredientii (în irurirecăldurec, fermentării etc.); 2) sich, v. r. h.; a) a se pune, a se așeza lângă ceva, a se ține gata; b) a se pune la pîndă; c) a se face, a se prefăce, a se purta; d) sich zu *spielen* -, a se apuca de cîntat, de jucat. -**steller**, m.; poruncitor; cel ce numeste în funcțiuni, cel ce pune la cale, dispune, întocmeste ceva. -**stelterei**, f. -ei; prefăcătoria, făfărniciă, fasolială, marafetură, gudurare, marghiolă, mofturi, nazuri. -**stellig**, adj.; iscusit, îndeminatec, dibacu, ghibacu, harnic, priceput. -**stelligkeit**, f. -ei; iscusință, îndeminare, dibăcă, hărnicie, pricepere. -**stellung**, f. -ei; 1) post, căpătuială, funcțiune, slujbă; 1) die *der* *Miipe*, expunere (la căldură, la fermentare etc.) a cîldărei (la vâpsitori, la coloritori). 3) die *einer* *Naqd*, ofînduire, punere la cale, aranjare a unei vinători; 4) ein *Fabrikant* *madt* eine - *von* *einer* *Ware*, un fabricant oferă o marfă (spre cumpărare); 5) facere, comitere. -**stellungsbekret**, n. -e; decret de numire într'o funcțiune, într'o slujbă. -**stellungsfähig**, adj.; destoinic, capabil de a fi pus într'un post, de a ocupa o funcțiune. -**stemmen**, 1) v. tr. h.; a răzina, a sprîjni; 2) sich, v. r. h.; a se răzina, a se sprîjni de -**sterben**, v. ntr. ner. i.; a veni, a căde (cuiva) o moștenire (prin moartea altuia). -**steneru**, v. tr. h.; a îndrepta, a cirnui (o corabie) spre term. **An-stich**, m., -e; 1) îmboldire, înfigere; 2) - *eines* *Haßes*, dare de cep unui vas. -**sticheln**, v. tr. h.; auf Etwas -, a vorbi cuiva în pîndă, a face aluziune întepătoare la ceva; *fam.*, a arunca pîtra în satră; a bate șaoa să priceapă țapă. -**stiden**, v. tr. h.; a adăngi, a înădi cosînd (la gherghel). -**stiefeln**, 1) v. tr. h.; a încălța (pe cineva); 2) v. ntr. i.; angeftieft kommen, a se apropia, a înainta, a veni cu pași mari. -**stieren**, v. tr. h.; a stîlpi, a zgii, a holba, a bleođi ochii, a se uita țintă (la cineva). -**stiften**, v. tr. h.; 1) a țintui, a pironi, a întepi cu ținte, cu cuțe; 2) Etwas -, a pricinui, a căsuna, a cauza, a urzi, a izvoli ceva; 3) einen -, a îmboldi, a ațîța, a întărîta, a da hold, fitil, a ademini (pe cineva să facă ceva). -**stifter**, m.; ațîțitor, urzitor, izvoditor, instigator, cap. autor; *fam.*, hoasta -**stiftung**, f. -ei; 1) pricinuire, căsănare; 2) ațîțare, îndemnare, înstigare, îmboldire, mzure, provocare. -**stimmen**, v. tr. h.; 1) ein *Instrument* -, a acorda un instrument;

2) ein *Fied* -, a intona un cîntec; 3) *Klagen* -, a rădica plîngeri. -**stimmung**, f. -ei; intonare. -**stufen**, v. ntr. ner. h.; a împuți; *fig.*, a face scîrbă, a îngrețoșa.

An-stolperu, v. ntr. i.; 1) a se poticni, a se împiedeca mergînd; 2) a se izbi de, a da peste poticîndu-se. -**stopfen**, 1) v. tr. h.; a umple, a țiesi, a îndesa, a întesa, a băesi; 2) sich, v. r. h.; a se gloțni, a se îmhuiba. -**stören**, vzi *anzehen*, auții ten 3. -**stoß**, m., -stöße; 1) ciocnire, zdruccinare, izbire; 2) hold, indemin, îmboldire; 3) pîdeceă, împiedecare, greutate, dificultate; ein *Stein* *des* - *es*, pîdeceă, stingherfală; *ohne* -, fără șfală, fără greutate; 4) scandal, dandana, inconvenient; -*nehmen*, a se formaliza, a se supăra, a se scandaliza; -*geben*, a da o pîldă rea, un exemplu rău; 5) (med.) *atac*, acces; 6) cusutură pe ureche (la eroitori); 7) *eres-cătura* (de pălne); 8) bătojire, stricare (a fructelor). -**stoßen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a izbi, a ciocni, a împingo, a lovi; b) a adăngi, a alătura, a împreuna, a îmbina, a înădi; c) die *Gläser* -, a ciocni păharele; d) einen *Fisch* -, a apropia o masă; e) den *Teig* -, a împrospta aluatul (adăugînd plămădială); f) a pisa, a bătuci vatra (în turnătorii); g) die *Naqd* -, a anunța vinătorea dînd din, sîsînd în corn; h) a cărpi, a prinde (prin cusutură); 2) v. ntr. ner. h.; a) a se ciocni, a da peste, a se pîli, a se lovi izbindu-se; b) bei einem -, a supăra pe cineva, a produce supărări, a'l scandaliza; c) bei Etwas -, a sovii în vorbire, a mîlei; d) mit *der* *Zunge* -, în *Weden* -, a vorbi cepeleag, peltic, a se împiedeca în vorbă, a bolborosi; e) *gegen* Etwas -, a greși în priviva bunce-cuvînti; f) a se mărgini, a se atinge, a se meglesi, a se învecina; g) das *Werd* *stcht* au, calul se poticnește; h) das *Schiff* *stcht* hinten au, corabia se îngheseste, se trage într'un colț; 3) v. ntr. ner. i.; a se bătoji, a se strica, a putrezi (poamele bătute de pîtră). -**stoßen**, n.; 1) ciocnire, izbire; 2) poticnire (a calului); 3) bolborisire, împiedecare în vorbă; 4) meglesire, învecinare (de case). -**stoßend**, -adj.; 1) megles, vecin, învecinat; 2) alăturat, adăngit. -**stößig**, adj.; necuvîntos, ofensitor, scandalos, lovitor, izbitor. -**stößigkeit**, f. -ei; necuvîntă, scandal, dandana, inconvenientă. -**stößen**, f. -nächte; cusutură pe ureche (la eroitori). -**stößung**, ciocnire, izbire, lovire; vzi *Anstehen* n. -**stottern**, v. tr. h.; a vorbi (cu cineva) bolbori sînd, peltic, cepeleag.

u-strahlen, v. tr. h.; 1) a lumina, a

arunca razele pe, spre ceva; 2) *fig.*, a privi cu ochii sfocați. **-stranden**, v. ntr. f.; a se sfărâma (corabia). **-strängen**, v. tr. h.; a lega, a prinde cu trăgătorile, a pune trăgătorile (la câr).

An-streben, 1) v. ntr. h.; a) a tinde, a năzui, a aspira (la ceva); b) ge gen etwas —, a lupta în profiva ceva, a combate ceva; c) (*fig.*) an-strebende Kraft, putere centripetală; 2) v. tr. h.; a cânta, a se sili să ajungă ceva, să puse mîna pe ceva.

-streichen, 1) v. tr. ner. h.; a) a văpsi, a zugrăvi, a boi; b) a însemna, a nota (cu o trăsătură), a sublinia; c) einen Stuhl —, a da o aparență; d) *fig., fam.*, einem mit dem Stod —, einem den Rücken blau —, a coși în bătaie, a doborâla, a toropi, a da căteoaia, a snopi, a târbăci, a pișagi, a chelșina pe cineva; e) das weisse Ich dir —! las' te voŕu regula, te voŕu pune în păine, am să ũ-o fac, am să ũ-o coc! 2) v. ntr. ner. h. și f.; a se atinge ușor, a se atinge pe de asupra, a se șterge (cu haina) trecînd alături; 3) sich, v. r. ner. h.; a se alipi, a se da după cineva, a se înșina. **-streicher**, m.; zugrav, boiengiu, văpsitor; *iron.*, pictor prost, minjitor. **-streicherel**, f., -en; boire, văpsire, zugrăvită.

-streichpinzel, m.; penel, pensulă de văpsit, de boit. **-streifen**, 1) v. ntr. h.; a se atinge ușor, pe de asupra, a trece pe de lături și a se șterge (de părete etc.); 2) v. tr. h.; a zdreli, a atinge ușor. **-strengen**, 1) v. tr. h.; a) einen Freieß —, a face, a intenta un proces; b) a opinti, a oboși, a împinge (la lucru), a strădui, a sirgii; c) alle Kräfte —, a înțrebuința, a pune toate puterile; d) vbi aufsträngen; 2) sich, v. r. h.; a se oboși, a se opinti, a se căzni, a se boșorogi, a se trudi, a se sforța, a și încorda toate puterile, a se nevoi, a se sili. **-strengen**, adj.; obositor, ostenitor. **-strengung**, f., -en; obosală, opintială, striduință, eaznă, silință, încordare (a puterilor), zor, trudă, anevoaie, silință, sirguintă, năzuință. **-streuen**, v. tr. h.; a presăra (cu nășip, cu cenusă etc.).

An-streich, m., -e; 1) boire, văpsire, zugrăvită; 2) tencuire, tencuială; 3) *fig.*, față, aŕer, lustru, culoare. **-striefen**, v. tr. h.; 1) a înăli, a prelungi, a adăugi împletind; 2) a cirpi (ciorapi, colțun); 3) a strînge, a lega cu o fîmbe; *fam.*; a lega cobză, snop, fedeleș, burduf.

An-strömen, 1) v. ntr. h.; a curge, a înainta în șiroaie (cătră, spre ceva); *fig.*, a veni, a se apropie cînduri, droaie; 2) v. tr. h.; a) a atinge curgînd; b) Wand —, a mili, a aduce nămol, mil. **-strömmung**, f., -en;

1) curgere în șiroaie; (*fig.*) flux. **An-stüdeln**, v. tr. h.; a înăli, a (im)peteci, a adăugi (o bucată la alta). a cirpi. **-stüdelung**, f., -en; 1) înădire; 1) cirpire, împetecire. **-stürm**, m., -stürme; asalt, năvală, atac. **-stürmen**, v. ntr. f.; a) a năvăli, a da năvală, a se repezi cu asalt, a ataca cu putere, a da fureș, fureș, a da busta, busna, a da amandea (pe cineva); b) a podidi (lăcrimile).

-sturz, m., stîrșe; cloconire, lovire, izbire. **-stürzen**, v. ntr. f.; a da năvală, busta, a se arunca pe; ange-stürzt kommen, a veni foarte repede, a veni într'un buc, într'un suflet. **-stügen**, vzi antemmen. **-stügen**, v. tr. h.; a privi pe cineva cu mirare, a se uita cu ochi holbați. **-suchen**, v. tr. h.; einen, bei einem (um etwas) —, a cere, a stărui, a solicita (de la cineva ceva). **-suchen**, n.; cerere, rugămintă, solicitare, petițiune. **-sucher**, m.; 1) petiționar; 2) postulant, candidatul la un post, la o funcțiune. **-suchung**, f., -en; vzi Ansuchen n. **-suchungsschreiben**, n.; cerere, petițiune. **-such**, m., -e; 1) clocot, undă, val (ce se face pe suprafața unui lichid cînd fierbe); 2) fierbere în lesie (a unei materii, ce țeste a se văpsi).

-summen, 1) v. ntr. f.; a veni, a se apropie biziind (albimile); 2) sich, v. r. h.; a se grămădi, a se înmulți, a crește la număr. **-süßen**, v. tr. h.; a îndulci.

Antagoni-stieren, v. ntr. h.; a se împotrivi, a lucra în protivă, a contraria. **-ismus**, m.; antagonism, împotrivire, opunere, opozițiă, conflict. **-ist**, m., -en; antagonist, protivnic, adversar, dușman, vrîjmas, opozant.

An-tafeln, v. tr. h.; (mar.) a înfunia, a arma, a echipa (o corabiă). **-tafelung**, f., -en; urnare, echipare (a unei corăbii). **-tauschen**, v. ntr. h.; 1) a veni dănuind, jucînd; 2) a conduce jocul; 3) a da peste, a se izbi jucînd; sich eine Straußheit —, a și atrage, a căpita o boală (jucînd prea mult). **-tappen**, v. ntr. h.; a pipii, a atinge pipîind.

Antarktisch, adj.; antarctic, de miazăzi, austral, meridional. **An-tasten**, v. tr. h.; 1) a pipii, a a-puca pipîind, a pune mîna pe ceva; 2) die Ehre —, a atinge, a vătămă, a jigni cîmstea. **-taftung**, f., -en; pipuire, atingere, apucare cu mîna; *fig.*, atingere, apucare, vătămare (a onoarei). **-taumeln**, v. ntr. f.; a se apropia șovîind, legănîndu-se.

Ante-cedenzen, pl.; antecedente, întimplările, faptele vieții trecute ale unui om. **-cedieren**, vzi veranügen; **-deluvianer**, m. pl.; antideluvian, oameni ce au trăit înaintea potopului. **-deluvianisch**, adj. antedeluvian, d'înaintea potopului.

Antahl, m., -e; antal (măsură de capacitate în Ungaria).

An-teil, m., -e; 1) parte, portfunie, contingent, cislă; einer Sache, referența, curamă; 2) interes; an Et was haben, nehmen, a ave, a lua parte, a se interesa de ceva, a participa la ceva. **-haber**, m.; părtaş, tovarăș, asociat, interesat. **-mäßig**, adj.; proporțional, potrivit cu partea fiecăruia. **-los**, adj.; neinteresat. **-schlein**, m., -e; **-setztel**, m.; (com.) adevărîntă, înșcris de participare, acțiune. **-swoll**, adj.; foarte interesat.

Anthologie, f., -n; antologiă, culegere de poezii. **-ist**, m., -en; antalogist, culegitor de poezii.

Anthrax, m.; sârpincea, serpengea, sârpîngea, alubă, bubă rea, bubă neagră [*Anthrax*].

Anthropogonie, f.; antropogonia, cunoștința creațiunii omului. **-graph**, m., -en; antropograf, descriitor al corpului omeneș. **-graphie**, f.; antropografică, descrierea corpului omeneș. **-log**, m., -en; antropolog, cunosător al firei omenești. **-logie**, f.; antropologiă, știința care se ocupă cu istoria și cu studiul firei omenești.

-phag, m., -en; antropofag, mîncător de carne omenească. **-phagie**, f.; antropofagiă, mîncare de carne omenească. **-phobic**, f.; antropofobă, frică, groază de oameni. **-sophie**, f.; știința, cunoștința omului, a firei omenești.

An-thon, 1) v. tr. ner. h.; a) Kleider —, a pune haîne, a îmbrăca; b) einen etwas —, a pricinui, a căsuna, a cauza cuiva ceva; c) es einem —, a vrăji, a obroci pe cineva, a face cuiva un farmec; den Degen —, a pune, a încinge spada; c) Gewalt —, a întrebuița putere, silă, forță; f) die Sache ist ganz danach angethan, lucrul, afacerea pare, are aparență, are aŕer; g) thun Sie mir das nicht an, nu mi face aceasta, cruță-mă de aceasta; h) Ehre einem —, a face cîmste cuiva; i) einen Mädchen Gewalt —, a silui, a viola o fată; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se îmbrăca; b) sich Zwang —, a se sili, a se constrînge, a nu și fi la îndămină, a se gena; c) sich ein Leid —, a și face seamă, a se sinucide, a și scurta, curma zilele.

Anti-dambre, n.; (cet. antiambără) anticameră, sală de așteptare, sacnasu. **-chambrieren**, v. ntr. h.; (cet. antiambriren) a face anticameră a sta în anticameră (a aștepta momentul de a fi introdus); *fig., fam.*, a se umili, a se gudura. **-dresse**, **-dresse**, f.; anticeresă, amanetare, i-potecare a unui uzufruct (a unui datornic cătră creditorul său). **-drist**, m., -en; antidrist, vrîjmas, dușna

adversar al creștinătății; *pop.*, antihirt, diavol, satană. **Antonen** vzi Antipoden. **-cipando**, adv.; înainte, prin anticipare. **-cipation**, f.; anticipare, apucare pe d'înainte, primire înainte. **-cipereu**, v. tr. h.; a anticipa, a apuca pe d'înainte, a prejudeca, a preîntîmpina, a primi, a lua înainte. **-constitutionell**, adj.; în protiva, în contra constituției, anticonstituțional. **-datieren**, v. tr. h.; a antidata, a pune, a da o dată, o zi, de mai înainte (unei scrisori, unei polițe). **-dotum**, n., -dotă; antidot, mijloc, leac în contra otrăvirii.

Antiefen, v. tr. h.; a cerca, a sonda adîncimea mării.

Anti-febrilisch, adj.; antifebril, în contra frigurilor, ce alungă frigrurile. **-f**, adj.; vechiu, antic. **-faustisch**, adj.; anticaustic, ce servește în contra arsurii. **-fe**, f., -n; antică, lucru de artă foarte vechiu, raritate. **-fentabinett**, n., -e; cabinet, culere, colecție de antichități, de lucruri vechi de artă. **-fkerical**, adj.; anticlerical, în contra popilor. **-friif**, f., -eu; anticritică, contra-critică, respuns la o critică prin critică. **-liberal**, adj.; antiliberal, în protiva principiilor, ideilor sau faptelor liberale. **-liberalismus**, m.; antiliberalism, dușmăniă în protiva principiilor liberale. **-fontitutionell** vzi anticonstituțional. **-fien**, pl.; Antile (insule). **-fope**, f., -n; antilopă, gazelă [*Antilopa dorcas*]. **-monarhisch**, adj.; antimonarhic, în protiva sistemului de guvernămînt monarhic, republican. **-monium**, n.; (hîm.) antimontu, sarea pisiceii, oglinda măgarului. **-national**, adj.; antinațional, în protiva intereselor popo- lui, ale națiunii. **-nomie**, f., antinomia, înponcișare, contrazicere cu legea. **-nchien**, n.; Antiohia (oraș). **-pathie**, f., -n; antipatiă, ură, scîrbă, desgust, aversiune, repulziune, repugnanță. **-pathisch**, adj.; antipatic, neplăcut, urit, scîrbos, de nesuferit. **-patriot**, m., -eu; antipatriot, dușman al patriei. **-pblogistich**, adj.; antilogistic: a) în protiva materiilor arzitoare, combustibile; b) (med.) ce potolește inflamațiunea, obrîntirea, bujorirea. **-phonie**, f., -eu; 1) antison, cîntec alternativ, cîntare alternativă (în biserică); 2) contrazicere logică. **-phrafte**, f., -n; antrifrasă, exprimare prin contrariul. **-pode**, m., -n; antipod: a) locuitor pe un punct al pămîntului, diametral opus celui alt; b) dușman, adversar. **-podisch**, adj.; antipodic: 1) ce se ține de, ce privește pe antipozî; 2) de părere contrarie.

Antippen, v. tr. h.; a atinge d'abia, a pipii ușor, pe de asupra.

Anti-qua, f.; (tip.) anticva, caracter romane (sofă de litere verticale). **-quar**, m., -eu; 1) anticar, arheolog, cunoscător de antichități; 2) anticvar, vînzător, negustor de cărți vechi. **-quariat**, n., -e; 1) magazia, dughena de (unde se vînd) antichități; 2) librăria de cărți vechi. **-quarisch**, adj.; 1) vechiu, de prilej, de ocaziune; 2) ce privește pe anticvar. **-quaschrift**, f., -eu; vzi Antiqua. **-quität**, f., -eu; 1) antichitate, caracter antic; 2) antică, antichitate, lucruri de artă vechi, rarități. **-republikaner**, m.; antirepublican, protivnic, adversar al republicei. **-republikanisch**, a-lj; antirepublican, în contra republicei. **-revolution**, f., -eu; contra-revoluțiune. **-revolutionär**, 1) m.; antirevoluționar, provocător, instigator al unei contra-revoluții; 2) adj.; ce provoacă, ce tînde la o contra-revoluție. **-senit**, m., -eu; antisemit, dușman al Semicilor, al Evreilor. **-semitismus**, m.; antisemitism, dușmăniă, ură în contra Semicilor, a Evreilor. **-storbutisch**, adj.; anticorbatic, în protiva studenției, a scorbutului (boală). **-septisch**, adj.; antiseptic, în contra putrezirii, a putrefacțiunii. **-social**, adj.; antisocial, în contra legilor societății. **-theje**, f., -n; antiteză, opoziția de idei sau de cuvînte, apropiere de două eugetări sau două expresiuni opuse.

Antliș, n., -e; față, figură; *fam.*, obraz.

Antoban, v. ntr. h.; vzi antejan.

Anton, m.; Anton (nume bărbătesc). **-ie**, -ette, f.; Antonia, Antoaneta (nume femeiesc). **-inșfeuer**, n.; orbalt, orbant, brîncă, pojar, foc vîu, focul sf. Anton, erisipel [*Erysipela*]. **-inștreus**, n.; crucea lui Anton (în forma unui T).

Antouen, 1) v. ntr. h.; a resuna, a hăni; 2) a) face să resune; b) a atinge cu sunetul, cu tonul. **-tojen**, v. ntr. h.; a se apropia, a se izbi, a căde cu vînet, cu văjiit.

Antraben, v. ntr. f.; a veni, a se apropia în treapid. **-trag**, m., -träge; 1) propunere, moștiune; 2) îmbiere, ofertă. **-eu**, v. tr. ner. h.; 1) Etwas —, a purta ceva (pe sine, pe trup); 2) a aduce, a purta, a căra (la locul hotărit); 3) einem Etwas —, a îmbierea, a propune, a oferi cîiva ceva; sich einem —, a se oferi, a se pune la dispozițiunea cuiiva; 4) auf Etwas —, a face o moștiune. **-tragsrecht**, n., -e; inițiativă, dreptul de inițiativă. **-steller**, m.; propunător, autor al unei mențiuni. **-trampeln**, -trappeln, trappen, v. ntr. f.; a veni, a se apropia tropîind. **-trauen**, v. tr. h.; 1) a cumina, a însoți prin căsătorie; 2) a încredința, a confia; sich einem —, a se destăinui, a se

descoperi cuiiva. **-trauung**, f., -eu; cumina. **-träufeln**, vzi auströpfeln. **Antreffen**, v. tr. ner. h.; a) a găsi, a afla; b) a nimeri, a întîlni, a brodi, a da peste; c) einen auf der Hand —, a surprinde pe cineva asupra faptului, în flagrant delict; *fam.*, a'l prinde la diecă, a'l prinde cu ocaoa mică, cu rața în traistă, cu mița în sac; 2) vzi betreffen. **-treffung**, f., -eu; 1) aflare, găsiere; 2) întîlnire, nimerire. **-treiben**, 1) v. ntr. ner. f.; a sosi plutind, a fi dus, purtat, mînat de apă (ghiața etc.); 2) v. ntr. ner. h.; a) a apropia plutind; b) a împinge, a mîna spre, cătră; c) a întepi, a îmboldi, a atîta, a zori, a pripî, a da zor, ghies, bold, fitil; d) eine Herde —, a mîna o circadă, o turmă, o țîrlă; e) einen Nagel —, a bate un cuiu; f) ein Brett —, a întepeni, a întări o scîndură; g) a pune în mișcare (turnător, fărătoria). **-treiben**, n.; vzi Antreibung. **-treiber**, m.; atîțător, provocator, instigator, boiță. **-treibung**, f., -eu; 1) mișcare, cărătura; 2) întepire, îmboldire, bold, zor, îndemn, pipire. **-treten**, 1) v. ntr. ner. f.; a) a se apropia, a se pune lîngă cineva, în rînd cu cineva; b) bei Jemand —, a vizita pe cineva; c) zum Tanze —, a intra în joc; d) a intra în funcțiune; e) lults, rechts —, a porni cu piciorul sting, cu cel drept; 2) v. tr. ner. h.; a) a bate, a îndesa căleînd (pămînt); b) einen —, a întîmpina, a opri pe cineva (spre a-i vorbi etc.); c) es trat ihm die Luft an, îi abătî, îi veni gustul, pofta; d) ein Gefühl trat ihm an, l'a apucat un simțimînt; e) a începe; f) eine Reise —, a porni la drum; g) einem um Etwas —, a ruga pe cineva de ceva; h) eine Erbschaft —, a căpăta o moștenire, a intra în stăpinirea unei moșteniri; i) die Regierung —, a lua în mîna frîncle guvernului, a se sui pe tron; j) das neue Jahr —, a începe anul nou; k) einen Beweis —, a da o dovadă, o probă. **-tretung**, f., -eu; 1) apropiere, intrare, punere în rînd; 2) einer Erbschaft, dobîndire a unei moșteniri; 3) intrare (în funcțiune); 4) eines Beweises, dovedire, dare de dovadă. **Antrieb**, m., -e; îmboldire, îndemn, bold, fitil, impuls; aus eigenem — e, din propria inițiativă; natürlicher —, instinct, îndemn firesc; innerer —, însulare, inspirație. **-trinken**, 1) v. ntr. ner. h.; a începe a be; a be cel întîu; 2) sich, v. tr. ner. h.; vzi antreiffen. 3. **-trippeln**, vzi antrampehn. **-tritt**, m., -e; 1) început; 2) întîul pas; 3) einer Treppe, întîia treaptă a unei scări; 4) eines Antretes, intrare în funcțiune; 5) einer

Regeruna, suire pe tron; 6) - einer Erbdiaft, luare în stăpînire a unei moșteniri; 7) bufostru (chip de mers la ea); 8) tilpigä, scăunaș, pedal (la piano, la organ); 9) treaptă, seară (la altar); 10) seară (la trăsura); 11) sală de așteptare, anticameră, antret, saenasiu. **-trittsaubien**, f., -en; iniția audiență. **-trittspredigt**, f., -en; predică de intrare în slujbă, în funcțiune, de inaugurare. **-trittsrede**, f., -n; cuvîntare, discours de deschidere, de inaugurare. **-trittsrolle**, f., -n; debut, rol de debut (a unui actor). **-trittschmaus**, m.; ospiț, masă, banchet la intrare într-o deregătoră, într-o funcțiune.

An-troffen, v. ntr. j.; 1) a începe a se usea; 2) a se lipsi uscîndu se. **-trommeln**, v. ntr. b.; a începe a bate toba, toba. **-tröpfeln**, 1) v. tr. b.; a face să picure, să țîrîie, a slobozi în picături (pe ceva); 2) v. ntr. b.; a picura, a țîrîi, a pică, a căde în picături. **-trotten**, vzi antraben.

An-tüpfen, vzi antippen. **-tuten**, 1) a tutui pe cineva; 2) a suna dintr'un corn (cite oare sunt, etc.).

Antvogel, m., -vögel; vzi Ente.

Antwerpen, n.; Anvers (oraș).

Antwort, f., -en; 1) respuns, întîmpinare, replică; abidläge -, refuz; Rede mid geben, a răspunde, a da respuns; 1) (mus.) - in einer Äuge, repetare a unei teme. **-worten**, v. ntr. b.; 1) a răspunde, a întîmpina, a replica; 3) auf der Stelle -, a răspunde pe loc, a riposta. **-wortschreiben**, n.; respuns.

An-üben, v. tr. b.; a căpîta, a dobindi prin exercițiu, prin practică.

An-vermählen, v. tr. b.; a însoți, a căsători. **-versuchen**, v. tr. b.; a cerca, a încerca, a probului. **-vertrauen**, 1) v. tr. b.; einem Etwas -, a încredința, a încrede, a confia cuiva ceva, a lăsa în grijă, în mîna, sub îngrijirea cuiva; 2) sich, v. r. b.; a se încrede în cineva, a se destăinui cuiva. **-vertrauen**, f., -en; încredere, încredințare, confidență. **-verwandt**, adj.; înrudit. **-verwandte**, f., -en; rudă, rudeniă, rubedeniă. **-verwandschaft**, f., -en; 1) înrudire; 3) rudeniă, rubedeniă afinitate. **-vertern**, sich, v. r. b.; a se îndesa sub cuvînt de vir, de rudă.

An-wachs, m.; 1) creștere, sporire, mîrire; 2) crescătura; 3) militură. **-wachsen**, v. ntr. ner. j.; 1) a încrește, a crește umul în altul, a se lipsi crescînd; 2) a crește, a spori, a se înmulți, a se mări; 3) a crește, a se umfla (apele); 4) das Pferd ist angewachsen, calul are arcanul, arcanul; 5) angewachsen sein, a fi lipit, a se țîne de. **-wachsrecht**, n., -e; drept a-

supra militarei, asupra aluviunii (asupra creșterii sau adîngirii fondurilor mărginașe de un riu sau fluviu). **-wachsung**, f., -en; 1) creștere, sporire, înmulțire, mîrire; 2) crescătura; 3) militură, aluviune. **-wachsen**, v. ntr. j.; a veni, a se apropia elătînîndu-se, legătînîndu-se pe picioare. **-walken**, v. ntr. j.; 1) a veni, a se apropia ca valurile, ca talazurile; 2) a începe a da unde, valuri, a clocoți; 3) a se umfla. **-walt**, m., -wälte; vechil, avocat, procurator, mandatar, sindic. **-waltsid**, adj.; ce privește pe advocatul, pe mandatarul-waltschaft, f., -en; 1) advocăția, advocatură (meseria); 2) barou, cere al advocaților; 3) procuratiune, împuternicire, mandatar; 4) sindicat. **-walzen**, v. ntr. b.; 1) a deschide valsul (jocul); 2) a se apropia valsînd (jucînd vals); 3) a da peste (valsînd); 4) a da cu valul, a netezi cu vâlătucul, cu cilindrul. **-wälzen**, v. tr. b.; 1) a da de a vâlătuce, de a rostogoli, de a dura; 2) a rostogoli spre, cătră ceva, a apropia vâlătucînd. **-wand**, f., -wände; 1) margine, răzor, hat, brazdă (a unui ogor); 2) capăt, margine (a unei păduri). **-wandrecht**, n., -e; drept de a cărni plugul pe ogorul mărginaș. **-wandeln**, v. ntr. j.; 1) a se apropia; 2) a apuca, a lua, a-ți abate, a-ți veni; es wandelte ihn ein Zöbner an, l'a apucat un fior; es wandelt mid die Lust an, îmi vine pofta, îmi abate pofta, gustul. **-wänder**, m.; mărginaș, megies, vecin cu ogorul. **-wandern**, v. ntr. j.; a veni, a se apropia călătorînd pe jos, pribegînd. **-wandlung**, f., -en; 1) atac, acces (de boală); 2) poftă, gust, dorință slabă, veleitate. **-wauften**, v. ntr. j.; a veni, a se apropia goviînd, elătînîndu-se. **-wärmen**, v. tr. b.; a pune la foc, a încălzi. **-wärter**, m.; 1) cel ce așteaptă o moștenire, o elironomiă; 2) cel ce așteaptă să urmeze pe unul într-o deregătoră. **-wärts**, adv.; în sus. **-wartschaft**, f., -en; așteptare, pretențiune la o moștenire, la o deregătoră. **-wässern**, v. tr. b.; a uda. **-watscheln**, v. ntr. j.; a se apropia elătînîndu-se, hălăbînd.

An-weben, v. tr. b.; 1) a înăli, a prelungi țesînd, a țese la; 2) a întese. **-wedeln**, v. tr. b.; a făți, a da din coadă, a elăti coada. **-wegeholz**, n., bëlger; capitul fusușilor (la mori). **-wehen**, 1) v. tr. b.; a) abate, a sufla vîntul spre, cătră; b) a aprinde suflînd; c) a aduce, a apropia suflînd; 2) v. ntr. b.; a veni cu vîntul; *big.*, a veni pe neașteptate. **-weiden**, v. tr. b.; a muia, a moleșa. **-weibau**, f., -bauerei; (com.) bancă de remiteri. **-weisen**, v. tr. ner. b.;

1) a povățui, a îndrepta, a instrui, a invita (pe cineva); 2) a arăta, a însemna, a indica; 3) a orîndui, a porunci, a dispune; 5) Geld -, a aviza, a adresa banii (cuiva), a da un mandat cătră cineva. **-weiser**, m.; 1) povățuitor, instructor, călăuz; 2) (com.) cel ce avizează o plată, ce încăleste un mandat de plată. **-weisung**, f., -en; 1) povăț, învățatură, instruire, direcțiune; 2) (com.) mandat, trată, assignațiune, aviz; 3) (mont.) das Erz hat gute -, mineraul va produce căștig, folos mare. **-weisungsgeld**, n., -er; taxă de instalare (la feude). **-wellen**, v. ntr. j.; a începe a se vesteji, a se usea. **-welle**, f., -n; vzi Anwegebelt. **-wendbar**, adj.; ce se poate întrebuița, aplica; aplicabil, practicabil. **-wendbarkeit**, f., -en; întrebuițare, aplicațiune, aplicabilitate, folos practic. **-wenden**, v. tr. reg. și ner. b.; 1) a) a întrebuița, a aplica; 2) a pune în lucrare, în practică; alles -, a se opîti, a umbla d'ancetele; keinen Einfluß -, a interveni cu înfrîmarea, cu autoritatea sa. **-wendung**, f., -en; 1) întrebuițare, punere în lucrare, aplicațiune; 2) die der Adel, morala fabulei. **-werben**, 1) v. tr. ner. b.; a) a înrola, a recruta, a lua la armată; b) a tocmi, a angaja (lucrători); 2) v. ntr. ner. b.; um ein Mädchen -, a peți, a cere în căsătorie a fată. **-werben**, m.; 1) petitor, stăroște; 2) cel ce recrutează, înrolează, tocmeste, angajează (soldați, lucrători). **-werbun**, f., -en; 1) înrolare, recrutare (de soldați); 2) tocmire, angajare (de lucrători); 3) pețire, cerere în căsătorie. **-werden**, v. ntr. ner. j.; *pop.*, 1) a vinde, a se desfăce (de marfă etc.); 2) a se deslăura, a se descurca (de cineva, de ceva). **-werfen**, 1) v. ntr. ner. b.; a începe a juca, a arunca, a juca cel înțiu (la joc de popici etc.); 2) v. tr. ner. b.; a) a arunca, a asvîrli, a trînti pe, asupra, spre, cătră; b) eine Mauer mit Stak -, a teneui un zid cu var; c) ein Kleid -, a îmbrăca, a arunca în grabă o haină; 3) sich, v. r. ner. b.; eine Steinart, au die sich die Neudigkeit anwerfen, un soful de piatră, de care se prinde igrasia, ne-meziala; b) ein Heilgenheim wirft sich ihr an, o aureolă, un nimbo se lipește de ea, o încenjoară. **-wesen**, n.; 1) ființare, aflare de față, prezență; 2) sălășluire, sedere, petrecere (într'un loc), locuință, domiciliu; 3) proprietate, acaret, moșă. **-wesend**, adj.; de față, prezent. **-wesende**, m., -n.; cel, cea de față; die -, cel de față, asistentii, cei prezenți, adunare, auditoriu. **-wesenheit**, f., ființare, aflare de față, prezență, asistentii.

-**wesensverzeichnis**, m.; s. e. lista, însemnare, situație a celor de față, listă de apel. -**wettern**, 1) v. ntr. b.; au die Thüre --, a bate tare la ușă; 2) v. ntr. i.; a veni, a se apropia ca o furtună, a da busta, busna, a da furus, fureș (spre, către ceva). -**wespen**, v. tr. b.; a ascuți, a face vîrf (ascuțind).

An-wischen, v. tr. b.; 1) a văsuși; 2) a freca cu ceară, a cereși; 3) *fig., fam.*, **Einen** --, a trage cuiva un frecus, o papară, a'l buchisi, a freca cuiva rădăchea, a'l burduși, a'l dobzăla, a'l pisăgi, a'l snopi (în bătaie). -**widern**, v. tr. b.; a insulta desgușt, scîrliă, a îngretosa, a desgușta, a aduce greață. -**wiechern**, v. tr. b.; a necheza, a rînceza spre cineva. -**wimmern**, vzi amvinseln. -**winden**, v. tr. ner. b.; a rădica cu vîrtejul, cu macaraoa. -**winken**, v. tr. b.; a face semn cu ochiul (la cineva, ca să se apropie). -**winseln**, v. tr. b.; a privi pe cineva hociindu-se, vălătindu-se, mîrsoindu-se, scîncind, orăciind. -**wirbeln**, v. tr. b.; 1) a bate doba, toba; 2) a învîrteji --, a înțepeni o fereastră, a o pune în țîșină. -**wirren**, v. tr. b.; a înădi, a prelungi, a adăugi împletind. -**wischen**, v. tr. b.; a șterge, a ștergînd, atingînd (ceva murdar). -**wittern**, 1) v. tr. b.; a) a adulmea, a amiroși, a urmări mirosînd; b) **Es was wittert Einen an**, (său ihm zu), țel simte ceva, miroasă ceva; 2) v. ntr. i.; (mont.) a se descompune (sub înriurea aerului) și a se așeza undeva. -**witterung**, f. -ent; 1) (mont.) floare de minerați; 2) descompunere (sub înriurea aerului) și lipire de, așezare pe ceva.

An-wob, adv.; unde. -**wohnen**, v. ntr. b.; 1) a șede, a locui lângă, a se megîși cu cineva; 2) a fi față, a lua parte, a asista. -**wohner**, m.; vecin, megîș, răzeș; -eines **Wohnes**, riurean. -**worfen**, v. tr. b.; a vințura, a arunca cu lopată.

An-wuchern, v. ntr. i.; a se lăți, a se întinde, a crește mult (înădușind pe celelalte; despre plante). -**wuchsen**, m. -wüchsig; 1) creștere, sporire, înmulțire; 2) creșcătură, țîșină, cucuș; 3) dare de vîlăstari, de erengii, de mlădă; 4) vîlăstare, mlădă, cîrng, odraslă. -**wählen**, v. tr. b.; 1) a începe a rîma; 2) a arunca spre (scocorînd, rîmînd). -**wunsch**, m.; wünsch; dorință (ca cineva să aibă parte de ceva). -**wünschen**, v. tr. b.; **Einen etwas** --, a dori cuiva să aibă parte de ceva. -**wurf**, m.; -würfe, 1) înfița aruncătură (la jocul popiceilor etc.); **den haben**, a juca cuîntîr; 2) aruncare, aruncătură spre, către, asupra ceva; 3) tencuială (cumî zid); 4) urzială; 5) envinte cu caîl se

începe o convorbire; 6) bată, mîngîie, șitoare, betelîă, șitoare (la postav etc.); 7) petec, bucată de adăugit (la croitorie); 8) mașină de bătut monezi; 9) balama (de ușă, fereastră). -**würzeln**, v. ntr. b.; 1) a arunca cuîntîr; 2) a arunca cuîntîr spre, către ceva. -**würzelnissen**, m.; cheia mașinei de bătut monezi. -**würzeln**, 1) v. ntr. i.; a prinde rădăcină; 2) *fig.*, v. r. b.; a se înrădăcina; *wie antaunur* zelt stehen, a sta ca pironit. -**würzeln**, n.; înrădăcinare. -**wütten**, v. ntr. i.; a veni cu furie, a se apropia turbînd.

An-zahl, f.; număr, cîtîme, cantitate; greșe, sumedenia. -**zahlen**, v. tr. b.; 1) a da o arvonă; 2) a plăti înainte; 3) a da ceva în socoteală (unei sumă datorite), a da un accont. -**zahlen**, 1) v. ntr. b.; a începe a număra; 2) v. ntr. b.; **Zahlen** --, a număra mîrgăritari înșirîndu-le, pumîndu-le în șirang. -**zahlung**, f. -ent; 1) arvonă, arvonă; 2) sațea; 3) accont. -**zahlungsumme**, f. -ent; accont, banî, sumă dată în socoteală, ca accont. -**zapfen**, v. tr. b.; 1) a da cep (unui vas), a începe un vas; 1) *fig., fam.*, a) **Einen** --, a cere în împrumut, a stoare banî de la cineva; b) a pipăi, a descoase pe cineva (prin întrebări); c) **Einen** --, a lua peste picior, în zeltene pe cineva, a'l supăra, a'l ataca cu cuvinte întepătoare. -**zapfen**, v. ntr. i.; a veni slătînduse, încolăcînd picioarele. -**zaubern**, v. tr. b.; **Einen** --, a obrocî, a fermeca pe cineva, a-l face. -**zäumen**, v. tr. b.; a pune frîul, a înfrîna.

An-ziehen, vzi antzûhlen. -**ziehen**, n.; semn, precizare, piază, simptomă, augur, pronostic. -**ziehen**, v. tr. b.; a însemna, a nota, a trece în registru, în socoteală. -**ziehen**, f. -ent; 1) înștiințare, încomștîntare, veste, arătare, declarație; 2) piră, vîdîre, denunțare; 3) semn, indicîu; 4) anunțu, aviz, abîș, prospect. -**zieheamt**, n.; ânter; birou de adrese. -**zieheblatt**, n.; blätter; foaie de a numeșuri. -**ziehebrief**, m.; -et; aviz, circulară. -**ziehen**, 1) v. tr. b.; a a înștiința, a încomștînta, a da de știre, a prevesti, a anunța, a face emoușent; b) a așta, a însemna, a declara; c) a pîrî, a vîdî, a denunța; d) a da a înțelege; 2) *fig.*, v. r. b.; a se anunța; b) a se a răta de mai înainte, a se prevesti. -**zieger**, m.; 1) arătător, vestitor; 2) vzi Anzeigebrett; 3) pîrîș, denunțator; 4) mat exponent, indice. -**zetteln**, v. tr. b.; a apropia tragînd, smîncînd, rîsneînd. -**zetteln**, m.; urzială, neveditură. -**zetteln**, v. tr. b.; 1) a urzi, a neveli (la pinzari); 2) *fig.*, a umeli,

a urzi, a țese (întrîgi etc.). -**zetteln**, m.; 1) urzitor, neveditor (la pinzari); 2) *fig.*, umeltitor, atîțitor, provocător, instigator, boarîă. -**zettelnung**, f. -ent; 1) urzială, neveditură (la pinzari); 2) melțire, așitare, urzială, țesătura de întrîgi etc.).

An-ziehbär, adj.; atrăgător, ce poate fi atras, strîns. -**ziehen**, n.; clesete de tras, cușe. -**ziehen**, 1) v. tr. ner. b.; a) a învîrteji --, a pune, a îmbrăca o haină; b) *die Waage* --, a trage clopotul; c) *ein Ziel* --, a strînge, a întinde o fumig; d) *den Waschen* --, a trage trăsura; e) **Einen zu etwas** --, a trage pe cineva pentru ceva; f) *Handigkeit* --, a sugere imediată; g) *den Atem* --, a reține respirația; h) *die Thüre* --, a trage (după sine) usa (pentru a o închide); i) *Bäume* --, a crește elevi, invitați; j) *die Sonne zieht die Planeten an*, soarele atrage planetele; k) *ich ziehe mir etwas an*, îmi fac inimă rea, mă mîlneș de ceva; privește ceva ca țîntit la mine; l) *Pflanzen* --, a crește, a cultiva plante; m) a atrage, a interesa; n) a cita, a pomeni (ceva într'un discurs etc.); o) *der Sübner zieht die Sübner an*, prepelicarul caută gămile (unblind înceș și prevăzător); 2) *fig.*, v. r. ner. b.; a) a se îmbrăca; b) *fig.*, v. r. ner. b.; a) a se încălța; 3) v. ntr. ner. b.; a) a trage înțiu (la jocuri); b) *der Regel zieht an*, cușul se prînde de lemn; c) *das Wetter*, său es zieht an, timpul se răcește, începe a îngheța; d) *der Tee zieht zu hart an*, ceaiul trage prea mult; 4) v. ntr. ner. i.; a) *angezogen sein*, a veni, a sosi, a se apropia; b) a se muta spre a se statomoi. -**ziehend**, adj.; atrăgător, murliu, drăgălaș, placut, interesant. -**ziehen**, m.; 1) (an.) aductor, mușchiu aductor; 2) eirlig, lingură de tras, de încălțat cîșme. -**ziehung**, f. -ent; 1) atragere; 2) tragere; 3) cîtațime de pasaje. -**ziehungstraft**, f. -träge, 1) durere atrăgătoare, de atracție; *fam.*, vino (neoaec); 2) (fis.) putere atractiva. -**ziehungsfreis**, m.; -e; cere, șteră de atracție. -**ziehungsmuskel**, m.; -e; vzi Anzieher. 1. -**ziehungspunkt**, m.; -e; punct, centru de atracție, de gravitate. -**zißeln**, v. tr. b.; a sopîi cuiva la urechie, a i vorbi sopînd. -**zißen**, v. tr. b.; a fluiera, a șuiera, a lua în ris pe cineva.

An-zucht, f.; 1) zgîlăb, uluc de scurgere, canal, șant, urloiu, scursor; 2) creștere de animale; 3) cultivare de plante; 4) prăsilă. -**zudern**, v. tr. b.; a zăburi, a presăra cu zahar. -**zug**, m.; zîg; 1) îmbrăcămînte, rînd de haine, țîntă; 2) apropiere, mers, marș; 3) **Es was ist im**

-e, se apropie ceva; 4) intrare (in functie); 5) intia trăsatură (la jocul salului etc.); 6) cirlic, lingură (de tras cisme etc.). -**zigel**, m.; vzi Auzug 6. -**züglic**, adj.; atingător, împungător, înepător. supărător. -**züglicheit**, f. -en; aluziune, atingere cu vorbe, personalitate. sarcasm. -**zugsgeld**, n. -er; ban de a se miata, aseza (afurea). -**zugspredigt**, -rede, -**schwans**, vzi Antritt predigt, -rede, -schwans. -**zugzeit**, f.; timpul, termenul de intrare in slujbă. -**zünden**, v. tr. h.; a aprinde, a inflăcări, a pune foc, a atia focul, a pişoli, a incendia. -**zündung**, f. -en; aprindere, incendiare.

Auzwaden, v. tr. h.; 1) Cuten -, a întepa, a pişca cu cuvinte înepătoare, a hirtui, a necăji pe cineva; 2) Cutas -, a pişca ceva (cu clestele). -**zwaugen**, v. tr. h.; a pune, a face să intre, a împinge cu deasila. -**zwecken**, v. ts. h.; a prinde în tinte, în cule (talpa, pielea cismelor). -**zweifeln**, v. tr. h.; a se îndoi de. -**zweiden**, v. tr. h.; a întinde cu clestele (pielea, la ciubotari). -**zwingen**, v. tr. ner. h.; a sili, a constringe (de a lua). -**zwirnen**, v. tr. h.; a prinde ceva răsucind afa.

Zolsich, adj.; colian, eolic, ce se tine de un dialect vechiu al limbii greceşti. -**uß**, m.; (mit.) Eol (zeul vinturilor). -**uß** -, sau **Zols-harfe** f.; harfa eoliană (vzi Windharfe).

Zorta, f.; (an.) aortă, vînă, arteră mare, ce iese din partea stingă a inimii.

Zpanag-e, f.; (cet. apanaj) apanaj, venit (din proprietăţi ale statului) ce se dă suveranilor sau principilor de coroană. -**teren**, v. tr. h.; (cet. apanagiren), a da un apanaj (vzi prec.).

Zpart, adj.; deosebit, separat, izolat, bască.

Zpa-thic, f.; nepăsare, nesimţire, moleaţă, inertia, apatia. -**tisch**, adj.; apatic, nesimţitor, inert.

Zpepsie, f.; apepsia, nemistuire, indigestiune.

Zpetalisch, adj.; (bot.) apetal, fără foit, fără frunze.

Zpfel, m., Apfel; (bot.) măr [*Malum*]; wilder -, coroboată, pădureţ; *fam.*, faule Apfel, mosturi, fleacuri, braşove, gogoase; *prov.*, der fällt nicht weit vom Stamm, surceica, (tandăra, aşchia) nu sare departe de trunchiu (de tulpina); din rădăcină rea, odrăşleşte snicea rea; poama nu cade departe de tulpina ei; ce naşte (iesă) din pisici, soareci minăcă; ce a făcut mama şi tata, o să facă fiul şi fata; ein fauer -, un lucru neplăcut; in den fauren-beißen, a înghiţi necazul, găluşca, hapul, a înghiţi la noduri, a n'ave încontro; *fam.*, posteste robul lui D-zeu, că

n'are ce mîncă; ein -fiter den Durst, ban alb pentru zile negre; es soune teiu -zur Erde, era plin tiesit, băc-sit, întesat, doldora; hinterm Zfen sitzen und Apfel brauen, a prinde muşchiu, a fi cenuşoacă, brojbar, cloşcar (om ce stă tot în casă). -**artig**, adj.; ca mărul, în chipul, în forma mărului. -**baum**, m., -bäume; (bot.) măr [*Pirus malus*]. -**bein**, n. -e; vzi Baddenbein. -**blüte**, f. -n; floarea mărului. -**braun**, adj.; cenuşiu hătind în alb. -**brecher**, m.; unealtă de cules mere. -**brei**, m.; cir, magiun, pistol, marmeladă de mere.

Zpfel-dorn, m.; merisor. vzi Holzapfel.

-eßig, m.; oţet de mere. -**falber**, m.; cal sarg. -**förnig**, adj.; ca mărul, în forma mărului. -**frau**, f. -en; vinzătoară de mere. -**fuchs**, m., -füchse; cal roş, sarg. -**garten**, m., -gärten; grădină de meri. -**grau**, adj.; breaz, cenuşiu hătind în alb. -**griebs**, -**gröbs**, m., -e; căsuţa simburilor, miez, cocean (la mere). -**grün**, adj.; verde deschis, cederiu, ceadiriu. -**ig**, adj.; vzi (sub apfel) geapfelt. -**hammer**, f. -n; camară de poame. -**fern**, m., -e; simbure de mere. -**finn**, n., -e; bărbă rotundă (ca mărul). -**freuz**, n.; cruce cu globuri în tupa-tru colţuri (blason). -**fuchen**, m.; plăcintă de mere. -**fuchlein**, -**fräpflein**, n.; pancovă, scovardă, clătita, prăjitură de mere. -**most**, m.; must de mere, cidru. -**mus**, m., vzi Apfelbrei. -**n**, sich, v. r. h.; a căpăta pete rotate (vinete, sargi); ein geapfeltes Pferd, un cal tărcat, cu pete sargi, vinete. -**pflücker**, vzi Apfelbrecher. -**quitte**, f. -n; (bot.) gutiute sălbatică, alămăioară [*Cydonium malum*]. -**quittenbaum**, m., -bäume, (bot.) gutiutu sălbatic [*Cydonia vulgaris*]-rot, adj.; roş ca mărul. -**rund**, adj.; rotund (ca mărul). -**sauer**, adj.; acru ca mărul; (him.) - faures Meier, malat de plumb. -**säure**, f.; (him.) acrima, acid ce conţin merele (sau poamele de felul acesta). -**schibe**, f. -n; felia de măr. -**schimmel**, m.; cal tărcat, vinăt rotat. -**schutte**, f. -e; -**schnittchen**, n.; -**schuck**, m., -e; 1) bucată de măr; 2) vzi Apfelschlein. -**siue**, f. -n; (bot.) merisor, măr de china, portocală, narănză [*Citrum aurantium*]. -**stamm**, m., stämme, trunchiu de măr. -**stecher**, m.; uniaită de seos simburii din mere. -**torie**, f. -n; clătita de mere. -**trauf**, m.; -**wein**, m., -e; vzi Apfelsaft.

Zphoris-mus, m., -men; aforism, maximă, teoremă exprimată în puţine cuvinte. -**tisch**, adj.; aforistic; 1) întrerupt, deseusut, curmat; 2) ce exprimă o maximă, o teoremă.

Zpfen, pl.; 2) afa, scorbut, studenită, acrum, alubă în gură (la oa-

men); 2) zimbri (la cat) [*Acrum*].

Zplanieren, vzi applanieren.

Zpo-dittsch, adj.; doveditor, învederat, vădit, de netăgăduit, necontestabil, irefutabil. -**päum**, n.; 1) (astr.) apogeu, punctul, distanţa cea mai departată a unei planete de pămînt; 2) *fig.*, apogeu, gradul, treapta cea mai înaltă la care poate ajunge un om. -**talypse**, f.; apocalipsă, destăinuirea sf. Ioan evanghelistul. -**ta-lyptisch**, adj.; apocaliptic, tainic, misterios, enigmatice, obscur. -**trupp**, adj.; 1) apocrif, îndofos, neînteles, întunecos, neautentic, obscur; 2) cu prepus, suspect. -**truppen**, pl.; 1) apocrif, cărţi profane, necanonice, mirene (ce n'au fost învoite a fi cetite în public); 2) scrieri de autor necunoscuţi. -**truppisch**, vzi petruch-uo, m.; (mit.) Apolone, zeul soarelui, căpitenia muzelor, zeul poeziei, al ciurecului şi al prorociei. -**logie**, f. -n; apologiă, apărare, scrisoare sau discurs de apărare. -**logist**, m., -en; apărător. -**plettisch**, adj.; de dam(b)la, dam(b)lagiu, apoplectic; plettische Mittel, mijloace leacuri în proftiva dam(b)lalei. -**ple-ric**, f.; dam(b)la, cataroŭ, apoplexiă. -**stafic**, f.; apostazia, lepădare, renegare de religione. -**stafieren**, vzi abiaßen 2. -**itat**, m., -e; apostat, renegat, cel ce s'a lepădat de lege. -**stel**, m.; apostol, (numele celor doisprezece ucenici ai lui Isus Christos); *fig.*, cel ce se dedă, se jertfeşte pentru propovăduirea unei doctrine; *prov.*, auf dem -pferd reiten, a merge călare pe prăjină (a merge pe jos). -**geschichte**, f.; faptele apostolor. -**stelschaft**, f.; apostolia. -**stelsalbe**, f. -n; (vet.) alifă, unsoarea apostolilor (compusă din 12 ingrediente). -**steltag**, m., -e; ziua, serbătorearea apostolilor. -**steltum**, n.; Apofelischaft. -**stem**, n.; vzi Abicri. -**stiel**, n.; -stille; 1) scrisoare de rămas-bun, de adio; 2) notă, însemnare pe marginea unei cărţi, unei scrisori. -**stilleren**, v. tr. h.; a face note, însemnări pe marginea unei cărţi, unei scrisori. -**stolat**, n.; apostolat, guvernămîntul papal. -**stolisch**, adj.; 1) apostolic, ce priveşte pe apostoli; 2) după, conform cu doctrina, cu învîtamîntul apostolilor; 3) -e Stuhl, curtea papală. -**stroph**, m., -e; apostrof, titlă (?). -**strophe**, f.; 2) cuvîntare (adresată cuiva), alocuţiune; 2) muştrare, dojană, zabrac. -**strophieren**, v. tr. h.; 1) a pune apostrof; 2) a îndrepta cuvîntul cătră cineva, a vorbi cuiva; 3) a dojeni, a muştra; *fam.*, a lua la refec, a da un faier, a da un perdaf (cuiva). -**thete**, f. -n; spiteria, farmacia. -**theter**, m.; spiter, farmacist. -**theterbuch**, m., -bücher; farmaco-pea.

thelergehilfe, (-gehülfe), m., -n; ajutor de spîter, asistent. **thetergewicht**, n.; greutate oficială. **theterkunst**, f.; arta farmaceutică, farmacia. **theterlehrling**, m., -e; elev de spîterii, de farmacia. **thetermäsig**, adj.; spîtereste. **theterordnung**, f.; vzi *Apothetebuch*. **theterrechnung**, f., -en; socoteală, notă a spîterului; *fam.*, socoteală piperată (cu prețuri foarte mari). **theterzart**, f., -n; taxă de doctorii, de medicamente. **theterwaren**, pl.; drogherii, mărfuri de spîterii. **theterwissenschaft**, f.; farmacologia, știința de a face și a compune doctorii, medicamente. **theose**, f.; apoteoză, îndumnezeire, punerea unui om în rândul zeilor; onoare deosebită făcută unui om, rădicindu-l mai presus de omenire.

Apparat, m., -e; 1) aparat, uneltă, sculă, instrument; 2) dependente, accesorie, dichisuri. **-rent**, adj.; vădit, apriat, învederat, evident. **ritton**, f., -en; 1) aparițiune, arătare, ivială, manifestare; 2) năluire, năluca, veleniă, fenomen.

Appel, m.; 1) chemare, apel (seun dat cu doba sau cu goarna pentru adunare; 2) cîșlirea urechilor, ascultare cu luare amînte (a căinilor de vinat, la chemarea stăpînului). **-ant**, m., -en; apelant, cel ce recurge la o instanță mai mare, contra unei hotărîri date de un tribunal, de o instanță mai mică. **-ation**, f., -en; apel, recurgere la un tribunal, la o instanță mai mare, cerînd preschimbarea unei hotărîri date de o instanță mai mică. **-ationsgerecht**, n., -e; tribunal de apel, curte de apel. **-ieren**, v. tr. b.; 1) a apela, a face apel (vzi *Appellieren*); 2) a apela, a recurge la cineva (cu o cerere, cu o rugămînte).

Appendix, m.; supliment, adaos, apendice.

Appetit, m.; apetit, gust, poftă (de mîncare etc.). **-lich**, adj.; gustos, care face poftă, apetit; ademenitor, atrăgător; **-los**, adj.; fără poftă, fără gust, lipsit de poftă, de apetit. **-losigkeit**, f.; lipsă de poftă, de apetit.

Appanier-eu, v. tr. b.; 1) a aplana, a netezi o suprafață, a obli, a fătuî un teren; 2) a aplana, a regula, a pune la cale. **-ung**, f., -en; 1) aplanare, netezire, oblire, fătuire, potrivire; 2) regulare, punere la cale, aplanare.

Applaudieren, v. tr. b.; a aplauda, a bate din palme, (ca semn de aprobare, de mulțumire, de satisfacție). **-s**, m.; 1) aplaus, batere din palme ca semn de aprobare, de mulțumire, de satisfacție; 2) aprobare.

Appli-cabel, adj.; 1) aplicabil, ce se poate întrebuița, aplica; 2) potrivit, destoinic. apt. **-cation**, f., -en; aplicare, aplicațiune, întrebuițare, destoinicia, aptitudine. **-catur**, f.; (mns.) jucarea degetelor, punerea, aplicarea dreaptă, regulată a degetelor (pe instrument). **-cieren**, 1) v. tr. b.; a) a aplica, a întrebuița, a pune în lucrare; b) a da (o lovitură); c) a pune, a aplica (un bleastru); 2) fîc, v. r. b.; a se deda la, a se ocupa, a se îndeletnici cu ceva.

Appoint-ement, n.; (cet. apoentman) leafă, salar, simbrîă, onorar. **-ieren**, v. tr. b.; (cet. apoentieren) a plăti, a da leafă, salar, simbrîă.

Apportieren, v. tr. b.; a aduce.

Appret-ieren, v. tr. b.; 1) a găti, a pregăti, a da lustru (la materi); 2) veder, a tăbăci piei. **-ur**, f.; 1) gătire, pregătire (de materi); 2) lustru, față.

Appro-bation, f., -en; aprobare, învîntare, consimțire, gășire cu cale, întărire. **-bieren**, v. tr. b.; a aproba, a învînta, a găsi cu cale, a consimți, a întări. **-viantieren**, **-visionieren**, v. tr. b.; a aproviziona, a îngriji, a căpătui, a prevedea, a îndestula cu mijloace de trăiu, cu provizii. **-rimation**, f.; aproximațiă, apropiere. **-rimativ**, adj.; aproximativ, aproape, cam, ca la.

Arpifose, f., -n; (bot.) zarzară, caisă [*Armeniac vulgaris*]. **-baum**, m., -bäume; zarzar, cais [*Prunus armeniaca*]. **-neru**, m., -e; simbre de zarzară.

April, m.; Aprilie, Prier (luna a patra a anului); *proo.*, cîntec în den -schiden, a trimete pe cineva după icer verzi; a'și bate joc, a'și ride de cineva. **-blume**, f., -n; (bot.) musteniec, mușteric alb, zlac, floarea paștelor, oiță [*Luemoma nemorosa*]. **-ebast**, adj.; 1) *fig.*, ca (luna lui) Aprilie, năzuos, capricios, fîfnos, schimbăcios, nestatornic; 2) meteoric. **-mischel**, f., -n; scoțcă punctată. **-schein**, m.; luna nouă, crașu nou de Aprilie. **-schwamm**, m., -schwämme; vzi *Neeschwamm*. **-snarr**, m., -en; caraghîos, măscăriciu de întîlu Aprilie. **-wetter**, n.; vreme nestatornică, timp schimbăcios.

Apfiden, pl.; (astr.) apside, cele două puncte verticale sau solstifiiale ale orbitei unei planete. **-linie**, f.; (astr.) linia apsidelor (liniă a căreia capete sunt apsidele, vzi prec.).

Aptern, pl.; aptere, insecte fără aripî.

Aquädukt, m., -e; apădue, canal, conduct. olan de apă.

Aqua-marin, -e; (min.) acnamarină, (piatră prețioasă străveziă, de culoare verde ca marea). **-rell**, n., -en; 1) acnarel, acnarel (văpșea străvăzătoare ca apă); 2) desen, pictură

cu văpșeli străvăzătoare ca apă. **-maler**, m.; acnarel (pictor, desenător de, cu acnarel). **-malerei**, f., -en; 1) pictură, desen cu văpșeli străvăzătoare ca apă; 2) vzi *Aquarell*. **-rium**, n., -rien; 1) rezervor, havuz de apă; 2) acnariu, havuz, cu toate jivinele ce trăiesc în apă.

Aqua-tion, f., -en; (alg.) ecuațiune (raport de egalitate între două forme sau două generații diferite de aceeași cantitate). **-tor**, m.; (geog.) ecuator (liniă imaginară ce se atîă la aceeași depărtare de cei doi poli și care taie pămîntul în două părți egale).

Aquelei vzi *Aglei*.

Aqui-librist, m., -en; echilibrist, saltimbanc, jucător pe funii, acrobat, jucăus, pelhivan, căluser. **-librium**, n.; echilibru, cumpăt. **-noctial**, adj.; echinopșal, echinoctial (ce se ține de echinopșin; vzi *Aquinectium*). **-noctialkreis**, n.; (astr.) cerc echinoctial. **-noctialstürme**, pl.; furtune din epoca echinoctiului (vzi *urm.*). **-noctium**, n.; echinoctiu, echinopșu, (epoca a anului, în care noaptea are aceeași durată cu ziua). **-tät**, f.; echitate, dreptate. **-valent**, adj.; echivalent, de acelaș preț, de aceeași valoare. **-vol**, adj.; echivoc, cu două înțelesuri, în doi perî.

Ar, m., și n.; ariă (măsură de suprafață).

Äre, f.; Ären; eră, epocă, cronologia.

Araber, m.; arab. **-bin**, f., -nen; arabă. **-beste**, f., -n; arabescă (impletătură, ornament de frunzel). **-bien**, n.; Arabia (peninsulă). **-biſch**, adj.; arabesc. **-quiden**, pl.; arahnide, insecte ca pămîjinul, ca pașajinul. **-r**, f., m.; arac (rachiu pregătît din orez și zahar). **-gouien**, n.; Aragonia (regat spaniol).

Äräometer, m.; (fis.) areometru, cumpînă hidrostatică, instrument cu care se măsoară greutatea specifică a lichizilor.

Ärar, m.; erar, visteria statului, tesaurul public, fisc, hazna. **-tal**, **-isch**, adj.; fiscal, ce privește pe visteria statului, pe tesaurul public, pe fisc.

Ar-be, f., -n; (bot.) brad pineu, molid sau chedru de Siberia [*Pinus combrä*]. **-beere**, f., -n; (bot.) soabă [*Spirae ulipendula*].

Arbeit, f., -en; 1) lucru, lucrare, treabă, muncă, ocupațiune; au die-gebeit, a se pune pe lucru, a începe lucrul; auf-gebeit, feiu, a lucra cu ziua, a fi salahor; bei der-feiu, a lucra, a munci, a fi la lucru; das Arbeit ist in der-, hatna, rochia e în lucru; a) grobe, lucru prost, din topor, de elacă, geremea; b) getriebene-, zarfuri; c) erhabene-, relief; d) mühseltige-, muncă foarte grea, anevoioasă; e) *fam.*, leidte-

jucării; das ist mir eine sehr leichte --, asta mi se floare la urechii; f) befehle --, lucrul de porneală; 2) trudă, ostentala, muncă, eznă, străduință; das leitet viel --, asta costă multă ostentala. asta are muncă; unter der erliegen, a fi copleșit de trudă, a fi sleit, desolat; 3) das Bier ist in --, berea fierbe, se în fermentație; 4) lucru, lucrare, fabricație, confecție, fason; a) wollen wir uns die ansehen, ia să privim lucrul, lucrările; b) es ist französisch --, ie lucru francez, fabricație franceză; 5) die ging in's Feld, lucrătorii, muncitorii s'au dus pe cimp; 6) wir wählen Freunde der --, alegem prieteni ai muncitorilor; 7) *proor.* wie die je der Arbeit, după fapta și respata. -**er**, 1) v. ntr. h.; a) a munci, a lucra, a se osteni, a se nevoi, a se opinti; b) Telegraphen, Maschinen, Batterien, telegrafe, mașine, baterii lucrează, sunt în mișcare, funcționează; c) Stoff, Bier arbeitet, must, bere fierbe; d) der Teig arbeitet, aluatul, plămădala dospesc; e) der Spinnhund arbeitet, copoul, vășla urmărește vinatul; 2) v. tr. h.; a) a lucra, a face, a munci, a face treaba; b) jüdische --, a lucra cu bucată; c) im Ganzen --, a lucra cu ruptul, cu horta; d) um Tagelohn --, a lucra cu ziua; e) den Acker, das Feld --, a lucra, a cultiva ogrorul, cimpul; f) Welle und Seile --, a face, a fabrica lână și mătăasă; g) einen Hund --, a invita, a dresa un câine, h) Etwas durch einander --, a mesteca ceva; i) ein Pferd mude --, a oboși, a slei, a dăna un cal (călărilor). invitându-l mult; j) sich Schwelien an die Hände --, a căpa-ta bătaura la mîni, de multă muncă; 3) sich, v. r. h.; a) sich krank --, a se îmbolnăvi muncind mult; b) sich durch den Schnee, durch den Meer --, ași croi, ași face drum prin omăt, prin noroi; c) sich aus einer Lage in eine andre --, a căuta să iasă dintr-o situație și a intra în alta. -**er**, m.; 1) lucrător, muncitor; 2) -- um Tagelohn, sala(h)or. lucrător cu zioa; 3) -- mit festgeklebtem Kreise, ruptas; 4) schlechter --, circaci, meser-strică; 5) -- an der Mündung der Gruben, gurar; 5) sul, val (la dărac, în fabrici de lână). -**erin**, f. -**nen**; lucrătoare, muncitoare. -**erschaft**, f. -**en**; 1) breasla, obștia, corporația lucrătorilor; 2) (fără pl.) stare, meseria de lucrător, de muncitor. -**ertum**, n.; vzi prec. 2. -**erwerb**, m.; tovărășia, asociație, societate de lucrători. -**geber**, m.; patron, stăpin. -**sam**, adj.; harnic, sîrguitor, silitor, activ. -**samkeit**, f.; hărnicia, sîrgu-

ință, silință, activitate. -**saufseher**, m.; privilegietor, vătav, inspector. -**beutel**, m.; pungă, săculeț de lucru. -**sbene**, f. -**n**; albină lucrătoare. -**schen**, 1) adj.; lenes, trîndav; 2) -**f**; lenevia, trîndăvia. -**scifer**, m.; zel, ardore pentru lucru. -**scienstellung**, f. -**en**; grevă. -**sfähig**, adj.; destoinic, dibaci, capabil, apt (pentru lucru). -**sfran**, f. -**en**; lucrătoare, muncitoare. -**sgerät**, n.; unelte, scule de lucru. -**shaus**, n. -**bücher**; 1) casă de lucru, fabrică; 2) casă de corecție (pentru vagabonzi, eriminali etc.). -**stäftchen**, n.; -**stätten**, m.; lădiță, cutia, hectar. ladă de lucru (pentru păstrarea lucrului de mină etc.). -**störbchen**, n.; -**storb**, m.; -**erbe**; panieras, coșuleț, panier, cos, zimbl pentru lucru (de păstrat lucrul de mină etc.). -**straft**, f. -**träge**; 1) hărnicie, activitate; 2) (mai mult în pl.) lucrători, muncitori; *fam.*, brațe. -**sleute**, vzi Arbeitsmann. -**slohn**, m.; -**lohn**; hac, plată, năim, simbric, salar. -**slos**, adj.; fără lucru, fără ocupație. -**smanu**, m.; -**leute**; sala(h)or. -**sort**, m.; -**c**; 1) loc de lucru (unde se face o lucrare); 2) atelier. -**srot**, m.; -**erde**, haină, surte de lucru (ce se poartă la lucru). -**sjaal**, m.; -**jale**; sală pentru lucrător. -**sichen**, vzi Arbeitsden. -**sichte**, f. -**n**; scoală de meserif, de industrie. -**sitube**, f. -**n**; odață, cabinet de lucru (cancelaria, birou, atelier, laborator). -**stag**, m.; -**tag**; zi de lucru. -**stisch**, m.; -**e**; masă de lucru. -**sunfähig**, adj.; nedestoinic, necapabil de a lucra, de a munci. -**sunfähigkeit**, f.; nedestoinicia, necapacitate de a lucra. -**szeug**, n.; vzi Arbeitsgerät. -**sziunnet**, n.; vzi Arbeitsstube. **Arbitr**, m., arbitru (judecător ales de părți implicate, pentru a regula, a împăca, a tranșa o chestiune). -**rage**, f.; (cet. arbitraj) arbitraj; 1) jurisdicția și hotărîrea arbitrilor (vzi prec.); 2) (com.) calcularea cursurilor efectelor publice din diferite locuri, și care slujește bancherilor de regulator pentru oare-cari operațiuni. -**rär**, adj.; arbitrar, sanavolnic, bazat pe bunul plac. -**rieten**, v. ntr. h.; 1) a se purta, a lucra, a proceda după bunul plac; 2) a calcula cursul banilor sau al efectelor.

Arboricren, v. tr. h.; a arbori, a implinti a rădica, a înalta (un steag etc.). **Arca-nist**, m.; -**en**; arcanist, cunoscător de lucruri tainice, secrete. -**num**, n. -**na**; 1) (med.) doctoria tainică, secreta; 2) (him.) compoziție, a căreia formare se tine în taină, în secret. **Arch-aismus**, m.; arhaism, zicere vechiă, locuție, frază învechită ce nu se mai întrebuințează. -**aisisch**,

adj.; arhaistic, vechiu, învechit. Iesit din uz. -**äographie**, f.; arheografie, descrierea anticității, a monumentelor vechi. -**äographisch**, adj.; ce descrie anticitățile, monumentele vechi. -**äolog**, m.; -**en**; arheolog, cunoscător de anticități, cel ce se îndeletnicește cu arheologia, cu studiul monumentelor vechi, a anticității. -**äologisch**, adj.; arheologic, ce privește arheologia (vzi prec.).

Arche, f. -**en**; 1) chivot, arcă (a lui Noie); 2) ladă, sîrîn, cutăr; 3) luntr, scică, caie (în formă de ladă); 4) zăgaz (în protiva puterii apelor); 5) canal, lăptoc, scoc, urloiu; 6) frînglău, fumii pentru întinderea lucrurilor trebuincioase la vinat, sau la păseuit. -**n**, v. tr. h.; cineu flutș --, a întări țerul unui rin cu un zăgaz.

Archi-diaconus, m.; -**fonen**; arhidiacon, cel întâiu diacon. -**diaconat**, n.; c. arhidiaconat, funcțiunea, vrednicia unui diacon. -**bur**, m.; arhiduce. -**epifopat**, adj.; arhiepiscop, ce se privește, ce se ține de arhiepiscop. -**epifopat**, n.; -**e**; arhiepiscopat (funcțiunea, vrednicia, scaunul, locuția unui arhiepiscop). -**epifopus**, m.; -**fezen**; arhiepiscop, superiorul unui episcop. -**mandrit**, m.; -**en**; arhimandrit (egumen, căpitenia în biserica grecească, căpitenia a unei monastiri). -**medisch**, adj.; arhimedic, ce e după invitația, după sistemul lui Arhimede; -**e** Schraub (mec.) șurubul lui Arhimede, șurub fără sfîrșit. -**öonom**, m.; -**e**; arhieconom, administrator, intendent în biserica grecească. -**pel**, m.; -**pelagus**, m.; arhipelag (marea egeică). -**presbiter**, m.; (protopop. -**presbyteriat**, n.; -**e**; protopopia. -**tekt**, m.; -**en**; arhitect, cel ce face planul, devizul unei clădiri sau execută clădirea. -**tektonik**, f.; arhitectonică, arta de a clădi, de a zidi, de a construi (case etc.). -**tektionisch**, adj.; arhitectonic, ce se ține de arhitectură, ce se după regulile arhitecturii. -**tektur**, f.; arhitectură; a) arta, știința de a zidi, de a clădi, de a construi (case, edificii etc.); b) chipul, modul, felul unei zidiri. -**trab**, -**trab**, m.; -**en**; arhitravă, talpoade, talpă de căpitenia, grindă (de asupra coloanelor). -**v**, n.; -**e**; arhivă; a) culegere, colecție de hîrtii vechi, de dosare, de documente; b) locul unde se păstrează acte, documente, hîrtii vechi, dosare. -**vat**, m.; -**e**; -**vist**, m.; -**en**; arhivar, arhivist (cel ce administrează, regulează, ține arhiva).

Archont, m.; -**en**; arhont, magistrat, funcționar superior (la Atena, după

alungarea regilor). -ifer, m.; arhonic. eretic, care respingea stintele taîne și tăgăduia învierea (în secolul al doilea).

Arc, m., -u; ar, are, măsură de suprafață de 100 metri pătrați.

Arc, vzi **Ară**.

Arc-a, f.; ariă, întindere, suprafață. -al, n.; bucată de pământ, de cîmp. -algröÙe, f., -u; întindere, suprafață, ariă, mărime arială. -aa, f.; arenă: a) loc de luptă (la vechii Romani); b) loc nășipos. -ometer vzi **Arămeter**. -opaă, m.; areopag: a) tribunal penal (în vechia Atena); b) adunare de judecători venerabili, nepărtinitori; c) judecată severă și nepărtinitoară. -opagit, m.; areopagit, membru al areopagului (vzi **prec.**).

Arg, adj.; (comp. **ârger**, superl. **ârăși**): 1) rău, răutăcios; eiu er **Ärber**, o gresală grea, gravă; — **Ärft**, viclenă, șiretlic, șiretenă; Daă ist zu ..., asta ie prea boacănă, se prea înste (cu gluma etc.); es muß ihm nicht — weh thun, trebuie să l doară foarte mult; 2) neplăcut, fatal; 3) aspru, sever; 4) ușurel, vinturatic, superficial, zglobiu, nebuunic, sburlălnic. -n; 1) **Ärner**, fără răutate; 2) **sch** feiu — **machen**, a nu-și face inimă rea, singe rău. -alî, n.; vzi **Äruffeltier**. -denkend, adj.; cu gânduri rele, hănuicios. -e, m.; diavol, drac, satană. -e, n.; s thum, fîmucit, a face rău, a ave gânduri rele; die Welt liegt im —, lumea ie rea. ie stricată; ich sehe nichts — s dabei, nu văd nimic rău; etwas zum — u ecuten, anselegn, a colbi, a fileu ceva în nume de rău; an nichts — s denken, a nu se gândi la ceva rău; ehne — s (său **Ärg**) feiu, a fi hunc, curat la inimă, a fi fără răutate. -heit, f., -eu; răutate. -herzig, adj.; rău, răutăcios. -list, f.; viclenă, șiretenă, viclesug, șiretlic, perfidiă. -listig, adj.; viclean, șiret, răutăcios, perfid. -listigkeit, f.; răutate, șiretenă, viclenă, perfidiă. -los, adj.; fără răutate, fără viclesug, sincer, naiv, curat (la inimă). -losigkeit, f.; sinceritate, nevinovăția, naivitate, simplitate, candoare. -mütig, adj.; rău la inimă, răutăcios. -stimmig vzi **argwöhnlich**. -wille, m.; răutate, reavoință. -wüßig, adj.; răutăcios, răuvoitor, malițios. -wöhn, m., bănuială, prepus. -wöhnen, -wöhnen, v ntr. h; a bănui, a ave prepus. -wöhnig, -wöhnisch, adj.; bănuitor, prepuior, prepuiolic, neîncerezător.

Argentau, n.; argentan, rîuol (metal ce seamănă cu argintul și care se compune din aramă, fier, zinc, cositor și nichel).

Ärger, 1) adj., și adv.; (comp. lui **arg**); mai rău, mai răutăcios, mai

aspru, mai sever; **machen**, a face mai rău; — **werden**, a se înrăutăți, a se face mai rău, a se agrava; es wird immer —, se face, devine din ce în ce mai rău; 2) -u; supărare, ciudă, necaz, bănat, mălmicîune, scîrbă. -lich, adj.; 1) supărăcios, supărător; 2) migălos, posac, îmbufnat, ursuz. -lichheit, f.; supărare, ciudă, necaz, bănat. -u, 1) v. tr. h; a supăra, a scîrbi, a necăji, a îneciuda, a amări (pe cineva); ihn ärgert die **Ärger** au der **Wand**, din chiar senin îi sare bázloecul, așchia, țandăra; 2) **sch**, v. r. h; a se supăra, a-și fi ciudă, a se necăji, a se scîrbi. -nis, n., -ie; 1) supărare, scîrbă, ciudă, necaz, parapon, bănat, mălmicîune; 2) scandal, dandana, necuviință.

Argonauten, pl.; (mit.) argonaufi (cei ce s'au îmbărcat cu Iason pe vasul Argo pentru a merge în Colhidia și a cuceri mîoul de aur).

Ärgite, 1) adj.; (superl. lui **arg**); cel mai rău, cea mai rea; 2) adv.; cel mărău.

Argument, n., -e argument, dovadă, probă, demonstrațiune. -ation, f., -eu; argumentațiune, aducere de dovezi, dovedire. -ieren, v. tr. h; a argumenta, a dovedi, a încheia, a întrebunța argumente, dovedi.

Argus, m.; 1) (mit.) Argus (numele unui principe argian, care avea o sută de ochi, și care păzia pe Io sau Isis); 2) **fig.**, păzitor, privighetor gelos, căruia nu-și scapă nimic din vedere, care are ochii în patru; 3) (zool.) fasan pămesc; 4) șopîrlă punctată. -augen, pl.; ochi pătrunzători, căroro nu li scapă nimic. -faller, m.; albăstruul [*Syracua argus*].

Argutien, pl.; (cet. argutien) arguții, cirefoenii, clenei, șiretlicuri, chiechițe, tertipurî, subtilități. -iös, adj.; ager, iscusit, șiret, subtil.

Ari-aucer, m.; arian, partizan al doctrinei lui Arîu. -auientus, m.; arfanism, doctrina lui Arîu (care declară pe Isus Christos ca simplu om.). -e, f., -u; arie, cîntec. -starch, m., -eu; aristarh, critic aspru. -stokrat, m., -eu; aristocrat, nobil, boier, partizan al aristocrației (vzi urm.). -stokratie, f., -u; 1) aristocrația, guvernămint politic, în care puterea suverană se află în mîna unui număr de oameni notabili și privilegiați; 2) clasa de nobili (prin naștere); 3) boieri, nobili. -stokratisch, adj.; aristocratic, boieresc, nobil. -tmetik, f.; aritmetică, arta de a calcula, de a face socoteli numerice. -tmetiker, m.; aritmetic, cel ce știe, se îndeletnicește cu aritmetica (vzi **prec.**). -tmetisch, adj.; aritmetic, ce se ține, ce privește aritmetica (vzi **Aritmetik**).

Art-ade, f., -u; arcadă, boltă, zidire

în formă de arc. — **auum**, vzi **Arcaum**. -lich, adj.; arctic, de mează noapte, de nord, septentrional.

Arc, vzi **Cete**. -beer-baum, m. — **bäume**; (bot.) sorb [*Sorbus aria*]. -beer-re, f., -stiriche, f., -u; (bot.) soarbă [*Spiraea glipendula*].

Arm, 1) m., -e; a) braț (parte a trupului omeneș de la umăr pînă la mînă; eite **Ante arm** e **füßreut**, a duce, a conduce pe o damă de braț; eiu **Kind auf dem — e haben**, a ține un copil în pe brațe; **Einen mit effenen — euffenen — s aufnehmen**, a primi pe cineva cu brațe deschise; — **in —**, braț în braț, la braț; **Ei nem unter die — e greifen**, a sprijini, a ajuta pe cineva, a-i da ajutor; b) braț (putere lucrătoare); c) lucrător, muncitor; d) eroi, voinic; e) **Zeitendes redter — sein**, a fi mîna dreaptă a cuiva (fără de care nu poate face, întreprinde nimic); f) eiu **voll Holz**, un braț, o cfoaclă de lemn (eiu se poate cuprinde cu brațul); g) — **eines Baumes**, cracă, ram ură, cloambă, creangă, stîlpare; h) — **eines Berges**, cînes **Steinpaßes**, crac; i) — **eines Meeres**, aripă a unei armate; j) — **eines Gebirges**, deal sub poalele unui munte; k) — **eines Klüffels**, braț de rîu; l) — **einer Presse**, pop de tease, de presă; m) — **eines Acculeuchters** fofeză, braț de policandru, de candelabru; n) — **eines Anfers**, eirilig, braț de ancoră; o) — **eines Arcebes**, glîceură de rac; p) — **am Wagen**, crăcăuă la trăsură; r) — **der Wasser-räder**, spîta la roate idraulice; s) — **eines Sessels**, brătar de scaun; t) — **einer Eisenbahn**, vzi **Zweigbahn**; u) — **einer Deichsel**, crac, căpătăul oistel. -baud, m., -bänder; 1) brătar, brătară, brăteletă; 2) (an.) legătura, ligamentul brațului. -bein, n., -e; (an.) osul brațului. -beuge, f.; nuca brațului. -binde, f., -u; bandaj, eșarpă (legătură de țînut brațului rănit, vătămat). -blutader, f., -u; (an.) vină brahială. -bruch, m., -brüche; frîntură, ruptură de braț, fractură brahială. -brust, f., -brüste; arc (armă). -brustmacher, -brustschütze, m., -eu; arcas. -feile, f., -u; pilă mare la lăcătuși. -flüche, f.; (an.) țata, suprafața brațului. -förmig, adj.; în formă de braț. -geige, f., -u; vioară, seripecă de bas. -geleit, n.; (an.) incheietura brațului, articulațiune brahială. -geißmeide, n.; brătare. -hand-schuh, m., -e; mînușă ce acoperă brațul. -harnisch, m., -e; vzi **Arm-schienen**. -höhle, f., -u; (ad.) adinea-tura brațului. -holz, n., -böÙer; vzi **Armelholz**. -kissen, m.; vzi **Armpel-scher**. -knochen, vzi **Armbein**. -korb, m., -körbe; coș, panier cu toartă, cu urechi. -lehne, f., -u; brătar (de scaun). -lenchtter, m.; candelabru, po-

licandru (sfesnic cu brațe). **-loch**, vzi Armeloch. **-mold**, m., -e; sirena [*Sirena lucertina*]. **-musfel**, f., -n; (an.) mușchiul brațului. **-polster**, n.; perină de braț (de răzimat brațele). **-pulsader**, f., -n; (an.) arteră brahială. **-ring**, m., -e; 1) brătar, brățară; 2) veriga oștei (la trăsuri). **-röhre**, f., -n; vzi Armbein. **-säule**, f., -n; stîlp de drum (cu brațe, de arătat drumul). **-schleue**, f., -n; 1) brățară, armătură de braț; 2) razim, seut de braț; 3) bucată de lemn, carton etc., de care se leagă un braț frînt. **-schild**, m., -er; placă (ce o poartă la braț halmaș, surugiți etc.). **-schlag**, m., -idli; ge; braț de zăgaz. **-schlinge**, f., -n; vzi Armbinde. **-schwand**, m.; vzi Armgehänge. **-schwale**, f., -n; vzi Armhänge. **-stid**, adj. și adv.; gros cit brațul, în grosimea brațului. **-stiesel**, m.; jet, jilț, fotoliu. **-später**, f., -n; brățară, brățeletă. **-spindel**, f.; (an.) razim. **-stuhl**, m.; (stîb); vzi Armstiel; 2) adj.; (com.) armer, superl. armst; a) sărac, sărman, lipsit, nevoies, calic; febricit, a fi afis, sărac lipit (pămîntului); a nu ave după ce bea apă; *fam.*, pîrpiriu cosac; e Ritter, elăite (prăjitură); e Ritter baden, a trăi pe sponci; au (Seit), sărac de duh; we eine Mädchenmann, sărac lipit (pămîntului). *calic*; *proc.* i) fite Schande, pîne și sare și să te niși la soare; b) (mont) — e Arren, Wänge, vine neîndestulătoare (care conțin puțin minerați); c) e Waage, lesă slabă; d) e Sprache, limbă săracă (ce posedă puține cuvinte, puține expresii); e) es Mind! bietul copil; f) ein — er Verbrecher, un criminal nenorocit; g) eine — e, ebrliche Haut, un biet om cinstit; h) ein — er Teufel, Schlufer, sărac. sârman, biet (om); i) — er Sünder, vinovat, criminal, delinquent. **-t**, m., f., -n; sărac, sârman, nevoies, biet; săracă, sârmană, nevoiesă, bieată; id — r! săracul de mine. **-cu**, v. tr. h.; a săraci, a scăpăta. **-cuantalt**, f., -cu; așezămint, casă, spital, ospiciu pentru săraci. **-cuauwalt**, m., -anwält; apărător, avocat al săracilor. **-cuarzt**, m., -ärzte; doctor, medic pentru săraci. **-cubrot**, n.; pîne de pomână (dată săracilor). **-cubische**, f., -n; cutia milelor. **-cucid**, m., jurămint de săraci. **-cugeld**, n., -er; pomână, bani pentru săraci. **-cuhaus**, n., -häuser; vzi Armenanstalt. **-cufasse**, f., -n; casă (de bani) pentru săraci. **-cufasten**, m.; (-fäst) vzi Armenbüchse. **-cufolcke**, f., -n; stringere de bani, colectă pentru săraci. **-cunordnung**, f., -en; regulament pentru săraci. **-cupslege**, f.; căutare, grijă de săraci, asistență publică.

-cupsleger, m.; îngrijitor de săraci, îngrijitor într'un ospiciu pentru săraci. **-cupslegerin**, f., -nen; îngrijitoare de săraci, damă de caritate. **-curecht**, n.; drept, privilegiu al săracilor (ca să fie apărât fără plată de un avocat etc.); sich in das — idwären, a face, a depune jurămint de săraci. **-cushule**, f., -n; scoală pentru săraci. **-cusefel**, m.; vzi Armenbüchse. **-cuspital**, n., -spitäler; vzi Armenanstalt. **-cuseuer**, f., -n; dare, contribuție pentru săraci. **-cushot**, m., -stöße; trunchiu, cutia pentru săraci (în biserică). **-cuvater**, m., -väter; vzi Armenpfleger. **-cuverpflegung**, f., -en; vzi Armenpflege. **-cuverpflegungsanstalt**, **-cuverfor-gungsanstalt** f., -en; vzi Armenanstalt. **-cubogt**, m., -vögte; privilegiator de săraci. **-cuwesen**, n.; 1) săraci, pauperism; 2) așezămint pentru săraci. **Armlidh**, adj.; săracăcios, săracuț, nevoies.

Arm-selig, adj.; săracăcios, calic, nevoies. **-seligkeit**, f.; săraciă, caliciă, mizeriă. **-ut**, f.; 1) săraciă, caliciă, mizeriă, lipsă; mein bieden, puțina mea avere; *proc.* schändet nicht, pîne și sare și să te niși la soare; 2) săracime, calicine. **-utschein**, m., -e; **-utzenguis**, n., -ff; certificat de săraciă, de paupertate.

Arma-da, f.; armada, flotă de războiu. **-bill**, n., -e; vzi Gürteltier. **-bille**, f., -en; flotă mică de războiu. **-tur**, f., -en; armătură, înarmare, echipare (de soldați).

Arm-ec, f., -n; armată, oaste, armă. **-ec-corp**, n.; (cet.) corp de armată.

Armel, m.; minecă; Einu beim — halten, păden, zășen, a aduce aminte cuiva ceva, a-1 aminti ceva; Einu Einwas auf den heften, binden, a îndupleca pe cineva să creadă; *fam.*, a-1 spune gogosă de tufă, caî verzi de pe păreși; *pop.*, a toca dracului bureși; Einwas aus dem schütteln, a face, a produce ceva cu cea mai mare ușurință; a improviza. **-holz**, m., -bölzer; minecar (calup de călcar minecile; la croitorii). **-loch**, n., -löcher; horta de minecă (la haîne).

Armen-ien, n.; Armenia. **-ier**, m., -ierin, f., -nen; armean, armeană. **-isch**, 1) adj.; armenesc; 2) adv.; armeneste. **Armer**, adj.; (comp. de arm), mai sărac, mai nevoies.

Arme(s)jünder-bauf, f., -bänfe; cobilă; bancă de acuzați. **-gesticht**, n., -er; față, exterior de criminal, de vinovat. **-glocke**, f., -n; clopot ce chiamă pe criminali (la biserică, la execuțiune). **-hend**, n., -en; cimesă de delinquent, de criminal. **-larren**, m.; trăsura de transportat criminali. **-micne**, f., -n; vzi Arme(s)jündergesticht. **-stuhl**, m., -stühle; vzi Arme(s)jünderbauf.

Armte, adj.; (superl. de arm) cel mai sărac, cea mai săracă.

Arnit, m.; **Arnika**, f.; (bot.) podb(e)al de munte [*Arnica montana*].

Arnold, m.; Arnold (nume bărbătesc).

Arnolf, m.; Arnolf, Arnif (nume bărbătesc).

Aron, n.; miros, mirodeniă, aromă. **-atish**, adj., și adv.; aromatic, cu mirodenii. **-atifieren**, v. tr. h.; a) a face să miroase.

Aron, m.; 1) Aron (nume bărbătesc); 2) (bot.) barba lui Aron, ungureancă, cocosoacă, piciorul vițelului, rodul pămîntului, măreț [*Arum vulgare*].

Arquebuse, f., -n; (cet. Arcebiuse) sineată, flintă, pușcă cu cîrlig, archiebuză.

Arr-af, vzi Arr-angement, n.; (cet. aranjan) 1) rînduială, punere la cale, împăcare; 2) dispozițiune, organizare; 2) mobilare (a unei case); mobilă; **-angieren**, v. tr. h.; (cet. arangieren) 1) a rîndui, a împăca, a pune la cale; 2) a așeza, a dispune, a organiza; 3) a mobilă (o casă). **-est**, m., -e; 1) închisoare, gros, carcere, oprială, arest; 2) secevestru; mit — belegen, a secevestra. **-estant**, m., -en; arestant, prisionier. **-etieren**, v. tr. h.; 1) a închide, a opri, a aresta; 2) a secevestra. **-ogant**, adj.; arrogant, semet, pretentios, înfumurat, dirz. **-oganz**, f.; aroganță, semeție, înfumurare, fudulă. **-ogieren**, fudul, v. r. h.; a-și aroga, a-și însuși (pe nedrept), a uzurpa.

Arş, **Arşh**, m., -Arş(h); 1) șezut, cur; 2) partea coloanei ce vine în pămînt. **-bade**, f., -n; buca curului, a șezutului. **-leder**, n.; șorțul ocașilor. **-loch**, n., -löcher; horta curului. **-panfer**, m.; *iron*, *fam.*, dascăl, buchisitor.

Arşen-al, n., -e; arsenal (depozit de rezervă sau fabrică de tot felul de arme și munițiuni de războiu). **-iat**, n., -e; (him.) arseniat (corp format de acid arsenic combinat cu arsenic; vzi urm.). **-if**, m., săriceică, șoriceasă, șoriceoacă, piatra șoriceului, arsenic (substanță metalică foarte otrăvitoare). **-ifalisch**, adj.; arsenical, cu șoriceasă, cu arsenic. **-ifasche**, f.; (him.) oxid de arsenic. **-ifalz**, n., -e; (him.) arseniat. **-ifäure**, f.; (him.) acid arsenicos.

Art, r., -en; 1) a) arătură (lucrarea cu plugul); b) arătură (pămîntul arat); einem Art der zweite — geben, a ara a doua oară un ogor. **-en**, pl.; împărțirea cîmpului în pîrloagă, în lanuri cu semănături de vară, de iarnă. **-ader**, m.; arătură, pîrloagă, toloacă, țelină. **-bar**, adj.; 1) arabil, cultivat; 2) roditor, productiv. **-feld**, n.; vzi Artader. **-haft**, adj.; vzi artbar. **-land**, n.; vzi Artader. **-lohu**, m., -löhe; plată pentru

arătură; 2) a) chip, fel, mod, fire; —und Weiße, chip, mod; *fam.* tropos; b) soiu, speciă, teapă, gen, rasă, clocitură; ein Pferd von Arabischer, cal de rasă arabă; eine — Archiv, un soiu de arhivă; aus der — schlagen, a degenera, a se corci; *prov.* —läßt nimmer (nicht) vou—, suricea (aşchia, tandăra) nu sare departe de trunchiū; din rădăcina cea rea, odrisleşte suricea rea; poama nu cade departe de tulpina ei; ce naşte (leşă) din pisici, soareci mănincă; din coadă de mişa (de căine) şita de mătase nu se face; ce a făcut mama şi tata, o să faci fiul şi fata; nieſt saleſa pom, nieſt moſicul om; nieſt din saleſă (din talpa casei) cerc de bute, nieſt din moſice om de frunte; c) bună-cuviinţă, manieră, apucătură bună, caracter; die — iſt die Hauptſache, bună-cuviinţă e lucrul de căpitenă; eſt iſt in meiner —, aſa e obiceiul, caracterul meu; daſ iſt, daſ hat ſeine —, nu te în regulă, nu te cum ar trebui să fie; Jeder denkt nach ſeiner —, fiecare cugetă, chibznuſteſe cît îl trage capul; er arbeitet, daſſ eſt eine — hat, lucrează cum se cade. —en, 1) v. tr. h.; a ara, a cultiva (pământul); 2) v. ntr. f.; a) a semăna, a se ſine de; er artet nach ſeiner Mutter, el seamănă cu maică sa; b) er iſt ſo geartet, el te făcut astfel, aſa e firea lui, caracterul lui; c) der Feigenbaum artet hier nicht, sinochinul nu rodeşte, nu prosperă aici; 3) ſich, v. r. h.; a se conforma, a lua, a ſi inſuſi un oare care caracter.

Arterie, f., -n; (an.) arteriă (vas care duce ſingele de la inimă în toate părţile corpului). —**riell**, adj.; (an.) arterial, ce priveşte, ce se ſine de arterii. —**ſiſch**, adj.; —e Brunnen, puturi arteziene (de unde ſiſneşte apă).

Artritiſ, f., artrită, durere la incheieturi.

Artig, adj. ſi adv.; 1) vzi artbar; 2) în chip de, ca; ſieit —, ca pſatra, pietros; luſt —, aeriform; 3) eviincioſ, cu minte; —e Kinder, copii cu minte (liniſtiſi); 4) frumos, plăcut, drăgălaſ; ein —es Mädchen, o fată frumoasă, plăcută; ein —es Geſicht, o fată frumoasă, un exterior drăgălaſ; 5) noſtim, galant, politicoſ; ein —er Herr, un domn galant, politicoſ; daſ kommt mir —ver, această 'mi pare noſtim; daſ iſt bed —, aceasta e noſtim, ciudat; 6) stranie, amarnic, teapin; die haben ilber mich ſchimpfen müſſen, ei aſn trebuit să mă hatjocoritaſcă ſtranie; ſo mag eſt mandmal —über mich hergegangen ſein, aſtel a trebuit să se vorbitaſcă amarnic pe seama mea. —**feit**, f., -en; plăcere, politeţă, îndă-

torire, eviinţă, graţiă, cuminţă; einer Dame —en ſagen, a spune galanterii, a face complimente unei dame.

Artiſciell, adj.; artiſcical, făcut, meşteſugit, măeſtrit. —**fel**, m.; 1) articol, capitol, paragraf; 2) (*gr.*) articol (partea de cuvint care determină ſubſtantivul); 3) fel, ſoſu. —**felweiſe**, adv.; pe articole. —**ſulieren**, v. tr. h.; (*gr.*) a articula, a pune articolul (vzi prec.) —**leric**, f.; artileria: 1) artileriſti, tunari, soldaſi carſi ſunt întrebuinţaſi la. carſi se luptă cu tunuri; 2) tunuri, proiectile; 3) arta de a se lupta cu tunuri. —**lericverſtännte**, f., -n; arsenal, loc unde se fac tunuri etc. —**leriſt**, m., -en; artilerist, tunar. (soldat întrebuinţat la tunuri, care umblă cu tunuri). —**ſchode**, f., -n; (bot.) anghinară [*Quercus scalygnus*]. —**ſtiſch**, adj.; artiſtic, măeſtrit.

Arum, n.; (bot.) vzi Aron 2.

Arve, f., -n; (bot.) brad pineū, molid sau chedru de Siberia [*Pinus cedra*]. —**len**, pl.; (bot.) arvele, nucii de brad pineū.

Arz-en, v. tr. h.; a lecu, a tămădui, a vindeca, a curari. —**enei**, f., -en; doctoriă, doſtoriă, leac, medicament, remediu. —**eneiberreiter**, m.; ſpiter, farmaciſt. —**eneiberreitung**, f., -en; facere, amestecare, preparare de medicamente. —**eneiberreitungſtunſt**, f.; farmaciă, ſpiteriă, arta de a prepara medicamente. —**eneibuch**, n., -bücher; farmacoſeă, diſpenzar. —**eneibüchſe**, f., -n; cutiă cu doctorii. —**eneien**, 1) v. ntr. h.; a lua doctorii, medicamente; 2) v. tr. h.; a da doctorii; vzi arzen. —**eneiformel**, f., -n; reţetă, ordonanţă. —**eneigelehrſamkeit**, f.; vzi Arz(en)eitunde. —**eneigewächſ**, n., -e; farbă, burſană, plantă medicinală. —**eneigewicht**, n.; greutate, măsură oficială. —**eneiglaſ**, n.; ſtielută, ſiſuſor. ſolă (de doctorii). —**eneigott**, m.; (mit.) Eſculap. —**eneigöttin**, f.; (mit.) Higea. —**eneihandel**, m.; negoţ cu ſpiterii, cu marfa de ſpiteriă, cu drogherii. —**eneihändler**, m.; droghist. —**eneikraut**, n., -kräuter; vzi Arz(en)eigewächſ. —**eneitunde**, f.; 1) medicină; 2) farmacia, farmaceutica. —**eneitunſt**, f.; farmaciă, arta de a amesteca, de a prepara doctorii, medicamente. —**eneilich**, adj.; oficial, medicinal. —**eneimittel**, n.; doctoriă, medicament. —**eneimittellehre**, f.; farmacologiă. —**eneipflanze**, f., -n; vzi Arz(en)eigewächſ. —**eneitage**, f., -n; tarifă, taxă de doctorii, de medicamente. —**eneitaver**, m.; doctoriă de hânt. —**eneiverordnung**, —**enverordniſt**, f., -en; vzi Arz(en)eiformel. —**eneiwaren**, pl.; ſpiterii, drogherii. —**eneiweiſen**, n.; 1) spi-

teriă; 2) medicină (tot ce se rapoartă la farmaciă, la medicină).

—**eneiweiſenſchaft**, f., -en; 1) ſtiinţa medicală; 2) ſtiinţa farmaceutică.

Arzt, m., Arzie; doctor, medic; *pop.*; doſtor, vracii. —**finger**, m.; degetul inelar (degetul al patrulei).

Arztlich, adj.; medical (ce priveşte, ce se ſine de doctor, de medicină); e Bererennung, reţetă, ordonanţă; be-handeln, a căuta pe un bolnav.

As, vzi Aſ.

Aſant, m.; asa, asant, reſină uſcată; ſtinfender —, *pop.*, căcatu-dracului [*Asa foetida*]; weſtrichender —, asa dulce.

Aſbeſt, m.; (min.) aſbeſt, amiant (vzi Antiauth).

Aſcen-den, m., -en; ascendent, rudă în linia de ſus, de la care se trage, se coboară cineva. —**denz**, f.; ascendenţă, rudenă, înrudire în linia de ſus, de la care ne tragem, ne coborim. —**ſion**, f.; 1) ſuire, urcare; 2) înaltarea Domnului, iſpas.

Aſcet vzi Aſket.

Aſch, m., Aſche; 1) oală, ghiveci (la gură mai larg ſi spre fund mai înguſt); 2) vas, corabiă lungăreaţă, aſcutită la ambele capete (în Bavaria, pentru transportul sărei); 3) lipan, lipean (peſte) [*Salmo thymallus*]; 4) vzi Eiſche.

Aſch(e), f., -n; 1) vzi Aſch; 2) cenuſă; unter der — glimmen, a moeni focul în cenuſă; in — ſitzen, a jeli pe cineva, a ſi cernit; glühende —, ſpuză; *prov.* ungebraunte — austraunen, a ciomăgi, a da bătă, a bate cu băţul, cu ciomagul; 2) —einer Eiſgarre, ſerum; 3) (him.) oxid, metal calcinat; 3) ſărină (rămăſitele unui mort); Friede ſeiner —, fie-I ſărina uſoară; 4) pulbere, praſ. —**enbad**, n., -bäder; (him.) baſe de cenuſă. —**enballen**, m., balon cu cenuſă curăţită pentru prepararea teasurilor (în fărării). —**enbaum**, m., bänne; vzi Eiſe. —**enbecher**, —**enbehälter**, m.; cenuſerniţă (pentru ſerumul ſigarei). —**enblaſer**, m.; (min.) turmalin. —**blei**, vzi Bleimut. —**enbleich**, adj.; cenuſu, vinăt (ca cenuſa), ſingipiu. —**enbrenner**, m.; cenuſer (care prepară cenuſa pentru diferite scopuri). —**enbrödel**, —**enbrüdel**, —**enbützel**, n.; 1) cenuſăreaſă, cenuſoaleă, cenuſoteă, pipelentă (bucătăreaſă murdară; om necurat, cu port murdar; ſiinţă nobilă dar umilită, eanonită); 2) vzi Aſchenblaſer. —**enbröt**, n.; vzi Aſchbuden. —**enfall**, m., -fälle; vatră, cotloană unde cade cenuſă (la cuſtoare). —**enfaſt**, —**farb**, —**farben**, —**farbig**, adj.; cenuſii, vinăt (ca cenuſa), ſingipiu. —**faſt**, n., -füſſer, —**gefaſt**, n., -e; cenuſerniţă. —**fiſch**, vzi Aſch 3. —**faute**, m., -n; ſeinteſă moenită în cenuſă. —**engran**, adj.; vzi aſchen-

bleid; *fig. fam.*, das geht in's e, asta-i prea boacănă, prea prea, nu mai ia sîrșit. -**cu**grube, f., -n; groapă cu cenușă. -**cu**grüdel vzi Aidenbrüdel. -**haufe**, m., -n; grămadă, morman, maldur de cenușă. -**herd**, m.; vzi Aidentall. -**kaufeu**, m.; vzi Aidsiaß. -**kräbe**, f., -n; cioară cenușă [*Corvus corax*]. -**krant**, n.; (bot.) cenușoasă [*Cineraria; Senecio vulgaris*]. -**krug**, m., -n; lăucă, urnă, gurnă (de păstrat cenușa morților). -**kuhen**, m.; bogace, pogace, boacăn (un fel de turtă). -**lauch**, m.; (bot.) cepăsoară, hașmă, arpagică [*Allium ursulinum*]. -**launge**, f.; leșă. -**loch**, n., -e; vzi Aidentall. -**cunet**, f., -n; pițigoiiu cenușă [*Parus cinereus*]. -**cuofeu**, m., -e; cupțitor de ars cenușă. -**cu**pudel, m.; vzi Aidenbrüdel. -**cu**püttel, m.; vzi Aidenbrüdel. -**cu**salz, n.; sălcicorn, sărigena, potasă, botis. -**cu**stober, vzi Aidenblajer. -**cu**topf, m., -e; vzi Aidentrug și Aidenblajer. -**cu**tud, vzi Aidentrud. -**cu**uruc, f., -n; vzi Aidentrug. -**cu**; eber, m.; vzi Aidenblajer.

Alte, f., -n; vzi Aich 1-4. -**l**, m.; smălțul cel mai bun. -**r**, m.; leșetoare, dubală, argășală (amestecătură de cenușă și var). -**rig**, adj.; cenușos.

Alte-mittwoch, m.; infercurea mare, infercurea păsărilor.

Alte-u, 1) v. tr. h.; a) a arde, a preface, a reduce în cenușă; b) a face, a pregăti, a prepara cenușă; c) a presăra cu cenușă; d) hăite -, a argăsi, a dubi pîei (cu cenușă); e) Achte -, a pune rufe în leșă; 2) fch, v. r. h.; a obosi muncind, a se opinti, a se dăula prin lucru. -**stange**, f., -n; vâtrar, vâtrau, cociorbă. -**tud**, n., -e; pinză pentru strecurarea leșei. -**ung**, f., -e; 1) dubire, argășire de pîei (cu cenușă, cu var); prefacere, reducere în cenușă.

Alte-icht, ig, adj.; cenușos, ca cenușă. **Achling**, m., -e; vzi Aich 3.

Altecites, f., idropica pîntecului, foliole, ascitidă.

Alteu, vzi aasen 2 și 3.

Alteat, m., -e; Aziat. -**isch**, adj; asiatic. -**eu**, n.; Asia.

Alteariden, pl.; limbrici [*Ascaris lumbricoides*].

Alteet, m., -e; ascet, evlavios, pîos, pumic, schimnic, săhastru. -**it**, f.; ascetică, învățătura despre eșercițiul virtuților creștinești. -**iter**, m.; ascetic, autor, scriitor de cărți religioase. -**isch**, adj.; ascetic, deslățitor, întăritor (sufletește); e) Edrücht, scrieri sufleteste, religioase.

Alteulap, m.; (mit.) Esenlap (zeul medicinei); *fig.*, doctor, medic.

Alte, vzi Eide-ft, m.; privește, vedere, perspectivă, aspect. -**rbeere**, vzi Etachelbeere.

Alteperu, 1) v. tr. h.; a chinui, a înșuși frică, a necăji, a tortura; *fam.*, a face zile fripte; 2) fch, v. r. h.; a se căzni, a se canoni, a se necăji, a muri de frică.

Altepalt, m., -e; asfalt (păcură groasă ce se găsește de asupra unor lacuri și mai cu seamă pe marea moartă în Palestina; compoziția de smoală, ce se întrebuințează pentru pavaje). -**ieren**, v. tr. h.; a asfalta, a da, a acoperi cu, a pune asfalt, a pava cu asfalt.

Altephodiu, m., -e; (bot.) aișor, asfodel [*Asphodelus*].

Altephy-tisch, adj.; leșinat, letargic, fără puls. -**ric**, f.; asixiă, leșinare de moarte, năduf, înădușire, oprirea pulsului. -**rieten**, 1) v. ntr. h.; a înăduși, a-i se opri resuflarea, a părăi mort; 2) v. tr. h.; a înăduși, a opri resuflarea.

Altepi-rant, m., -e; aspirant, candidat, postulant, concurent, pretendent (cel ce tinde la ceva, dorește a ajunge la ceva). -**ration**, f., -e; 1) aspirațiune, dorință, tindere (la ceva); 2) (*gr.*) rostire aspră a unei litere; 3) suflare, suflu. -**rieten**, v. ntr. h.; 1) a tinde la ceva, a dori, a concura, a aspira la ceva; 2) (*gr.*) a rosti aspru o literă.

Alte, (**Ach**) n., Aste, (Aste); 1) as, herlic, ochiu, punct, tuz (în jocuri); (beide Aste im Brettspiel) epieic; 2) grăunte, gran (unitate de greutate la spîteri).

Altestiu-at, n., -e; asasinat, omor, ucidere pe furis. -**e**, m., -n; asasin, ucigător, ucigaș pe furis. -**ieren**, v. tr. h.; a asasina, a ucide pe furis.

Altetelur-ant, m., -e; asigurător. -**auz**, f., -e; 1) asigurare (casă, societate de asigurare); 2) asigurare (de case, de lucruri etc.). -**auz**compagnie, -**auz**gesellschaft, f., -e; companiă, societate de asigurare. -**auz**polizze, f., -e; poliță, contract de asigurare. -**auz**prämie, f., -n; premii, taxă de asigurare. -**at**, m., -e; asigurat. -**ieren**, v. tr. h.; a asigura (în contra focului, a grindinei etc.).

Altetel, f., -n; căcăcăc, mița popii, cămele babei [*Oniscus asellus*].

Altertion, f., -e; aserțiune, susținere, afirmare, alegațiune.

Altesthor, m., -e; supleant (de judecător).

Altesignation, f., -e; asignațiune, poliță, mandat, trată. -**guieren**, v. tr. h.; a asigna, a da un mandat de plată cătră, a face o poliță. -**milition**, f.; asimilare, aseminare, asemuire. -**milieren**, v. tr. h.; a asimila, a asemina, a asemui. -**sen**, pl.; -**senhof**, m., -e; jurați, curte cu jurați. -**stent**, m., -e; asistent,aju-

tor, adjunct. -**tenz**, f.; asistență: 1) sprijin, ajutor (înță); 2) prezență, aflare de față. -**tieren**, v. tr. h.; a asista: 1) a ajuta, a sprijini, a da ajutor; 2) a fi față.

Altesciation, f., -e; asociațiune, tovărășă, unire, înfrățire. -**sciationsrecht**, n., -e; drept de asociațiune, de tovărășă. -**cie**, m., -e; (cet. asocie) asociat, tovarăș. -**ciieren**, fch, v. r. h.; a se asocia, a se întovărăși, a se uni. -**nauz**, f., -e; asonanță, potrivire a sunetelor, acord. -**nieren**, v. ntr. h.; a asona, a ave acelaș ton. -**rtieren**, v. tr. h.; a asorta: 1) a regula, a alege și a așeza după soțuri, după calități (mărfuri etc.); 2) a înzestra cu mărfurile trebuitoare (o prăvăliă). -**rtiment**, n.; (cet. asortiman) asortiment, depozit de mărfuri, diferite soțuri de mărfuri.

Altescrien, n.; Asiria; -**rier**, m.; -**rieten**, f., -e; asirian, asiriană.

Alte, m., Aste; 1) cracă, cloambă, creangă, ram(ură); 2) ghieb, coacășă (la om); 2) ciot, nod (în lemn). -**cu**, v. ntr. și r. h.; a se rămuri, a face craci, a se ramifica (arborii). -**holz**, n.; lemn cioturos. -**ig**, **ă**șig, adj.; 1) cioturos, nodos; 2) cu craci, cu crengi, clenguiros, crenguros, rămuros. -**fuoreu**, -**inor**, m., -e; ciot, nod (în lemn). -**kräbe**, f.; -n; cioară cenușă [*Corvus corax*]. -**loch**, n., -e; borta, gaură (în lemn) lăsată de ciot. -**los**, adj.; fără crengi, fără ramure. -**wert**, n.; crenguț, ramurile, crengile unui arbore.

Alte-den, n.; rămurel, crenguță, crac mic. -**ling**, m., -e; puțu, pasere cu tiulele (ce poate sbura de pe o creangă pe alta).

Alter, f., -n; (bot.) ochiș-bouhii, rujde-toamnă-vinată, steliță, astru, ghiocei, steluță-vinată [*Aster*]. -**ist**, m., -e; steluță, asterisc (în scriere *). -**ismus**, m., -e; (astr.) asterism, constelațiune, grupă, reunire de mai multe stele. -**it**, m., -e; stea de mare împietrită, pietrificată. -**iden**, pl.; (astr.) asteroide, micile planete între Marte și Joze (Ceres, Pallas, Iunone etc.). -**ometer**, m.; (astr.) asterometru, instrument de calculat resăritul și apusul soarelui.

Alteben-ic, f.; slăbiciune, neputință trupească, lipsă de putere. -**isch**, adj.; slab, slăit, istovit de puteri, moleșit; -e Acher, lungoare, langoara, friguri nervoase.

Altebet-ist, f.; estetică, știința frumosului (știința în care se tratează frumosul după bunul gust în natură și în artă). -**iter**, m.; estetic, cel ce predă, învață estetica (vzi prec.). -**isch**, adj.; estetic, frumos, de bun gust, potrivit bunului gust, grațios, elegant.

Altehma, n.; 1) stenoz, năduf, năduh,

AVIS IMPORTANT

DICTIONARUL GERMAN-ROMÂN

DE

S. J. GROSSMANN

Formind două mari volume, va apare în 50 fascicule de câte 16 pagini format 4°. — La fie care 15 zile va apare o fasciculă.

Prețul fiecărei fascicule: *In tâtă țara 50 bani; în Austro-Un-garia 25 kr.*

Plata se face la primirea fiecărei fascicule.

D-nii abonați vor primi GRATIS două scoarțe (tartășe) frumoase pentru ambele volume, eșite din unul din cele mai mari ateliere de legătorie din Lipsca.

Abonamentele se pot adresa la toate librăriile din țara, din Bucovina și din Transilvania.

FASCICULA 5

62917
PREȚUL 50 bani

DIȚIONAR
GERMAN-ROMÎN

COMPLECT

DE

S. J. GROSSMANN

VOLUMUL I.

A—I

IAȘI
Tipo-litografia H. GOLDNER, Str. Primăriei
1890.

Abonamente se primesc :

*Pentru Romînia de dincolo de Mîlcov
și pentru Transilvania la*
IG. HALMANN, librar
București, 74 Calea Victoriei 74.

Pentru Austro-Ungaria
la
H. PARDINI
c. r. librăria a Universității, **Cernăuți** (Bucovina)

In Iași la toate librăriile și la autor, stradela Golia 7.

nădușală, astma (la om); 2) tecnefes (la cal). -**fifet**, m.; astmatic, cel ce respiră greu, ce suferă de stenoză (vzi prec.). -**fifch**, adj.; astmatic, ce respiră greu, cu rezultare grea.

Astragalos, m.; 1) zar, coțcă, tincușă (de jucat); 2) (an.) arșiul glesnel; 3) (arh.) ciubuc, brâu ce înconjoară partea de sus a unei coloance. -**ifsch**, adj.; stelar, ce privește stelele, ce se ține de, se raportă la stele. -**lampe**, f., -n; lampă astrală, în formă de stea, ce dă o lumină ca o stea.

Astrich vzi Estrich.

Astringent, adj.; astringent, (care strânge, contractează (esăturile organice) stîfos, stîros.

Astrognofie, f.; astrognozie vzi Astrognomie. -**graphie**, f.; astrografie, descrierea stelelor. -**lab**, m., -ien; (astr.) astrolab, instrument cu care se măsoară înălțimea stelelor, grafometru, raportor. -**latrie**, f.; astrolatrie, adorare, închinare la stele. -**litb**, m., -en; astrolit, împietrit, pietrificățiune în formă de stea. -**log**, m., -en; astrolog, cetitor de stele, ce cunoaște viitorul după stele. -**logie**, f.; astrologie, știință himerică, închipuită, de a ceti în stele, de a cunoaște viitorul după stelele. -**logisch**, adj., și adv.; astrologic, astrologicește, ce privește, se ține de astrologia. -**manie**, f.; vzi Astrologie. -**meteorologie**, f.; astrometeorologie, arta de a cunoaște vremea, temperatura după pozițiunea stelelor. -**nom**, m., -en; astronom, cel ce cunoaște mișcarea și pozițiunea stelelor, ce se îndeleținește cu astronomia. -**nomie**, f.; astronomie, știința mișcării, a naturii și a pozițiunii stelelor. -**nomisch**, adj.; astronomic, ce privește, ce se ține de, se raportă la astronomia; — e Jahr, anul astronomie (calculat după ceasuri, minute și secunde); — e Uhr, ornic astronomie (ce arată mersul stelelor). -**strop**, n., -e; astroscop, instrument cu care se observă mișcările stelelor.

Astrol, n., -e; azil; 1) ospiciu, adăpost pentru scăpătuși, infirmi etc.; 2) refugiu, loc unde nu mai poate cineva fi urmărit.

Atelier, n., -e; (cet. atelier) atelier, odăia de lucru (a unui artist, meseriaș etc.).

Atem, m.; rezultare, suflare, respirațiune, suflu; - helen. idēpēn, a respira, a respira; außer - fommen, a veni găfînd; in einem -, într'un buc, într'un suflet, într'o clipă; den leib ten - ziehn, aushauchen, a și da sufletul, a expira; aus dem - fommen, a pierde rezultarea, sufletul; wieder zu - fommen, a și recăpăta resulta-

rea, a și reveni în fire; Einen in - halten, a ține pe cineva la lucru, la muncă, a l ține într'o mișcare continuă; dies Pferd belt idwer -, ca lul acesta are arcanul, arcanul; er belt idwer -, resuflă, respiră greu. -**holen**, n.; rezultare, respirațiune; idweren -, rezultare grea, anevoioasă, dispnoie. -**los**, adj.; găfînd, fără rezultare. -**schlag**, m., -schläge; -**zug**, m., -züge; suflare, rezultare.

Atheismus, m., ateism, necredință în D-zeu, tăgăduire, negare a existenței lui D-zeu. -**t**, m., -en; ateist, cel ce nu crede în, tăgăduiește, neagă existența lui D-zeu. -**tisch**, adj.; ateistic, ce privește ateismul (vzi Atheismus), nelegiuit.

Athen, n.; Atena (capitala Greciei). -**äum**, n.; atenei; 1) (mit.) templul Atenei (sau a Minervei, zeita inteligenței și a științei); 2) societate de învățați, cu scop de a lumina poporul (prin ținere de conferințe, prin publicare de scrieri etc.); 3) institut consacrat exercițiului științelor și al artelor frumoase; 4) loc unde se țin conferințe, se dau concerte, spectacole etc. -**icauser**, m.; -in, f., -nen; atenian, ateniană. -**icisch**, adj.; atenian, ce e din Atena, ce se ține de Atena.

Ather, m.; eter; 1) văzduh; 2) (him.) produs fluid, foarte volatil, format din acțiunea acizilor asupra alcoolului; 3) (fis.) materie foarte subțire și imponderabilă, ce se presupune că ar fi răspândită în tot spațiul, care nu ie ocupat de materie ponderabilă. -**isch**, adj.; eteric, foarte curat, senin, serin. -**jaure**, f.; (him.) acid eteric.

Athlet, m., -en; atlet; 1) luptător la jocurile solemne a Grecilor și a le Romanilor; 2) om foarte tare, voinic, robust și îndeminatec la exercițiile corpului; 3) luptător, cel ce întreprinde o luptă de întrecere. -**isch**, adj.; atletic, voinic, tare, robust.

Etiologie, f.; etiologie, partea patologiei care cercetează, învață pricinile boalelor. -**isch**, adj.; etiologic, causal, ce privește etiologia.

Atlant, m., -en; (arh.) atlante, atlantă, coloană cu chip omenesc, ce slujește ca razim, ca sprijin la zidiri. -**isch**, adj.; 1) atlantic; Das - e Meer, marea atlantică, marea nordului; 2) *Hy*; uriaș, gigantic, colosal.

Atlas, m., -e; atlas; 1) (mit.) uriaș, ca purtător al cerului; 2) eulogere, colecțiune de hărți geografice; 3) materie de mătășă; 4) (an.) ținută încheietură, vertebra a gîtului. -**artig**, adj.; ca atlasul (stofă). -**band**, n., -bänder; cordon, panglică de atlas. -**berce**, vzi Atlesberce. -**ten**, adj.; de atlas. -**fleid**, n., -er; rochie de atlas. -**macher**, m.; țesător, fabricant de

atlasuri. -**vitriol**, n.; (him.) calăican, vitriol de Ungaria. -**werber**, m.; vzi Atlasmacher. -**werberci**, f., -en; țesătorie, fabrică de atlasuri. -**zeug**, n.; atlas, materie de atlas.

Attem-en, 1) v. ntr. b.; a) a resufla, a respira aier; b) idwer -, a găfii, a sufla greu, a sforii; c) a adia, a sufla (vîntul); e) a trăi, a se mișca; 2) v. tr. b.; a) freie Luft -, a lua, a frage, a resufla aier curat; b) a simți; c) a resufla, a otîlni, a răspîdi; d) vzi abâmen; 3) fch, v. r. b.; die Luft atmet sich hier idr au genchm, aierul se respiră aici foarte plăcut. -**ig**, adj.; găfînd, sforînd. -**zug**, f; rezultare, respirație, respirațiune. -**ungsbedwerden**, pl.; greutate, anevioie de a respira. -**ungsorgane**, -**ungswerkzeuge**, pl.; organe respiratorie.

Atmometer, m., (fis.) atmometru (instrument de măsurat aierul).

Atmosphäre, f., -n; 1) atmosferă, aier, văzduh (masa aierului care înconjoară pămîntul); 2) aierul ce respiră cineva într'un loc. -**tisch**, adj.; atmosferic, ce privește atmosfera.

Atua, m.; Etna (vulcan).

Atom, m., e; (fis.) atom; 1) moleculă, particică dintr'un corp, care nu se mai poate împărți, fiind foarte mică; 2) *Hy*, extremă micșorime a unui corp relativ la spațiul în care se mișcă. -**ist**, m., -en; atomist, partizanul atomisticeii (vzi urm.). -**istisch**, f.; atomistică, învățătură despre formarea lumii din atome. -**istisch**, adj.; atomistic, ce se rapoartă la atomistica (vzi prec.).

Atomie, f.; atomie, istovire, sleire a puterilor, moleciune, lincezială. -**isch**, adj.; atonic, sleit, istovit, dăulat, moleșit.

Atout, n.; coz, atù (în jocul de cărți).

Atrementstein, m., -e; (min.) piatră călăcănoasă, vitrioloasă.

Atrocität, f., -en; atrocitate, eruzime, grozăvie, barbarie, varvarie, avanie. -**phie**, f.; atrofic, boală cinească (la copii), boală seacă, găinare, oftică; *pop*, topire d'amplicioarele. -**phisch**, adj.; atrofic, slăbit, istovit, ofticos.

Attaché, m., -s; (cet. atașei) 1) atașat, funcționar, ajutor (la o legațiune, la o ambasadă); 2) alipit, devotat. -**chieren**, 1) fch, v. r. b.; (cet. atașeren) a se alipi de, a se da după cineva, a se deprinde la ceva; 2) v. tr. b.; a alătura, a atasa; attachiert sein, a) a fi atașat, alipit; b) supus, deslat, devotat. -**que**, f.; (cet. atac) atac, năvală. -**quieren**, v. tr. b.; a ataca, a năvali.

Atten tat, n., e; atentat, încercare criminală, faptă brutală, crimă, nelegiuire. -**tion**, f.; atențiune, băgare

de seamă, luare aminte. -**uafion**, f.; 1) slăbire, impuținare de puteri; 2) subțiere, micșurarea desimeii unui fluid; 3) micșurarea sarcinilor unui acuzat. -**uieren**, 1) v. tr. h.; a atenna, a micșura, a ușura, a face mai puțin greș (sarcinele unui acuzat); 2) v. ntr. h.; a slăbi, a pierde puterile.

Atteft, n., -e; atestat, certificat, mărturie (în scris). -**tereu**, v. tr. h.; a atesta, a certifica, a adevări.

Attiș, m., -e; (bot.) boz, bozie, soc mic [*Sambucus ebulus*]. -**faff**, m.; suc de boz.

Atti-ș, adj.; 1) atic, ce e după gustul și maniera vechilor Atenieni; 2) fin, ager, isteț, ingenios, spiritual; *fig.*, -eș Salz, glumă fină, vorbă istețată și fină, cuvintare cu duh.

Attișide, f.; atitudine; 1) chipul cu care își ține cineva corpul, manieră exterioară; 2) pozițiune, situațiune, stare.

Attrac-tion, f., -ei; atracțiune, atragere, putere atrăgătoare; *fam.*, vino 'ncoace. -**tiv**, -**torif**, adj.; atrăgător.

Attri-buieren, v. tr. h.; a atribui, a însuși, a imputa. -**but**, n., -e; atribut, însușire, ceea ce țeste prorii și particular unei persoane sau unui lucru. -**butiu**, f., -ei; atribuțiune, însărcinare. -**butiv**, n.; 1) (*gr.*) adjectiv, atributiv; 2) atributor, care atribuie, atribuitiv.

Atș, m.; vzi Atșung. -**el**, f., -ii; 1) țară. -**coțofană**, caragace [*Pica caudata*]; 2) *fig.*, perucă, tombateră, bătrîn retrograd. -**en**, 1) v. ntr. h.; a minca, a paște; 2) v. tr. h.; a nutri, a paște, a lăsa să pască; 3) a momi, a ademni (cu nadă, cu potmet).

-**ung**, f., -ei; nadă, momială, potmet.

Atș-bar, adj.; ce se poate cauteriza, ce poate să ardă prin mijlocul unui caustic. -**brett**, n., -er; mic vas cu apă tare, în care se leagănă în colo și 'ncoace placa de aramă (la săpători în aramă). -**en**, 1) v. ntr. h.; a paște (cerbi); 2) v. tr. h.; a) a nutri, a face să pască (cerbi); b) a săpa, a grava (cu apă tare); c) a cauteriza, a coroză; d) a l minca (pfelea etc.); 3) fidi, v. r. h.; a răzbi, a gănuși (rozind). -**grund**, m.; pătură, fund pentru lustruirea. smălțuirea plăcei de aramă, ce țeste a se săpa cu apă tare. -**traft**, f.; causticitate, putere caustică, putere de a cauteriza. -**sunit**, f.; arta de a săpa, de a grava (cu apă tare). -**lange**, f.; leșiă caustică. -**mittel**, n.; caustic (d. e. piatra iadului etc.). -**coroziv**. -**nadel**, f., -ii; acul săpătorului în aramă. -**pulver**, n.; (med.) praf cauterizator. -**stabl**, m., -e; vzi Atșnadel. -**stein**, m., -e; piatra iadului. -**ung**, f., -ei; 1) pășune, nutreț,

hrană; 2) nadă, momială, potmet; 3) săpare, gravare (cu apă tare); 4) (hir.) cauterizare, corozare. -**waf-fer**, n.; apă tare.

Au, 1) int.; vai! ai! valeu! aoleu! 2) -f., -ei; plecătoare, mînzare (oafie cu lapte, mulgătoare); 3) -f., -ei; a) insulă mică, ostrov mic (într'un fluvîu, într'un lac); b) paște, imas, subat, șes mănos (udat de apă); c) luncă, poiană frumoasă; d) smire, mlaștină tizicoasă (în pădurile Bohe-miei de Sud).

Aud, conj.; încă, și, asemenea, asij-derea; id; fenne ihn—, îl cunosc și pe tel; —nîcht er, nici tel; iehvohl id als—er, atît ieu cît și tel; das habe id mir—im Traume nicht einfallen lassen, aceasta nici prin vis nu m-a trecut; was sein, kommen mag, fie ce va fi; was er—jagen mag, ori ce ar zice; wenn er—arbeitet, cu toate că, deși lucrează; du veripridst, tann id mich—auf dich verlassen? imi făgăduiești, dar pot să mă bizui pe tine, să pun temeu pe făgăduința ta? wenn—, nu face nimic; das hilft ihm—was Rechts! aceasta nu-i ajută nici de cum, de loc! den Teufel—, la dracu, la naiba (ca improvovire, ca refuz); je iden sie—ist, ori-cît te de frumoasă; wer es—jeit mag, fie ori-cine; du siehst frank aus, chiar arăți bolnav; daran hat—Niemand gezeifelt, de aceasta nici nu s'a îndoit chiar nimene.

Audienz, f., -ei; audiență: 1) ascultare, atențiune ce se dă aceluia ce vorbește; 2) timpul consacrat de principii sau persoane înalte pentru a primi și asculta plîngeri, cereri etc.; 3) ședința judecătorilor pentru a asculta pledoariile, marturi etc. -**saal**, m., -ăle; -**zimmer**, n.; sală de audiență unde se primesc acei ce cer o audiență (vzi Audienz 2); sală de tratare a proceselor.

Auditor, m., -ei; 1) auditor, ascultător; 2) judecător supleant; 3) judecător militar. -**ium**, n.; 1) auditoriu, adunare de ascultători; 2) aulă, sală de prelegeri, de cursuri, auditoriu.

Auc, f., -ii; vzi Au 2 și 3. -**uredit**, n., -e; vzi Aucredit. -**uweit**, adj.; întins ca o cîmpie, ca un șes. -**r**, m.; (-ii), vzi Aucredit. -**rbetter**, m.; cine (întrebuințat) pentru vinarea cocosului sălbatic. -**rbahn**, m., -bäh-ne; cocoș sălbatic, cocoș de munte, gotean, gotean de silhă [*Tetrao u-ragallus*]. -**rbahnbalz**, m.; călcarea gănilor de cocosii sălbatici. -**rbenn-nc**, f.; găină sălbatică. -**rbirich**, m., -e; cerb de rind, prost. -**rbuhn**, n., -bilb-ner; vzi Auerbahn. -**rtub**, f., -tûbe; vacă sălbatică. -**rodse**, m., -en; bour, zîmbru [*Bos uerus*].

Auf, 1) prp. (cu dat. și acus.) pe, a-supra, peste, spre, în, la; —meinem

Zimmer, în odaia mea; —den Meer-e, pe mare; id; verlaſſe mich—dich, mă las pe tine; —die Erde fallen, a căde la pămînt; —kurze Zeit, pentru scurt timp; —den Abend, cîtră sară; —der Stelle, pe loc, îndată, numai decît; —den Sommer, pentru vara; —deinen Wunsch, după dorința ta; —deutsch, pe neamțeste; —s Gerate-wohl, într'un noroc, pe apucate, într'o doară; *pop.*, în doru lelii; 2) adv.; în sus; —nud ab geben, a umbla d'ancitelea, de colo pînă colo; die Thüren stehen weit—, ușele stau deschise; ein Mal, deolată; —s Neue, din nou; es sind—tausend Menschen gestorben, au murit ca la o mie de oameni; er ist wohl—, se ată bine; 3) conj.; —dass, ca să, pentru ca; 4) int.; sus! —ihre Brüder! haidem, fraților! Die Augen—, deschide ochii! 5) în compunere cu verbe înseamnă: a) mișcare, direcțiune în sus, înălțare, ridicare; b) deschide; c) menire, hotărîre pentru o întrebunțare oare-care; d) repetire; e) creștere, umflare; f) lucrare (pe o suprafață); g) desăvârșire, ispră-vire, mistuire; h) înpunere. -**âchzen**, 1) v. ntr. h.; a geme tare; 2) v. tr. h.; a trezi, a deștepta gemînd tare. -**âderu**, v. tr. h.; a întoarce o ară-tură, a ridica în sus (pămîntul), a înfofa arînd, a săpa pămîntul cu plugul. -**angelu**, vzi aufijichen. -**ar-beiten**, 1) v. ntr. h.; a) a tinde în sus prin lucru; b) a sîrși cu lucrul; 2) v. tr. h.; a) a întrebunța, a consuma; den ganzen Verrat—, a întrebunța, a trece toată proviziunea; b) a deschide lucrînd; Schließen, Thüren—, a deschide broaște, use; c) sich die Hände—, a'și răni mine-le lucrînd; d) a restatornici, a reinoi, a împrăpăta (lucrînd); 3) fidi, v. r. h.; a se sui, a se ridica, prin propriile sale silințe. -**atmen**, v. ntr. h.; a respira, a respira adine, din nou; *fig.*, a se ușura, a mai respira, a-și fi mai ușor. -**âhen**, v. tr. h.; a paște, a minca tot (animalele); 2) a crește prin dare de hrană, de nutreț; 3) a deschide, a face să se spargă (o rană) prin un coroziv; 4) a săpa, a grava cu apă tare pe stec-lă, pe aramă etc., florî, figurî etc.).

Auf-baden, v. tr. ner. h.; a întrebun-ța, a consuma tot (prin coacere, cocînd). -**bâhen**, v. tr. h.; a des-chide, a face să se spargă (o rană, prin oblojele, prin cataplasme). -**bad-ten**, v. tr. h.; a pune pe năsalie, pe patască. -**banjen**, v. tr. h.; a clădi snopii. -**bau**, m.; 1) clădire, zidire; 2) clădire (din nou) reconstruire. -**baueu**, 1) v. tr. h.; a zidi, a clădi, a ridica o ca-ă, o clădire, a con-strui; b) a clădi din nou, a rezidi, a reconstrui; 2) fidi, v. r. h.; a se

zidi. a se ridica (o clădire, o zidire). -**baumen**, v. ntr. h.; a se acăta, a se acătara, a sări, a se urca pe copaci (veverița, mașnuța etc.). -**bäumen**, 1) v. tr. h.; a) a înfășura, a învăli (pe sul, pe mîngălău, rufe etc.); b) a urzi, a nevedi o țesătură; (la pînzari); 2) sich, v. r. h.; a se ridica în două picioare (calul etc.); 3) vzi aufbaumen. -**bauschen**, 1) sich, v. r. h.; a se boboti, a se besica, a se umfla; 2) v. tr. h.; a umfla, a besica. -**baunng**, f., -en; vzi Aufbau.

Auf-beben, v. ntr. i.; 1) a sări în sus, a resări tremurînd; 2) a începe a tremura. -**befinden**, sich, v. r. ner. h.; 1) a se afla sculat, afară din pat; 2) a se afla (bine, sănătos, rău etc.). -**begeben**, v. ntr. h.; 1) a cere cu stăruință, a exprima o cerere; 2) a răeni, a țipa, a injura, a se certa, a se sfăli. -**behalten**, v. tr. h.; 1) den Hut - , a ține pălăria pe cap; 2) er faun die Augen nicht mehr - , nu poate să mai ție ochii deschisi; 3) a păstra, a conserva (poame etc.); fig.; illr die Zukunft - , a păstra, a rezerva pentru viitor. -**behaltenng**, f., -en; păstrare, conservare. -**beißen**, v. tr. ner. h.; a deschide mușcînd, a strica cu dinții, cu piscul (muc, simbur etc.). -**beizen**, v. tr. h.; vzi aufäben. -**bekommen**, v. tr. h.; 1) a izbuti de a deschide; 2) a da de lucru, a da lecțiuni, teme etc. (scolarilor). -**bellen**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta lătrînd, hămăind. -**bereten**, v. tr. h.; (mont.) a despărți, a descompune (mecanicește) minerauri (de amestecături). -**bersten**, v. ntr. ner. i.; a crăpa, a plesni. -**berstung**, f., -en; crăpare, plesnire. -**bessern**, v. tr. h.; a ridica, a urca îmbunătățind. -**bewahren**, v. tr. h.; 1) a păstra, a conserva, a pune bine; 2) a rezerva; zu Etwas aufbewahrt sein, a fi menit, destinat, rezervat pentru ceva. -**bewahrung**, f., -en; păstrare, conservare.

Auf-biegen, v. tr. ner. h.; 1) a îndoi în sus; 2) a îndrepta un ce îndoit, încovășiet; 3) a deschide (desfășurînd indoiturile). -**bieten**, v. tr. ner. h.; 1) a face cunoscut, a înștiința în public, a proclama; ein Auktuaar - , a face cunoscut, a proclama o căsătorie; 2) Etwas - , a ocări, a dojeni, a muștra pe cineva; 3) a chema, a ridica (o armată); 4) a întrebuița (puteri, mijloace); alles - , ași pune toate puterile, toate silințele, a se opinti, a întrebuița toate mijloacele; fam., a face pe dracu în patru. -**bietung**, f., -en; 1) chemare, ridicare (de ostii); 2) publicare, înștiințare (pentru căsătorie); 3) întrebuițare (de mijloace, de putere). -**binden**, v. tr. ner. h.; 1) a deslega, a desface (nodul), a

desprinde; 2) a lega (o legătură, o relațiune); 3) a lega (pe ceva); sich ein Band - , ași pune un jug, a se împovora; 4) Etwas - , a face pe cineva să creadă; fam., a! face să înghite hapul, gălusea, a! unge ochii, a! păcăli cu ceva; 5) a lega, a strînge (lucruri de păstrat).

Auf-bläben, 1) v. tr. h.; a umfla, a bobosa, a burduși, a întinde; 2) sich, v. r. h.; a) a se umfla, a se înfoșea, a se întinde; b) fig., fam., a se umfla, a se gurguța, a se cocosa, a se închiforcoșă, a se bosumfla, a se rățoi, a se fasoli. -**bläbung**, f., -en; 1) umflare, întindere, bobosare, burdușire; 2) gurguțare, bosumflare, rățoie, cocosare. -**blasen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a umfla, a întinde (prin suflare); b) das Feuer - , a ațîța focul (sufînd); c) eine Feder - , a ridica, a îndepărta o pană (sufînd); d) a trezi, a deștepta trimbițînd, sufînd în corn; e) a deschide sufînd; 2) v. ntr. ner. h.; zum Tanz - , einen Tanz, einen Walzer - , a sufla, a cînta (pe un instrument de vînt) un joc, un vals; 3) sich, v. r. ner. h.; a) a se umfla (sorbînd aer etc.); b) fig., fam., a se bosumfla, a se închiforcoșă, a se cocosa, a se cocori, a se rățoi, a se fasoli, a se fuduli. -**blättern**, 1) v. tr. h.; a) a rățoi, a deschide (o carte) răsfoind, a întoarce filele; b) a frunzări, a deschide frunzele, foile unui boboc, unei flori; 2) sich, v. r. h.; a se desfoșea, a se desfrunzi, a se deschide frunzele, foile unui boboc, unei flori.

Auf-bleiben, v. ntr. ner. i.; 1) a rămîne deștept, în picioare, a nu se culca, a privilegia; 2) a sta deschis (ușa, poarta etc.).

Auf-blid, m., -e; 1) privire, căutătură în sus (spre cer etc.); 2) zare, lucire, lumină străfulgerătoare. -**bliften**, 1) v. ntr. h.; a ridica ochii în sus, a se uita, a privi în sus; 2) - și -blinken, v. ntr. h. și i.; a licări, a licuri fulgerînd, scintilind, scăpărînd. -**blisen**, v. ntr. h.; 1) a străfulgera, a arunca o zare, o lucire trecătoare; 2) fig., a se isca, a veni, a se înfătoșă lute, pe neașteptate (spiritului), a căpăta lute o idee.

Auf-blühen, v. ntr. i.; a înflori, a îmbococi, a se deschide (bobocii).

Auf-bobren, v. tr. h.; 1) a deschide sfredelînd, hortelînd; 2) a sfredeli din nou. -**borgen**, v. tr. h.; a împrumuta, a strînge, a aduna împrumutînd. -n.; împrumut. -**borger**, m.; împrumutător (cel ce ia cu împrumut).

Auf-brassen, v. tr. h.; (mar.) a îndrepta (pînzele) după vînt. -**braten**,

v. tr. h.; a frige din nou, a încălzi din nou (friptura etc.). -**brauchen**, v. tr. h.; a întrebuița tot, a mistui, a consuma, a absorbi. -**brauen**, v. tr. h.; a întrebuița berîrînd, făcînd bere. -**braufen**, v. ntr. h., și i.; 1) a fierbe, a spumega, a clocoti (în sus); 2) fig., a se înfuria, a se aprinde, a sări în sus (de mînie), a ardeșea, a se bursuca, a se înfoca, a se sborși, a se face foc și pară; leicht - , a sări cușva bizdocul (tandăra, așchiea). -**brauseud**, adj.; supărăcios, lute, aprig, înfocat, învăpăiat, infierbîntat.

Auf-brechen, 1) v. tr. ner. h.; a) a deschide (rupînd, stricînd); einen Brief - , a deschide o scrisoare; eine Ruß - , a strica o nucă; die Thüre - , a sparge ușa; b) Wild - , a spinteca vînat; c) einen Ader - , a ogori, a destelîni, a desparlogi un ogor; d) das Bier - , a mesteca berea (în recitoare); 2) v. ntr. ner. i.; a) a se deschide, a se desface, a se spinteca; b) a încolți, a resări (din pămînt); c) a se sparge, a crăpa (buba); d) a se rupe (ghieța); d) a porni, a purcede, a pleca, a se ridica (spre a pleca); fröhlich - , a mîneca; brechen wir auf, halde - , să mergem, să pornim. -**brechung**, f., -en; 1) deschidere, desfacere, (rupînd, stricînd); 2) spintecare; 3) crăpare, spargere (unei hube); 4) încolțire, resărire (de flori); 5) năboiu, scochină (ruperea ghietel). -**breiten**, v. tr. h.; a întinde, a desfășura. -**brennen**, 1) v. ntr. ner. i.; a se aprinde deodată, a arde cu flacără; das Zündkraut ist aufgebraunt, arma a țicnit, n'a luat foc; 2) v. tr. ner. h.; a) a arde, a face să fie mistuit de flacără; b) a întrebuița, a consuma, a mistui (lemne, cărbuni); c) a deschide, a sparge (prin ardere; vzi aufäßen 3); d) a împrăspăta prin ardere; e) Etwas eine Angel - , a trage (cu o armă de foc) în cineva; f) Etwas ein Mal - , a înșera, a însemna pe cineva cu un fier călit, roș; g) Wein - , a sulfura vin (a! expune aburilor de pucioasă); h) die Siede - , a opări, a mușca în uncrop braha, țărîța pentru vite.

Auf-bringen, v. tr. ner. h.; 1) a izbuti de a deschide, a deschide (trudindu-se); 2) a ridica, a trage în sus; 3) Garn - , a face sul dintort, din fir; 4) Getreide - , a căra grîne în pod, a le strînge (la moară etc.); 5) Wild - , a zgorni vînatul; 6) Geld, Kapitalien - , a aduna, a strînge, a procura bani, căpitaluri; 6) Steuern - , a încasa dări, impozite, taxe; 7) Schiffe - , a prinde corăbii (și a le aduce în port); 8) Truppen, ein Heer - , a strînge trupe, armată;

9) Zeugen, Beweise gegen Etwas —, a aduce marturie, dovezi în protivă ceva; 10) a mânie, a înfuria, a a-și a, a ofări, a înțeți, a face să sară în sus (de mânie); *pop.*, Ze-maunden —, a și aprinde paie în cap; 11) einen Bau —, a ridica, a dura o clădire, o zidire; 12) einen Strau-fen —, a ridica pe un bolnav (de pe pat), a-l însănătoși; 13) Handel und Gewerbe —, a ridica, a face să prospere negoul și industriile; 14) Tiere, Minder —, a crește plante, animale tinere, copii; 15) a aduce la viață, a introduce, a aduce la modă, pe tapet. -bringer, m.; (mar.) corabie ce umbliă să prindă alte corăbii. -bringung, f., -en; 1) ridicare, înaltare; 2) stringere, adunare, procurare (de bani, de trupe etc.); 3) introducere (a unui obicei, a unei metode).

Aufbrodeln, v. ntr. *[-]*; a fierbe, a cocoti, a da undă.

Aufbruch, m.; *brühe*; 1) deschidere, desfacere (prin rupere, stricare); 2) spintecare (de vinat); 3) măruntaie, mațe (ale vinatului spintecat); 4) ogor, paragină, toloacă, țelină, pirlongă, oblagă; 5) plecare, pornire, părăsire, rupere în mare; 6) spargere, rupere (a ghietei etc.); 7) în-coltire, resărire (a florilor). -brühen, v. tr. *[-]*; a opări, a muia în un-crop. -brühen, 2) v. tr. *[-]*; a trezi, a deștepta prin urlet; 2) v. ntr. *[-]*; a urla deodată, a începe a urla. -brunnen, 1) v. ntr. *[-]*; a mormii, a bombăni, a zbrânii tare; 2) v. tr. *[-]*; Etwas eine Beleidigung —, a în-sulta, a înjura pe cineva, a se răsti la iel injurându-l. -brühen, v. tr. *[-]*; a tăie, a deschide, a spinteca pieptul (unei vite tăiete).

Aufbuden, v. tr. *[-]*; a lua, a purta în cercă, a duce în spate. -buden, v. tr. *[-]*; a ridica, a dura, a face du-ghenițe, baratee. -bügeln, v. tr. *[-]*; a călea din noș (cu fierul). -bür-den, v. tr. *[-]*; 1) a încărea, a împovora, a însărcina; 2) a da, a arunca vina (asupra cuiva), a im-puta, a pune ceva în sarcina cuiva; *fam.*, Jemandem Etwas —, a se spă-la pe cineva. -bürdung, f., -en; 1) împovorare, încărcare; 2) sarcină, povoaară; 3) imputare, invimuire, in-culpare. -bürsten, v. tr. *[-]*; 1) a pe-ria din noș; 2) a peria în sus.

Auf-damen, v. tr. *[-]*; a face damă, a pune o damă peste alta (în jocul de dame). -dämmen, v. tr. *[-]*; a țea, a stavila, a face o țezătură, un stăvilar, un zăgaz. -dämmern, v. ntr. *[-]* și *[-]*; 1) a se lumina de zi, a murgi, a zori, a crăpa de zi; 2) *fig.*, a se trezi, a se deștepta (cu mințile cam încureate). -dampfen, v. ntr. *[-]*; a aburi, a fumea, a se

ridica în formă de aburi. -dau-ern, v. ntr. *[-]* și *[-]*; a rămâne de-ștept, a nu se culca, a privighiea.

Aufdecken, v. tr. *[-]*; a lua, a scoate capacul. -decken, v. tr. *[-]*; 1) das Tisch-tuch —, den Tisch —, a pune fața de masă, a pune masa; 2) a descoperi, a desvăli, a lua, a scoate capacul; 3) a întinde pe, peste ceva; 4) *fig.*, a descoperi, a da pe față; Etwas den Schall —, a de-masca pe cineva, a-i da pe față în-selăciunea. -deckung, f., -en; 1) descoperire, desvălire; 2) *fig.*, des-coperire, demascare.

Auf-dichten, vzi andichten. -dingebrief, m., -e; scrisoare, contract de toc-mire, de angajare a unui tucenic, u-nui învățăcel. -dingefeld, n.; tocmală, simbrie, leafă de învățăcel. -dingen, v. tr. ner. *[-]*; 1) a primi la învă-țătura; 2) a tocmi, a angaja pe un învățăcel. -dingung, f., -en; tocmire, angajare de învățăcel.

Auf-dosen, v. tr. *[-]*; 1) a înfășura funiea (la vițători); 2) a învăli (rufe pe sul). -dounern, 1) v. ntr. *[-]*; a detuna, a resuma, a se ridica în aer (tunind); 2) v. tr. *[-]*; a trezi, a deștepta, a speria toamnă; 3) *fig.*, v. r. *[-]*; a se împopțona, a se găti, a se spileii, a se giorși, a se sto-lisi, a se înzorzona. -dörren, v. tr. *[-]*; a usca și a păstra.

Auf-drängen, 1) v. ntr. *[-]*; a) a des-chide împingând; b) a ridica împingând; c) Etwas Etwas —, a împune cuiva ceva; 2) *fig.*, v. r. *[-]*; a) *fig.* (Etwas) —, a se viri cu de a sila, a se împune cuiva; *pop.*, a căde satară în spinare; a căde ur-du-belea în spinare; b) a-i trece prin cap, a-i veni, a-i abate (idei etc.).

Auf-drechen, v. tr. *[-]*; 1) a des-suruba; 2) a des-suci, a desface, a despletii; 3) a deschide, a descovăii; 4) a în-țepeni sucind; 5) *fig.*, *fam.*, Etwas Etwas —, a spune cuiva gogosi de tută, ca-i verzi de pe păreți. -dre-ichen, v. tr. ner. *[-]*; a treșera tot; a sfirsi de treșerat, de imblătit.

Auf-driefeln, vzi andreiben 2. -drin-gen, 1) v. tr. ner. *[-]*; Etwas Etwas —, a împune cuiva ceva, a-l sili, a-l nevoi să primăseă ceva, să țea ceva; *fig.*, seine Meinung —, a împune cuiva părerea sa; 2) *fig.*, v. r. ner. *[-]*; vzi andrängen 2. -dring-lich, adj.; supărăcios. -dringlich-keit, f., -en; supărare, necăjire, a-ducere de supărare, de necaz. -dring-ling, m., -e; om supărăcios, lichea, sariă.

Auf-dröseln vzi andreiben 2.

Auf-drücken, v. tr. *[-]*; 1) a întipări, a imprima pe; 2) a pune pecete, si-gil; -ein Fied, a signi un cal. -drücken, v. tr. *[-]*; 1) a deschide a

pășind, stringind; 2) a apăsa pe; 3) ein Schwilz —, a face să se spar-gă un buboșu; 4) a pune, a tipări, a săpa, a grava (pe ceva). -drü-fung, f., -en; 1) întipărire, imprî-mare; 2) punere (de pecete, de sigil).

Auf-buden, v. ntr. și r. *[-]*; a se ridica, a se ivi, a se arăta, a țea la lu-mină (din ghemuit, tupilat ce țea). -buden, 1) v. ntr. și r. *[-]*; a se bulbucă, a se burdusi, a se buhii, a se umla; aufgedunsten, bucalat, bu-hăiat, pușău, infoiat, umflat; 2) v. tr. *[-]*; a bulbucă, a umfla, a buhii, a burdusi a infoia. -dunfung, f., -en; umflare, bulbucare, infoieare. -dunsten, v. ntr. *[-]*; a aburi în sus, a se evaporă. -dunstung, f., -en; a-burire, evaporare. -dunpen, v. tr. *[-]*; a atinge ușor, a apăsa ușor.

Auf-eggen, v. tr. *[-]*; 1) a grăpa din noș; 2) a infoia, a scormoli (pă-mintul) grăpind. -einander, adv.; unul după altul, unul peste altul. laolaltă; *fig.* -drängen, a se înghie-sui, a se imbulzi; folgen, a urma, a succeda. -einanderfolge, f., -en; urmare, succesiune. -eifen, 1) v. tr. *[-]*; a rupe ghițea; 2) *fig.*, v. r. *[-]*; a se desghieța. -enthalten, m.; 1) sedere, petrece (într'un loc), să-lășuire; 2) locuință, lăcaș, sălaș, domiciliu; 3) împiedecare, stinghe-rială, întârziere, zăbavă; ohne —, fără întârziere; 4) stațune, popas; 5) culcus, vizuniă (de feare); b) a-zil. -enthaltsbewilligung, f., -en; învoire, carte, bilet de petrecere (într'un loc). -enthaltsdauer, f. timp, durată de petrecut (într'un loc). -enthaltskarte, f., -n; vzi Auf-enthaltsbewilligung. -enthaltsort, m., -e; vzi Aufenthalt 2, 4, 5 și 6. -ent-haltszeit, r.; vzi Aufenthaltsdauer. -erbauen, 1) v. tr. *[-]*; a) a clădi, a dura, a ridica (o clădire, o zidire); b) a întemeia (un oraș); c) *fig.*, a întări, a desfăta (sufletește); 2) *fig.*, v. r. *[-]*; a) a se ridica (zidiri, clă-diri); b) a se întări, a se desfăta (sufletește). -erbaulich, adj.; întări-tor, desfătător. -erlegen, v. tr. *[-]*; Etwas Etwas —, a porunci, a împune cuiva ceva, a-l însărcina, a-l încărea cu ceva; eine Steuer, Taxe —, a cistui, a împune, a încărea cu o dare, cu o taxă. -erlegung, f., -en; 1) ordin, poruncă; 2) îm-punere, încărcare, împovorare (cu dări, taxe etc.). -ersehen, v. ntr. ner. *[-]*; 1) a înviea, a reinviea, a se scula din morți; 2) a se ridica din noș. -ersteinung, f.; 1) înviere, sculare din morți; 2) ridicare din noș. -ersteinungsfeld, n., -er; înti-rim, cimitir. -ersteinungszeit, n.; în-vierea, sorbarea învierei. -erste-hungsfreude, f.; bucuria învierii. -ersteinungsman, m., -männer; des-

gropător de oseminte, de cadavre. **-erwachen**, v. ntr. *î.*; 1) a se trezi, a se deștepta; 2) vzl auferșteu 1. **-erweden**, v. tr. *h.*; a redeștepta, a trezi, a reinvie (pe cineva). **-erweckung**, f., -en; reinviere, resuscitare, redeșteptare. **-erziehen**, v. tr. ner. *h.*; 1) a crește, a educa (copii etc.); 2) a cultiva plante etc. **-erziehung**, f., -en; 1) creștere, educație; 2) cultivare. **-essen**, 1) v. tr. ner. *h.*; a mânca tot, a înghiți, a mistui, a consuma; 2) v. ntr. ner. *h.*; a sfârși de mâncat.

Auf-fädeln, **-fäden**, v. tr. *h.*; 1) a înșira, a înșăila (mărgele etc.); 2) a destrăna, a destina. **-fabren**, 1) v. ntr. ner. *î.*; a) a se urca, a se sui în sus; b) a se ivi, a țesi la lumină; c) a se infuria, a sări în sus, a tresări (de minie), a se cătrâni, a se bursuca, a se înfoca lesne; d) a merge în trăsura (la o solemnitate, procesiune etc.); e) die Zihire, die Fenster sind aufgefahen, usa, ferestrele s'aun deschis repede (fiind izbite); f) das Schloß ist aufgefahen, broasca a resărit; g) a sări, a tresări (din somn); 2) v. ntr. ner. *h.* și *î.*; a) das Schiff ist aufgefahen, harabagiul, cărușorul a dat cu trăsura peste ceva; 3) v. tr. ner. *h.*; a) (Weidheit) -, a aduce și a așeza tunuri; b) beim Gastmahl viele Flaschen-laffen, a destupa multe și-puri, a be, a consuma mult vin la ospăț; c) Aies-, a căra pietriș, prund pe tru a ridică, a îndrepta o șosea; d) einen Weg-, a sparge un drum, a face hăngas (umbliind mult cu trăsura); a strica un drum (umbliind cu trăsura); e) (mont.) a deschide (o mină, o baie). **-fabrend**, adj.; înțe, învâpănt, artăgos, artăgos, înfocat, supărăcios. **-fahrt**, f., -en; 1) suire, urcare cu trăsura; 2) (Christi) -, înălțarea Domnului; 3) suis, povirnis, povirirea unui deal; 4) cortegiu, alaiu, procesiune; 5) intrare, luare în stăpânire a unei moșii; 6) rampă, loc pentru trăsurile ce se apropie, ce sosesc. **-fallen**, 1) v. ntr. ner. *î.*; a) a căde peste; b) die Biegel sind aufgefallen, păsările s'aun pus pe copac; c) die Weibunde sind aufgefallen, copoii adulmecători caută, urmăresc cărarea; d) a se deschide căzînd; e) a surprinde, a nîmi, a izbi, a pune în mirare; 2) v. tr. ner. *h.*; a) a deschide, a strica căzînd; 3) sich, v. r. ner. *h.*; a se rani căzînd. **-fallend**, **-fällig**, 1) adj.; surprinzător, nîmitor, izbitor, bătător la ochi, arătos, cîndat; 2) adv.; de mirare, cîndat; auffallend sein, a bate la ochi; sich auffällig machen, a atrage luarea aminte, atențiunea asupra și. **-fallenheit**, **-fälligkeit**, f., -en; surprindere, nîmire, izbire, batere la

ochi, cîndătenie. **-falten**, v. tr. *h.*; a descetși (o rochiă); 2) a așeza în pătură (postav etc.). **-fangen**, v. tr. ner. *h.*; 1) a apuca, a prinde, a înșfăca, a găbui, a opri, a înghițeba; 2) Blut -, a strînge sînge; 3) ein Wert -, a prinde un cuvînt. **-fangung**, f.; 1) apucare, prindere, găbuire, înșfăcare; 2) intrerupere, oprire. **-färben**, v. tr. *h.*; 1) a improspăta, a reînoi boind, zugrăvind; 2) a vâpsi, a boi din nou; 3) a sfîrși boțea, vâpșeală întrebuintind'o. **-falsen**, **-falsen**, **-falsen**, vzi auffädeln 2. **-fassen**, v. tr. *h.*; 1) a strînge, a aduna, a ridica de jos, a apuca, a găbui; 2) a prinde ochsurile unui clorap, unui colțun; 3) a înșira, a înșăila (mărgele etc.); 4) fig., a pricepe, a înțelege, a cuprinde (cu mintea), a pătrunde. **-fassung**, f.; pricepere, judecată, înțelegentă, apreciere; eine richtige, falsche, freiere -, o judecată dreaptă, falsă, mai liberă. **-fassungsart**, f.; chip, mod de a pricepe, de a judeca. **-fassungsgabe**, f.; darul priceperii al inteligenței. **-fassungskraft**, f.; **-vermögen**, n.; pricepere, înțelegentă; putere, facultate de a pricepe, de a cuprinde cu mintea. **-fassungsweise**, f.; vzi Auffassungsart.

Auf-feilen, v. tr. *h.*; 1) a pili din nou; 2) a deschide pilind. **-feuchten**, v. tr. *h.*; a uda, a umezi, a jilăvi, a muia din nou.

Auf-fiedeln, v. tr. *h.*; a drăngăni, a scărții din vfoară, a cetera (un cîntec). **-finden**, v. tr. ner. *h.*; a găsi, a afla, a descoperi, a da peste. **-fischen**, v. tr. *h.*; 1) a prinde cu rățea, cu năvod, a păscui; 2) *fam.*, eine Neugier -, a afla o noutate.

Auf-fladern, v. ntr. *î.*; a vâlvi, a arde cu flacăra, a arunca vilvoare. **-flammen**, v. ntr. *î.*; 1) a se aprinde, a izbucni în flacăra, a vâpșea, a arunca foc și pară; 2) *fig.*, a se înflăcăra, a se infuria, a se aprinde (de minie), a se pasiona. **-flattern**, v. ntr. *î.*; a se ridica în sbor, a fâlși în sus.

Auf-flchten, v. tr. ner. *h.*; 1) a împleți în sus; 2) a despleți.

Auf-fliegen, v. ntr. ner. *î.*; 1) a sbura în sus, a se cocoța, a se gurguța, ași lua sborul, avînt; 2) im Feuer, im Rauch -, a dispăre în foc, a se prefăce în fum; 3) eine Urterschmung ilieat aui, o întreprindere încetează, se stînge; 4) a se deschide repede (usa, ferestrele); 5) eine Mine -lassen, a face să izbucniască, să sară o mină; 6) a sări în sus, a se ridica repede (de pe scaun etc.). **-fliegen**, n.; 1) izbucnire, sărire în sus, în aer, exploziune; 2) sbor, avînt.

Auf-flug, m.; sbor, avînt, înălțare.

Auf-fo(r)dern, v. tr. *h.*; a chema, a posti, a invita, a provoca, a soma, a deshide, a angaja; Einen zu Etwas -, a provoca, a invita, a angaja pe cineva la ceva, a'l posti să ieie parte, să conlucreze etc.; eine Dame -, a posti, a angaja pe o damă (la joc); eine Festung -, a soma o cetate să se predele; eine Spielbank -, a sparge o bancă (la joc); Jemandes Schuld -, a pretinde ocrotirea, protecțiunea cuiva. **-fo(r)dcruung**, f., -en; postire, învitate, chemare, somare, somațiune, deshidere, interpelare. **-formen**, v. tr. *h.*; a pune pe calup, pe formă (la pâlărieri).

Auf-fressen, v. tr. ner. *h.*; 1) a mânca tot, a înghiți (despre animale); 2) a roade, a coroadă, a deschide (prin mijloace corozive).

Auf-frieren, v. ntr. ner. *h.*; 1) a desghieța; 2) a erăpa de frig. **-frisden**, 1) v. tr. *h.*; a) a improspăta, a reînoi; b) *fig.*, Einen zu Etwas -, a îmbărbăta, a încurajă, a îmboldi pe cineva la ceva; c) a răcori, a reînsufleți; 2) v. ntr. *h.*; eș fridte der Wind auf, se ridică un nou vînt; 3) sich, v. r. *h.*; a) a se reînoi; b) a se răcori, a se reînsufleți. **-frischung**, f., -en; 1) improspătare, reînoire; 2) reînsuflețire, răcorire, răcorală; 3) îmbărbătare, încurajare.

Auf-führbar, adj.; ce poate fi înfătoșat, reprezentat, jucat, executat. **-führen**, 1) v. tr. *h.*; a) (Weibunde) -, a ridică a dura clădiri; b) Erde um einen Baum -, a grămădi pămînt, țerînă împrejurul (rădăcinei) unui copac; c) Kanonen -, a aduce și a așeza tunuri; d) die Wache -, a pune, a așeza sentinela, garda la postul ei; e) einen Damm -, a ridică o Iezătură, un zăgaz, un stăvilar; f) Zeugen -, a produce, a cita marturi; g) Einen bei Jemand -, a introduce pe cineva și a'l prezenta; h) Einen in ein Amt -, a instala pe cineva într'o slujbă, într'o funcțiune; i) Schauspiele, Opern -, a juca, a înfătoșă, a reprezenta comedii, opere; 1) einen Tag -, a conduce un joc; k) eine Senate -, a cînta, a executa o sonată; l) (com.) einen Posten in der Rechnung -, a pune, a specifică o sumă, un articol într'o socoteală; 2) sich, v. r. *h.*; sich gut, idyleht -, a se purta bine, rău. **-führung**, f., -en; 1) ridicare (de clădiri); 2) înfătoșare, reprezentare, execuțiune; 3) citare, producere (de dovezi, de marturi); 4) purtare; 5) prezentare, introducere. **-füllen**, v. tr. *h.*; 1) a umple din nou, a reumple; 2) Suppe -, a umple farfuria, talerul cu supă. **-füllung**, f., -en; umplere,

reumplere. -*furchen*, v. tr. *h.*; a brazda. -*füttern*, -*füttern*, 1) v. tr. *h.*; a crește (animale) cu nutreț, cu hrană; 2) v. ntr. *h.*; a mistui, a consuma tot nutrețul.

Auf-gabe, f., -u; 1) dare, predare, prezentare (a unei scrisori etc.); 2) lecțiune; 3) temă, problemă, propunere, chestiune; 4) însăreinare, treabă; c) sich zur -*machen*, a-și propune, a se însăreina, a lua asupra-și; 5) renunțare; 6) (mont.) încărcătură. -**geben**, v. tr. *h.*; 1) a lua în furculiță, a apuca cu furculița, cu furcă; 2) *fig.*, *fam.*, a scoțori și a găsi, a apuca, a prinde, a păscui. -**gähen**, vzi aufgähen. -**gang**, m., -gänge; 1) urcare, suire; 2) creștere, încolțire, resărire (din pământ); 3) resărit, resărire (al soarelui), *pop.*, soare-resare; 4) resărit, orient. ost, est; 5) suis; 6) scară; 7) der des Eises, desghiețul, rupe-rea, spargerea ghietel; 8) der -*der* belagerten Stadt, deschiderea orașului împresurat; 9) trecere (de bani, de marfă, de merinde etc.), vânzare, consumațiune; 10) cheltuieli. -**gangspunkt**, m.; resărit, orient, ost, est. -**gären**, v. ntr. *h.*; a dospi, a fierbe; a se sui, a se urca dospind, fierbind. -**gatten**, v. ntr. *h.*; a pîn-*di* și a afla, a scoțori, a păscui, a prinde pândind.

Auf-geben, v. tr. ner. *h.*; 1) (mont.) a turna (minerăul în topitoare); 2) einen Brief-, a da, a preda, a pune o scrisoare (la poștă); 3) das Essen ist aufgegeben, mîncarea, bucatele sunt aduse, puse pe masă; 4) den Ball-, a da, a arunca în sus mingea; 5) ein Amt-, a părăsi un serviciu, a se lăsa de funcțiune; 6) den Streit-, a se lăsa de, a renunța la sfada; 7) den Geist, die Seele-, a-și da sufletul; 8) einen Kranken-, a părăsi pe un bolnav (declărînd starea lui ca foarte rea); 9) ein Kätzel-, a propune, a da (spre deslegare) o ghicitoare; 10) einem Etwas-, a însăreina pe cineva cu ceva; 11) *fam.*, Etwas-müssen, a se lipsi de, a se sterge pe bot, a-și pune poșta'n cuiu; 12) die Stadt dem Feinde-, a preda inamicului orașul. -**geber**, m.; 1) eines Briefes, trimițător, prezentator a unei scrisori; 2) eines Kätzels, propunitor a unei ghicitori (pentru deslegare).

Auf-geblasen, adj.; 1) umflut, înfotet, buclălat, bulălat, burdușit, cocoșat, bul av; 2) *fig.*, îngîmfat, fudul, țanțos, fălos, înțepat, trufas, încornorat, bosumflut. -**geblasenheit**, f., -en; 1) fudulie, fălnicie, bosumflare, trufă, îngîmfare; -*der* Schreibart, umflare de stil; 2) umflare, înfotiere, burdușire, cocoșare.

Auf-gebot, n., -e; 1) ridicare, aduna-

re (de armată, de trupe); 2) das -*aller* Kräfte, întrebuintarea puterilor, stîrțare, străduință; 3) einem ein-machen, a dojeni, a mostra pe cineva; 4) publicare, înștiințare publică (pentru însoțirea unei păreri); 5) cliemare, apel, provocare. -**gebracht**, adj.; mîniat, înfuriat, învăpăiat, înfocat, cătrănit, apelpisit; *fam.*, foc și pară. -**gebung**, f., -en; 1) propunere, însăreinare; 2) renunțare, părăsire; 3) trimitere, predare (a unei scrisori); 4) -*des* Weistes, moarte, expirare.

Auf-gebinge, n.; 1) tocmală, angajare (a unui învățăcel); 2) leafă, salar a unui învățăcel. -**gedreht**, adj.; 1) deschis, destins; 2) bărligat. -**ge-duffen**, adj.; 1) buclălat, bulălat, buhav, burdușit, puțos, bosumflut; 2) vzi aufgeblähen 2. -**gebundenheit**, f., -en; vzi Aufgebundenheit.

Auf-gehen, 1) v. ntr. ner. *l.*; a) a merge în sus, a se urca, a se sui; b) Rauch, Dampf geht auf, se suie, iesă fum, abur; c) auf und ab gehen, a umbla de colo până colo, în sus și 'n jos, d'ancitelea, în lung și 'n lat; d) der Teig geht auf, aluatul, plămădiala crește (dospind); e) die Wasser sind aufgegangen, apele au crescut; f) die Saaten gehen auf, seminaturile încolțesc, resar; g) die Sonne geht auf, soarele resare; h) Etwas Verborgenes geht auf, ceva ascuns se iveste, iesă la lumină, la ivială, se vădește; i) das Eis geht auf, ghița crapă, se topește; j) der Fluß geht auf, ghița se porneste pe riu; k) es geht mir ein Gedanke, eine Ahnung auf, îmi vine o idee, o presimțire; l) es geht mir ein Licht auf, încep a pricepe, a înțelege; m) eine Stelle geht auf, un post, o funcțiune devine vacantă; n) Stücken, Blumen gehen auf, boboci, flori se deschid, se desvălesc; o) das Kleid ist aufgegangen, haina s'a deschis (de bumh, de nastur); p) die Nacht ist aufgegangen, cusătura s'a desfăcut; r) die Augen gehen mir jetzt auf, ochii mi se despănjeneșc, încep a vede acuma clar, lămurit; s) das Herz, die Seele geht mir auf, inima, sufletul mi se deschide; t) a nu rămîne nimic; drei von drei geht auf, trei din trei nu rămîne nimic; u) in Rauch, Dampf, Asche-, a se preface în fum, abur, cenușă; v) die Stoffe gehen in einander auf, materiile se contopesc, dispar (născîndu-se un corp nou); x) viel Geld lassen, a cheltui multă bană, a răsi-pi, a părădi, a face risipă; es geht viel Holz auf, se trec multe lemne; z) die Beute ist aufgegangen, buza, buboinl s'a spart; 2) sich, v. r. ner. *h.*; sich die Hände-, a-și răni picioarele mergînd mult. -*n.*; 1) re-

sărit (de soare); 2) deschidere, resărire (a florilor); 3) topire (a ghiței); 4) încolțire (a seminăturilor); 5) suire, urcare.

Auf-geicu, v. tr. *h.*; (mar.) a strînge pînzele de lăngă catart. -**geier**, m.; (mar.) matelot care privighiează brama. -**geigen**, v. tr. *h.*; a cînta (un cîntec, un joc) pe vioara.

Auf-geklärt, adj.; lămurit, însemnat, limpezit, deslușit, dumerit, instruit. -**geklärtheit**, lămurire, limpezire a duhului, deslușire, dumerire, instruire, lumină. -**gekräft**, adj.; 1) derețicat, griji; 2) dărăcit, scărînat; 3) zgărieat, rupt; 4) *fig.*, cu chef, vesel, voios, bine dispus; *fam.*, în duși bun. -**gekräftheit**, f.; voioșie, dispozițiune bună, chef.

Auf-geld, n., -er; 1) baș, lajă, zaraflic, agiu; 2) arvonă, arvună. -**gelegt**, adj., -gelegt, f.; vzi aufgekräft 4 și Aufgekräfttheit.

Auf-geräumt, adj.; 1) griji, curățat, deratcat (odaia etc.); 2) cu chef, vesel, voios, bine dispus; *fam.*, în duși bun. -**geräumttheit**, f.; voioșie, dispozițiune bună, chef.

Auf-gerent, adj.; întăritat, ațîtat, iritat, turburat, zădărit, îndrîjit, cătrănit, întetît. -**gerentheit**, f.; întăritare, ațîtare, iritare, turburare, îndrîjire, întetîire. -**gerissen**, adj.; 1) smuls, sfășiat; 2) -e Augen, ochi alunati, bleojidiți, holovăniți.

Auf-geschaut ! int.; păzește! fereste! uită-te! Ia seamă! -**geschossen**, adj.; resărit (din pământ), crescut, nalt, lungan. -**geschunden**, adj.; crăpat, despîcat, zgărieat. -**geschwollen**, adj.; vzi aufgedunsen.

Auf-geperrt, adj.; 1) deschis; 2) -e Augen, ochi alunati, bleojidiți, bolovăniți; -e Mund, gură cascătă. -**gestülpt**, adj.; tufit, restrînt (pălăria etc.); bărligat.

Auf-getrieben, adj.; vzi Aufgedunsen. -**Auf-gewältigen**, v. tr. *h.*; (mont.) a deschide înfrîngînd. -**gewärmt**, adj.; 1) reincălzit, încălzit din nou; 2) *fig.*, des repetit, de rînd, vulgar, banal. -**gewedt**, adj.; deștept, vioiu, sprinten; *fam.*, desghiețat. -**gewedtheit**, f.; viociune, deșteptăciune. -**geworfen**, adj.; întors, turtit în sus, bărligat, alunat (nas, buze).

Auf-gießen, 1) v. tr. ner. *h.*; a vărsa, a turna de asupra, pe, a opări; 2) vzi angießen 4.

Auf-glänzen, v. ntr. *h.*; a străluci, a se sui, a se urca strălucind, a arunca în sus o strălucire, o lumină. -**glätten**, v. tr. *h.*; a călca, a netezi, a lustrui, a poloi din nou.

Auf-glimmen, -**glibern**, -**glühen**, v. ntr. *h.*; vzi aufglänzen.

Auf-graben, v. tr. ner. *h.*; 1) a deschide (săpînd, desgropînd); 3) a săpa, a grava (litere etc.); 4) a sco-

clori, a scotoci, a scormoli; 5) a arunca în sus (săpînd). -**grabung**, f., -en; 1) desgropare, săpare; 2) deschidere prin săpare, prin desgropare; 3) săpare. gravare (de litera etc.). -**grappen**, v. tr. h.; a strînge, a aduna, a grămădi. -**grafen**, v. fr. h.; a roade, a păste toată țearba. -**grauen**, v. ntr. h.; a începe a zori, a crăpa de zi.

Auf-greifen, 1) v. tr. ner. h.; a apuca, a prinde, a înhăța, a găbui, a înșfăca; 2) v. ntr. ner. h.; der Zeit-hund greift scharf auf, copoul adult-mecător urmărește, adultmeca bine.

Auf-grünen, v. ntr. i; 1) a inverzi, a resări, a încolți (țearba etc.); 2) *fig.*, a renaste, a se ivi din nou (nădejde etc.). -**grunzen**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta prin grohuit, prin găuit.

Auf-gucken, v. ntr. h.; a se uita în sus, a ridica ochii.

Auf-gürten, v. tr. h.; 1) a încinge, a întări, a întepeni încingînd; 2) a susleca, a sumete, a pune în briu (poalele etc.); 3) a deschinga, a desface, a slobozi cingătoarea, briul, hîrnețul.

Auf-guß, m., -güsse; 1) turnare, vărsare peste ceva; 2) (him.) miere de substanțe într'un lichid, infuziune, herbateu. -**gußtierchen**, pl.; infuzorii (animale foarte mici ce trăiesc în apă (mal ales în apă stătătoare) și cari nu se pot vede cu ochi nearmati).

Auf-haben, v. ntr. ner. h.; 1) a avea asupra și, a purta (pălăria etc.); 2) die Thüre—, a avea ușa deschisă; 3) den Mund—, a avea gura deschisă, deschisă; 4) a avea de făcut ceva; die Schüler haben Themen auf, scolarii au de învățat teme; 5) a avea încărcat; dieser Wagen hat viel auf, carul acesta e foarte încărcat; 6) in meinen—den Pflichten, în datoriile ce mă privesc, ce'mi incumbă.

Auf-haden, v. tr. h.; 1) a deschide, a tăie, a strica (cu toporul, cu caz-maoa); 2) a săpa (pămînt, terină); 3) a sfărâma, a strica (cu pliscul, nucii etc.). -**hâfeln**, v. tr. h.; 1) a amina de, a prinde cu cărligelul; 2) a scoate cărligelul, a deschide scoțînd cărligelul. -**hâfen**, v. tr. h.; 1) a desprinde, a scoate din cărlig; 2) a deschide scoțînd cărligul; 3) a amina de, a prinde cu cărlig.

Auf-halfen, v. tr. h.; 1) a încărcă, a împovora, a îngreua; 2) a împuta, a da vina asupra cuișva; 3) a în-sărcina pe cineva cu ceva.

Auf-halt, m.; 1) întăzîiere, zăbavă, oprire, stîngherială, împiedecare; 2) ohne—, neîntrerupt, necurmat, în-tins; 3) pflichtig, greutate; 4) oprire (a calului în umbletul lui). -**halten**, 1) v. tr. ner. h.; a) a ține, a lăsa

deschis; b) Einem cine Stelle—, a ține deschis, vacant un post pentru cineva; c) die Hand—, a întinde mina; d) a ține în sus, ridicat; e) a opri, a reține, a împiedeca, a zăbovi, a opăci; f) Einem—, a ține de vorbă pe cineva; g) Einem mit leeren Hoffnungen—, a hrăni pe cineva cu nădejde desertă; h) den Mund—, a ține gura deschisă, cascată; 2) sich, v. r. ner. h.; a) sich au einem Ort—, a se opri, a petrece, a sta, a poposi într'un loc; b) sich über Etwas—, a face caz de ceva; ași bate joc, a lua peste picior, a critica (ceva necuviincos) într'un chip batjocuritor; c) sich (mit Etwas)—, a întăzîia, a zăbovi; a se stînjini. -**halten**, n.; 1) oprire, reținere, împiedecare; 2) întăzîiere, zăbavă; 3) ținere, lăsare deschis. -**halter**, m.; opra, pfedică, opritoare; eura, funie, arc de oprit, de reținut. -**haltung**, f., -en; vzi Aufhalten n. și Aufenthalt.

Auf-hämmern, v. tr. h.; 1) a deschide cu ciocanul; 2) a întepeni ciocănind, bătînd cu ciocanul. -**hängen**, n., -bänder; tasnă, bandaj de atîrnat, suspensoriu. -**hängeden**, m.; pod, loc de uscat. -**hängen**, v. tr. h.; 1) Etwas—, a amina, a atîrna, a agăța, a acăța, a spînzura, a pune în cușă ceva; 2) Einem—, sich—, a spînzura, a se spînzura; 3) *fig.*, Einem Etwas—, a) a face pe cineva să creadă ceva; b) a păcăli, a înșela pe cineva. -**hängeraubmen**, m.; privat, pervaz de întîns (pînză, postav etc.). -**hängeln**, vzi aufhängen 3.

Auf-harfen, v. tr. h.; 1) a grămădi, a strînge cu grebla. -**haschen**, v. tr. h.; a apuca, a opri, a prinde, a înhăța, a înșfăca, a înșgheba, a păseui. -**haspeln**, 1) v. tr. h.; a depăna pe mosor, pe vîrtelnită; 2) sich, v. r. h.; *fam.*, a) a se înfiripa, a se întrema cu greii; b) a se ridica cu greii de la pămînt.

Auf-hauchen, v. tr. h.; 1) a deschide suffind; 2) a face să se sufe, să se ridice (suffind). -**hauen**, 1) v. ntr. ner. h.; a lovi, a da în, a bate (cu sabia etc.); 2) v. tr. ner. h.; a) a deschide cu toporul, a strica, a rupe, a sparge, a sfărâma cu toporul, cu sabia etc.; b) a cresta, a tăie (în ceva); c) ein Haus—, a încheie o casă, o clădire (dulgherii, teslarii); d) eine Feile—, a scrijeli o pilă; e) a da cu fitilul, a aprinde pulberea din tigăiță (la tunuri). -**hauer**, m.; daltă, scobitoare, răzuz romboidal (la lăcătuși).

Auf-häufeln, 1) v. tr. h.; a grămădi, a strînge, a face grămădă morman, maldur, a face moșinoaie; 2) sich, v. r. h.; a se grămădi, a se

îmbulzi, a se strînge (grămădă), a spori, a crește. -**häufung**, f., -en; grămădire, îmbulzire, spoire, creștere, strînsură.

Auf-hebemußel, m., vzi Aufheber 1. -**heben**, v. tr. ner. h.; a) a ridica, a înălța; die Stimme—, a ridica vocea; die Hände—, a ridica, a înălța minile; das A.L.E.—, a ridică, a sumete rochia; eine Sitzung—, a ridica o sedință; die Tafel—, a ridica, a sfîrși masa, a se scula de la masă; eine Belagerung—, a ridica un asediu; b) Getreide—, a măsura și a pune în grîinare, în hambare, cereale, grîne; c) eine Gesellschaft—, a desființa, a dizolva o societate; d) ein Geis—, a desființa, a abroga o lege; e) ein Urteil—, a anula, a casa o hotărire; f) ein Recht—, a ridica, a scoate afară un cult; g) einen Kontrakt—, a desființa, a rezilia un contract; h) (mont.) Einem den Vohu—, a tăie culva leasă; i) (urit.) einen Eid—, a reduce o fracțiune; j) Geld—, a păstra, a strînge, a pune bine bani; k) Etwas (vor Einem)—, a ascunde ceva; l) Etwas hebt das A.L.E. nicht auf, unul nu despăgubește, nu anulează, nu compensează, nu exclude pe celalalt; m) die Versicherung—, a include, a aresta pe conjurații; n) mit Einem—, a (în-tre)rupe legăturile, relațiile, comunicațiunea cu cineva; o) Erde—, a grămădi pămînt, terină; p) Einen Festen—, a desființa un post; r) einen Streit—, a sfîrși, a curma o ceartă; *prov.*, aufgehoben ist nicht aufgehoben, ce se amină, nu se uită. —n.; 1) ridicare, înălțare, sculare; 2) desființare; 3) reduce; 4) păstrare; 4) stringore; 5) viel—(s), ein großes—von Etwas machen, a face mare caz, mare tevatură de ceva; a da unui lucru însemnătate mare; a se fuduli, a se fali, a se lăuda. -**heber**, m.; 1) (an.) mușchiu ridicător; 2) script, scripete, macara. -**hebung**, f., -en; vzi Aufheben n. -**hebungsbefehl**, m., -e; poruncă, ordi, mandat de desființare de arestare, de abrogare, de casare. -**hebungsgesicht**, n., -e; curte de casațiune. -**besteln**, v. tr. h.; a descheia (din cheioțoare, din sponci), a descătărăma. -**besten**, v. tr. h.; a) a amina, a atîrna; b) a coase pe; c) *fig.*, Einem Etwas—, vzi aufhängen 3.

Auf-beitern, 1) v. tr. h.; a înveseli, a învioșa (pe cineva); b) a lumina, a lumina, a limpezi; 2) sich, v. r. h.; a) a se însenina, a se deschide; *fam.*, das Wetter beiter sich auf, vremea se resbună; b) sein Gesicht beiter sich auf, fața îi se învioșează. -**beiterrung**, f.; 1) înseninare; 2) invese-lire, învioșare, distrațiune.

Auf-helfen, 1) v. tr. ner. h.; a) Einem —, a ajuta pe cineva să se ridice, să se scoale; b) Einem die Last —, a ajuta pe cineva să încarce, să ridice o sarcină, o greutate; 2) v. ntr. ner. h.; Einem —, a ajuta, a da ajutor, sprijin cuiva, a' l scăpa din nevoie; 3) sich, v. r. ner. h.; sich nieder —, a se ridica iarăși, a'și restatornici afacerile. -helfer, m.; 1) sprijinitor, cel ce dă ajutor, sprijin; 2) rașin, sprijin, oprea (la pat etc.). -helfen, 1) ntr. h.; a lumina, a limpezi, a lămuri; 2) sich, v. r. h.; a se lumina, a se înseni- na, a se limpezi, a se lămuri. -hel- lung, f.; 1) lămurire, limpezire; 2) luminare, înseninare.

Auf-heuten, vzi aufgehängen 2.

Auf-heuten, v. tr. h.; 1) a stîrni, a zgorni (sepurele, cerbul etc. din culcuș); 2) a ațîta, a întirăta, a asmute, a înteti, a hărăți, a boldi; fam., zwei gegen einander —, a pune coadă colacului. -heuter, m.; ațîțator, resvrăitor, instigator. -heuteri, f., -en; -heutung, f., -en; ațîțare, întirătare, întetire, hărățire, boldire, resvrătire, rescoală.

Auf-heuten, 1) v. tr. h.; a trezi, a deștepta prin urlet; 2) v. ntr. h.; a scoate un urlet, a urla tare.

Auf-hilfe, f.; ajutor, sprijin, ajutorin- tă. -hiffen, v. tr. h.; a ridica (steag, vitrele).

Auf-hoden, 1) v. ntr. i.; a) a se sui, a se urca în spinarea cuiva, a-1 se anima în cărcă; b) a se de pe; 2) v. tr. h.; a) Garben —, a așeza snopi în clăi; b) a lua în spate, în cărcă (pe cineva). -hoden, v. tr. h.; 1) das Terrain —, a ridica, a înălța tere- nul; 2) die Farben —, a face să re- iasă culorile. -holen, v. tr. h.; (mar.) a îndrepta o corabie. -holer, m.; 1) (mar.) macara, scripete, funie cu care se ridică și se coboară greu- tăți (la corăbii); 2) frănghie care servește pentru ridicarea unui steag, unei pinze. -holzen, v. ntr. i.; a se cucuia, a se așeza pe o cracă, pe o ramură (pășerile). -horden, v. ntr. h.; a asculta cu luare aminte, cu umire, cu curiozitate. -hör, (f.) oșne neîncetat, necontent, necumnat, in- tr'una. -hören, v. ntr. h.; 1) a as- culta cu luare aminte; 2) a înceta, a conțeni, a ostoi, a ustui, a stîmpi. -hören, n.; încetare, conțenire, cur- mare, sîrșit; oșne —, neîncetat, ne- content, necumnat, intr'una.

Auf-huden, vzi aufgehoben.

Auf-hüllen, 1) v. tr. h.; a desvăli, a desfășura; 2) sich, v. r. h.; a se des- văli. -hüllen, v. ntr. i.; a sări, a sălta, a tresălta, a țupii (de bucu- rie). -hüllen, 1) v. tr. h.; a trezi, a deștepta tușind; 2) v. ntr. h.; a tu- și deodată.

Auf-jagen, v. ntr. i.; 1) a zgorni, a stîrni (vinatul); 2) a descoperi, a afla cu mare greutate, a pășeni; 3) a trezi deodată. -jammern, v. ntr. h.; a se boci. -jauhen, 1) v. ntr. h.; a chiui, a hăuli, a da, a scoate chioate (de bucurie); 2) v. tr. h.; a trezi, a deștepta chiuind.

Auf-jochen, v. tr. h.; a înjuga.

Auf-jubeln, vzi Aufjauchzen.

Auf-kämmen, v. tr. h.; a pieptena în sus (părul). -kassen, v. tr. h.; (mar.) den Auser —, a întări ancora.

Auf-kauf, m., -käufe; cumpărătură în- semnată, cu toptanul, cu hurta, pre- cupetie, acăpărare. -kaufen, v. tr. h.; a cumpăra cu toptanul, cu hurta, a preocupă, a acăpăra, a cumpăra tot. -käufer, m.; preocupă, toptangiu, neguțitor ce cumpăra marfă în cantități mari pentru a o vinde apoi. -kauferei, f., -en; vzi Aufkauf. -kauferei, f., -ner; preocupă, acăpărare. -kaufung, f., -en; vzi Auf- kauf.

Auf-kegeln, v. tr. h.; 1) a așeza po- picii; 2) a așeza (ceva) în formă de con. -kehren, v. tr. h.; a mătura, a ridica cu mătura. -kehrigt, vzi kehricht.

Auf-keimen, v. ntr. i.; 1) a incolți, a resări, a începe a da; 2) fig., a se naște, a resări. -keimen, n.; -kei- mung, f., -en; 1) incolțire, resărare; 2) fig., naștere. -keltern, v. tr. h.; a sîrși de a călca, de a stoarce poa- ma (strugurii). -kette (lu), v. tr. h.; a deslănțui, ascoate lanțujelul, lanțul.

Auf-keimern, 1) v. ntr. h.; a trezi, a deștepta chicotind; 2) v. ntr. h.; a chicoti de-odată. -kippen, 1) v. ntr. i.; a se urca și a pierde cumpă- tul, a sta să cază; 2) v. tr. h.; a) a ridica și a pleca într'o parte; b) a face să se poticnască urcîndu-se. -kiten, v. tr. h.; a cimentă, a lipi, a înlei cu ciment, cu co- rasan. -kiteln, v. tr. h.; a trezi, a deștepta prin gădilire.

Auf-klassen, v. ntr. h.; 1) a fi, a sta crăpat, întredeschis (ușa, scindurile); 2) a căsca. -klaffen, v. tr. h.; a clădi, a pune, a așeza în stînjini (lemne etc.). -klappen, v. tr. h.; 1) a restrînge (o pălărie); 2) a ridica foile, obloanele, aripede (unei mese etc.); 3) a scoate, a ridica capacul, clapa, supapa (de la o mașină etc.).

Auf-klären, 1) v. tr. h.; a) a lămuri, a limpezi; b) fig., a lămuri, a du- meri, a desluși, a limpezi; c) a lu- mina, a instrui, a propovădui, a propaga; eine Frage —, a lămuri o chestiune; ein Geheimnis —, a des- luși, a descoperi o taină; Einen il- ber Erwas —, a lămuri, a lumina pe cineva asupra unui lucru oare-care, a' l face să priceapă; 2) sich, v. r. h.; a) a se înseniina, a se limpezi,

a se lumina, a se deschide (vre- mea); b) a se dumeri, a se lămuri, a se instrui. -klären, m.; propovă ditor, reformator, propagandist. -klärerei, f., -en; propovăduire, pro- pagare, instruire, cultură, civiliza- țione. -klärung, f., -en; 1) lămurire, dumerire, limpezire, deslușire, ex- plicațiune; 2) cultură, instrucțiune, civilizațiune. -klärungsjucht, manie de a propovădui, de a propaga, de a instrui.

Auf-klauen, v. tr. h.; a strînge, a culege; 2) a spicui, a pobîrci, a pogîrci (grîu etc.).

Auf-klieben, -kleiben, -kleistern, 1) v. tr. h.; a lipi, a înlei pe, de ceva; 2) v. ntr. i.; a se lipi de ceva. -klettern, v. ntr. i.; a se urca, a se cățăra, a se sui.

Auf-klimmen, vzi aufklettern. -klingen, v. tr. h.; a deschide (ridicînd clau- pa, clanta).

Auf-klopfen, 1) v. tr. h.; a) a des- chide bătînd (ușa etc.); b) Rüsse —, a strica, a sparge nuc; c) a trezi, a deștepta bătînd; d) a infosea bătînd (așternutul etc.); 2) v. ntr. h.; das Herz hat mir aufgeklopft, inima a început să mi bată.

Auf-klöbern, v. tr. h.; a minca tot rozînd. -knaden, v. tr. h.; a strica, a sparge cu dinții (nuc, alună etc.). -knappen, v. tr. h.; 1) a deschide, a desface cîupind (puțin cite pu- țin); 2) a minca tot ciugulînd.

Auf-knebeln, v. tr. h.; 1) a întepeni cu un cetliu, a protăpi, a cetlui; 2) a scoate călușul, cetliul, proțapul. -kneifen, v. tr. h.; a deschide, a desface pișcînd (cu degetele, cu cleștele).

Auf-knöpfen, 1) v. tr. h.; a descheia (bumbii, nasturii), a desbumba; 2) v. r. h.; a se descheia, a se des- bumba.

Auf-knöpfen, v. ntr. i.; a resări în- bobocînd.

Auf-knüpfen, v. tr. h.; 1) a lega în sus inodînd; 2) Einem —, a spinzura pe cineva; 3) a desnoda, a des- lega. -knüpfung, f., -en; 1) desle- gare, desnodare, desfacerea unui nod; 2) spinzurare.

Auf-kochen, 1) v. ntr. h.; a clocoti, a da undă, a se umfla (fierbînd); 2) v. tr. h.; a) a lăsa să fierhă, să clocotiască; b) a răcoace, a fierbe din nou, a înprospăta fierbînd din nou; c) a întrebuinta tot, a consu- ma fierbînd. -kochen, v. ntr. ner. i.; 1) a se ridica, a se urca, a merge în sus; 2) a se scula (de jos); 3) a se întiripa, a se înturna, a se restabili; 4) a crește, a resări (plînte etc.); 5) a se naște; neue Sitten kommen auf, se nasc obiceiuri nouă; 6) da taut ein neuer König auf, iată că se sculă un nou rege; 7)

Gebanken, Zweifel sind in mir aufgekommen, idei, indofel s'au năseit in mine; 8) ein neuer Hut ist aufgekomen, a fesit (la modă) o pălărie nouă; 9) einen Kehler—lassen, a îngădui, a tolera o gresală, un abuz; 10) etwas nicht—lassen, a dobori, a nimici ceva, a nu lăsa să prospere; 11) er läßt seinen Andern neben sich —, iel nu suferă rival; 12) Eten nicht—lassen, a ține de scurt pe cineva; 13) Einem für einen Schaden, für Verlust —, a garanta cuiva pentru pagubă, pentru pierdere; 14) ein Gewähr kommt auf, se iveste o bubă, o ulmă; 15) die Schifahrt kommt wieder auf, navigațiunea se deschide iarăși, se restatornicește (după ruperea ghiței); 16) eine Stelle kommt auf, un post devine vacant; 17) die Sonne kommt auf, soarele resare; 18) man kann vor ihm nicht—, nu se poate ajunge la ceva din pricina lui; 19) Gerichte nicht—lassen, a înăduși zvonuri, a nu lăsa să se lăfșească. —n.; 1) inaintare, mergere în sus; 2) întrenare, înfripare, reinsănătore; der Arzt zweifelt an einem —, doctorul, medicul se îndoiește de reinsănătore lui; 3) naștere, origine. —**föumling**, m., -e; parvenit (om ce dintr'o stare proastă a ajuns la stare saŭ la vrednicie); **fam.**, clocoșii. —**fönnen**, v. ntr. ner. h.; a se pute ridica. —**föpfen**, v. tr. h.; a pune gămală la ace. —**foppeln**, v. tr. h.; 1) a deszgărda, a deslega (cineŭ de vinat); 2) a desjuga (caț). —**foften**, v. ntr. h.; a minea tot gustind.

Auftragen, v. ntr. f.; a sări în sus, a crăpa, a se deschide cu pocnet. —**frähen**, 1) v. tr. h.; a trezi, a deștepta cîntind (cocoșii); 1) v. ntr. h.; a începe să cînte (cocoșii). —**frägen**, v. tr. și ntr. h.; a griji, a dereticea (odărl). —**främpeln**, v. tr. h.; a scărmana, a dărăci din nou. —**framen**, v. tr. h.; a deschide ușa (apăsînd clanta, clampa). —**frampfen**, v. tr. h.; a întoarcere în sus, a ridica, a resfringe (mărginitile unei pălării). —**frähen**, v. tr. h.; 1) a zgărie, a zbreli, a jupi, a juli, a serșeli (pielea, etc.); 2) a scărmana, a dărăci (dăna); 3) a răzui, a răzălti (păreții); 4) a griji, a deretica (o casă). —**fränfel n.**, —**fräufen**, 1) v. tr. h.; a încețeți din nou saŭ în sus (părul); 2) fiș, v. r. h.; a se încețeți din nou saŭ în sus.

Auf-treisfen, 1) v. ntr. h.; a țipa, a sbera, a răcni tare; 2) v. tr. h.; a trezi, a deștepta prin țipete, prin răcnete.

Auf-trisfen, v. ntr. ner. f.; a se țiri în sus, a se urca tirîndu-se. —**frisgen**, 1) v. tr. h.; a) a izbuti să des-

chida; b) a căpăta în sus; 2) v. ntr. h.; a căpăta ca lectune, a avea de problemă.

Auf-trimpfen, v. ntr. h.; (mar.) a se întoarcere în protiva soarelui. —**friskeln**, v. tr. h.; 1) a măsăli; 2) a serie scirțîind (cu condeșul).

Auf-trimmen, 1) v. tr. h.; a încovăie, a strîmba, a areui în sus; 2) fiș, v. r. h.; a se strîmba, a se încovăie, a se încolăci, a se încirliga în sus.

Auf-tündigen, v. tr. h.; 1) a încunosțîinta, a înștiinta, a preveni; 2) a da drumul, a congelia; *fam.*, a da pasportul; 3) Einem die Freundŭchaft —, a retrage cuiva prietenia; 4) Einem den Geberjam —, a refuza cuiva ascultare, supunere; 5) den Wassenstillstand —, a denunța armistîiul (a declara că a încetat); 6) Einem ein Kapital —, a declara cuiva că trebuie să restituie un capital; 7) einen Kontrakt —, a rezilia, a anula un contract. —**tündigung**, f., -en; 1) prevenire, înștiintare, aviz; 2) reziliare, anulare; 3) concediare; 4) decizie, denunțare. —**tündigungsrecht**, n., -e; drept de reziliare, de denunțare, de concediare. —**tündigungsstermin**, m., -e; —**tündigungszeit**, f.; termen, timp de denunțare, de reziliare, de concediare.

Auf-tunft, f.; 1) lecuire, vîndecare, reinsănătore; 2) (în pl. fișite) venitură. —**tuisfen**, v. tr. h.; 1) a trezi, a deștepta sărutind (pe cineva); 2) Mueifen —, a deschide boboci (de flori) cu buzele; 3) a sugre sărutind; 4) a apăsa sărutind.

Auf-laden, 1) v. ntr. h.; a putni, a bufni de ris; 2) v. tr. h.; a) a cresta un copac; b) a trezi, a deștepta prin ris. —**laden**, 1) v. tr. ner. h.; a) a încărea; Waren —, a încărea mărfuri; b) etwas Einem —, a însărcina, a împovora pe cineva cu ceva, a-i împune ceva; 2) fiș, v. r. ner. h.; a se însărcina cu ceva, a lua asupra și ceva. —**ladeplat**, vzf Aufładungsplat. —**lader**, (-lader), m.; încărcător. —**ladung**, f., -en; încărcare, împovorare, îngreunare. —**ladungsplat**, m., -plätze; loc de încărare. —**lage**, f., -n.; 1) dare, dajliă, bir, impozit, contribuțiune; 2) porneală, ordin, însărcinare; das ist deine —, asta te însărcinarea ce o ai treaba ta; 3) intrunire a unei breșle, a unei corporațiuni; 1) (tip.) editiune, editură. —**langen**, v. tr. h.; 1) a ridica ceva în sus și a-l da cuiva; 2) a grămădi. —**lassen**, 1) v. tr. ner. h.; a) Einem —, a lăsa pe cineva să se ridice; b) Einem —, a îngădui pe cineva să nu se culce; c) die Miltze, den Hut —, a lăsa căciula, pălăria pe cap, a nu o scoate; d) die Tüte

, a lăsa ușa deschisă; e) den Rod —, a nu încheie surtucul, a nu-l imbumba; f) etwas —, a lăsa ceva neocupat, deschis, vacant; g) (mont.) eine Brute —, a părăsi o mină, o baie; h) ein Leben —, a renunța la, a trece, a ceda un feud; 2) v. ntr. ner. h.; a se lăsa, a se lipsi de ceva. —**lässig**, adj.; (mont.) părăsit (o mină, o baie). —**lassung**, f., -en; 1) (mont.) părăsire (a unei mine, a unui băt); 2) trecere, cedare (a unui feud). —**lassen**, vzf aufladen. —**lauerer**, m.; pindar, iscoadă, spion. —**lauern**, v. ntr. h.; a pîndi, a spiona. —**lanerung**, f., -en; pîndire, pîndă, spionare. —**lauf**, m., -läufe; 1) adunătură, îngrămădire (de oameni); 2) rescoală, rezmăriță, resvrătire, bunt; 3) creștere (a apelor); 4) prăjitură (de ouă). —**laufen**, v. tr. ner. h.; a) (mont.) a căra, a transporta cu roaba, cu targa; b) (în fărării) a încărca o topitoare; c) a infunda, a face să sară (alergînd spre ceva); d) sich die Füße —, a-și răni picioarele alergînd mult; 2) v. ntr. ner. f.; a) a alerga în sus, a urca alergînd; b) die Saat läuft auf, semînatura resare, încolțește; c) a se umfla, a crește, a se mări; d) a dospi (aluatul); e) (mar.) a da de fund, a da peste un prag de nășip (cu corabia); f) die Füfen lassen, a lăsa ca doblinzile să se ingrămădiască; g) das Bret läuft auf, pinea crește, se cosește; h) (mont.) aufge laufen sein, a fi părăsit (o baie, o mină). —**läufer**, m.; 1) a) încărcătură a unei topitori (în fărării); b) cărător (de cărbuni etc.); 2) (mar.) corăbier, marinar care d'abia a început să călătorească; 3) vzf Auftauf. —**laufchen**, v. ntr. h.; a pîndi a scultind, a asculta cu luare amînte (spre a afla ceva).

Auf-leben, 1) v. ntr. h.; a reinvie, a-și veni în fire, în simțiri, a invie, a însuleți, a se desmetici; 2) v. tr. h.; ein Gemälde —, a reinvi, a improspăta un tablou (colorile). —**leben**, n.; inviere, reinviere. —**leben**, v. tr. h.; a lingre, a sugre lingind. —**legen**, 1) v. tr. ner. h.; a) ein Filakter —, a pune un bleastru (pe rană); b) ein Zuchtnd —, a pune, a aterne o față de masă (pe masă); c) Schmitte, Met —, a sulemeni, a da pe obraz, a bătăni, a pune suliman, foște, dres (pe obraz); d) Waschen —, a începe a împleti (la ciorapi), a colțunți; e) die Kuh legt Fett auf, vaca se ingrasă; f) der Baum legt viel Holz auf, copacul dă multe ramuri; g) die Arme —, a răzina brațele; h) *fig.*, Einem etwas —, a însărcina pe cineva cu ceva, a-i împune ceva, a-l încărca cu ceva, a arunca vina asupra cuiva; i) Waren —, a în-

tinde mărfuri, a expune, a scoate mărfuri (spre vedere); j) die Karten —, a arăta cărțile, a juca pe față; k) ein Buch —, wieder —, a edita, a reedita, a publica o carte; l) eine Strafe —, a da o pedeapsă; m) einen Eid —, a da, a deferi un jurământ; n) (mar.) ein Schiff —, a desfundu o corabie; c) *fig.*, Einen zu Etwas —, a face pe cineva plecat, dispus, cu chef pentru ceva (vzi aufgelegt); 2) sich, v. r. h.; a) sich (sau den Ellbogen) —, a se răzîma (cu coatele) de masă; c) *fig.*, sich gegen Einen —, a se împotrivi, a se resvrăti, a se opune cuiva, a se pune în poară cu cineva; c) ich will mich mit ihm nicht —, nu vreau să am a face cu el; *fam.*, sich mit Einem nicht —, a nu împărți cu cineva brahă groasă peste masă; d) das Pferd legt auf, calul strînge (cu dinții) zăbala. **-legung**, f., -en; 1) punere pe, impunere; 2) dare, aplicare (unei pedepse); 3) răzîmare; 4) desfundere (unei corăbii); 5) edițiune (unei cărți). **-lehnen**, 1) v. tr. h.; den Kopf, Ellbogen —, a răzîma capul, coatele (de masă etc.); 2) sich, v. r. h.; a) sich —, a se răzîma (de ceva); b) a se ridica, a se înălța; c) a se ridica în două picioare (calul etc.); d) sich gegen Einen —, a se împotrivi, a se opune, a se resvrăti, a se pune în poară cu cineva, a se răpști în protiva cuiva. **-lehnung**, f., -en; 1) răzîmare; 2) ridicare; 3) răpștire, împotrivire, resvrătire, opozițiune.

Auf-leicern, v. tr. h.; 1) a cînta (un cîntec) pe o liră; 2) a psalmodia. a spune monoton. **-leiben**, vzi aufborgen. **-leimen**, 1) v. tr. h.; a lipi, a înclai pe ceva; 2) sich, v. r. h.; a se deslipi, a se desclai.

Auf-lesen, v. tr. ner. h.; 1) a strînge, a culege; 2) a spicui, a pobirci, a poghirci; 3) a căpăta (o boală etc.).

Auf-leuchten, v. ntr. h.; vzi aufglänzen.

Auf-liegen, 1) v. ntr. ner. h.; a) a fi culcat pe, răzîmat de ceva; b) es liegt mir auf, ie în sarcina, în grija mea, de datoria mea, imi incumbă; c) a șede răzîmat, culcat (a lene, fără de nici o treabă); d) a fi întins, expus, scos spre vedere; 2) sich, v. r. ner. h.; a se răni, a căpăta răni de multă ședere culcat.

Auf-lodern, 1) v. tr. h.; a) a destinde, a bălți; b) a slăbi (pămîntul) săpînd; c) a infoie, a face moale (ăsternutul); d) *fig.*, a moleși; 2) sich, v. r. h.; a) a se destinde, a se bălți; b) a slăbi. **-loderung**, f., -en; 1) destindere; 2) *fig.*, slăbire. **-lodern**, v. ntr. h.; 1) a vălvi, a izbucni în flăcări; 2) a se ridica în flăcări; 3) *fig.*, a se infurte deo-

dată; *fam.*, a-I sări din chîr se nin bizdocul, țandăra, așchîca. **-löffeln**, v. tr. h.; 1) a mîca tot cu lingura; a deserta cu lingura. **-lohen**, vzi auflebern.

Auf-lösebar, adj.; 1) ce se poate topi, desface, deslega, descompune, disolva; solubil, disolubil; 2) de deslegat, de descifrat, descifrabil. **-lösebarkeit**, f., -en; 1) disolvare, solubilitate, disolubilitate, topire, desfacere, descompunere; 2) deslegare, descifrare. **-lösen**, 1) v. tr. h.; a) a deslega, a desprinde, a desface, a desnoda; einen Knoten —, a desface un nod; ein Rätsel —, a ghici o cimilitură; eine Frage, ein Problem —, a deslega, a rezolvi o chestiune, o problemă; b) ein Gesetz —, a strica, a abroga o lege; c) das Parlament —, a disolva camera, parlamentul; d) eine Verammlung —, a sparge o adunare; e) a topi, a disolva (în apă); f) (arit.) einen Bruch —, a reduce o fracțiune; g) (him.) a analiza, a descompune; h) a trece, a ceda (un feud); i) jeden Zweifel —, a ridica, a împrăști ori-ce bănuială; j) eine Arme —, a da drumul, a licența, a concedia o armată; k) eine Ehe —, a desface, a despărți o căsătorie; l) etwas Gespanntes —, a destinde, a bălți ceva încordat; m) einen Mann —, a rupe o afurisenie, o vrajă; n) die Ordnung —, a desorganiza, a strica ordinea; 2) sich, v. r. h.; a) a se topi, a se disolva; b) a se desface, a se deslega, a se desnoda; c) a se descompune; d) a se desorganiza; e) sich in Ebränen —, a se topi plîngînd. **-lösend**, adj.; 1) ce topește, disolvă, disolvant; 2) descompunînd, analitic. **-löslich**, adj.; vzi auflösbar. **-lösung**, f., -en; 1) deslegare, desnodare, desfacere, descompunere; 2) topire, disolvare (în apă); 3) descifrare, ghicire (a unei cimilituri); 4) deslegătură, soluțiune, desnodămint; 5) analiză; 6) slăbire; 7) moarte; 8) desorganizare. **-lösungsfähig**, vzi auflösbar. **-lösungsfähigkeit**, vzi Auflösbarkeit. **-lösungskraft**, f., -kräfte; (him.) putere topitoare, disolvantă. **-lösungsfähig**, f.; arta de analiza, de a descompune. **-lösungsmittel**, n.; 1) mijloc de a deslega, de a descifra, de a rezolvi; 2) (him.) mijloc de a descompune, disolvant. **-lösungswort**, n., -e; cuvînt (de deslegare) a unei ghicitori, cimilituri. **-lösungszettel**, n.; (mus.) becar (semn în formă de cruce sau de pătrat ce se pune înaintea unei note, spre a arăta că fea a fost ridicată). **-löten**, v. tr. h.; 1) a lipi (cu cositor sau aramă topită) un metal peste altul; 2) a deslipi, a desface două metale lipite.

Auf-lümmeln, sich, v. r. h.; a se răzîma de ceva într'un chip necuviincios.

Auf-machen, 1) v. tr. h.; a) a deschide, a desface, a destupa, a desprinde, a despintea; b) ein Bett —, a ridica, a așeza un pat; c) Feuer —, a aprinde foc; d) einen Tanz —, a cînta un joc; e) Ausgaben, Rechnungen —, a însemna, a nota cheltuieli, socoteli; f) a pune, a așeza unul peste altul; g) einen Kopf —, a deschide, a desbumba un surtuc; h) eine Nacht —, a desface o cenusură; i) halb —, a întredeschide; 2) sich, v. r. h.; a) a se deschide, a se desface, a crăpa; b) a porni, a purcede, a se găti (de drum); *fam.*, a se stropoli de ducă; c) sich — um Etwas zu thun, a se găti, a se pregăti de a face ceva; d) sich auf und davon machen, a fugi; *fam.*, a o lua la sănătoasă, a o tuli, a o șterge, a spăla putina, a o lua la papuc, a ști lua cîmpii. **-machen**, n.; desclidere, desfacere, destupare. **-malen**, v. tr. ner. h.; (aufgemalt) 1) a măcina, a răni tot; 2) a sfîrși de măcinat, de răsnit. **-mahnen**, v. tr. h.; a pofti, a provoca, a soma; eine Forderung —, a soma o cetațate să se predeie. **-malen**, v. tr. h.; (aufgemalt) 1) a întrebuița tot, a sfîrși, a consuma toate vâpseliile zugrăvind; 2) a zugrăvi din noș; 3) a improspăta, a reinoi culorile (unui tablou). **-mangeln**, v. tr. h.; a mîngălui din noș (rufe, abiturii). **-marsch**, m., -märsche; mars în sir, înaintare în marș (a soldaților). **-marschieren**, v. ntr. h.; 1) a înainta în marș, în siruri; 2) a înainta spre o înălțime (armată); 3) a deșla. **-maß**, n.; dare, adăugire pe de asupra (la măsurat); -geben, a da pe de asupra. **-mästen**, v. tr. h.; a îngrășa (vite). **-mauern**, v. tr. h.; 1) a ridica, a clădi, a trage un zid; 2) a întrebuița tot (materialul) zidind.

Auf-meißeln, v. tr. h.; a scobi, a deschide cu dalta, cu răzușul, cu scobitoarea.

Auf-merken, 1) v. tr. h.; a însemna, a nota; 2) v. ntr. h.; a lua aminte, a băga de samă, a asculta cu luare aminte, a fi atent. **-merksam**, 1) adj.; a luător aminte, băgător de samă, atent; b) prevenitor, îndatoritor; 2) adv.; cu luare aminte, cu băgare de samă, cu atențiune, cu respect; - sein, a băga de samă, a lua aminte, a fi atent, prevenitor; *fam.*, a face ochii patru; — Einen machen, a atrage băgarea de samă, atențiunea cuiva. **-merksamkeit**, f.; 1) luare aminte, băgare de samă, atențiune, veghere; Aller — auf sich ziehen, a atrage asupra și toate

privirile; 2) (pl. -en); îngrijire, gri-jă, scumpătate, prevenința, intim-pinare politicooasă, îndatoritoare.

Auf-messen, v. tr. ner. h.; 1) *Verwe-
-*, a măsura grune (troferate) și a
le păstra în hambare. în graniere;
2) *Einem Etwas -*, a lua cuiva
măsura, a încerca cuiva (o haină
etc.); 3) a atribui, a imputa; *Glaub-
-*ten —, a da credință.

Auf-mischen, v. tr. h.; 1, a amesteca
din nou; 2) a amesteca (cărțile de
joc).

Auf-mögen, v. ntr. h.; a voi, a
dori. a pute să se ridice, să se
scoale.

Auf-muntern, v. tr. h.; 1) a des-tepta,
a trezi, a desmori; 2) a înveseli,
a înviosa; 3) a îmbărbăta, a încura-
gia, a îndemna, a întărita, a ați-
ta; 4) *Sich* —, a asmuți, a amuți
cine. **-muntern**, adj., înveselitor,
încurajator, aștător. **-munterung**,
f., -en; 1) des-teptare, trezire, des-
mortire; 2) înveselire, înviosare; 3)
îmbărbătare, încurajare, îndem-
nare, îndemn, întărire, aștăre.

Auf-müssen, v. ntr. h.; a trebui să
se ridice, să se scoale.

Auf-mutzen, v. tr. h.; 1) *einen Fehler
-*, a face să releasă, a pune în
evidență o greșală criticând'o, mu-
strind'o; 2) *Etwas -*, a lăuda ceva
peste măsură, a face mare dandana
de ceva; *fam.*, a face din țintar ar-
măsar; 3) a dojeni, a muștra, a
critica, a scoate cuiva ochii.

Auf-nageln, v. tr. h.; a pironi, a
șintui, a întepeni, a prinde cu cuie.
-nagen, v. tr. h.; 1) a face o horță,
o gaură rozind; 2) a roade tot.

Auf-nähen, v. tr. h.; 1) a coase (o
haină etc.); 2) a coase pe, a înădi.
-nähen, f., -en; 1) primire, admi-
terea; die - eines Gastes, primirea u-
nuî oaspe, unui musafir; 1) die -
von Kapitalien, împrumutarea de
căpitaluri; 3) — an Kindesstatt, in-
fiere, luare de suflet, adoptare; 4)
4) — eines Protokolles, facere, redi-
gare a unui proces-verbal; 5) die
— einer Gegenb., a) ridicarea planu-
lui unei împrejurimi, unei regiuni;
b) zugrăvirea, înfășosarea unei im-
prejurimi (prin desen, tabloă); 6)
— eines Bildes, facerea, desenarea
unui portret, unui tabloă; 7) în-
aintare, prosperare, înflorire; 8) in-
sein, a-i merge bine; 9) in — brin-
gen, a face să înflorască, să pros-
pere; 10) in — kommen, a ave trece-
re, a căpata favoare; 11) reltare (a fi-
rului unui discurs). **-nahm-s-fähig**,
adj.; capabil, vrednic, deosebit
de a fi primit admis. **-nahm-s-fähig**,
m., -t. certificat de primire, de ad-
mitere. **-nahm-s-fähig**, v. tr. h.; a minca
tot, a consuma gustărind, lingind.

Auf-nehmen, 1) v. tr. ner. h.; a den-

Schmutz in der Stube -, a ridica
necuratenia. murdăria din odaie;
b) die Stube mit einem Wischlappen
—, a șterge, a curăți odaia cu o
cârpă, cu o paceaură; c) den Fest-
behaltenschub —, a ridica mânușă;
d) es mit Etwas —, a se măsura cu
cineva, a-l desfide, a-i ține piept,
a se pune cu cineva; *fam.*, a și
băga în circ, a și pune hoii în
plug (în circ); e) cineva; e) den
Kampf —, a primi lupta; f) den Ka-
den —, a relua firul (căzut a unei
țesături, a unui discurs); g) Etwas
—, a continua, a urma cu ceva;
h) so nahm ein Tag den andern auf,
astfel urmă o zi după altă; i) Et-
was (in sich) —, a primi și a include
în sine; a și asimila; j) einen Gast
gut, jödeln —, a primi un oaspe, un
musafir bine, rău; k) das Publikum
nahm das Lustspiel beifällig auf,
publicul a primit favorabil, cu a-
plauze comedia; l) Etwas gut, libel
—, a lua ceva în nume de bun, de
rău; m) Gelder —, a împrumuta
ban; n) ein Inventarium —, a face,
a întocmi, a dresa un inventar; o)
Etwas für (als) Ernst, für Spaß —,
a lua în serios, în glumă, a ține,
a privi ceva ca serios, ca glumă;
p) Etwas hoch —, a face mare caz
de ceva, a prețui, a stima mult;
r) ein Protokoll —, a face, a dresa
un proces-verbal; s) den Riß eines
Gebäudes —, a ridica planul unei
clădiri; t) die Straße —, a apuca ur-
ma, a urmări (dira); u) an Kindes-
statt — a înfi, a lua de suflet, a a-
dopta; v) eine Rechnung —, a cer-
ceta, a examina o socotelă; 2) sich,
v. r. ner. h.; a) a se ridica; b) a
crește, a prospera. **-nehmen**, n.;
-nehmung, f., vzî Aufnahme. **-neh-
-**men-s-wert, vzî aufnahm-s-fähig.

Auf-nesteln, v. tr. h.; a slobozi, a da
drumul, a deslega, a deschide (șfori,
panglice, cheietoare).

Auf-nieten, v. tr. h.; a țintui, a pi-
roni, a întepeni, a prinde cu cuie
(pe ceva). **-nippen**, v. tr. h.; a be
tot (sorbind).

Auf-notieren, v. tr. h.; a însemna, a
nota. **-nötigen**, v. tr. h.; a sili,
a constringe (pe cineva) să primias-
că (ceva), a impune (cuiva ceva).
-nötigung, f., -en; impunere, silire
să primiască ceva.

Auf-opfern, 1) v. tr. h.; a jertfi, a
sacrifica (ceva cuiva); 2) sich, v. r.
h.; a se jertfi, a se sacrifica, a se
deda, a se devota. **-opfernd**, adj.,
adj., și adv.; datat, devotat, în stare
de a se jertfi, de a se sacrifica.
-opferung, f., -en; 1) jertfire, sacri-
ficare, devotare; 2) jertfă sacrifi-
ficiă, devotament, abnegare. **-op-
-**ferungs-fähig, adj.; capabil, desto-
inic de a se jertfi, devotat. **-opfe-**

rungs-freudig, adj.; vesel, bucuuros
de a se jertfi. **-opferungs-lust**, f.;
plăcere, dorință de a se jertfi. **-or-
-**geln, v. tr. h.; a cînta din organ
(instrument).

Auf-packen, 1) v. tr. h.; a) a încărca,
a împovora; b) a despacheta, a des-
face pachete, baloturi etc.; c) a a-
puca, a gălui, a înșfăca și a ridica;
2) v. ntr. h.; a porni, a pleca, a
purcede, a se găti de drum, a se
stropoli de ducă (soldații etc.); 3)
sich v. r. h.; sich Etwas —, a căde
în sarcina cuiva; *fam.*, a se spala
pe cineva, a-i căde satară în spi-
nare, a-i căde urdu-helea în spina-
re. **-packen**, sich, v. r. h.; (mar.) a
se ridica, a se avînta în sus cu a-
jutorul unei funii. **-pappen**, v. tr.
h.; a lipi, a încli (pe, de asupra)
cu cocă, cu clești de făină. **-passen**,
1) v. ntr. h.; a) a fi cu luare a-
minte, a băga de samă, a fi atent,
a lua aminte; b) Etwas —, a pîndi
pe cineva, a-l adăsta; 2) v. tr. h.;
a) a încerca (o pălărie etc.); b) a
potrivi (un capac etc.). **-passer**, m.;
pînditor, pîndar, străjer, iscodăi,
șpion. **-passerei**, pîndire, iscodire,
șpionare. **-passerisch**, adj.; pînditor,
luător aminte, băgător de samă.
-passung, f., -en; 1) pîndire, luare
aminte, băgare de samă, atențiune;
2) încercare, potrivire (de haine
etc.). **-patzhen**, v. ntr. h.; a căde
pe ceva fleșcind, plescînd, bălă-
cînd.

Auf-paucken, 1) v. tr. h.; a) a trezi,
a des-tepta bătînd toba; b) a des-
chide lovind tare (ușa etc.); 2) v.
ntr. h.; a începe a bate toba.

Auf-peitschen, z. tr. h.; a trezi, a de-
stepta, a face să se ridice, să se
scoale lovîndul cu biciu; *Einem
-* fünf und zwanzig —, a da cuiva
douăzeci și cinci lovitură de biciu.

Auf-pfeifen, v. tr. h.; 1) *Einem eine
-* Schuld —, a da, a arunca vina
asupra cuiva, a-i imputa ceva; 2)
Einem Etwas -, a încărca, a im-
povora, a însărcina, a îngreua pe
cineva cu ceva; 3) a bate, a tăr-
băci, a chelșani (pe cineva); *fam.*,
a lua la tîrbacă, la rapanghele.

Auf-pflügen, v. tr. h.; 1) a arăci
(viea); 2) a întepa (un hot).

Auf-pfeifen, 1) v. tr. ner. h.; a trezi,
a des-tepta suferînd; 2) v. ntr. ner.
h.; a cînta din fluter.

Auf-pflanzen, 1) v. tr. h.; a) a im-
plînta; b) eine Sache —, a ridica,
a arbora un steag; c) Manieren —,
a așeza tînură; d) mit aufpflanzenem
Majonett, cu baloneta pe armă; 2)
sich, v. r. h.; a se așeza în șiruri,
a se rîndui (ostile etc.).

Auf-plöden, v. tr. h.; a întepeni cu
țarasi, cu țepușe, a întărușă.

Auf-pflügen, v. tr. h.; 1, a întoarce

o arătură, a ridica în sus, a înfoie (pământul) arînd; 2) a brazda cu plugul.

Auf-pichen, v. tr. h.; 1) a lipi cu smoală; 2) a unge cu smoală, cu cătran. **-piden**, v. tr. h.; 1) a ciocni, a strica cu pliscul; 2) a cînguli, a îmbucături; 3) a lipi (pe ceva); 4) a deschide, a sparge (o bubă, cu un vîrf de ac etc.). **-pinseln**, v. tr. h.; a muru, a da din nou cu perlea (păreți etc.).

Auf-plaischen, vzi aufpatschen.

Auf-pläsen, vzi aufbilgetu.

Auf-pläsen, v. ntr. f.; a crăpa, a plesni; 2) a sări (în aer).

Auf-plaudern, v. tr. h.; a îndupleca (cu multe vorbe); *fam.*, a îndemna cu chichite și monițe.

Auf-plumpen, **-plumpfen**, v. ntr. f.; a căde morman. greoiu (făcînd un sgomot surd).

Auf-pochen, v. tr. h.; 1) a deschide bățînd (ușa); 2) a trezi, a deștepta bățînd. **-pölkern**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta făcînd vuiet, gîlăgie, sgomot. **-posannern**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta trîmbițînd; *fig.*, a deștepta făcînd mare zgomot.

Auf-prägen, v. tr. h.; a tipări, a înțipări, a imprima. **-prallen**, v. ntr. f.; a) a sări în sus, a tresări; b) a se deschide resărînd. **-prallen**, n.; tresărire, rosărire, repercutare, ricoșare. **-prasseln**, v. ntr. f.; 1) a pări, a pîrni deolată; 2) a se ridica păriînd, pîrnînd (focul).

Auf-presen, v. tr. h.; a face să sară în sus, să tresară. **-pressen**, v. tr. h.; 1) a călca, a apăsa pe; 2) a călca din nou, a netezi țărăși (călciînd, trecînd cu fierul etc.); 3) a tipări pe; 4) a deschide apăsiînd.

Auf-probieren, v. tr. h.; a încerca, a cerca, a probulă (o pălărie etc.). **-prüfen**, v. tr. h.; a pune pe roți, pe cotîngă (un tun).

Auf-pudern, v. tr. h.; a pudru din nou, țărăși. **-puffen**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta, a face să se ridice, să se scoale ghiontînd, bușînd, dînd pumnă, ghionturi, tifle. **-pumpen**, v. tr. h.; 1) a împrumuta (hani de la cineva). **-pus**, m., -e; gătîlă, împopotonare, împodobire. **-pudoabă**. **-pusen**, 1) v. tr. h.; a găti, a împodobi, a împopotona, a se spilcu, a se gîorsii, a se inzorzona.

Auf-quaden, 1) v. ntr. h.; a începe a ocii, a ocăcii (broaște); 2) v. tr. h.; a trezi, a deștepta ociiînd, ocăciînd. **-quellen**, 1) v. tr. h.; a face să se umfle (mazere, bob etc.); 2) v. ntr. ner. f.; a) a se umfla (mazere, bob etc.); b) a țîșni, a isvori în sus. **-querlen**, v. tr. h.; a mesteca din nou (supă). **-quetschen**, v. tr. h.; a apăsa, a strivi, a copleşi, a turti, a pisa.

Auf-rädeln, v. tr. h.; a depăna, a învâli pe o roată (tort, mătasă). **-raf-fen**, 1) v. tr. h.; a stringe, a ridică, a apuca, a aduna (în grabă); 2) *sich*, v. r. h.; a se ridica, a se scula repede, cu anevofie; *fig.*, *sich* -, a'și aduna puterile, a'și recăpăta energia; *sich* ven einer Avant-heit -, a se înfiripa, a se întrema după o boală. **-rammen**, v. tr. h.; a bate cu berbecule, cu maîl (pământul etc.). **-raufen**, v. ntr. și r. h.; a se acăta, a se cățăra, a se urea, a se curpeni, a arunca în sus curpeni (mazere, hemeșu etc.). **-rappeln**, vzi aufraffen 2. **-raspeln**, v. tr. h.; 1) a deschide, a lărgi o bortă cu pila; 2) a pili, a răzui, a rade din nou, țărăși. **-raffeln**, 1) v. ntr. f.; a se deschide cu zgomot; 2) v. tr. h.; a trezi, a deștepta durînd (trăsura), zornînd, zăngănînd (cu lanțurile).

Auf-randen, 1) v. tr. h.; a fuma tot tutunul; 2) v. ntr. h.; a ieși fum, a se ridica fum. **-ranchern**, v. tr. h.; 1) a afuma, a svînta (carne etc.); 2) a afuma, a consuma tot afumînd. **-rannen**, v. tr. h.; 1) a îndepărta (din cale, din drum), a face loc; 2) *ein Loch* -, a lărgi o hortă, o gaură (cu sula); 3) *ein Zimmer* -, a griji, a deretica o odaie; 4) *im Zimmer* -, a stringe, a rîndui, a pune în regulă, în odaie; 5) *die Kräfte* haben unter den Truppen *iehr* aufgeräumt, bolile au răpîit mulți oameni în armată, au împuținat, au rărit șirurile trupele; 6) *mit einer Warte* -, a desface o marfă; 7) *das Zündloch* -, a destupa găurica tunului, ochiul puștei. **-rannet**, m., sulă, potricală de lărgit gaură. **-raunung**, f., -en; 1) griji, dereticare, orînduială, aranjare; 2) desfacere (unei marfe). **-rauschen**, v. ntr. f.; a se ridica fozînd, vâjiînd (rochia), mugînd (valurile), fășiînd (frunzele).

Auf-rechen, v. tr. h.; a stringe, a ridică, a înfoie cu grebla, cu grapa. **-rechnen**, v. tr. h.; 1) a pune, a trece în socoteală; 2) a lămurii, a limpezi, a lichida, a compensa o socoteală cu alta, a regula socotelile, a socoti laolaltă. **-rechnung**, f., -en; 1) trecere, punere în socoteală; 2) regulare de socoteli. **-recht**, adv.; drept (în sus); -*sich*, a sta drept; -*bleiben*, a rămîne în picioare; *sich* -*halten*, a se ține țepîn; *Erwas* -*erhalten*, a susține ceva. **-rechterhaltung**, **-rechthaltung**, f.; menținere, susținere, conservare. **-reden**, v. tr. h.; a întinde în sus, a ridică. **-reden**, v. tr. h.; 1) *Einem* -, a ațîta, a întărîta, a instiga (prin vorbe); 2) *Einem Erwas* -, a îndupleca pe cineva se facă ceva;

3) *Einem Diener* -, a smomi o slugă; 4) *Einem Erwas* -, *fam.*, a spune cuiva gogoși de tufă, caî verzi de pe păreți. **-regen**, 1) v. tr. h.; a ațîta, a întei, a zădări, a îndărji, a irita; 2) *sich*, v. r. h.; a să îndărji, a se turbura, a se cătrăni, a se irita. **-regend**, adj.; ațîțător, turburător, iritator, iritant, excitant. **-regung**, f., -en; ațîțare, întărîtare, turburare, iritațiune, îndărjire, iritare.

Auf-reiben, 1) v. tr. ner. h.; a) a freca pe ceva; b) a freca tot; c) a răni frecînd; d) *ein Loch* -, a deschide, a face o hortă, o gaură frecînd; e) a nimici, a obori, a stîrpi, a destruge; f) a mistui, a consuma; g) *fig.*, a dăula, a slăbi, a moleși, a speti; 2) *sich*, v. r. ner. h.; a) a se dăula, a se moleși, a se speti; b) *sich* die Haut -, a'și jupi pielea. **-reibend**, adj.; foarte obositor, dăulător, spetitor; *eine* -*e Tätigfeit*, o activitate ce îe puterile. **-reiber**, m.; burghiu, ștedel mare. **-reibung**, f., 1) frecare; 3) nimicire; stîrpire, destrugere. **-reiben**, v. tr. h.; a ajuze (în sus); **-reiben**, v. tr. h.; a însira, a însăila. **-reizen**, 1) v. tr. ner. h.; a rupe, a deschide rupînd; b) a deschide repede (ușa etc.); c) a smunci în sus, a smulge, a sfășie, a dărăci (lăună); e) a desena, a face un plan, un desen; f) *die Augen* -, a sgi, a bleođi, a bleđii, a bolovăni ochii; 2) *sich*, v. r. ner. h.; a) a se rupe, a crăpa, a plesni; b) a se desface, a se descoase; c) a se deschide repede; 3) v. ntr. ner. f.; *der Boden* *reiß* unter meinen Füßen auf, pământul se deschise sub picioarele mele. **-reißung**, f., -en; 1) deschiderea repede, zmcuire; 2) rupere, smulgere, sfăștare; 3) sgiere, bolovănire (a ochilor); 4) ridicare, desemnare a unui plan. **-reiten**, 1) v. tr. ner. h.; a răni (un cal, călărîndu'!); 2) v. ntr. ner. f.; a se sui călare; 3) *sich*, v. r. ner. h.; a se răni călărînd, umblînd călare. **-reizen**, v. tr. h.; a întărîta, a întei, a zădări, a boldi, a da ghes, fitil, bold, a stîrni, a îmboldi, a îmbărbăta, a încuragă, a irita, a provoca. **-reizer**, m.; ațîțător, provocator, agitator. **-reizung**, f., -en; ațîțare, boldire, îmbărbătare, zădărire, înteițire, întărîtare.

Auf-rennen, 1) v. tr. ner. h.; a da peste, a izbi și a deschide, a sparge (ușa etc.); 2) v. ntr. ner. f.; a) a alerga în sus, a urea (alergînd); b) *das Schiff* *ist* aufgerannt, corabia a dat peste o bancă, un prag de năsip; 2) *sich*, v. r. ner. h.; a se izbi (alergînd).

Auf-richten, 1) v. tr. h.; a) a ridica, a înălța, a arboră, a pune în pi-

efoare; b) Einen—, a mîngăte, a îmbărbăta, a încuraja pe cineva; c) eine Schule—, a înființa, a întemeia, a funda o școală; 2) sich, v. r. h.; a) a se ridica, a se pune în picioare; b) sich an Etwas—, a se ridică zămîndu-se de ceva; c) fig., a se îmbărbăta, a prinde, a recăpăta curajul. -richtig, adj.; sincer, drept, adevărat, de bună credință, curat la inimă. -richtigkeit, f.; 1) sinceritate, bună credință, dreptate; 2) die—her Ware, bunătatea mărfii. -richtung, f., -en; 1) ridicare, înălțare, arborare, punere în picioare; 2) fig., mîngălire, îmbărbătare. -ringare.-riegele, v. tr. h.; a lua, a trage, a scoate zăvorul, ivărul; a deschide trăgînd, scoțînd zăvorul, ivărul. -ringeln, 1) v. tr. h.; a încreți, a inela (părul); 2) sich, v. r. h.; a) a se încreți (părul); b) a se încovriga, a se încolăci (șerpele etc.). -ringen, 1) v. tr. h.; a pune în verigă; 2) sich, v. ntr. și r. ner. h.; a se sili pentru al se scula, a se ridica, a se sui. -riß, m., -ße; 1) plan, desen, desen (al unei clădiri etc.); 2) ridicare de plan; 3) (geom.) construcțiune; perspectivă —, scenografie. -rizzirele, m.; (geom.) compas de construcțiune. -rißen, v. tr. h.; a zgărire, a juli, a zdreli, a jupi puțin (pielea). -rißung, f., -en; zgărire, julire, zdrelire (a pielei).

Auf-roden, v. tr. h.; a pune în furcă (de torș). -rollen, v. tr. h.; 1) v. ntr. i.; a se vălătuci în sus; 2) v. tr. h.; a) a învălătuci, a înfășura, a stringe ceva în formă de sul, de val; b) a rostogoli în sus, pe; c) a desfășura, a desdăpăna; 3) sich, v. r. h.; a) a se învălătuci, a se înfășura, a se stringe ca un sul ca un val; b) a se rostogoli, a se da de adura. -rollen, n.; 1) învălătucire, înfășurare; 2) rostogolire în sus, pe; 2) desfășurare, desdăpănare. -rosten, v. ntr. i.; a rugini, a se așeza, a se lipi rugina. -röf-ten, v. tr. h.; a prăji din nou.

Auf-rüden, 1) v. ntr. i.; a înainta, a se urni, a se mișca în sus, a se tîri în sus; 2) v. tr. h.; a) a urni, a împinge în sus; b) den Riegel—, a trage zăvorul, ivărul; c) fig., Einen Etwas—, a pune ceva în sarcina cuiva, a arunca vina asupra cuiva, a-î imputa ceva. -rudern, v. ntr. i.; 1) a vâsli în sus; 2) a da peste ceva vâsînd. -ruf, m., -e; 1) chemare, strigare, țipet; 2) apel, somațiune, convocare, invitare, proclamațiune; 3) revocare, retragere (unui lucru hotărit, unei imputerniciri). -rufen, v. ntr. și r. ner. h.; a) a chema, a striga, a scoate un țipet, a provoca, a soma, a invita, a apela; b) a trezi, a deștepta chie-

mind, strigînd; c) eine Weltmacht —, a retrage, a revoca o imputernicire, o procură. -rufung, f., -en; apel, somațiune, convocare, invitare. -rufen, v. ntr. h.; a se odihni pe. -rühr, f.; rescoală, rezmiriță, revoltă, bunt, revrătire, turburare. -rühren, v. tr. h.; a rescula, a ațîța, a întărâta, a revolta; b) a mesteca (un lichid etc.); c) a răseoli, a scormoli, a scotoci, a cotroci; d) a atinge iarăși, a improspăta (istorii, împrejurări, întâmplări vechi). -rührer, m., resvrător, ațîțator, buntaș, rebel, turburător (al liniștel). -rühr(er)isch, -rührig, adj.; resvrător, revoltător, ațîțător, resculător, turburător. -rührgeist, m., -er; spirit resvrător, resculător, rebel. -rührprediger, m.; predicator care ațîța la rescoală, la revoltă. -rührstifter, m.; ațîțator, instigator, autor al unei rescoldi. -rührverfuch, m., -e; încercare de rescoală. -rupfen, v. tr. h.; a smulge, a zmunci, a trage în sus (smulgînd, scărminînd). -rüsten, v. tr. h.; 1) a ridica o schele (la zidiri); 2) a ridica, a dura (o clădire); 3) a înălța, a ridica; 4) a mobilă, a găti, a împodobi (o odăie). -rüstung, f., -en; 1) ridicare unei schele (la zidiri); 2) ridicare, durare (a unei clădiri); 3) înălțare, ridicare; 4) mobilare, împodobire, gătirea (unei case). -rütteln, v. tr. h.; 1) a trezi, a deștepta; 2) a scutura, a zgătii, a zguduți, a blotăcări; 3) a infoie scuturînd, sgătînd. -rütteln, n.; -rüttelung, f., -en; 1) zguduire, scutare, sgătire; 2) trezire, deșteptare (scuturînd, sgătînd).

Auf's, (în loc de auf das) pe, asupra. la; -Neut, din nou; -Weite, cît se poate de bine.

Auf-säbeln, v. tr. h.; a tăie, a spin-teca cu sabia. -saden, v. tr. h.; 1) a încărca, a lua sacii în spinare; 2) fig., a însărcina, a împovora; *sammeln*, a însăcșana. -sagen, v. tr. h.; 1) die Action —, a zice pe de rost, a recita lecțiunea; 2) a da drumul, a concedia (din slujbă etc.); 3) a înștiința, a preveni; 4) einen Reu-tract —, a rezilia, a desfăcea un contract. -sagen, n.; 1) recitare; 2) desfăcere, reziliare; 3) concediere. -sägen, v. tr. h.; 1) a tăie cu ferestrăul (toate lemnele etc.); 2) a deschide (ceva) tăind cu ferestrăul. -sammeln, 1) v. tr. h.; a) a ridica și a stringe; b) a stringe și a aduna, a culege; 2) sich, v. r. h.; a se stringe, a se grămădi. -säftig, adj.; îndărătnic, încăpătînat, hain, împotrivitor, nesupus, resvrător. -säffigkeit, f., -en; îndărătnicie, încăpătîinare, hănire, împotrivire, nesupunere, resvrătire. -satteln, v. tr. h.; 1) a înșela, a înșeta, a pune

seoaia; 2) a încărca, a împovora. -sach, m., -fälle; 1) podoabă pusă pe clădiri, pe mobile, pe diferite lucruri; 2) fel de bucate (pus pe masă); der erste—war Suppe, întîiul fel de bucate ȧera supă; 3) gătălă, podoabă de cap, concel, concură (la femei); 4) memoriu, componere, compozițiune; 5) capitel (de coloană); 7) adăugătură, nadă. -säftig, vzf auffällig.

Auf-säubern, v. tr. h.; a curăți, a spăla. -saufen, v. tr. ner. h.; a be tot. -saugen, v. tr. ner. h.; 1) a suga (tot), a absorbi; 2) a deschide sugînd. -säugen, v. tr. h.; a alap-ta, a da țîță, a crește alăptînd. -saufen, 1) v. ntr. i.; a se urca, a se sui văjînd; 2) v. tr. h.; a trezi, a deștepta cu văjîit.

Auf-schaben, v. tr. h.; 1) a rade, a răzui din nou; 2) a deschide, a sparge răzînd; 3) a rade, a răzui pe ceva; 4) a răzui tot. -schauen, v. tr. h.; 1) a ridica, a înălța, a face ca un șant; 2) a grămădi (lucrul) unu peste altu. -schärfen, v. tr. h.; 1) a ascuți din nou, a reascuți; 2) fig., a zgărire, a juli (pielea). -scharren, v. tr. h.; 1) a des-ropa scurmînd; 2) a scormoli, a a răcii, a scociori (pămîntul); 3) a grămădi (lucrul) unu peste altu. -schandern, v. ntr. i.; a tresări în fiorindu-se, îngrozindu-se. -schauen, v. ntr. h.; 1) a ridica ochii, a căuta, a se uita în sus; 2) a băga do samă; auffgebaut! Ia samă! -schau-er, vzf Auheber. -schauern, 1) v. tr. h.; a săpa, a stringe cu lopata; 2) a arunca cu lopata în sus, pe. -schäumen, v. ntr. i.; 1) a spume-ga, a face spumă; 2) fig., a fierbe (de mănă).

Auf-schellen, v. tr. h.; a trezi, a de-ștepta sunînd, trăgînd clopoțelul. -schenten, v. tr. h.; arunca min-gea în sus pentru a o lovi cu bă-țul, cu lopătica. -scheren, v. tr. h.; 4) a tăie cu foarfecele; 2) a zgărire, a tăie tunzînd; 3) (mar.) a învăli pe sul, a stringe funitelul; 4) a urzi, a nevedi (la pinzar). -schneiden, v. tr. h.; 1) a spărire, a înspăimînta; 2) a zgorni, a scorni, a stîrni (animale); 3) a amuți (cîni). -schneuern, 1) v. tr. h.; a) a curăți, a freca, a spăla (tingiri, vase etc.); b) a zgărire, a jupi (frecînd); 2) sich, v. r. h.; a se răni frecînd, a și jupui pielea frecînd; 3) v. ntr. h.; a sfîrși de ferecat, de curățit, de spălat.

Auf-schichten, v. tr. h.; 1) a așeza în pături; 2) a face teanc, a grămădi (unu peste altu); 3) a clădi lemne.

-**schleiben**, v. tr. ner. h.; 1) a deschide (impingind), a impinge și a deschide; 2) a trage, a impinge în sus, unul peste altul; 3) a amina, a lăsa pentru altă dată, a prelungi dintr-o zi în alta, a suspenda; *prov.*, aufgeschoben ist nicht aufgehoben, ce se amână, nu se uită. -**schleiben**, n.; 1) deschidere (impingind); 2) aminare. -**schleibfenster**, n.; tereastră ce seridică în sus. -**schlebung**, m., -e; vzf Aufschiebung. -**schleifen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a deschide, a sparge (trăgind cu o armă de foc); b) a scula, a face să se ridice (trăgind cu pușca etc.); c) a trage pe, asupra (cu pușca etc.); d) ein Tau—, a învâli pe sul, a stringe (o funie) roată; 2) v. ntr. f.; a) a tresări, a sări în sus, a se ridica repede; b) a se repezi, ași lua avânt; c) a țâși în sus (apa); d) a izbučni; e) a resări (din pămint), a crește iute (plinte, flori); f) *fig.*, hoch aufgeschobene Person, persoană resărită la stat. sveltă, deliă, gigată, lungană; g) *fig.*, Etwas schießt mir auf, ceva mă uimește, mă izbește, mă surprinde. -**schiffen**, v. ntr. h.; a da cu corabia peste. -**schinden**, sich, 1) v. r. ner. h.; a) a se zgâri, ași jupui pielea; b) *fig.*, a se dâula, a se speti; 2) v. tr. ner. h.; a zgâri, a jupui, a beli. -**schirren**, v. tr. h.; a inhâna, a pune hamurile.

Aufschlag, m., -schläg; 1) mladă (creșcută din semință căzută); 2) sfetire, întoarcere unei cărți (de joc); 3) cartea sfetită, întoarsă (la joc); 4) (mus.) bătăta tactului (în sus); 5) resfrintură, margine resfrintă, îndoită (la hațne, pâlării); 6) urzâlă (la pinzari); 7) lat, plasă, mrea-jă (la vânători); 8) punere, ținuire, înțepinare (unul peste altul); 9) deschidere (prin izbire, lovire, prin bătăte cu ciocanul etc.); 10) ber— der Augen, ridicarea ochilor; 11) suire, urcare (de preț); 12) licitațune, mezat, atîrdisire; 13) impozit, acciză, contribuțune; 14) oblojială, cataplasma, compresă; 15) suprataxă. -**schlagen**, 1) v. tr. ner. h.; a) den Scheiter—, a ridica vâlul; b) ein Belt—, a ridica, a așeza un cort; c) ein Buch—, a deschide o carte; d) eine Thüre—, a deschide izbind, a sparge o ușă; e) Stiefel—, a pune cubote pe calup, pe calapod; f) Flüsse—, a strica, a sparge nucl; g) eine Karte—, a întoarce, a sfeti o (carte (de joc)); h) ein Lager—, a statornici, a așeza un lagăr; i) ein Bett—, a așeza un pat; j) ein Gerüst, einen Bau—, a ridica o schele, o clădire; k) seine Wohnung—, a se statornici, a se stabili într'un loc; l) ein Haß—, a deschide, a destupa un vas, un polo-

boc; m) die Augen—, a ridica ochii; n) eine Ader—, a deschide o vină; o) ein Gelächter—, a putni, a bufni, de ris, a ride cu hohot; p) Etwas im Wörterbuch—, a căuta ceva în dicționar; r) den Preis—, a sui, a ureca prețul; s) die Arme—, a sufleca, a sumete minceile; t) Karten—, a căuta în cărți (de joc); u) ein Geschwür—, a sparge un buboi; v) Feuer—, a scăpăra; x) den Teufel—, a face pe dusmanul să plece, să se retragă (bătându-l); z) den Haut des Hutes—, a restringe marginea pâlăriei; 2) v. tr. ner. h. și i.; a) a căde iute pe ceva (cu f. cînd se arată mișcarea, cu h. cînd se exprină sunetul produs); b) mit der Faust auf den Tisch—, (cu h.) a bate, a lovi cu pumnul în masă; c) einen Tau—, a cînta un joc, un danț; d) die Bombe schlägt auf, bomba sare în sus; e) der Same schlägt auf, semința încolțeste, resare (din pămînt); f) Flammen schlagen auf, flacări izbucnesc; g) ein Gelächter schlug auf, a izbucnit un ris; h) einen Verrü—, a face vufet, zgomot, gălăgie; i) die Ware schlägt auf, marfa se scumpește, se urec în preț; 3) sich, v. r. ner. h.; a se lovi, a se rîni cîzînd. -**schlagen**, n.; vzf Aufsclag. -**schlager**, m.; încăsător, perceptor de accize, de impozite. -**schlagholz**, n., -hölzer; calup, calapod. -**schlag-schaufel**, f.; aripi, copea la roata idraulică. -**schlangisch**, m., -e; masă cu aripi. -**schlangeln**, sich, v. r. h.; a se ureca, a se sui serpuind.

Auf-schleiern, v. tr. h.; a desvâli, a ridica, a scoate vâlul. -**schleifen**, v. tr. h.; 1) a țîri, a trage, a transporta în sus (pe corci, cu targa, cu roaba); 2) a toci, a ascuți, a lustrui din nou. -**schleppen**, v. tr. h.; 1) a mili; 2) einen Hafen—, a curăți de mil un port; 3) sein Vermögen—, ași cheltui averea benchetînd. -**schleutern**, v. tr. h.; a asvirli în sus. -**schleudern**, 1) v. tr. h.; a arunca în sus, a asvirli în sus cu praștea; 2) v. ntr. i.; a fi izbit, aruncat în sus.

Auf-schließen, 1) v. tr. ner. h.; a) a descuți, a deschide; b) a descoperi, a lămuri; Einem sein Herz—, ași deschide, ași descoperi inima înaintea cuiva; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se deschide, a se desface (horile); b) *fig.*, a se destămni. -**schließen**, m.; -schließerin, f., -nen; desculetor, descuietoră. -**schließung**, f., -en; 1) descuțere, deschidere; 2) lămurire, deslușire. -**schlingen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a cățăra, a ureca în sus; b) a desface, a descurca (un nod), a despleti; c) a înghiți; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se cățăra, a

se ridica încolăcindu-se; b) a se desface, a se descurca (nodul), a se despleti. -**schlizen**, 1) v. tr. h.; a despică, a spinteca, a deschide tăind; 2) v. ntr. i.; a se spinteca, a crăpa. -**schlüngung**, f., -en; despicare, spintecare.

Auf-schluchzen, v. ntr. h.; 1) a ofta, a suspină; 2) a sughiti. -**schluden**, v. tr. h.; a înghiti. -**schlürfen**, v. tr. h.; a sorbi tot. -**schluß**, m., -schlüsse; 1) descuțere, deschidere; 2) deslușire, lămurire, limpezire, explicațune; Einem über Etwas—geben, a lumina, a lămuri pe cineva despre ceva; Aufschlüsse geben, a da lămuriri, deslușiri, explicațuni.

Auf-schmauchen, v. tr. h.; a fuma tot tutunul. -**schmausen**, v. tr. h.; 1) a mânca tot; 2) sein Vermögen—, ași cheltui, ași mânca averea benchetînd.

Auf-schmeißeln, 1) v. tr. h.; a îndupleca, a îndemna prin lingusiri (să facă sau să primiască ceva); 2) sich, v. r. h.; a se însinua prin lingusiri. -**schmeißen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a arunca, a asvirli în sus; b) a deschide izbind (ușa etc.); c) a ridica, a înălța aruncînd (o țezătură etc.); 2) v. ntr. ner. h.; a arunca, a lovi pe ceva. -**schmelzen**, 1) v. tr. h.; a) a topi și a pune, a lipi, a întepeni pe ceva; b) a deschide prin topire; c) a topi din nou; 2) v. ntr. ner. i.; a) a se topi; b) a se desface prin topire. -**schmelzung**, f., -en; topire. -**schmettern**, v. tr. h.; a) a face să sară în bucăți (o corabie); b) a sparge o corabie (dînd cu tunul).

Auf-schmieden, v. tr. h.; 1) a întepeni pe ceva covăcînd, făurind, ciocnînd; 2) eine Kadibiene—, a șinul o roată; 3) a întrebuița tot (făurind, covăcînd). -**schmieren**, v. tr. h.; 1) a unge pe, a pune de asupra ungind, a întinde pe (unt, unsoare etc.); 2) a întrebuița, a consuma tot (ungind, întinzînd pe). -**schmiegen**, 1) v. tr. h.; a sulimeni, a da cu desurri, cu rumeneală (fața); 2) sich, v. r. h.; a se sulimeni, a se da cu foște, cu desurri.

Auf-schmüden, 1) v. tr. h.; a găti, a împodobi, a înfrumuseța; 2) sich, v. r. h.; a se împodobi, a se găti, a se înfrumuseța. -**schmüddung**, f., -en; gătită, împodobire.

Auf-schnallen, v. tr. h.; 1) a încătăriina (pe ceva); 2) a descătăriina, a deschinga, a deschide, a desface cătăriina, pafă. -**schnappen**, 1) v. tr. h.; a) a inhâna, a găbui, a înștăca, a prinde iute, a lua cu hapea; b) den Kiesel—, a trage zăvorul (de la ușa); c) *fig.*, a afla, a auzi din întămplare; 2) v. ntr. i.; a sări în sus, a tresăla. -**schnarchen**, 1) v.

tr. h.; a trezi, a deștepta sforiind, horiind; 2) v. ntr. h.; a) a începe a horii, a sforii; b) a sforii, a horii de odată. -**schattern**, 1) v. tr. h.; a trezi, a deștepta prin găgiit; 2) a începe a găgii (gîstele). -**schneiben**, v. ntr. f.; 1) a găfii, a sforii, a fosii (caii); 2) *fig.*, vor Bern —, a se bosumfa de mânie.

Aufschneiden, 1) v. tr. ner. h.; a) a deschide, a desface tăind a spinteca, a tăie; b) Bret, Wurst —, a tăie și a pune pe farfurie pine, carne; 2) v. ntr. ner. h.; *fig.*, *fam.*, a spune palavre, a hăblii, a spune gogoși de tufă, a tăie lavre și pavre, a spune vrute și nevrute, a tăie verzi și uscate, a tăie la pi-roane, a croi minciunii, a spune brașoave, a cârpi minciunii, a spune fanfaronade, a exagera. -**schneider**, n.; vzi Aufschneiderci. -**schneider**, m.; palavragiul. -**schneiderin**, f.; m. lăudăros, falos; *pop.*, un „laudă mă gură“; un „ia 'l de pe mine că 'l omor.“ -**schneiderci**, f., -en; palavră, brașoavă, fanfaronadă, fanfaronie, hăblire, fală deșartă. -**schneiderin**, f., -nen; palavragiță, lăudăroasă, fanfaronă, făloasă. -**schneiderisch**, adj.; falos, lăudăros, fanfaron, exagerat. -**schneidung**, f., -en; tăiere, spintecare. -**schneisen**, 1) v. tr. h.; a) a arunca, a repezi în sus (mingea etc.) b) a face să sară în sus (un arc, un resort); 2) v. ntr. f.; a) a sări în sus, a resăta; b) a se deschide (sărind în sus, resăltind).

Aufschneigen, 1) v. tr. h.; *fam.*, a găti, a împopoțona, a spilcui, a inzorzona; 2) sich, v. r. h.; a se spilcui, a se împopoțona. -**schneipeln**, v. tr. h.; a forfecă, a tăie măruntel, în bucățele mici (hîrtie etc.). -**schneipen**, v. tr. h.; a învărti un titirez (pleoscînd din degete). -**schneitt**, m., -e; tăiere, tăietură, deschizătură (prin tăiere). -**schneisen**, v. tr. h.; a ciopli, a scobi, a cisela.

Aufschneiffeln, v. tr. h.; a adulme-ca, a mușlui, a urmea, a descoperi urmecind, mușluind. -**schneipfen**, v. tr. h.; a trage, a consuma tot (tabacul). -**schneuren**, 1) v. tr. h.; a) a lega pe, a întări legînd pe (cu ață, cu sfoară); b) Einen —, a spînzura pe cineva; c) a deslega, a desface, a descheia; d) a înșira, a însăila; 2) sich, v. r. h.; a se deslega, a se descheie, a'și desface (corsetul etc.).

Aufschobern, v. tr. h.; a clădi stoguri (șin), clăi, girezi (pafo), a face maldac, purcoi. -**schobling**, m., -e; cîrligul jghiabului (care susține jghiabul). -**schoden**, vzi aufschobern. -**schöpfen**, v. tr. h.; 1) Wasser —, a) a scoate apă (din fîntână etc.); b)

a strînge apa (cu găleata); 2) Suppe —, a) a strînge supă cu lingura; b) a scoate supă (din oală și a pune în farfurie). -**schossen**, v. ntr. f.; a resări din pămînt, a crește iute (plinte, arbori); 2) a da mlădife, copileț. -**schöpfung**, m., -e; 1) copileț, loază, mlădiță, vlăstar; 2) om tînăr, crescut în scurt timp, lungan; 3) parvenit, om ce a ajuns în scurt timp la stare, la cinste; *fam.*, cfocofu.

Aufschrauben, v. tr. h.; 1) a zgărie; 2) a tăie, a ciociri. -**schrauben**, v. tr. h.; 1) a înșuruba, a întepeni cu șurub (șurup); 2) a șuruba în sus, a ridica, a înălța prin mijlocul șurubului; 3) a desuruba, a deschide șurubul (șurupul).

Aufschreiben, 1) v. ntr. f.; a sări în sus, a tresări spăriet, a se spărie; 2) v. tr. h.; a spărie, a inspăimînta, a trezi pe cineva spăriindu' -l. -**schreiben**, m.; tipet ascuțit. -**schreiben**, v. tr. ner. h.; 1) a scrie, a însemna, a nota; 2) a întrebuinta tot (hîrtia, cerneală scriind). -**schreibung**, f., -en; însemnare, notare. -**schreien**, 1) v. tr. ner. h.; a trezi, a deștepta strigînd, țipînd; 2) v. ntr. ner. h.; a țipa, a striga, a scoate un țipet, un strigăt.

Aufschrift, f., -en; 1) însciere, înscrispune; 2) adresă (de scrisoare); 3) titlu (unei compozițiuni etc.).

Aufschroten, v. tr. h.; 1) a scoate, a vălătuci în sus (vase din pivniță); 2) a tăie, a bucăți (cu foarfeca, tel, tiniche etc.); 3) a deschide, a găuri, a lărzi cu priboful. -**schroteisen**, -**schroter**, m.; pribofu, daltă.

Aufschunden, v. ntr. f.; a crăpa pe de asupra (gheața, pămîntul).

Aufschub, m.; 1) aminare, întărire, zăbavă, îngăduire, prelungire, păsuală; 2) răgaz, vade; *ehe* —, fără smînteală, nesmintit, neîntăziet.

-**schubsbrie**, m., -e; scrisoare de aminare, de păsuală. -**schubsrteil**, n., -e; hotărire de aminare. -**schümpfen**, v. tr. h.; a ridica, a strînge, a grămădi cu lopată (pămînt) -**schüren**, v. tr. h.; a zgîndări, a ațita (focul). -**schürfen**, 1) v. tr. h.; a zgărie, a juli (pîtelea); 2) sich, v. r. h.; a se zgărie, a'și juli pîtelea.

-**schürzen**, v. tr. h.; 1) a ridica, a suflca, a smete (poalele); 2) *fig.*, ein aufgeschürztes Pferd, un cal slăbănog, mîrtoagă, gloabă; 3) (mar.) die Segel —, a strînge vîntrelile, pînzele; 4) a desface, a deslega (ceva înodat, strîns). -**schürzung**, f., -en; suflcare, ridicare (a poalelor). -**schüffeln**, v. tr. h.; a aduce bucatele la masă, a pune bucatele pe masă. -**schütteln**, v. tr. h.; 1) a scutura, a sgălți, a sgălții, a

clătina, a smăcina, a blotăcări; 2) a trezi, a deștepta sgălțîind, scuturînd. -**schütten**, v. tr. h.; 1) a turna, a vărsa pe; 2) a strînge, a grămădi în grinare, în magazii; 3) einen Ball —, a face un șanț, un val. -**schüttung**, f., -en; 1) grămădire, strîngere (în hambare, în magazii); 2) turnare, vărsare pe. -**schütten**, v. tr. h.; a stavili (apă), a pune stavilă și a opri apă.

Aufschwämmen, vzi aufschwemmen. -**schwanken**, v. ntr. f.; a se sui, a se urca clătîindu-se, șovăind. -**schwänzen**, v. tr. h.; a înturna, a lua în sus coada (unuî cal). -**schwärmen**, v. ntr. f.; a roi, a sbura roiul de (albine). -**schwärzen**, v. tr. h.; a înegri din nou, a reînegri. -**schwachen**, vzi aufschwachen.

Aufschweben, v. ntr. f.; a se ridica în sus, în ater. -**schweifen**, vzi aufschweifen. -**schweifen**, vzi aufschweifen. -**schwellen**, 1) v. tr. ner. h.; a umfla, a durduca, a face să crească; 2) v. ntr. ner. h.; a se umfla, a crește, a se durduca, a se bulbuca, a se bucii; — und weid merden, a se hurduși. -**schwellen**, n.; -**schwellung**, f., -en; umflare, umflătură, creștere. -**schwemme**, f., -n; loc de descarcare pentru plute. -**schwemmen**, 1) v. ntr. h.; a) a înmulți, a aduce, a arunca, a căra în sus mîl, nămol; b) a căra în sus cu plute (lemn etc.); c) a scoate la mal (lemn plutitor etc.); d) a face să se umfle ca un burete; e) a lua, a scoate spuma, caîmacul (de pe un lichid); 2) sich, v. r. h.; a se umfla cu un burete; b) a se acoperi cu mîl.

Aufschwingen, 1) v. tr. ner. h.; a arunca, a ridica în sus făcînd vînt; 2) v. ntr. ner. f. și r. h.; a se ridica, a'și lua șorul, avînt, a se avînta.

Aufschwören, v. tr. h.; 1) a jura, a depune jurămint (la primirea pe samă a unuî lucru, la întrarea în slujbă etc.); 2) a) a chiema (duhurile rele); b) a conjura, a evoca.

Aufschwung, m.; șhor, avînt.

Aufsegeln, v. ntr. h.; a se izbi de, a da cu corabîa peste. -**sehen**, v. ntr. ner. h.; 1) a se uita, a căuta în sus, a ridica ochii; b) a vedea, a lua sama. -**sehen**, n.; 1) vufet, zgomot, vilvă, senzațiune, dandanatavatură, tevatură, paradă; — erregen, a face mare zgomot, vufet, senzațiune; 2) uitare în sus, ridicare a ochilor. -**seher**, m.; privilegiator, vătăf, pristav, inspector, intendent. -**sehen**, sich, v. r. h.; a dori, a voi să se scoale, să se ridice.

Aufseigen, v. ntr. f.; a stîrpi, a deveni stearpă (vacă). -**feilen**, v. tr.

h.); a strecura pe. -*sein*, v. ntr. ner. f.: 1) a fi sculat, a fi în picioare; 2) a fi, a sta deschis (ușa etc.); 3) a veghîe; 4) *wohl*-. a fi sănătos, a se afla bine.

Auf-sehen, 1) v. tr. h.; a) einen Hut -, a pune o pălărie pe cap; b) den Fuß -, a pune pictorul pe pămînt; c) Lichter -, a așeza luminări (în sfeșnic); d) das Essen -, a aduce bucatele la masă, a le pune pe masă; e) noch ein Stockwerk -, a mai ridica un cat, un rînd, un etaj (pe o casă); f) eine Brille -, a pune ochelari; g) Geld -, a pune bani (pe o carte de joc); h) für etwas Blut und Leib, Gut und Blut, Leib und Leben, den letzten Blutstropfen -, a pune în primejdie, a risca, a jertfi pentru ceva viața și averea, cea din urmă picătura de sînge etc.; i) a pune bucate la foc; j) ein andres Gesicht, eine Meise -, a lua o altă față, o mină, un alt aer; k) seinen Kopf -, a și risca, a și pune capul în primejdie; a se încăpățîna, a se îndărji; l) (mar.) den Anker -, a prinde, a lega, a întepeni ancora (cu funii); m) (mar.) die Segel -, a sui, a urca pînzele, vîntrelele; n) *fig.*, einem Hörner -, a pune coarne cuiva (a l'însela); o) ich kann ihm seinen antiken Kopf -, nu pot să l' scot îndărătînicia, prostia etc. din cap; p) Karben -, a așterne enlori, văpseli (pe pinză etc.); r) etwas (schrittlich) -, a așterne în scris, a redacta, a compune ceva; s) einen Fleck -, a pune, a coase un petec (pe ceva); t) im Bett -, a așeza în pat; u) einer Dame die Haare, sau eine Dame -, a pleptena, a face părul unei dame; a friza o damă; v) einen Bau -, a ridica, a dura o clădire; x) das Pferd setzt (den Kopf) auf -, calul pune capul pe ȧslă; z) ein Haß -, a așeza drept doagele unui vas; 2) sich, v. r. h.; a) sich -, a încăleca; b) sich (im Bett) -, a se așeza în pat; c) sich (die Haare) -, a și face părul, a se friza; d) *fig.*, sich (gegen jemanden) -, a se împotrivi, a se rescula; 3) v. ntr. h.; a) der Hirsch setzt auf, cerbul capătă alte coarne; b) (mont.) a se odihni (pe la ameză-zii); c) das Pferd setzt auf, calul pune capul pe ȧslă; d) (mont.) a se ridica (de pe temelie). -*seher*, m.; așezător, regulator, cel ce potrivește (popicile etc.). -*seherin*, f., -nen; frizeră (ce face părul damelor). -*sehlunde*, f., -n; (mont.) ceas, oră de odihnă, de repaus. -*sehung*, f., -en; punere, așezare, regulare. -*sehzügel*, m.; frîn, hiț de rldicat capul calului. -*seufzen*, v. ntr. h.; a ofta, a suspina.

Auf-sicht, f.; priveghiere, supraveghiere,

re, pază, îngrijire, inspecțiune, epistăsie. -*sichtsbearnte*, m., -n; impiegat însărcinat cu pază, cu supraveghiere, îngrijitor, privighietor. păzitor. -*sichtsbeförde*, f., -n; autoritate care are, care le însărcinată cu supravegherea. -*sichtsbefirk*, m., -e; district, județ, plasă, cuprins de supraveghiere, de inspecțiune. -*sichtsrecht*, n. -e; drept de supraveghiere, de inspecțiune. -*sieden*, 1) v. tr. ner. h.; a fierbe din nou, iarăși; a face să fiarbă, să cloctiască; 2) v. ntr. ner. f.; a clocti, a coleoti, a bujdi. -*siedung*, f., -en; fierbere. -*siegeln*, v. tr. h.; 1) a pecetlui, a sigila, a pune pecete pe; 2) a despectui, a desigila, a deschide rupînd pecetea. -*singen*, v. tr. și ntr. ner. h.; 1) a cînta înaintea cuiva; 2) a ridica glasul spre a cînta; 3) a trezi, a destepa cîntînd. -*sitz*, m., încălecare. -*sitzen*, 1) v. ntr. ner. h. și f.; a) a ședea drept; b) a ședea pe; c) a rămînea deștept sezînd; d) a încăleca; e) a fi întepenit pe; f) *fig.*, a se păcăli, a se însela, a se măgălisi; er ist aufgefessen, s'a păcălit, s'a înșelat; g) aufgefessen! încălecat! h) aufgefessen, vzi auffällig; 2) sich, v. r. ner. h.; a se răni de multă ședere. -*sitzen*, n.; 1) ședere pe; 2) încălecare; zum -blaisen, a sufla, a da semnalul pentru încălecare.

Auf-sollen, v. tr. h.; a trebui să se scoale, să se ridice, să fie deștept. -*söllern*, v. tr. h.; a pune în pod, pe polița de sus (mărfuri etc.). -*sorren*, v. tr. h.; (mar.) a strînge otgoanele.

Auf-spähen, v. tr. h.; a iscodi, a pîndi, a scoțori, a afla, a spiona; *jam.*, a prinde limbă. -*spalten*, 1) v. tr. h.; a despica, a spînteca, a deschide spîntecînd; 2) v. ntr. și r. h.; a se despica, a crăpa. -*spannen*, 1) v. tr. h.; a) a întinde lațuri, mreje; c) ein Gewehr, den Hahn des Gewehres -, a trage cocoșul unei arme; d) a întepeni, a întări pe; e) a opri (apa), a stăvili (un rîu); f) *fig.*, gelindere Saiten -, a se muie, a o lua mai domol, a îngliși un neajuns; 2) sich, v. r. h.; a se întinde pe, a se încorda. -*sparen*, v. tr. h.; 1) a păstra, a iconomiși, a pune la o parte (bani etc.), a rezerva, a cruța; 2) a mina, a lăsa pentru altă dată.

Auf-speichern, v. tr. h.; a grămădi, a strînge în grînare, în hambare, în coșere (grîne). -*speitel*, v. tr. h.; a pune în țepușă, în frigare. -*speisen*, v. tr. h.; a minca tot. -*speisen*, v. tr. h.; a despica. -*sperrren*, v. tr. h.; 1) a deschide de tot (uși, ferestă); 2) den Mund -, a deschide, a casca gura; 3) die Augen -,

a holba, a holovăni, a blejdi, a bleojdi, a beli ochiți; 4) *fig.*, einem den Mund -, a face pe cineva să remiie cu gura cascătă, să se minuneze, să remiie nîmit; 5) Maul und Nase -, a remiie cu gura cascătă. -*Sperrung*, f., -en; deschidere de tot.

Auf-spielen, v. tr. h.; 1) a cînta, a începe a cînta (din vioară, piano etc.); ȧpielen auf! cîntați, începeți! 2) einem -, a lua la bătaie pe cineva; *jam.*, a buclisi, a pisăgi, a piersica, a chelfăni, a da căteava pe cineva, a lua la fărbață, la rapanghele pe cineva. -*spiecken*, v. tr. h.; 1) a întepușa și a ridica în sus; 2) a pune în țepă, în frigare; 3) a lua în furculiță. -*spindel*, v. tr. h.; a depăna. -*spinnen*, 1) v. tr. h.; a) a toarge tot (toată lăna, tot inul etc.); b) a sîrși de tors; c) *fig.*, a urzi; 2) sich, v. r. ner. h.; a se juza degetele torcînd.

Auf-spießen, vzi auffalten.

Auf-sprechen, v. tr. ner. h.; a și asigura ceva prin tocmală, prin convorbire avută de mai înainte; sich, ein Kapital -, a și asigura (prin a nume convorbire) un capital. -*spreiten*, -*spreizen*, 1) v. tr. h.; a întinde, a deschide în lături, a rescrăcîna; 2) sich, v. r. h.; a se gurguța, a se înfoie, a se închiorcoșa. -*sprengen*, v. tr. h.; 1) a sparge, a deschide cu de asila, cu putere, a infunda; 2) a face să sară, a arunca în aer; 3) einen Haufen, a sgorni, a scorni un ȧepure; 4) a stropi, a presăra. -*spreuung*, f., -en; 1) spargere, infundare; 2) aruncare în aer; 4) stropire, presărare.

Auf-spreizen, v. ntr. ner. f.; a întolți, a resări (din pămînt), a începe a da, a crește (plînte etc.). -*springen*, v. ntr. ner. f.; 1) a sări în sus, a tresări, a se ridica deodată; 2) a sări, a se deschide lute (lăcată, arcul, etc.); 3) a crăpa, a plesni (o bubă, pielea). -*springen*, n.; 1) săritură în sus, tresărire; 2) deschidere deodată. -*springen*, 1) v. tr. h.; a) a stropi în sus, a arunca în sus (apă etc.); b) a sparge, a deschide prin stropire (o bubă etc.); 2) v. ntr. f.; a țigui, a stropi, a improșca în sus (apă etc.).

Auf-sprossen vzi aufspringen. -*sproßling*, m., -e; vzi Aufschößling.

Auf-spruden, v. ntr. h.; 1) a stropi, a improșca în sus, a țigui, a clocti, a holborisi; 2) *fig.*, leicht -, a se înfurte ușor; *jam.*, a-i sări din chiar senin bizdocul, țandăra, asclică. -*springen*, v. ntr. f.; a improșca, a țigui scînteie. -*sprung*, m., -sprünge; 1) săritură, salt, avînt (în sus), tresărire; 2) crăpare, plesnire. **Auf-spulen**, v. tr. h.; a depăna (pe

AVIS IMPORTANT

DICTIONARUL GERMAN-ROMÂN

DE

S. J. GROSSMANN

Formînd două mari volume, va apare în 50 fascicule de câte 16 pagini format 4°.— La fie care 15 zile va apare o fasciculă.

Prețul fiecărei fascicule: *In tîtă țara 50 bani; in Austro-Un-garia 25 kr.*

Plata se face la primirea fiecărei fascicule.

D-nii abonați vor primi GRATIS două scoarțe (turtășe) frumoase pentru ambele volume, eșite din unul din cele mai mari ateliere de legătorte din Lipsca.

Abonamentele se pot adresa la toate librăriile din țară, din Bucovina și din Transilvania.

FASCICULA 6

62917
PREȚUL 50 bani

DIȚIONAR GERMAN-ROMÎN

COMPLECT

DE

S. J. GROSSMANN

VOLUMUL I.

A—I

IAȘI
Tipo-litografia H. GOLDNER, Str. Primăriei
1890.

Abonamente se primesc :

*Pentru Romînia de dincolo de Milcov
și pentru Transilvania la*
IG. HAIMANN, librar
București, 74 Calea Victoriei 74.

Pentru Austro-Ungaria
la
H. PARDINI
c. r. librăria a Universității, **Cernăuți (Bucovina).**

In Iași la toate librăriile, la S. Haifer colportor, strada Lăpușeanu 24,
și la autor stradela Golia No. 7.

mosor). -**spüferiu**, f., -nen: 1) depănătoare; 2) virtelniță. -**spülen**, v. tr. h.; a clăti, a spăla, a curăți. -**spunden**, -**spünden**, v. tr. h.; a desvrăni, a destupa vrana, a scoate dopul, a stupușul vranei (unui vas). -**spüren**, v. tr. h.: 1) a adulmece, a urmece (un viu); 2) a iscodi, a afla, a urmări. -**spürung**, f., -en: 1) adulmecare, urmecare (unui animal); 2) iscodire, aflare, urmărire, căutare.

Aufstacheln, v. tr. h.: a îmboldi, a ațîta, a întepi, a boldi, a da fitil, bold, ghies, a îmbărbăta, a asmute, a întărâta. -**staffieren**, v. tr. h.: 1) a găti, a încotoșmina, a împodobi; 2) a lustrui. -**stallen**, v. tr. h.: a pune în staul, la grajd, la îngrășat (boi, maseuri). -**stammen**, vzi aufstemmen. -**stam-pfen**, 1) v. tr. h.: a) a pisa, a indesa (cu mașul, cu berbecule, cu pisălogul); b) a lovi cu piciorul (în pământ); 2) v. ntr. h.: a tropii (caii). -**stand**, m., -stände: 1) resoală, resvrătire, rezmiriță, rijmiriță, revoltă, insurecțiune; 2) (mont.) raport, dare de samă (despre o baie). -**ständig**, -**ständig**, adj.: resvrătitor, revoltător, rebel. -**stäudische**, m., -it: resvrătitor, rebel, resculat, insurgent. -**stäntern**, v. tr. h.: a căuta ceartă. -**stapeln**, v. ntr. h.: 1) a grămădi, a face teanc; 2) a clădi (lemne în stînjini etc.). -**stapelung**, f., -en: 1) grămădire, facere de teancuri; 2) clădire (de lemne în stînjini). -**starren**, v. ntr. h.: 1) a se uita țintă în sus; 2) a sta (în picioare) țepin, nemiscat, întip.

Aufstaben, v. tr. și ntr. h.: 1) a face colb, praf; 2) a colbii, a curăți de colb, de praf. -**stäubern**, vzi aufhobeln. -**stauchen**, v. tr. h.: 1) a izbi, a lovi (pe un corp tare, virtos); 2) a turti, a face mai scurt și mai gros (fier, alamă etc.); 3) das Wasser —, a face ca apa să se urce, să se umfle (oprindu-i cursul). -**stauen**, v. tr. h.: 1) a îngrămădi, a face teanc, a pune unul peste altul; 2) Wasser —, vzi aufstauden 3.

Aufstehen, v. tr. ner. h.: 1) a deschide, a desface împungînd; 2) a sparge, a străpunge (o beșică, un hubofiu); 3) a întige (turea, țepoful în fin etc.); 4) etwas —, a face mare caz de ceva; *fam.*, a face din țintă armăsar; 5) eine Platte —, a săpa din nou o placă, o tablă, a o improspăta, a o restatornici (prin săpare); 6) a întepeni, a prinde ceva pe (cu împunsături, cu întepături); 7) a lua în furculiță; 8) einen alten Schwaden —, a scoate la ivială o pagubă vechie; 9) a scormoli, a rescoli, a coteli, a prelucra, a prefaca, a ridica în sus (cu unelte ascuțite, cu lopata). -**steden**, v. tr. h.: 1) a anima, a prinde sus (cu a-

ce); 2) ein Kleid —, a suflca, a ridică, a sumete (o rochie); 3) die Haare —, a prinde, a întări părul (cu bolduri); 4) ein Licht —, a pune o luminare în stesnic; 5) eine Fabne —, a implina un steag; 6) ein Schild —, a întepeni o tablă; 7) *fig. fam.*, ein andres Gesicht, eine andre Meene —, a lua o altă față, o altă mină, un alt aier; 8) Jutter —, a pune nutreț pe răvilă, pe darac; 9) a însemna cu țeruse; 10) ein Ziel —, a întige o țintă; 11) *fig. fam.*, da ist nicht viel aufgestanden, aici nu ie de cistigat mult; 12) er fann —, să și puie pofta 'n cuiu, să se steargă pe bot. -**stedenadel**, f., -it: ac, bold de prins, de animat, de suflcat. -**stehen**, 1) v. ntr. ner. h.: a) a sta deschis (usa, fereastra); b) a sta pe; c) a se ridica măi presus de; 2) v. ntr. ner. i.: a) a se scula, a se ridica; b) vom Krautlager —, a se întrema, a se infripa; c) gegen Einen —, a se resvrăti, a se împrotivi; d) ein Prophet steht auf, un proroc se ridică, se iverste; e) aus dem Grab, vom Tod —, a se scula din morți, a feși din mormint; f) fröh —, a se scula pe minocate; g) es ist in mir der Gedante aufgestanden, s'a născut în mine ideea; h) es stand ein Wind auf, se ridică un vint. -**stehen**, n.: 1) das der Thüre, starea deschisă a uși; 2) sculare; beim —, nach dem —, la, după sculare.

Aufsteigen, v. tr. i.: 1) a întări, a invirtosa țărăsi, din nou (pălăria); 2) a scrobi, a crolmoli (rufe). -**steigen**, v. ntr. ner. f.: 1) a se sui, a se urca; auf und ab —, a se sui și a se cobori; in auf und ab — der Linie, în linie suitoară și coboritoare, ascendentă și descendentă; 2) ein Gedante steigt mir auf, îmi vine o ideă; 3) a rigii, a ghiortii; 4) a resări (soarele). -**steigen**, n.: 1) suire, urcare; das Auf- und Ab- des Terrains, înălțarea și coborirea terenului; 2) (aus dem Wagen) rigiire, ghiortiere; 3) resărire (al soarelui). -**steigung**, f., -en: 1) suire, urcare, înălțare, ascensiune; 2) diese neble —en, aceste idei, aceste mișcări nobile.

Aufstellen, v. tr. h.: 1) a pune drept, în picioare; 2) Waren zum Verkauf —, a întinde, a scoate, a expune mărfuri spre vinzare; 3) Schachfiguren —, a așeza figurile de sah; 4) Soldaten, ein Heer —, a întocmi, a rindii soldați, o oaste; 5) Späher —, a pune pindari, iscoade, spioni; 6) ein Heer —, a întinde un laț, o cursă; 7) ein Bett —, a așeza un pat; 8) Beweise, Zeugnisse —, a aduce, a produce dovezi, probe, mărturii; 9) Fragen, Behauptungen, Grundbätze —, a pune, a propune

întrebări, a arăta, a pune înainte păreri, opinii, a statornici, a stabili principii; 10) wegen, nach einer Sache —, a pîdi, a urmări un lucru; 11) etwas mit einem Gegenstand —, a plănui, a avé de gînd ceva cu un lucru. -**stellfähndigen**, n.; fanton. -**stellung**, f., -en: 1) punere (în picioare), ridicare; 2) întocmire, rînduire, înșirare (de soldați, de trupe); 3) aducere, producere (de dovezi, de mărturii). -**stemmen**, 1) v. tr. h.: a) a răzîma, a sprijini; den Arm —, a răzîma brațul; b) a deschide, a sparge cu dalta, cu răzușul; c) a opri (apa); 2) sich, v. r. h.; a se răzîma, a se sprijini de. -**stempeln**, v. tr. h.: 1) a timbra pe, a întipări; 2) *fig.*, a întipări, a însemna. -**steppen**, v. tr. h.: a coase cu găurele, a coase după ac, a da țighele. -**sternern**, vzi aufstemmen 1a și 1c.

Aufsticken, v. tr. h.: a coase pe, a broda. -**stieben**, v. ntr. ner. i.: 1) a se ridica în pulbere, în praf; 2) a colbii; 3) a scotoci, a scocofori, a scormoli. -**stieg**, m.; suis, urcus. -**stieren**, v. ntr. h.: a se uita țintă în sus. -**stiften**, vzi aufsetzen și aufstehen 3.

Aufstößern, v. tr. h.: a scotoci, a scormoli, a scocofori, a descoperi, a scoate din pământ. -**stößern**, v. tr. h.: 1) a sparge scobind, împungînd des; 2) a ațîta, a zgîndări focul (cu vătrăritul). -**stopfen**, v. tr. h.: 1) a destupa, a scoate dopul, a stupușul; 2) Strümpfe —, a cărpi din nou ciorapi; 3) a astupa, a umple, a indopa, a tiesi țărăsi, din nou. -**stopfeln**, v. tr. h.: a culege, a spicui. -**stöpfeln**, vzi aufstopfen 1. -**stören**, v. tr. h.: 1) vzi aufstochern; 2) a scotoci, a scormoli, a scocofori, a descoperi, a scoate din pământ; 3) a turbura (liniștea). -**stoßen**, 1) v. tr. ner. h.: a) a deschide, a sparge, a infunda izbind, împingînd; b) a împinge, a izbi, a arunca în sus; c) a zgorni, a scorni, a stîrni (vinatul); d) a izbi de, a împinge peste; 2) v. ntr. f. și h.: a) a arunca în sus; b) a se înăcri, a se oțeti (vin); aufgestoßener sau aufstößiger Wein, oțetas, vin înăcrit, oțetit, oțetos; c) aus dem Magen —, a rigii, a ghiortii, aieni (cu f., cînd exprimă revenirea, urcarea; cu h., cînd exprimă efectul, ațitarea rigiitului); d) (cu i.) etwas hieß (Einem) auf, ceva se arată, se iverste, întimpină pe cineva; e) ein Weier hieß auf seine Bente auf sau nieder, un vultur se aruncă pe prada sa; f) der Schiffer hat, der Raub ist aufgestoßen, corăbierul (marinarul) a dat cu luntrea, luntrea a dat de fund; 3) sich, v. r. ner. h.; sich den Kopf —, a și răni,

a'și lovi capul izbîndu-se de-**stoß-**
en, n.; 1) izbire, lovire; 2) icnire,
rîgîire, ghîortîire; 3) icnîtură, rî-
gîit; 4) întălnire; 5) fierbere (a vi-
nului). -**stößig**, adj.; 1) — cr Wein,
oțetas, vin înăcrit, oțetit, oțetos; 2)
indispus, zaf, oțărit.

Auf-strahlen, v. ntr. h. și i.; 1) a în-
cepe a luci; 2) a arunca razele în
sus; 3) a apare pe cer, pe orizont.
-**strahlen**, fch, v. r. h.; 1) a se ri-
dica, a se sborși, a se sburli; 2) *fig.*,
a se sbate, a se împotivi, a se o-
pune, a se încăpățina.

Auf-streben, v. ntr. h.; 1) a se sili,
a se opinti, a se sforța de a se sui,
de a se ridica, de a se înălța; 2) *fig.*,
a tinde, a năzui în sus. -**stre-**
bung, f., -en; 1) opintire, silire de
a se ridica; 2) avînt, tindere, nă-
zuintă în sus. -**streben**, v. tr. h.; 1)
a întinde în sus; 2) a întinde pe
ceva.

Auf-streich, m., -e; mezat, licita' iune
(la care se preferat cel ce oferă
mai mult). -**streichisen**, n.; fier de
scărminat (la postăvării). -**streichen**,
v. tr. ner. h.; 1) a întinde pe; 2)
a unge pe, a freca cu; 3) a sufla,
a sumete (minocile); 4) a ridica,
a da în sus (părul). -**streichstamm**,
m., -stämme; pleptene de postăvar,
dărac. -**streicheln**, v. tr. h.; a res-
fringe, a sufla, a sumete (mino-
cile); 2) v. ntr. i.; a șterge, a a-
tinge pe de asupra; 3) fch, v. r. h.;
fch die Haut —, a'și juli, zdreli, ju-
pui pielea. -**streuen**, v. tr. h.; a
presăra, a pune deasupra (sare,
zahar pisat, năsip etc.).

Auf-streich, m., -e; 1) (mus.) tragere
în sus cu arcușul; 2) vzi **Auffstreich**.
-**streiden**, v. tr. h.; a sfîrși (ața etc.)
împietînd. -**striegeln**, 1) v. tr. h.;
a) a țesăla, a săcela din nou; b)
a perlea în sus (musteața, părul); 2)
fch, v. r. h.; a se împopotona, a se
găti, a se spîlcui, a se gîorsîi, a se
dichisi.

Auf-stücken, v. tr. h.; a cărpi, a pe-
tici, a pune petec. -**stücken**, v. tr.
h.; 1) a resfringe, a tufli (pălăria
etc.); 2) a acoperi cu un capac; 3)
fig., aine aufgestückte Nase, nas turtit,
bărligat, alunat. -**stückung**, f., -en; 1)
resfringere; 2) acoperire (cu un
capac). -**stücken**, 1) v. tr. h.; a des-
chide cu asalt, dînd busta; 2) v.
ntr. i.; a) a se sui, a se urca cu
vînet; b) a năvăli asupra. -**stürzen**,
1) v. tr. h.; a arunca deasupra un
capac, a acoperi (cu un capac); 2)
v. ntr. i.; a se izbi, a se lovi că-
zînd pe; a căde pe; 3) fch, v. r.
h.; a se răni căzînd. -**stürzen**, 1) v.
tr. h.; a) a ciuntii, a rezeza, a scri-
ta (părul, mustoșile, ca să țese o
direcțiune în sus); b) a resfringe
(mărginile unei pălării); c) a împo-

do, a găti, a împopotona, a gîor-
sîi, a dichisi; 2) v. ntr. h.; a se
ușa în sus, a ridica ochii cu u-
nire, a căuta în sus cu ochi hol-
bași; 3) fch, v. r. h.; a se găti, a
se împodobi, a se împopotona, a se
spîlcui, a se dichisi, a se gîorsîi.
-**stücken**, 1) v. tr. h.; a) a răzăma, a
sprîjini de; b) a propti pe; 2) fch,
v. r. h.; a se răzăma, a se sprîjini de.
Auf-juden, v. tr. h.; a căuta, a cer-
ceta, a urmări (spre a afla). -**su-**
chung, f., -en; căutare, urmărire.
-**summen**, -**sumsen**, 1) fch, v. r. h.;
a se stringe, a crește, a se grămădi
(la o sumă oare-care); 2) v. ntr. i.;
a) a sbura bizînd, zbirnînd; b) a se
ridica (în sbor) bizînd, zbirnînd;
3) v. tr. h.; a trezi, a deștepta bi-
zînd, zbirnînd.

Auf-tafeln, v. tr. h.; a aduce la ma-
să (bucatele). -**tafeln**, v. tr. h.; 1)
ein Schiff —, a înarma, a echipă,
a înfunlea, a înzestra cu funțet o
corabie; 2) vzi **aufputen**. -**taljen**,
v. tr. h.; (mar.) a ridica pinzele.
-**tanzen**, v. ntr. h.; a începe a juca,
a dăntui. -**tassen**, v. tr. h.; a aduna
în grămadă, a face teanc, a clădi
în stînjini.

Auf-tauchen, v. ntr. i.; 1) a ieși la
suprafață, de asupra apei; 2) *fig.*, a
se ivi, a ieși la ivială, la lumină.
-**tauen**, 1) v. ntr. i.; a) a se moîna,
a se desghîeta; b) a se desface, a
se disolva topîndu-se; c) a se des-
țepeni; 2) v. tr. h.; a desghîeta, a
moîna. -**taumeln**, v. ntr. i.; a se
ridica clătîndu-se. -**tautung**, f., -en;
desghîetare, desghîet, moîna. -**tau-**
nungspunkt, m., -e; (*fis.*) punct de
desghîet.

Auf-tun, 1) v. tr. ner. h.; a) a des-
chide; b) den Hut, die Mütze —,
a pune pălăria, căcuța pe cap; c)
einen Sack —, a zgorni, a scorni,
a sfîrni un țepure (din culcus); d)
a desface, a deslega; 2) fch, v. r.
ner. a) a se deschide, a se sparge;
b) a se desface, a se deslega; c)
a se desboboci; d) *fig.*, da thut sich
Etwas auf, acolo ie ceva, se arată
ceva, se infătoșază ceva vederei;
e) Jemand thut sich auf, cine-va se
fălește, se laudă, se aștează; f)
der Himmel thut sich auf, cerul se
însenimează.

Auf-tiefen, v. tr. h.; a scobi, a gă-
văni, a scorburi, a gănuși, a scă-
fa. -**tiefen**, f.; priboi. -**tischen**,
v. tr. h.; 1) a aduce la masă, a
pune pe masă (bucatele etc.); 2)
fig. fam., Gedichten —, a vorbi
treanca-leanca, fleacuri, cegă și
păstruga, a spune verzi și uscate,
alandala; 3) Einem Altes —, a des-
coperi tot, a spune tot cuiva.

Auf-trag, m., -träge; 1) însărcinare,
poruncă, ordin, comandă, comisiu-

ne. miștune, einen — bekommen, liber-
nehmen, a primi o însărcinare; ei-
nen — ausrichten, a îndeplini un or-
din; er femmt im —e von, țel vine
din partea lui, însărcinat de; 2)
punere de culori; 3) culori puse,
asternute pe; 4) aducerea bucate-
lor (la masă); 5) întiul fel de bu-
cate (adus la masă); 6) urzială (la
pînzari). -**tragen**, 1) v. tr. ner. h.;
a) a duce, a căra în sus; b) einen
Hut —, a purta (pe cap) o pălărie;
c) a aduce (la masă), a pune (pe
masă, bucate etc.); d) farben —, a
da cu, a întinde, a așterne culori
peste; *fig. fam.*, die Farben stark,
dick —, a exagera; e) ein Kleid —, a
ponosi, a uza o haină; f) Schminne
—, a sulemenii, a da cu dres, cu
foite, cu suliman; g) Vergoldung —,
a auri; h) Erde —, a turna pămînt
(spre a ridica un teren); i) Einem
Etwas —, a însărcina pe cineva, a
da cuiva o însărcinare; j) (mont.)
die Sicht —, a încărcă topitoarea (cu
minerați, cărbuni etc.); k) (arh.)
einen Plan —, a face, a așterne un
plan; 2) v. ntr. ner. h.; a umfla, a
ingroșa, a prinde prea mult loc.
-**träger**, m.; 1) (mont.) încărcător
(la topitori); 2) purtător, cărător.
-**traggeber**, m., însărcinător, cel ce
dă un mandat, o însărcinare, o
comisiune. -**tragsbesorger**, m.; co-
misionar. -**tragstrog**, m., -tröge,
(mont.) covată, trență de cărat (că-
buni etc.). -**trampe**(ln), 1) v. tr. h.;
a bate cu picioarele (pe ceva); 2)
v. ntr. i.; a tropii. -**träufeln**, 1) v.
tr. h.; a turna cu picătura; 2) v.
ntr. i.; a pica pe, a țîrîi, a căde în
picături, în stropi pe.

Auf-treiben, 1) tr. ner. h.; a) a îm-
pinge, a mîna, a urni, a goni,
a căra în sus; b) a deschide, a
sparge împingînd; c) a destelii (un
ogor); d) a întinde, a umfla; e) Jir-
guren —, a lucra în relief figurî;
f) die Urruhe trieb ihn auf, nelinista
il trezi deodată, il goni; g) Wild
—, a zgorni, a scorni, a sfîrni
(din culcus) vinat; h) Pflanzen —,
a crește, a face să răsară pînte;
i) Geld —, a căuta și a găsi, a'și
procura bani; j) eine Gelegenheit —,
a găsi un prilej, o ocaziune; k)
Wellen —, a ridica valuri, talazuri;
2) v. ntr. ner. i.; a) auf und ab —,
a fi purtat, mînat, a pluti în sus
și 'n jos; b) der Same wird zu sei-
ner Zeit —, semînta va încoalti, va
resări la timpul ei; c) (mar.) a da
de fund, a da peste și a întepeni,
a se așeza; d) *fam.*, a se chiver-
nisi cu ceva, a se alege cu ceva.
-**trennen**, 1) v. tr. h.; a descoase,
a desface casutura; 2) fch, v. r.
h.; a se descoase, a se desface.
-**treuen**, 1) v. ntr. ner. i.; a) a pune

piciorul pe pământ; b) auf der Bühne —, a se sui pe scenă. a juca; c) als Zeuge —, a se înfățișa, a se arăta ca martur; d) als Kämpfer —, a se ivi, a se prezenta ca luptător; gegen Einen —, a se ridica, a se declara contra cuiva; f) mit Aufprüden —, a se ridica, a se ivi cu pretențiuni; 2) v. tr. ner. h.; a) Klisse —, a strica nucel apăsându-l, călcând deasupra cu piciorul; b) Staubwelfen —, a face, a produce, a ridica norul de colb, de praf călcând pe. **-treten**, n.; 1) înfățișare, ivire; 2) apucătură, față, exterior; 3) călcare pe, punerea piciorului pe; 4) das erste eines Schauspielers, debutul unui actor.

Auftritt, f, -en; 1) arătură de toamnă; 2) potecă, cărare spre o țezătură. **-trinten**, v. tr. ner. h.; a) bē tot. **-tritt**, m., -e; 1) călcare pe, punerea piciorului pe, suire, urcare; 2) treaptă, scară, peron, prispă; 3) — eines Wagens, scară de trasură; 4) înfățișare, ivire; **erster** — eines Schauspielers, debutul unui actor; 5) scenă; **erster** — eines Lustspiels, scena întâia a unei comedii; 6) das war eine feinschöne —, aceasta lra o întâmplare, o scenă comică; 7) ceartă, spadă. ciondăntală, discutiune vie.

Auf-trodnen, 1) v. ntr. f. și h.; a se usca, a seca; 2) v. tr. h.; a) a usca (poame spre păstrare); b) Tränen —, a șterge lacrimi. **-trommeln**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta bădind toba, făcând zgomot, vâiet. **-tröpfeln**, vzi **-träufeln**, **-tropfen**, **-tröpfen**, v. ntr. h.; a pica, a căde în picături pe.

Auf-trumpfen, 1) v. ntr. h.; a da utu, a bate cu coz (în jocul de cărți); 2) *fig.*, Einem —, a spune cuiva adevărul, a-i spune curat, verde părerea; *fam.*, a-i da pe foale.

Auf-türmen, 1) v. tr. h.; a) a ridica, a clădi în sus; b) a grămădi (în sus unul peste altul); c) a face să se ridice mai presus de; 2) sich, v. r. h.; a) a se grămădi în sus (unul peste altul); b) a se ridica mai presus de.

Auf-tuschen, v. tr. h.; a da încodată cu tuș, a retușa (un desen).

Auf-wachen, v. ntr. f.; a se trezi, a se deștepta. **-wachen**, n.; deșteptare, trezire. **-wachs**, m.; vzi Aufwachs. **-wachsen**, v. ntr. ner. f.; a crește (mare, în sus), a deveni mare, a se face mare. **-wachsen**, n.; creștere. **-wagen**, sich, v. r. h.; a îndrăzni, a cuteza să se ridice, să se scoale. **-wägen**, vzi aufwiegen. **-wallen**, 1) v. ntr. f. (cite odată cu h.); a) a fierbe, a clocoti, a colcoti, a da undă, a se bulbuca; b) *fig.*, a se aprinde (de mânie), a se infier-

binta, a se cătrâni, a se sborși, a se ardelea, a se face foc și pară; *pop.*, a-i sări bizlocul, tandăra, aschlea; 2) v. tr. h.; a) den Staub —, a face să se ridice praful, colbul, pulbera; b) das Herz, die Seele —, a face ca inima, sufletul să se umfle (de bucurie etc.); c) Gerichte —, a face să fiearbă bucate. **-wallung**, f., -en; fierbere, clocotială, clocot, colcot; 2) întărătare, atitare, artag; die — des Horns, einer Leidenschaft, izbucnirea mâniei, unei patimi; in der ersten — (des Herzes), în prima furie. **-wallen**, vzi aufwallen 2c. **-wallzen**, v. tr. h.; a) a pune, a înfășura pe sul, pe val, pe cilindru. **-wälzen**, v. tr. h.; 1) a rostogoli, a da de a rostogol, de a vâlătucul, de a dura în sus; 2) a) a rostogoli pe ceva; b) *fig.*, Jemandem etwas —, a însărcina, a împovora pe cineva cu ceva, a arunca vina asupra cuiva, a-i imputa ceva; 3) a grămădi unul peste altul rostogolind. **-wand**, m.; 1) — von Geld, cheltuială de bani; 2) — von Zeit, întreluințare, trecere de timp; 3) viel, großen — machen, treiben, a face multe cheltuieli, mare paradă, pompă, lux; 4) mit dem wenigsten — e von Wissenschaft und Erfahrung, cu cea mai mică întreluințare de știință și experiență; 5) — von Gelehrsamkeit, paradă de erudițiune. **-wandeln**, v. tr. h.; a ridica în sus potirul (la catolic). **-wandlung**, f.; ridicare în sus a potirului (la catolic). **-wandgesetz**, n., -e; lege în protiva luxului, pentru restringerea luxului, lege sumptuară. **-wären**, v. ntr. h.; a reîncălzi, a încălzi din nou, a pune iarăși la foc; 2) a trezi, a redestepta (prin căldura înviorătoare); 3) a reînoi, a da în cară. **-wartbursche**, m., -n; chelner. **-wartgeld**, n., -er; **-wartlohn**, m., -löhne; 1) simbric a unei slugi, a unui fecior (în casă); 2) bacșiș al unui chelner. **-warte mädchen**, n., **-wartemaagd**, f., mägde; fată în casă, chelneriță. **-warten**, 1) v. ntr. h.; a) a sluji, a servi (pe cineva); ein Diener muß dem Herrn —, un servitor trebuie să slujască pe stăpînul său, trebuie să steie la ordinele stăpînului său; b) bei Tisch —, a servi, a aduce la masă; c) ich, von Edelknaben aufgewartet, eu, urmat de pași; d) a sluji, a sta în două picioare (cînt); e) Einem mit etwas —, a da, a prezenta, a oferi cuiva ceva; f) a curteni, a face curte; ein Herr wartet einer Dame auf, un domn curtenește pe o damă, îi face curte; g) womit kann ich Ihnen — ? cu ce vă pot servi? ce te la ordinele Dvoastre? h) aufzuwarten ! poruncit ! postit ! i) a

vizita pe cineva, a-i face o vizită pentru a-i prezenta respectul, devotamentul său; j) Einem mit Schimpfworten —, a întimpina pe cineva cu cuvinte insultătoare, cu ocări. **-wärter**, m.; **-wärterin**, f., -nen; slugă, servitor, fecior, chelner; servitoară, chelneriță. **-wärterlohn**, vzi Aufwartegeld. **-wärts**, adv.; în sus. **-wartsam**, adj., sirguitor, gata de slujit, de serviciu. **-wartung**, f., -en; 1) in diesem Hotel ist eine schlechte —, în otelul acesta, serviciu te rău; 2) Dienstboten zur — haben, a ave slugi la ordine, la dispozițiune; 3) Einem seine — machen, a face cuiva o vizită de curtenie, a-i da omagiu; 4) curtenire, facere de curte. **-waschen**, v. tr. ner. h.; 1) den Fußboden —, a spăla podeala, pardosiala, dusumeaua, a spăla pe jos; 2) das Küchengeschirr —, a spăla, a clăti, a curăți lăilele, vasele (de bucatărie); 3) die ganze Geiße —, a întrebuița tot, a șterge sâpunul spălînd. **-waschen**, n.; spălătură; *prov.*, es ist ein —, tot ca una fata mea. **-wascherin**, f., -nen; spălătoareasă, spălătorită. **-waschsaß**, n., -säßer; **-waschtübel**, m.; vas, hărdău, găleată, curătoare, acău, deajă de spălat, de clătit blide. **-waschlapfen**, m.; *tudj* n. -lîcher; otreapă, pâceaură, cîrpă de spălat, de clătit. **-waschwasser**, n.; spălătură, apă de spălat, de clătit blide.

Auf-weben, v. tr. h.; 1) a desface, a desface țesătura; 2) a întrebuița tot (țesînd). **-wechsel**, m., -bae, lajă, agiū, zarafic. **-wechseln**, v. tr. h.; 1) a schimba (ban); 2) a strînge din curs (ban), schimbîndu-l contra). **-wechselung**, f., -en; schimb, agiotagiū (de bani). **-wechsler**, m.; zaraf. **-weden**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta, a scula din somn. **-weflung**, f., -en; trezire, deșteptare. **-wehen**, 1) v. ntr. h.; a) a fâlși în sus; b) a se deschide fâlșiind; 2) v. tr. h.; a) a susfa în sus; b) a deschide suffind; c) a ația suffind d) a grămădi suffind, bădind (vintul); e) a descoperi, a desvăli suffind.

Auf-weichen, 1) v. tr. h.; a) a muie, a face moale; b) a disolva, a topi muind; c) a deschide muind; 2) v. ntr. f.; a) a se muie, a se face moale; b) a se disolva, a se topi muind. **-weichung**, f., -en; muiere, topire, disolvare. **-weisen**, v. tr. h.; a) a depăna (pe sul), a reschiea; b) a ridica cu virtejul, cu macaraoa. **-weisen**, v. ntr. h.; a începe a plinge. **-weisen**, v. tr. ner. h.; a) a arăta, a înfățișa, a scoate la ivială, în vileag; b) a dovedi, a scoate, a produce dovezi. **-weisen**, n.; arătare, înfățișare, prezentare, scoatere la ivială. **-weisen**, v. tr. h.; a vârul din nou

(o odale. etc.). -weifung, f., -en; vzi Aufweifien, n.

Auf-wenden, v. tr. h.; 1) a întrebuinta; a face, a întrebuinta toate mijloacele, a și pune toate silințele; *fam.*, a face pe dracu în patru; 2) a cheltui, a risipi. -**wendung**, f.; vzi Aufwand. -**werten**, v. tr. ner. h.; a) *Wählen*..., a deschide repede ușii; b) a sparge, a deschide aruncind de asupra; c) einen *Damm*..., a ridica o lezătură, un zăgaz; d) einen *Graben*..., a săpa un șant; e) eine *Schanze*..., a ridica o redută; f) *Karten, Wirtel*..., a arăta, a sfeti cărți, zarî (a le întinde pe masă); g) eine *Faune*..., a desfășura un steag; h) eine *Frage*..., a ridica, a propune o întrebare, o chestiune; i) *Einen zum Hauptmann*..., a face pe unul de căpitan, a' înainta la rangul de căpitan; j) a arunca, a asvîrli în sus; k) *Staub*..., a face, a ridica (în sus) praf, colb; l) den *Kopf*..., a ridica capul; m) den *Mund*..., a face mutră, a fi înbufnat, a se strîmba; n) *aufgeworfene Lippen*, buze întoarse, groase; o) *aufgeworfene Nase*, nas alunat, bărligat, turtit în sus; 2) *sich*, v. r. ner. h.; a) das *Holz*, das *Brett* *wirft sich auf*, lemnul, scîndura se încovăște, se strîmbă; b) a se ridica (în considerațiunea cuiva); c) *sich als (zum) Richter*..., a și însuși, a se pune de sine judecător, a uzurpa titlul de judecător; d) *sich gegen (widet) Euten*..., a se ridica, a se rescula, a se împotrivi, a se opune, a se revolta în contra cuiva. -**wertung**, f., -en; 1) deschidere cu repeziune, cu violență (ușa etc.); b) aruncare, asvîrlire în sus, de asupra; c) propunere (a unei chestiuni).

Auf-wischen, 1) v. tr. h.; a) a văcuși din nou; b) a cerni, a freca din nou; c) den *Schnurrbart*..., a netezi mustețile; 2) v. ntr. h.; *fig. pop.*, a se îmbuiba, a se ghițui; 3) *sich*, v. r. h.; a se împoțona, a se găti, a se spîlca, a se gîorsii. -**wideln**, v. tr. h.; 1) a depăna, a face ghem, sul; 2) a desdepăna, a desfășura, a desvăli, a descălci; 3) a desface (un pachet etc.); 4) a) das *Haar*..., a învălui părul (în bucațele de hîrtie) spre a' face zuluși; b) a desvăli părul, a desface zuluși; 5) ein *Kind*..., a desfășa, a scoate un copil din fașe. -**widlung**, f., -en; 1) depănare, facere de ghem, de sul; 2) desfășurare, desvălire, desfacere; 3) încărlonțare (al părului). -**wiegelei**, f., -en; ațîțare la rescoală, resvrătire, resculare, revoltă, învrăjbiere. -**wiegen**, v. tr. h.; a ațîța a întei, a întărîta (la rescoală, a rescula, a resvrăti. -**wiegeleier**, m.; resvrătitor, ațîțător, învrăjbitor, a-

gitor. -**wiegeleier**, f., -en; vzi Aufwiegelei. -**wiegeleierlich**, adj.; resculător, resvrătitor, ațîțător. învrăjbitor. -**wiegelelung**, f., -en; vzi Aufwiegelei. -**wiegen**, v. tr. ner. h.; 1) a cîntări, a trage la cîntar; 2) *fig.*, a cumpăni, a covîrși, a ține cumpăna, echilibrul. -**wiehern**, 1) v. tr. h.; a deștepta prin nechezare; 2) v. ntr. h.; a începe a necheza. -**windeln**, v. tr. h.; a desfășa, a scoate (un copil) din fașe. -**winden**, 1) v. tr. ner. h.; a) a depăna, a încolăci, a înfășura (pe sul, pe vîrtej); b) a ridica în sus (cu vîrtejul, cu macaraoa); c) a desucii, a descolăci, a descălci, a desfășura; 2) *sich*, v. r. ner. h.; a) a se ridica, a se urca, a se acăța, a se cățăra încolăcindu-se; b) a se descălci, a se desucii, a se desfășura. -**winken**, v. tr. h.; a face semn cu ochiul să se scoale, să se ridice. -**winkeln**, v. tr. h.; a trezi, a deștepta șchelălăind, scăncînd, orăcînd. -**wippen**, v. tr. h.; 1) a le-găna, a da în leagîn; 2) a ridica repede și a slobozi în jos (pe un osîndit etc.). -**wirbeln**, 1) v. tr. h.; a) a ridica în sus învrîtejînd; a ridica ceva în sus (volbură); b) ein *Fenster*..., a deschide o fereastră trăgînd zăvorul, scofînd cîrligul; c) die *Trommel*..., a începe a bate toba; 2) v. ntr. h.; a) *fig.*, diefe *Angelegenheit hat viel Staub aufgewirbelt*, chestiunea aceasta a făcut mare zgomet, vînet, a produs mare mișcare, senzațiune; b) der *Hand* *wirbelt auf*, funul se suie rotîndu-se; c) *Staub* *wirbelt auf*, pulbere se ridică în volbură, învrîtejîndu-se. -**wirfen**, v. tr. h.; 1) a înădi împletînd, țesînd; 2) a despletii, a desface țesătură; 3) a întrebuinta tot (lucrînd, împletînd, țesînd); 4) *Brot*..., a da pînei forma trebuincioasă (la pîtării); 5) a tăce, a spîteca (un animal, vîntorii). -**wirren**, v. tr. h.; 1) a descălci, a desface (ceva încălelit, nodul); 2) *fig.*, a deslega, a dumeri. -**wischen**, v. tr. h.; a șterge tot (cu oțearpă, cu petecă). -**wischer**, -**wischbader**, -**wischlappen**, m.; oțearpă, petecă, paceaură, cîrpă. -**wittern**, v. tr. h.; a adulmea, a afla adulmecînd, urmecînd.

Auf-wogen, v. ntr. i.; 1) a se ridica în talazuri în valuri; 2) *fig.*, a se zbuciuma, a se umfla, a bate (pîep-tul). -**wölben**, v. tr. h.; a boltii, a ridica o boltă. -**wölken**, *sich*, v. r. h.; 1) a se înoura; 2) a se ridica ca un nour. -**wollen**, v. ntr. ner. h.; a voi să se ridice, să se scoale. **Auf-wuchern**, v. ntr. i.; a se înmulți peste măsură, a crește mult și repede în sus (plînte). -**wuchsen**, m.; 1) creștere; 2) creșcătura tină, mla-

dă, odraslă. -**wühlen**, v. tr. h.; 1) a scurma, a scotoci, a scoclori, a răscoli, a răci, a coteli, a scormoli; 2) a rîma, a scoate de asupra rîmînd, săpînd, scurnînd; 3) *fig.*, a săpa din temelie, a zgudui tare. -**wuhnen**, v. tr. h.; a deschide, a face, a tăce produsuri (gaure în ghieță). -**wurf**, m.; -*wirfe*; aruncare, grămădire de pămînt săpat.

Auf-zählen, v. tr. h.; 1) a număra, a însira numărînd; 2) *fig.*, a cita, a enumera; 3) *Einem fünfundswan-zig (Füßel)*..., a număra cuiva douăzeci și cinci la spate. -**zählung**, f., -en; 1) numărare; 2) -*der Bevölkerungs*, catagrafie.

Auf-zäumen, v. tr. h.; a pune frîul; *prov.*, das *Pferd beim Schwänze*..., a apuca un lucru de la coadă, de îndoasele, de'ndărâtele.

Auf-ziehen, v. tr. h.; 1) a be tot; 2) a cheltui toți banii bînd, benchetuînd. -**zehren**, 1) v. tr. h.; a) a mîncea tot; b) a mistui, a absorbi, a și mîncea toată averea; 2) *sich*, v. r. h.; a se istovi, a jigări, a slăbi. -**zehrung**, f., -en 1) mistuire, consumare; 2) istovire, jigăreală; 3) absorbiere. -**zeichnen**, v. tr. h.; 1) a desena pe ceva; 2) a însemna, a nota, a înscrie. -**zeichnung**, f.; 1) desenare pe; 2) însemnare, notare; 3) (cu pl., -en) notă, desen. -**zeichnungs** *buch*, n., -*bücher*; jurnal, carnet, livret. -**zeigen**, v. tr. h.; a arăta, a înfățoa, a scoate la ivială, a scoate ca dovadă. -**zerren**, v. tr. h.; 1) a deslega trăgînd; 2) a zîmci, a resuci, a trage în sus.

Auf-ziehbrücke, f., -en; pod umblător (ce se ridică și se lasă jos). -**ziehen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a trage, a ridica în sus, a ardeca; b) den *Vorhang*..., a ridica perdeaua, cortina; c) die *Uhr*..., a întoarce ornicul; d) den *Nahn* (des *Gewehres*), a trage zăvorul, ivărul; f) die *Segel*..., a îndrepta pînzele după vînt; g) den *Anker*..., a ridica ancora; h) eine *Zugbrücke*..., a ridica un pod umblător; i) eine *Dame zum Tanz*..., a posti o damă la joc; j) eine *Leinwand*..., a întinde o pînză; k) eine *Schleife*..., a desface un nod, o fundă; l) *Etwas wägend*..., a cîntări ceva cu cîntarul; m) einen *Schwären*..., a sparge o urmă, un buboși; n) die *Comie zieht Dünste*, Nebel *auf*, soarele ridică aburii, negură (ceată, pîclă); o) ein *Kind*..., a crește un copil; p) *Saiten*..., a încorda, a pune strune, coarde (la un instrument); r) die *Saiten*..., a întinde strunele, coardele; s) *fig.*, *gelütre*, *andere Eiten*..., a se mușca, a lua mîi încet, mîi domol, a înghiți un neajuns; t) a urzi (o țe-

sătură); u) *fig.*, eine andre Miene —, a lua o altă față, o altă mină, un alt aier; v) *Einem* —, a păcăli, a înșala, a trage pe șară (sfoară), a lua peste picior, a lua la tres parale, în zefleme pe cineva; x) die *Weinstraße* —, a scoate via din pămint; y) a amina, a trăgăna, a lăsa de astăzi pe mine; z) einen *Teich* —, a da drumul unui laz, a scurge un laz; 2) v. ntr. ner. j.; a) auf und davon —, a pleca, a se porni, a purcede; b) auf und ab —, a purcede, a merge în sus și în jos; c) ein Zug zieht auf, un alaiu, un cortegiu, o procesiune înaltează, se înfătoșază; d) die — den *Truppen*, trupele ce înaltează în șiruri; e) *schlecht* —, său *schlecht* aufgezogen kommen, a se înfătoșa rău îmbrăcat; f) mit *Etwas* aufgezogen kommen, a propune, a aduce la ivială, a pune pe tapet ceva; g) ein *Ungewitter* zieht auf, se ridică o furtună; h) es zieht *Etwas* am *Himmel* auf, se iverse ceva pe cer; i) *Wolken* ziehen auf, se înourează, se ridică noui. -*ziehen*, n.; 1) ridicare, înălțare; 2) creștere (de copii, animale, plante); 3) urzire, urzială (la pinzari); 4) *fig.*, păcălire, trageră pe șară (sfoară). -*zieher*, m.; (an.) mușchiu ridicător. -*zieherer*, f., -en; păcălială, trageră pe șară (sfoară), luare în zefleme. -*ziehtau*, n., -e; (mar.) fante de strins pînzele. -*ziehung*, f., -n; cîntar (care ridică greutatele de cîntărit). -*zieren*, v. tr. h.; vzi aufschmücken. -*zirkeln*, v. tr. h.; a însemna, a măsură cu compasul pe ceva. -*zischen*, v. ntr. h.; a țîșni clocotind (apu).

Auf-zuden, v. ntr. h.; a tresări, a sări în sus, a se ridica tremurînd, palpitînd. -*zug*, m., -züge; 1) trageră, ridicare în sus; 2) alaiu, cortegiu, procesiune, paradă, sfestanie; 3) înfătoșare, prezentare, încotoșminare; 4) ridicare a cortinei; 5) act; *Kunstpiel* în filni *Aufzügen*, o comedie în cinci acte; 6) virtutej (de ridicat, scripete, anger, posteucă, macara); 7) plan, desen (a unei clădiri); 8) urzire (a unei țesături); 9) urzială, țesătură; 10) urziala împletiturf (de la scaunele de paște); 11) puie de fazan (într'o fazanărie); 12) aminare, trăgănară. -*zupfen*, v. tr. h.; 1) a trage în sus; 2) a trezi, a deștepta zgâlțîind; 3) a scoate, a smulge fire, a destrăma (cu degetele); 4) a desface, a descălci un nod (cu degetele), a deslega trăgînd.

Auf-zwängen, v. tr. h.; 1) a deschide cu de asila; 2) einen *Hut* —, a sili, a îmbrăca cu de asila o pălărie; 3) *Einem* *Etwas* —, a silui, a sili de a lua, de a primi ceva, a împune cuiva ceva.

Auf-zweden, v. tr. h.; a întepeni, a

prinde cu ținte, cu cuie pe ceva.

Auf-zwiden, v. tr. h.; 1) a deștepta, a trezi cîșpînd, piscînd. -*zwingen*, v. tr. ner. f.; vzi aufzwängen.

Aug-äpfel, m., -äpfel; 1) lumina ochiului, pupilă, bobos; 2) *fig.*, (ori ce lucru) plăcut, iubit, dragălaș, favorit. -*äpfelensündung*, f., -en; inflamație a pupilei, oftalmie [*Ophthalmia*]. -*äpfelgeschwulst*, f., -geschwulste; umflătura a pupilei, oftalmofima [*Ophthalmophyma*]. -*äpfelhäutchen*, n.; pelița pupilei. coroida. -*äpfelvorfall*, m.; ieșire afară a pupilei, exoftalmie. -*e*, f., -n; 1) ochi: a) blane, scvărze — n haben, a ave ochi albaștri, negri; groșes —, ochioși, ochi holbat, boldinos; b) rote, eugîndete —, haben, a ave ochi roși, inflamați; schielende —, ochi încrucișati, intorchisati; c) ich sprich mit ihm unter vier — n, am vorbit cu tel între 4 ochi (fără ca să mai fie cineva față); d) der *Gefahr*, dem *Tod* unter die — n treten, a înfrunta primejdia, moartea; e) bevor das — des *Jahrhunderts* sich schließen wird etc., înainte de a se șirși veacul etc.; f) einer *Sache* die — n ansprechen, a întuneca un lucru, a l covirși prin strălucire; g) *ganz* — sein, a privi ceva cu multă băgare de seamă, cu mare atențiune; h) vier — n sehen mehr als zwei, firul îndoiti cu greu se rupe; i) groșes — n machen, a bolovăni, a beli, a bleođi, a codălbi ochii; j) *prov.*, auf seinen neun etc. — n halten, a fi încapătînat, a stărui, a perzista; k) mit einem blauen — davon kommen, a scăpa cu capul spart, a scăpa ca din gura lupului, a scăpa ca cînele de lant; l) es pašt wie die *Faust* auf's —, se potrivește ca nuca în părete; se potrivește ca mireasa la moară și ca mușea în lapte; *hodoronc tronc!* luna ziua, nea *Ltrate*, doș hoboc de rață. frate; m) eine *Kräh*e hačt der andern die — n nicht aus, corb la corb nu scoate ochii; n) *Einem* den *Damm* auf's — setzen, a strînge pe cine în chingă, a veni cuiva de hac, a ave ac de cojocul cuiva, a tăie cuiva de unghioară; o) weit geöffnete — n, ochi boboșati; p) grün und blau vor den — n werden, a vedea stele verzi înaintea ochilor; r) *Zeit* und dem die — n aufgehen, a începe a vedea lămurit, limpede, ași veni de acasă; s) *Einem* aus den — n geschmitten sein, a fi bucățică ruptă din; a fi leit, ađdoma la chip; t) aus den — n ans dem *Sinn*, ochii ce nu se văd, seuită; u) der *Schalt* sieht ihm ans den — n, ochii îi joacă în cap, le siret, viclean, ceapcin; v) Sand in die — n streuen, a pune cuiva perlele la ochi, a unge cuiva ochii; x) die — n zirkeln, a include ochii, a trece cu vederea, a fi n'aude n'a vede; y) auf

den — n absehen, a ceti în ochii cuiva; z) *Einem* *Etwas* unter die — n sagen, a spune cuiva ceva în față, a-i o spune verde; aa) ein *Dorn* im — sein, a fi cuiva ca sarea în ochi; bb) aus dem — setzen, a uita, a părăsi, a lăsa la o parte, a neglija; *fam.*, a lega, a pune la clochină; cc) die — n gehen ihm über, ochii îi se umplu de lacrimi, lacrimile îl podidese; dd) im — behalten, a nu pierde din vedere, din ochi; ee) im's — fassen, a pune ochii pe ceva, a ochi, a observa; ff) dies fällt in die — n, aceasta hate la ochi, cade în ochi; gg) *Einem* *Etwas* an den — n absehen, a ceti în ochii cuiva; hh) die — begierig auf *Etwas* richten, a se scurge ochii după ceva; *Einem* die — n ausstehen, a scoate ochii cuiva; jj) die — n zuthun, a muri, a include ochii; kk) die — zumachen, a include ochii la ceva (a face că nu vede); ll) dies liegt vor den — n, le lucru vădit, apriat, învelerat, evident; mm) ans den — n verlieren, a pierde din vedere; nn) ein *Wachjames* — haben, a fi cu băgare de samă, cu luare aminte; oo) das *Kalb* im's — schlagen, a ocări, a necinși, a înfrunta, a ofensa tare pe cineva; 2) — (an *Pflanzen*) boboc, mugur; 3) das — der *Ebelsleine*, der *Berlen*, *focul*, apa potrelor prețioase, a mărgăritarilor; 4) die — n des *Häufes*, *ferestrile*; 5) die — n der *Natur*, der *Welt*, des *Himmels*, *stelele*; 6) die *blauen* — n des *Frühlings*, *toporașii*, *vîrozele*, *micșunelele*, *tămioarele*; 7) das — im *Ei*, *bănuț*; 8) das — im *Brot*, im *Käse*, *ochiul* *șpinos*, *ochiul* *brînzei*; 9) das — im *Brett*, *gaură* (lăsată într'o scindură de un cot); 10) das — der *Nähdadel*, *urechea* *acului*; 11) das — des *Anters*, *ochiul* *ancorei* (*gaură* în *varga* *ancorei* pentru *verigă* sau *beclug*); 12) die — n der *Spiellarten*, *ochii*, *puncte* a *cărților* *de joc*; 13) *gaură* (la *topitori* pe unde se scurg *metale*). -*adhat*, m., -e; *agat* *ochios* (pătră prețioasă). -*ader*, f., -n; *vîna* *ochiului*, *arteră oftalmică*. -*näbulich*, adj.; ca *ochiul*, în *forma* *ochiului*. -*narzenci*, f., -en; *doctorie*, *leac*, *medicament* pentru *ochi*, *colir*. -*narzt*, m., -ärzte; *doctor* (*doctor*) *de ochi*, *oculist*. -*nbeschreibung*, f., -en; *descriere* a *ochiului*, *oftalmografie*. -*netrug*, m.; *nălcuire*, *iluziune optică*. -*ublenbe*, f., -e; *ochelari* (la *hamurile* *callor*). -*blick*, m., -e; 1) clipă, moment, cirtă; im —, *îndată*, *imediat*; den —, *numai* *decît*; *sitr* den —, pentru *moment*; *geben* —, pe *mică*, pe *ceas*; *entscheidender* —, *dică*; 2) *căntătură*; *der* *Zauber* *dieses* — s, *farmacul* *acostei* *căntătură*. -*ublicklich*, 1) adj.; *îndată*, în *clipa*, *momentan*, *instantaneu*; 2) într'o *clipă*, într'un *moment*;

ram., cit ai bate din palme, cit ai da in annar, cit ai scăpăra dintr'un annar, cit ai da in cremene, in annar, cit te stergi la ochi. -**ublödigkeit**, f.; slăbiciune a ochilor, a vederei. -**ubogen**, m.; (an.) iris, cerc irien. -**ubrau**, -**braue**, f., -n; -**ubraun**, f., -si n.; -**ubran**, n., -u; -**ubranc**, f., -n; -**ubram**, n., -e; sprinceană. -**ubutter**, f., -**ubusch**, f.; urdoare, puchină, po-hofală. -**ubedel**, m.; (an.) pleoapă. -**ubiener**, m.; fățarnic, prefăcut, ipocrit, slugarnic, servil; den -**machten**, a fi în picioare la toate, a fi linguşitor, slugarnic. -**ubienerisch**, adj.; fățarnic, slugarnic, servil. -**dienerrei**, f.; -**dienershaft**, f.; -**ndienst**, m.; 1) fățarnicie, prefăcătorie, slugărnicie, servilism; 2) vzi Augentrost. -**ndrüse**, f., -n; ghindură, glandulă a ochiului. -**ndunfelheit**, f.; vedere întunecată, ambliopie [*Ambliopia*]. -**neisen**, n.; fier de deschis gaura topitoare (vzi Auge 12). -**nenstündung**, f., -en; inflamaţiune, obrintire de ochi, oftalmie [*Ophthalmia*]. -**nsässig**, adj.; bătător la ochi, arit-os, vădit, invederat, ciudat; fam., cu ochi şi cu sprincene. -**nsell**, n.; 1) aripioară, perigiul [*Pterygium*]; 2) vzi Augensch. -**nsisch**, vzi Augen-wiul 2. -**nsistel**, vzi Tränenstiel. -**nslecken**, m.; albeaţă, perdea (în ochi) [*Leucoma*]. -**nslecken**, m.; scur-gere din ochi, oftalmie guturală. -**nsunfels**, n.; sclipire, stelire de ochi, fotopsie [*Photopsia*]. -**ngeschwulst**, f.; umflătură de ochi, exof-talmie [*Exophthalmia*]. -**ngift**, n.; vătămare, stricare a ochiului, a vederei (d. e. scrisoare măruntă, tipăritură cu litere mici etc.). -**nglas**, n., -gläser; ochean, ochelari, lupă, lornetă; -eines Bergstehermagglases, ocular. -**nhaut**, f.; vzi Augensfell 1. -**nhelkunde**, f.; ştiinţa vindecării boalelor de ochi, oftalmologie [*Ophthalmologia*]. -**nhöhle**, f., -n; vâgă-nnă, orbită, melcii ochilor. -**nhornhaut**, f.; cornea a ochiului [*Cornea*]. -**nhornhautentzündung**, f., -en; o-brintire, inflamaţiune a cornelei [*Keratitis*]. -**nhügel**, m.; 1) gădil-tură, mincărime în ochi; 2) fig., farmec, plăcere pentru ochi, pentru vedere. -**nhuppe**, f., -n; ochelari (la hamurile cailor). -**nhucken**, m.; (an.) os al falciei. -**hnorpel**, m.; sgăr-ciū, cartilaj al ochiului. -**hnoralle**, f.; mărgean alb. -**hnurmpf**, m., -främ-pfe; cărcel, spasim la ochi. -**hnurankheit**, f., -en; boală de ochi, oftalmie [*Ophthalmia*]. -**hnurähe**, f.; rîie de ochi, psoroftalmie [*Psorophthal-mia*]. -**hnuraut**, n.; (bot.) nigelarită, rostopască, sălătea, briloancă, fearbă rândunele, harmău, rostopas-te, hîrdindinar [*Chelidonium majus*]. -**hnrebs**, m.; cancer de ochi. -**hnreiß**,

m.; vzi Augenhöhle. -**hleder**, n.; vzi Augenslappe. -**hnlicht**, n.; 1) ochi; 2) vedere, lumină a ochilor. -**hnlieb**, -**hnlieb**, n., -er; pleoapă. -**hnlidensün-dung**, f., -en; obrintire, inflamaţiune a pleoapelor, zgăbărdă, lipiciune. -**hnli-derbrand**, m.; serpengea a pleoape-lor. -**hnlidumkehrung**, f., -en; intoarcere în sus a pleoapelor [*Ectropium*]. -**hnlust**, f.; desfătare, plăcere a ochi-lor. -**hnmaß**, n.; 1) ochire, preţuire, măsurare, evaluare cu ochiul, după vedere; 2) destoinicie de a ochi, de a preţui, de a măsura cu ochiul. -**hnmerk**, n.; ţintă. vedere, privire, scop, ţel, enget, intenţiune. -**hnmit-tel**, n.; mijloc. leac, remediu pen-tru (boală de) ochi, color. -**hnmußel**, m., -n; muşchiul al ochiului. -**hnnerb**, m., -en; nervul optic al ochiului. -**hnnicht**(s), n.; calamină, gîlamină. cadmie, floare (spună) de zinc. -**hnpappel**, f.; (bot.) nălbă mare [*Al-thaea officinalis*]. -**hnpflege**, f.; in-grijirea ochilor, igiena ochilor. -**hnpulver**, n.; 1) praf pentru ochi (leac); 2) vzi Augengift. -**hnpunkt**, m.; 1) punct de vedere, ţel, ţintă; 2) hănuţ (la ou); 3) boboc, mugur. -**hnreiß**, m.; 1) aţigare, mincărime de ochi; 2) vzi Augensch. -**hnring**, m.; 1) iris; 2) cere vinăt împrejuru ochilor. -**hnrienen**, n.; zgăbărdă, povoaială, pohoială, scurgere din ochi, lacrimare [*Epi-phora*]. -**hnrote**, f.; roşeaţă a ochi-lor. -**hnrolbe**, f., -n; alifie de ochi, color. -**hnsteim**, m.; 1) vedere, privire, ochire; 2) aparentă; 3) cerceta-re, examinare, inspecţiune la faţa lo-cului; 4) expertisă. -**hnsteinlich**, adj.; vădit, invederat, evident, apriat. -**hnsteinlichkeit**, f.; invederare, apriare, evidentă. -**hnstieher**, m.; cobilită, calu-dracului [*Libellula*]. -**hnsteim**, m.; vzi Augenbutter. -**hnstirn**, m., -e; cozoroc, apărătoare, perdea, umbre-lă de ochi. -**hnstmaus**, m.; vzi Au-genlust. -**hnstmerz**, m.; durere de ochi, oftalmie [*Ophthalmia*]. -**hnstschwä-dche**, f.; slăbiciune a ochilor, a vede-rei. -**hnspiegel**, m.; 1) desfătare, plăcere a ochilor; 2) oglindă de ochi (unealtă a oculiştilor). -**hnspiel**, n.; 1) jocul, umblarea, mişcarea ochilor; 2) joc, desfătare pentru ochi. -**hnspunde**, f.; vorba. graul ochilor. -**hnspriß**, m.; -**hnspriße** f., -n; capătul de jos la coarnele cer-bului. -**hnstaar**, m.; perdea, albeaţă în ochi, cataract [*Cataracta*]. -**hnstsch-er**, m.; vzi Augensch. -**hnstein**, m., -e; (min.) ochiul pisice. -**hnstern**, m.; lumina ochiului, iris [*Iris*]. -**hnsternerweiterung**, f., -en; lăţirea, mărirea, dilataţiunea irisei [*Mydri-asis*]. -**hnsternverschleißung**, f., -en; în-chidere, strînsură a irisei [*Synechia*]. -**hnstauschung**, vzi Augentrug. -**hnstrie-ßen**, n.; vzi Augentrug. -**hntrieb**,

vzi triefäugig. -**hntröst**, m.; (bot.) min-găierea apelor, silur, floare de ochi. buruienită [*Euphrasia officinalis*]. -**hntröstgras**, n.; (bot.) steluţă, fearbă moale, steana fetei [*Stellaria*]. -**hntrug**, m.; -**hnverblendnis**, -**hnverblendung**, f.; nălucire, iluziune optică. -**hnvorfall**, m.; ţesire a ochilor [*Eroptalmia*]. -**hnwasser**, n.; 1) lacrimă; 2) apă de ochi (leac). -**hnweb**, n.; vzi Augenschmerz. -**hnweide**, f.; vzi Augensch. -**hnweiß**, n.; albeaţa ochiului. -**hnwimper**, f., -n; ceană, geană, coada ochiului. -**hnwiul**, m., -e; 1) semn (cu ochiul); 2) vzi Augenslid; 3) plătică, clean. pietrosel, porensor, ocheană (peşte) [*Cyprinus alburnus*]. -**hnwölken**, n.; perdea, albeaţă în ochi. -**hnwonne**, f.; vzi Augensch. -**hnwurz**, -**hnwurzel**, f.; (bot.) chilton arăpesc, păpădie [*Athamanta; Taraxacum officinale*]. -**hnzahh**, m., -zähne; dintele ochi-ului, dinte cînesc, canin. -**hnzuge**, m., -n; martur ocular (ce a văzut iel însuşi ceva). -**hnzugenshaft**, f.; -**hnzugnis**, n.; mărturie oculară (a unui martur ce a văzut iel însuşi faptul). -**hnzier**, f.; 1) vzi Augensch; 2) (bot.) limba bouului, mirută, mi-rută, roşi, aretă, otăţel, borantă [*Anchusa officinalis*]. -**hnzint**, vzi Augensch. -**Augenclci**, f., -en; 1) cliptală, ochire, uitare pe furis său cliplind; 2) a-runcare de priviri. -**Augenlein**, n.; 1) ochi mic; 2) boboc, mugur (la flor). -**Augenler**, m., 1) ce se uita pe furis, cliplind, cu coada ochiului; 2) vzi Augendiener. -**Augen**, 1) v ntr. b.; a) ochi, a clipi, a se uita cli-plind său pe furis; b) a ţintă, a chiti (vinatul); c) a arunca o privire; d) a sclipi, a scintela, a stră-luci; 2) v. tr. b.; a) a arăta, a ma-nifesta ochind; Liebe—, a arăta lu-bire, dragoste; b) a altoi în ochi, a inocula (meri etc.). -**Augen**, 1) v ntr. b.; vzi Augell 1a; 2) v. tr. b.; gacitg, geăugt, a) cu ochi, ochios; b) bortelit, găurit. -**Augenig**, adj.; 1) ochios, cu ochi; 2) gacitg, cu doi ochi; 2) bortelit, găurit. -**Augement**, n., -e; adaos, adăugire. -**Augensburg**, n.; Augsburg (oras în Germania). -**Augur**, m., -en; semn de menire, pre-vestire, pează, augur. -**August**, m.; 1) August (nume bărbă-tesc); 2) August, Avgust, Măşalar (a opta lună a anului); 3) seceriş, cules. -**Augapfel**, m., -äpfel; măr văra-tic, verde. -**Augbirne**, f., -n; pară ver-de, timpurie. -**Augc**, f.; August'a (nume femeiesc). -**Augch**, f., -n; sledun, go-run [*Quercus robur* său *penducula-ta*]. -**Auger**, (-**Augmond**) m.; augustin (călugăr). -**Augerin**, f., -nen; augustină (călugărită din ordinal Sf. Augustin). -**Augpflaume**, f., -n; golda-

nă, bărdacă, prună. (perjă) timpurie, mare [*Prunus insititia*].
Au-hirsch, m., -e; cerb de câmp, prost.
-recht, m.; lerbărit, drept de pășune.
Auktion, f., -ei; mezat, licitațiune, afărdisire, artorisire, artirisire. **-ator**, m., -ei; telal, misit, barșnic, crănic (la mezaturi). **-ieren**, v. tr. h.; a vindo la mezat, la licitațiune.
Aurelia, f.; Aurelia (nume femeiesc).
-ius, m.; Aurel (nume bărbătesc).
Aurifel, f.; (bot.) urechiușă, urechișea ursului [*Primula auricula*].
Aurin, m.; (bot) gențiană, întură, fieroa pământului, protoacă, ochinchele [*Gentiana*; *Erythraea centaureum*]; roter—, țintorie [*Centaurea*].
Auripigment, n.; (him.) iearba băii, auripigment (boăea galben -auric compusă din arsenic și pucioasă).
Aurora, f.; zori (de zină), geana zilei, aurora.
Aus, 1) prep. (cu dativ.) din, de, de la; în compunerii cu verbe exprimă scoatere afară, ieșire, sfârșire, isprăvire, expunere, prelucrare, a) — dem *Sauſte kommen*, a veni din casă; — *der Kirche geben*, a ieși din biserică; b) — dem *Fenster werfen*, a arunca prin ferăstră; c) — *ſiehe*, — *ſurdot*, — *lot*, de dragoste, de frică, de nevoie; d) — dem *ſapfe heriaget*, a recita pe de rost; e) — *ſolz gemacht*, de lemn; 2) adv.; sfârșit, isprăvit, gata, trecut; a) *Jahr* —, *Jahr* eiu, anual, în fiecare an; *Tag* —, *Tag* ein, zilnic, în fiecare zi; b) — *ſein* *Xingen!* s'a sfârșit cu vfeată lui! *das Stiid* ist —, pîsea s'a isprăvit; c) — *biſ zur Meige!* b'e tot până la sfârșit! d) eſt iſt — mit ihm, s'a sfârșit cu iel, s'a topit, te topenie de iel, s'a dus pe copcă; e) aus! pace! haît! aleluia!
Aus-schzen, v. ntr. h.; 1) a înceta de ofat, de gemut; 2) a expira gemind. **-adern**, 1) v. tr. h.; a scoate, a desgroa cu plugul; 2) v. ntr. h.; a sfârși, a isprăvi de arat. **-ubern**, v. tr. h.; a scoate vinele. **-antworten**, 1) v. tr. h.; a preda, a înmîna, a extrada; 2) v. ntr. h.; a răspunde până la sfârșit. **-arbeiten**, 1) v. tr. h.; a) a prelucra, a preface, a elabora; b) a perfecționa; c) a învăța, a dresa (cinî etc.); d) a scobi, a găuoni, a găvâni, a scorburi; 2) v. ntr. h.; a) a sfârși de lucrat; 3) *ſich*, v. r. h.; a se procopsi, a se perfecționa. **-arbeitsung**, f., -ei; 1) prelucrare, elaborare; 2) compunere, t.mă, redactare; 3) memoriu. **-arbeitsungsbuch**, n., -bücher, caiet pentru teme. **-arten**, v. ntr. f.; ași pierde soful, vița, a degenera, a se corci. **-artung**, f.; corcitură. **-äſten**, v. tr. h.; a desrămuri, a descloatora, a tăie crengile, crăcile, cioturile (nuu copac). **-atmen**, 1) v. ntr. h.;

a) a resufla, a othni, ași da cea din urmă suflare; b) *nach ſriider Luſt* —, a căuta să resufla aer curat; c) a resufla; 2) v. tr. h.; a resufla, a arunca resuflind; 3) *ſich*, v. r. h.; a se resufla, a prinde la sufllet, a prinde putere, a se odihni. **-atmung**, f., -ei; 1) resuflare; 2) expirare, darea suflului. **-äſſen**, v. tr. h.; a lua în ris, a batjocori pe cineva (chitind după iel).
Aus-baden, v. tr. și ntr. ner. h. și i.; a) a coace bine; b) a sfârși de copt; c) *ſich* —, a prăji peste. **-baden**, 1) v. ntr. h.; a se feredui, a se scălda, a se băie bine, de tot, până la sfârșit; 2) v. tr. h.; a) *ſig.*, *Etwas* —, a plăti gloaba pentru ceva, a suferi, a trage canonul pentru altul; *ſam.*, unul face, altul trage; aș mincat aguridă părintii, șiși aș strepezit copiii dinții; b) *die* (*ſurſen* in *Wein* —, ași clăti gîtlejul în vin (benchetuind). **-baggern**, v. tr. h.; a desnili, a curăți de mil, de nămol (un port). **-bähen**, v. tr. h.; 1) a obloji, a prigori; 2) a usca (o corabie). **-balgen**, **-bälgen**, v. tr. h.; ein *Tier* —, 1) a beli, a jupi, a despoți un animal (de piele); 2) a umple pielea (cu paie). **-ballen**, v. tr. h.; a desface teancuri, baloturi. **-ballung**, f., -ei; desfacere a teancurilor, a baloturilor. **-balzen**, v. ntr. h.; a înceta de a se bate, a sfârși bătaia, a sfârși cu bătaia (coșoi de munte). **-baanen**, vzl verbaunen. **-bau**, m., -ei; 1) prelucrare, meremet, reparare (a unei clădiri); 2) isprăvire a unei clădiri; 3) zidire săvârșită. **-bauden**, **-bäuden**, 1) v. tr. h.; a pînteci, a face pîntece, a adinci (table, alămării etc.); 2) *ſich*, v. r. h.; a se durduca, a se coșcovi; b) a se umfla în pîntece. **-bauen**, v. tr. h.; 1) a zidi, a clădi desăvârșit, a isprăvi o clădire; 2) a meremetisi, a repera pe din lăuntru; 3) *Teile* —, a clădi, a repara părți (de clădire) astfel, ca să resară, să ieasă afară (din restul clădirei).
Aus-(be)dingen, 1) v. tr. ner. h.; a) a hotări, a stipula, a pune condițiuni, a tocmi (punind condițiuni); b) a scoate afară din tocmală, a rezerva; 2) *ſich*, v. r. ner. h.; ași rezerva ceva, a cere ceva ca condițiune. **-bedingung**, f., -ei; tocmală, rezervă. **-beeren**, v. tr. h.; a desbohița, a culogea, a scoate hohitele. **-behalten**, vzl ausbedingen. **-beichten**, 1) v. tr. h.; a mărturisii păcatele, a se spovădui, a se spovedi; 2) v. ntr. h.; a sfârși spovedania. **-beinen**, v. tr. h.; a scoate oasele. **-beinen**, n.; scoaterea oaselor (din carne). **-beißen**, v. tr. ner. h.; 1) a mușca, a rupe cu dinții, a înlătura mușcînd;

2) a zmcuci cu dinții; 3) ași rupe, ași știrbi un dinte; 4) *ſig. ſam.*, den *Neckenbühler* —, a sufla, a scoate pe rival. **-beigen**, v. tr. h.; 1) a coroadă, a scoate cu un coroziv; 2) a canteriza, a arde (o rană). **-beſſern**, v. tr. h.; a drega, a căupi, a petici, a plotogi, a meremetisi, a repara. **-beſſerung**, f., -ei; 1) dregere, cărpire, peticire, plotogire, meremetisire, reparare; 2) carpială, meremet, reparațiune. **-beſſerungsloſten**, pl.; cheltuieli, spese de meremet, de reparațiune. **-beten**, v. ntr. h.; a mintui, a sfârși rugăciunea, a sfârși de a se ruga. **-beugen**, vzl ausbiegen 2. **-beulen**, v. tr. h.; a netezi, a îndrepta adîncăturile (la table, la plăci, la vase de metal etc.). **-beute**, f.; căștig, venit, folos, beneficiu (mai cu seamă din hăi, mine etc.). **-beutegrube**, f., -ei; mină, baie de exploatat. **-beuteln**, 1) v. tr. h.; a) a cerne, a piclui (chiclui) (făină); b) a cheltui bani; c) *ſig. ſam.*; *Einen* —, a deșerta, a goli punga cuiva, ași fitui; 2) *ſich*, v. r. h.; a cheltui toți banii, a rămîne fără ban în pungă. **-beuten**, v. tr. h.; a întrebuinta spre folosul său, a exploata. **-beuter**, m., exploator. **-beutung**, f., -ei; exploatare, exploatațiune. **-bezahlen**, v. tr. h.; a plăti tot.
Aus-biegen, 1) v. tr. ner. h.; a îndoi, a încovăie, a strimba, a arcuri în afară; 2) v. ntr. ner. h.; a se feri, a se da în lătură, a se abate ocolind. **-bieten**, v. tr. ner. h.; 1) *Etwas* —, a scoate de vînzare, a propune, a oferi spre cumpărare, a expune (mărfuri); 2) *Einen* —, a atîrdisi, a scoate din posesiune pe cineva, oferind mai mult; 3) *Einen* sau *Einen* —, a provoca la duel, la luptă pe cineva; b) a da drunul cuiva, ași porunci să se ducă. **-bietung**, f., -ei; 1) punere, scoatere în vînzare; 2) oferire, propunere spre cumpărare. **-bitben**, 1) v. tr. h.; a) a cultiva, a forma, a desvolta; b) a desăvârși, a perfecționa; 2) *ſich*, v. r. h.; a se desvolta, a se perfecționa, a se forma, a se procopsi. **-bildung**, f.; învățătură, cultură, desvoltare, instrucțiune, complectare a studiiilor. **-binden**, v. tr. ner. h.; 1) a deslega; 2) a scoate ceva deslegînd; 3) a lega ceva în afară; *beim* *Einpakfen von Siegellack werden die besten Stangen ausgebinden*, la impachetarea cearei rosie (tare), betele cele mai bune se leagă în afară (de cutie); 4) (tip.) *die geigten Stolumnen* —, a lega paginile; 5) *Papier* —, a pune hirtie în topuri, în baloturi (la fabrică de hirtie); 6) (arh.) a lega, a uni cu chenari, cu pante,

cu zăvoare; 7) a lega tot. **-bindeholz**, n.; lemn(ărie) pentru pante, chenari, zăvoare. **-bitten**, fch, v. r. ner. h.; 1) a cere, a pretinde, a căuta să obție prin rugămintă; 2) das bitte ich mir aus, te rog să sîrsești, să mă scutești. te opresc de la, de a face aceasta; 3) a alege ceva rugînd; 4) a pofti, a invita (afară din casă); er ist zu Tisch ausgebeten, ie invitat undeva la masă.

Ausblasen, 1) v. tr. ner. h.; a) a scoate, a da afară, a face să iasă prin suflare; das Döter aus dem Ei —, a sufla afară, a face să iasă, a scoate suflînd gîlbușul (gîlbinușul) din ou; b) er hat die Angel zu einer grössern ausgeblasen, iel a mîrit gîluleaua, balonul (de sticlă) suflînd în ea (în fabrică de sticlă); c) das Licht —, a stînge lumina suflînd; d) den Hofstein —, a lăsa ca focul din topitoare să se stingă; e) a face cunoscut, a anunța suflînd (din instrumente de vînt); der Nachtwächter hat die Stunde ausgeblasen, străjerul (paznicul) a anunțat oara cu cornul, suflînd din corn; f) eine Flöte —, a perfecționa, a desăvîrși un flaut prin cîntare, prin suflare; g) a sufla tot, până la sfîrșit; der Flötenspieler hat das Stüd ausgeblasen, flautistul a sfîrșit bucată (de musică), a suflat tot, până la sfîrșit; h) Eitem das Lebenslicht —, a omori, a ucide pe cineva; 2) v. ntr. ner. h.; a) a înceta de sufla, de trimbițat; b) das Gevehr hat ausgeblasen, arma n'a luat foc, s'a descărcat fără efect. **-blättern**, v. tr. h.; a resfoi, a frunzări de tot.

Ausbleiben, v. ntr. ner. i.; 1) a nu veni, a nu se înfătoșa, a nu se arăta, a lipsi; 2) a zăbovi, a întărzie; die Nachricht bleibt aus, vestea zăboveste, întărzie de a veni; 3) der Atem ist ihm ausgeblieben, a pierdut resuflarea; 4) das Fieber ist ausgeblieben, frigurile au încetat; 5) die Strafe wird nicht —, nu va scăpa nepedepsit; 6) ich werde nicht —, nu voi lipsi (de a veni); 7) die Bäume sind dies Jahr ausgeblieben, copacii n'au dat anul acesta. **-bleiben**, n.; 1) lipsă, nevenire, neînfațoare, absentă; 2) zăbavă, întărzire. **-bleichen**, 1) v. ntr. reg. și ner. i.; a leși, a se spălăci (culori, vâpseli); 2) v. tr. ner. h.; a șterge, a spăla, a scoate bilind, nălbînd (o pată); 3) v. ntr. ner. h.; a bili de tot, a înceta de bilînd, de nălbînd. **-bleiben**, v. tr. h.; a plumbui, a umple cu plumb (un dinte etc.).

Ausblid, m., -c; privește, vedere, perspectivă. **-blitzen**, 1) v. imp. h.; a înceta de fulgerat; 2) v. tr. h.; ein Gewehr —, a curăți o armă încercînd'o puțin și descărcînd'o.

Ausblühen, 1) v. ntr. h. și i.; a) a înceta de înflorit; c) a se vesteji, a se trece; 2) fch, v. r. h.; a) a înflori desăvîrșit; b) a se vesteji, a se trece. **-blühung**, f.; 1) vremea înflorirei; 2) înflorire desăvîrșită; 3) vzi Auswitterung. **-bluten**, 1) v. ntr. h.; a) a pierde tot sîngele; b) a înceta de sîngerat; c) fig., seinen Schmerz, Horn — lassen, a lăsa să îi treacă durerea, mincia sîngerînd; 2) v. tr. h.; a se scurge împreună cu sîngele sînu, sînu în durere sîngeroașă.

Ausboden, v. tr. h.; a face, a pune fund (la un vas, la o bute). **-bohlen**, v. tr. h.; a podi, a pardosi cu dulap, cu scînduri groase. **-bohren**, v. tr. h.; 1) a găuri, a boreli, a șfredeli; 2) a scoate cu șfredelul. **-böten**, v. tr. h.; a curăți cu cutitoale (la curățari). **-borgen**, v. tr. h.; a împrumuta (cuiva ceva).

Ausbrauen, v. tr. h.; 1) a lepăda, a scoate afară, a alege, a pune la o parte; 2) a brăcuți (vite etc.). **-braten**, 1) v. ntr. ner. i.; a) a se frige de ajuns; b) a se scurge, a curge la fript (grășimea); 2) v. ntr. și tr. ner. h.; a) a frige bine; b) a scoate frigînd (grășime etc.). **-brauchen**, v. tr. h.; a întrebuința de tot, a sfîrși, a isprăvi, a consuma. **-brauen**, 1) v. tr. h.; a berări, a fierbe bine (berea); 2) v. ntr. h.; a înceta de fier. de berări (berea). **-brausen**, 1) v. ntr. h. și i.; a) a fierbe de tot; b) a dospi deplin; 2) v. tr. h.; a) a face, a produce ceva fierbind, dospînd; b) a scoate, a lepăda fierbind; 3) fch, v. r. h.; a) a se resufla, a prinde la suflă; b) vzi 1a.

Ausbrechen, 1) v. ntr. ner. i.; a) a scăpa, a ieși; b) aus dem Gefängnisse —, a sparge închisoarea; c) in ein lautes Lachen, a ride cu hohot; d) es bricht ein Krieg aus, izbucnește un război; e) die Majern brechen aus, corii, pojarul nălucește; f) in Thränen —, a l' podidi lacrimile; g) es brach ein Feuer aus, a izbucni un foc; h) das Geschwür ist ausgebrochen, bubă s'a spart, a crăpat; i) in Gelächter —, a pufni de ris; 2) v. tr. ner. h.; a) a scoate, a smulge, a zîmunci rupînd; b) einen Zahn —, a rupe un dinte; c) die Zähne —, a schimba, a primi dinții (oile, caii); d) a scurma, a scormoli (vinatul); e) Bienen —, a bate stupii, (a omori albinele și a scoate mîcerea); f) Äste —, a rupe, a curăți (copacii) de crăci; g) Neben —, a destrunzi, a struji de frunze vite de vie; h) den Schaden —, a rupe firul, tortul (la țesături); i) a vărsa (de greață); j) Krebs —, a curăți raci (de găoace, de crustă);

k) Erbjen —, a desghîfoca, a curăți mazere de coajă, de păstăie; 3) v. ntr. ner. h.; a vărsa de tot, a înceta de vărsat (de greață). **-brechen**, n.; 1) rupere, scoatere; 2) izbucnire, ivire; 3) vărsare (de greață); 4) ieșire (a sudoarei). **-breiten**, 1) v. tr. h.; a) a lărgi, a întinde, a desfășura, a deschide; b) a mări; c) a răspîndi, a face cunoscut (în public), a propovădui, a propaga, a publica, a divulga; fam., a scoate în vileag; 2) fch, v. r. h.; a) a se răspîndi, a se întinde, a se împrăștia, a se deschide; b) fig., a se întinde (în vorbă), a vorbi, a povesti cu de amăruntul. **-brennen**, 1) v. tr. reg. și ner. h.; a) a arde pe din lăuntru; b) die Weinfässer —, a afuma cu pucioasă butele (vasele) de vin; c) a învîrtoși, a căli, a oțeli prin ardere; d) ein Gewehr —, a curăți o armă (încercînd'o cu puțin praf și descărcînd'o); e) a arde, a cauteriza (o rană); f) Ziegel —, a arde bine cărămidă; g) das Feuer hat alles ausgebraunt, focul a distrus totul pe din lăuntru; 2) v. ntr. reg. și ner. i.; a) a înceta de arde; b) das Feuer, das Licht ist ausgebraunt, focul, lumina s'a trecut, s'a stins; c) das Haus ist ganz ausgebraunt, casa ie arsă de tot, ie mistuită de flacără.

Ausbringen, v. tr. ner. h.; a) a scoate afară, a face să ieasă, a scoate la ivială; b) das Veet —, a desface luntrea de corabie și a o lăsa în apă; c) Erge —, a scoate mîneratură (iesuri) din mină; d) Älter —, a scoate pete, a curăți de pete (o haină); e) die Stiefel nicht — können, a nu pute să scoată, să descalțe ciubotele; f) Zunge —, a cloci și a scoate puț; g) den Wein —, a vărsa, a scoate vinul (din vas, din pahar); h) den Becher —, a deserta cupa; i) eine Gesundheit, einen Toast —, a închina, a ridica un toast în sănătatea cuiva; j) ein Geheimnis, ein Gerücht, eine Nachricht —, a răspîndi, a face cunoscut, a publica, a divulga, a scoate în vileag o taină, un zvon, o veste; k) (tip.) einen Satz —, a rări, a zețui mai rar o frază; l) Metall —, a scoate metal (prin topire); m) einen Befehl —, a obține o poruncă, un ordin. **-bringer**, m.; flecar, guraliv, limbuz, vorbăreț, fleoncar.

Ausbröseln, fch, a se sărămățuri, a se sărăma, a se zdrumica (pinea etc.).

Ausbruch, m., -brüche, 1) der — der Gefangenen, scăparea prînzilor (prizonierilor); 2) der — des Heuws, ruptura, erupțiunea vezuvului; 3) der — des Feuers, des Horns, der Wut, izbucnirea focului, miniei, furiei; 4) der

—der Pest, ivirea cîumei; 5) der—
der Schöpflinge, ruperea mlădițelor,
a lozilor; 6) Wein—, răvac de vin
7) Honig—, miere de roși; 8) Ei—,
unt-de-lemnul cel mai bun (ce se
scurge din hobițele cele mai coape-
te). —brühen, v. tr. h.; a opări pe
din lăuntru și a clăți, a spăla, a
curăți. —brüllen, 1) v. tr. h.; a vesti,
a face cunoscut răcnind, mugind,
răgînd, urlînd; 2) v. ntr. h.; a înceta
de a rage, de a mugii, de a
urla, de a răcni. —brummen, v. ntr.
h.; 1) a înceta de mormiit, de bom-
bănit, de gorgonit; 2) fig., a înceta
le a se mîni, de a se supăra. —
brunsten, v. ntr. h.; a înceta de a
se bate (caii și peștii), de a se piri-
ci (goni) (corbii și caprele), de a
se mîrli (oile), de a se visti (scroa-
fa), de a se cotoi (cotirși) (mîtele),
de a se pui (cîinii, dihorii), de a
se goni (vaca), de a se călea (găina),
de a se încăleca (eapa). —brüsten,
v. tr. h.; a scoate măruntaiele (la
vite). —brüten, 1) v. tr. h.: a) a cloci
și a scoate puși; Cicr—, a cloci
ouă; b) fig., a născoci, a urzi, a
unelti; 2) v. ntr. h.; a înceta de
clocit, a cloci de tot. —brüung, f.,
-en; 1) clocire și scoatere (de puși);
2) urzire, născocire, uneltire.

Ausbügeln, v. tr. h.; 1) a călea de
tot; 2) a netezi, a îndrepta căl-
ciud. —bühnen, v. tr. h.; a ghizdui
(un put). —bühnung, f., -en; ghiz-
duire (de puși). —bund, m., -e; 1)
lucru ales, extraordinar, minunat,
model (în sens bun și rău); 2) mo-
del, probă (ceea ce te scos, legat
deasupra unui pachet, unei legături;
vzi ausbinden 3); 3) cin—ven laugend,
un model de virtute; cin—ven
Schlechtigkeit, un răutăcios fără mar-
ginii; fie ist cin—ven Schönheit, te fru-
moasă coz, hoboc; cin—ven Ehr-
ze, un strengar de frunte. —biindig,
adj. și adv.; ales, extraordinar, mi-
nunat, superior. —bürger, m.; cetă-
tean din alt oraș. —bürsten, 1) v.
tr. h.; a peria, a curăți, a șterge
cu peria; 2) sich, v. r. h.; a se pe-
ria, a și șterge hainele de pe corp.
—büschen, vzi ankeren. —büßen, 1)
v. tr. h.; a) a drege, a plotogi, a
petici (cârpind); b) vzi anebaden 2);
2) v. ntr. h.; a înceta de a ispăsi,
de a se pocăi, de a se canoni. —but-
tern, 1) v. tr. h.; a) a alege unt,
a bate putineful; b) a bate, a face
să ieasă băntind; 2) v. ntr. h.; a) a
înceta de ales untul, de bătut pu-
tineful; c) fig., er hat ausgebuttert,
s'a sfîrșit cu vaza, cu autoritatea,
cu înțelepciunea lui, s'a topit, te
topenie de fel, îi s'a infundat.

Auscultation, f.; vzi Zetbeilepie. —ator,
m., -en; auscultator, candidat în
drept, ce se pregătește pentru vr'o

funcțiune. —ieren, v. ntr. h.; 1) a ascu-
ta, a auzi cu băgare de seamă, cu lu-
are aminte; 2) a fi față, a asista la des-
bateri de procese. —curieren, vzi aus-
fürieren.

Ausdahlen, v. ntr. h.; a înceta de
glumit, de sugnit, de a se zbegui,
de a face nebulii. —dampfen, 1) v.
ntr. h.; a se evaporă, a aburi, a se
trece în formă de aburi; 2) v. ntr.
h.; a înceta de aburit, de fumegat;
3) v. tr. h.; eine Feiße—, a isprăvi
de fumat o lulea. —dämpfen, v. tr.
h.; 1) Feuer, Kohlen—, a stînge foc,
a inadusi cărbunii; 2) Holz—, a le-
șia lemnul (prin aburii de apă);
Hölche, Meinen—, a izgoni (prin fum)
vulpi din vizuinie, albine din stup
(stîubești). —därmen, v. tr. h.; a scoate
mațele (dintr'un animal).

Ausdauer, f.; statornicie, nestrăm-
utare, nepregetare, stăruință, răbdare,
perseverență. —dauern, 1) v. tr. h.; a
indura, a răbda, a suferi cu nestră-
mutare, cu statornicie; 2) v. ntr. h.;
a) a dura, a ține, a suferi, a dăinui
până la sfîrșit; b) a trăi peste țear-
nă, mai mult decît un an (plinte).

Ausdehnbare, adj. și adv.; ce se poate
întinde, lungi, lărgi; dilatabil. —dehn-
barheit, f.; însurire de a se întinde,
lungi, lărgi; dilatabilitate. —dehnen,
1) v. tr. h.; a) a întinde, a lungi, a
lărgi, a mădi, a dilata; b) fig., a
prelungi (vorba); 2) sich, v. r. h.; a)
a se întinde, a se lărgi, a se dilata; b)
fig., a se întinde (în vorbă). —dehn-
nung, f.; 1) întindere, prelungire,
lărgire, dilatare; 2) (cu pl.—en) mă-
rime, lungime, dimensiune. —drichen,
v. tr. h.; a despărți prin o țeză-
tură (un zăgaz, un stăvilar). —den-
ken, 1) v. tr. ner. h.; a născoci, a
închipui, a izvodii, a plăzmuți, a
scorni, a imagina; 2) v. ntr. ner. h.; a
înceta de gîndit, a nu gîndi mai
mult. —deuten, v. tr. h.; 1) a tăl-
măci, a lămurii, a desluși, a tălcui,
a interpreta, a explica, a comenta.
—deutung, f., -en; tălmăcire, tălcuire,
lămurire, deslușire, comentat, in-
terpretare.

Ausdichten, v. tr. h.; 1) (mar.) a in-
desi, a calafătui, a astupa să nu in-
tre, să nu pătrundă apa; 2) a nă-
scoci, a urzi, a închipui, a izvodii,
a scornii, a plăzmuți; 3) a născoci,
a închipui prin putere sau talent
poetic; 4) a înceta de gîndit, de
născocit, de plăzmuț; 5) a înceta de
compus, de făcut poezii. —dieseln,
v. tr. h.; a podii, a pardosi pe din lă-
untru ten scîndurii. —dienen, v. ntr.
h.; 1) a înceta de slujit, a și face
slujba, serviciul; 2) a și împlini
anii de slujbă, de serviciu; 3) aus-
gehiente Soldaten, soldații slujii, slo-
boziții din serviciu învalizi, vete-
rani; 4) ausgehiente Meider, haine

ponosite, purtate de mult, uzate;
5) ausgehiente Offiziere, ofițeri în ro-
tragere; 6) fam., er hat ausgehient,
nu mai te de nici o treabă, și-a
trăit traiul. —dingen, 1) v. ntr. ner.
h.; a) a se tocmii, a țirgii; 2) v.
tr. ner. h.; vzi ausbedingen.

Ausdornern, v. imp. h.; a înceta de
tunat, de bubuit. —dorren, 1) v. ntr.
h.; a se usca de tot; 2) v. tr. h.;
vzi urm. —dörren, 1) v. tr. h.; a
usca, a ogigi (plinte etc.); 2) sich
v. r. h.; a se usca, a se păli. —dor-
nung, —dörrung, f.; -en; uscare.

Ausdrängen, v. tr. h.; a respinge, a
depărta, a înlătura.

Ausdreheln, 1) v. tr. h.; a găuno-
și, a găvăni, a scorburi, a scobi
la strug; 2) v. ntr. h.; a înceta de
stru(n)gărit, de dat la strug. —dre-
hen, 1) v. tr. h.; a) Etwas—, vzi
ausdreheln 1); b) Einem Etwas—,
a stoarce, a smulge, a zîmunci cul-
va ceva (din mină); c) eine Lampe
—, a stînge o lampă (sucidînd gu-
rubul); d) eine Schraube—, a des-
șuruba un șurub; e) a face să ieasă
învîrtind; 2) sich, v. r. h.; a) die
Schraube hat (ist) sich ausgedreht,
șurubul s'a desfăcut, desșurubat; b)
fam., a o șterge, a scăpa, a fugi,
a spăla putina, a și lua cîmpii, a și
lua tălpășita. —dreschen, 1) v. tr.
ner. h.; a) das Getreide—, a treie-
ra, a îmlăți grînelor; b) a scoate
treierînd, îmlătînd (firele din spic);
c) fig., fam., Einem—, a chelfăni,
a ciomăgi, a piersea, a buchisi, a
pisăgi pe cineva, a-i freca ridichea;
2) v. ntr. ner. h.; a înceta de treie-
rat, de îmlătit; wir haben ausge-
droschen, am sfîrșit treierul.

Ausdrieseln, 1) v. tr. h.; a destră-
ma, a desfira, a desmăța, a descă-
ma; 2) sich, a se destrăma, a se des-
fira, a se desmăța, a se descăma.

Ausdruck, m., -drücke; 1) termen, rost,
vorbă, expresiune; 2) seine Ausdrücke
wählen, a și alege cuvintele, expresi-
unile; 3) über allen—, nespun, ne-
exprimabil; 4) der—des Gefühles,
expresînea feței. —cu, 1) v. tr. h.;
a tipări, a calchia, a face, a imi-
ta întocmai; 2) v. ntr. h.; a sfîrși
de tipărit; vzi și urm. —drücken, 1)
v. h.; a) den Saft aus der Traube
—, a stoarce, a tesemi poama; b)
eine Jackel—, a stînge o făclie; c)
fig., fam., Einem das Lebenslicht—,
a lua cuiva viața; d) einen Stempel
im Wachs—, a întipări o pe-
cete în ceară; e) fig., a rosti, a pronun-
ța, a exprima; dies läßt sich nicht
—, aceasta nu se poate zice, rosti,
exprima; 2) sich, v. r. h.; a se rosti,
a se pronunța, a se exprima. —brü-
dlich, adj. și adv.; anume, formal,
ritos, inadins, numai decît, negre-
șit, cu dinadins, precugetat, inten-

ționat. **-druckeart**, f.; chip, mod, manieră de a se exprima. **-drucke-leer**, **-drucklos**, adj.; fără rost, fără expresiune. **-druckvoll**, adj. și adv.; puternic, energetic, expresiv. **-druckweise**, vzi **Ausdrucksart**. **-drusch**, m.; 1) treierare, îmblătire; 2) treierătură, îmblătătură (grîne treierate). **Aus-drusten**, v. ntr. f.; 1) a se răspâdi cu miros; 2) a se aburi, a se evapora, a se exala. **-düften**, v. tr. h.; a da un miros, a împrăstia, a exala un miros. **-dustung**, **-düftung**, f., -en; răspândire de miros, exalare. **-dulden**, v. ntr. h.; 1) a suferi, a răbda, a îndura pînă la sfîrșit; 2) a înceta de răbdat, de suferit, de îndurat; 3) *fig.*, a muri, a și da sufletul. **-dunsten**, **-dünsten**, 1) v. ntr. f.; a aburi, a se evapora, a se sui în formă de aburi; 2) v. tr. h.; a arunca aburi din sine. **-dünstung**, f., -en; 1) aburire, evaporare; 2) duhoare, năduseală. **Aus-eben**, vzi **eben**. **-eden**, v. tr. h.; a tăie în colțuri, în muchie. **-eggen**, v. tr. h.; 1) a scoate cu grapa, cu horoana; 2) a grăpa, a da cu grapa peste tot. **Aus-einander**, adv., despărțit unul de altul, de la olaltă, hașcă; (în computneri cu verbe înseamnă o urmare, o despărțire, o depărtare). **-brechen**, v. ntr. ner. i.; a se sparge, a se despărți, a se disloca. **-bringen**, v. tr. ner. h.; a despărți. **-fahren**, v. ntr. ner. i.; 1) a se despărți (plecind cu trăsura în altă parte); 2) a se desface, a crăpa, a se despărți, a se reschira, a se răsleți. **-fallen**, v. ntr. ner. i.; 1) a se desface căzînd; 2) a căde în bucăți. **-fliegen**, v. ntr. ner. i.; a se despărți zburînd. **-gehen**, v. ntr. ner. i.; a se răsleți, a se despărți, a se desface. **-halten**, v. tr. ner. h.; a despărți, a desface, a deosebi. **-kommen**, v. ntr. ner. i.; vzi **auzcinandergehen**. **-laufen**, v. ntr. i.; a se desface, a se răsleți, a se răzni, a se desghina. **-legen**, v. tr. h.; 1) a desface, a despărți, a pune unul departe de altul, a bășcălui; 2) a analiza, a descompune; 3) *fig.*, a lămuri, a explica, a desluși, a expune. **-machen**, v. tr. h.; a desface, a deslega, a despărți. **-nehmen**, v. tr. ner. h.; a desface, a deslega. **-rollen**, v. tr. h.; a desfășura. **-schlagen**, v. tr. ner. h.; 1) a sfărâma, a face bucăți; 2) a răzleți, a împrăstia, a reschira. **-sein**, v. ntr. ner. a fi despărțit, răzleț. **-schen**, 1) v. tr. h.; a lămuri, a desluși, a explica, a descureca; b) a analiza, a descompune; 2) *sch.*, v. r. h.; a) a se despărți de la olaltă; b) *fig.*, a se explica, a se înțelege (cu cineva), a se învoi. **-schung**, f., -en; 1) lă-

nurire, deslușire, expunere, explicațiune; 2) învoire, înțelegere. **-spalten**, v. tr. h.; a despica. **-sperr**, **-spreizen**, v. tr. h.; a crăcăna, a reschira, a desface, a reschira. **-sprengen**, v. tr. h.; a sparge (gascu), a împrăstia. **-stieben**, v. ntr. ner. i.; a sta despărțit, departe unul de altul. **-stieben**, v. tr. h.; a spulbera. **-thun**, vzi **auseinandermachen**. **-treiben**, v. tr. ner. h.; a alunga, a împrăstia, a spulbera. **-wirken**, v. tr. h.; a descurca. **-ziehen**, 1) v. tr. ner. h.; a despărți întinzînd; 2) v. ntr. ner. i.; a se despărți, a pleca în altă parte. **Aus-eisen**, n.; vzi **Ausziehen**. **-eisen**, 1) v. tr. h.; a) a scoate din glîeță; b) *fig.*, **Eisen** —, a scoate pe cineva dintr'o incurcătură, din nevoie; 2) *sch.*, v. r. h.; *fig.*, a scăpa dintr'o incurcătură, din nevoie. **-etern**, v. ntr. h.; 1) a înceta de puroiet (puroiet); 2) a se scurge cu puroi (puroi). **Aus-erfassen**, **-erföhen**, **-erfören**, v. tr. h.; (imperf. **erfor**, part. **erferen**) a alege. **-erfören**, adj.; ales, minunat, excelent, cel mai bun. **Aus-erlesen**, 1) v. tr. h.; a alege; 2) adj., ales, minunat, cel mai bun, excelent; *fam.*, pe sprinceană. **-er Weizen**, griu ceacir. **Aus-ersehen**, v. tr. ner. h.; 1) a alege; 2) **Einen zu etwas** —, a preursi, a hotări, a meni pe cineva pentru ceva. **-erziehung**, f.; alegere. **Aus-erfinden**, vzi **ausfinden**. **Aus-erwählen**, v. tr. h.; a alege. **-erwählung**, f.; alegere. **Aus-erzählen**, 1) v. tr. h.; a spune, a povesti tot, a istorisi pînă în sfîrșit; 2) v. ntr. h.; a înceta de povestii, de istorisi. **Aus-erziehen**, v. tr. ner. h.; 1) a crește pînă în sfîrșit; 2) a sfîrși creșterea, educațiunea. **Aus-eissen**, 1) v. tr. ner. h.; a) die Suppe —, a minca toată supa (din farfurie, din strachină); b) die Schüssel —, a deserta strachina (mîncînd); *fig. fam.*, eine Frühstückstuppe —, a minca o bătaie zdravănă, o sfîntă de bătaie; *proc.* — was man eingebredt, cum îți vei așterne, așa vei dormi; cum îți vei găti, așa vei prinzi; capul face, capul trage; — mühen, was ein An derer eingebredt, unul face, altul trage; a trage canonul pentru altul; a plăti gloaba pentru altul; aî mincat aguridă părintii, și și aî strepezit copil dîntii; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de mincat. **Aus-fachen**, v. tr. h.; a face, a pune, a așeza în lăuntru despărțit, saltare, ochiuri (de rat), căști. **-fächeln**, v. tr. h.; a resădi cu, a pune cirlig (la vie). **-fädeln**, **-fäden**, 1) v. tr. h.; a) eine Nadel —, a desface,

a scoate firul, ața din ac; b) ein Gewebe —, a destrăma, a descăma, a desmăta, a desface o țesătură; 2) *sch.*, v. r. h.; a) a se destrăma, a se desface, a se descăma, a se desmăta; b) a țese din urechilea acului (firul, ața). **-fahre**, 1) v. ntr. ner. i.; a) er ist ausgefahren, a ieșit în trăsura; b) wir fuhren von Jassy aus, am plecat, ne am pornit din Iași; c) die Samen fahren aus, ciobanii (din Alpi) se întorc acasă de la pășune; d) (mont.) aus dem Schacht fahren, a țese, a se sui, a se ureca din puț (de mină); e) der Atem, die Seele fährt aus, sufletul, respirațiunea, sufletul țese; f) mit einem Satz zur Stube —, a țese din, a părăsi odaia cu o singură săritură, cu un singur avînt; g) ein Feuer fährt aus, un foc izbucnește; h) die Bäume fahren in Blüten aus, copacii dau muguri, înbocesc, odrăslesc; i) im Gesicht ausgefahren sein, a ave spuzeală, pleșcăvita, zgrăbumță pe față; j) Die Hand, der Fuß fährt aus, mina, piciorul alunecă; k) das Messer fährt beim Schneiden aus, cuțitul resare la tăiere; l) a țese din hăugus, din făgaș; 2) v. tr. ner. h.; a) die Furchen beim Pflügen —, a adinca brazdele arînd; b) Wege —, a săpa drumuri umblind cu trăsura; c) a strica un drum (umblind mult cu trăsura); d) Waren —, a căra, a transporta afară, a exporta mărfuri; e) Getreide —, a treiera, a îmblăti grîne (călcîndu-le cu trăsura, cu carul); f) a întrece cu trăsura. **-fabrt**, f., -en; 1) ieșire, plecare, pornire în trăsura, în corabie (dintr'un loc); 2) plimbare (preumblare) în trăsura, în corabie; 3) poartă de ieșire. **-fall**, m., -fälle; 1) cădere în afară; 2) renunțare la o parte; 3) der der Gebärmutter, ieșirea afară a mitrei; 4) der — auf den Gegner, atac, năvală asupra protivnicului; 5) der — aus der Keimung, ieșirea din cotate; 6) der — der Ernte, der Wahlen, rezultatul recoltei, alegerilor; 7) der — in der Zahlung, lipsă, pagubă, deficit la plată; 8) der — mit Worten, atacul cu cuvinte. **-fallen**, 1) v. ntr. ner. i.; a) a căde afară; b) die Zähne, die Haare fallen aus, dîntii cad, părul cade; c) die Schilfente fällt heute aus, lecțiunea n'are loc astăzi; d) die Belagerten fallen aus, impresurații, asediații fac o ieșire (din cetate); e) grab —, a insulta, a ofensa, a ataca; f) die Ernte ist gut, schledt ausgefallen, recolta a ieșit bine, rău, a fost bună, rea; g) der Verthd fiel gut aus, încercarea a ieșit bine, a reușit, a izbutit; h) es mag — wie es will, întîmplă-se ori-ce, fie ce a fi; i) a se corci, a degenera (poame etc.); j) der Weizen fällt aus, griul se scutură; 2) v.

tr. ner. h.; 1) sich einen Zahn, ein Bein —, a și strica, a și rupe un dinte, un picior căzind; 2) sich den Arm —, a și scrinti brațul căzind. -fallen, n.; vzi Ausfall. -fallend, -fällig, adj.; inepător, mușcător, insultător, ofensător. -fallthor, m., -e; poartă de ieșire (în șanțul unei cetăți). -falten, v. tr. h.; a desface, a descreți, a netezi falturnile, creșturile, indoiturile, cutele.

Ausfärben, v. tr. h.; a sfârși de boit, de văpsit.

Ausfalsen, -falsen, v. tr. h.; a putrezi pe din lăuntru. -faulen, v. ntr. i.; 1) a putrezi și a căde.

Ausfechten, 1) v. tr. ner. h.; a) a hotări, a decide, a înghelba, a se înțelege, a pune la cale luptând, combătând, certându-se; 2) v. ntr. ner. i.; a înceta de luptat. -feigen, v. tr. h.; a mătura, a deretica, a curăți măturind. -feigen, m.; măturător. -feigenrin, f., -nen; măturătoare. -feigen, n.; gumoi. -feigen, f., -en; măturare, derețicare. -feigen, v. tr. h.; a scoate de la îngrășat (boi, masecuri). -feigen, v. tr. h.; 1) a pili, a scobi, a lărgi cu pila pe dinlăuntru; 2) steifgeden —, a îndepărta, a scoate pete de rugină cu pila, pilind; 3) ein Gedicht, Verse —, a îndrepta, a desăvârși, a perfecționa o poezie, versuri. -feigen, v. tr. h.; a muștra, a dojeni; *fam.*, a da o gură, un faier, a lua la refec, a răfui, a trage la țighele, a trage o bruftuială, un zabrac, a da un perdat. -ferkeln, v. ntr. h.; a înceta de făcut purcei.

-fertigen, v. tr. h.; 1) a găti, a isprăvi, a sfârși, a termina (ceva); 2) einen Bericht —, a da o poruncă, a expedea un ordin; 3) eine Schrift —, a redacta, a elabora o scriere un memoriu. -fertiger, m.; expeditor. -fertigung, f., -en; 1) facere, redactare, elaborare a unei scrieri, a unui memoriu; 2) poruncă, memoriu; 3) zestre, gospodărie, pojiție, mobile, unelte casnice. -feuern, 1) v. tr. h.; a) a încălzi bine; b) ein Raß —, a pune, a da, a face foc în lăuntru unui vas desert, ca doagele să se stringă; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de încălzit, de făcut foc; b) a înceta de dat foc (cu arma); c) a asvîrli cu piciorarele de dinapoi (caii).

Ausfilzen, v. tr. h.; 1) a păslui, a garnisi cu pislă; 2) a umple, a țiesi cu păr (săulăcarii); 3) *fam.*, einen —, vzi aufsehtern. -filzer, m.; 1) pisluitor (cel ce garnisește cu pislă sau umple cu paie); 2) ocară, blendă, fater, bruftuială, refec, zabrac. -finden, v. tr. ner. h.; 1) a afla, a găsi, a descoperi, a da de (căutând); 2) vzi aufsuchen. -findig, adv. (numai cu machen); — machen, a afla, a găsi, a descoperi, a da de urmă, a da

în pîrte; einen — machen, a da de urma cuiva, a pune mîna pe cineva. -findigen, v. tr. h.; a lustrui, a smălțui pe din lăuntru. -fischen, 1) v. tr. h.; a) a scoate păscuind; b) den Reich —, a păscui lauzul, a deserta iazul de pește; c) die Mühle aus der Suppe —, a scoate, a alege tăieței (tocmacii, frecăței), din supă; d) a descoase, a cerceta pe cineva într'un chip viclean, șiret; 2) v. ntr. h.; a înceta de păscuit.

Ausfladern, v. ntr. i.; a se stinge pîlpîind, vîlvîind (focul). -flammen, 1) v. ntr. h.; a înceta de flăcărât, de ars cu pară; 2) Gesehne, Gesichte —, a usca, a curăți arme de foc, tunuri, încercîndu-le și diind foc. -flammen, vzi prec. 2. -flattern, v. ntr. i.; a ieși fluturînd, a sbura (din cuib, din colivie).

Ausflechten, 1) v. tr. ner. h.; a) a căptuși în lăuntru cu împletitură; b) a împleti peste tot; c) a despleti; die Haare —, a despleti părul; 2) sich, v. r. ner. h.; *fig.*, a se desbăra de ceva, a ieși dintr'o încercătură. -flechten, v. tr. h.; 1) a descărna (piei); 2) ein ausgeflechter Epibube, ein strengar de frunte; ein ausgeflechter Teufel, un drac impelitat. -flechtmesser, m.; cuțitoaie (la argăsari). -flechtung, f., -en; descărnaare.

Ausfliden, v. tr. h.; a cărpi, a drege, a peteci, a plotogi. -fliegen, v. ntr. ner. i.; 1) a sbura dintr'un loc, din cuib; 2) a ieși (din casă, a părăsi casa); 3) *fig.*, *fam.*, a fugi, a o lua la sănătoasă, la picior, a spăla putina, a și lua cîmpul, a o șterge, a o tuli, a o zbughica; 4) *fig.*, der junge Mensch ist erit ausgeflogen, tînarul d'abia a ieșit în lume. -fliegen, v. ntr. ner. i.; 1) a curge atară, a se scurge; 2) a izvorii; 3) (fis.) a radia, a revărsa, a respîndi (lumină).

Ausflöhen, 1) v. tr. h.; a) a purica, a curăți de puricie; b) *fig.*, *fam.*, a deserta punga, a lua toți banii; 2) sich, v. r. h.; a se purica, a se curăți, a și curăți hainele, rufele de puricie.

Ausflucht, f., -flüchte; 1) ieșire, hortă, gaură de ieșire, de scăpare; der Aufsbau hat mehrere Ausflüchte, vizunia vulpei are mai multe ieșiri; 2) sburare, sbor; 3) fugă (dintr'un loc); 4) urdiniș (de la stupul albinelor); 5) excursiune, ieșire (la plimbare, afară din oraș); 6) chieluță, cărcioc, scuză, pretext, poșidă, cărneală, elenciu; Ausflüchte Juden, a cărni, a căuta cărciocuri, pretexte; leere Ausflüchte, scuze deserte. -flug, m., -flüge; 1) sburare, sbor dintr'un loc, din cuib; 2) ieșire din, părăsire (a locuinței, a patriei); 3) der

— eines jungen Menschen in der Welt, ieșirea unui tînar în lume; 4) călătorie scurtă, excursiune, ieșire (la plimbare afară din oraș, prin împrejurimile orașului); 5) loc deschis, unde se hătăuiește vîntul; 6) puț de vrăbii, de păseri; 7) urdiniș (de la stupul albinelor). -fluß, m., -flüsse; 1) — aus den Augen, scurgere, scursoare, povăfală, pohoală din ochi; 2) izvorire, revărsare, scursoare, revărsătură (de apă); 3) (fis.) radiare, revărsare, respîndire (de zare, de lumină). -flußlehre, f.; (fis.) sistemul, doctrina radiarei, revărsării (razelor, a luminii). -flußröhre, f., -n; teavă, uluc, tub, burliu de scurs. -flut, f.; 1) gură a unui izvor; 2) scurgere, revărsare; 3) scursoare. -fluten, 1) v. ntr. i.; a curge revărsîndu-se, a se revărsa; 2) v. ntr. h.; a înceta de a se revărsa, de a inunda.

Ausfodern, vzi aufordern. -fodern, v. ntr. h.; a înceta de făcut (ipele).

-folgen, v. tr. h.; a preda, a înmîna, a slobozi, a elibera. -foppen, v. tr. h.; 1) a batjocori, a lua în ris; 2) a obține, a storce prin înșelăciune, prin amăgire. -forderer, m.; provocator. -fordern, v. tr. h.; 1) a chema, a provoca (la duel); 2) a soma, a desfidă (pe cineva); 3) a cere atu, coz, tuz (la jocul de cărți). -fördern, v. tr. h.; a scoate, a căra afară; das Erz —, a scoate iesurile (din băi).

-forderung, f., -en; 1) provocare (la duel); 2) somare, somațiune, desfider; 3) cerere de (a juca) atu, coz (la jocul de cărți). -förderung, f., -en; cărare, scoatere afară, exploatare (de iesuri din băi). -forderungsbrief, m., -e; 1) scrisoare de provocare (la duel), cartel; 2) somațiune. -forchten, v. tr. h.; a cerceta, a ispiți, a iscodi, a descoase, a sonda, a aprofunda; einen —, ein Geheimnis von ihm —, a descoase, a cerceta pe cineva, a căuta să afle o taină, un secret de la Iel. -forschung, f., -en; cercetare, ispitire, iscodire, sondare, aprofundare.

Ausfragen, 1) v. ntr. reg. și ner. h.; a sfârși cu întrebările, a înceta de întrebat; 2) v. tr. reg. și ner. h.; a) a căuta să afle întrebînd; b) einen —, a descoase pe cineva; c) einen nun, nach Etwas —, a întreba pe cineva de ceva; d) einen —, a cerceta locuința cuiva. -fransen, 1) v. tr. h.; a destrăma, a desfira și a face țartamuri; 2) sich, v. r. h.; a se destrăma, a se desfira, a se descăma, a se desmîța.

Ausfressen, 1) v. ntr. ner. h.; a înceta de mîncat, de înghițit, de ros; 2) v. tr. ner. h.; a) a mîncea, a înghiți, a roade tot; b) a găvâni, a goli, a gănuși, a scobi, a sco-

buri rozînd; c) das Land—, a suge, a stoarce țara; d) Einen aus dem Land—, a goni, a alunga pe cineva din țara; e) (tip.) ein ausgefressener Sab, o frază care nu umple rîndul; f) das Pferd hat die Bohne den Stern ausgefressen, calcul are peste opt ani (se așa de bătrîn, în cît nu-i se mai cunoaște musca); vîz Bohne 4; *proc.*, wer es eingebrocht hat, mag es auch—, cine gresește, pătimește; cum îți vei așterne, așa vei dormi; cum îți vei găti, așa vei prîzi; cine face, lui își face; capul face, capul trage; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se gănuși, a se găvâni, a se scorburi, a se scobi (prin roadere); b) das Pferd hat sich ausgefressen, vîz ausgefressen 1; c) a se îndopa, a se îmbulba, a se îngrișa (prin multă mîncare). -*frecu-*en, sich, v. r. h.; a) a înceta de a se bucura, de a se veseli.

Aus-frieren, 1) v. ntr. ner. f.; a) a îngheța de tot, a rebege de frig; b) a se distruge, a se strica de frig, de ger; 2) v. ntr. ner. h.; c) hat ausgefrieren, a încetat de înghețat, nu mai înghețată; 3) sich, v. r. ner. h.; a lăsa să fie pătruns de frig, de ger. -*frieren*, n.; înghețare, rebe-gire (de frig). -*frischen*, v. tr. h.; 1) a împrosopă pe din lăuntru; 2) a da curățenii cînilor (vînătorii).

Aus-fucheln, v. tr. h.; a bate bine, a trage o sfință bătaie, a buchisi, a ciomagi, a piersica, a chelfăni, a trage un frecus, a da căteana pe cineva. -*fuhlen*, vîz ausfuchen. -*fubr*, f. ieșire (de mărfuri), cărare în afară, export. -*fubrartifel*, m.; marfă, articol de export, bun de cărat, de transportat în afară. -*fubrhandel*, m.; negoț de export. -*fubrprämie*, f., -n; primă de export. -*fubrstein*, m., -e; certificat de ieșire, de export (pentru mărfuri). -*fubrsteuer*, f., -n; dare, impozit, contribuțiune asupra exportului. -*fubrverbot*, n., -e; oprire, interzicere a exportului. -*fubr Zoll*, m., -zölle; vamă, taxă de export.

Aus-führbar, adj și adv.; ce poate fi făcut, săvârșit, făptuit, executat; executabil, practicabil. -*führbarkeit*, f.; putință de a face, săvârși, făptui, execută. -*fuhren*, v. tr. h.; 1) a duce, a căra, a mișa afară, a exporta; Waren—, a exporta mărfuri; 2) Einen etwas—, a răpi, a lua pe furis, a steterisi, a sustrage cuiva ceva; 3) den Leithund—, a plimba (preumbla) pe copoul a dulmecător; 4) Ihreinigkeiten (aus dem Leibe)—, a scoate afară necurătenii, a urdina; 5) einen Plan, ein Vorhaben, einen Anschlag, einen Streich—, a săvârși, a făptui, a executa, a catortosi un plan, un proiect, un atentat, o festă, un renghiu; 6) a sfîrși, a isprăvi; 7) a reproduce, a

înfătoșa, a prezenta, a desvolta cu de amăruntul. -*führer*, m.; exportator (cel ce trimete, transportă mărfuri în străinătate). -*führlidh*, adj. și adv.; amănunțit, cu de amăruntul, detaliat; -*erzählen*, a povesti, a istorisi de a fir a păr. -*führlichkeit*, f., -en; amănunțime, detali. -*führung*, f., -en; 1) transportare, cărare, ducere în afară (din oras), exportare; 2) săvârșire, facere, executare, realizare; 3) reproducere, înfătoșare, desvoltare; 4) scoatere afară, urdinare, desertare (a stomahului). -*führungsdrüsen*, pl.; ghinduri, glandule excretorie. -*führungsgefäße*, pl.; (an.) vase excretorie. -*führungswege*, pl.; (an.) (căile) emunctorie. -*füllen*, v. tr. h.; 1) a umple (un ce desert); 2) a astupa; 3) einen Platz—, a ocupa un loc; 4) a deserta (un vas), a scoate dintr'un vas conținutul; 5) a turna dintr'un vas în altul, a pritoici, a pristoici; 6) a desăvârși, a complectă. -*füllung*, f., -en; 1) umplere, astupare; 2) ocupare (a unui loc); 3) desertare (a unui vas). -*fuufeln*, v. ntr. h.; a înceta de scîntețet, de steli, de scilpit (stecele). -*futtern*, -*füttern*, v. tr. h.; 1) a nutri, a hrăni bine, a îngrișa nutrind, hrănind; 2) a menține, a sustine prin hrană, prin nutreț; 3) a deserta nutrind, hrănind; 4) a căptuși, a îmbrăca (pe din lăuntru); 5) Yedder—, a umple, a astupa boriți, gaure. -*fütterung*, f., -en; 1) nutri-re, hrănire; 2) căptușire, îmbrăcare (pe din lăuntru).

Aus-gabe, f., -n; 1) dare afară; 2) împărțală, distribuire (de scrisori); 3) cheltueală; — und Einnahme, cheltueali și venituri; 4) bani de cheltueală; 5) edițiune (de cărți, serieri). -*gabebuch*, n., -bücher, registru, condică, catastih (catastif) de cheltueali. -*gabegeld*, n., -er; bani de cheltueală. -*gabeverzeichnis*, n., -se; însemnare, izvod de cheltueali. -*gabeln*, v. tr. h.; a scoate cu furculița.

Aus-gähnen, v. ntr. h.; a înceta de cascade (gura).

Aus-gang, m., -gänge; 1) ieșire (acțiunea de a ieși); 2) ieșire (ușă, poartă); 3) ieșire, exportare; die Waren werden beim Ausgang in's Land und beim Versteuert, mărfurile sunt supuse la plată de impozit la intrarea în țară și la ieșire; 4) capăt, sfîrșit, desnodămint, urmare; Das nimmt keinen guten—, aceasta nu iese sfîrșit bun; im—(e) der nächsten Woche, la sfîrșitul săptămînei; 5) (tip.) spațiu, loc liber (la sfîrșitul unei fraze, unui capitol); 6) der—des heiligen Geistes, purcederea, ieșirea sf. duh; 7) obîrșie,

origină, punct de purcedere, de plecare; 8) eine Wasse ohne—, fundac, infundătură; 9)—aus einem engen Wege, potecă. -*gangstiid*, n., -e; (mus.) finală, bucată de ieșire (la sfîrșitul unui concert etc.). -*gangszettel*, m.; țidulă, bilet de ieșire, de export. -*gangsthor*, n., -e; poartă de ieșire. -*gangszoll*, vîz Aus-fuhrzoll.

Aus-gären, v. ntr. ner. h. și f.; 1) (cu h.) a înceta de plămădit, de fier, de dospit; 2) (cu f.); a) a plămădi, a fierbe, a dospi în de ajuns; b) a ieși (din vas) prin fierbere, prin dospire. -*gätschen*, v. ntr. h.; a înceta de spumegat. -*gätschen*, n.; plivitoare, sapă, furcă de plivit. -*gäten*, v. tr. h.; a plivi, a curăți de burufeni.

Aus-gatteren, v. tr. h.; a afla, a da de urmă, a descoperi, a da în pîrte.

Aus-gebegeld, vîz Ausgabegeld. -*geben*, 1) v. tr. ner. h.; a) a infătoșa, a da până la sfîrșit (o piesă de teatru); b) a da afară, a împărți; c) Geld—, a cheltui bani; d) Karten—, a da cărți (de joc); e) Briefe—, a împărți scrisori; f) Aktien—, a emite acțiuni; g) Waren—, a scoate în vînzare mărfuri; h) eine Tochter—, a mărita o fată; i) die Verjung—, a da lozinea; j) der Meer-schaum gibt beim Erhitzen Wasser aus, spuma de mare asudă, scoate apă la încălzit; k) die Schuldenmasse giebt 50 % aus, masa credală dă de rezultat, oferă 50 %; l) sich für einen Mühlflügel, Kaufmann—, a se da de artist, de negustor; 2) v. ntr. ner. h.; a) der Hund giebt aus, cinele laur, bate, scoate un lătrat; b) die Ernte giebt aus, recolta se minoasă, spornică, îmbelsugată, roditoare; 3) sich, v. r. ner. h.; a) a se da de (vîz 11); b) a cheltui toți banii, a se lăsa fără ban în pungă. -*geber*, m.; 1) împărțitor, distribuitor; 2)—in einem Kloster, diehii; 3) vătav, intendent, iconom. -*geberin*, f., -nen; cămărașită, iconoamă, intendentă, vătăjiță. -*gebung*, f., -en; 1) împărțală, distribuțiune; 2) emisune.

Aus-gebot, n., -e; 1) punere, scoatere la mezat, la vînzare; 2) întîrea a-tîrșire, propunere, ofertă; 3) mi-ză (în joc de cărți etc.).

Aus-gebreitet, adj. și adv.; întins, lătit, împrăstiat, respîndit.

Aus-geburt, f., -en; naștere, produs, produțiune, plămădire, născocire, născocitură (în sens răt).

Aus-gebeht, adj.; întins, lătit, dilatat, vast. -*gedient*, adj.; slujit, servit (simplu trebuitoc; vîz ausdien-nen). -*geding(e)*, n.; 1) vîz Altteil; 2) rezervă, ceea ce se scoa afară din tocnală; 3) contract, convențiune de rezervă.

Aus-gefeimt, adj. și adv.; șiret, vicelan, ceapcin, cearcîn, pișicher.

Aus-gehaft, adj. și adv.; tăiet. scos (cu o uncață tăietoară); rețezat.

Aus-gehen, 1) v. tr. ner. h.; a) die Schuhe—, a lărgi, a întinde cismele (umblind); b) das Wild—, a da le urma vînatului; 2) v. ntr. ner. h.; a plămădi, a dospî în dejuns (aluatul); 3) v. ntr. ner. i.; a) a ieși, a se duce dintr'un loc; er geht aus, Iel iesă de acasă; b) ein und aus—, a veni și a se duce, a frecventa (o casă); c) frei, los, ungestraft, ohne Strafe—, a rămîne nepedepsit, a scăpa fără pedepsă; d) auf etwas—, a tinde, a ținti la ceva, a ave de scop (de a face ceva, de a ajunge la ceva); e) eine Verordnung—lassen, a publica, a slobozî, a emite un ordin, o dispozițiune; f) das Gespräch ging davon aus, vorba, discuțiunea a luat naștere; g) die Ware ist ausgegangen, marfa aceasta s'a trecut, s'a isprăvit, s'a vîndut; h) mein Traum geht aus, visul meu se împlinesce; i) die Haare gehen aus, părul cade; j) dies geht gut, schlecht aus, aceasta în șirșit bun, rău; k) alles wird über ihn—, totul se va sparge în capul lui; l) der Atem ist ihm ausgegangen, a pierdut respirațiunea, i-a ieșit suflul, a murit; m) das Kleid geht leicht aus, hațna iese, se poate desbrăca ușor; n) das Wort geht auf einen Betrag aus, cuvîntul se șfîrșeste cu o vocală; o) der Schwitz geht ihm aus, îi iese sudor; p) eine Rede, Schrift geht aus, un discurs, o scriere apare; r) ausgehende Waren, mărfuri de export; s) nach Abenteuer—, a umbla după aventuri; t) das Feuer geht aus, focul se stînge; u) ein Hund geht über ihn aus, un blăstem cadă asupra lui; v) von einem Grundsat—, a precede, a porni de la un principiu; x) die Kräfte gehen ihm aus, puterile îi sunt pe șfîrșite, îi se sleșesc; y) die Farben gehen aus, culorile iese, se șterg; z) leer—, a ieși cu minile goale, a nu izbuti; aa) (mont.) der Gang geht zu Tage aus, miniera se șfîrșeste, iese la suprafață; 4) sich, v. r. ner. i.; a merge, a umbla în dejuns. -gehen, n.; 1) ieșire; 2) stîngere (a focului, a luminei); 3) cădere (a părului); 4) pornire, purcedere, izvorire.

Aus-gehöht, adj. și adv.; găunosit, găvânit, scorburit, scobit, scăfat.

Aus-gehungert, adj. și adv.; buc. hămesit, pocălțit, hîmit, leșinat de foame.

Aus-geisern, v. ntr. h.; a înceta de făcut bale, de spumegat de turbare. -geiseln, v. tr. h.; 1) a da afară bîcîind (pe cineva); 2) a bîcîi tare.

-geizen, 1) v. tr. h.; a rupe, a smulge frunzele de prisos, a rupe cîrceii de prisos (la viță de vie); 2) v. ntr. h.; a înceta de a fi zgărcit.

Aus-gelerbt, adj. și adv.; crestat, scobit, canelat, cu ciubuc.

Aus-gelassen, adj. și adv.; 1) desfrînat, destrăbălat, zglobî, hărlav, zbanghîu, nebunatic, zburdalnic, herbant, sturlușbatic; 2) destîns, slobod, destrămat, lăbărtat; vzi ausgelassen. -gelassenheit, f.; desfrînare, zburdalnicie, destrăbălare, herbantlic, zbequire.

Aus-gelernt, adj.; 1) învățat, instruit, ieșit din ucenicie; 2) hîtru, umblat, cercat, ispitit, șmecher; auf etwas—geht, a fi ispitit, experimentat în ceva.

Aus-gemacht, adj. și adv.; 1) hotărît, decis, sigur, recunoscut; 2) pus la cale, isprăvit, aranjat.

Aus-geniehen, v. ntr. h.; a gusta până la șirșit, a se bucura, a se folosi de ceva fără preget. -genomen, adj. și adv.; afară de, cu excepțiune, baică.

Aus-geben, v. tr. h.; 1) a isprăvi, a înceta de argăsit, a dubi, a tăbăci desăvârșit; 2) fig. fam., a târbăci, a bate bine, a da pe fo, a lua la târbăci, a ciomăgi.

Aus-geschlagen, adj. și adv.; spuzit, bubat, rîfos, cheleg, cu zgrăbunte, cu pleșcaviță.

Aus-gesucht, adj. și adv.; ales, unul și unul, de înțîie calitate; —er Weisheit, griu ceacîr.

Aus-gewachsen, adj. și adv.; 1) ghebos, cocoșat; 2) desvoltat, crescut mare, lungan; pop. gogeamite om. -gewanderte, m., (f.) -nt; bejenar, emigrant.

Aus-gezacht, adj. și adv.; crestat, dințat, culturat.

Aus-gezeichnet, adj. și adv.; deosebit, ales, minnat, distins, excelent, eminent, de minune, de foc, unul și unul; pop., cu șapte palme în frunte.

Aus-giebig, adj. și adv.; mînos, spornic, roditor, îmbelsugat, lășător. -giebigkeit, f.; belșug, spor, rodire.

Aus-gießblech, n.; tablă, placă de încercat, de probat (metale etc.). -gießeu, 1) v. tr. ner. h.; a) a vîrsa, a turna (dintr'un vas); b) a umple (o hortă, gaură) cu un lichid; c) das Feuer—, a stînge focul (turnînd deasupra); d) a tipări, a întipări, a săpa, a grava (turnînd); e) a înfățoșa, a reproduce, a reprezenta prin turnătură; f) fig. jeinen Fort—, a șî scoate focul, a șî vîrsa miniea; g) jein Herz—, a șî deschide inima; 2) sich, v. r. ner. h.; a) er giebt sich in Vorwürfen aus, Iel aruncă imputări, reproșuri; b) Weisung giebt sich nicht jo schon aus als Eichen, alama nu

se varsă (toarnă), așt de frumos ca fierul; c) sich—, a șî deschide (inima); prov., das Kind mit dem Bade—, colac peste pupăză. -gießung, f. -en; 1) turnare, vîrsare; 2) die—des heiligen Geistes, coborîrea sfîntului duh. -gipfen, v. tr. h.; a umple cu ipsos. -gischen, -gischen, vzi ausgegichten.

Aus-glätten, v. tr. h.; a netezi bine, a călea cu fierul și a netezi.

Aus-gleich, m., -e; împăcare, împăcăciune, învoială. -gleichbar, adj. și adv.; ce se poate îndrepta, netezi, nivela, cumpăni, învol. împăca. -gleichem, 1) v. tr. ner. h.; a) a netezi, a îndrepta, a egala, a obli, a fătu; b) a nivela, a îndrepta (un teren etc.); c) einen Streit, Zwist—, a împăca, a înlătura o ceartă, o stadă; d) eine Differenz, eine Rechnung—, a cumpăni, a compensa o deosebire (diferență), o socoteală; e) die Streitenden mit einander—, a pune la cale, a învoi, a împăca protivnicii; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se împăca, a se învoi, a se pune la cale, a se înțelege, a se aranja; b) a se cumpăni, a se egala, a se compensa. -gleichem, m.; îndreptător. -gleichung, f. -en; 1) învoială, împăcare, punere la cale, împăcăciune; 2) nivelare, îndreptare, obliere, fătuire, egalare. -gleiten, v. ntr. ner. i.; 1) a aluneca; 2) a se abate din cale. -gleiten, n.; 1) alunecare; 2) abateră din cale.

Aus-glimmen, v. ntr. reg. și ner. h.; 1) a se stînge cu încetul; 2) a înceta de mocnit. -glimmen, vzi ausgegleiten.

Aus-glücken, 1) v. ntr. h.; a înceta de lucit, de strălucit; 2) v. ntr. i.; a arde, a fi mistuit de foc; 2) v. tr. h.; a) Metalle—, a roși metale (a le pune în foc, pentru a le îndoi, încovaie, curăți); b) jeinen Dant in Gehängen—, a aduce, a șî manifesta mulțumirile prin cîntări arzătoare.

Aus-graben, v. tr. ner. h.; 1) a desgroapa, a scoate săpînd; 2) a scobi, a scorburî, a găvâni, a găunosî (săpînd); 3) a adînci, a face adînc (săpînd). -grabung, f.; 1) (fară pl.) desgropare, săpare, săpătură (faptul); 2) (cu pl.—en); desgropare, săpătură (lucrul desgropat). -grämen, sich, v. r. h.; a înceta de a se mîhni, a șî trece mîhnicunea, scîrbă, aleanul. -grafen, v. tr. h.; a plivi, a Ierbări, a smulge icî coala Iearba, a curăți de Iearbă. -gräuen, v. tr. h.; a scoate oasele de la pește, a curăți de oase (peștele).

Aus-greifen, 1) v. ntr. ner. h.; a porni întinzînd pașii (caii); 2) v. tr. ner. h.; a) a alege apucînd, punînd mîna; b) ein Fuß—, a pipîi, a căuta

o găină (dacă te grasă etc.); c) a ponosi, a uza, a găunoși. a scorburi apucind, punind mina.

Aus-grieffen, -gröbffen, v. tr. h.: a scoate mезлul (la pome).

Aus-grollen, v. ntr. h.; a înceta de de a ave pică pe cineva.

Aus-grübeln, v. tr. h.; a scoțori, a afla, a născoci, a descoperi cerețind, hătindu-și capul, despăcind de a fir a păr. **-gründen**, v. tr. h.; 1) a adînci, a dăltui, a scobi (jeluind în lăuntru); 2) a pătrunde, a cerceta, a ispiți, a descoase, a sonda, a aprofunda, a afla sau a descoperi motivul. **-grüenen**, v. ntr. h.; a înceta de a mă înverzi (plintele).

Aus-gucken, 1) v. ntr. h.; zum Fenster—, a se uita, a privi afară prin fereastră; 2) sich, v. r. h.; sich die Augen—, a-și slăbi, a-și oboși vederea, ochii (ușindu-se mereu).

-gurgeln, v. tr. h.; 1) a scoate din gît gargarisind, făcînd gargară; 2) a gargaris, a curăți făcînd gargară. **-gusch**, m., -güsch; 1) vărsare, turnare; 2) turnătură, tipar; 3) gură (a unui vas); 4) canal (de bucătărie, de scurs zoii, lături); 5) blindă, spuzea, pescaviță (a pielei); 6) *fig.*, revărsare, efuziune, deschidere (a inimii). **-gustblech**, vzi Ausgrieffblech. **-gustelle**, f., -n; mistrie, lingură (a pietrarilor, a zidarilor). **-gustrinne**, f., -n; jgħiab, uluc, canal (de scurs zoii, lături). **-gustrohre**, f., -n; teavă, burluu, tub de desmălit, de curățit, de scos mîlul, nămolul.

Aus-haaren, v. ntr. ver. h. și i.; 1) a pierde părul; 2) a năpărl. **-haben**, v. ntr. ner. h.; 1) a ave sfîrșit, isprăvit, mintuit ceva; ich habe das Buch aut, am isprăvit cartea, am cetit-o toată; 2) die Stiefeln—, a fi scos, descălat cîmbotele. **-haben**, v. tr. h.; 1) Fleisch—, a tăie carne în bucăți (măcelarii, spre vînzare); 2) das Ehr in der Kabinadel—, a străpunge, a găuri, a horneli urechîea acului; 3) die Kaffhauben—, a cîopli dintopor doagele; 4) a cresta, a incoltura, a dînta, a împistri (la cîmbotari); 5) a tăie, a scoate tîind cu sapa, cu tîrnăcopul, cu tîrșita; 6) die Augen—, a scoate ochii; *prov.*, eine Krähe hat der andern die Augen nicht aus, corb la corb nu scoate ochii. **-hader**, m.; 1) ciocan cîmbotăresc; 2) prihoi.

-hâfeln, v. tr. h.; a scoate din cîrligele. **-halten**, 1) v. tr. h.; a descîrliga, a descătărăma; 2) sich, v. r. h.; a se descătărăma, a se descîrliga, a se desface de cîrligele, a țesi din cîrligele. **-halten**, vzi aushalten 2c. **-halten**, 1) v. tr. h.; a scoate căpăstrul; 2) sich, v. r. h.; a țesi, a se slobozi din căpăstru. **-halten**, v.

ntr. h.; și i.; a înceta de resunat, a resuna până 'n sfîrșit, a se pierde (tonul). **-halten**, 1) v. ntr. ner. h.; a) a răbda, a suferi, a îndura, a suporta; a) einen Zeit—, a ține, a susține un ton, un sunet; b) eine Sache hält Etwas aus, un lucru ține mai mult, supraviețuiește la ceva; c) einen Monat—, a ține, a dura, a răbda o lună; 2) v. tr. ner. h.; a) Eimen—, a întreține pe cineva, a se îngriji de traiul cuiva; b) a răbda, a suferi, a îndura, a suporta; c) Er; --, a deosebi, a despărți mineraful bun de cel prost; Geld—, a deosebi, a despărți lemne de clădiri de lemne de foc; d) sich Etwas—, a-și rezerva ceva, a-și păstra pe altă dată (dreptul, plăcerea etc.). **-halten**, n.; 1) întreținere (a unei case, persoane); 2) răbdare, îndurare; 3) ținare (a tonului); 4) despărțire, alegere (de mineraluri, de lemne bune de cele proaste). **-hâmmern**, 1) v. tr. h.; a îndrepta, a scoate cu ciocanul (o alineătură, o holfă etc.); 2) v. tr. h.; a înceta de ciocni. **-handeln**, v. ntr. h.; 1) a scoate prin târguieală, prin tocmală; 2) a înceta de tîrguit, de tocmî.

Aus-händigen, v. tr. h.; 1) Eimen Etwas—, a preda, a înmîna cuiva ceva, a-l da din mina ceva; 2) Eimen—, a preda, a extrada pe cineva. **-hândigung**, f., -en; predare, extradare. **-hängebogen**, m.; (tip.) coală de probă (probă), mostră. **-hängebrett**, n., -er; scîndură, bancă de întins (mărfuri, de scos la vedere (diferite lucruri).

Aus-hängen, v. ntr. ner. h.; a fi ațirnat, scos la vedere, expus.

Aus-hängen, 1) v. tr. h.; a) a ațirna afară, a scoate la vedere, a expune, a întinde (mărfuri etc.); b) ein Schild, Zeichen—, a pune, a anina, a ațirna afară o tablă (firmă), un semn; c) einen Kettel—, a lipi un ațis (pe stradă); 4) eine Thüre—, a scoate o ușă din țîini; 2) sich, v. r. h.; a se descătărăma, a se descîrliga. **-hängefuge**, f., -n; fereștrău de scobit (a căruia lat se poate scoate afară). **-hängefchild**, n., -er; 1) tablă, firmă (de asupra intrărei unei magazii, birt, cărciume etc.); 2) *fig.*, mijloc de atragere, de ademeneală, aleg. momeală. **-hängegettel**, m.; ațis, anunț. **-hängung**, f., -en; 1) aninare, ațirare afară, întindere, expunere (de mărfuri etc.); 2) scoatere afară (a unei ușe din țîini etc.). **-hären**, v. tr. h.; a curăți de păr.

Aus-harken, v. tr. h.; a scoate, a curăți, a îndrepta cu grebla, cu grapa.

Aus-härmen, sich, v. r. h.; a înceta

de a se mîhni, de a se întrista. **Aus-haruen**, 1) v. tr. h.; Blut—, a urina, a se pisa cusinge; 2) v. ntr. h.; a înceta de pisat, de urinat. **-harren**, v. ntr. h.; a răbda, a îndura, a stărui, a dăltui, a aștepta cu nestrămutare până la sfîrșit. **-harren**, n.; răbdare, statornicie, stăruință. **-harrend**, **-harrig**, adj. și adv.; stăruitor, statornic, răbdător. **-harrung**, f.; vzi Ausharren.

Aus-härten, v. tr. h.; a invirtosa, a întări, a căli cu desăvîșire.

Aus-häpfen, v. tr. h.; a scoate din țîini, din cîrlig (o ușă etc.).

Aus-hau, m.; 1) rîrire, lumina (a unei păduri); 2) rîriște, poșeană (în pădure), luminis, lincină. **-hauch**, m.; resulfare, suflare. **-hauchen**, 1) v. tr. h.; a) a resufa, a oțihni; b) a vărsa resulfînd; c) den Geist—, a-și da sufletul; 2) sich, v. r. h.; a se arăta, a se ivi, a se manifesta prin suflare, prin resulfare. **-hauen**, v. tr. ner. h.; 1) Blech—, a tăie, a scobi tîniche; 2) einen Gang im Walde—, a croi, a tăie, a face un drum în pădure (tîind copacii); 3) einen Wald—, a rări o pădure; 4) einen Stein—, a săpa, a sculpta o piatră; 5) eine Mulde, einen Trog—, a scobi, a scăta o covată, o copăie, o treucă, o albii; 6) Fleisch—, a tăie carne în bucăți (pentru vînzare); 7) einen Baum—, a curăți un copac de crengi, de craci; 8) jemandes Stantbild in Wärrner—, a tăie, a face, a sculpta, a săpa statua cuiva în marmură; 9) *fig. fam.*, Eimen—, a chelfăni, a cîomăgi, a pisăgi, a trage o bătaie, o chelfăneală, un frecus, a buchiși, a pîersica, a snopi, a da căteania pe cineva, a freca cuiva ridicăea; 10) *fig. fam.*, Eimen—, a lua cuiva toate levatele (în jocul de cărți). **-hauer**, vzi Ausbacher.

Aus-häuten, v. tr. h.; a despoté de piele, a jupti pielea.

Aus-haunung f., -en; 1) tăiere, scobire, sculptare; 2) vzi Ausbau.

Aus-heben, v. tr. ner. h.; 1) a scoate afară; Bäume, Wurzeln, Steine—, a scoate (din pămînt) copaci, rădăcini, pietre; Thüren, Fenster—, a scoate (din țîini) uși, ferești; Eier, junge Vögel—, a scoate (din cuib) ouă, puș (de vrăbii, de păseri); Wein, Bier—, a scoate vin, bere (din vas) cu livrîrul, cu lîmpăul; 2) sich die Schulter, den Arm—, a-și scriinti umărul, brațul (prin ridicare de greutate); 3) (tip.) a) der Setzer hebt aus, zetarul (culegătorul) scoate rîndurile (zețuîte) din culegău (vinchel, vîngălac) și le pune în galeon (șif); b) der Drucker hebt aus, tipograful scoate forma din presă; 4) die Schläg-ubr hebt aus, pendula pornește pen-

tru a bate ceasurile; 5) eine Stelle aus einer Schrift —, a arăta, a scoate, a cita, a menționa, a releva un loc, un pasaj (dintr'o scriere); 6) Rekruten —, a recruta, a lua la armată, la oaste recrutuți; 2) sich, v. r. ner. h.; a se ridica, a țea, a se pune în evidență distingându-se, făcându-se cunoscut; 3) v. ntr. ner. h.; a începe. **-heber**, m.; 1) timpană, roata sunăritului (soneriei) (la pendule); 2) săpoiū, cotoaogă, tirnăcop (al grădinarului). **-hebung**, f., -en; 1) scoatere afară; 2) ridicare; 3) scriintire (a brațului); 4) luare la oaste, recrutare. **-hebeln**, v. tr. h.; 1) a răvila, a dărăci, a curăți cu dărăcul, cu ravila; 2) *fig. fam.*, *semantid* —, a scărmina pe cineva, a-i trage un perdaf. **-heben**, 1) v. ntr. h.; a) a cotoaci; *Cier*, *Junge* —, a cloaci onă, a cloaci și a scoate puș; b) *pron.*, *der Adler hebt sein Reichlein aus*, nici din saletu pom, nici din mojie om; nici din saletu cerc de bute, nici din mojie om de frunte; c) *Pläne* —, a urzi, a umelti planuri; 2) v. ntr. h.; a înceta de clocit, a sfârși clocitul. **-heften**, v. tr. h.; 1) a lega, a prinde cu ace, a coase, a brosa; 2) a broșa desăvârșit (cărți, broșuri). **-heilen**, 1) v. tr. h.; a lecu, a tămădui, a vindeca, a curarisi pe deplin, de tot, de istov; 2) v. ntr. f. și r. h.; a se lecu, a se tămădui, a se vindeca desăvârșit. **-heimisch**, adj. și adv.; străin. **-heiter**, vzi *ausheter*. **-heizen**, v. tr. h.; a încălzi bine (făcînd foc). **-heizen**, 1) v. tr. ner. h.; *Cienen ein Kleidungsstück* —, a ajuta cuiva să desbrace, să lepese o haină; 2) v. ntr. ner. h.; a) *Cienen* —, a ajuta, a sprijini, a ajutora pe cineva, a da mina de ajutor cuiva, a l scoate (din nevoi, din încercătură etc.); b) *er hat mir hundert Dufaten ausgeheizen*, mi-a imprumutat o sută de galbeni, mi-a făcut bine, mi-a ajutat cu o sută de galbeni. **-helfer**, m.; 1) ajutor (cel ce ajută); 2) ajutor, ajutorință. **-hellen**, 1) v. tr. h.; a lumina, a limpezi bine; 2) sich, v. r. h.; a se limpezi, a se lumina, a se însenina, a se deschide cerul; *Das Wetter hellt sich auf*, vremea se resbumă. **-hemmen**, v. tr. h.; a despiedeca, a scoate (roata) din, a o desprinde de piedecă, de lingură. **-hemmen**, n.; **-hemmung**, f., -en; despiedecare, scoaterea (roții) din piedecă, din lingură. **-henken**, vzi *aushängen*. **-herrschden**, v. ntr. h.; a înceta de domni, de stăpîni. **-hezen**, v. tr. h.; a alunga, a izgoni pe cineva, asmutînd cîini. **-heuern**, vzi *vermicten*. **-heuten**, 1) v. ntr. h.; a înceta de urlat, de hăulit, de schelăiit,

de seincit; 2) sich, v. r. h.; a nu pute să urle etc.

Aus-hieb, m., -e; 1) vzi *Ausbau*; 2) lovitura intîiea (la scrimă, la duel); *den haben*, a ave (de făcut) intîiea lovitură; 3) probă (probă), mostră (dintr'un metal, scoasă cu dalta). **-hilfe**, f.; 1) ajutor, sprijin, ajutorință (faptul de a ajuta și mijlocul ajutorinței). **-hilffich**, adj. și adv.; ce slujeste de ajutor, de ajutorință, ca sprijin.

Aus-hobeln, v. tr. h.; 1) a gelui pe din lăuntru; 2) *einen Fleck* —, a îndepărta, a scoate o pată cu geluiul, geluind, dînd la rindea. **-hoffen**, v. ntr. h.; a înceta de nădăjduit, a nu mai spera.

Aus-höhlen, v. tr. h.; 1) a scăia, a scobi, a scorburi, a găuosi, a găvăni; 2) *die Baumrinde* —, a mejdri coaja (scoarta) copacului; 3) *eine Säule* —, a ciubuci, a face ciubuci la un stîlp, la o coloană. **-höhlung**, f., -en; găvănatură, găunosie, scobitură, scorbură, adîncătură, găuositură, găvan. **-höhlen**, vzi *verböhen*. **-hoffer**, m., v. tr. h.; a vinde cu măruntul, a precupeți.

Aus-holen, 1) v. tr. h.; a pipăi, a descoase; *Cuten* —, a descoase pe cineva, a afla prin întrebări; 2) v. ntr. h.; a) *mit der Hand* —, a întinde, a ridica mina (spre a lovi, a asvirli); b) *zum Sprung* —, a și lua avînt pentru a sări, a se pregăti de sărit, a încerca de a sări; c) *fig.*, *weit* —, a istorisi amărînt; *fam.*, *er helt weit aus*, începe de la (de cînd cu moș) Adam. **-holer**, m.; (nar.) funie de ridicat pînzele. **-holung**, f., -en; *fragen und* —, întrebări și cercetări. **-holsen**, v. tr. h.; a rări (o pădure), a tăie o pădure. **-hornen**, v. tr. h.; *Cienen* —, a) a sculta pe cineva până la sfîrșit; b) a cerceta, a descoase, a ispiți pe cineva pe ascuns; c) a afla tainele cuiva ascultînd.

Aus-hören, v. tr. h.; vzi *aushorchen*.

Aus-hub, m.; 1) ein — *Selbsten*, stringere, recrutare de soldați (hotărîți pentru serviciu); 2) rădicătură, scoatere afară; 4) lucruri alese, cele mai bune.

Aus-hülfe, vzi *Aushilfe*. **-hülfen**, v. v. tr. h.; a despăstări, a desghioca, a scoate din, a curăți de păstaie, de teacă, de coajă.

Aus-hungern, v. tr. h.; a infometa, a hămesi, a sili prin foame; *eine Heizung* —, a sili prin foame o cetate să se predeie; *aushungerte Personen*, persoane hămesite, lîhnite de foame. **-hunzen**, v. tr. h.; a cării, a mustra, a ocarî, a cetera, a trage un faier, un refec, un perdaf, un tighel, a lua la refec, a da un refec. **-huren**, v. ntr. h.; a in-

ceta de curvit, de preacurvit; *ausgeburt sein*, a fi istovit, sleit prin (prea)curvie. **-hutschen**, 1) v. tr. h.; a sunlge (părul), a părul încăerîndu-se, brîncîndu-se; 2) v. ntr. f.; a pleca fute, a o șterge, a o tuli. **-hütten**, 1) v. tr. h.; a astupi, a scuipa, a scoate tușind (sînge etc.); 2) v. ntr. h.; a înceta de tușit, a nu mai tuși; 3) sich, v. r. h.; a se resufla tușînd.

Aus-jagen, 1) v. tr. h.; a) a goni, a izgoni, a alunga; b) *Einem den Angstschweiß* —, a viri cuiva frică, in oase; 2) v. ntr. h.; a înceta de a vina, a nu mai vina; 3) v. ntr. f.; a pleca, a porni repede călare. **-jammern**, v. ntr. h.; a înceta de a se văieta, de a se bocii. **-jäten**, vzi *aussäten*. **-jauchen**, 1) v. ntr. h.; a înceta de chiuit, de dat chiote de bucurie; 2) v. tr. h.; a vesti chiuid, dînd chiote de bucurie; 3) sich, v. r. h.; a se potoli, a se liniști, a și trece necazul, miniea chiuid.

Aus-jochen, v. tr. h.; a desjuga, a scoate din jug (hoi etc.).

Aus-jubeln, v. ntr. h.; a înceta de chiuit de bucurie.

Aus-jalben, v. ntr. h.; a înceta de fătac (vacile).

Aus-jälten, v. ntr. f.; a se reci de tot. **-jammen**, v. tr. h.; 1) a curăți, a scoate (necurătenia, praful etc.) pieptenînd; 2) *das Haar* —, a pieptena părul. **-jampfen**, 1) v. tr. h.; a obține, a căștiga, a apăra un drept etc.) prin luptă; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de a se lupta; b) *fig. fam.*, *er hat ausgejampft*, a murit, și-a dat sufletul.

Aus-larren, v. tr. h.; a căra afară.

Aus-laucn, 1) v. tr. h.; a) a mesteca bine; b) a stoarce, a scoate (sucul etc.) mestecînd (din gură); 2) v. ntr. h.; a înceta de mestecat. **-lauf**, m., -läufe; cumpărare a tot ce se găsește (din măruri etc.). **-laufen**, v. tr. h.; 1) a cumpăra tot; *semantid* *laden* —, a cumpăra prăvăliea cuiva; 2) *die Gelegenheit, die Zeit* —, a întrebuinta, a se folosi bine de, a nu lăsa să-ți scăpe prilejul, timpul; 3) *Cienen* —, a scoate pe cineva dintr'o cumpăratură (dînd, oferînd mai mult); 4) *Einem etwas* —, a scoate cuiva din mină o cumpăratură, dînd, oferînd mai mult, supralicitînd; 5) *er hat seine Zeithaber ausgekauft*, iel a rescumpărat părțile pârtașilor seî; *etwas* —, a rescumpăra ceva.

Aus-legeln, 1) v. tr. h.; a) a juca intîi, a asvirli intîi popicile; b) *den Arm, den Fuß* (sich) —, a și scriinti, brațul, piciorul; c) a speti (un cal); 2) v. ntr. h.; a înceta de jucat de aruncat popicile. **-leben**, v. tr. h.; 1) a ciubuci, a face ciubuci (la

stîlpi, la coloane; 2) Seringe —, a scoate, a tăie gitlejurile din scrumbii. **-fehren**, v. tr. h.; 1) a mătura; a **deretica**, a curăți cu mătura, a șterge cu periea; 2) Einem eine Summe Geldes —, a plăti, a slobozi cuiva o sumă de bani. **-fehrer**, m., măturător. **-fehrigt**, m. (n.); gunofu; *fig. fam.*, das wird sich im —finden, urma alege.

Aus-feifen, 1) v. tr. ner. h.; a certa, a cării, a cetera, a cicăli, a ocări pe cineva; *fam.*, a-l trage un perdas, un refec, un faier; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de certat, de cării, de ocărit. **-feifen**, 1) v. tr. h.; a) a scoate pana (de întepenit), icul; b) a bate, a pune (peste tot, unde se trebuință) pene, ici; c) *fig. fam.*, a bate, a chelfăni, a snopi în bătăi; d) vzi ausfeigen 1 c; 2) v. ntr. h.; sich —, a se subțea cătră virf, a se sfini ca o pană (de întepenit). **-feimen**, v. ntr. i.; a incolți. **-feimung**, f., -en; 1) incolțire; 2) chimă, germen.

Aus-feitern, 1) v. tr. h.; a călca, a tescui (poamă, struguri); 2) v. ntr. h.; a înceta de călcat, de tescuit (poamă, struguri). **-feunen**, v. ntr. ner. h.; sich —, a se pricepe (la ceva), a cunoaște, a știe rostul, seama (unui lucru); er feunt sich in —fassung, Iel cunoaște lașii (cu toate ulițele, drumurile, casele etc.). **-feiben**, v. tr. h.; 1) a cresta, a dința, a face creștături; 2) *fig. fam.*, a bate, a ciomăgi, a coși în bătăie. **-fernen**, v. tr. h.; 1) a scoate simburii; 2) Rüsse —, a scoate mîezul din nuc; 3) a scoate, a alege ce ie mai bun; 4) das Pferd hat ausgefernt, calul a pierdut musca (dinților, ie mai bătrîn de opt ani). **-feßeln**, 1) v. tr. h.; a face ca o căldare, a da forma unei căldări; 2) sich, v. r. h.; (mont.) a se așeza, a se face ca o căldare, a lua forma unei căldări (groapa). **-fehern**, v. tr. h.; (mont.) a face crăpături și a bate pene.

Aus-feuchen, v. ntr. h.; a înceta de găsiit, de suflat greii.

Aus-fechern, v. ntr. h.; a înceta de chicotii. **-feisen**, vzi ausfeisen. **-feiden**, v. ntr. h.; a înceta de a face copilării. **-fitten**, v. tr. h.; a umple, a lipi cu ghips, cu lut, cu ciment, cu corasan.

Aus-flastern, v. tr. h.; a măsura cu stînjînul (lemne etc.). **-flagbar**, adj. și adv.; ce poate fi obținut prin justiție. **-flagen**, 1) v. tr. h.; a) Einem —, a scoate pe cineva din stăpînire prin justiție, a l urmări prin justiție; b) Wechfel, Schulden —, a cere prin justiție, plata, achitarea de polițe, de datorii; c) a obține prin calea justiției; 2) v. ntr. h.; a

înceta de a se jălui de a se plînge, de a pîri.

Aus-flären, 1) v. tr. h.; a) a limpezi, a lămuri; b) *fig.*, a desluși, a lămuri, a lumina; 2) sich, v. r. h.; a se limpezi, a se lămuri, a se desluși, a se însenina; das Wetter hat sich ausgeflärt, vremea s'a înseninat.

Aus-flatschen, 1) v. tr. h.; a) a descoperi, a deștălnui, a da pe față, a divulga flecărind, leorbiind, boscorodind; b) einen Schauspieler —, a gonî pe un actor, a l silisă feasă bătînd din palme; c) a păluui, a trage o calcavură; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de flecărît, de fleoncănit, de boscorodit, de leorbiit; b) a înceta de bătui în palme.

Aus-flauben, v. tr. h.; 1) a alege; 2) a scoate alegînd, cercetînd, ciugulînd; 3) *fig.*, a născoci, a afla, a descoperi, a cerceta (cu anevoie), a da de sfinșit, de căpătîin.

Aus-flieben, (-fleiben), v. tr. h.; 1) a lipi pe din lăuntru; 2) ein Loch —, a lipi o bortă (o gaură). **-fleiden**, 1) v. tr. h.; a) a desbrăca, a scoate stratele (haînele); b) a îmbrăca, a căptuși pe din lăuntru (un ce desert); c) a găti, a garnisi, a impodobi îmbrăcînd; 2) sich, v. r. h.; a se desbrăca, a lepăda haînele. **-fleiden**, n.; 1) desbrăcare; 2) îmbrăcare, căptușire, garnisire (pe din lăuntru). **-fleidezimmer**, n.; odaie de desbrăcat, garderobă, vestiar. **-fleinen**, v. tr. h.; (mont.) a coate în bucățele mici. **-fleistern**, v. tr. h.; a lipi pe din lăuntru cu cocă, cu clei (de faină).

Aus-flimpern, v. ntr. h.; a înceta de drăngănit (din piano etc.). **-flingeln**, 1) v. tr. h.; a face cunoscut, a publica prin sunet de clopoțel; 2) v. ntr. h.; a înceta de sunat, de tras clopoțelul. **-flingen**, v. ntr. h.; și i.; a înceta de sunat, a se pferde sunetul, tonul.

Aus-flöpfen, 1) v. tr. h.; a) Kleber —, a curăți, a scutura haîne (bătîndu-le cu un băț etc.); b) die Pfeife —, a curăți luleaua (lovînd o de ceva); c) *fig. fam.*, Einem —, a ciomăgi, a bate, a chelfăni, a trage o bătăie cuiva; jemandem das Fell —, a scutura cuiva cojocul; 2) v. ntr. h.; a înceta de bătut, de lovit, de scuturat.

Aus-flügeln, v. tr. h.; a cerceta, a afla, a pătrunde prin ispitire, prin șiretenii, prin șmecherii, prin șmeție. **-flügelung**, f.; născocire, inclupuire, invențiune.

Aus-flaupeln, vzi ausflauben. **Aus-fluebeln**, v. tr. h.; 1) a scoate călușul, cetlăul, protapul; 2) a scoate din lanț (cîinii). **-fluten**, 1) v. tr. h.; a frămînta bine; 2) v. ntr. h.; a înceta de frămîntat.

Aus-fuic(e)n, 1) v. ntr. h.; a înceta de ingenunchiet, de stat în genunchii; 2) v. tr. h.; a gămuși, a găvâni sînd în genunchii. **-fuistern**, v. ntr. h., a înceta de păriit, de pâlpiit (focul).

Aus-fnöpfen, vzi ausfnöpfen. **Aus-furren**, v. ntr. h.; a înceta de tors, de măriit, de mormiit (mîta), de ghioriiit (matele).

Aus-fochen, 1) v. ntr. h. și i.; a) (cu h.) a înceta de fierț; b) (cu i.) a feși, a da în foc (prin fierbere); 2) v. tr. h.; a) die Brille aus dem Feuer —, a scoate zeama din carne (fierbind'o); b) das Feuer —, a pune carnea să fearbă, a o pune la fierț; c) Dampf —, a scoate, a da afară aburul (fierbînd); d) Gefäße —, a curăți vase, blide prin fierbere; e) Wäſche —, a fierbe cămeși. **-fochung**, f., -en; 1) fierbere; 2) scoatere, obținere prin fierbere. **-follern**, v. ntr. h.; 1) a înceta de borbosit (curcanul); 2) a înceta de căp(ch)iat (calul); 3) *fig.*, a) a se potoli, a-i trece mînică, furiea; b) a se învăța, a prinde la mînte. **-fommen**, v. ntr. ner. i.; 1) a feși; ich komme nie aus (dent Hause), nu ies nicî odată (din casă); 2) die Mühen sind ausgefommen, puii au feșit (din ghioacă); 3) ein Feuer kommt aus, izbucnește un foc; 4) ein Geheimnis kommt aus, o taină, un secret se respăndește, se zvonește; 5) ein Fled kommt aus, o pată iesă, se șterge; 6) wie willst du —? cum vrei să feși la capăt, să feși din incuratură? 7) ich werde mü dem Geld —, voiu scoate-o la capăt eu banii, imî vor ajunge banii; 8) mit Einem —, a se împăca, a se înțelege, a se învoi cu cineva; 9) das Feuer ist ausgefommen, focal s'a stins, s'a potolit; 10) *prov.*, mit Vielem hält man Haus, mit Wenigen kommt man aus, să nu te întinzi decît ție plapoma (cerga).

-fommen, n.; 1) das —der Kuchlein, ieșirea puilor (din găoace); 2) sein gutes —haben, a ave cu ce să tralască bine; 3) ein Fuappes —haben, a trăi pe sponcîu; 4) es ist kein —(sau —s) mit ihm, nu ie de trăit cu Iel, ie greu să te împaci, să te înțelegi cu Iel; 5) ein —treffen, a găsi un mijloc, a lua măsurî.

Aus-fömmlich, adj. și adv.; îndestulător, de ajuns (pentru a pute trăi, a se pute întreținē). **-fönnen**, v. ntr. ner. h.; a pute feși.

Aus-foppeln, v. tr. h.; 1) a desjuga, a scoate jugul (de la cai); 2) a deszgărda, a scoate zgarda (de la cîini).

Aus-fönnen, v. tr. h.; a scoate grăunțele. **-fönnen**, n.; scoatere a grăunțelor.

Aus-föfen, v. ntr. h.; a înceta de res-

AVIS IMPORTANT

DICTIONARUL GERMAN-ROMÂN

DE

S. J. GROSSMANN

Formînd două mari volume, va apare în 50 fascicule de câte 16 pagini format 4°.—La fie care 15 zile va apare o fasciculă.

Prețul fiecărei fascicule: *In tîtă țara 50 bani; in Austro-Un-garia 25 kr.*

Plata se face la primirea fiecărei fascicule.

D-nii abonați vor primi GRATIS două scoarțe (tărtășe) frumoase pentru ambele volume, eșite din unul din cele mai mari ateliere de legătorie din Lipsca.

Abonamentele se pot adresa la toate librăriile din țară, din Bucovina și din Transilvania.

6291.7
FASCICULA 7

PREȚUL 50 bani

LIBRARY
DIȚIONAR
GERMAN-ROMÂN

COMPLECT

DE

S. J. GROSSMANN

VOLUMUL I.

A—I

IAȘI

Tipo-litografia H. GOLDNER, Str. Primăriei

1891.

Abonamente se primesc :

*Pentru România de dincolo de Milcov
și pentru Transilvania la*

IG. HAIMANN, librar
București, 74 Calea Victoriei 74.

Pentru Austro-Ungaria
la

H. PARDINI
c. r. librăria a Universității, **Cernăuți** (Bucovina)

In Iași la toate librăriile, la **M. Haifler librar** strada **Lăpușeanu 24,**
și la autor strada **Golia No. 7.**

fătat, de desmierdat, de alintat. -**loffen**, v. tr. h.; 1) a alege gustind; 2) a mânca, a be tot gustind; 3) vzi **ausessen** 1c.

Auslöthen, 1) v. tr. h.; a speti (uncal); 2) **sich**, v. r. h.; a se speti, a și scriinti chișița (calul).

Auslösen, v. tr. h.; a vărsa, a borî, a stupi, a scuipa.

Ausfragen, v. tr. h.; (arh.) cine **Mauert**—, a face ca un zid să resară, să ieasă afară, a l ridica mai în sus (decît restul zidirei).

Ausfrähen, 1) v. tr. h.; a vesti cîntind (cocoșul); 2) v. ntr. h.; a înceta de cîntat, a nu mai cînta (cocoșul).

Ausfrachten, v. ntr. h.; a înceta de a se sfădi, de a se ciondăni, de a se ciorovii, a sfirși cu sfada, cu gălceava. -**framen**, 1) v. tr. h.; a a întinde, a scoate afară, a expune (mărfuri de vînzare); b) *fig.*, a arăta (ceva) fălindu-se, lăudindu-se;

2) v. ntr. h.; a înceta de răscolit, de scotocit.

Ausfrämpeln, v. tr. h.; a scărmina, a curăți cu lăracul, cu pîpetenele (lână etc.). -**fränkeln**, v. ntr. h.; a nu mai boli, a nu mai fi bolnăvicios.

Ausfragen, 1) v. tr. h.; a scoate, a îndepărta zgăriind, a scoate cu unghie; 2) v. ntr. f.; a o șterge, a o tuli, a și lua tălpășița, a o lua la sănătoasă, a și lua cîmpii, a da dosul, a lua fuga (pe aici în color), a o lua la picior, a se asterne drumului, a spăla putina. -**franten**, v. tr. h.; a plivi, a scoate buruienile.

Ausfressen, v. tr. h.; a păscui, a prinde, a scoate toți racii (din leaz).

Ausfrieren, 1) v. ntr. ner. f.; a) a ieși afara din gînoace (ghioacă), din pămînt; b) a ieși sfirindu-se; 2) v. tr. ner. h.; alle **Winfel**—, a) a umbra de a bușile peste tot locul; b) a umbla peste tot locul și a scotoci, a căuta, a răscoli. -**friegem**, v. ntr. h.; 1) a înceta de purtat război; 2) die **Stiefel**, den **Hock** nicht **frieren**, a nu pute scoate, descălta ciubotele, desbrăca surtucul.

Ausfrieren, vzi **abfrieren**.

Ausfrottation, vzi **Ausfrottation**.

Ausfründigen, v. tr. h.; 1) a face cunoscut, a publica; 2) vzi **urn**.

Ausfründschaften, v. tr. h.; 1) a iscoli, a spiona, a cerceta; 2) a recunoaște, a descoperi un loc (militari). -**fründschafter**, m.; spion, iscolăd, emisar. -**fründschaftung**, f., -en; 1) iscolire, spionare, cercetare; 2) recunoaștere (la război). -**frunf**, f., -frunfte; 1) lămurire, deslășire, informațiune; **Einen** — **erteilen**, a da cuiva deslășiri, informațiuni; 2) mijloc de ieșire, de scăpare (din-

tr'o încercătură), expedient; 3) *pop.* eine **Inappe**—**haben**, a trăi pe sponciu. -**frunfsmittel**, n.; vzi **Ausfrunft** 2.

Ausfrunften, v. tr. h.; 1) a meșteșugi, a măiestri, a produce ceva prin măiestrie, prin meșteșugire; 2) a descoperi, a născoci, a inventa cercetînd, dibuind; 3) vzi **ausfrunfeln**.

Ausfrurieren, v. tr. h.; a lecuî, a tămădui, a vindeca, a curarisi pe deplin.

Ausfrüren, vzi **ausfertigen**.

Ausfrutschieren, v. ntr. h.; a ieși cu trăsura.

Ausfruchen, 1) v. ntr. h.; a înceta de a ride, a sfirși cu risul; 2) **sich**, v. r. h.; a ride în de ajuns, după plac; 3) v. tr. h.; **Einen** —, a (-și) ride de cineva, a lua în ris pe cineva, a și bate joc de cineva, a lua în zefleme, peste picior pe cineva (rîzînd). -**fruchenswert**, -**fruchenswertig**, adj. și adv.; vrednic de ris, ridicol.

fruchen, 1) v. tr. ner. h.; a) **Waren** (aus dem **Schiff**)—, a descărca, a desbarca mărfuri; **das Schiff**—, a descărca corabia; b) **Gewehre**, **Geschütze**—, a descărca arme, tunuri; c) (arh.) ein **Gefint**—, a scoate, a face să ieasă afară, să resară un brîu, un corniș (la case); d) vzi **ausbitten** 4; 2) **sich**, v. r. ner. h.; a se descărca, a izbucni. -**fruder**, m.; 1) descărcător, hamal; 2) (fis.) arc conductor (care scoate scintela electrică). -**frudung**, f., -en; 1) descărcare, debărcare; 2) (fis.) scoatere, izbucnire a scintele electrice; 3) (arh.) a) resăritură, ieșitură afară (a unui brîu. la case), proeminentă; b) măsura ieșituri, a proeminentei; 4) invitare, poftire (afară din casă).

frude, f., -en; 1) banî datî, cheltuiți pentru altul (înainte, ca avans); **Einem** **frude**—**n** **wieder erstatten**, a întoarce, a înapoi, a restitui cuiva ceea ce a dat, a cheltuit pentru el; 2) cheltuieli; 3) mărfuri întinse, expuse (la vedere); 4) teșghea, masă de întins, de expus mărfuri (de vînzare); 5) față, partea de afară (la rufe); 6) starea, pozițiunea corpului (la scrimă). -**frudern**, v. ntr. f.; a sta, a șede timpul cuvenit în depozit, în magazie, în pivniță (vin, bere). -**frudmen**, v. ntr. h.; a înceta de făcut (mef). -**frud**, n.; 1) strănătate (toate țerile străine cu locuitorii lor). -**fruden**, v. tr. h.; (mar.) a descărca, a desbarca (mărfuri etc., pe uscat).

Ausfruder, m.; străin. -**frudisch**, adj. și adv.; străin.

Ausfrungen, 1) v. ntr. h.; a) a ajunge, a ave destul; b) a întinde (mina etc.); c) a ridica brațul (pentru a lovi); 2) v. tr. h.; **Etwas**—, a întinde ceva în afară.

Ausfrumen, v. ntr. h.; a înceta de făcut vufet.

Ausfrassen, 1) v. tr. ner. h.; a) a lăsa afară, a trece cu vedere, a omite; ein **Wort**—, a sări, a lăsa afară un cuvînt; b) **das Vieh**—, a da drumul vitelor (din grajd); c) ein **Kleid**—, a lărgi o haină, a l da drumul; d) **fett**—, a topi grăsimi; e) **seinen Unwillen**—, a și scoate necazul, a și manifesta indignarea; f) **einen Befehl**—, a da, a slobozi o poruncă; g) **seine Ansichten über Etwas**—, a și arăta părerea asupra ceva; h) **seinen Born**—, a și descărca mânia; i) **den Dfen**—, a lăsa să treacă, să se stingă focul din cupțtor; 2) **sich**, v. r. ner. h.; a) **sich über Etwas**—, a se declara, a și arăta, a și vădi părerea, a se rosti, a se exprima asupra ceva; b) a se arăta, a se manifesta. -**frassung**, f., -en; 1) slobozire; 2) — **von Wörtern**, lăsaie afară, trecere cu vedere, omitere, sărire de cuvinte; 3) exprimare, rostire, manifestare; 4) **seine** — **zu Protokoll nehmen**, a trece în proces-verbal declarațiunile sale; 5) lărgire (a unei haine); 6) miniere, minie; 7) loc desert (unde a fost lăsat ceva afară). -**frassungszeichen**, n.; titlă, apostrof. -**frasschen**, v. ntr. f.; a deveni necredincios (despre soți).

Ausfrauben, v. tr. h.; a împodobi cu ramuri, cu frunze. -**frauf**, m., -fräufe; 1) curgere, scundere, scurgere, scursură (de apă); 2) ieșire, revărsare (a unui rîu, a unei ape); 3) plecare, purcedere, pornire (a corăbiiilor din port); 4) resărire, ieșire afară, ieșitură (a unui zid); 5) vzi **Ausfräufer**; 6) vzi **Ausflug** 3. -**fraufen**, 1) v. ntr. ner. f.; a) (mont.) a căra, a transporta afară; b) ein **Wahn**—, a alerga până la sfirșit, a parcurge alergînd (o arenă, o carieră); 3) **sich**, v. r. ner. h.; a) a alerga în deajuns, după plac; b) **das Zapfenloch** **hat sich** (sau **ist**) **ausgelaufen**, scurgerea caminei (a cepului) s'a ros; c) **das Rad** **hat sich** **ausgelaufen**, roata s'a învechit, s'a uzat (sfirșindu-se); 3) v. ntr. ner. f.; a) a porni, a ieși, a pleca, a purcede (dintr'un loc); b) a începe de a alerga (dintr'un anume loc, de la un punct oare care); c) **der Wein** **ist** **ausgelaufen**, vinul s'a scurs; d) **αErbsen** **laufen** **aus**, mazerea curge (din păstăie, din teacă, din sac); **β**) mazerea se întinde (crescînd); e) die **Uhr** **ist** **ausgelaufen**, ornicul stă, nu mai umblă; f) **von hier** **laufen** **zwei Wege** **aus**, de aici se despart, se desfac două drumuri; g) die **Milch** **läuft** **aus**, laptele dă în foc; h) die **Mauer** **läuft** **aus**, zidul resare, ieșă afară, se ridică mai sus; i) die **Bäume** **lau-**

jen aus, copacii dau ramuri, muguri; j) die Pflanzen laufen aus, plintele se întind (crescînd); k) vom Mittelpunkt laufen nach allen Seiten Strahlen aus, din mijloc (centru) izvoresc (se îndreaptă) raze în toate părțile; l) eine Bergseite läuft aus, se întinde un șir de dealuri, un lanț de munți; m) der Termin läuft aus, termenul, vadeaoa se sfîrșește; n) (tip.) a ocupa mai mult loc, spațiu; o) dieser Gesichtsmack läuft auf Straßen aus, gustul acesta degenerază în pocitură, în schimonositură; p) Vebensilberbruß, der in Selbstmord ausläuft, desgust de viață, care se sfîrșește cu sinucidere; r) diese Linie läuft nach links aus, linia aceea se întinde, se îndreaptă spre stînga; 4) v. ntr. ner. h.; a) a înceta de alergat, a nu mai alerga; b) a înceta de curs, a nu mai curge; das Faß hat ausgelaufen, vasul (polobocul, butea) nu mai curge.

Ausläufer, m.; 1) mlădiță, loază, copileț, viăstar, luger, odraslă; 2) (mont.) roabă, targă, tărăboanță; 3) băț de prăvălie (vzi Laufstange); 4) deal (sub poalele unui munte).

Auslaufarren, m.; (mont.) roabă, targă, tărăboanță. **Laufung**, f., -en; (arh.) resărire, ieșire afară, ieșitură, proeminență. **Laugen**, v. tr. h.; a) aspăla bine cu leșie; b) a scoate prin leșie; c) (lim.) a scoate sarea, părțile leșioase; vzi și auslöben. **Lauschen**, v. tr. h.; a) afla pîndind (la ușă), ascultînd cu luare aminte. **Lausen**, v. tr. h.; a) căuta păduchi. **Laut**, m., -; (gr.) sunet de la sfîrșit. **Lauten**, v. ntr. h.; 1) a înceta de a mai da glas, sunet; 2) (gr.) a se sfîrși, a se termina cu un sunet, cu o literă.

Ausläuten, 1) v. ntr. h.; a) a înceta de sunat; b) einem Verstorbeneu -, a trage clopotele după un mort; 2) v. tr. h.; a) a face eunoscut prin sunare, prin tragere de clopote; b) Einem -, a trage clopotele în onoarea cuiăva; c) a face eunoscut sfîrșitul prin sunare, prin tragere de clopote; *pror.*, er tonnt gerade zum -, Iel vine tocmă la spartul farmarocului. **Läutern**, vzi auslöten.

Ausleben, v. ntr. h.; a) a înceta de trăit; er hat ausgelebt, și-a trăit traiul. **Leben**, 1) v. tr. h.; a) a deserta, a scoate lingînd; b) a lunge desăvârșit, peste tot; 2) v. ntr. h.; a) a pictura, a curge, a se scurge pîcurînd, țîrînd. **Lebern**, v. tr. h.; 1) a căptuși în lăuntru cu pîcle; 2) a tărăbăci, a bate, a pisăgi, a da pe foș. **Leeren**, v. tr. h.; 1) a deserta, a seca, a goli (un vas etc.); 2) ein Glas -, a deserta un pahar, a be tot, a be până 'n fund; *jam.*, a se uita, a sutla în fundul oalei,

al paharului; 2) seinen Magen - (sich) -, a ieși afară (pentru sine). **Leerung**, f., -en; 1) desertare, secare, golire (a unui vas etc.); 2) ieșire afară (pentru sine). **Legen**, v. tr. h.; 1) Waren -, a întinde, a expune mărfuri (de vînzare); 2) mit Geld -, a umple, a încrusta cu aur; 3) Geld -, a înainta, a plăti (deocamdată) pentru altul, a avansa banii; 4) einen Satz -, a țileni, a talmăci, a interpreta, a comenta o frază; wie legen Sie sich das aus?, cum îți explici aceasta? 5) einen Traum -, a talmăci un vis; 6) für Geld -, a privi, a lua drept, a taxa de zgărcenie; 7) Möbel -, a căptuși, a îmbrăca, a placa mobile (cu table subțiri de lemn); 8) *jam.*, er legt aus, Iel se îngroasă; 9) (sich) -, a lua pozițiunea cuvenită (la scrimă, duel). **Legen**, m.; 1) tîlcuitor, talmăcitor, talmăcî, interpret, comentator; *pror.*, Jeder ist der beste - seiner Worte, fie-care pasere pe limba ei pîere; cine face lui își face; capul face, capul trage; 2) (mar.) corabie de pază; 3) vzi Ausladung 3a. **Legerei**, f., -en; țilenire, talmăcire, interpretare greșită. **Legung**, f., -en; 1) întindere, expunere de mărfuri (de vînzare); 2) țilenire, țile, talmăcire, interpretare, explicare, comentari; 3) înaintare, avansare (de bani pentru altul); 4) - einer Geheimchrift, descifrare a unei scrisori tainice. **Legungsart**, f., -en; chip, mod de talmăcire, de țilenire, de interpretare. **Legungsfunde**, **Legungsfund**, f.; eunosțintă, artă de a țileni, de a talmăci; ermuetica, exegetica. **Lehmen**, v. tr. h.; a unge, a umple cu lut. **Lehnen**, vzi ausleihen. **Lehren**, vzi auslernen.

Ausleiden, v. ntr. ner. h.; 1) a înceta de suferit; 2) a suferi până 'n sfîrșit. **Leiden**, v. tr. ner. h.; a împrumuta, a da cu împrumut. **Leihen**, m.; împrumutător. **Leihung**, f., -en; împrumutare, împrumut.

Ausleuten, v. ntr. h.; a se da în lătură, a se abate, a se feri, a ocoli, a cămîi. **Leuen**, v. ntr. h.; 1) a înceta de învățat; 2) ein Handwerk -, a învăța o meserie; 3) er hat ausgeleutet, și-a isprăvit anii de învățatură, de studiu, de uenieie; 4) auf (in) etwas ausgeleutet sein, a fi umblat, încercat, a fi trecut prin sită (dîrmon); 5) Einem -, a învăța pe cineva desăvârșit (o meserie etc.). **Leue**, f.; cel mai bun, cel mai ales (vin). **Leuen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a alege; 2) a ceta tot; 3) v. ntr. ner. h.; a înceta de ceta. **Leuung**, f., -en; alegere.

Ausleuchten, 1) v. ntr. h.; a) Einem, (Einem) -, a petrece, a conduce pe cineva cu lumina; b) Einem die

Augen -, a întineca pe cineva, a 'l covîrși în strălucire; c) *jam.*, Einem -, a răfui pe cineva. a-I trage un perdat, un faier; 2) v. r. h.; sich -, a se sfîrși luminînd, lucind (în mișcare etc.); 3) v. ntr. h.; a înceta de luminat, de lucit.

Auslichten, v. tr. h.; a rări o pădure. **Lichtung**, f., -en; 1) rărire (a unei păduri); 2) răriște, lumină, lucină, pozeană (în pădure).

Auslieben, v. ntr. h.; a înceta de iubit. **Liefern**, v. tr. h.; 1) a preda, a înmîna; 2) a extrada. **Lieferung**, f., -en; predare, înmînare, extradare. **Lieferungsvertrag**, m., -verträge; tractat de extradare. **Liegen**, v. ntr. ner. h.; 1) a fi întins, expus (mărfuri); 2) a se înveci și zînd (vinul). **Lieger**, m.; (mar.) corabie de pază.

Auslöden, v. tr. h.; 1) a face boru pentru un cep; 2) a borteli, a găui. **Löchern**, v. tr. h.; a borteli, a străpunge (cu sfredelul etc.). **Löcher**, f., -en; bortelire, găurire. **Loden**, v. tr. h.; 1) das Haar -, a des călînta părul, a desface buclele zulușii; 2) a momi, a ademni afară; 3) a scoate, a smulge (o taină). **Loden**, v. ntr. h.; a resări (ramuri). **Lodern**, v. ntr. h.; a înceta de flacărat, de ars cu flacări. **Löffeln**, v. tr. h.; a scoate cu lingura, a mînea tot (cu lingura). **Löben**, v. tr. h.; a curăți prin para focului. **Lobnen**, v. tr. h.; a plăti leata, sîmbria, hacul, salariul. **Lösler**, vzi auzeleien. **Lösbar**, adj. și adv.; ce se poate rescumpara, deslega. **Lösen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a stînge (foc, lumină); b) a sterge (scrisoare); c) eine Schuld -, a stînge, a amortiza o datorie; 2) v. ntr. i.; a) a se stînge (lumină, focul); b) *fig.*, a muri, a expira. **Löschen**, n.; 1) stîngere; 2) stergere. **Löscher**, m.; stîngător (leacă, mucări, de stîns luminarea). **Löslich**, adj. și adv.; ce se poate stînge, sterge. **Lösung**, f., -en; 1) vzi Auslöchen n.; 2) - einer Schuld, stîngere, amortizare a unei datorii. **Lösen**, v. tr. h.; 1) a trage la sorți (soldați); 2) a alege prin sorți; 3) a pune în loterie. **Lösen**, v. tr. h.; 1) a desface, a desprinde, a desnoda, a deslega, a desbătora; 3) ein Pfand -, a scoate, a rescumpara un amanet; 3) die Geisigenen -, a rescumpara prizonierii; 4) einen Brief bei der Post -, a scoate o scrisoare de la poștă (plătind portul, taxa); 5) Einem im Wirtschaften -, a plăti refeneana la birt pentru cineva; 6) einen Mueden -, a scoate un os din carne. **Lojung**, f., -en; 1) alegere (prin sorți); 2) tragere la sorți, la loterie. **Löjung**, f., -en; 1) rescumparare, rescumpă-

rătură; 2) deslegare, desprindere, desnodare, desbăierare; 3) cumpănită, basculă (la ceasornice). -**Lösungsumme**, f., -n; sumă (de bani) de rescumpărare. -**Lösungsvertrag**, m., -verträge; tractat de rescumpărare, cartel.

Aus-läften, v. tr. h.; a ațerisi. a vintura, a pălui. -**Lüftung**, f., -en; ațerisire.

Aus-machen, v. tr. h.; 1) Klisse—, a curăți nucii (de coajă), a scoate miezul nucilor (din coajă); 2) Kleben—, a scoate pete; 3) Erben—, a desghioaca, a despăstări mazere; 4) Feuer, Licht—, a stinge focul, luminarea; 5) ein Spiel, eine Partie—, a sfîrși un joc, o partidă; 6) was du anfängst, das mache aus! ceea ce începi, să sfîrșești! 7) den Wein im Glas—, a be tot vinul din pahar; 8) Etwas mit Einem—, a se înțelege, a pune la cale, a se învoi, a îngheba ceva cu cineva; 9) ich habe mir das ausgemacht, am pus această condițiune, am stipulat aceasta; 10) Etwas mit dem Degen—, a hotări ceva prin duel; 11) es macht nichts aus, nu face nimica, n'are a face; 12) seine Sache vor Gericht—, ași regula afacerea înaintea justiției; 13) Einem Etwas—, a lăsa cuiva ceva prin testament; 14) das macht es noch nicht aus, aceasta nu ajunge încă, nu înseamnă încă nimic; 15) a ața, a găsi, a da de urmă (vinătorii); 16) fig., Einem—, a mostra, a dojeni, a ocări, a da un perdat, un fafer, a trage un tîghel la cineva; 17) zwei Frances lägl ich mache vierzehn Frances wöchentlich aus, doi franci zilnic, fac zece urea la 14 franci pe septemână; 18) Einem einen Dienst—, a da, a procura cuiva o slujbă; 19) was macht das aus? cit face, la cit se urcă această? 20) es ist eine ausgemachte Sache, ie un lucru hotărit, vădit, îndeplinit; es ist noch nicht ausgemacht, nu ie încă hotărit, sigur; 21) er ist ein ausgemachter Schurke, ie un ticălos de frunte; 22) diese Klitter machen die Königin nicht aus, fluturările acestea nu fac încă pe regina (în ei nu constă vrednicia regească). -**madung**, f., -en; 1) înțelegere, punere la cale, înjghebare, hotărîre; 1) legat (într'un testament); 3) sfîrșire, isprăvire; 4) fig., ocară, dojană, mustrare. -**magern**, v. tr. h.; a vitoni, a slei, a istovi. -**mahlen**, 1) tr. h.; (part. ausgemahlen); a) a măcina desăvârșit, tot; b) a scoate prin măcinare (multă făină etc.); c) Wasser—, a scoate apa cu tulumba (prin mecanismul morii); 2) v. ntr. h.; a înceta de măcinat. -**malen**, v. tr. h.; 1) a zugrăvi, a ilumina (prin

colori), a colora; 2) ein Gemälde—, a desăvârși, a găti un tablou; 3) fig., a descrie cu deamăruntul a depinge. -**malung**, f., -en; 1) isprăvire, gătire a unui tablou; 2) descriere, depingere cu deamăruntul. -**marfen**, v. tr. h.; a hotărîci, a pune hotare. -**marfch**, m., -märche, pornire, plecare, purcedere. -**marfchieren**, v. ntr. h.; a porni, a pleca, a se pune în marș, a purcede (dintr'un loc). -**mästen**, v. tr. h.; a îngrășa bine, desăvârșit.

Aus-mauern, v. tr. h.; a căptuși pe din lăuntru cu zid, a astupa cu zid. -**mauerung**, f., -en; astupare cu zid. -**maulen**, v. ntr. h.; a înceta de făcut mură, de a se îmbufna. -**mausen**, -**mausern**, sich, v. r. h.; 1) a înceta de năpărlit (pășerile); 2) fig., a se înfrîpa, a se întrema.

Aus-meißeln, v. tr. h.; 1) a săpa, a scobi, a cișela cu dalta, cu scobitoare, cu răzușul; 2) a desăvârși, a perfecționa (cu dalta etc.).

Aus-messen, 1) v. tr. ner. h.; a muge tot; 2) v. ntr. h.; a înceta, a isprăvi de muls. -**mergeln**, v. tr. h.; a istovi, a vitoni, a slei, a speti. -**mergelung**, f.; slăbire, sleire, spetire, vitonire, istovire. -**merzen**, v. tr. h.; 1) a lepăda, a scoate, a curăți (de ceea ce ie stricat, de neîntrebuințat); 2) a tăie, a suprima (un cuvînt, o frază). -**meßbar**, adj. și adv.; ce se poate măsura. -**meßen**, v. tr. ner. h.; 1) a măsura de tot (cu metrul, cu stînjînul); 2) a coti (un vas); 3) a vinde cu de amăruntul (cu metrul, cu cotul). -**meßer**, m.; 1) măsurător; 2) cotar (de vase). -**messung**, f., -en; 1) măsurare; 2) măsurătoare, măsurătură; 3) cotire. -**messungstunst**, f.; 1) arta de a măsura, planimetrie; 2) (fis.) — der Körper, stereometrie. -**meßen**, v. tr. h.; 1) a măsura cu dimerliea; 2) a lua merțicul (ușumul, oșemul).

Aus-möblieren, vzi ausmöblieren.

Aus-mieten, v. tr. h.; 1) a scoate din clare, din gireadă, din stog; 2) a închiria, a da cu chirie; 3) Einem—, a îndepărta pe cineva (a face să se mute dintr'o locuință) dînd mai mult decît ie; 4) einen Dienstboten—, a tocmi o slugă. -**mindern**, v. tr. h.; a adjuceca ceva asupra aceluia, ce oferă mai puțin. -**mitfen**, v. tr. h.; 1) a curăți de gunoasă, a scoate gunoșul, a răni (un grajd); 2) fig., a curăți, a îndepărta (ce ie stricat, rău). -**mitteln**, v. tr. h.; a găsi, a ața, a descoperi, a da de urmă, a da în pîrte. -**mittlung**, f., -en; descoperire, aflare, găsiră (prin oare-cari mijloace).

Aus-möblieren, v. tr. h.; a mobila, a înzestra (o casă) cu cele trebuincioase.

Aus-montieren, v. tr. h.; a îmbrăca a echipa, a arma (soldați).

Aus-münden, v. ntr. h.; a da în, (a se vărsa în, a se arunca în (un rîu, un fluviu)). -**münzen**, v. tr. h.; 1) a bate, a tăie monetă; 2) a preface, a preschimba în monetă, în ban. -**münzung**, f., -en; 1) batere de monetă; 2) preschimbare în monetă. -**müssen**, v. ntr. h.; a trebui să ieasă afară.

Aus-mustern, v. tr. h.; 1) a alege și a îndepărta, a lepăda; 2) Pferde—, a brăcui cai; 3) Soldaten—, a reforma soldați. -**musterung**, f., -en; 1) alegere și lepădare; 2) brăcuire (de cai); 3) reformare (de soldați).

Aus-nagen, v. tr. h.; a gămoși, a scorburi, a scăfa rozînd. -**nähen**, 1) v. tr. h.; a) a coase (a acoperi cosind) cu florii, cu figurii; b) sich fast die Augen—, ași strica vederea, ochii, cosînd mult; 2) v. ntr. h.; a înceta de cusut. -**nahme**, f., -n; excepțiune, rezervă, restricțiune; mit—ven, afară de, cu excepțiune de; ohne—, în genere, fără excepțiune; keine Regel ohne—, nici o regulă fără excepțiune. -**nahmengesetz**, n., -c; lege anume, excepțională. -**nahmlos**, adv.; fără excepțiune, în genere. -**nahmsweise**, adv.; excepțional, cu excepțiune. -**nashen**, v. tr. h.; a deserta, a minca tot pe furis, piscînd, cîmpînd (din bucate), gustărînd, limbind.

Aus-nehmen, 1) v. tr. ner. h.; a) a scoate, a lua afară, Eier, Junge, Vögel—, a scoate ouă, puș, păseri (vrăbii) din cuib; b) Fische, Vögel—, a spinteca, a scoate măruntașele din pești, din păseri; c) Waren—, a lua (cumpăra) mărfuri pe credit; d) Metruen—, a lua la oaste recruti; e) Zähne—, a scoate dinți; f) den Dienstoff—, a scoate meroa din stîubeșu, din stup; g) einen Streich—, a preîntîmpina, a para o lovitură; h) a deosebi, a scoate, a excepta (din vorbă etc.); 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se deosebi, a se distinge, a ieși (din regula generală); b) das nimmt sich gut, schlecht, selbstam aus, aceasta are un ațer, face un efect bun, rău, straniu; sich gut—, a ședă bine; 3) (part. trec. ausgenommen); Niemand, ausgenommen du und er, nimene afară de tine și de ie; 4) (part pres. ausnehmend) ales, extra-ordinar, minunat, escelent, însemnat; von ausnehmender Schönheit, de o frumuseță rară, extraordinară. -**nehmung**, f., -en; 1) scoatere, luare afară; 2) spintecare (de pești, păseri); 3) recrutare, luare la oaste; 4) preîntîmpinire, parare (a unei lovituri). -**nennen**, v. tr. ner. h.; a rosti întreg un nume.

Aus-niden, v. ntr. *h.*; a înceta de dat din cap. -niesen, v. ntr. *h.*; a înceta de strănutat. -nippen, v. tr. *h.*; a deșerta, a bē tot sorbind, gustind.

Aus-nutſchen, vzi ausſaugen. -nutſen, -nūſen, v. tr. *h.*; 1) a întrebunța, a se folosi de, a exploata (ceva); 2) a învechi, a terfeli, a purta și a strica.

Aus-öfen, a unge pe din lăuntru cu olofū (olefū). -orgeln, v. ntr. *h.*; a înceta de cîntat din organ.

Aus-pachten, v. tr. *h.*; a arenda, a da în posesie, a impoſesui (la alți). -pachen, v. tr. *h.*; 1) a despacheta, a desface, a deslega pachete; 2) Neugleiten—, a povesti nouăți. -pachung, f. -en; despachetare, desfacere de pachete. -pappen, v. tr. *h.*; 1) a cartona, a căpuși pe din lăuntru cu carton, cu mucava; 2) a lipi pe din lăuntru cu cocă. -parieren, v. tr. *h.*; a preîntimpina, a para o lovitură. -pauſen, 1) v. tr. *h.*; a) a face cunoscut, a publica prin batere, lovire în timpine, în țimbale; b) *fig.*, a dozbăla, a târbăci, a scutura culva cojocul, a cîomăgi, a chelfăni, a pîersica, a buchisi, a trage o bătaie; 2) v. ntr. *h.*; a înceta de lovit în timpine, în țimbale. -pauschen, v. tr. *h.*; (mont.) a pisa, a sfărâma mărunț.

Aus-preifen, v. tr. *h.*; (mar.) a cerceta, a sonda adîncimea. -peitschen, v. tr. *h.*; 1) a goni, a alunga (dintr'un loc) cu biciul; 2) ein Auge—, a scoate un ochi cu biciul; 3) Einen—, a biciui, a șchiui, a bate pe cineva. -peitschen, n.; -peitschung, f.; biciuire, alungare cu biciul. -pellen, v. tr. *h.*; a desghlota, a despăstări, a descoji, a curăți de coajă, de păstare. -pelzen, v. tr. *h.*; a bate, a buchisi, a chelfăni, a pîersica, a da căteaua pe cineva, a lua la târbacă, a scutura cojocul (cuiva).

Aus-pfählen, v. tr. *h.*; a bate parî, țeruși, taraci, bulamac; 2) a arăci (viea). -pfänden, v. tr. *h.*; a împlini (pe un datornic), a sevestra. -pfändung, f. -en; 1) împlinire, sevestrare; 2) sevestru.

Aus-pfeifen, 1) v tr. ner. *h.*; a șuiera, a fluiera, a huîdui (ca semn de batjocură, desaprobare); 2) v. ntr. ner. *h.*; a) a înceta de fluierat, de șuierat; b) das Gevehr hat ausgepiffen, arma s'a descărcat fără rezultat, fără efect. -pfeifung, f.; fluierare, șuierare, huîduire.

Aus-pflanzen, v. tr. *h.*; a resădi, a transplanta. -pflanzen, v. tr. *h.*; a petruți, a Pavelui, a pava desăvârșit, pe din lăuntru.

Aus-plöden, v. tr. *h.*; 1) a scoate

pana (de întepenit), icul; 2) a deșterușă, a scoate țeruși; 3) a însemna cu țeruși.

Aus-pflügen, v. tr. *h.*; a scoate, a desgropa cu plugul, arînd. -pflügen, v. tr. *h.*; (min.) a seca, a deșerta (un puț).

Aus-pischen, v. tr. *h.*; a cătrăni, a smoli, a unge cu smoală, a umplē cu smoală.

Auspicien, pl.; pează, menire, cobire, auspici; vzi și Ausſicht.

Aus-picken, v. tr. *h.*; a cîupi, a scoate afară cu pliscul. -piefeln, v. tr. *h.*; a văpsi, a zugrăvi rău. -piffen, vzi ausbarnen.

Aus-plappern, vzi ausplaudern. -plappern, 1) v. tr. *h.*; a) a Pavelui, a pava cu lepeză; b) -și -plätten, a călca bine (cămășii, rufe), a netezi cu fierul; 2) v. ntr. *h.*; a înceta de călcat (rufe). -pläßen, v. ntr. *h.*; 1) a crăpa, a pliesni; 2) in ein Gelächter—, a pufni de ris; 3) a sări în sus, a face explozie.

Aus-plaudern, 1) v. tr. *h.*; a fiedări, a leorbăi, a boscorodi, a dărdăi, a lehai, a trăncăni, a da pe față, a destăinuți, a trada sporovăind, stînd la taifas; 2) v. ntr. *h.*; a înceta de dărdăit, de leorbăit, de flecărît; 3) sich, v. r. *h.*; a se explica, a și deschide inima dărdăind, flecărînd. -plauderung, f. -en; destăinuire, dare pe față sporovăind, stînd la taifas.

Aus-plumpen, vzi auspumpen.

Aus-plünderer, m.; jăfuitor. -plündern, v. tr. *h.*; a jăfui, a despoți, a prăda; Einen ganz—, a lua cuiva cenusa din vatră. -plündern, n.; -plünderung, f. -en; 1) jăfuire, prădare, despoțere; 2) prădăcune, jaf, pradă.

Aus-pochen, v. tr. *h.*; 1) a alunga, a goni bătînd (cu piciorul, cu mina); 2) den Rock—, a bate ca să se scuture semînta; 3) den Rock—, a scoate colbul din surtuc bătînd; 4) einen Schauspieler—, a huîdui pe un actor tropînd cu picioarele; 5) a face să ieasă bătînd. -polieren, v. tr. *h.*; a polci, a lustrui, a sclivisi pe din lăuntru. -polstern, v. tr. *h.*; a îmbrăca, a căpuși cu perini pe din lăuntru, a umplē cu lăună, cu călți. -poltern, v. ntr. *h.*; a înceta de făcut vuleț, gălăgie. -posaunen, v. tr. *h.*; 1) a trîmbița, a buchuma, a face cunoscut trîmbițînd; 2) a face cunoscut lăundînd, slăvind.

Aus-prägen, v. tr. *h.*; 1) a bate monetă; 2) ein Fetichealt—, a săpa, a întipări, a grava o pecete. -prägung, f. -en; batere de monetă. -prassen, v. ntr. *h.*; a înceta de benchetuit, de petrecut în desfrînări.

Aus-predigen, v. ntr. *h.*; 1) a predica

pană la sîrșit; 2) a înceta de predicat. -preifen, v. tr. *h.*; a lăuda, a slăvi (pe cineva). -pressen, v. tr. *h.*; 1) a stoarce, a tescui, a scoate storcînd, tescuind; 2) Milch—, a jintui lapte; 3) *fig.*, a stoarce, a căpăta cu de a sila. -pressung, f. -en; 1) stoarcere, tescuire; 2) *fig.*, stoarcere, căpătare cu de a sila.

Aus-proben, -probieren, v. tr. *h.*; 1) a cerca de probă (vin etc.); 2) a deșerta cercînd, prubuluind. -prüfsen, v. tr. *h.*; a cerceta, a examina în de ajuns. -prügeln, v. tr. *h.*; 1) a cîomăgi, a bate bine, a buchisi, a da pe foi, a chelfăni; 2) Einen Gnade—, a face ca cineva să lepede, să se lese de un obi-ceiū (bătîndu'1); 3) a alunga, a goni cu bătăi (dintr'un loc).

Aus-pumpen, 1) v. tr. *h.*; a) a scoate cu pompa, cu tulumba (apă); b) a deșerta cu pompa, cu tulumba o fîntînă, un havuz; 2) v. tr. *h.*; a înceta de scos cu tulumba, de pompat. -punftieren, v. tr. *h.*; a afla, a găsi, a descoperi, a ghici prin punctuațune, prin geomantia. -puschen, v. tr. *h.*; a stînge sîndînd (luminarea). -pusch, m.; gătire, gătială, împodobire, podoabă. -puschen, v. tr. *h.*; 1) ein Licht—, a stînge o luminare curățînd'o, luîndu-i muncă; 2) Pflanzen—, a curăți plinte (tăind cele stricăcioase); 3) a grijii, a curăți, a șterge pe din lăuntru; 4) a împodobi, a găti, a dichisi; 5) *fig. fam.*, Einen—, a trage cuiva un refec, un perdaf, a-l da o gură, a-l muștra, a-l dojeni. -puschen, n.; 1) -eines Lichtes, stîngerea unei luminări; 2) -von Pflanzen, curățire de plinte; 3) grijire, curățire, ștergere pe din lăuntru; 4) împodobire, gătire, dichisire. -puscher, m.; 1) curățitor, ștergător (de strale etc.); 2) dojană, muștrare; *fam.*, zabrac, blendă, refec, perdaf.

Aus-quäcken, v. ntr. *h.*; a înceta de ocăit, de ocăcăit (broaște).

-quäcken, 1) v. tr. *h.*; a scoate, a stoarce prin chinuri, prin muncă, prin torturi (o mărturisire, o taină, sufletul); 2) v. ntr. *h.*; a înceta de chinuit, de torturat, de muncit. -quartieren, 1) v. tr. *h.*; a desevertira, a scoate din locuință; 2) v. ntr. *h.*; a se muta (dintr'o locuință).

Aus-quetschen, v. tr. *h.*; a stoarce, a scoate storcînd, tescuind.

Aus-radieren, v. tr. *h.*; a rade, a șterge (scrisoare, cu cuțitașul, cu gumă). -rabmen, 1) v. tr. *h.*; a scoate din gherghel, din pervaz, din cadru; 2) a lua, a scoate cămașul (de pe lapte). -rammeln, v. tr. *h.*; a înceta de a se pui, de a se pîrci (țepurii). -rammen, v. tr. *h.*; a bate cu berbecule, cu maful (o bu-

cată de pământ). -rändern, v. tr. h.; a încresta, a scrijeli. a rotunzi cu încreștătură marginile. -raugieren, v. tr. h.; 1) a alege și a lepăda (cele netrebuintoase, stricate); 2) Pferde—, a brăcui cal. -raufen, v. ntr. h.; a se cătara. a și întinde loazele, lugerii. -rasen, 1) v. ntr. h.; a se potoli, a-i trece (necazul, furia, furtuna), a înceta de a fi furios; 2) v. tr. h.; a scoate, a face să izbucniască (cu necazul, cu furia, cu turbarea). -raufen, vzi ausrufen. -rauben, vzi aueplündern. -rauchen, 1) v. ntr. h.; a înceta, a isprăvi de fum; die Pfeife—, a fuma de tot (o lulea de tutun); 2) v. tr. h.; a izgoni prin fum (vulpele, viezurele, dihorii (din vizuinie)). -rändern, v. tr. h.; 1) a afuma (odăi, camere; ca ceremonie religioasă și austrauchen); 2) vzi austrauchen. 2. -ränderung, f., -en; afumare, parfumare (cu mirodenii). -raufen, 1) v. tr. h.; a) a smulge, a ciufului, a rupe (părul); b) a lua de păr, a părui; 2) sich, v. r. h.; a) a și smulge (părul); b) a se sătura de părueli. -rauchen, v. tr. h.; a înăspri (la pipăit, postav etc.). -räumen, v. tr. h.; 1) die Möbel aus dem Zimmer—, a scoate mobilele din odăi; 2) das Zimmer—, a goli, a deșerta odăia; 3) einen Brunnen—, a curăți, a deșerta un puț, o fântână. -räumung, f., -en; 1) scoatere (a mobilelor din casă); 2) deșertare, golire (a unei case, odăi); 3) curățire, deșertare (a unui puț, a unei fântini). -raufen, v. tr. h.; a curăți de omizii. -raufspann, v. tr. și r. h.; 1) a tuși usor; 2) a scoate flegmă (mizgă, scușpit).

Aus-rechen, v. tr. h.; 1) a scoate cu grebla, cu grapa; 2) a grebla peste tot. -rechnen, v. tr. h.; 1) a scoate, a afla prin socoteala, prin calcul; 2) a socoti, a calcula, a face socoteală. -rechnung, f., -en; socoteală, calcul. -reden, 1) v. tr. h.; a întinde, a lungi, a se tolăni, a se lăfăi. -rede, f., -n; scuză, poșidă, chiușă, cărcloc, cărneală, pretext. -reden, 1) v. tr. h.; a) Einem Etwas—, a desfătuși pe cineva, a scoate cuiva o idee din cap, a-l îndărăgna; b) a isprăvi de vorbit; c) a exprima, a roști; d) sein Herz—, a și deschide inima (vorbind); e) frei—, a vorbi, a roști fătiș, sincer, a și spune părerea fătiș; f) a desvinovăți, a scuza pe cineva (prin pretexte); 2) sich, v. r. h.; a) sich (mit einander)—, a se explica, a se tălmăci împreună; b) a nu mai avea ce vorbi; c) a se desvinovăți, a se scuza, a ieși dintr'o încurcătură (printr'un pretext); 3) v. ntr. h.; a înceta de vorbit; ich habe ausge-

bet, am zis, am sfârșit. -regnen, 1) v. ntr. h.; a) a înceta de plouat; b) ausgeregete Wolken, nourî descărcați; 2) v. tr. h.; a) a găunoși, a găvăni, a scorbuiri plouând; b) den Sand aus dem Flehen—, a scoate năsipul din stincă (ploaie).

Aus-reiben, 1) v. tr. ner. h.; a) a scoate frecând; einen Fleck—, a scoate o pată (frecând); b) sich die Augen—, a și freca ochii; c) a netezi frecând; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de frecat. -reisen, 1) v. ntr. h.; a) a ajunge, a fi destul; b) mit Etwas—, a-l ajunge, a avea de ajuns, destul (hanî etc.); weit ausreißend, întins departe; 2) v. tr. h.; Etwas—, a cuprinde ceva (în toată întinderea sa). -reisen, v. ntr. h.; a înceta de rimat, de potrivit versuri. -reinigen, v. tr. h.; 1) a curăți, a purifica; 2) einen Stall—, a răni un grajd. -reise, f.; plecare, pornire, purcedere. -reisen, 1) v. ntr. h.; a nu mai călători, a înceta de călătorit; 2) v. ntr. f.; a pleca, a se porni, a purcede, a merge la drum. -reisen, 1) v. tr. ner. h.; a zmcuci, a zmcuci, a smulge, a sfăși, a îndepărta zmcucind, sfășiind; 2) v. ntr. ner. f.; a) eine Raht reißt aus, o cusătură se desface, se rupe; ein Damm, Deich reißt aus, un zăgaz (un stăvilar, o țezătură) crapă, se strică, se prăbușește; c) meine Gebuld reißt aus, s'a isprăvit, s'a sfârșit cu, numai poate ține răbdarea mea; d) a fugi, a zbughlea, a o lua la fugă, la picior, a o șterge, a spăla putina, a o tuli, a și lua tălpășița. cimpit, a o lua la sănătoasă, a deșerta; e) die Pferde reißt aus, caii au luat vint. -reisen, n.; 1) zmcucire, zmcucire, smulgere, rupere, sfășiare; 2) fugă, dezertare. -reißer, m., -er; fugar, dezertor. -reißerei, f., -en; fugă, dezertare. -reißung, f., -en; zmcucire, zmcucire, sfășiare, smulgere, rupere. -reiten, 1) v. ntr. ner. f.; a ieși călare (dintr'un loc, la plimbare); 2) v. tr. ner. h.; a) ein Pferd—, a) a preumbla un cal, a-l scoate din grajd (călărindu-l); 3) a învăța un cal la călărie; b) Getreide—, a trefera, a îmblăți grîne cu cal; c) einen Ort a cutriera, a parcurge un loc călare. -reiter, m.; 1) călăreț; 2) (în unele locuri) privighetor, inspector.

Aus-reuten, v. tr. h.; a sclinti, a scintire, scintire, scintitură. -reuten, 1) v. ntr. ner. h.; a înceta de alergat, a se opri alergând; e) v. tr. ner. h.; Einem das Auge—, a scoate cuiva ochiul dind peste tel (în fugă). -reuten, v. tr. h.; a curăți, a lăzui, a deștelini, a plivi, a scoate cu rădăcina, a stirpi.

Aus-rhedden, v. tr. h.; (mar.) a înarma, a înzestra (o corabie) cu cele trebuincioase.

Aus-richten, v. tr. h.; 1) a îndrepta, a face drept, potrivit; 2) Etwas Einem—, a spune, a comunica, a împărtăși cuiva ceva; 3) Einem Grüße—, a preda cuiva salutări, complimente; 4) Etwas—, a face, a săvârși, a executa, a isprăvi, a îndeplini, a pune la cale, a dispune; prov., mit Güte richtet man mehr aus, als mit Gewalt, vorbă dulce, mult aduce; cu o lingură de miere, mai multe muști prinzi, de cât cu o bute de oțet; oțetul tare, vasul își strică (sparge); mit Geld kann man alles—, banul te bagă afund, banul te scoate în und; 5) a izbuti, a reuși; er wird nichts—, nu va izbuti întru nimic; 6) a dobîndi, a obține; bei Einem nichts—kennen, a nu pute obține nimic de la cineva; fam., a nu face brinză cu cineva; 7) eine Hochzeit, einen Schmaus—, a face pregătiri, a stropoli pentru nuntă, pentru ospăț; 8) (mont.) einen Gang—, a descoperi, a afla o galerie; 9) pop., Einem—, a muștra, a dojeni, a da un perdas, a lua la refec pe cineva. -richter, m.; 1) comisionar, îndeplinitor (de punci, de ordine); 2) (mont.) descoperitor (de galerii). -richtig, -richtsam, adj. și adv.; harnic, sprinten, ager, vioț, deștept, dibacțu, priceput. -richtsamkeit, f.; harnicie, agerime, vioctune, deșteptăctune, dibăcie, pricepere. -richtung, f.; 1) îndeplinire, săvârșire, executare (a unui ordin etc.); 2) ispravă, pregătire (pentru nuntă, serbare, ospăț); 3) predare (de salutări, complimente). -rieden, 1) v. tr. ner. h.; a) a amiroși, a descoperi mirosind; b) a umple cu miros, cu parfum; c) fig., alle Winkel—, a și viri nasul pretutindene; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de mirosi. -riefen, v. tr. h.; a ciubuci, a face, a răcli, a cresta cu ciubucl, cu dungă. -rindern, v. ntr. h.; a înceta de a se goni vaca. -ringen, 1) v. ntr. ner. h.; a) a sclinti, a scintiri (brațul, luptând); b) a stoarce (cămeși, rufe); Einem Etwas—, a zmcuci, a smulge, cuiva ceva luptând; 2) v. ntr. ner. h.; a) a înceta de luptat; b) er hat ausgerungen, a murit, și-a dat sufletul, a expirat; 3) sich, v. r. ner. h.; sich (seine Glieder)—, a se face mlădros, vinjos luptându-se, făcînd gimnastică. -rinnen, v. ntr. ner. f.; a curge afară, a se scurge. -rinnen, n.; curgere, scurgere, (afară). -rippen, v. tr. h.; a scoate ațele, (de la frunze de tutun). -ritt, m.; 1) ieșire călare; 2) preumblare călare.

Aus-röcheln, 1) v. tr. h.; a scoate

usfelul horcîind, hropotînd; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de horcîit, de hropotit; b) *fig.*, a horcîii de moarte, a muri horcîind, hropotînd.

Aus-roden, v. tr. h.; 1) a stîrpi, a scoate cu rădăcina, a seca din rădăcină, a lăzui; 2) a destelîni, a face arabil. **-rohren**, v. tr. h.; a stuhui, a acoperi cu stuh pe din lăuntru. **-rossen**, 1) v. tr. h.; a) a desfășura, a desvăli, a scoate din sul; b) a întinde (aluatul, cu sucitorul); c) a cîrui, a curăți cu dirmonul, cu cîrurul (grîne); 2) v. ntr. h.; a) a înceta de a se rostogoli, de a se da de-a dura; b) a înceta de bubuit (tunetul); c) a înceta de mîngăluit. **-rossen**, v. ntr. f.; a fi mîncat de rugină pe din lăuntru. **-rossen**, v. tr. h.; 1) a scoate prăjînd; 2) a prăji bine, desăvârșit. **-rossen**, v. tr. h.; a stîrpi, a seca din rădăcină, a prăpădi, a nimici, a lăzui, a sterge de pe fața pămîntului, a distinge. **-rottung**, f.; nimicire, stîrpire, prăpădire, lăzuire, distrugere, exterminare.

Aus-rüden, 1) v. tr. h. a împinge în afară, mai departe; 2) v. ntr. f.; a porni, a pleca, a se pune în marș, a înainta, a ieși (armata etc.). **-rüdung**, f.; 1) împingere (în afară); 2) pornire, plecarea, înaintare, ieșire (a armatei etc.).

Aus-rufen, m., -c; 1) strigăt, țipăt, exclamare; 2) proclamare; 3) mezat, licitație; 4) interjecțiune. **-rufen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a face cunoscut, a publica, a proclama cu glas tare; b) ein Brautpaar—, a proclama căsătoria unei părechii; c) a striga, a exclama, a scoate un strigăt, un țipăt; 2) v. ntr. ner. h.; a) a înceta de strigat. **-rufen**, m.; crăinic, vestitor, pristav, proclamat. **-rufung**, f., -cu; vzi Ausruf și Ausrufung. **-rufung**, f.; -cu; vzi Ausruf și Ausrufung. **-rufungswort**, n.; (gr.) interjecțiune. **-rufungswort**, n.; punct de exclamare, semn de exclamație. **-rufen**, 1) v. ntr. h.; a se odihni în de ajuns; 2) *sch.*, v. r. h.; a se odihni, a se liniști, a poposi, a'și da odihnă. **-rühren**, v. tr. h.; Butter—, a alege untul, a bate puțin. **-runden**, v. tr. h.; a rotunzi în lăuntru. **-rundung**, f., -cu; rotunzire. **-runzeln**, v. tr. h.; a descreți, a deszbîrcci, a îndepărta zbirciturile. **-rupfen**, v. tr. h.; a smulge, a rupe (păr, pene).

Aus-rüsten, v. tr. h.; 1) a înarma, a echipa; 2) *fig.*, a căpătui, a înzestra, a îngriji (cu cele trebuitoare). **-rüstung**, f., -cu; 1) înarmare, echipare; 2) înzestrare, căpătuire; 3) echipament, armă. **-rutschen**, vzi ausgleiten. **-rütteln**, v. tr. h.; a zgălții, a scutura (să ieasă afară, să cadă semînța). **-rütteln**, n.; zgălțire, scuturare (să cadă semînța).

Aus-saat, f., -cu; semînță, semînțură, holdă. **-sädeln**, v. tr. h.; a deșerta punga culva. **-saden**, v. tr. h.; a deșerta sacul, a scoate din sac.

Aus-säen, v. tr. h.; a semina (grîne). **Aus-sägen**, f., -u; 1) spusă, rostire; 2) mărturie, depunere; 3) (gr.) predicat. **-sagen**, v. tr. h.; 1) a rosti, a exprima, a pronunța, a pune, a zice tot; 2) a mărturisi, a depune (ca martur). **-sageweise**, f.; (gr.) mod indicativ. **-sagewort**, n. (gr.) predicat, verb.

Aus-sägen, 1) v. tr. h.; a tăce, a curma cu ferestralul; 2) v. ntr. h.; a înceta de tăce cu ferestralul.

Aus-sanden, v. tr. h.; a curăți de năsip. **-sah**, m., -säge, 1) punere, mi-ză (la joc); 2) achlu (la jocul de billard); 3) rîie, lepră (spuzeală a pielei) [*Lepra*]; bössartig—, chelbe, calvie, elefanție [*Elephantiasis*]; weißer—, leucă, bălătura [*Leuca*]; 4) rîie, scortosime (a arborilor); 5) pecingine (boală la cal). **-sahig**, adj. și adv.; lepros, rîfos, bubat. **-sahige**, m. (f.), -cu; lepros, rîfos (leproasă, rîfoasă). **-sahern**, v. tr. h.; a curăți; vzi aussteinigen. **-sahern**, v. tr. h.; a desacri, a scoate acrima. **-sahen**, v. tr. ner. h.; a goli, a deșerta (paharul etc.), a be tot până 'n fund; *fam.*, a se uita în fundul oalei, a se uita în fundul paharului. **-sahen**, 1) v. tr. reg. și ner. h.; a) a suga, a stoarce pe cineva; c) die Brust—, a zbate țitele; 2) v. ntr. reg. și ner. h.; a) a înceta de subț. **-sahen**, n., vzi Aus-sahung. **-sahen**, 1) v. tr. h.; a da de subț. a da țita, a alăpta în de ajuns; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de dat țita, de alăptat. a înțerca; b) a înceta de subț. de a se înțerca. **-saher**, m.; 1) sugător; 2) *fig.*, lipitoare. **-sahung**, f.; 1) sugere; 2) *fig.*, sleire, istovire, stoarcere.

Aus-schaben, v. tr. h.; 1) a scoate, a găunoși, a scorburi răzuind, răzînd; 2) den Haut—, a zbiciuli cănepea; 3) a rade, a șterge. **-schachteln**, v. tr. h.; 1) a scoate din cutie; 2) a freca pe din lăuntru cu coada calului (vzi Schachtelhalut). **-schaffen**, 1) v. tr. h.; a) a face, a lucra, a crea, a produce desăvârșit; b) a sfîrși, a isprăvi, a termina lucrînd, creînd, producînd; 2) v. tr. ner. h.; a) a goni, a izgoni, a alunga, a oropsi; b) einen Teller, ein Glas—, a goli, a deșerta o farfurie (mîncînd), un pahar (bind). **-schästen**, v. tr. h.; (mar.) a înarma (o corabie); das Schiff ist mit zehu Kanonen ausgerüstet, corabia le înarmată cu, posedă zece tunuri. **-schäfern**, v. ntr. h.; a înceta de glumit, de suguit, de prujit. **-schalen**, v. tr. h.; 1) a coși, a descoji, a des-

păstări, a scoate din coajă, din păstare, din găoace; 2) a căpătui pe din lăuntru cu scindurii. **-schälten**, v. tr. h.; 1) a coji, a descoji, a despăstări, a desghioaca, a curăți de coajă; 2) ein Schwein—, a scoate slăniua din mascur; 3) *fig.*, jemand—, a despoie pe cineva; 4) etwas—, a scoate afară mîezul (kîind). **-schalten**, v. tr. h.; a însemna arbori descortîndu-i. **-schämen**, *sch.*, v. r. h.; a pferde rușinea, a nu-i mai fi rușine; *sch.* die Augen—, a se rușina foarte mult, a muri de rușine. **-schänden**, v. tr. h.; a ocări, a insulta, a muștra, a dojeni, a injura. **-schand**, m., crișmă, cărciumă (unde se vînd băuturi cu măruntul). **-scharren**, 1) v. tr. h.; a) etwas—, a scoate, a desgropa ceva scurmînd; b) einen—, a arăta, a manifesta cuiva desplăcerea, desaprobară și a' l alunga bătînd din picioare; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de scurmat; b) mit den Beinen—, a țiri picioarele. **-scharten**, v. tr. h.; a creșta, a zimți, a dînta (pielea). **-schattieren**, v. tr. h.; a umbri, a adumbri, a nuanța (colori). **-schauen**, vzi aussehen. **-schaukeln**, v. tr. h.; a curăți, a deșerta cu lopata. **-schaukeln**, 1) v. tr. h.; a arunca, a asvirli afară legăndu, dînd huța, dînd în scîncîob, huța pînă la sfîrșit. **-schau-men**, 1) v. ntr. h.; a) a înceta de spumegat; b) a izbucni, a străbate spumegînd; c) *fig.*, a înceta de a fi furios; 2) v. ntr. h.; a) a scoate toată spuma; b) a izbucni cu cuvinte furioase; 3) *sch.*, v. r. h.; a) a izbucni, a străbate spumegînd; b) a se potoli, a înceta de a fi furios.

Aus-scheiden, 1) v. tr. ner. h.; a) a despărți, a lepăda, a alege, a brăcui, a pune la o parte, a elimina; b) (med.) a secreta, a scoate afară; (an.) — de Organe, organe secretoare; 2) v. ntr. ner. f.; a ieși, a se despărți, a părăsi (un partid); 3) *sch.*, v. r. ner. h.; a) a se despărți, a se desosebi, a se alege; b) vzi 2. **-scheidung**, f., -cu; 1) despărțire, lepădare, alegere, brăcuire, eliminare; 2) ieșire, plecare, părăsire (a unui partid); 3) (med.) scoatere afară, secretație. **-scheiden**, v. ntr. h.; a înceta de luminat, de lucit.

Aus-schellen, vzi ausbilden. **-schellen**, vzi ausklingeln. **-schelten**, 1) v. tr. ner. h.; a ocări, a probozi, a injura, a insulta, a muștra, a dojeni; *fam.*, a trage un tighel, un perdac, un fier, a lua la refec; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de ocări, de injurat, de insultat, de muștrat; 3) *sch.*, v. r. ner. h.; a se resufa ocărînd, injurînd, insultînd, muștrînd. **-schelten**, 1) v. tr. h.; a) a turna, a vâr-

sa (dintr'un pahar, sip, vas); b) a vinde băuturi cu măruntul, cu țirita; 2) v. ntr. h.; a înceta de turnat, de vindut cu măruntul, cu țirita. -**scheren**, v. tr. ner. h.; a tunde de săvârșit, pentru cea din urmă dată (postav în postăvării). -**schetzen**, v. ntr. h.; a înceta de glumit, de sugnit, de prujit.

Aus-schneiden, v. tr. h.; a spărie și a alunga (vite. păseri). -**schneuern**, 1) v. tr. h.; a curăți, a freca, a șterge pe din lăuntru; ein Zimmer —, a curăți, a spăla podeala, dușameaua unei odăi; 2) sich, v. r. h.; a se roade, a se învechii prin frecare în lăuntru.

Aus-schneiden, v. tr. h. Einem —, a trimete pe cineva (afară din casă, din oraș etc.) după ceva; Beien nach Einem —, a trimete soli după cineva. -**schieben**, 1) v. tr. ner. h.; a) a trage afară, a scoate, a împinge afară; b) den Tisch —, a lungi masa; c) sich den Arm —, a și scriinti brațul (jucând popice); 2) v. ntr. h.; a juca înțitii (la popice). -**schieber**, m., aripă (la masă). -**schienen**, v. tr. h.; a ghini pe din lăuntru. -**schien**, 1) v. tr. ner. h.; a) a scoate lăpușcând (ochiul); b) das Wild —, a lăpușca tot vânatul; c) ein Gewehr —, a cerea o armă de foc (lăpușcând, slobozind'o de câte va ori); d) den Lauf —, a învechii, a roade, a uza țeava (lăpușcând mult); e) a trage la întă (cine va câștiga prețul, premiul); f) seine Strahlen —, a și arunca razele; g) a despărți, a alunga, a arunca afară, a pune la o parte, a brăceii; das Hutbol; vom Brennhol; —, a despărți, a alunga lemnele de clădiri de cele de foc; h) Brot —, a scoate, a trage afară pîne din cuptor; i) (tip.) a așeza coloanele în format, în pagini; j) (mar.) den Ballast —, a descarca sabura; k) Gräben —, a face, a săpa șanțuri; 2) v. ntr. ner. h.; a) a resări, a încolți (semința); b) es schiefen ihm andre Zähne aus, îi creșe alți dinți; c) a resări, a țese afară (o zidărie); 3) v. ntr. h.; a) a înceta de lăpușcând. -**schiefung**, f., -en; 1) (tip.) punere, așezare în pagini; 2) despărțire, alegere, brăcuire, aruncare afară, punere la o parte. -**schiffen**, 1) v. tr. h.; a desbarca, a descarca, a pune pe uscat (mărfuri, trupe dintr'o corabie); 2) v. ntr. h.; a porni din port (o corabie). -**schiffung**, f., -en; 1) desbarcare, descărcare dintr'o corabie; 2) pornire din port (a unei corăbii). -**schilden**, v. ntr. h.; a înceta de stat de strajă, de pază, de făcut garda. -**schilfen**, v. tr. h.; a curăți de stulb, a tăie stulbul, trestia (dintr'un țaz). -**schimpfen**, 1) v. tr. h.; a ocări, a injura,

a insulta, a muștra; 2) v. ntr. h.; a înceta de ocărit, de muștrat, de insultat, de injurat. -**schinden**, v. tr. h.; a jupui, a stoarce, a slei (prin dări, prin biruri). -**schirren**, v. tr. h.; a deshăma, a scoate hamurile (de pe cai). -**schirren**, n.; -**schirrung**, f., -en; deshămare.

Aus-schlagen, v. tr. h.; 1) a tăie, a măcelări, a junghia (o vită); 2) a tăie carne în bucăți (spre vânzare). -**schladen**, v. tr. h.; a deszgura, a despărți zgura (la topirea Țesurilor). -**schlafen**, 1) v. ntr. h.; a dormi în dejuns; 2) v. tr. ner. h.; den Hauch —, a se desmetoci, a se trezi (din beție) dormind; 3) sich, v. r. ner. h.; vzi 1. -**schlag**, m.; 1) întălea lovitură; 2) mlădiță, vlăstar, odraslă, mugur; 3) spușeală, zgrăbunță, plescaită, plescaviță, blindă, jubră, exantemă; 4) — eines Pferdes, asvirilitură de cal; 5) — einer Krankheit, cizra, cumpăna boalei; b) — des Büngleins in der Wage, abaterea, aplecarea limbii de la cumpăna; den — der Wage, hotărârea, aplecarea cumpănei (supra-greutatea); 7) sîrșit, rezultat, hotărâre, urmare; 8) der — eines Zimmers, a) captușirea, îmbrăcarea, tapetarea unei odăi; b) tapetele (lăptii zgrăvite) trebuincioase pentru captușire; 9) der — an Kleidungsstücken, margine îndoită, resfrintură la haine; 10) einer Sache den — geben, a hotări un lucru. -**schlagen**, v. tr. h.; a toci, a lustrui, a tăie, a lucia adîncat (pietre). -**schlagen**, 1) v. tr. ner. h.; a) Einem wasser —, a bate țeapîn pe cineva; b) den Ball —, a) a arunca departe mingea (bătînd'o); 3) a arunca înțitii mingea; c) einen Dieb —, a preîntîmpina, a para o lovitură (la scrimă, duel); d) ein Licht —, a stinge o luminare (lovind'o); e) a face să țese, a alunga (bătînd); f) eine Scheibe, a sparce, a strica un geam, un ochiul (de fereastră); g) einen Wagen mit Tuch —, a captuși, a îmbrăca o trăsură cu postav; h) ein Zimmer —, a captuși, a tapeta o odăie; i) (mont) a mărunți, a sfărâma (țesuri); j) die ausgerungne Wäsche —, a întinde rufele (albiturile) stoarce; k) die Felle —, a scoate pieile din var (tăbăcarii); l) Silber —, a întinde, a lăți argint; m) a țivi, a face o margine, a hocași, a resfrînge (haine etc.); die Arme in die Luft —, a asvirii, a arunca cu mîinile în aer; o) Einem die Zähne, ein Auge —, a scoate culva dinții, un ochiul (lovindu'l); p) die Ahren —, a treiera, a îmblăți spicii (lovind, bătînd de asupra); r) den Dettel, das Ei —, a scoate gălbînșul, oul (stricînd coaja); s) den Kibbamen —, a stoarce rapîța (semința,

bătînd de asupra); t) dem Faß den Spund, Boden —, a scoate, a bate spre afară vrana, fundul de la vas (bute, poloboc); u) Fächer in einer Metallplatte —, a face borte (gaure) în o tablă de metal; v) a refuza, a respinge, a nu primi; einen Freier —, a respinge, a refuza pe un petitor; x) a suna, a bate cloasurile (orele); als die Glocken die Stunden ausschlugen, cînd clopotele au bătut cloasurile; eine ausgeschlagene Stunde, o oră întregă; den ausgeschlagene Tag, ziua întregă; z) ein Adler mit ausgeschlagenen Flügeln, un vultur cu aripile întinse; 2) v. ntr. ner. h.; a) die Rechtigall hat ausgeschlagen, privighietoarea a încetat să cînte; b) a arunca înțitii (mingea); c) die Uhr, die Stunde hat ausgeschlagen, ornicul, ora a bătut, a sunat; d) das Herz hat ausgeschlagen, inima a încetat de a bate (a murit, a expirat); e) mit der Waffe in der Hand —, a lovi cu arma în mînă; f) mit Händen und Füßen —, a asvirii cu mîni și cu picioare; g) das Pferd schlägt aus, calul asvirile, dă cu picioarele; h) das Gewehr hat ausgeschlagen, arma s'a descărat în deșert, fără efect, fără rezultat; i) die Wage, die Junge der Wage schlägt aus, cumpăna, limba cumpănei se abate, se apleacă într'o parte; 3) v. ntr. ner. h.; a) die Pflanzen schlagen Blätter, Knospen, Triebe aus, plîntele dau frunze, muguri, vlăstari (înfrunzesc, îmbobocesc, odrălesc); b) die Wand schlägt heucheltigkeit aus, pîretele (zidul) asudă, umezește (scoate igrasie, umezeală); c) das Feuer schlägt zum Dach; prajselnd; in Flammen aus, focul străbate prin acoperămint; izbucnește părăind (pălăpînd); in flacker; d) am Körper ausgeschlagen sein, a avă spușeală, zgrăbunță, plesca(v)ită, blindă, jubră pe trup, a fi spușită pielea; e) er ist auf dem Kopfe ausgeschlagen, are bube dulci, roșii, rîșe pe cap; f) a se sîrși, a țese la capăt; die Sache ist gut ausgeschlagen, lucrul s'a sîrșit bine; dies schlägt nach Wunsch aus, această țese, se sîrșește, se împlinesc după dorință; g) Pflanzen, die in Unkraut —, plînte, cari se corcesc, degenerază în buruieni, în dudăi; 4) sich, v. r. ner. h.; a se sătura de bătut, a bate în de ajuns. -**schlagen**, n.; 1) — der Pflanzen, îmbobocire a plîntelor; 2) — der Wände, asudare, umezire a pîreților; 3) — der Pferde, asvirii (cu picioare) a cailor; 4) — des Balles, aruncare d'întîi a mingei; 5) — der Wäsche, der Netze, der Metalltafeln, întindere a rufelor, a mreșelor, lățire a tablelor de metal; 6) — eines Vergleichs, respingere, refu-

zare a unei învoielii; 7)—ber Ähren, treferare, îmbătăire a spicilor (prin lovire de asupra) 8)—des Heuers, izbucnire a focului. -**schläger**, m.; 1) (mont.) lucrător ce sfărâmă, mărunțește Țesuri; 2) (mont.) clocan mare (de mărunțit, de sfărâmat Țesuri); 2) cal ce asvirle (cu picioarele de dinapoi). -**schlageteiger**, m.; (mont.), privilegietor a lucrătorilor ce sfărâmă, mărunțesc Țesurile. -**schlagewald**, m.; mladă, pădure tânără. -**schlagfänstel**, m.; vzi Ausch. äger 2. -**schlagfieber**, m.; frigurî cu spușeală, exantemice. -**schlagung**, f.; respingere, refuz.

Ausflammen, vzi ausflammen.

Ausflecken, vzi ausflecken.

Ausflechten, v. ntr. ner. f.; a se furia afară, a ieși furizindu-se, a pleca pe furis, a se strecura. -**schleichen**, 1) v. tr. ner. f.; a) a scăpa, a scobi, a găvâni, a adinca, a scorburi (în lăuntru tocind, ascuțind); b) **Scharten**—, a scoate, a îndrepta știrbituri, creștături; 2) v. tr. f.; a) a trage, a țiri afară, a scoate afară cu targa; b) das Band, den Knoten—, a desnoda, a desfăce panglica, nodul; 3) sich, v. r. ner. f.; a se roade pe din lăuntru (prin multă tocare, frecare).

Ausflemmen, 1) v. tr. f.; a desmăli, a curăți de măl. de nămol; 2) v. ntr. f.; a înceta de desmăli, de curățit mălul, nămolul; c) **fg.**, a înceta de a se îmbuiba. -**schlenken**, 1) v. tr. f.; a scrinti prin bălălire, prin blendire; 2) v. ntr. f.; a) a împușca zgălăind, scuturind (șipul, garafa); b) a clăti (un vas). -**schlendern**, v. tr. f.; Einem ein Auge—, a scoate cuiva un ochi (cu o piatră, cu o praștie).

Ausfließen, vzi ausfließen. -**schließen**, v. tr. ner. f.; 1) Einem—, a lungă, a izgoni, a exclude pe cineva; 2) sich von einer Gesellschaft—, a nu lua parte, a ieși dintr'o societate; 3) a scoate din lanțuri, a desfereca; 4) Einem aus dem Hause—, a închide ușa cuiva (a nu-l lăsa să intre); 5) Einem von der kirchlichen Gemeinde—, a afurisi, a excomunica pe cineva; b) a deosebi, a depărta, a exclude; 7) (tip.) a încheie, a împlini rîndurile în vinchel prin spații. -**schließend**, -**schließlich**, adj. și adv.; afară de, cu excepție de, exclusiv; ein—Recht, un drept exclusiv (privilegiu, monopol); Etwas—besitzen, a poseda ceva singur, exclusiv. -**schließlichkeit**, f., -en; exclusivitate, privilegiu, monopol. -**schließung**, f., -en; 1) închidere a unei (pentru cineva); 2) izgonire, alungare, depărta, exclude; 3) (tip.) a

împlinire, încheiere a rîndurilor în vinchel prin spații; b) spații; 4)—aus der kirchlichen Gemeinde, afurisi, excomunicare; 5) mit—von, afară de, cu excepție de, cu excludere de. -**schließungsweise**, adv.; exclusiv.

Aus-schloßen, v. imp. și ntr. f.; a înceta, a sta de plouat cu piatră, de bătut piatra (grindina).

Aus-schluchzen, v. ntr. f.; a înceta de oftat, de suspinat, de plîns cu suspin. -**schlummeru**, v. ntr. f.; a înceta de aromit, de clipit, de mățăit.

Aus-schlüpfen, v. ntr. f.; 1) a ieși afară (din găoace, din ou); 2) a scăpa, a ieși pe furis, a se strecura, a o șterge; 3) a sări din mină (cuțitul). -**schlüpfen**, v. tr. f.; a deșerta, a goli sorbind, a sorbe tot.

Aus-schlupf, m.; 1) escludere; 2)—von einer Erbchaft, desmostenire, depărta-re de la o mostenire; 3)—von einer kirchlichen Gemeinde, afurisi, excomunicare; 4) excepție; 5) vzi Aus-schließung 3 b și 5. -**schlupweise** vzi aus-schließungsweise.

Aus-schmähen, -**schmälen**, vzi aus-schelten.

Aus-schmauchen, vzi anerauchen.

Aus-schmausen, v. ntr. f.; a înceta de benchetuit, de chefăluit.

Aus-schmeißen, 1) v. ntr. ner. f.; a începe a arunca, a asvirli; 2) vzi aus-schlagen 1, 2 și auswerfen. -**schmelzen**, 1) v. tr. f.; a scoate prin topire; 2) v. ntr. ner. f.; a curge, a se scurge prin topire, a se topi și a se scurge; 3) v. ntr. ner. f.; a înceta de topit. -**schmelzung**, f., -en; topire, topitură.

Aus-schmieden, v. tr. f.; 1) a făuri, a ciocăni, a covăci în de ajuns; 2) a lăți (șterul etc.); 3) a desfereca, a scoate din feare, din lanțuri pe un criminal; 4) **fg.**, a născoci, a arzi, a făuri (uneltiri, intrigi). -**schmieren**, v. tr. f.; 1) a unge pe din lăuntru; 2) a umple ungînd; 3) a copii rău, fără băgare de seamă; 4) Einem—, a trage o bătăie cuiva, a săcela, a buchisi, a piersica, a chelșăni, a săfui pe cineva. -**schmierer**, m.; copist prost, rău, plagiator. -**schmiererei**, f., -en; copie proastă, compunere rea, plagiat, plajatură.

Aus-schmolzen, v. ntr. f.; a înceta de a se îmbuina, de a se bosumfla, de a face mutră. -**schmoren**, v. tr. f.; a scoate prăjind (grășime, untură).

Aus-schmücken, v. tr. f.; a găti, a împodobi, a înfrumuseța, a împopotona, a decora. -**schmückung**, f., -en; 1) înfrumusețare; împodobire; 2) găteală, podoabă.

Aus-schmuggeln, vzi aus-schmürzen.

Aus-schnallen, v. tr. f.; a descătără-ma. -**schmarcken**, v. utr. f.; a în-

ceta de sforiit, de horiit; **fam.**, a dormi destul. -**schnattern**, v. ntr. f.; 1) a înceta de găgăit; 2) a înceta de flecărit, de dărdăit.

Aus-schnauben, -**schnausen**, 1) v. tr. b.; a) a se resufla, a prinde la sufluet; b) a scoate gălăind, sforiind, strănutînd (singe); c) a'și sufla nasul; 2) v. ntr. f.; a înceta de găgăit, de sforiit.

Aus-schnäuzen, v. tr. f.; 1) die Nase—, a'și sufla nasul; 2) sich, a'și curăți nasul suflîndu-l; 3) das Licht—, a stinge lumina mucărînd-o, luînd mucul.

Aus-schneiden, v. tr. ner. f.; 1) a tăie, a scoate tîind; 2) die Bäume—, a curăți arborii (retezînd, tîind ramurii, crengile netrebaincioase); 3) **Werde**—, a jugăni, a castra cai; 4) a rezeza (șagurii); 5) a tăie după un model; 6) ein **Ärzt**—, a tăie, a deschide o rochițe b piept, a o decolta; 7) a tăie și a vinde cu metrul, cu cotul; 8) a cresta (arcuți); 9) a căpăta o formă (prin tăiere); sic sind recht dazu ausge-schnitten, ei sunt chiar (anume) făcuți pentru aceasta. -**schneiden**, n.; vzi Aus-schneidung. -**schneider**, m.; tăietor, croitor după modele. -**schneidung**, f., -en; scoatere prin tăiere; 2)—ber Bäume, curățire, rezezare a arborilor (prin tăierea creților); 3) vînzare cu măruntul, cu metrul, cu cotul. -**schneien**, v. imp. și ntr. f.; a înceta, a sta de nins, de căzut zăpada. -**schneiteln**, vzi aus-schneiden 2.

Aus-schneiben, v. ntr. ner. f.; vzi aus-schnauben 2. -**schneipeln**, v. tr. f.; 1) a scoate tîind în bucăți mic; 2) a scobi, a cîopli, a sculpta. -**schnitt**, m., -e; 1) tăiere, tăietură din ceva, creștătură; 2) vînzare de măruri cu metrul, cu cotul; im—, cu măruntul, în detail; 3) locul de unde s'a tăiet, s'a scos ceva prin tăiere; 4) (mont.) sector, secțiune de cerc. -**schmitter**, m.; negustor cu măruntul, cu metrul, cu cotul. -**schnitthandel**, m.; negoț cu măruntul (de țesătorii, materii). -**schnitthändler**, vzi Aus-schmitter. -**schnitthandlung**, f., -en; -**laden**, m., -läden; prăvălie, magazie, dughieană, cu măruntul, în detail (unde se vind măruri cu metrul, cu cotul). -**schmittling**, m., -e; (bir.) prunc născut, scos prin tăietura cesariană. -**schnittware**, f., -n; marfă de vindut cu măruntul, în detail (cu metrul, cu cotul). -**schniße**(n), v. tr. f.; 1) a cîopli, a scobi, a sculpta, a tăie (șiguri); 2) a lucra cu dalta, a cizela.

Aus-schnüffeln, v. tr. f.; a adulmeca, a descoperi, a afla mirosînd. -**schnupfen**, v. tr. f.; 1) a deșerta trăgînd tabac (tabachera); 2) a trage tot

tabacul. -**schuppen**, vzi aueidmilitjeln. -**schüffen**, 1) v. tr. h.; a) a desface, a slobozi, a deslega găitanul, snurul, sfoara; b) a slobozi desfăcând corsetul; 2) **sch**, v. r. h.; a) și desface corsetul. -**schürren**, v. ntr. h.; 1) a înceta de zbrăniit; 2) a înceta de tors (mita).

Aus-schöpfen, v. tr. h.; a scoate apa, a seca, a deserta, a goli scofund apa. -**schöpfen**, n. -**schöpfung**, f. -en; secare, desertare, golire (scofund apa). -**schöpfelle**, f. -n; căus. -**schöpfel**, m.; polonic. -**schöpfen**, v. ntr. h.; a da, a arunca copileți, vlăstari, loaze, mlădițe. -**schöpfing**, m. -e; mlădiță, vlăstar, copileț, loază, odraslă. -**schoten**, v. tr. h.; a des-păstări, a scoate din, a curăți de păstaie, de coajă, de hoaspă, de teacă.

Aus-schrauben, 1) v. tr. reg. și ner. h.; a desuruba, a scoate din șurub; 2) **sch**, v. r. reg. și ner. h.; a se roade șurubul (de multă învîrtire).

Aus-schreiben, 1) v. tr. ner. h.; a) a scriși, a isprăvi de scris; b) a scrie tot, în întregul lui (un cuvînt); c) a copia, a scoate copie, a extrage, a transcrie, a plagia; d) die Kellen aus einem Stilk —, a scoate rolu-rile dintr'o pîsă; e) a) eine Rechnung —, a face o socotelă; b) a scoate, a extrage o socotelă (din contier); f) Schüler ein und —, a înscrie și a șterge (din listă, din catalog) elevi; g) seine Hand —, a și deprinde mîna, a se exersa în scris; h) eine Verfamulung —, a convoca o întrunire; i) einen Befehl —, a publica, a face cunoscut (în scris, prin circulară) un ordin; j) eine Steuer —, a pune o dare, un bir, un impozit; k) einen Festtag —, a promulga o serbătoare; 2) v. ntr. ner. h.; a nu mai scrie, a înceta de scris; 3) **sch**, v. r. ner. h.; a) a nu mai ave (stie) ce scrie; b) a se istovi, dăula, seca scriind. -**schreiben**, n.; 1) convocare (a unei întruniri); 2) publicare (a unei porunci); 3) circulară; 4) ordin, poruncă; 5) promulgare (a unei serbători); 6) plagiere, copiere. -**schreiber**, m.; plagiator (cel ce copiează și și însușește ideile, sugerările, invențiile altuia). -**schreiberei**, f. -en; copiere, copietură, plagiere. -**schreibung**, f. -en; vzi Aus-schreiben, n. -**schreiben**, 1) v. tr. ner. h.; a) a striga, a face cunoscut, a anunța (strigînd), a erănicie; b) er ist fîhr reich, gut, geisig ausge-schrieben, fel trece de bogat, bun, zgărcit; c) seine Stimme —, a și face glasul mai resunător, a l în-tări prin multă strigare; d) Einen —, a scoate cuiva un nume (bun, rău); 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de

strigat; 3) **sch**, v. r. ner. h.; a) a obosi strigînd; b) a se sătura de strigat; c) vzi le. -**schreier**, m.; erănic, priștăv. -**schreien**, v. tr. ner. h.; a cutriera, a măsura cu pasul; 2) v. ntr. ner. h.; a traser —, a face, a porni cu pași mari; b) a pași, a ieși din drum, din cale; c) *fig.*, a se întinde prea mult, a se prea întinde. -**schreitung**, f. -en; nerogularitate, desordine, neorînduică, exces.

Aus-schröpfen, 1) v. tr. h.; a scoate (singe etc.) haracisind, aplicînd ventuze, zhance; 2) v. ntr. h.; a înceta de haracisit, de aplicat zhance, ventuze.

Aus-schroten, v. tr. h.; (part. trec. ausge-schrotet); 1) a gănuși, a scobi pe din lăuntru rozînd; 2) **sch** —, a tăie carne (pentru vînzare); 3) **sch** —, a scoate vase (poloboace, bute) din pivniță; 4) Wein, Bier —, a vinde vin, bere cu rădicata, cu vasul.

Aus-schubben, v. tr. h.; a descălța, a scoate încălșămîntea. -**schuppen**, v. tr. h.; 1) a tăie, a coplei în formă de solzi; 2) a curăți de solzi. -**schuppen**, v. tr. h.; a rări, a curăți, a arunca afară cu lopata. -**schürfen**, v. tr. h.; (mont.) a desgroapa. -**schuß**, m. -e, -schüsse; 1) lepădătură, brae, droplii, furcă, mardă; 2) floare, frunte, elită (a nobilimei); 3) comitet, comisune. -**schußbogen**, m.; (tip.) coală de lepădat, maculatură. -**schußmitglied**, m. -er; membru al comitetului. -**schußtag**, m. -e; dietă. -**schußwäre**, f. -n; marfă proastă, pacotie.

Aus-schütteln, v. tr. h.; a scutura, a scoate scuturînd, zgălșînd. -**schütten**, 1) v. tr. h.; a) a turna, a vărsa afară, a împărășie vărsînd (dintr'un sac, dintr'un vas); b) a deserta, a goli un vas, un sac (vărsînd conținutul); c) a umplă (pe cineva) de bunățate; *proc.*, daß Kind mit dem Bade —, colac peste pupă-ză; 2) **sch**, v. ntr. h.; a) **sch**, sein Herz —, a și deschide inima; b) **sch** vor Lachen —, a rîde tare, a leșina de ris; c) seinen Zorn, Unwillen —, a și scoate, a și vărsa mîniea, neceazul; 3) v. ntr. h.; a făta (puș; în limba vîntătorilor). -**schüttung**, f. -en; 1) vărsare, turnare, împărășiere; 2) deschidere, ușurare (a inimii); 3) scoatere (a neceazului), descărcare (a miniei).

Aus-schwanken, vzi aus-schwenken.

Aus-schwären, 1) v. ntr. ner. h.; a curge puroi (puroi), din bubă, din ulcer; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de puroiet (puroiet). -**schwärmen**, 1) v. ntr. h.; a roi, a ieși din stup roind (albinele); 2) v. ntr. h.; a) a înceta de roit; b) *fig.*, a se cu-

minti; a înceta de zburdat, de a-urrit, de umblat după potreceri; a se lăsa de ațuriri, de buțgufeli. -**schwätzen**, -**schwätzen**, vzi aus-plaudern, ausreden.

Aus-schwefeln, v. tr. h.; 1) a afuma în lăuntru cu pucioasă; 2) einen Flect —, a scoate o pată (afumînd cu pucioasă).

Aus-schweifen, m. -e; 1) margine, croștătură areuită; 2) digresiune, excursiune (abatere, depărtare de la subiectul său lucrul de care vorbim). -**schweifen**, 1) v. tr. h.; a) a scobi, a rotunji areuind, a tăie în formă de arc; b) a clăti, a clătări, a spăla, a clăti scuturînd, zgălșînd; 2) v. ntr. h. și i.; a) a se abate, a se depărta (de la calea cea bună); b) im Neben —, a se abate, a se depărta în vorbă de la subiect, a face o digresiune; c) a desfrîna în, a se deda la desfrînări, a craidonii, a duce o viață destrămată, desfrînată. -**schweifend**, adj. și adv.; berbant, desfrînat, destrămat; ein —er Mensch, craful, berbant. -**schweifung**, f. -en; 1) desfrînare, destrămatură, craflie, berbantie, berbantlic; 2) creștătură, margine areuită; 3) digresiune, excursiune; vzi Aus-schweif 2. -**schweifungskreis** m.; (astr.) cerc de excursiune. -**schweifen**, v. tr. h.; 1) a curăți, a arde (fierul, roșindu l în foc); 2) a singera (la vîntători).

Aus-schweigen, v. ntr. h.; a înceta de a o duce într'un chef, de a se imbuiba, de a se desfăta (cu ceva). -**schweimen**, v. tr. h.; 1) a gănuși, a scobi, a scăfa spălînd, scăldînd (apa); 2) a spăla, a curăți (clătînd). -**schwemmen**, v. tr. h.; a spăla, a clăti scuturînd, zgălșînd (un vas etc.).

Aus-schwingen, v. tr. ner. h.; a) a scoate ceva învîrtind, sucind; b) a curăți ceva prin învîrtire, sucire, vînturare; c) a scutura păstaiele, pozderiile; d) a desface scuturînd (cimeșile, rufe); 2) **sch**, v. r. ner. h.; a se avînta, a zbură. -**schwitsen**, 1) v. ntr. h.; a nu mai asuda, a înceta de asudat; 2) v. ntr. h.; a ieși, a se ivi ca sudoare; 3) v. tr. h.; a) a asuda, a piști; b) a șterge prin sudoare; c) a pierde prin sudoare; daß Gift —, a ieși otrava cu sudoarea; d) *fig. fam.*, a uita cu totul, a pune a lega la ciochină, la Cucuțata. -**schwitzung**, f.; 1) asudare, piștire; 2) *fam.*, uitare.

Aus-sekeln, vzi aus-schöpfen. -**segen**, vzi aus-schiffen. -**sehen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a privi, a se uita (la ceva) pînă la sfîșit; b) a alege cu ochiul (privind, uitîndu-se); c) **sch** die Augen —, a și obosi, strica ochii, a și încorda vederea, căutînd, privind;

d) a aştepta şirşitul, urmarea, rezultatul; 2) v. ntr. ner. h.; a) zum Fenster—, a privi, a se uita prin fereastră afară; b) nach Einem, nach Etwas—, a căuta, a ochi, a aştepta pe cineva. sau ceva, căutând cu ochii; c) er sieht gut, schlecht aus, Iel arată (pare a fi) bun, rău; wie sieht sie aus? cum arată ea? *prov.* von der Ferne sieht er schön aus, von der Nähe ist er ein Affengesicht, de departe trandafir, de aproape boş cu ştir; de departe calul îşi bate, de aproape ochii îşi scoate; d) er sieht verstört aus, Iel are un aer turburat; e) wie sieht die Sache aus? cum stă treaba? f) die Kreide sieht weiß aus, crida (tibişirul) Ie albă, are culoarea albă; g) wie wird es mit deinem Versprechen? cum rimane cu făgăduinţa ta? **-sehen**, n.; 1) ater, înfăţoşare, mină; ein gesundes, schönes—haben, a ave un aer sănătos, frumos; ein heldenmütiges—haben, a ave o înfăţoşare eroică, de erou; das äußere—, faţă, exterior; *fam.*, mutră; das äußere—trilgt, faţa, exteriorul înşală, amăgeşte; 2) arătare, vedere, aparenţă. **-sehend**, adj.; (part. prez. din aussehen) uolst—, ce arată bine, sănătos; weit—e Plätze, planuri, proiecte mari.

Aus-seigern, v. tr. h.; (mont.) a strecura, a lăsa să picure topind (metale). **-sehen**, v. tr. h.; a strecura, a filtra, a trece prin sitişcă, prin strecurătoare. **-seihung**, f.; strecurare, filtrare. **-seihen**, v. tr. h.; a scurge miera din faguri. **-sein**, v. ntr. f.; 1) a fi dus, ieşit afară (după ceva); 2) ich bin noch nicht ausgewaschen, n'am fost încă în oraş, în târg; 3) ich werde nicht lange—, nu voi lipsi mult de acasă; 4) das Licht, das Feuer ist aus, luminarea s'a stins, focul s'a trecut; 5) es ist aus mit ihm, s'a şirşit cu Iel, s'a topit, Ie topenie de Iel, Ie pierdut, îi s'a infundat; 6) auf Etwas—, a urmări ceva, a fi în urmărirea unui lucru; 7) über Etwas—, a sta pe gânduri, a se gândi la ceva, a fi prins de un gând, ocupat de ceva; 8) es wird bald mit ihm aus sein, va muri în curând.

Außen, adv.; 1) afară; 2) pe de asupra, pe din afară; er stand—, a stat afară, înaintea porţii; der Gestank kam von—, putoarea a venit de afara; von—scheint der Apfel nicht wurmtüchtig, pe de asupra, pe din afară mărul nu arată a fi viermănos. **-bleiben**, vzi ausbleiben.

Aus-senden, v. tr. ner. h.; a trimite afară. **-sendung**, f., -en; trimetere, expediere afară.

Außen-ding, n., -e; 1) obiect, lucru exterior; 2) lucru lăaturalnic, accesoriu. **-stuck**, f., -e; linie din afară, exterior-

ră, contur. **-posten**, m.; avan-post. **-seite**, f., -n; 1) parte din afară; 2) coastă din afară, exterior. faţă, înfăţoşare. **-stand**, m., stände; bani, datorie pusă afară, datorie activă. **-treppe**, f.; scară de afară. **-wand**, f., -wände; zid, părete de afară. **-welt**, f., lume de afară, exterioră (cuprinsul tuturor lucrurilor afară din noi). **-werk**, n., -e; întărire pe din afară, fortificaţiune exterioră. **-winkel**, m.; (geom.) unghiul extern.

Außen, 1) prop. (cu dat.); a) afară de, afară din; b) deosebit;—dem Hause, afară din casă; (în unele fraze. are genitivul alături cu Iel):—Vand es geben, a Iesi afară din tară;—sich sein, a nu pute (de bucurie, de minie, de durere etc.), a fi pătruns de minie (de durere), a nu ştie ce face de minie (de bucurie, de durere etc.);—Nicht lassen, a nu băga în seamă, a nu lua aminte; seien Sie—Sorgen, n'ăibi grijă, fi pe pace; sich—Attem laufen, a alerga într'un suflet, a pierde sufletul alergând;—der Zeit sein, a fi trecut, a fi (a veni) după timp, fără de vreme; a veni peste mină; er hat Vermögen—dem Hause, are avere deosebit de casa; 2) conj.; decit, decit numai, dacă nu cumva, afară de;—wenn sie mit ihm reden, afară numai dacă veţi vorbi cu Iel. **-amtlich**, adj. şi adv. particular, privat, neoficial. **-christlich**, adj. şi adv.; necreştinesc. **-dem**, afară de aceasta, ce-îe mai mult, alminterea. **-chlich**, adj., şi adv.; nelegitim;—es kind, copil nelegitim, natural, din floră, bitong (afară din căsătorie). **-gerichtlich**, adj. şi adv.; extrajudiciar. **-gewöhnlich**, adj. şi adv.; neobişnuit, afară din cale, excepţional. **-halb**, adv.; (cu genet.) afară din;—des Hauses, afară din casă;—der Stadt, afară din oraş. **-kirchlich**, adj. şi adv.; ce nu stă în legătură cu biserică, mirean, laic. **-ordentlich**, adj. şi adv.; peste măsură, neobişnuit, afară din cale, apelsit, extraordinar. **-sinnlich**, adj. şi adv.; ce nu poate fi cuprins cu simţurile; abstract, transcendental. **-weltlich**, adj. şi adv.; nelumesc, cereesc, afară de mărginitile lumesci. **-wesentlich**, adj. şi adv. întâmplător, accidental, din întâmplare.

Außen, 1) adj.; din faţă, exterior, extern, din afară, pe de asupra; 2) (der, die, das) m. f.; das—, faţă, exterior; *fam.*, mutră; ein schlechtes—, faulă; er hat heute ein freundliches—, are astăzi un aer prietenos, amical, amabil; *prov.*, wie das—Ie das Innere, ce I pe inimă, aceeaşi şi pe limbă; sein—s'ist besser wie sein Innere, în gura-I cu Dumnezeu şi 'n inimă cu dracu; der Minister des

—, ministrul afacerilor străine. **Außen-lich**, adj. şi adv.; de afară, după înfăţoşare, pe din afară. exterior, extern, extrinsec; dem—en Aussehen nach, după aparenţă. **-licht**, n.; exterior, aparenţă. **-lichteit**, f.; lucru din afară, exterior. —II, 1) v. tr. h.; a arăta, a declara, a da a înţelege, a manifesta, a rosti, a exprima (prin cuvinte); 2) sich, v. r. h.; a se arăta, a se declara, a se manifesta, a se rosti, a exprima. **-st**, 1) adj.; de pe urmă, extrem, ultim; die—Not, nevoia cea mai mare; im—en Fall, în cazul de pe urmă, la urma urmei, la extremitate; der—Preis, preţul de pe urmă; die—Spitze, vârful cel mai înalt; 2) adv.; foarte, peste măsură, în gradul cel mai mare; das ist—sicherlich, aceasta Ie foarte ridicol; er ist—langweilic Ie plictisitor peste măsură. **-st**, f., m.; ultra (cel ce după vederile s'— (mai cu seamă după cele politice, ocupă poziţiunea cea mai hotărâtă, cea mai energetică); 2) n.; şirşit, extremitate, caz de pe urmă; er hat ihn auf's—gebracht, l'a scos din sârte. l'a împins la extremitate; er hat sein—s'gethan, a făcut tot ce-I Iera cu putinţă (ce-I a stat în putinţă); Einen auf's—verfolgen, a prigoni pe cineva până 'n pinzele albe; das—wagen, a încerca totul. **-ung**, f., -en; 1) arătare, declaraţiune, manifestare, rostiire, exprimare; 2) vorbă, spusă, părere, zisă.

Aus-sehen, 1) v. tr. h.; a) ein Seer—, a slobozi o luntre (în mare); b) Waschen—, a pune străji, sentinela; c) Waren—, a întinde, a pune afară, a expune mărfuri; d) ein Kind—, a lepăda un copil; e) Einen dem Spott, der Gefahr—, a deda, a expune pe cineva batjocurei, primejdiei; f) einen Brunnen—, a căptuşi, a pardosi, a blăni o sifă; g) seinen Ball—, a da achii (la biliard); h) eine Zeit zu Etwas—, a hotări, a fixa un timp, un termen pentru ceva; i) einen Preis—, a propune un preţ, un premiu; j) Bäume—, a resădi, a transplanta pomi; k) (mus.) die Stimmen—, a transcrie părţile unei bucăţi de musică; l) ein Legat für die Armen—, a hotări, a destina, a constitui un legat pentru săraci; m) Truppen—, a desbaca oştiri; n) Etwas aussehen haben, a ave de zis, de criticat, de observat ceva; o) die Arbeit für (sau auf) ein nige Tage—, a amăna, a precuma, a intrerupe, a suspenda lucrul pentru citeva zile; p) a juca întâi (la mai multe jocuri); r) (tip.) einen Satz—, a zeţui, a compune de tot, în întregul ei o frază; s) (tip.) a isprăvi de zeţuit, de com-

pus; t) dem Winde ausgeſetzt ſein, a sta în jeliſtea vîntului, a fi expus vîntului; 2) v. ntr. h.; a) (tip.) a înceta de zeſuit, de compus; b) a pleca, a porni (dintr'un loc); c) a conteni, a se întrerupe, a se suspenda, a fi intermitent; 3) ſich, v. r. h.; a) a se expune la; b) ſich Waren —, a alege și a pune la o parte mărfuri; c) a da achit (la billiard). -ſehen, n.; vzi Anſetzung. -ſehend, adj.; cu întreruperi, în reſtimpuri, intermitent; — es ſiehet, frigidu intermitent. -ſehung, f., -en; 1) expunere, întindere (de mărfuri); 2) reſădire, transplantare (de arbori etc.); 3) desbarcare (de trupe); 4) propunere (de premii); 5) blănire, pardosire, căptușire (cu scinduri, cu pietre); 6) hotărîre, deſtinare, constituire (unof rente, unui legat); 7) întrerupere, precurmare, aminare, suspendare (a lucrului etc.); 8) expunere, dedare (batjocurei, rușinei, primejdiei).

Aus ſicht, f., -en; 1) vedere (în afară), punct de vedere; 2) privești. vâzută, perspectivă; dies Haus hat eine ſchöne —, casa această are o privești frumoasă; meine ſenſter haben die — auf die Straße, ferestrele mele dau spre strada; Einem die — benehmen, a se pune înaintea cuiva (ſimpiedecîndu'l a vede); 3) ſig., nădejde, parte, speranță, perspectivă; gute — en haben, a ave nădejde de reușită; ich habe — in eine beſſere Zukunft, am nădejde într'un viitor mai bun; ein Miniſterwechſel ſieht in —, se așteaptă o schimbare de minișteri; o schimbare de minișteri în perspectivă; Jemandem etwas in — ſtellen, a da cuiva nădejde de ceva, a-i pune în vedere ceva. -ſichten, vzi auſſehen. -ſichern, v. ntr. h. și ſ; a picura, a pica, a piși, a glăsi, a se strecura picurînd. -ſieben, v. r. h.; a cîrui, a curăți cîruiînd, a trece griu, oviz etc.) prin cîr, sită, dirmon. -ſiechen, v. ntr. h.; a înceta de a lungezi, de a zăcă (bolnav). -ſieden, 1) v. tr. ner. h.; a) a curăți prin fierbere; b) a scoate prin fierbere; c) ſiecht —, a pune carne să fiarbă; d) a fierbe în de ajuns; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de fieri; 3) v. ntr. ner. i.; a da în foc clocotînd. -ſiefern, vzi auſſichern. -ſingen, 1) v. tr. ner. h.; a cînta tot, până la ſfirșit; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de cîntat; 3) ſich, v. r. ner. h.; a'și pierde sau a'și întări (perfecționa) glasul prin multă cîntare. -ſinnen, v. tr. ner. h.; a născoci, a scorni, a închipui, a plăzmu, a inventa, a imagina. -ſintern, vzi auſſichern. -ſiben, 1) v. tr. h.; a) mit Waren —, a sta afară cu mărfuri (de vînzare); b)

ſeine Zeit —, a ſede timpul hotărît (la închisoare etc.); c) a înceta de clocit, de stat pe ouă (cloșca); 2) v. tr. ner. h.; a) Eier, Junge —, a cloci și scoate puși; b) einen Stuhl —, a adînci, a face o adîncătură într'un scaun prin multă ſedere. **Aus-ſöhnbar**, adj.; împăcîtuitor. -ſöhnen, 1) v. tr. h.; Einem —, a împăca, a împăciui, a îmbuna pe cineva; 2) ſich, v. r. h.; a) a se împăca, a se împăciui; b) a ispăși, a expia. -ſöhner, m.; împăcîtuitor. -ſöhnung, f.; 1) împăcare, împăcîtuire, îmbunare; 2) ispășire, expiere. -ſömmern, v. ntr. h.; a pune la soare, a expune la razele soarelui (aſternuturi, paturi, etc.). -ſondern, 1) v. tr. h.; a) a alege, a pune la o parte (bunul din rău); b) a deosebi, a despărți; 2) ſich, v. r. h.; a se deosebi, a se despărți. -ſouderung, f.; 1) despărțire, deosebire; 2) alegere, punere la o parte; 3) (med.) excrementa. -ſorgen, v. ntr. h.; 1) a înceta de a ave grijă, de a se îngriji; 2) ſig., er hat ausgeſorgt, grijile sale au luat ſfirșit; a murit. -ſortieren, v. tr. h.; a alege, a pune la o parte, a așeza deosebitele feluri (de marfă etc.).

Aus-ſpähen, 1) v. ntr. h.; a se uita afară iscodînd, spionînd, cercetînd; 2) v. tr. h.; a) a iscodi, a spiona, a cerceta, a ispiți, a descoase, a prînde limbă; b) a recunoaște, a descoperi un loc (militariu). -ſpäher, n.; iscoadă, cercetaș, spion. -ſpäherci, -ſpähung, f.; 1) iscodire, spionare, cercetare, spionaj; 2) recunoaștere (militară).

Aus-ſpann, m.; han, birt, locantă, descălecătoare, desjugătoare (unde harabagiul poposînd, deshamă caii etc.). -ſpannen, v. tr. h.; 1) die Fierbe —, a deshamă caii; 2) aus dem Stiefrahmen, a scoate din gherghel, din cîr; 3) a despărți întinzînd, încordînd; 4) a întinde încordînd, instrumînd; 5) von der Arbeit —, a slobozi de la lucru. -ſpannung, f.; -en; 1) deshamare; 2) destindere; 3) vzi Ausſpann; 4) întindere (de pinze, vîntrele etc.).

Aus-ſpänner, m.; 1) răzeș; 2) țaran, locuitor cu cal (în loc de boi); 3) stativă, război (la țesătorii).

Aus-ſparen, v. tr. h.; 1) a păstra, a iconomiși, a rezerva; 2) a se folosi, a întrebunța cu economie, pe sponci. -ſpaßen, v. ntr. h.; a înceta de suguit, de glumit, de prujit. -ſpaßieren, v. ntr. h. și ſ; a ieși la plîmbare.

Aus-ſpeichern, v. tr. h.; a scoate din hambar (grănar, cibur). -ſpeien, 1) v. tr. ner. h.; a stupi, a scuipa, a arunca din sine (stupînd, scuipînd); 2) v.

ntr. ner. h.; a) vor Einem —, a scuipa înaintea cuiva (ca dispreț etc.); b) a înceta de scuipat, de vărsat; c) der Vulkan ſpeit Feuer aus, vulcanul aruncă, varsă foc. -ſpeien, n.; scuipare, aruncare din sine (stupînd, scuipînd). -ſpeilern, v. tr. h.; 1) a însemna cu țeruși; 2) a reschira, a reșcrăcăna, a întinde cu țeruși, cu țepuși. -ſpeisen, 1) v. tr. h.; a deșerta mîncînd; 3) v. ntr. h.; a înceta de mîncat. -ſpeizen, v. tr. h.; a alege, a scoate pleava (din grîne). -ſpenden, v. tr. h.; a împărți, a da pomeni; das heilige Abendmahl —, a da, a administra împărțirea, grijania, cîna de taină, cumîncătura. -ſpenden, m.; împărțitor de pomeni. -ſpendung, f.; 1) împărțire de pomeni; 2) dare, administrare a împărțirii. -ſperren, v. tr. h.; 1) a închide ușa (cuiva, nelăsîndu'l să intre); 2) a reschira, a crăcăna, a crăci.

Aus ſpielen, v. tr. h.; 1) a împăna cu slănină; 2) a îndestula, a înzestra cu bani. -ſpielen, 1) v. tr. h.; a) ein Spiel, eine Rolle —, a juca până la ſfirșit, a isprăvi, a ſfirși un joc, un rol; b) eine Arie —, a cînta până la ſfirșit o arie; c) eine Karte —, a arunca cel întîiu o carte (de joc); wer ſpielt aus? cine joacă întîiu? d) die letzte Kraft —, a pune în joc, a risca toate puterile, cele din urmă puteri; e) etwas —, a pune ceva la loterie; f) eine Geiſte —, a îmbunătăți, a perfecționa o scripă, o vioară prin multă cîntare; g) ein ausgeſpieltes Verlaſſen, o caterincă (minavetă) hodorogită (prin multă cîntare); h) den Ballen —, a asvirli cel întîiu mingea; 2) v. ntr. h.; a) a începe jocul (de cărți etc.); b) a înceta de jucat; c) die Bomben ſpielten aus und ein, bombele (ghîulele) intrară și ieșiră; 3) ſich, v. r. h.; der Papſt hat ſich ausgeſpielt, cepul are prea mult joc (lărgindu-se vrana). -ſpinnen, 1) v. tr. ner. h.; a) a toarce desăvîrșit, până la ſfirșit; b) a întinde, a lungi torcînd; c) a urzi, a uneli, a plăzmu; d) einen Gedauſen —, a desvolta o idee; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de tors. -ſpionieren, v. tr. h.; a spiona, a cerceta, a descoperi ispitînd, cercetînd.

Aus-ſpötteln, v. tr. h.; a lua cam în ris, a'și bate într'u cîtra joc (de cineva), a lua peste picior (pe cineva).

Aus-ſpotten, v. tr. h.; a lua în ris, a'și bate joc a lua în zeſleme. -ſpotten, n.; -ſpottung, f.; luare în ris, bătăie de joc, zeſleme.

Aus-ſprache, f., -n; 1) rostire, pronunțare; 2) glas, organ, accent (al aceluia ce vorbește).

Aus-sprechen, 1) v. tr. ner. h.; a) a rosti, a pronunța, a spune (prin cuvinte), a exprima; b) ein Wort, einen Satz —, a exprima de tot, în întreg, un cuvânt, o frază; c) seine Meinung —, a și rosti, exprima, vădi părerea; die ausgesprochenste Abneigung, scîrba, antipatia cea mai hotărîtă, absolută; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de vorbit, a vorbi până la sfîrșit; 3) sich, v. r. ner. h.; a) sich die Lunge —, a se istovi, a se dăula, a și strica pfeptul vorbind; b) sich über Etwas —, a se rosti, a se pronunța despre ceva; c) in den Gedichten spricht sich ein hübsches Talent aus, în poezii se arată, se manifestă un frumos talent; d) a nu mai ave (știe) ce vorbi. **-sprechlich**, adj. și adv.; ce se poate rosti, pronunța, exprima; exprimabil.

Aus-spreiten, **-spreizen**, v. tr. h.; a întinde, a crăcăna, a crăci, a răschira, a rescrăcăna.

Aus-sprengen, v. tr. h.; 1) ein Pferd —, a face să sară un cal; 2) ein Stück aus dem Felsen —, a face să sară o bucată din stîncă; 3) fig., ein Gerücht, eine Nachricht —, a răspândi, a împrăști un zvon, o veste. **-sprengung**, f., -ei; 1) — eines Pferdes, sărire, galoparea unui cal; 2) respândire, împrăștiere, propagare a unui zvon, a unei vesti.

Aus-sprechen, vzi **aus-sprossen**. **-springen**, 1) v. ntr. ner. h.; a) a înceta de sărit (ființe vietuitoare); b) a înceta de țînit (fîntăni, puturi); 2) v. ntr. ner. i.; a) a se desface sărind; b) a sări afară, a fugi; c) dieses Messer ist ausgesprungen, cuțitul acesta se stîrbi; d) a resări, a ieși afară (o zidărie); 3) v. tr. ner. h.; sich die Hilfte —, a și scrieri coapsa (goldul) sărind, a se desola, a se peti sărind; 4) sich, v. r. ner. h.; a) a se sătura de sărit; b) a și mlădie, a și face vinjos, mlădios membrele (sărind). **-sprizen**, 1) v. tr. h.; a) Feuer —, a stînge foc (împroscînd, țînind); b) eine Wunde —, a curăți o rană (stropind-o în lăuntru); c) a umple (prin stropire în lăuntru); 2) v. ntr. h.; a) a arunca, a asvîrli (o rază de apă), a țîni. **-sprizen**, n.; **-spritzung**, f., -ei; 1) stîngere (a focului); 2) — einer Wunde, curățire a unei rănii (stropind-o); 3) injecțiune; 4) — des Eamens, împrosccare, țînire a semînței (spermei).

Aus-sprossen, v. ntr. i.; a odrăslî, a încolți, a îmboboci, a se cățeli. **-spröhtig**, m., -e; odrăslă, vlăstar, mlădiță.

Aus-spruch, m., -sprüche; rostire, hotărîre, sentință, părere, judecată; einen — thun, a hotărî, a da o hotărîre, a și da părerea. **-sprudeln**,

1) v. tr. h.; a scoate, a arunca din sine clocotind, bolborosind, gălgăind, țînind, scuipînd (apă, cuvinte violente); 2) v. ntr. h.; a) a înceta de gălgîit, de țînit, de asvîrli cu gălgîit; b) a izvorî clocotind, țînind, gălgîind.

Aus-sprühen, 1) v. tr. h.; a arunca, a asvîrli împrăștiind, împroscînd, (scînteii); 2) v. ntr. h.; a înceta de împrosccat, de țînit (scînteii).

Aus-spruden, 1) v. ntr. h.; a stupi, a scuipa; 2) v. tr. h.; a arunca din sine stupind. **-spulen**, v. ntr. h.; 1) a înceta de a se arăta stafii, de a se năluci; 2) fig., a înceta de a face necuviinți, turburări, neorînduțeli. **-spulen**, v. ntr. h.; 1) a depăna până la sfîrșit; 2) a înceta de depănat (pe mosor).

Aus-spülen, v. tr. h.; 1) a scoate, a arunca afara izbind în valuri; 2) a scobi, a scăta, a minca malul (izbind apă într'insul); 3) die Glasche —, a curăți rufeie (de săpun); 5) Welle —, a spăla lăună. **-spüllich**, n.; lăturî, spălătură, zoî. **-spülung**, f., -ei; clătire, spălare. **-spünden**, v. tr. h.; a căptuși, a blăni (pe din lăuntru) cu scinduri (un put). **-spündung**, f., -ei; căptușire, blănire (pe din lăuntru) cu scinduri (a unui put). **-spüren**, v. tr. h.; a afla, a descoperi (cercetînd, urmărind). **-spürer**, m.; 1) iscoadă, spion, cercetăș; 2) vișlă, copou (cine de vinat). **-spürung**, f., -ei; descoperire, urmărire, adîlbucare, cercetare.

Aus-staffieren, v. tr. h.; 1) a găti, a înzorzona, a încotoșmina, a dichisi, a înzestra cu haîne; 2) a echipa. **-staffierung**, f., -ei; găteală, împodobire, încotoșminare. **-stallen**, 1) v. tr. h.; a muta dintr'un grajd (staul) în altul; 2) v. ntr. h.; a înceta de a se pișa (caii). **-stammeln**, 1) v. tr. h.; a vorbi bălbiind, gîngăvînd; 2) v. ntr. h.; a înceta de a fi gîngav, a nu mai vorbi gîngav. **-stampfen**, 1) v. tr. h.; a) a scoate pisînd, lovînd, bătînd (grăunțe, mîezul); b) a pișa în de ajuns; 2) v. ntr. h.; a înceta de lovit cu piciorul (în pămînt). **-stand**, m., -stände, 1) bani de încasat, datorie activă: die Ausstände einreiben, a încasa datoriile; 2) termin, soroc, vald. **-ständig**, adj. și adv.; dator, ce se cuvine, activ: eine — e Schuld, o datorie de încasat, activă. **-ständern**, v. tr. h.; 1) a împuți în lăuntru, a umple (casa etc.) cu puțoare; 2) fam., a afla, a adîlbucea după puțoare sau după miros. **-statten**, v. tr. h.; 1) ein Mädchen —, a înzestra, a căpătui, a dichisi o fată, a-i constitui zestre; 2) jemand —, a îngriji, a prevedea pe

cineva cu cele de trebuință; 3) a împodobi, a garnisi, a decora; 4) er ist mit Verstand ausgestattet, iel se înzestrat, dotat cu mințe, cu pricepere. **-stattung**, f., -en; 1) înzestrare, căpătuire, dichisire (a unei mirese); 2) zestre, dichis, dotă; 3) împodobire, garnisire, decorațiune; 4) echipare, **-stattungslos**, pl.; cheltuieli de înzestrare, de echipare.

Aus-stauben, **-stäuben**, **-stäubern**, 1) v. tr. h.; a) a colbi, a scutura, a curăți de colb, de praaf, de pulbere (bătînd, lovînd); b) a scorni (zgornai, vinatul); c) a afla, a descoperi adîlbucînd, urmărînd, 2) v. ntr. i.; a ieși ridicîndu-se în pulbere. **-stäuben**, v. tr. h.; 1) a biciui, a bate cu vergi, cu nutele; 2) a goni, a alunga cu lovituri de vergi, de nutele. **-stäubung**, f., -en; 1) biciuire (cu vergi, cu nutele); 2) alungare, izgonire (prin lovituri de vergi, de nutele).

Aus-stehen, v. tr. ner. h.; 1) a scoate, a face să ieasă prin împunsături; Einem die Augen —, a scoate cuiva ochii; 2) einen Graben —, a săpa un sant, o răstoacă; 3) Auftern —, a scoate stridii din coajă; 4) Wiegen —, a tăie poteni, lunci, livezi; 5) in Holz, im Kupfer —, a săpa, a scobi, a lucra cu dalta în lemn, în aramă; b) ein Maß Wein —, a desșerta, a goli un vas cu vin; fion, ein Glas, eine Flasche Wein —, a goli un pahar, un șip, o sticlă cu vin; 7) einen Termin —, a soroci, a hotărî, a pune un termin; 8) fig., Einen —, a întrece pe cineva, a întrecea, a l'înlătura, a scoate pe cineva (din post); 9) ein Minister —, a face, a forma cu împunsături un model (patron, izvod); 10) (mar.) das Auftaun —, a bălți, a slobozi, a desține cu încetul odgonul. **-steden**, v. tr. h.; 1) a pune afară; eine Sache —, a pune afară, a arboră, a desfășura un steag; 2) Das Haus mit Reien —, a împodobi o casă cu trandafiri; 3) a țepui, a însemna cu țepuși, a hotărînici (un cîmp, un șes). **-sehen**, 1) v. tr. ner. h. și i.; a) aus dem Schiff —, a desbarca, a ieși din corabie; b) a ieși din slujbă, a părăsi serviciul; c) a zbură de pe copac (coșul de munte, găinușele); d) a întinde, a expune afară (mărfuri); e) Schulden, Geld — haben, a ave de încasat datorii, bani; er hat viel —, are multe datorii de încasat; f) einige Stimmen sehen noch aus, mai lipsesc cite-va voturi; g) dies soll noch bis zum nächsten Termin —, aceasta să fie amînat (suspendat) până la terminul viitor; h) die Predigt —, a sta până la sfîrșitul predicii; i) seine Verzeir —, a și impli-

ni (timpul de ucenicia, calfia; 2) v. tr. ner. h.; a) a răbda, a suferi, a îndura, a suporta; ich kann Niemand —, pot să sufăr căldură; ich kann ihn nicht —, nu pot să-l răbd, să-l sufăr; es ist bei ihm nicht auszuweichen, nu-l de suferit; b) eine Prüfung —, a trece un examen; c) Niet —, a trage necaz; d) seine Lehrzeit —, vzi li; e) a sta în picioare până la sfârșit. -**stehend**, vzi ausstehend. -**steilen**, v. tr. ner. h.; a fura, a deserta furind; er hat die ganze Kiste ausgehohlen, a furat tot ce se găsea în ladă.

Aus-steifen, v. tr. h.; 1) a întări, a întepeni pe din lăuntru (haine, rufe, cu o materie virtuoasă); 2) einen Brunnen —, a blăni, a căpătuși o fântână cu scindurii. -**steigen**, 1) v. ntr. ner. f.; a se scobori, a se da jos (din trăsură), a țesi (din corabie), a desbarca; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de suit, de urcat. -**steinen**, v. tr. h.; 1) a hotărâni (un câmp) cu pietre; 2) a scoate simburii (din prune etc.).

Aus-stellen, v. tr. h.; 1) a pune afară, a întinde, a scoate la maidan, a expune (la vedere); 2) Waschen —, a așeza străji, sentinele; 3) Einen dem Necht —, a dekla, a expune pe cineva la batjocură; 4) Einvas (an einem Gegenstand) ausstellen haben, a avè de zis, a găsi de criticat ceva; 5) Urkunden, Zeugnisse, Bescheide, Urtheilungen —, a da, a slobozi, a elibera documente, mărturii, polițe, chitanțe; 6) einen Wechsel auf Einen —, a trage o poliță asupra cuiiva; 7) Einen gehörig —, a învăța, a instrui, a înzestra pe cineva cu cunoștințele trebuincioase profesiei sale; 8) a amina, a lăsa pentru altă dată. -**stellen**, n.; vzi Ausstellung. -**steller**, m.; 1) — eines Wechfels, dător, trăgător a unei polițe; 2) cel ce pune afară, întinde, expune mărfuri etc.; expozant. -**stellung**, f., -en; 1) — von Waschen, punere, așezare de străji, de sentinele; 2) — eines Wechfels, dare, tragere a unei polițe; 3) critică, dojană; — ein wider Einen machen, a critica, a mostra, a dojeni pe cineva; 4) expunere, expozitiune (de mărfuri, tablouri etc.: acțiunea și stabilimentul); 5) aminare, precurmare, suspendare. -**stellungsgewände**, n., -n; expozitiune, clădirea expozitiunii. -**stellungsaal**, m., -säle; sala expozitiunii. -**stellungstag**, m., -e; — eines Wechfels, ziua emiterii, data unei polițe. -**stemmen**, v. tr. h.; a scobi, a găvâni, a gănuși cu dalta, cu răzușul. -**stuppen**, v. tr. h.; a coase după ac, a da tighel (peste tot). -**sterben**, v. ntr. ner. f.; 1) a muri, a se stinge cu desăvârșire, a se pusti, a se despoara (orase etc.) prin moarte; 2) es ist

hier wie ausgestorben, se o tăcere adincă, ca în mormint aici. -**sterben**, n.; stingere, pustiire prin moarte.

Aus-steuern, f., zestre, dichis, dotă. -**steuern**, 1) v. tr. h.; a înzestra, a căpătuși, a dichisi (o mireasă); 2) v. ntr. h.; a porni dintr'un port, a părăsi un port cărmuind (corabia). -**steuerung**, f., -en; 1) înzestrare, căpătușire, dichisire; 4) zestre, dichis, doră.

Aus-stich, m.; răvac (de vin). -**stichen**, 1) v. tr. h.; a coase la gherghief, a broda (peste tot); 2) v. ntr. h.; a înceta de cusut la gherghief, de brodat. -**stieben**, v. ntr. reg. și ner. f.; 1) a țesi, a se ridica în pulbere; 2) a colbii, a curăți de colb, de praf (hătînd, lovind). -**stillen**, 1) v. tr. h.; a da țită, a alăpta un copil timpul hotărît; 2) v. ntr. h.; a înceta de dat țită, de alăptat. -**stimmen**, v. tr. h.; (mus.) ein Instrument —, a acorda bine un instrument. -**stinken**, v. ntr. ner. h.; a înceta de puțit, de mirosit greu.

Aus-stöbern, v. tr. h.; 1) a colbii, a curăți de colb, de praf; 2) a scotoci, a scocofori, a cotrobii; 3) a scorni (zgornii) vînatul (din vîzanie); 4) *fig.*, a izgoni, a alunga, a da afară (pe cineva).

Aus-stöbern, v. tr. h.; a scobi dinții. -**stoden**, v. tr. h.; a scoate, a stirpi trunchiurile, rădăcinile arborilor tăiești. -**stöhnen**, v. ntr. h.; a înceta de gemut. -**stollen**, v. tr. h.; a întinde pielea pe pervazuri (la argășari). -**stopfen**, v. tr. h.; a îndopa, a țicsi, a umple. -**stopfen**, n.; umplere, îndopare, țicsire. -**stören**, v. tr. h.; a scocofori, a scormoli, a scotoci, a cotrobii; 2) das Feuer —, a stinge focul scormolind, scotoeind, cotrobiind. -**stoß**, m., -stöße; 1) izbire, aruncare afară; 2) scoatere (de strigite etc.); 3) lovitura întîia (la duel). -**stoßen**, 1) v. ntr. ner. h.; a) a înceta de izbit, de împins; b) a lovi cel întîiu (la duel); 2) v. ntr. ner. f.; a izbucni cu futeală, cu violență; 3) v. tr. ner. h.; a) a da, a izbi, a împinge afară, a face să țeasă (izbind, împingînd); b) Einen ein Auge —, a scoate cuiiva un ochi; c) einem dasse den Boden —, a desfunda un vas (o bate, un poloboc); d) ein Reußer —, a strica, a spurge o feroastră; e) Senfter, (Sehrtrei) —, a scoate oftări, strigite; f) ein Stalb —, a jupui, a despoie de piele un vitel; g) einen Weg im Garten —, a curăți cu sapa o cărare în grădină; h) Butter —, a bate putineul, a alege unt; i) *fig.*, Einen —, a alunga, a goni, a da afară, a oropsi, a exclude pe cineva; j) Schimpfreden —, a spune, a

arunca înjurături. -**stoßung**, f., -en; 1) izbire, împingere, aruncare afară; 2) alungare, gonire, oropsire, dare afară; 3) desfundare (a unui vas). -**stottern**, v. ntr. h.; a vorbi, a rosti, a pronunța gîngăvind, hălăbind.

Aus-strahlen, v. tr. h.; a arunca, a respîndi raze.

Aus-strecken, 1) v. tr. h.; a) a întinde (mîna etc.); b) a lungi, a lăți (fier etc.); 2) sich, v. r. h.; a) a se întinde, a se tolăni, a se lăfși; b) a se lăți. -**streckung**, f., -en; 1) întindere; 2) lățire, lungire.

Aus-streichen, v. tr. h.; a scoate, a îndepărta, a descereți desmierdînd, mîngăind cu mîna (zbirduri etc.). -**streichen**, 1) v. ntr. ner. f.; a) a șterge, a țării, a rade cu piciorul pe d'napoi; b) a bate lăturile, a umbra hăimana, telălău; c) (mont.) a țesi la suprafață (o mină); d) a se întinde de alungul (unui spațiu); 2) v. tr. ner. h.; a) a fățui, a netezi (hărtie etc.); b) a șterge, a rade (scrisoare etc.); c) a unge pe din lăuntru; d) a descereți; e) a tăbăci, a argăsi (piele); f) a boi, a vâpsi, a zugrăvi pe din lăuntru; g) *fig.*, a înfătoșa, a descrie ceva prin culori vii; h) a bicșui, a bate cu vergi, a stichitui (pe cineva). -**streifen**, 1) v. tr. h.; a) a netezi, a descereți (ștergînd cu mîna); b) a destăca, a desglîofca (hob, mazere etc.); 2) v. ntr. f.; a) a bate lăturile, a umbra hăimana, telălău; b) a face excursiuni; c) a zdreli, a șterpeli. -**streiten**, 1) v. tr. ner. h.; a) a sfîrși cearta, sfada, lupta; b) Einen Einvas —, a convinge pe cineva disputînd cu țel; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de luptat, de certat, de disputat.

Aus-streuen, v. tr. h.; 1) a imprăști, a respîndi; 2) Gerüchte, Schriften —, a respîndi, a propaga zvonuri, scrieri. -**streunung**, f., -en; imprăștiere, respîndire.

Aus-streich, m.; năsip amestecat cu mineraluri. -**stricken**, 1) v. tr. h.; a sfîrși de împletit (ciorapi, colțuni); 2) v. ntr. h.; a înceta de împletit. -**striegehn**, v. tr. h.; 1) a cesăla, a săcela, a curăți cu săcelea (cesala; cai etc.); 2) *fig.*, a săcela, a tăbăci, a cîmăgi pe cineva.

Aus-strömen, 1) v. ntr. f.; a se revărsa, a izvori, a se scurda, a radia; 2) v. tr. h.; a revărsa, a radia, a respîndi; Thränen strömen aus seinen Augen, lacrimi curgeau în sîroafe din ochii lui. -**strömen**, n., -strömung, f., -en; 1) revărsare, izvorie, scurgere, radiare, respîndire; 2) (fis.) efluență, emisune.

Aus-studieren, 1) v. tr. h.; a) a izvodii, a închipui, a cerceta, a născoci, a explora; b) a afla caracterul cuiiva; 2) v. ntr. h.; a) a sfîrși stu-

diile universitare; b) a înceta de studiate.

Aus-fürmen, 1) v. ntr. f.; a se repezi, a se arunca afară, a ieși repele, ca o furtună; 2) v. ntr. și r. h.; a) a se potoli, a se domoli, a se alina, a nu mai fi furtună; b) *fig.*, a trece necazul, furia, a se potoli, a se liniști; 3) v. tr. h.; a revârsa cu vuleț, cu furie. -**stürzen**, 1) v. tr. h.; a) a resturna și vărsa; b) a sclinti (scrinți) brațul, piciorul căzind; c) ein Glas Wein —, a goli într-o dușcă un pahar cu vin; 2) v. ntr. f.; a se repezi, a se arunca afară, a ieși ca o furtună. -**stößen**, v. tr. h.; a propti pe din lăuntru cu proptele.

Aus-suchen, v. tr. h.; 1) a alege, a căuta, a cotrobii (prin multe lucruri) și a alege; 2) ausgefuchter Weizen, grâu ceacir; 3) ausgefuchte Speiseu, mâncări, bucate alese; *prov.*, wer lange ausfucht, wählt das Schledtere, cine alege, culege; 4) a scotoli, a scotoci, a cotrobii, a răscoli. -**judeln**, 1) v. tr. h.; a nu apăla bine, curat rufeie (albiturile); *fam.*, a băga albiturile în boală; 2) v. ntr. h.; a înceta de minjit, de mizgălit, de festelit.

Aus-süßnen, vzi aus-süßnen.

Aus-summen, v. ntr. h.; a zbura băzâind, zbărâind (albinele din stup).

Aus-süßen, v. tr. h.; 1) a indulci; 2) (him.) a indulci (indepărtind prin spălare părțile săroase dintr'un corp). -**süßung**, f., -en; indulcire.

Aus-täfelu, v. tr. h.; a căptuși, a blăni, a pardosi, a podi cu scindurii, a parcheta. -**täfelung**, f., -en; căptușire, blănire cu scindurii, pardosca, parchetare. -**tändeln**, v. ntr. h.; a înceta de glumit, de suguit, de făcut nebunii.

Aus-tanzen, 1) v. tr. h.; a juca, a dăntui până la sfârșit; 2) v. ntr. h.; a înceta de jucat, de dăntuit. -**ta-pezieren**, v. tr. h.; 1) a îmbrăca (cu materii, cu covoare, cu tapete), a tăpița. -**tapezierung**, f., -en; tăpițare, îmbrăcarea, (cu materii, covoare, tapete). -**tappen**, -**tasten**, v. tr. h.; 1) a pipii peste tot; 2) a băjbii a dibui, a orbeca (prin odăie în întuneric).

Aus-tauchen, v. ntr. f.; a se ivi la suprafață, a ieși de asupra apei. -**tauchen**, 1) v. ntr. f.; a se desglieța, a se moîna; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de căzut roua; b) a înceta de a se desglieța, de a se moîna. -**taumeln**, v. ntr. f.; 1) a ieși, a pleca clătîindu-se, șovâind; 2) a înceta de șovîit. -**tausch**, m.; schimb, trampă; *fig.*, der — der Gefühle, împărțirea simțimentelor, deschiderea, ușurarea inimii. -**tauschen**, v. tr. h.; a

schimba, a face trampă; seine Gedanken gegenfeitig —, a-și comunica unul altuia ideile, gândurile. -**tauschet**, m.; 1) zaraf; 2) cel ce face trampă (de lucruri etc.). -**tauschnng**, f., -en; schimb, trampă.

Aus-teeren, v. tr. h.; a cătrăni, a unge cusmoală pe din lăuntru. -**teilen**, v. tr. h.; a împărți, a distribui, a repartiza; *fig.*, Schläge —, a da lovituri în dreapta și în stînga. -**teiler**, m.; împărțitor, distribuitor. -**teilung**, f., -en; împărțire, distribuire, împărțeață, repartitiune. -**tcp-pichen**, v. tr. h.; a îmbrăca, a acoperi cu un covor.

Auster, f., -n; stridie, scoică de mare [*Ostrea edulis*]. -**(n)bauf**, f., -bänle; strat de stridii (locul în mare, unde stridiile se așează). -**(n)behälter**, m.; parc de stridii (unde se string stridiile). -**(n)fang**, m.; -**(n)fischeri**, f.; păscuitul stridiilor. -**(n)fisher**, m.; păscuitor de stridii. -**(n)händler**, m.; negustor de stridii. -**laich**, m.; icre, ouă de stridii. -**mann**, m.; 1) vzi Austerfischer; 2) ematop (pasere ce se hrănește cu stridii) [*Haematopus*]. -**(n)park**, m., -e; vzi Auster-behälter. -**(n)sammeler**, m.; vzi Auster-mann. -**(n)schale**, f., -n; coajă, găoace de stridii, scoică. -**vogel**, m.; vzi Austermann 2.

Aus-thun, 1) v. tr. ner. h.; a) Kleider —, a desbrăca, a scoate haine (de pe trup); b) ein Nicht —, a stîrge o luminare; c) eine Schuld —, a șterge, a anula, a amortiza o datorie; d) ein Kind —, a da un copil la panson (a-l da din casă); e) Einnen —, a respinge, a depărta pe cineva; f) (Welt) —, a împrumuta, a da bani cu dobîndă; 2) sich, v. r. ner. h.; a) a se desbrăca; b) *fig.*; a-și scoate necazul, a-și împărțasi cuiva inima.

Aus-tjuren, v. tr. h.; a scoate ușile din stînilile aripilor (lamori de vînt).

Aus-tiefen, v. tr. h.; a adîncei, a scobi, a găvăni, a scorburi. -**tiefang**, f., -en; 1) adîncire, scobire, găvănire, scorburi; 2) adîncătură, scobitură, găvăncală. -**tilgen**, v. tr. h.; 1) a nimici, a stîrpi, a prăpădi; 2) eine Schuld —, a stînge o datorie. -**tilgung**, f.; 1) nimicire, stîrpire; 2) stîngere (de datorii).

Aus-toben, v. ntr. h.; 1) a se potoli, a se domoli, a se liniști, a-î trece (mîniea, furia, necazul, furtuna); 2) seine Verweissung — lassen, a se deda desnădăjduirei, desesperărei; 3) seinen Zorn — lassen, a-și descărca mîniea. -**tolleu**, v. ntr. h.; a înceta de făcut nebunii, vuleț; a se lăsa de nebunii, de năzbutii.

Aus-tönen, v. ntr. h.; a înceta de sunat, de resunat.

Aus-tosen, v. ntr. h.; vzi austoben.

Aus-traben, 1) v. ntr. f.; a) a merge în treapă, a trepăda, a tropii; b) a ieși în treapă dintr'un loc; 2) v. ntr. h.; a înceta de trepădat, de tropii. -**trag**, m., -träge; 1) hotărîre, deciziune, sentință, încheiere judecătorească; 2) sfîrșit, rezultat; 3) produs, venit; 4) arbitru (mai cu seamă în pl.). -**tragen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a purta, a duce, a scoate afară; b) a fleoncăni, a boscorodi, a destăinui, a trîncăni; c) *fig.* Einen —, a cleveți, a calomniea, a defăima, a categorisi pe cineva; d) ein Kind —, a purta un copil (în pîntece terminul hotărîri); e) seine Leiden —, a răbda, a suferi, a îndura suferinți; f) Etwas gut, ichledt —, a aduce ceva la un sfîrșit bun, rău; g) das Gut trägt viel, wenig aus, moșia produce mult, puțin; h) dies trägt die Kosten nicht aus, aceasta nu acoperă cheltuielile, speșele; i) Briefe, Zeitungen —, a împărți scrisori, gazete; 2) sich, v. r. ner. h.; ein Baum trägt sich aus, un copac se usucă, se sleiește purlînd poame; 3) v. ntr. ner. h.; a se urca, a se sui la, a face; es trägt über hundert Kranten aus, se urcă peste o sută de lei. -**traghählein**, -**tragstüblein**, n.; căsuță, încăpere ce-și rezervă părintii cari impart averea lor printre copiii (vzi Anteil). -**tragung**, f., -en; 1) ducera, purtare, scoatere afară; 2) împărțire (de scrisori, jurnale etc.); 2) destăinuire, fleoncănire, trîncănire, leorbăire, dărdăire.

Austragal-gericht, n., -e; tribunal de arbitri. -**richter**, m.; arbitru.

Aus-träger, m.; 1) arbitru; 2) destăinuator, fleoncănitor, bîrfitor; 3) împărțitor, distribuitor. -**trägerei**, f., -en; dărdăire, leorbăire, fleoncănire, destăinuire, bîrfire. -**träger**, vzi Anteiliger. -**träglich**, adj. și adv.; 1) bănos, aducător de venit, lucrativ; 2) în de ajuns, îndestulător.

Austral-erde, f.; (him.) năsip austral. -**ten**, n.; Australia, Oceania. -**sicht**, n.; vzi Südsicht. -**ocean**, m.; Oceanul pacific, marea de Sud.

Aus-trällern, v. ntr. h.; 1) a lălai, a găngăni, a îngăna până la sfîrșit; 2) a înceta de lălai, de găngănit, de îngănat.

Aus-trampeln, v. tr. h.; a scoate prin tropii.

Aus-trauern, v. ntr. h.; 1) a jeli tot timpul, până la sfîrșit; 2) a înceta de jeli, de a fi cernit.

Aus-träufeln, v. ntr. f.; a picura, a picși. -**träumen**, v. ntr. h.; a înceta de visat.

Aus-treiben, 1) v. tr. ner. h.; a) a alunga, a goni, a izgoni; b) Stiefpen, Zwiige —, a da, a scoate bo-

boei, ramuri; Mittel, die den Schweiß —, mijloace, doctorii ce scot sudorii; c) Figuren—, a scoate în relief figuri; d) Etwas ausgezrieben haben, a nu mai face, a nu se mai îndeletnici cu ceva; 2) v. tr. ner. h.: a) der Hirt treibt aus das Vieh, ciobanul (pă-torul) mină la păune; b) das Feuer —, a stinge focul; c) der Schweiß treibt aus, sudoarea se ivește, ieseă; d) Knochen treiben aus, se ivesc, ies boboci. **treibend**, adj. și adv.; Schweiß — e Mittel, doctorii ce scot sudorii. **treibung**, f., -en; 1) alungare, gonire, izgonire; 2) — des Teufels, gonirea Satanei; 3) scoatere afară.

Aus-trennen, v. tr. h.; a descoase, a desprinde (un ce cusut). **trenen**, 1) v. ntr. ner. f.; a) a ieși (dintr'o încăpere); der Fluß ist ausgetreten, fluviul s'a revărsat, a ieșit din albie; b) a ieși, a se retrage (din drum, dintr'o deregătorie, societate, alianță etc.); c) a lua cîmpul, a spăla putina, a o șterge, a o tuli, a o lua la sănătoasă, a dezerta; 2) v. tr. ner. h.; a) Trauben—, a călca poamă (struguri); b) Schuhe—, a scâlci, a lărgi papuci (umblînd); c) Funken—, a stinge scinte (călciind de asupra); d) Stufen—, a roade, a strica scări (trepte) călcînd; e) ausgetretene Schuhe, papuci călcați, vechi; f) a scoate, a face să ieseă prin călcare; Einem die Zähne, das Gehirn—, a scoate cuiva dinții, a face să-î ieseă erierii călcîndul în picioare; g) pror., Einem die Schuhe—, a lua locul cuiva, a'î înlătura, a'î îndepărta; die Kinderhüfte—, a ieși din vîrsta copilăriei; 3) sich, v. r. ner. h.; sich einen Fluß—, a'și serinti un picior umblind. **treten**, n.; 1) ieșire, retragere (dintr'o societate, deregătorie etc.); 2) revărsare, ieșire din albie (a apelor); 3) lărgire, scâlciere (de papuci, umblînd); 4) stingere (de scinte etc., prin călcare de asupra lor).

Aus-treiben, vzi auströpfeln. **trifflern**, vzi austrällern. **trinken**, 1) v. tr. ner. h.; a be tot, a deserta, a goli bînd; fam., a se uita în fundul oalei, a sufla în fundul paharului; mit einem Schluß—, a goli (paharul) într'o dușcă; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de băut. **tritt**, m., -e; 1) ieșire; 2) — des Flußes, revărsare a fluviului; 3) — aus einer Gesellschaft, retragere, ieșire dintr'o societate, părăsirea unei societăți; 4) — aus dem Leben, săvârșire din viață, moarte; 5) foisor, balcon; 6) anticameră; 7) cea din urmă treaptă de scară; 8) peron (la căl ferate); 9) (astr.) ivire, ieșire (a unei planete), emersiune. **zobogen**, in.; (astr.) arc

de emersiune, de ivire (a unei planete). **zpunkt**, m., -e; (astr.) punct de ivire, de emersiune (a unei planete).

Aus-trönnen, 1) v. tr. h.; a usca, a seca; 2) v. ntr. f.; a) a se usca de tot, a seca, b) (Pflanzen—), a usca (plante). **trodnung**, f., -en; uscare, secare.

Aus-trödeln, 1) v. tr. h.; a vinde vechituri; 2) v. ntr. h.; a înceta de zăbovit, de întăzriet.

Aus-trommeln, 1) v. tr. h.; a face eunoscut, a publica bătiind toba; b) a alunga, a scoate afară bătiind ca în tobă (albinele din stup); c) a luidui tropînd, bătiind ca în tobă; d) fig., a destăindui, a respîndi (o taină, un zvon), a divulga; 2) v. ntr. h.; a) a înceta de bătiut toba. **trompfen**, v. tr. h.; a) a publica, a face eunoscut cu trîmbițe; b) vzi auströmmeln id.

Aus-tröpfeln, 1) v. tr. h.; a lăsa să se scurgă, să cadă în picături mici, țiriind; 2) v. ntr. f.; a) a pica, a picături, a țiri, a ieși în picături; b) a înceta de picat, de țiriit, de picături.

Aus-tropfen, 1) v. tr. h.; a face, a lăsa să cadă în picături mari, cu țiriita; 2) v. ntr. f.; a) a înceta de picat, de căzut în picături mari. **trotten**, vzi austraben. **trosen**, v. ntr. h.; a înceta de infruntat, de a fi îndărătnic, de a se răsti.

Aus-trumpfen, v. ntr. h.; a juca atî. coz.

Aus-tummeln, 1) v. tr. h.; ein Pferd —, a face ca un cal să galopeze; 2) v. ntr. h.; a înceta de a se grăbi, a nu se mai grăbi; 3) sich, v. r. h.; a se grăbi în deajuns, a da zor pentru a face, a găti ceva.

Aus-tünchen, vzi ausweißen.

Aus-tunfen, v. tr. h.; 1) a deserta, a minca tot întingînd mînd; 2) a întinge tot, desăvârșit. **tufchen**, v. tr. h.; a colora, a umbri peste tot cu tuș. **tuten**, 1) v. tr. h.; a face eunoscut, a publica suflînd în corn; 2) v. ntr. h.; a înceta de suflat în corn.

Aus-tüttschen, vzi austunfen.

Aus-üben, v. tr. h.; 1) a face, a pune în lucrare; 2) a practica, a exercita, a exersa, a profesa; 3) ein Verbrechen—, a săvârși, a comite o crimă; 4) Rahe au Einem —, a'și rezbuna de cineva; 5) einen dummen Streich—, a face o gogomănie; b) a desăvârși, a perfecționa, a desvolta studiind, exercitînd. **übend**, adj. și adv.: 1) ein —er Arzt, un doctor (medic) practic; —c Künstler, Musiker, artist, muzicant (practic (cu teoretici)); 2) —c Gewalt, putere executivă. **übung**, f., -en; 1) întrebuintare, să-

vârșire, exercițiu, execuțiune, practică; 2) — eines Verbrechens, comitere, săvârșire a unei crime; 3) — der Rahe, rezbunare, îndeplinire a rezbunării; 4) in — bringen, a pune în lucrare, în practică.

Aus-verkauf, m., -käufe; vnzare totală, desăvârșită, lichidare (a unui depozit de mărfuri). **verkaufen**, v. ntr. h.; a vinde tot, a desface toată marfa, a lichida. **verschämt**, vzi unverkämmt.

Aus-wachsen, 1) v. ntr. ner. f.; a) a crește mare, desăvârșit; b) a incolți (grîul în spice); der Weizen ist ausgewachsen, grîul a incolțit; c) a crește într'o parte, a căpăta a gheb (o cocoasă); d) ihm wächst der Rock aus, îel crește din surtuc afară (crește astfel, încît surtucul îi devine mic); e) ein ausgewachsener Mensch, un om chipos, chipeș, desvoltat; *pop.*, cogeamite om, cogeagea om; 2) v. ntr. ner. h.; a sta de crescut, a nu mai crește; 3) sich, v. r. ner. h.; a crește mare, a se desfășura (desvolta) crescînd desăvârșit. **wachsen**, n.; **wachjung**, f., -en; 1) creștere; 2) creșcătură, gheb, cocoasă; 3) încoltire (a grinelor). **wagen**, sich, v. r. h.; a îndrăzni, a cuteza să iasă.

Aus-wägen, v. tr. ner. h.; 1) a cerceta, a căpăta, a verifica cîntă-rind; 2) a alege trăgînd la cumpină; 3) a vinde cu cântarul, cu măruntușul; 4) fig., ausgewogen, ales, minunat; *fam.*, pe sprinceană. **wägung**, f., -en; 1) vnzare cu măruntușul; 2) cercetare, alegere, verificare (trăgînd la cântar, la cumpină).

Aus-wahl, f.; 1) alegere (lucrarea de a alege); 2) alegere, cîșit (multime de lucruri, de mărfuri din care se alege ceva); 3) alesătură, elită.

Aus-wählen, v. tr. h.; a alege. **wählung**, f.; alegere.

Aus-walken, v. tr. h.; 1) a bate bine la piulă (postav); 2) fig., a tîrbăci, a dobzăla, a cîomăgi, a coși (în bătaie). **wallen**, v. ntr. f.; a peregrina dintr'un loc, a ieși ca hagiu (îndreptîndu-se spre locuri străine). **walzen**, 1) v. tr. h.; a) a netezi cu vîlătucul, cu mingălaul, cu cilindrul; b) a scoate, a face să ieseă trecînd cu vîlătucul, cu sulul (grîușe, semînte, etc.); 2) v. ntr. f.; a) a valsa, a juca (dăntui) valț pînă la sfîrșit; b) a) a înceta de trecut, de netezit cu vîlătucul, cu mingălaul; b) a înceta de valsuit, de jucat valț. **wammfen**, v. tr. h.; a scutura (cuiva) cojocul, a cîomăgi, a tîrbăci, a lua la tîrbăcă, a dobzăla, a chelfăni, a pisăgi, a snopi în bătaie. **wandeln**, v. ntr. f.; a ieși, a se duce dintr'un loc.

-wanderer, m.; bejenar, emigrant. **wandern**, 1) v. ntr. i.; a bejănări, a bejeni, a pribegi, a se desătăra, a emigra; 2) v. ntr. h.; a înceta de pribegit, de a umbla pribeg, de a călători pe jos. **wanderung**, f., -en; bejenie, pribegire, desătărare, emigrare. **wanuen**, v. tr. h.; a vintura, a curăți vinturînd (grîu, cu vinturătorea).

Aus-warten, v. ntr. h.; 1) a aștepta pînă la sfîrșit; 2) eine Predigt —, a asculta o predică pînă la sfîrșit, a aștepta sfîrșitul unei predicî.

Aus-wärtig, adj. și adv.; străin, din afară, extern; Minister der — Angelegenheiten, ministru al afacerilor străine, ministru de Externe. **wärtig**, adj.; în afară, în străinătate, în altă țară, bască; — schlafen, a dormi afară.

Aus-waschen, 1) v. tr. ner. h.; a) a spăla pe din lăuntru; b) einen Fleck —, a scoate o pată prin spălătura; c) ein Kleid —, a spăla o rochie, o haină; d) die Farbe ist ausgewaschen, culoarea se spălciește; e) fig., fam., Einem —, a lua la refec, a trage un perdac, un zăbrac culva; 2) v. ntr. ner. h.; a înceta de spălat.

Aus-wässern, v. tr. h.; a desăra, a scoate sarea minid în apă (pește). **wässerung**, f.; desărare, miuere în apă (pentru a scoate sarea).

Aus-weben, 1) v. tr. reg. și ner. h.; a găti de țesut; 2) v. ntr. reg. și ner. h.; a înceta de țesut. **wechsel**, m.; schimb, proschimbare. **wechselbar**, adj. și adv.; proschimbător, schimbător. **wechsels**, v. tr. h.; a schimba, a proschimba, a face trampă. **wechselsung**, f., -en; schimb, schimbare, proschimbare. **wechselsungsvertrag**, m., -verträge; cartel, tractat pentru schimb (de prizonieri, în timp de rezboșu). **wedeln**, 1) v. tr. h.; a stinge cu apărătorea, cu praftura (luminarea); 2) v. ntr. h.; a înceta de dat din coadă, de a fășii, de a se gudura. **weg**, m., -e; 1) ieșire, cărare, coș, potecă; 2) mijloc, chip de scăpare, expedient; 3) cărneală, cărcioc, chichiță, pretext; keinen — finden, a nu ave în cotro. **wegen**, 1) v. tr. h.; a stingo suffind, făcînd vînt; 2) v. ntr. h.; a înceta de suflet (vîntul).

Aus-weichen, 1) v. ntr. ner. i.; a) a se feri, a se da în lături, a se abate; b) Einem —, a face loc culva, a ieși din drumul culva, a evita pe cineva; c) (mus.) a trece în alt ton, a schimba tonul; d) der Fuß wich mir aus, piciorul mi-a luncat; e) einer Frage —, a ocoli o chestiune; 2) v. tr. h.; a miuî de tot, desăvîrșit. **weichend**, adj. și adv.; ocolitor, evaziv. **weichschiene**, f., -n.; șină de ferit, de abătut (la căl-

ferate); pop., valecă. **weiche**, f., n.; loc, punct de abătut (la căl ferate). **weidung**, f., -en; 1) ferire, abater, dare în lături, evitare; 2) (fis.) declinațiune. **weiden**, 1) v. tr. h.; a spînteca, a scoate mafele; 2) v. ntr. h.; a paste toată țearba (vitele). **weihen**, v. tr. h.; a biroti (un preot). **weihen**, 1) v. tr. h.; a) sich die Augen —, a plînge tare; b) Thränen —, a vărsa lacrimi; c) seinen Schmerz —, a și usura durerea plîngînd, a și ineca durerea, necazuî în lacrimi; 2) sich, v. r. h.; a) a se resufla plîngînd; b) a se istovi, a se dăuila plîngînd; 3) v. ntr. h.; a înceta de plîns, a nu mai plînge. **weis**, m.; 1) dovadă, probă, adeverință; 2) nach — der Gesetze, conform cu legile. **weisen**, 1) v. tr. ner. h.; a) Einem —, a izgoni, a înlunga, a gonii, a oropsi, a expulsa, a exila; b) a dovedi, a proba, a demonstra, a învedera; c) die Zukunft wird es —, viitorul o va arăta, o va dovedi, urma alege; 2) sich, v. r. ner. h.; a se arăta, a se dovedi, a se manifesta, a justifica, a se legitima. **weisung**, f., -en; 1) izgonire, alungare, oropsire; 2) vzi Ausweis. **weisen**, v. tr. h.; a văruî, a nălbi (în lăuntru). **weisung**, f., -en; 1) văruire, nălbire; 2) văruieală. **weicheholz**, n., -hölzer; piramidă, lemn de lărgit, de întîns (mănuși). **weiten**, 1) v. tr. h.; a lărgi, a întinde; 2) sich, v. r. h.; a se lărgi, a se întinde. **weitung**, f., -en; lărgire, întindere.

Aus-wendig, adj. și adv.; 1) pe din afară, pe față, exterior, pe de asupra; 2) de rost, din giud; Etwas — lernen, wisfen, beșagen, a învăța, a știe, a recita ceva pe de rost; Etwas — und invenbig tunen, a cunoaște ceva ca în palmă. **werfen**, 1) v. tr. ner. h.; a) a arunca, a asvirli afară; Wiff —, a arunca afară gunoșu; b) ein Netz (Garn, Angel, Rôber) —, a arunca plășă (mreje, undiță, laș, nadă, alău, năvod, voloc, matia, ciorpac, cirstaș, etere, virșie, roclă); c) den Anker —, a arunca, a slobozi ancora; d) Samen —, a împrăști, a respândi semință; e) Blut —, a scuipa sînge; f) Schieff —, a tuși flegmă; g) ein Pferd —, a jugăni, a scopi, a castra un cal; h) Einem Tier das Eingeweide —, sau ein Tier —, a spînteca un animal, a-i scoate mafele; i) einen Graben —, a săpa un șunt; j) Kleidungsstücke —, a desbrăca, a scoate întehaine (de pe trup); k) a alege și a arunca la o parte; l) (com.) einige Posten —, a însemna deosebit, a serie la margina cite-va sume, conleie; m) ein Jagdgelb —, a statornici, a rîndui, a hotări, a fixa,

a constitui o rentă anuală; n) Jetter —, a stînge un foc (aruncînd ceva de asupra); o) Einem ein Auge —, a scoate cuiva un ochi (cu o piatră etc.); p) die Arme —, a arunca cu brațele în aer; 2) v. ntr. ner. h.; a) der Schwindlichtige wirft aus, ofticosul tușeste flegmă; b) a arunca întiū (la jocul de popici etc.); c) das Spiel —, a strica jocul (cu o aruncătură); d) das Tier hat ausgeworfen, animalul a încetat de a nrași fătă; e) das Pferd wirft sich aus, calul aruncă bine picioarele. **werfen**, n.; 1) scoatere, tușire (de flegmă); 2) aruncare, asvirlire (cu picioarele); 3) (com.) insemnare, scriere la margine (a unei sume); 4) spîntecare (a unui animal); 5) jugănire (de căl). **werfen**, vzi Auswerfen. **werfung**, f.; 1) aruncătură, asvirlitură afară; vzi și Auswerfen n. **wettern**, 1) v. ntr. h.; a înceta de vremui, de tunat, a conteni de fi furtună; 2) sich, v. r. h.; a se descăra, a izbucni (furtuna); vzi și answittern 2. **wetzen**, v. tr. h.; 1) eine Schärfe —, a scoate o știrbitură (ascuțînd); 2) fig., a îndrepta, a repara (o greșală).

Aus-widjen, v. tr. h.; 1) a cereu, a văesu pe din lăuntru; 2) fig., a cheltăni, a ciomăgi, a dobzăla, a trage o bătaie. **wideln**, 1) v. tr. h.; a desfășura, a desvăli, a scoate desfășurînd, a descurca. **wiegen**, vzi auswägen. **wimmern**, v. ntr. h.; a înceta de a se văieta, de a se boici. **windeln**, v. tr. h.; a scoate din fașe, din pelinți (un copil). **windeln**, v. tr. ner. 1) a scoate, a rădica, a trage cu virtejul (cu macaroon); 2) a zmăci, a zmuncii; 3) Wäsche —, a stoarca rufe. **winseln**, v. ntr. h.; a înceta de a se văieta, de a scănci, de a schelălăi. **wintern**, 1) v. tr. h.; a) a păstra peste iearnă (plînte etc.); b) a ierna; 2) v. ntr. i.; a degera (seminături etc.); 3) sich, v. r. h.; a ierna, a petrece iearnă. **wipfeln**, v. tr. h.; a tăie, a reteza, a ciuntii virfurile (arborilor). **wirbeln**, v. ntr. h.; a înceta de a se virteji. **wirken**, 1) v. ntr. h.; a înceta de lucrat, de făptuit; 2) v. tr. h.; a) a obține, a căpăta, a dobindi; b) a isprăvi o țesătură; c) a despoie, a jupui și a spînteca (vinat); d) einen Huf —, a tăie unghia la un cal (spre a-l poteovi); e) a frămănta încodată (aluat). **wirren**, v. tr. h.; a descurca, a descălci. **wischen**, 1) v. ntr. i.; a) fam., a o șterge, a o tuli, a o lua la sănătosa, a spăla putina; b) a stînge (stergînd); 2) v. tr. h.; a) den Staub —, a șterge colbul, praful; b) das Glas —, a curăți paharul; c) sich die Augen —,

AVIS IMPORTANT

DICTIONARUL GERMAN-ROMÂN

DE

S. J. GROSSMANN

Formînd două mari volume, va apare în 50 fascicule de câte 16 pagini format 4°.—La fie care 15 zile va apare o fasciculă.

Prețul fiecărei fascicule: *In tîtă țara 50 bani; în Austro-Un-garia 25 kr.*

Plata se face la primirea fiecărei fascicule.

D-nii abonați vor primi GRATIS două scoarțe (tartașe) frumoase pentru ambele volume, eșite din unul din cele mai mari ateliere de legătorie din Lipsca.

Abonamentele se pot adresa la toate librăriile din țară, din Bucovina și din Transilvania.

Digitized by Google

6211.7
Dictionar german-romin complect.
Widener Library 003262270

3 2044 086 585 056